

Knowledge grows

Yaras integrerte årsrapport 2023

Bygge robusthet og en naturvennlig matfremtid

Fra ambisjon til handling

Strategigjennomføring i urolige tider setter et selskaps besluttsomhet på prøve. 2023 ble nok et år preget av krig, geopolitisk usikkerhet, ustabile markeder og utfordringer for globale forsyningskjeder. Takket være vår fleksible forretningsmodell klarte vi likevel å opprettholde leveransene av plantenæring og industrielle løsninger enda en gang.

Gjennom året opplevde vi både driftsutfordringer og press på marginer. Men selv midt i all denne uroen holder strategien vår vann. Vårt strategiske svar på de siste årenes ustabilitet har vært å gjøre driften enda mer fleksibel og robust. Fremover er vi klar over at fokus vil være på å stoppe både klimaendringer og miljøforringelse. Samtidig er vi nødt til å sikre at det er en tilstrekkelig tilgang på næringsrik mat.

Det er derfor vår ambisjon er å skape en naturvennlig matfremtid. Vi er trygge på at selskaper som klarer å støtte opp om en bærekraftig matproduksjon, vil ha gode forutsetninger for vekst og verdiskaping.

Det var derfor med stolthet vi kunne melde at vi hadde produsert det første tonnet med fornybar ammoniakk ved pilotfabrikken i Norge i 2023. Vi investerer videre i avkarbonisering av vår egen produksjon og i løsninger for å redusere utslipp fra matproduksjon og i skipsfart- og energisektorene.

Fremover vil vi fortsette å lære og tilpasse oss, slik at vi kan takle de utfordringene som ligger foran oss. Vi jobber for å nå ambisjonen vår ved å legge til grunn den robuste og fleksible forretningsmodellen vår, og våre handlinger veiledes av disse tre grunnpilarene:

Klimanøytralitet

Regenerativt
landbruk

Utvikling og
velstand

Innhold

01

DETTE ER YARA

Robust drift

Konsernsjefen har ordet	05
Nøkkeltall	08
Høydepunkter	10

02

ÅRET SOM GIKK

Fra ambisjon til handling

Global virksomhet	13
Organisasjonen	14
Strategien vår	17
Strategiske indikatorer	24
Mennesker	25
Kloden	28
Verdiskaping	31
Yara-aksjen	43
Strategiske aktiviteter	46

03

SELSKAPSLEDELSE

Resultatstyring

Eierstyring og selskapsledelse	53
Konsernledelsen	72
Styret	77
Risikostyring	82

04

BÆREKRAFTSRAPPORT

Tilpasning til nye tider

Generelle opplysninger	94
EUs taksonomi	114
Miljøinformasjon	128
Sosial informasjon	151
Styringsinformasjon	197
Veiledning for rapporteringsrammeverk	206
Signaturer fra styret og konsernsjefen i Yara International ASA	213

05

REGNSKAP

Åpen rapportering

Konsernregnskap	215
Årsregnskap for Yara International ASA	306
Erklæring fra styret og konsernsjefen i Yara International ASA	334
Revisors beretning	335
Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse	340
Avstemming av alternative resultatmål i Yara-konsernet	343

Avsnitt 2–4 utgjør styrets årsberetning for 2023

Om denne rapporten

Dette er en oversatt versjon av den originale årsrapporten. Den originale årsrapporten ble utarbeidet på engelsk og er oversatt til norsk av informasjonshensyn. Ved eventuelle forskjeller, er det den engelske versjonen som gjelder som den offisielle dokumentasjonen.

Dette er Yara International ASAs integrerte årsrapport for 2023. Den bygger på hovedprinsippene i det internasjonale rammeverket for integrert rapportering fra IFRS Foundation.

Den integrerte årsrapporten for 2023 markerer en endring i hvordan vi rapporterer. Den omfatter for første gang vår fullstendige rapportering om bærekraft og EUs taksonomi. Vi forbereder oss på at EUs direktiv om bærekraftsrapportering tretr i kraft og har basert rapporteringen på hovedprinsippene og strukturen som

er beskrevet i European Sustainability Reporting Standards (ESRS). I påvente av at overgangen til ESRS blir fullført, har Global Reporting Initiative Universal Standards fungert som attestasjonskriterier for vår bærekraftsrapportering for 2023. Mer informasjon om vår anvendelse av ESRS finnes på side 94.

Mer informasjon finnes i følgende rapporter for regnskapsåret 2023 på siden Latest annual report på yara.com:

Yara Executive Remuneration report 2023

Yara Country-By-Country Report 2023

An aerial photograph showing a landscape with a green hedge on the left and a brown, furrowed field on the right. The furrows in the field are arranged in a grid-like pattern, suggesting agricultural activity. The overall scene is captured from a high angle, looking down on the terrain.

DETTE ER YARA

Robust drift

Gjennom disse urolige tidene støtter vi oss på vår globale tilstedeværelse og integrerte og fleksible forretningsmodell for å levere plantenæring og industrielle løsninger til bønder og kunder over hele verden.

Rustet for en fremtid med lavt karbonforbruk

Kappløpet mot en fremtid med netto nullutslipp er i gang. Hva er de seks byggeklossene som må være på plass, og hvordan er Yara rustet for forandringen som er i gang?

Fjoråret var preget av store svingninger og driftsutfordringer, men også av tiltak for å fremme energiomleggingen og kutte utslipp. I Yara jobber vi for å få til en balanse mellom kortsiktig håndtering av vesentlige utfordringer og langsiktig posisjonering i markedet.

Resultatene i 2023 gikk betydelig ned fra rekordresultatene i 2022. Lavere salgspriser mer enn kompenserte for lavere produksjonskostnader og førte til lavere marginer. Selv om terrenget er utfordrende, noterte vi en sterk fri kontantstrøm på USD 1 mrd. Det viser hvor robust forretningsmodellen vår er, og hvor strenge vi er med kapitalallokeringen. For 2023 har styret foreslått et utbytte på NOK 5 pr. aksje, dvs. en sammenlagt utbetaling de siste fire årene på USD 4,5 mrd.

Organisasjonen vår har vist imponerende robusthet – først under pandemien og deretter i kjølvannet av Russlands invasjon av Ukraina. Utfordringer i verdikjeden er blitt den nye normalen, og i denne situasjonen har vi vist på best mulig måte hvordan vi kan benytte vår global virksomhet og rekkevidde både innen produksjon og leveranser til å skape verdier også når det er urolige tider i verden.

«Utfordringer i verdikjeden er blitt den nye normalen, og vi har vist på best mulig måte hvordan vi kan optimalisere vår globale virksomhet og rekkevidde, både når det gjelder produksjon og leveranser.»

Men vi kan ikke bare tilpasse oss kortsiktige svingninger. Til tross for den geopolitiske uroen – og på grunn av den – er dragkampen både for og imot lavkarbonløsninger nødt til å fortsette. Stikk i strid med hva enkelte hevder, pågår det ikke noe subsidiekappløp, men snarere et investeringskappløp. Beslutningstakere over hele verden er aktivt på leting etter løsninger som motvirker midlertidig ikke-fungerende markeder og bygger en lavkarbonøkonomi med langsiktig vekst og skaping av arbeidsplasser.

For å komme dit er det minst seks grunnleggende faktorer som må være på plass. La oss se nærmere på dem og hvilke muligheter vi ser:

1. Vekst i etterspørselen etter lavkarbonløsninger

Ingen markeder opplever sunn vekst uten tilstrekkelig etterspørsel. Samtidig får man ikke økt etterspørsel hvis det hersker usikkerhet rundt kvaliteten og tilgangen på et nytt produkt. De som tar spranget først, kan nok få et konkurransefortrinn, men ofte regnes det som mindre risikabelt å avvente. Det samme gjelder derimot ikke for klimakrisen. En avventende holdning her kan koste langt dyrere enn enhver investering som gjøres i dag.

First Movers Coalition (FMC) er en koalisjon av selskaper som bruker sin kjøpekraft til å skape nye markeder for innovativ ren teknologi i åtte sektorer hvor utslipp-skutt er spesielt krevende. Cirka 100 globale selskaper har sluttet seg til koalisjonen og foreløpig satt av USD 16 mrd. til lavkarbonteknologi og -løsninger.

Yara var en av grunnleggerne av FMC, som var et initiativ fra det amerikanske utenriksdepartementet og Verdens økonomiske forum (WEF). Arbeidet er i første

omgang knyttet til avkarbonisering av skipsfarten ved å skape etterspørsel etter lavutslippssammoniak som drivstoff. Vi har også inngått samarbeid med North Sea Container Lines (NCL) for å realisere verdens første containerskip som bruker lavutslippssammoniak som drivstoff. Skipet har fått navnet Yara Eyde etter en av Yaras grunnleggere, Sam Eyde.

2. Vekst i tilbudet av lavkarbonløsninger

Etter hvert vil etterspørselen etter lavkarbonløsninger tilta. En rapport fra Boston Consulting Group og WEF spår til og med at det vil være en mangel på lavkarbonløsninger det neste tiåret¹). I tillegg til å jobbe systematisk med initiativer for å øke etterspørselen på markedet jobber vi derfor med å utvikle løsninger og bygge kapasitet.

Yara er verdens nest største ammoniakprodusent og har verdens største nettverk og infrastruktur for ammoniakkeksport og -handel. Vi utnytter dette for å innta en ledende posisjon innen lavutslippssammoniak, som produseres enten med fornybar energi eller med bruk av karbonfangst og -lagring. Dette gjør at vi kan levere gjødsel med et mindre karbonavtrykk til næringsmiddel-sektoren og lavutslippsdrivstoff til skipsfarten. Dessuten kan det bidra til å avkarbonisere strømproduksjonen.

Vi har flere løpende prosjekter, både med hensyn til bruk av fornybar energi og karbonfangst og -lagring (CCS). Ved vårt anlegg i Porsgrunn har vi bygd Europas foreløpig største elektrolysefabrikker, og ved vårt anlegg i Sluiskil i Nederland investerer vi i CCS.

Etter min mening er det ingen som har bedre forutsetninger enn Yara til å sørge for verdiskaping i markedet for lavutslippssammoniak.

3. En overgang til regenerativt landbruk

I tillegg til behovet for å avkarbonisere oppstrømsdelen av næringsmiddelindustrien – produksjonen av gjødsel – er det et like sterkt behov for å avkarbonisere nedstrømsdelen – bruken av gjødsel.

Regenerativt landbruk er langt den beste systematiske tilnærmingen for å få på plass en bærekraftig landbrukspraksis som påvirker naturen og klimaet på en positiv måte. Som ledd i vår støtte til regenerativt landbruk utvikler og leverer vi lavkarbon-nitratgjødsel, spesialprodukter for forbedrede avlinger og organisk basert gjødsel.

Vi tilbyr også en serie digitale verktøy for å optimalisere avlinger og minimere konsekvensene for miljøet, blant annet ved å forbedre nitrogenutnyttelsen. Det er grunnleggende innen regenerativt landbruk.

Men regenerativt landbruk vil oppnå stordriftsfordeler først når bøndene mener det er kommersielt attraktivt. De er jordens forvaltere og må derfor belønnes med nye grønne inntektsstrømmer. Yara legger til rette for dette gjennom Agoro Carbon Alliance, som oppfordrer bønder til å binde karbon i jorden gjennom karbonkredittinsentiver.

4. Ikke bare en omstilling, men en rettferdig omstilling

En grønn omstilling har livets rett bare hvis den er inkluderende og rettferdig. Høyinntektsland står for mer enn en tredjedel av utslippene, mens lavinntektsland står for mindre enn én prosent²), og vi kan ikke tillate at de mest sårbare skal ta regningen for den grønne omstillingen.

«Etter min mening er det ingen som har bedre forutsetninger enn Yara til å sørge for verdiskaping i markedet for lavutslippsammoniakk.»

Yara har fysisk virksomhet i 60 land, og vi ser hver dag hvordan de fattigste betaler den høyeste prisen for klimakrisen. Afrika er episeret for en rekke kriser som truer matproduksjon, økonomisk vekst og regional stabilitet.

Den amerikanske utenriksministeren Antony Blinken sier det på denne måten:
«Jord er bokstavelig talt roten til mange presserende nasjonale sikkerhetsutfordringer som vi står overfor».

Ett av Yaras viktigste bidrag til afrikansk landbruk er tilgangen og prisen på kvalitetsgjødsel. Vår produktinnovasjon MiCrop er en handelsvare med oppgradert kvalitet som inneholder 5–7 næringsstoffer i stedet for bare de 2 næringsstoffene man finner i en handelsvare med lav kvalitet. Effekten har vært forbløffende:

¹⁾ WEF/BCG (2023): Winning in Green Markets: Scaling Products for a Net Zero World.

²⁾ Hannah Ritchie (2023): Global inequalities in CO₂ emissions

³⁾ Yara (2023): Tailored solutions for cultivating prosperous communities

«Jeg har doblet avlingen min,» sier den kenyanske bonden Beatrice Opiyo. «Den økte avlingen har gjort at jeg har fått penger til å gjøre så mye forskjellig. Jeg kan betale skolepengene for barna mine på den beste skolen i Kenya. Jeg har åpnet en butikk og dessuten bygget meg et nytt, permanent hus. Og jeg har kjøpt traktor.»³⁾.

5. Nøkkeltall og handlinger som motgift mot grønnvasking

Det blir sagt at «det som måles, gjøres». Det har jeg troen på. Vi kan ikke late som om det grønne skiftet er lett. Det er på tide å sette ord om til handling og å være åpne om det.

I Yara har vi våre strategiske indikatorer med klare mål og kvartalsvise oppdateringer om hvordan vi ligger an. Vi har gruppert disse målene under Mennesker, Kloden og Verdiskaping så alle ser dem – og kan utfordre oss.

Nøkkeltall er også avgjørende i landbruket, og det finnes et enormt forbedringspotensial. Yara har jobbet med spørsmålet om datafragmentering og åkerdigitalisering i flere år, særlig i det landbruksteknologiske datterselskapet vårt Varda, for å finne en global åker-ID. Dette kan best beskrives som en QR-kode for åkre som bidrar til å standardisere identifiseringen av landbruksarealer og støtter sporbarhet, overvåking av regenerativt landbruk og dokumentasjon.

6. Ambisiøse, forpliktende samarbeidsavtaler og partnerskap

Ingen av de fem grunnleggende faktorene vi har nevnt foreløpig, kan oppnås uten den sjettede: samarbeid.

Vi har derfor inngått flere samarbeidsavtaler og partnerskap med selskaper som deler vår oppfatning av hva som må gjøres, og gløder etter å komme i gang.

Ett slikt prosjekt gjelder karbonfangst og -lagring med Northern Lights, eid av Shell, TotalEnergies og Equinor. Vi vil fange 800 000 tonn CO₂ årlig ved vår fabrikk i Sluiskil i Nederland som skal transporteres og lagres under den norske kontinentalsokkelen i Nordsjøen. Det er en avtale om handelsvilkår og et eksempel på avkarbonisering som lønner seg.

I Norge har vi inngått samarbeid med Reitan Retail, Norgesmøllene og Felleskjøpet Agri for å kutte utslipp fra norsk matproduksjon. Havre vil bli det første tilgjengelige produktet, med et 25–30 prosent lavere karbonavtrykk enn havre produsert med tradisjonell mineralgjødsel.

Et tredje eksempel er den langsiktige avtalen med Simpsons Malt i Storbritannia, som også omfatter selskapet vårt, Varda. Den går ut på å få på plass et dramatisk lavere karbonavtrykk innen rensing av maltbygg og destillasjon av hvete for ledende globale øl- og whiskymerker.

Menneskehetens evne til å finne løsninger når den stilles overfor farer og kriser, er nesten ubegrenset. Hvis vi lykkes med disse seks grunnleggende faktorene, vil vi ha kommet langt på vei for å berge kloden og oss selv.

Svein Tore Holsether
konsernsjef

Om Yara

Yaras formål er å brødfø verden på en ansvarlig måte og ta vare på kloden. Visjonen vår er en verden uten sult som viser respekt for naturen. Strategien baserer seg på bærekraftig verdiskaping gjennom naturvennlige plantenærings- og nullutslippsløsninger. Yaras ambisjon er å skape en naturvennlig matfremtid som frembringer verdier for våre kunder, aksjonærer og samfunnet generelt, og som gir oss en mer bærekraftig matverdikjede.

For å nå ambisjonen vår har vi tatt føringen i å utvikle digitale verktøy til presisjonlandbruk. Samtidig jobber vi tett med samarbeidspartnere i alle ledd i matverdikjeden for å forbedre effektiviteten og bærekraften i matproduksjonen. Gjennom produksjon av lavutslippsammoniakk vil vi sette fart i hydrogenøkonomien og drive frem det grønne skiftet innen skipsfart, gjødselproduksjon og andre energiintensive industrier.

Yara ble etablert i 1905 for å bekjempe hungersnøden i Europa og har siden skaffet seg en unik posisjon som verdens eneste globale plantenæringselskap. Med vår integrerte forretningsmodell, omkring 18 000 ansatte og virksomheter i over 60 land har vi en lang historie med pålitelig avkastning. I 2023 kunne Yara bokføre driftsinntekter på USD 15,5 milliarder.

Forstå ammoniakk og klimagassutslipp

Ammoniakk er det sentrale mellomproduktet for all nitrogengjødsel. Det produseres ved å kombinere nitrogen fra luften med hydrogen, vanligvis fra naturgass. Denne prosessen skaper klimagassutslipp gjennom både kjemiske reaksjoner og forbrenning av drivstoff for energi. Utslipp fra ammoniakkproduksjonen kan imidlertid elimineres ved hydrogenproduksjon gjennom elektrolyse av vann basert på fornybar energi, eller ved CO₂-fangst fra produksjonsprosessen med teknologi for karbonfangst og -lagring (CCS).

I denne rapporten bruker vi følgende termer for ammoniakk med lavere klimagassutslipp:

Fornybar ammoniakk:

Ammoniakk basert på hydrogen produsert gjennom elektrolyse basert på fornybar energi, ofte kalt «grønn ammoniakk»

Lavkarbon-ammoniakk:

Ammoniakk basert på hydrogen fra naturgass, med CO₂-fangst og permanent lagring etter en CCS-prosess, ofte betegnet «blå ammoniakk»

Lavutslippsammoniakk:

Samlebetegnelse for fornybar ammoniakk og lavutslippsammoniakk

Nøkkeltall

18 000
ansatte

22,3

Millioner tonn

Plantenæring levert
(22,7 i 2022)

2,9 %

Avkastning på investert kapital
(25,7 % i 2022)¹⁾

312

USD millioner
Driftsresultat
(3 827 i 2022)¹⁾

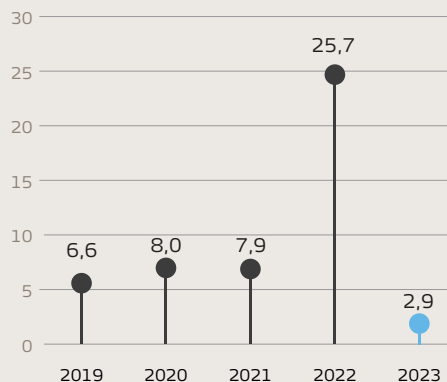
75 %

Mangfolds- og inkluderingsindeks
(75 % i 2022)

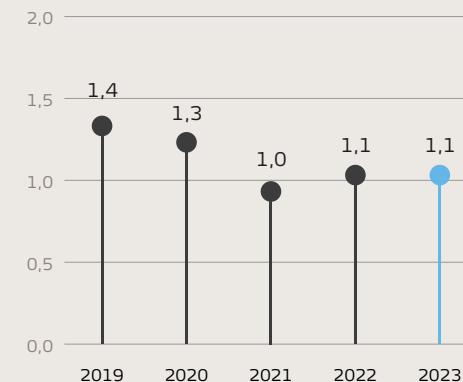
3,0

Klimagassintensitet⁷⁾
(3,1 i 2022)

Kapitalavkastning (prosent)

Personskader

	2023	2022	
Måloppnåelse – Verdiskaping			
Driftsinntekter	MUSD	15 547	24 051
Driftsresultat ¹⁾	MUSD	312	3 827
EBITDA ¹⁾²⁾	MUSD	1 709	4 959
Årsresultat	MUSD	54	2 782
Kapitalutgifter ³⁾	MUSD	1 219	987
Gjeldsgrad ¹⁾⁴⁾		0,49	0,37
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	MUSD	2 288	2 391
Ordinært resultat pr. aksje ⁵⁾	USD	0,19	10,90
Måloppnåelse – Mennesker			
Engasjementsindeks	prosent	77	78
Personskader ⁶⁾	pr. million arbeidstimer	1,1	1,1
Måloppnåelse – Kloden			
CO ₂ e-utslipp i scope 1 + 2 ⁷⁾	millioner tonn	15,6	15,9
Energibruk	millioner GJ	249	246

¹⁾ Definisjoner, forklaringer og avstemming av alternative resultatmål finnes på side 343.

²⁾ EBITDA omfatter etter Yaras definisjon driftsresultat, renteinntekter, andre finansinntekter og andel av årsresultat i investeringer regnskapsført etter egenkapitalmetoden. Det omfatter ikke av- og nedskrivninger eller avskrivning av merverdier i investeringer regnskapsført etter egenkapitalmetoden.

³⁾ Utgående kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter. Spesifikasjon finnes i konsolidert kontantstrømsoppstilling på side 221.

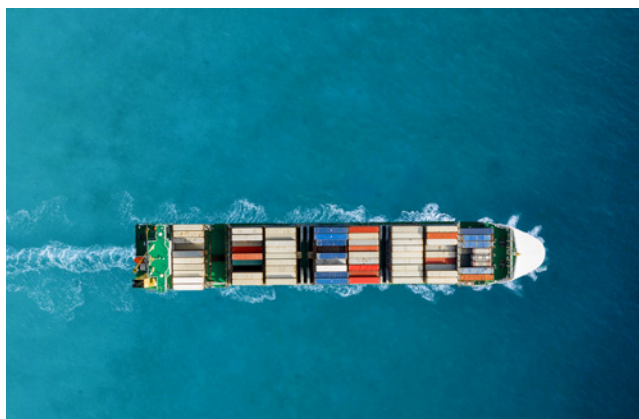
⁴⁾ Netto rentebærende gjeld dividert med egenkapital og ikke-kontrollerende eierinteresser.

⁵⁾ Yara har for tiden ingen aksjebasert avlønnsordning med utvanningseffekt på resultat pr. aksje.

⁶⁾ Personskader: Samlet antall registrerbare skader pr. million arbeidstimer, medregnet underleverandører.

⁷⁾ Klimagassintensitet omfatter utslipp i scope 1, 2 og deler av scope 3 fra leverandører, men måler ikke hele karbonavtrykket. Målt mot tonn nitrogen i Yaras produkter. Mer informasjon finnes på side 129.

Høydepunkter

Utvikling av verdensskala lavkarbon-amoniakkfabrikker i USA

MARS/JUNI

Yaras strategiske ambisjon er å bygge to verdensskala fabrikker for lavkarbon-ammoniakk i kystområdet langs Mexicogolfen i USA. Hver ammoniakkfabrikk vil ha en kapasitet på cirka 1,2–1,4 tonn årlig. Cirka 95 prosent av karbondioksidet (CO₂) generert fra produksjonsprosessen vil bli fanget og transportert for permanent geologisk lagring. Dette gjør at vi kan betjene kundene våre med lavutslippssammoniakk og tilfredsstillende den økende globale etterspørselen på eksisterende og fremvoksende markeder. Yara forventes å ta imot det aller meste av produksjonsvolumene. Dette forbedrer prosjektenes strategiske verdi og lønnsomhet ytterligere.

Vi leverer vekst og avkarbonisering med kapitaldisiplin

JUNI

På kapitalmarkedsdagen vår la vi frem ambisjonen om å videreutvikle vår lavkarbon-ammoniakkvirksomhet. Hvis vi knytter de potensielle investeringene i USA til vår ledende globale ammoniakkposisjon, kan vi på en lønnsom måte avkarbonisere premiumproduktvirksomheten vår i Europa samtidig som vi diversifiserer energiposisjonen vår og vokser i nye markedssegmenter som skipsfart og kraftproduksjon. Sammen med vår tilnærming med bonden i sentrum og initiativer innen regenerativt landbruk vil dette hjelpe oss å innfri ambisjonen om å skape en naturvennlig matfremtid.

Vi gjør digital plantenæringsportefølje tilgjengelig for tredjeparter

JUNI

Vi kunngjorde at vi åpner vår AgTech-portefølje for tredjeparter gjennom den nye API-løsningen for landbruket, YaraFX Insight. Dette verktøyet gir anbefalinger basert på våre mer enn 100 år med kunnskap om plantenæring, globale åkerstudier og innspill fra over 800 agronomer over hele verden, og det vil bli tilgjengelig for integrering i tredjeparters digitale plattformer. Bønder over hele verden vil kunne øke avlingene sine ved hjelp av disse funksjonene, på den digitale plattformen de foretrekker.

Vi kobler sammen Sør- og Nord-Europa med hydrogen

JUNI

Yara Clean Ammonia og Cepsa inngikk et strategisk partnerskap for å opprette den første sjøkorridoren for lavutslippshydrogen mellom havnene i Algeciras og Rotterdam. Målet med dette initiativet er å avkarbonisere europeisk industri og sjøtransport ved å sørge for en trygg og kostnadseffektiv forsyningskjede for lavutslippssammoniakk og hydrogen. Det er på linje med EUs klimapakke Fit for 55 og sjøfartsinitiativ FuelEU, som har som mål å kutte klimagassutslipp fra sjøtransporten med 2 prosent i 2025, 6 prosent i 2030 og 75 prosent i 2050 sammenlignet med 2020.

Konklusjon av 65 års forskning

SEPTEMBER

Siden 1958 har Yara systematisk studert langtidsvirkningene av hvordan næringsstoffer blir håndtert i landbruket. Konklusjonene av denne langtidsstudien understreket hvor viktig balansert næringstilførsel er for å opprettholde jordhelsen. Bruk av mineralgjødsel og supplering av husdyrgjødsel med mineralgjødsel har hatt gevinster for samfunnet, økonomien og miljøet. Alt dette viser en bærekraftig landbruksproduksjon. Husdyrgjødsel alene eller ubalansert næringstilførsel ga mindre avlinger og inntekter og førte til ineffektiv bruk av ressurser og næringsstoffer samt en nedbryting av jordens fruktbarhet. Studien ble gjennomført ved Yaras forskningscenter i Hanninghof i Dülmen i Tyskland.

* Jate, M., & Lammell, J. (2022). Effect of Balanced and Integrated Crop Nutrition on Sustainable Crop Production in a Classical Long-Term Trial. *IntechOpen*. doi: 10.5772/intechopen.102682

Vi investerer i CCS ved Yara Sluiskil

NOVEMBER

Yara og Northern Lights, en leverandør av CO₂-transport og -lagring, undertegnet en bindende handelsavtale om den første grensekryssende transporten og lagringen av CO₂. Vi har som mål å redusere våre årlige CO₂-utslipp med 800 000 tonn fra ammoniakkproduksjonen ved Yara Sluiskil. CO₂-en vil bli gjort flytende og sendt med Northern Lights fra Nederland til permanent lagring på den norske kontinentalsokkelen, 2,6 kilometer under havbunnen.

Vi inngår partnerskap med John Deere for å oppnå mer effektiv gjødsling

SEPTEMBER

John Deere og Yara lanserte et partnerskap hvor vi kombinerer vår landbrukskompetanse med John Deeres presisjonsteknologi og avanserte maskiner for å sørge for at hvert eneste næringsstoff teller. Via vår Atfarm-plattform kan bønder følge biomasseutviklingen for sine avlinger og nitrogenopptaket gjennom hele sesongen og få tilgang til åkerspesifikke brukskart med variable frekvenser. Disse dataene kan deles som en arbeidsplan med John Deere Operations Center™. Partnerskapet vil sørge for at bøndene kan øke avlingene og optimalisere gjødselbruken, slik at de kan bidra til ambisjonen i EUs jord til bord-strategi.

YaraAmplix™ – vi utvider porteføljen av biostimulanter

NOVEMBER

Som svar på etterspørselen etter løsninger for å gjøre avlingene mer robuste og øke næringsstoff-effektiviteten kunngjorde vi lanseringen av YaraAmplix, vår nye portefølje av biostimulantprodukter. YaraAmplix består av hovedsakelig naturlige innholdsstoffer som skal gi målrettet effekt, for eksempel forbedret toleranse overfor abiotisk belastning og bedre næringsstoff-effektivitet, avlinger og kvalitet. Det er en viktig løsning for regenerativt landbruk som er bra både for klima, jordhelse, ressursbruk, biologisk mangfold samt utvikling og velstand.

Verdens første containerskip drevet av lavkarbon-ammoniakk

NOVEMBER

Yara Clean Ammonia, North Sea Container Lines og Yara International kunngjorde et samarbeid om å lansere verdens første containerskip, Yara Eyde, drevet av lavkarbonammoniakk. Fra 2026 vil fartøyet gå mellom Norge og Tyskland og bidra til CO₂-utslippskutt innen sjøtransporten. Yara Eyde er et viktig skritt på veien til å nå 1,5 °C-målet innen 2030 og gjøre noe med CO₂-utslippene på 706 millioner tonn i skipsfarten. Yara deltar som lasteier og vil frakte gjødsel produsert i Porsgrunn til Tyskland og dermed få ned scope 3-utslipp.

Vi utvider vår portefølje av organisk basert gjødsel

DESEMBER

Vi kunngjorde oppkjøpet av den organisk baserte gjødselvirksomheten Agribios Italiana, vårt andre oppkjøp som støtter organisk-strategien vår i Europa. Dette innvarsler en forpliktelse fra vår side til å videreutvikle tilbudet vårt i denne sektoren som et supplement til vår mineralgjødsel for å fremme regenerativt landbruk og forbedre jordhelsen. Oppkjøpet gjør også at Yara kan fortsette å bidra til å nå EUs ambisjon om å øke mengden åker satt av til økologisk jordbruk.

Vi setter i drift pilotfabrikk for fornybar ammoniakkproduksjon i Yara Porsgrunn

DESEMBER

I 2023 bygget Yara og begynte å sette i drift demonstrasjonsfabrikken for fornybart hydrogen ved ammoniakkproduksjonsanlegget vårt i Porsgrunn. Prosjektet skal vise at ammoniakk, produsert ved hjelp av fornybar energi, kan få ned klimagassutslippene i gjødselproduksjonen. Vannelektrolyse vil produsere hydrogen som en delvis erstatning for den fossilbaserte hydrogenproduksjonen ved fabrikkene. Det 24 MW elektrolyseanlegget vil sikre en årlig kapasitet på cirka 20 000 tonn fornybar ammoniakk og redusere klimagassutslippene tilsvarende 41 000 tonn CO₂e per år fra det eksisterende ammoniakkproduksjonsanlegget.

FNs bærekraftsmål

Privat sektor har et stort ansvar for å innfri FNs bærekraftsmål. Les mer om hvordan vi bidrar til å nå bærekraftsmålene på www.yara.com.

ÅRET SOM GIKK

Fra ambisjon til handling

Vi er i en alvorlig natur- og klimakrise, og det haster å gjøre noe. Gjennom vår robuste og fleksible forretningsmodell jobber vi kontinuerlig med å virkeliggjøre ambisjonen om å skape en naturvennlig matfremtid.

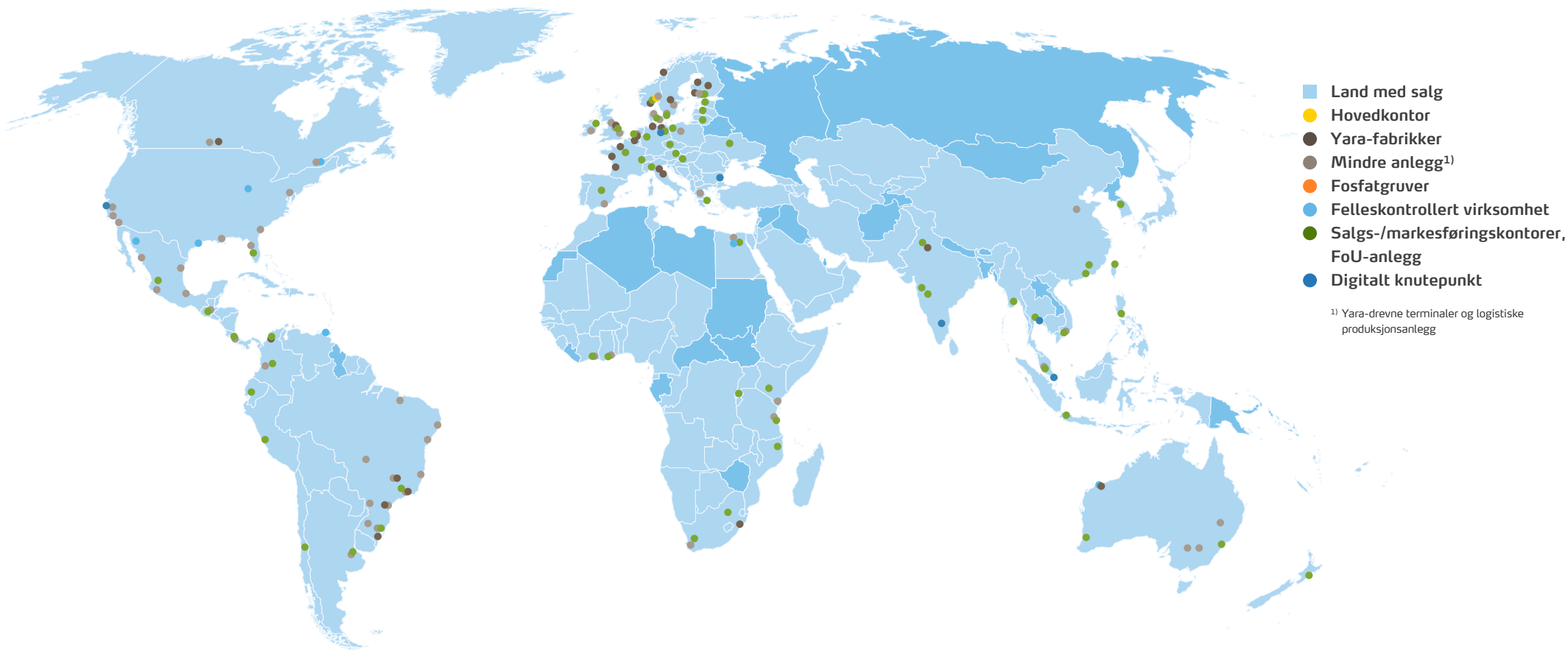
Styrets årsberetning

Følgende deler av denne rapporten utgjør styrets årsberetning.

Side 12-213

Global virksomhet

Yara er bransjens mest globale aktør. Vi produserer og markedsfører gjødselprodukter og -løsninger med bonden i sentrum. Med landbrukskunnskap opparbeidet gjennom et århundre skaper vi verdier for millioner av bønder over hele verden.

Yara-utsalgssteder i verden

10 800⁺

Land med drift

60⁺

Land med salg

140

Produksjonsfabrikker

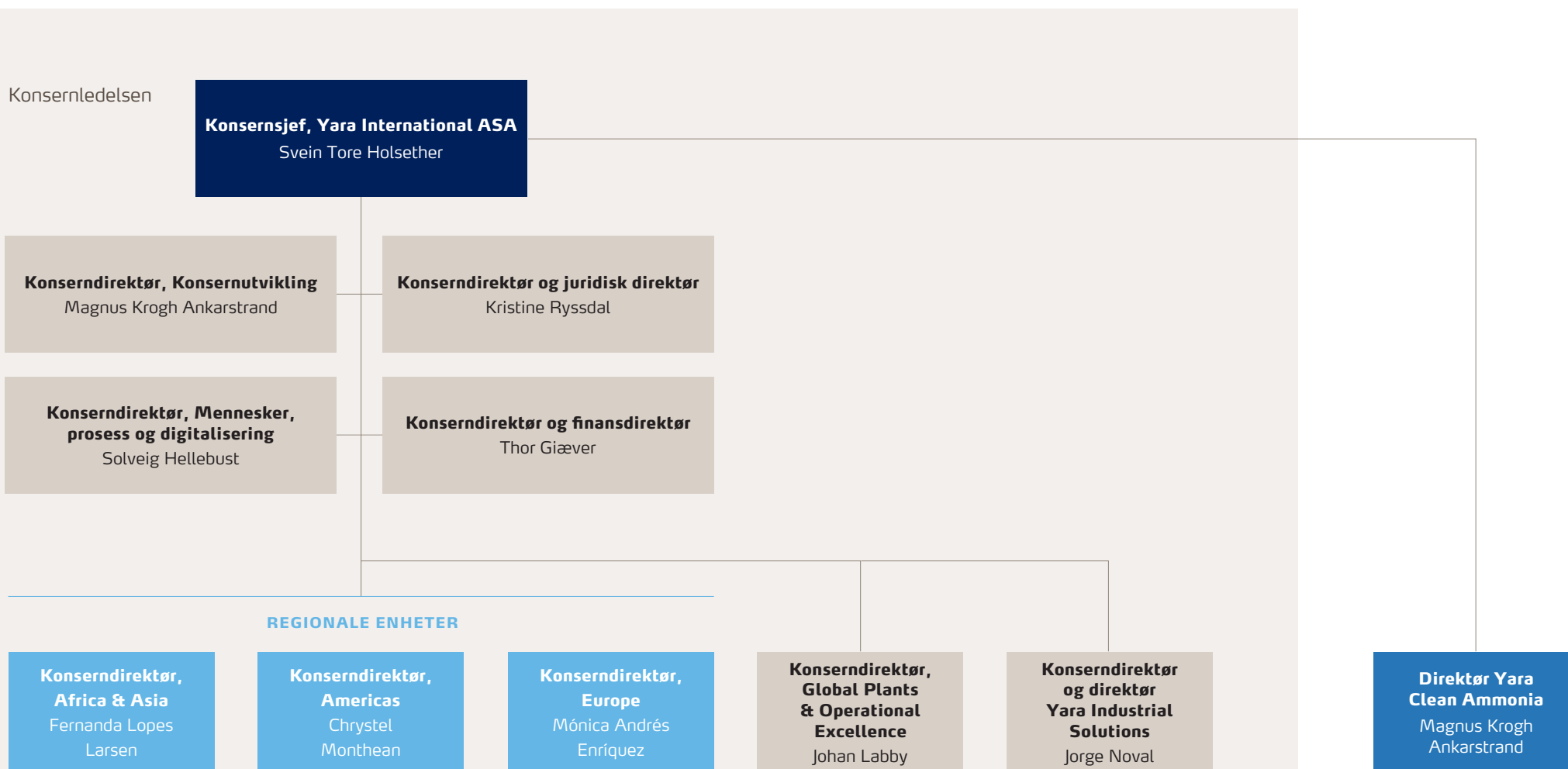
26

Terminaler, lagre, blandingsenheter og pakkeanlegg

200

Organisasjonsstrukturen

Organisasjonen vår er slik bygget opp at den støtter opp om strategigjennomføring, lokal virksomhet, ansvarlighet og kundenærhet.

Regioner

Våre tre regionale enheter Africa & Asia, Americas og Europe er del av en fullt integrert struktur. De produserer og leverer Yaras eksisterende gjødselløsninger i tillegg til å markedsføre og selge nye produkter og løsninger med støtte fra Global Innovation på konsernnivå.

Fernanda Lopes Larsen
Konserndirektør, Africa & Asia

Africa & Asia

Leveranser **4 506**
tusen tonn

EBITDA **188**
USD millioner

Kapitalavkastning **3,0 %**

Ansatte **2 004**

Chrystal Monthean
Konserndirektør, Americas

Americas

Leveranser **10 073**
tusen tonn

EBITDA **834**
USD millioner

Kapitalavkastning **11,1 %**

Ansatte **5 728**

Mónica Andrés Enríquez
Konserndirektør, Europe

Europe

Leveranser **7 705**
tusen tonn

EBITDA **49**
USD millioner

Kapitalavkastning **(10,3 %)**

Ansatte **3 862**

Globale enheter

Global Plants & Operational Excellence driver Yaras største og eksportorienterte produksjonsfabrikker, Porsgrunn og Sluiskil. Yara Industrial Solutions tilbyr hovedsakelig nitrogenbaserte løsninger og tjenester til en rekke forskjellige bransjer. Clean Ammonia-segmentet omfatter Yaras ammoniakkhandel og -logistikk. Virksomheten spiller en viktig rolle i Yaras produksjonssystem ved å optimalisere kapasitetsutnyttelsen i produksjonen. Dette segmentet leder også Yaras utforskning av nye fornybar ammoniakk- og lavkarbon-ammoniakk-prosjekter.

Johan Labby
Konserndirektør, Global Plants & Operational Excellence

Global Plants & Operational Excellence

Produksjon av ferdiggjødsel **6 269**
tusen tonn

EBITDA **183**
USD millioner

Kapitalavkastning **(0,5 %)**

Ansatte **2 027**

Jorge Noval
Direktør, Yara Industrial Solutions

Yara Industrial Solutions

Leveranser **6 350**
tusen tonn

EBITDA **254**
USD millioner

Kapitalavkastning **6,3 %**

Ansatte **2 349**

Magnus Krogh Ankarstrand
Direktør, Yara Clean Ammonia og konserndirektør, Konsernutvikling

Yara Clean Ammonia

Ammoniakk salg **3 404**
tusen tonn

EBITDA **101**
USD millioner

Kapitalavkastning **9,0 %**

Ansatte **62**

Fra jord til bord

INN Vi benytter

Yara benytter en rekke ressurser for å skape verdier og innfri vårt formål.

Energi

- Naturgass for å produsere ammoniakk

Materialer

- Mineraler for å produsere gjødsel

Infrastruktur

- 26 produksjonsfabrikker
- 200 globale infrastrukturpunkter
- 10 800 Yara-utsalgssteder i verden

Kunnskap

- Unik kunnskap om landbruk og industri
- 18 000 ansatte som representerer et stort mangfold

Økonomi

- Gode resultater
- Høy rating
- Likvid aksje

Merkevere

- Kjent over hele verden
- Kvalitet og pålitelighet

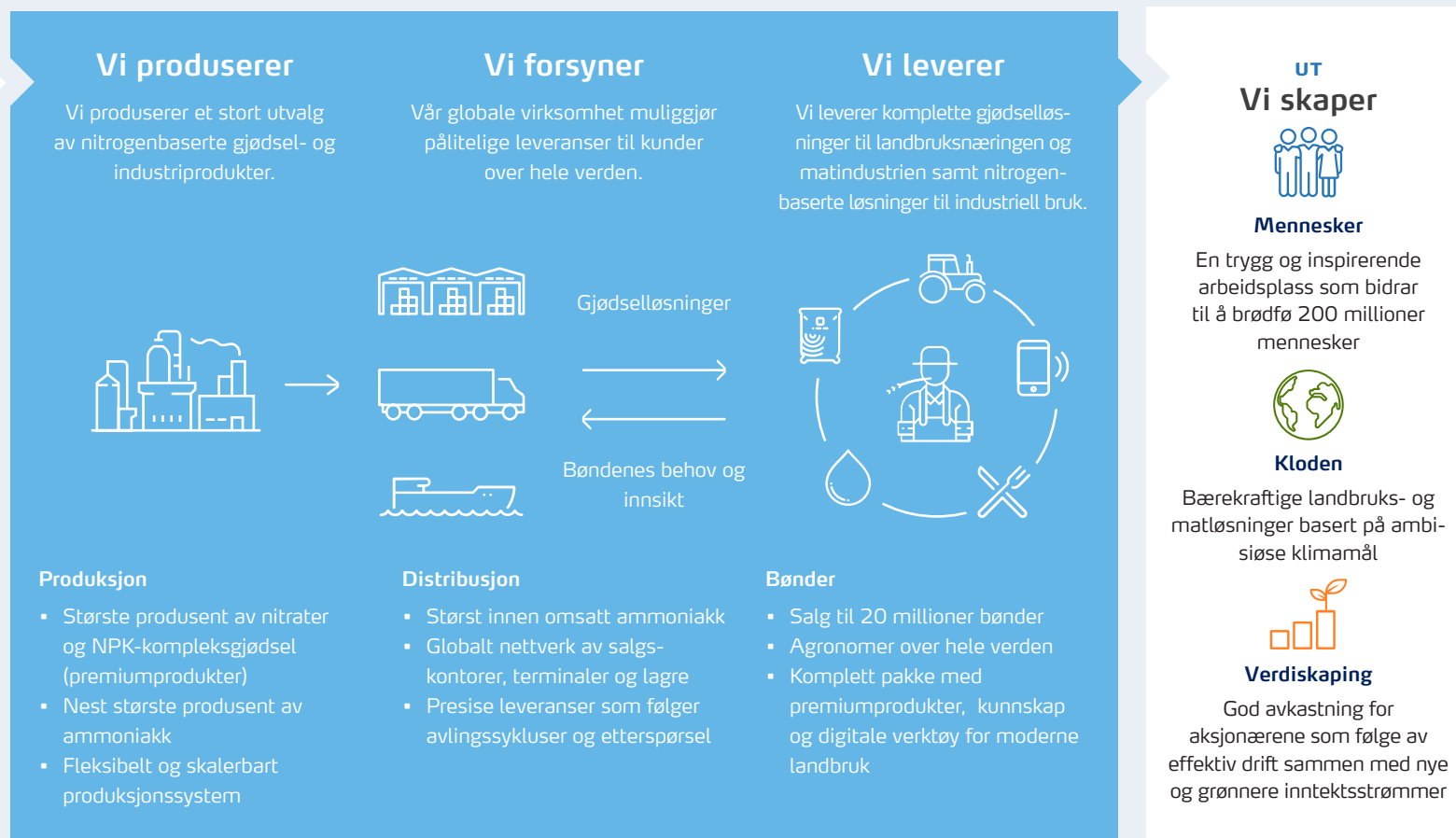

Hvorfor gjødsel?

Nesten halvparten av verdens befolkning er avhengig av mineralgjødsel for mat-sikkerhet¹⁾. Mineralgjødsel er vesentlige plantenæringsstoffer som tilføres jordsmonnet, slik at bøndene kan dyrke frem næringsrike kvalitetsavlinger på en lønnsom måte. FAO regner med at matproduksjonen må øke med 60 % innen 2050. Balansert gjødsling er viktig for å øke produksjonen i landbruket på en bærekraftig måte.

Hvorfor Yara?

Yara er verdens ledende gjødselselskap. Yara støtter bønder over hele verden med landbrukskunnskap, digitale verktøy og førsteklasses gjødsel. I motsetning til de fleste andre gjødselselskaper tilbyr vi et komplett utvalg av gjødselprodukter, fra gjødsel basert på viktige næringsstoffer – nitrogen (N), fosfor (P) og kalium (K) – til gjødsel som inneholder vekst- og kvalitetsforbedrende næringsstoffer – for eksempel kalsium (Ca) og magnesium (Mg) – og mikronæringsstoffer som er skreddersydd for særskilte jordsmonn eller avlingsvilkår. Les mer i Fertilizer Industry Handbook på yara.com.

¹⁾ Erisman et al. (2008). "How a century of ammonia synthesis changed the world", Nature geoscience, VOL 1, OCTOBER 2008

Megatrender som former vår bransje og strategi

Landbruket, matverdikjeden og mange næringer er i stor forandring. Dette er megatrendene som i høy grad former vår bransje og vår langsiktige strategi.

Klimaendringer

Klimakrisen kommer til å sette matsystemene under ekstremt trykk og påvirke landbruksproduksjonen globalt. Det er økende forventninger og reguleringer knyttet til konkrete klimatiltak og reduserte klimagassutslipp.

Vannsikkerhet og -pålitelighet

Vann er avgjørende for at planter skal gro. Vannmangel er en viktig stressfaktor i landbruksproduksjonen. Klimaendringene forstyrrer nedbørsmønstrene. Omfattende vanning tapper samtidig grunnvann og reduserer vannkvaliteten gjennom salttilførsel. Disse endringene har hatt betydelige påvirkninger på påliteligheten av vanntilgang i verden.

Endringer i kostholdet

Særlig har forbrukerne i høyinntektsland begynt å dreie kostholdet mot sunnere, mer bærekraftige valg, med mer plantebasert mat. Globalt fortsetter imidlertid trenden mot høyere inntak av kalorier og animalske proteiner.

Jordhelse

Omtrent en tredjedel av jordsmonnet i verden har dårlig kvalitet, og jorderosjon, tap av biologisk mangfold og forurensning står høyt på listen over årsaker. Landbruk som drives uten at det tilføres nok næringsstoffer, fører til enda dårligere jordsmonn. Den beste landbrukspraksisen fokuserer imidlertid på jordhelse, karbonfangst og regenerativt landbruk.

Null avfall og sirkulærøkonomi

Ressursknapphet, økende bevissthet rundt bærekraft og sterkere press fra forbrukere fremmer en mer sirkulær økonomi. Det skaper økt interesse for resirkulering av gjødsel i landbruket og matverdikjedene samt for organisk gjødsel.

Integrasjon mellom landbruks- og matindustri

Landbruket og matverdikjeden blir stadig mer integrert. Leverandørene til landbruket slår seg sammen, gårdene blir større og mer profesjonelle, matindustrien flytter seg oppstrøms, og hele industrien er under press for å bli mer bærekraftig.

Digitalisering

Digital innovasjon og teknologisk omstilling fører til grunnleggende endret strategi og praksis for beslutningstaking, gjødselbruk, gårdsautomatisering og sporbarhet. Det har begynt å påvirke hele matverdikjeden.

Geopolitisk og kommersiell usikkerhet

Covid-19 og krig i Ukraina har skapt usikkerhet på de globale markedene og rundt fremtidige handelsstrømmer samt sannsynligvis en oppbremsing av globaliseringen. Vi ser en økende betydning av ressursikkerhet med hensyn til mat, energi og andre kritiske ressurser.

Muligheter og risikoer i kjølvannet av megatrendene

Megatrender skaper nye muligheter vi kan gripe, og risikoer vi må håndtere.

Muligheter

- Skift i retning av bærekraft og åpenhet, hvor våre gjødselprodukter og -løsninger utgjør et godt utgangspunkt for å finne løsninger
- Digitale verktøy kan gi tilgang til nye markedskanaler og øke avlingene gjennom digital tilkobling av bøndene
- Generell overgang til lavutslippsammoniakk og hydrogen kan åpne nye markeder og støtte opp under nye bruksområder
- Fokus på jordhelse, vannbruk og biologisk mangfold, hvor optimal gjødselbruk har en positiv virkning
- Økt datatilgang kan åpne nye inntektsbringende muligheter

Risikoer

- Endrede reguleringer, etterspørsel etter bærekraft fra forbrukerne og optimalisert bruk av gjødsel kan føre til lavere vekst i etterspørselen etter gjødsel
- Miljøskatter kan øke kostnadene
- Fysisk risiko som følge av klimaendringene kan utfordre vår drift og våre kunder
- Lavere etterspørsel, alminneliggjøring og økt priskonkurranse kan utfordre marginene på premiumgjødsel
- Konkurransesvilkårene kan bli endret
- Økt usikkerhet rundt hvor konkurransedyktig den europeiske produksjonen vår er

Vår strategi bygger på en veldefinert ambisjon

Yara har satt seg en langsiktig strategisk ambisjon om å skape en naturvennlig matfremtid. Den gjenspeiler vårt formål og vår visjon og målet om å begrense risiko for Yara og naturen og gripe nye forretningsmuligheter.

Vår ambisjon hviler på de tre grunnpilarer klimanøytralitet, regenerativt landbruk samt utvikling og velstand. Dette utgjør de vesentligste tiltaksområdene vi vil fokusere på over tid for å virkeliggjøre ambisjonen vår.

I tiden fremover er vi klar over at samtaler, rammeverk og forståelsen av konseptet «naturvennlig» er under utvikling, og at det varierer hvor modne de forskjellige temaene er. Vi vil bevisst avpasse vårt arbeid etter hvert som temaene modnes. Klimanøytralitet er det mest modne temaet og en global utfordring som haster, og tiltak for å redusere klimagassutslipp på alle områder vil derfor bli prioritert de neste årene. Parallelt vil vi arbeide med å fastsette referansenivåer og evaluere påvirkningene på naturen, og vurdere tiltak på andre naturområder.

Ambisjonen vår: Skape en naturvennlig matfremtid

Redusere våre egne utslipp og forbedre produktiviteten ved våre produksjonsanlegg

Bidra til å avkarbonisere landbruk

Bidra til å avkarbonisere transport og energi

Forbedre landbruksproduktiviteten og næringsstoffeffektiviteten

Påvirke naturen i verdikjeden på en positiv måte: jordhelse, biologisk mangfold, vann, luftkvalitet og arealbruksendring

Forbedre bøndenes inntekt og bærekraft

Påvirke mangfoldet i landbruket på en positiv måte

Bidra til null sult og sunt kosthold

To strategiske prioriteringer vil føre oss til ambisjonen vår

Yaras strategi bygger på våre konkurransefortrinn: våre mennesker, vår landbruks- og bransjekunnskap, vår tilkobling til millioner av gårder og vår globale tilstedeværelse innen produksjon, salg og ammoniakkdistribusjon.

På bakgrunn av de største risikoene og mulighetene knyttet til megatrender hviler strategien vår på to strategiske prioriteringer:

- Økt fokus på god drift
- Større rekkevidde og tilbud

Disse to prioriteringene omfatter konkrete strategiske tiltak for å nå ambisjonen vår.

De siste tjue årene har Yaras forretningsmodell utviklet seg fra å fokusere på våre eiendeler og produkter – det vi har – til å fokusere på bønder og komplette løsninger – hvordan vi kan bidra.

Vi vil fortsette å forbedre vår kjernevirksomhet – gjødselproduksjon og plantenæring – gjennom økt fokus på god drift. Plantenæring utgjør en sterk kjernevirksomhet for oss, og vi vil bygge videre på den for å utvide vår rekkevidde og våre tilbud, gripe nye forretningsmuligheter som oppstår, og bidra til lavkarbonløsninger og regenerative løsninger.

Våre strategiske prioriteringer

Økt fokus på god drift

Entreprenørskapskultur og utvikling av medarbeidere:

Investere i lederatferd, engasjement, kontinuerlig forbedring, dynamisk kompetanseheving, mangfold, likestilling og inkludering.

Effektiv og pålitelig drift: Styrke våre ressurser og kjerneprosesser gjennom god drift, digitalisering og vedvarende fokus på sikkerhet.

Avkarbonisert og robust produktportefølje: Proaktivt optimalisere vår produktportefølje og avkarbonisere gjennom nye lavutslippsammoniakkprodukter, innkjøp og prosjekter ved prioriterte eksisterende anlegg.

Større rekkevidde og tilbud

Lavkarbon-premiumprodukter: Ekspandere premiumposisjonen med fokus på å generere etterspørsel etter og salg av gjødsel med redusert karbonavtrykk og industriprodukter.

Nye regenerative tilbud: Utvikle og tjene på nye produkter og løsninger til bønder og bygge videre på våre konkurransefortrinn, som kan bidra til lønnsomme resultater innen lavkarbonrelaterte og regenerative tilbud, f.eks. biologiske produkter og digitale løsninger.

Nye tilgjengelige markeder: Investere i verdiskapende porteføljer av nye og potensielt banebrytende virksomheter som går utover våre tradisjonelle markeder, for eksempel Yara Clean Ammonia og Agoro.

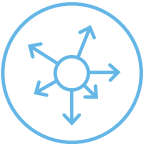
Ambisjonen vår

Skape en naturvennlig matfremtid

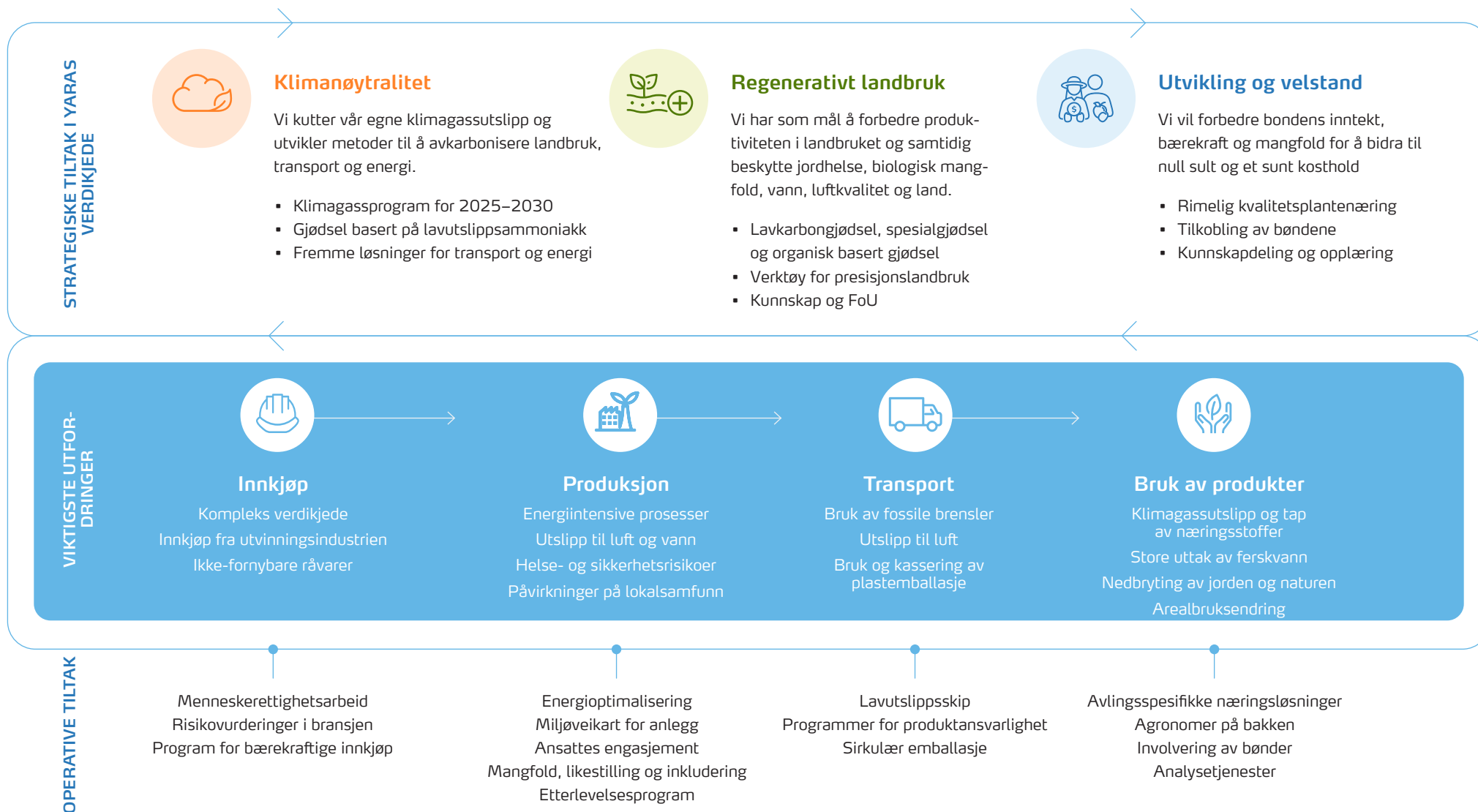
Prioriteringer 2024

I 2024 vil vi særlig fokusere på fire prioriterte oppgaver for å fortsette gjennomføringen av strategien vår

Langsiktig strategisk prioritering	Prioritering i 2024	
 <p>Økt fokus på god drift</p>	<p>Fremme strategisk lederatferd og styrke talentutvikling innen prioriterte kompetanseområder</p> <p>Videreutvikle produktporteføljen for å oppnå lønnsom avkarbonisering og lavere energikostnader</p> <p>Forbedre effektiviteten i produksjonsressurser og kjerneprosesser, og øke robustheten i forsyningssituasjonen</p>	<p>Eksempler på sentrale prosjekter og tiltak</p> <p>Videreføre CCS-prosjekt ved Yara Sluiskil, med beregnet oppstart 2026, se side 41.</p> <p>Skalere opp produksjonen av gjødsel som produseres med fornybar ammoniakk fra Yara Porsgrunn, se side 41.</p> <p>Kontinuerlig vurdere vårt ressursavtrykk.</p> <p>La prosjekter for lavkarbon-ammoniakk i USA modne frem mot endelig investeringsbeslutning i andre halvår 2025, se side 42.</p> <p>Utvikle nye kommersielle tilbud, herunder digitale verktøy og biologiske produkter.</p>
 <p>Større rekkevidde og tilbud</p>	<p>Definere strategier for verdiskaping innen lavkarbonløsninger og regenerativt landbruk, og la dem modne</p>	

Håndtering av bærekraftsutfordringer i verdikjeden vår

Ambisjonen om å skape en naturvennlig matfremtid gjelder for hele verdikjeden vår. Vi prioriterer de tre grunnpilarene i ambisjonen vår hvor vi mener vi kan ha utrette mest. Her er en oversikt over de viktigste utfordringene, og hvordan vi forholder oss til dem.

Strategiske indikatorer

Våre strategiske indikatorer inneholder de nøkkelindikatorene vi bruker til å måle hvordan vi ligger an med å gjennomføre strategien vår.

Mennesker

Mer på side 25

Yaras nøkkelindikator	2021	2022	2023	2025 Mål
Jobbe for null ulykker, personskader	1.0	1.1	1.1	< 1,0
Engasjementsindeks ¹⁾	79 %	78 %	77 %	Øverste kvartil
Mangfolds- og inkluderingsindeks ¹⁾	77 %	75 %	75 %	Øverste kvartil
Kvinner i lederstillinger ²⁾	29 %	29 %	32 %	40 %

¹⁾ Målt årlig

²⁾ Status ved årsslutt

Kloden

Mer på side 28

Yaras nøkkelindikator	2021	2022	2023	2025 Mål
Klimagassutslipp, intensitet, t CO ₂ e/t N	3,0	3,1	3,0	2,7
Klimagassutslipp, scope 1+2, CO ₂ e ¹⁾	-4 %	-14 %	-16 %	-30 %
Digitaliserte hektar, MHa ²⁾	N/A	19	23	150
MSCI-rangering	A	A	AA	A

¹⁾ Målet for absolutte klimagassutslipp i scope 1 + 2 er for 2030 med 2019 som utgangspunkt. På grunn av avstemming og validering avviker tallet for 2023 litt fra data rapportert i presentasjonen for 4. kvartal.

²⁾ Dyrket mark med digitale landbruksverktøy innenfor definerte frekvensparametere

Verdiskaping

Mer på side 31

Yaras nøkkelindikator	2021	2022	2023	2025 Mål
Ammoniakkproduksjon, Mt ¹⁾	7,8	7,7	7,8	8,6
Produksjon av ferdiggjødsel, Mt ¹⁾	21,3	20,5	21,1	22,5
Generert premium, MUSD ²⁾³⁾	125	1 594	1 877	N/A
Driftskapitaldager ³⁾	83	87	105	92
Kapitalavkastning (ROIC)	7,9 %	25,7 %	2,9 %	> 10 %
Faste kostnader i kjernevirksomheten, MUSD ⁴⁾	2 202	2 252	2 351	Overvinne inflasjonen

¹⁾ Resultat for Yara Improvement Program, mer informasjon på side 35.

²⁾ Tallene for 2021 og 2022 ble endret etter en revisjon av anvendte markedsreferanser, se side 35.

³⁾ Definisjoner, forklaringer og avstemming av alternative resultatmål finnes på side 343.

⁴⁾ Målet for faste kostnader er årlig.

Mennesker

Yaras suksess med å omstille og ekspandere virksomheten avhenger av de menneskene som jobber med oss, og som påvirkes av oss. Våre ansatte og deres kunnskap er Yaras største ressurs, og vi jobber for å støtte opp om deres vekst og ivareta ikke bare deres fysiske, men også psykologiske trygghet.

Vi er et selskap som tar vårt samfunnsansvar alvorlig, og vi jobber for større mangfold, likestilling og inkludering i selskapet, øke de ansattes engasjement og sørge for at vi opprettholder og fremmer menneskerettigheter i selskapet og i verdikjeden.

Helse og sikkerhet

Vi mener alle ulykker kan forebygges. Vi har som mål å få ned antall personskader til 1,0 eller mindre innen 2025. Det vil være et viktig skritt på veien til å nå det endelige målet om null personskader. I 2023 noterte vi en skadefrekvens på 1,1. Det var lavere enn andre selskaper i bransjen og samme frekvens som vi registrerte i 2022. Sykefraværet for Yara-ansatte var 3,2 prosent i 2023, ned fra 3,9 prosent i 2022.

Safe by Choice er vårt konsernovergripende initiativ for å utvikle en verdibasert og bærekraftig HMSK-kultur og nå målet om null skader. I 2023 videreførte vi Safe by Choice-initiativet og utviklet et program

for menneskelige faktorer for å skape bevissthet rundt hvordan vår atferd påvirker ulykker og reduserer eller eliminerer menneskelige feil. Vi rullet også ut vårt arbeidsmiljøprogram, som omfatter prosedyrer og retningslinjer for risikovurderinger, et program for hjelp til ansatte, opplæring i psykisk helse og sikkerhet samt workshoper for å forbedre arbeidsmiljøet både i team og avdelinger. Se også Helse, sikkerhet og sikring, side 160, og Sysselsetting, side 152.

Ansattes engasjement

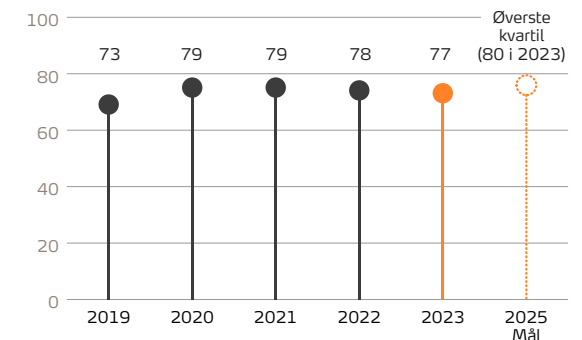
Engasjementsindeksen holdt seg høy på 77 prosent i 2023. Målet er å havne i øvre kvartil av den internasjonale referanseindeksen hvert år. Vi nådde ikke dette målet i 2023 på grunn av sterke resultater hos andre selskaper i referanseindeksen. Dette hevet terskelen for øvre kvartil til 80 prosent.

Vi fortsetter å følge ansattes engasjement og deltakelse ved hjelp av hyppige undersøkelser for å samle tilbakemeldinger fra våre ansatte og identifisere forbedringsområder.

Å utvikle en læringskultur er avgjørende for gjennomføringen av strategien vår, og i 2023 lanserte vi den globale læringserklæringen som en veiledning for de ansattes læring, kompetanseheving og omskoleing. Mer enn 10 000 medarbeidere deltok i den nye

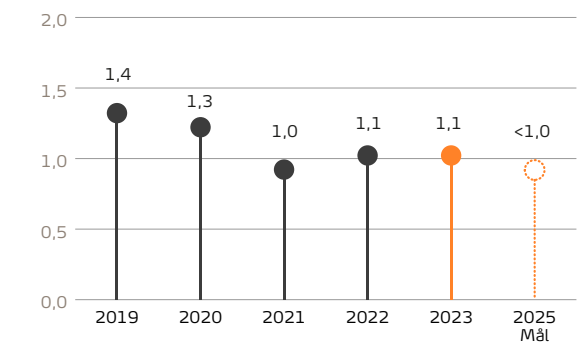
Engasjementsindeks

Indeks (%)

Personskader

Samlet antall registrerbare skader pr. million arbeidstimer

prestasjons- og utviklingsprosessen People Connect, som ble lansert i 2023.

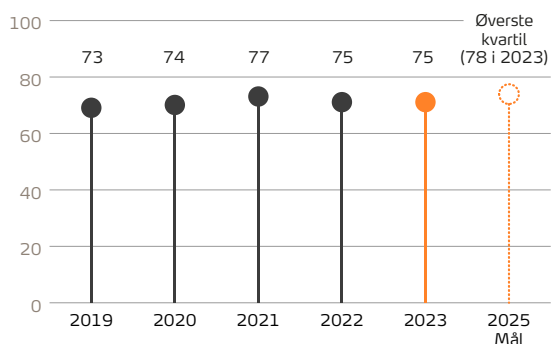
Vi styrket også våre utviklingsaktiviteter for ledere på alle nivåer i organisasjonen og fastsatte våre forventninger til lederatferd hos Yara støttet med elektroniske læringsaktiviteter og skreddersydde utviklingsprogrammer. Se også Opplæring og kompetanseutvikling, side 172

Mangfold, likestilling og inkludering

I 2023 scoret vi 75 prosent på mangfolds- og inkluderingsindeksen, det samme som i 2022. Dette var under målet om å ligge i øvre kvartil av internasjonale referanser, som ble hevet i løpet av året til 78 prosent.

Vi er fortsatt opptatt av å tiltrekke oss, utvikle og beholde ulike talenter, og å skape et rettferdig og inkluderende arbeidsmiljø. I 2023 arrangerte vi nok en gang globale bevissthetsdager og så hvordan tre nye grupper i vårt Black Leadership Development Program

Kvinner i lederstillinger Andel i %

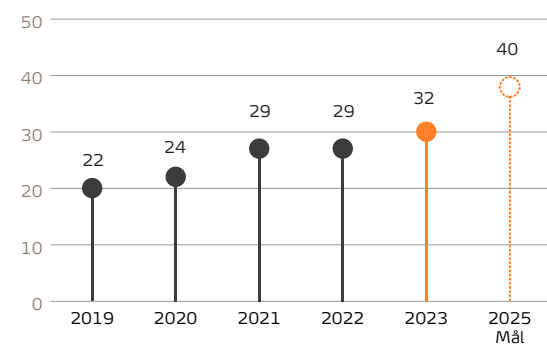
besto med glans. Dessuten lanserte vi ressursgrupper for ansatte. Dette er frivillige grupper ledet av ansatte som fungerer som en ressurs og et talerør for underrepresenterte grupper i organisasjonen vår.

Vi har forpliktet oss til å øke andelen kvinner i lederstillinger til minst 40 prosent innen 2025. I løpet av de siste fem årene har vi klart å øke denne andelen fra 22 til 32 prosent. I alt sto kvinner for nær 27 prosent av arbeidsstyrken vår ved årsslutt 2023.

Vi følger kvinneandelen og andelen kvinner vi lykkes med å beholde, og vi fortsetter med nye initiativer for å gjøre Yara mer attraktiv for kvinner. Eksempler på slike initiativer er programmene Women in Agronomy og Women in Maintenance, vår årlige analyse av lønnsforskjeller mellom kjønnene og de ansattes ressursgruppe for likestilling, som ble lansert i 2023.

Prinsipper for å sikre rettferdig og lik behandling og hindre diskriminering er også integrert i våre

Mangfolds- og inkluderingsindeks Indeks (%)

Sikre en levelønn

Hvor mye må en arbeidstaker tjene for å forsørge en familie med nødvendige varer og tjenester for å få en god og anstendig levestandard?

Vi har jobbet i to år for å finne svar på dette spørsmålet og sikre at alle Yara-ansatte tjener en levelønn. Dette er avgjørende for nå målene om å tilby anstendig arbeid og redusere ulikhet.

I juli 2023 hadde vi fastsatt terskler og evaluert individuell godtgjørelse i alle landene hvor vi driver virksomhet. Ifølge vår vurdering tjente 5,3 prosent av Yara-ansatte under den «anstendige» standarden Yara har satt for levelønn.

Dette har vi forpliktet oss til å gjøre noe med, og ved årsslutt 2023 hadde vi redusert andelen ansatte som tjente under terskelen, til 3,3 prosent. Dette arbeidet vil fortsette i 2024.

» Levelønn, side 157

rekrutterings-, kompensasjons- og utviklingsprosesser. Se også Likebehandling og muligheter for alle, side 164.

Menneskerettigheter

Yara er forpliktet til å respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og arbeidslivsstandarder i hele verdikjeden. Våre retningslinjer for menneskerettigheter er integrert i Yaras etiske retningslinjer, som beskriver hvilke områder vi prioriterer, og hvilke større risikoer vi har identifisert i vår virksomhet og verdikjede. Våre etiske retningslinjer er supplert med de etiske retningslinjene for Yaras forretningspartnere som følger de samme internasjonalt anerkjente og godkjente standardene for menneskerettigheter, forretningsetikk og arbeidsvilkår som våre etiske retningslinjer.

Vår prosess for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger følger de grunnleggende prinsippene i OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper og FNs veiledende prinsipper om næringsliv og menneskerettigheter. En evaluering av hvor effektiv denne prosessen har vært vil bli prioritert høyt i 2024.

I mellomtiden fortsatte vi å jobbe med å redusere negativ påvirkning fra risiko knyttet til menneskerettigheter, som vi har identifisert gjennom flere såkalte human rights impact assessments (HRIAs) i løpet av de siste årene, med særlig fokus på arbeidsforhold for innleide arbeidere. For å følge med på om tiltakene våre er effektive, utførte vi også interne revisjoner for å kontrollere gjennomføringen og effekten av tiltak knyttet til human rights impact assessments (HRIAs) i India, Colombia og Brasil. Se også Menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger, side 99.

Vi er opptatt av våre arbeideres arbeidsrettigheter. Vi støtter fullt opp om retten til foreningsfrihet og kollektive forhandlinger og er engasjert i regelmessig dialog med ansatte og deres organisasjoner. I 2023 var cirka 70 prosent av Yaras fast ansatte og 60 prosent av ikke-fast ansatte omfattet av tariffavtaler, som inneholder betingelser for arbeidsvilkår og -rettigheter, herunder helse og sikkerhet, diskriminering og trakassering, opplæring og karriereforvaltning. Yaras tilnærming dekker også land med begrensede muligheter for å danne fagforeninger hvor vi oppfordrer til ansattmedvirkning gjennom representantutvalg. Våre forventninger om foreningsfrihet og kollektive forhandlinger gjelder for forretningspartnere våre også gjennom de etiske retningslinjene for Yaras forretningspartnere. Se også Sysselsetting, side 152.

Bærekraft i innkjøp

I vår innkjøpsvirksomhet fortsatte vi å bruke eksterne bærekraftsevalueringer for å vurdere bærekraftsresultatene hos leverandørene våre, deriblant på menneskerettighetsspørsmål. Vi fikk også på plass en global prosedyre for leverandørrevisjoner og satte i gang et revisjonspilotprogram med fokus på menneskerettigheter og arbeidsvilkår som supplement til lokale leverandørrevisjoner som allerede gjennomføres. Den risikovurderingen vi foretar av bransjen, ble forbedret så vi lettere kan prioritere hvilke leverandører vi skal revidere i 2024. Se også Arbeidere i verdikjeden, side 178.

Rapportering om menneskerettigheter, likestilling og forskjellsbehandling

Mer informasjon om hvordan vi følger åpenhetsloven og likestillings- og diskrimineringsloven, finnes i veiledningen på side 207 og i bærekraftsrapporteringen.

Together for Sustainability (TfS)

I 2023 ble vi med i Together for Sustainability (TfS), et initiativ for å sette globale miljø-, samfunns- og styringsstandarder for kjemiske forsyningskjeder. I løpet av året begynte vi å delta i arbeidsgrupper og regionale team og forpliktet oss til å anvende TfS-revisjonsprotokollen for utvalgte leverandørrevisjoner i 2024. Vi vil også delta i TfS' program for å redusere scope 3-klimagassutslipp.

» Håndtering av påvirkninger i vår forsyningskjede, side 104

Kloden

Klimanøytralitet og regenerativt landbruk er hjørnesteiner i vår ambisjon. Det er viktig å avkarbonisere vår egen drift, men vi ønsker også å bidra til å redusere utslippene og påvirkningen på naturen fra vår forsyningskjede og fra bønder og andre kunder som bruker våre løsninger.

Landbrukssektoren står for nesten én tredjedel av de globale klimagassutslippene. Nitrogengjødsel alene utgjør nesten 11 prosent av utslippene fra landbruket eller 2 prosent av de globale klimagassutslippene. Mens nesten 40 prosent av disse utslippene skrives fra produksjonen av nitrogengjødsel, er resten utslipp på åkrene knyttet til bruken av gjødsel¹⁾. Dessuten kan tap av næringsstoffer føre til forurensning av luften, vannet og jorden.

Som globalt plantenerings- og gjødselselskap er vi klar over at vi påvirker kloden og bruken av ressurser. Vi har som mål ikke bare å redusere våre egne utslipp betraktelig, men også bidra til å redusere utslipp og effekter fra landbruksproduksjon og det globale matsystemet samt legge til rette for hydrogenøkonomien.

¹⁾ Menegat, S., Ledo, A. & Tirado, R. Greenhouse gas emissions from global production and use of nitrogen synthetic fertilisers in agriculture. Sci Rep 12, 14490 (2022).

Mål om å bli klimanøytral

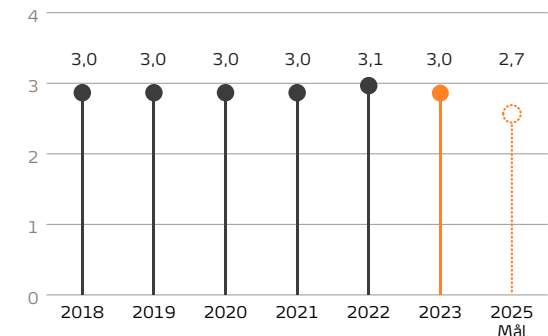
Innsatsen vår for å bli klimanøytral følger tre hovedlinjer:

- Redusere våre egne utslipp og forbedre produktiviteten ved våre produksjonsanlegg
- Bidra til karbonfri transport og energi
- Bidra til et karbonfritt landbruk

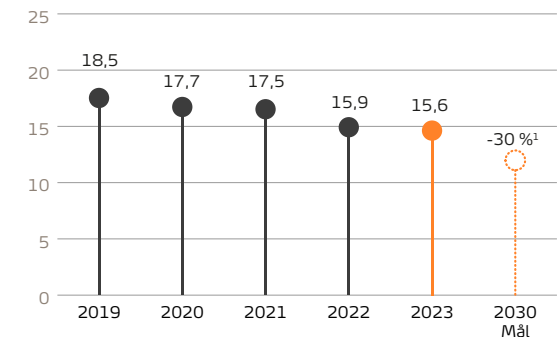
I 2023 noterte vi klimagassutslipp i scope 1 og 2 (markedsbasert) på i alt 15,6 millioner tonn CO₂e. Klimagassintensiteten var 3,0 tCO₂e/tN. Høyere pålitelighet og færre produksjonsbegrensninger førte imidlertid til bedre klimagassintensitet i andre halvår 2023, og vi så produktivitetsrekorder ved flere anlegg. I desember nådde vi en intensitet i klimagassutslippene på 2,8 tCO₂e/tN, nesten på målet for 2025. Vi vil intensivere arbeidet med å sikre en mer pålitelig produksjon og høyere energieffektivitet for å komme opp og stabilisere oss på ønsket nivå.

Vårt klimagassprogram for 2025 noterte god fremdrift i 2023 og er avgjørende for at vi skal nå vårt mål om klimagassutslippintensitet. Programmet omfatter mer enn 90 lønnsomme prosjekter for å redusere klimagassutslipp fra produksjonen vår. Ved årsslutt 2023 hadde vi kuttet 1,2 millioner tonn CO₂e, og vi står klare til å kutte ytterligere 0,5 millioner tonn CO₂e. Ser vi forbi klimagassprogrammet for 2025, vil fokus være på å avkarbonisere ammoniakkproduksjonen gjennom trinnvise endringsprosjekter, for eksempel prosjektet for karbonfangst og

Klimagassintensitet t CO₂e/t N

Klimagassutslipp, scope 1 + 2 (markedsbasert) Millioner tonn CO₂e

¹⁾ Fra 2019 som utgangspunkt

Definisjoner finnes under Klimaendringer, side 129.

-lagring (CCS) ved Yara Sluiskil og elektrolyseprosjektet ved Yara Porsgrunn. Se også Klimaendringer, side 129.

Avkarbonisering av sektorer hvor utslippskutt er spesielt krevende

Lavutslippsammoniakk er inngangsportalen til hydrogenøkonomien og til avkarbonisering av sektorer hvor utslippskutt er spesielt krevende, for eksempel samferdsel og energi. I 2023 tok vi store skritt i retning av å avkarbonisere ammoniakkproduksjonen vår. Dette gjør at vi kan levere lavutslippsammoniakk gjennom strategiske samarbeidsavtaler og partnerskap for bruk av gjødsel og drivstoff i landbruket, skipsfarten, energisektoren og industrisektoren.

Fremme bærekraftig og regenerativt landbruk

Bruksfasen står for mer enn halvparten av alle klimagassutslipp gjennom gjødselens livssyklus. Bedre landbrukspraksis kan gi færre utslipp på åkrene, men ikke eliminere dem, siden utslippene stammer fra det naturlige nitrogenkretsløpet. Regenerativt landbruk går ut på systematisk å etterstrebe den beste bærekraftige praksis som påvirker naturen og klimaet positivt. Det omfatter fem hovedtemaer: klima, jordhelse, ressursbruk, biologisk mangfold samt utvikling og velstand.

Vi jobber for et regenerativt landbruk for å

- forbedre landbruks- og næringsstoff-effektiviteten
- påvirke naturen i verdikjeden på en positiv måte

Vi ønsker å støtte landbruket i omstillingen til en bærekraftig og regenerativ praksis. Det gjør vi ved å fokusere på å utvikle og levere skreddersydde gjødselløsninger og digitale løsninger og dele kunnskap om planter og landbruk.

Jo lenger vi kommer i digitaliseringsarbeidet, desto nyttigere innsikt får vi i det som skjer på åkeren. Dette gjør at vi kan tilby relevante digitale løsninger og landbrukskunnskap, slik at bøndene kan oppnå bedre produktivitet, lønnsomhet og miljøresultater. I 2023 økte vi dekningen av digitaliserte hektar ytterligere til i alt 23 millioner unike hektar. Vår avanserte digitaliseringsstrategi, med økt fokus på kvalitet fremfor kvantitet, gir betydelige muligheter etter hvert som vi forbedrer vår løsning med flere hektar satt av til regenerativt landbruk hektar, og hvor vi retter oss inn mot viktige avlingstyper og regioner.

Hvordan vi skaper et marked for lavutslippsammoniakk

Øke etterspørselen gjennom strategiske samarbeidsavtaler og partnerskap

- Partnerskap med Cepsa for å koble Sør- og Nord- Europa sammen med fornybar hydrogen
- Partnerskap med Höegh Autoliners for en fremtidig avtale om levering lavutslippsammoniakk
- Investering for å realisere verdens første løsning for bunkring av ammoniakk sammen med Navigator Holdings Ltd. og Azane Fuel Solutions AS
- Partnerskap med CMB.TECH og North Sea Container Line for å realisere verdens første containerskip drevet av lavutslippsammoniakk, noe som viser at lavutslippsammoniakk har en fremtid som skipsdrivstoff

Øke tilbudet gjennom investeringer i ny teknologi og kapasitet

- Utrulling av de første tonnene med gjødsel basert på fornybar ammoniakk fra Yara Porsgrunn
- Undertegning av bindende avtale om transport og lagring av opptil 800 000 tonn CO₂ fra Yara Sluiskil hvert år
- Aktiv fremdrift med planene om å investere i to store fabrikker for lavkarbon-ammoniakk i USA

Agoro Carbon Alliance-programmet opplever betydelig vekst

Agoro Carbon tilbyr bønder en ekstra inntektskilde ved å gi dem tilgang til karbonmarkedet. Selskapet inngår 10-årskontrakter med bønder for å gjennomføre regenerativ landbrukspraksis som fjerner karbon fra atmosfæren og lagrer det i jorden. Agoro Carbon har hatt et nytt år med rask vekst, særlig i Nord-Amerika. Det Yara-støttede selskapet har nå fått med bønder fra 28 delstater i USA i sitt landbrukskarbonprogram, noe som dekker 809 000 hektar gårdsareal. Dette vil gjøre selskapet i stand til å bidra til å fjerne 7,5 millioner tonn karbonutslipp fra atmosfæren til jorden de neste ti årene.

«I 2023 doblet vi det forventede karbonfjerningspotensialet sammenlignet med året før. Samtidig brukte vi nesten 20 prosent mindre på å gjøre det, og målet er kontinuerlige forbedringer etter hvert som vi blir større.», sier Elliot Formell, daglig leder for Agoro Carbon.

I 2023 åpnet vi API-løsningen for landbruket, YaraFX Insight, for tredjeparter, slik at bønder kan dra nytte av vår kunnskap og våre data på en digital plattform de selv velger. Vi inngikk også samarbeid med John Deere for å kombinere vår Atfarm-plattform med John Deere Operations Center™. Bøndene kan utnytte dette for å øke sine avlinger og optimalisere gjødselbruken gjennom overvåking av biomasse, nitrogenopptak og åkerspesifikke brukskart.

Produkter for regenerativt landbruk

Våre spesialprodukter, for eksempel biostimulanter, bladgjødsel, gjødselvanning og belegg, kan bidra til høyere næringsstoff-effektivitet og vannings-effektivitet. Biostimulanter kan for eksempel forbedre plantehelsen og avlingens toleranse overfor abiotisk stress, slik at plantene kan tilpasse seg klimaendringene. De supplerer gjødsel ved å forbedre tilgjengelighet, opptak og bruk av næringsstoffer.

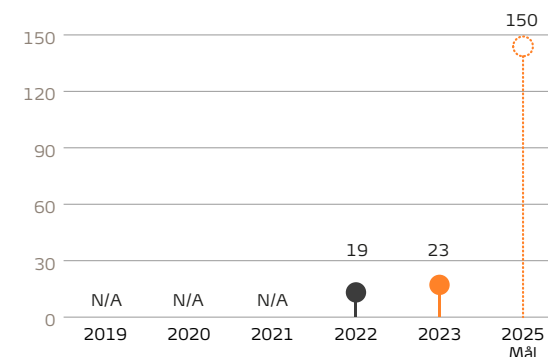
For å utvide sortimentet av biostimulanter lanserte vi vår nye merkevare, YaraAmplix™, i 2023. Dessuten la vi fram planer om å bygge et nytt globalt anlegg for spesialgjødsel og biostimulanter, og vi åpnet anlegget for vannløselig gjødsel i Huaibei i Kina, noe som vil utvide gjødselvanningstilbudet vårt. Gjødselvanning er bruken av vannløselig gjødsel i et vanningsystem og kan øke vannings-effektiviteten, avlingene og gjødsel-effektiviteten.

I segmentene for organisk basert gjødsel kunngjorde vi oppkjøpet av Agribios Italiana, en videre ekspansjon av vårt organisk baserte og organisk-mineralsk baserte tilbud, som vi mener er viktige tilskudd for å fremme regenerativt landbruk og forbedre jordhelsen. Dette gir

oss forutsetninger for å innfri EUs ambisjon om å øke andelen åker satt av til økologisk landbruk.

Digitaliserte hektar

Millioner hektar

Digitaliserte hektar er definert som dyrket mark med digitalt landbruk innen definerte frekvensparametere. I 2023 økte vi frekvensparametere for måling av hektar med brukeraktivitet. På grunn av denne endringen er historiske data begrenset til 2022.

Referansenivåer for naturen

Som en del av Yaras mål om en naturvennlig fremtid ble det gjennomført et prosjekt for fastsettelse av referansenivåer i 2023. Dette prosjektet vil fortsette i 2024. Målet for dette prosjektet er å fastslå hvordan Yara påvirker og avhenger av naturen, og her har vi anvendt LEAP-tilnærmingen som anbefales av Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD). Mer informasjon om miljøvernarbeidet finnes under Biologisk mangfold og økosystemer, side 145.

Vi har videreført samarbeidet med TNFD i 2023, se Medlemskap, side 50.

Verdiskaping

Yaras årsresultat for 2023 var USD 54 millioner sammenlignet med USD 2 782 millioner året før. Dette gjenspeiler hovedsakelig lavere marginer og større nedskrivningstap drevet av en nedskrivning på USD 168 millioner av Tertre-fabrikken i Belgia. EBITDA ekskl. spesielle poster var USD 1 712 millioner sammenlignet med rekordhøye USD 4 889 millioner året før.

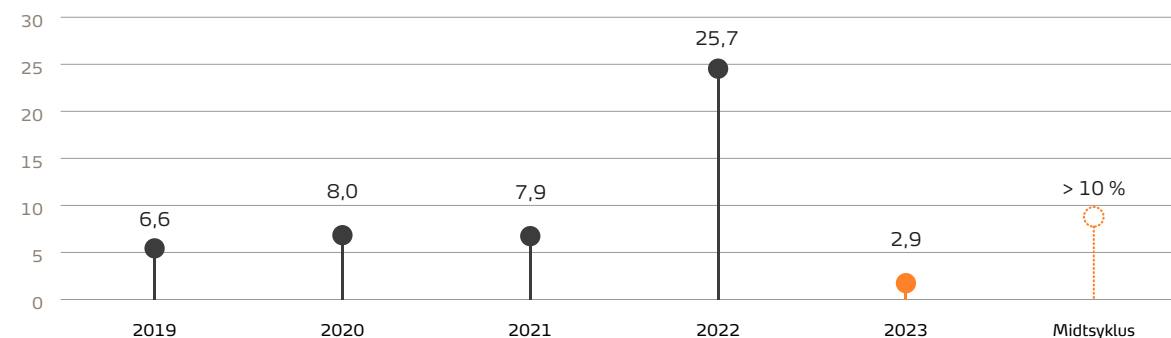
EBITDA ekskl. spesielle poster for året 2023 for Yara var 65 prosent lavere enn året før. Dette gjenspeilet hovedsakelig lavere marginer, hvor lavere salgspriser mer enn oppveier for lavere produksjonskostnader. Leveransene falt med 5 prosent sammenlignet med 2022, drevet av redusert tilgang på tredjepartsprodukter som følge av sanksjonene mot Russland, men med begrenset virkning på EBITDA siden dette er produkter med lave marginer.

En skarp nedgang i EBITDA i 2023 sammenlignet med 2022 førte til en lavere kapitalavkastning, som ble ytterligere negativt påvirket av større verdifall på anleggsmidler og høy effektiv skattesats i 2023.

Kapitalavkastning

%

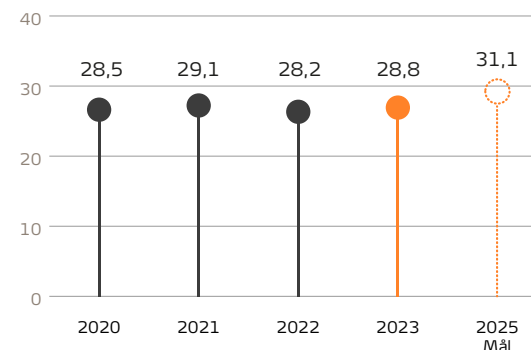
Avkastning på investert kapital vil gjenspeile verdiskapingen for aksjonærene

Produksjon

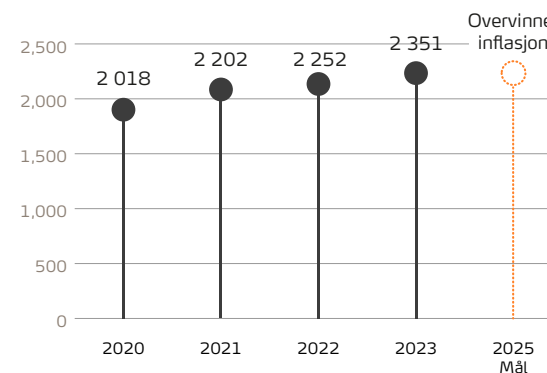
Millioner tonn

Produksjon justert for større vedlikehold og markedsoptimaliseringseffekter for å reflektere det underliggende resultatet under Yara Improvement Program (YIP) bedre.

Faste kostnader i kjernevirksomheten¹⁾

USD millioner

¹⁾ Definisjoner, forklaringer og avstemming av alternative resultatmål finnes på side 343.

Gjødselbransjen er konjunkturavhengig. Mens Yara noterte en rekordhøy kapitalavkastning under den høye priskonjunkturen i 2022, ble inntjeningen i 2023 vesentlig påvirket av den lave priskonjunkturen.

EBITDA ekskl. spesielle poster for året 2023 for Europe var 92 prosent lavere enn året før, idet lavere salgspriser mer enn kompenserte for høyere leveranser og lavere råvarekostnad. Leveransene økte med 3 prosent fra 2022.

EBITDA ekskl. spesielle poster for året 2023 for Americas var 56 prosent lavere enn året før, noe som hovedsakelig gjenspeiler lavere produksjonsmarginer i Nord-Amerika, lavere handelsmarginer i Latin-Amerika og lavere leveranser. Leveransene falt med 8 prosent fra 2022 på grunn av redusert tilgang på tredjepartsprodukter (TPP) som følge av sanksjonene mot Russland.

EBITDA ekskl. spesielle poster for året 2023 for Africa & Asia var 66 prosent lavere enn året før, drevet av

reduserte ammoniakkproduksjonsmarginer og lavere salgspriser som oppveier for høyere leveranser. Samlede leveranser var 5 prosent høyere sammenlignet med 2022, noe som ble påvirket av dårlig økonomi blant bøndene i regionen og at innenlandske priser i Kina ikke er koblet til de globale prisene.

EBITDA ekskl. spesielle poster for året 2023 for Global Plants & Operational Excellence (GPOE) var 57 prosent lavere enn året før. Dette resultatet gjenspeilte hovedsakelig reduserte gjødselpriser som påvirket produksjonsmarginene.

EBITDA ekskl. spesielle poster for året 2023 for Industrial Solutions var 65 prosent lavere enn året før, drevet av lavere markedspriser og lavere leveranser. Samlede leveranser var ned 11 prosent, hovedsakelig i Chemical Applications EMEA på grunn av redusert industriaktivitet i Europa og i Transport Reagents-enheten sammenlignet med rekordleveransene i 2022.

EBIDTA ekskl. spesielle poster for året 2023 for Clean Ammonia var 60 prosent lavere enn året før, drevet av lavere leveranser, lavere marginer på grunn av lavere ammoniakkpriser og høyere faste kostnader. Samlede leveranser var 17 prosent lavere enn 2022 på grunn av redusert produkttilgjengelighet i og med vedlikeholdet av sentrale ammoniakkproduksjonsanlegg i løpet av året og lavere nedstrøms industri- og gjødseletterspørsel.

ESG-vurdering

Yaras mål er å opprettholde en MSCI-rangering på A eller bedre.

MSCI

	2023	2022	2021	2020	2019
Score	AA	A	A	BBB	BB

MSCI-vurderingen beregnes på skalaen: CCC – B – BB – BBB – A – AA – AAA, hvor AAA er best. Yaras målscore: A

Ansvarsfraskrivelse

Yaras bruk av data fra MSCI ESG Research LLC eller tilknyttede selskaper («MSCI»), og bruk av MSCIs logoer, varemerker, tjenestemerker eller indeksnavn i dette dokumentet, innebærer ikke at Yara sponser, støtter, anbefaler eller markedsfører MSCI. MSCIs tjenester og data tilhører MSCI eller MSCIs informasjonsleverandører. De leveres som de er og uten garanti. MSCIs navn og logoer er varemerker eller tjenestemerker som tilhører MSCI.

Finansielle hovedtall

USD millioner, unntatt hvor annet er indikert	2023	2022	2021	2020	2019
Driftsinntekter	15 547	24 051	16 607	11 728	12 936
Driftsresultat	312	3 827	1 068	1 176	989
EBITDA ¹⁾	1 709	4 959	2 804	2 223	2 095
EBITDA ekskl. spesielle poster ¹⁾	1 712	4 889	2 891	2 161	2 165
Årsresultat	54	2 782	384	690	589
Ordinært resultat pr. aksje ²⁾	0,19	10,90	1,75	2,58	2,20
Ordinært resultat pr. aksje ekskl. valutaomregning og spesielle poster ²⁾	1,11	10,98	4,73	3,08	3,09
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	2 288	2 391	1 406	2 047	1 907
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(1 197)	(509)	(874)	248	(1 044)
Netto gjeldsgrad	0,49	0,37	0,55	0,36	0,42
Netto gjeld / EBITDA ekskl. spesielle poster (siste 12 måneder) ¹⁾	2,16	0,66	1,36	1,36	1,72
Gjennomsnittlig antall utestående aksjer (i millioner)	254,7	254,7	256,8	268,0	272,3
Avkastning på investert kapital (ROIC)	2,9 %	25,7 %	7,9 %	8,0 %	6,6 %

¹⁾ Definisjoner, forklaringer og avstemming av alternative resultatmål finnes på side 343.

²⁾ USD pr. aksje. Yara har for tiden ingen aksjebaserte avlønningsprogrammer med utvanningseffekt på resultat pr. aksje.

Nøkkeltall

	2023	2022	2021	2020	2019
Yaras produksjon (tusen tonn)¹⁾					
Ammoniakk	6 391	6 510	7 261	7 606	8 479
Ferdiggjødsel og industriprodukter, ekskl. bulkblandinger	18 437	18 332	20 856	21 047	22 060
Leveranser (tusen tonn)¹⁾					
Ammoniakkhandel	1 475	1 771	2 007	1 966	2 527
Gjødsel	22 283	22 687	28 610	29 291	27 620
Industriprodukt	6 350	7 159	7 442	6 920	7 837
Sum leveranser	30 109	31 616	38 059	38 177	37 983
Yaras energipriser (USD per MMBtu)					
Global vektet gjennomsnittlig gasskostnad ²⁾	10,9	21,8	9,3	3,8	4,7
Europeisk vektet gjennomsnittlig gasskostnad	14,9	31,8	11,7	3,6	5,4

¹⁾ Inkl. Yaras andel av produksjon i investeringer regnskapsført etter egenkapitalmetoden, ekskl. Yara-produserte blandinger.

²⁾ Unntatt Babrala.

Markedsinformasjon¹⁾

Gjennomsnitt av publiserte priser		2023	2022	2021	2020	2019
Ureagranulat (fob Egypt)	USD pr. tonn	402	785	479	246	263
CAN (cif Tyskland)	USD pr. tonn	386	749	360	191	226
Ammoniakk (cfr NWE)	USD pr. tonn	573	1 244	560	252	293
DAP (fob Mexicogolfen)	USD pr. tonn	568	900	602	314	356
Fosforitt (fob Marokko)	USD pr. tonn	261	256	118	80	91
Europeisk gass (TTF)	USD pr. MMBtu	12,9	36,9	13,1	3,0	4,8
Amerikansk gass (Henry Hub)	USD pr. MMBtu	2,5	6,4	3,7	2,0	2,7
Valutakurs EUR/USD		1,1	1,1	1,2	1,1	1,1
Valutakurs USD/BRL		5,0	5,2	5,4	5,1	3,9

¹⁾ Kilde: The Market, Fertilizer Week, Fertecon, Profercy, Verdensbanken og Argus. 1-måneders forsinkelse er anvendt, som tilnæringsverdi for realiserede priser (levering forutsatt 1 måned etter bestilling)

Balanse

Yara har opprettholdt en solid balanse i et år preget av utfordrende driftsforhold og betydelige svingninger. Lavere prisnivåer i 2023 sammenlignet med 2022 påvirket både varebeholdning og kundefordringer i omløpsmidler. Samlede forpliktelser falt sammenlignet med året før med lavere kortsiktige forpliktelser, hovedsakelig på grunn av en reduksjon i leverandørgjelden på grunn av lavere priser og lavere råvareanskaffelse til tredjepartsprodukter (TPP) til Brasil. Vår egenkapital gjenspeiler en sterk utbytteutbetaling på USD 1,3 milliarder.

Mørselskapet

Årsresultatet i morselskapet Yara International ASA gjenspeiler resultatene i datterselskapene gjennom utbytte og konsernbidrag og økte fra NOK 12 636 millioner i 2022 til NOK 14 128 millioner i 2023. Utbytte og konsernbidrag fra datterselskaper var NOK 15 607

millioner, sammenlignet med NOK 15 956 million året før. Samlet egenkapital i morselskapet økte fra NOK 11 648 millioner i 2022 til NOK 24 619 millioner i 2023, hovedsakelig som følge av lavere avsatt utbytte til aksjonærer. Foreslått utbytte for 2023 på NOK 1,3 milliarder tilsvarer 44 prosent av konsolidert årsresultat for konsernet ekskl. valutaomregning og spesielle poster.

Yara Improvement Program (YIP)

Yara har et konsernprogram kalt Yara Improvement Program som styrer og koordinerer nåværende og fremtidige forbedringsinitiativer. Programmet skiller mellom tre definerte grunnpillarer: a) høyere produksjonsavkastning og smidigere kostnadsgrunnlag, b) lavere miljøavtrykk og c) smartere arbeidskapitalforvaltning. Nøkkeltallene rapporteres på et rullende 12 måneders grunnlag, slik at de bedre gjenspeiler den underliggende utviklingen.

På et rullende 12 måneders grunnlag økte produksjonen (YIP-definisjon) av ammoniakk og ferdiggjødsel med cirka 0,6 millioner tonn sammenlignet med 2022, i høy grad drevet av større pålitelighet ved flere sentrale anlegg tross utfordrende driftsforhold. I henhold til definisjonen av dette nøkkeltallet justeres produksjonsvolumer av markedsdrevne produksjonsbegrensninger og planlagte vedlikeholdsavbrudd.

Intensiteten i klimagassutslippene forbedret seg i 2023 på grunn av bedre pålitelighet, færre produksjonsbegrensninger og implementeringen av prosjekter for klimagasskutt. Mer informasjon finnes på side 28.

Faste kostnader i kjernevirksomhet for 2023 var i samsvar med ambisjonen om å overvinne inflasjonen. Yara vil fortsette å se nærmere på ytterligere kostnadsoptimalisering basert på forventet verdiskaping i virksomheten.

Netto driftskapitaldager økte i 2023 sammenlignet med 2022. Men økningen i antall dager var drevet av lavere priser, noe som mer enn kompenserte for redusert varebeholdning.

Forbedringsprogram

	2023	2022	2021	2020	2019
Produksjon – ammoniakk (tusen tonn) ¹⁾	7 754	7 699	7 782	7 696	7 535
Produksjon – ferdigprodukter (tusen tonn) ¹⁾	21 077	20 489	21 338	20 807	20 649
Klimagassutslipp, intensitet (t CO ₂ e/tN) ²⁾	3,0	3,1	3,0	3,0	3,0
Faste kostnader i kjernevirksomheten (USD millioner) ³⁾	2 351	2 252	2 202	2 018	- ⁴⁾
Netto driftskapital (dager) ³⁾	105	87	83	113	115

¹⁾ Definisjon av YIP: justert for større vedlikehold, markedsoptimalisering og porteføljustering: fullført stenging av Paulinia (ferdigprodukter)

²⁾ Intensiteten i klimagassutslippene omfatter scope 1-, 2- og 3-utslipp knyttet til importert ammoniakk.

³⁾ Definisjoner av faste kostnader og netto driftskapitaldager finnes på side 343 i avsnittet om alternative resultatmål.

⁴⁾ Nøkkelindikatoren ble oppdatert på Yaras kapitalmarkedsdag 2023 for bedre å gjenspeile Yaras ambisjon om å overvinne inflasjonen i kjernevirksomheten i det aktuelle klimaet preget av høy inflasjon, hvor tallene fra og med 2020 er blitt omarbeidet.

Finansposter

Netto finanskostnader for året 2023 var USD 92 millioner lavere enn et år tidligere, primært på grunn av høyere flytende renter. Renteinntektene økte med USD 51 millioner, mens rentekostnadene økte med USD 33 millioner.

Valutatap på USD 32 millioner for året 2023 omfattet et tap på USD 146 millioner på gjeldsposisjoner i amerikanske dollar og en gevinst på USD 114 millioner på interne posisjoner i andre valutaer enn USD. Året før genererte gjeldsposisjonene i amerikanske dollar et tap på USD 281 millioner, mens de interne posisjonene i andre valutaer enn USD genererte en gevinst på USD 220 millioner.

Skattekostnad

Effektiv skattesats for 2023 var 71,1 prosent, sammenlignet med 23,5 prosent for 2022. Den høye effektive skattesatsen for 2023 skyldtes hovedsakelig nedskrivninger av Tertre-produksjonsfabrikken, som ble innregnet uten skatteeffekt. Mer informasjon finnes i note 2.8 Resultatskatt i Yaras konsernregnskap. Fremførbare underskudd som ikke innregnes som utsatt skattefordel i visse land, bidrar dessuten også til høyere effektiv skattesats i 2023.

Likviditet

Ved utgangen av 2023 hadde Yara USD 539 millioner i kontanter og bankinnskudd og USD 2 270 millioner i ubenyttede trekkfasiliteter. Vi anser selskapets likviditet og finansielle stilling for å være svært tilfredsstillende.

Kontantstrøm

Yaras kontantstrøm fra driftsaktiviteter i 2023 var USD 103 millioner lavere enn i 2022, idet det reduserte driftsresultatet mer enn oppveide for en frigjøring av

driftskapital. Frigjøringen av driftskapital skyldtes hovedsakelig lavere priser og redusert varebeholdning. Yaras kontantstrøm fra investeringsaktiviteter var USD 247 millioner høyere enn året før justert for inntekter fra salget av Salitre på USD 440 millioner i 2022. Det

gjenspeilet hovedsakelig høyere vedlikeholdsinvesteringer. Kontantstrømmen fra finansieringsaktiviteter var USD 294 millioner høyere enn året før, hovedsakelig på grunn av økte utbytteutbetalinger.

Finansposter

USD millioner	2023	2022	2021	2020	2019
Renteinntekter	159	111	64	61	74
Renteinntekter og andre finansinntekter	159	108	64	62	76
Valutaomregningsgevinst/(-tap)	(32)	(61)	(251)	(243)	(145)
Rentekostnader	(260)	(227)	(138)	(135)	(157)
Netto rentekostnader på netto pensjonsforpliktelser	(1)	(3)	(5)	(5)	(9)
Annet	13	(30)	(21)	(25)	(15)
Rentekostnader og andre finansielle poster	(249)	(260)	(164)	(165)	(182)
Netto finansinntekter/(-kostnader)	(122)	(214)	(351)	(346)	(251)

Avviksanalyse

USD millioner	2023
EBITDA 2023	1 709
EBITDA 2022	4 959
Rapportert EBITDA-avvik	(3 250)
Avvik i spesielle poster (se mer informasjon på side 39)	(73)
EBITDA-avvik ekskl. spesielle poster	(3 177)
Volum/blanding	(100)
Margin	(3 017)
Valutaomregning	3
Annet	(63)
Sum forklart avvik	(3 177)

Forskning og utvikling (FoU) mot en naturvennlig matfremtid

Utgifter til forskning og utvikling (FoU) utgjorde USD 113 millioner i 2023, sammenlignet med USD 95 millioner i 2022. Yara driver FoU ved flere enheter, blant annet Yaras teknologisenter og den nye Global Innovation-enheten på konsernnivå. Yaras Global Innovation-funksjon identifiserer de viktigste funksjonene som bør forvaltes globalt for å posisjonere nye produkter og løsninger strategisk som et viktig redskap for vår naturvennlige ambisjon. Global Innovations strategi vil fokusere på fire strategiske innovasjonstemaer: bærekraftige avlinger, avlingenes kvalitet og robusthet, karbonfattige avlinger og mat samt datainnsikt og digitalisering.

Investeringer

Yara forventer å investere cirka USD 1,3 milliarder i 2024. Fokus vil være på investeringer i vedlikehold og pålitelighetsforbedring ved våre kjernefabrikker, sammen med en portefølje av prosjekter for premiumprodukt ekspansjon og -avkarbonisering. Veiledning for kapitalutgifter er i tråd med vår kapitalallokeringsstrategi, med høyst USD 1,2 milliarder i årlig gjennomsnitt i faste priser i 2022, for å beskytte virksomheten vår og sikre fortsatt vekst i inntjeningen.

Generert premium

«Generert premium» måler Yaras evne til å øke sine premiumprodukter og -løsninger og generere en positiv prisgevinst sammenlignet med alternative råvareprodukter. Økningen i generert premium i 2023 (USD 1 877 millioner i 2023 mot USD 1 594 millioner i 2022) gjenspeiler hovedsakelig vårt vedvarende premium over

råvarepriser som har falt betydelig. Yaras realiserede gjennomsnittspriser på premiumprodukter falt mindre enn råvarereferansen på grunn av våre konkurransedyktige kommersielle resultater.

Robuste globale innkjøp

EU, Storbritannia, USA og andre land har innført importrestriksjoner, og flere runder med nye sanksjoner, etter Russlands invasjon av Ukraina. Handelen har vært innskrenket med russiske og belarusiske motparter, både på grunn av sanksjoner pålagt foretak og privatpersoner, og på grunn av bank- og logistikkrelaterte utfordringer.

Yara har tradisjonelt kjøpt fosfat, ammoniakk og kalium fra Russland og vesentlige mengder naturgass til sin produksjon i Europa. Yara stoppet alle innkjøp

fra leverandører som er ilagt sanksjoner i visse land og regioner fra 2022, og benyttet sine globale innkjøps-, produksjons- og distribusjonsfunksjoner for å garantere forsyning til kundene og sikre kontinuitet i matforsyningskjedene.

For å kompensere for de reduserte ammoniakkvolumene fra russiske produsenter erstattet Yara disse volumene ved å kjøpe ammoniakk fra andre produsenter. For fosfater og kalium kjøpte Yara mer fra eksisterende leverandører utenfor Russland/Belarus og inngått kontrakter med nye leverandører. Det har sikret forsyningene til produksjonssystemet vårt. Yaras produksjonsvolumer ble ikke vesentlig påvirket av mangel på råvarer. Yaras globale og fleksible forretningsmodell har vist seg å være robust tross den geopolitiske utviklingen og de ustabile driftsforholdene de siste årene.

Produksjonsvolumer

Tusen tonn	2023	2022	2021	2020	2019
Ammoniakk	6 391	6 510	7 261	7 606	8 479
<i>hvorav investeringer regnskapsført etter egenkapitalmetoden</i>	–	–	–	181	1 000
Urea	4 266	3 949	4 739	5 175	6 419
<i>hvorav investeringer regnskapsført etter egenkapitalmetoden</i>	–	–	–	268	1 504
Nitrat	5 504	5 625	6 254	6 471	6 225
NPK	5 888	5 980	6 442	6 104	5 697
CN	1 595	1 749	1 773	1 640	1 543
UAN	856	738	917	959	974
SSP-basert gjødsel	296	291	334	647	1 087
MAP	32	–	14	51	115
Sum ferdigprodukter	18 437	18 332	20 473	21 047	22 060

Produksjonen er begrenset som en del av Yaras markedsoptimaliseringsarbeid. I 2023 var det en innskrenkning i produksjonen på 1 063 tusen tonn ammoniakk og 2 285 tusen tonn ferdiggjødsel.

Leveranser (detaljert tabell)

Tusen tonn	2023	2022	2021
Leveranser Yara			
Ammoniakkhandel	1 475	1 771	2 007
Gjødsel	22 283	22 687	28 610
Industriprodukt	6 350	7 159	7 442
Sum leveranser	30 109	31 616	38 059
Leveranser innen plantenæring			
Urea	4 690	4 700	5 920
Nitrat	4 462	4 442	5 481
NPK	8 355	8 498	10 458
<i>hvorav Yara-produserte forbindelser</i>	5 905	5 728	6 228
<i>hvorav blandinger</i>	2 369	2 464	3 623
CN	1 478	1 500	1 748
UAN	1 047	998	1 295
DAP/MAP/SSP	560	559	904
MOP/SOP	709	921	1 534
Andre produkter	982	1 069	1 270
Sum leveranser innen plantenæring	22 283	22 687	28 610
Leveranser Europe			
Urea	532	513	940
Nitrat	3 467	3 292	3 774
NPK	2 098	2 096	2 582
<i>hvorav Yara-produserte forbindelser</i>	1 989	1 994	2 426
CN	373	316	432
Andre produkter	1 236	1 238	1 495
Sum leveranser Europe	7 705	7 455	9 222

Tusen tonn	2023	2022	2021
Leveranser Americas			
Urea	1 995	1 939	2 684
Nitrat	705	853	1 336
NPK	4 583	5 071	6 157
<i>hvorav Yara-produserte forbindelser</i>	2 594	2 732	2 437
<i>hvorav blandinger</i>	1 963	2 112	3 195
CN	911	970	1 106
DAP/MAP/SSP	513	508	821
MOP/SOP	628	824	1 432
Andre produkter	738	778	992
Sum leveranser Americas	10 073	10 943	14 528
<i>hvorav Nord-Amerika</i>	2 811	2 814	3 465
<i>hvorav Brasil</i>	5 619	6 450	8 865
<i>hvorav Latin-Amerika ekskl. Brasil</i>	1 642	1 679	2 198
Leveranser Africa & Asia			
Urea	2 164	2 247	2 295
Nitrat	290	297	371
NPK	1 675	1 331	1 718
<i>hvorav Yara-produserte forbindelser</i>	1 321	1 003	1 365
CN	195	214	210
Andre produkter	182	199	265
Sum leveranser Africa & Asia	4 506	4 289	4 860
<i>hvorav Asia</i>	3 373	3 271	3 679
<i>hvorav Afrika</i>	1 133	1 018	1 180
Leveranser Industrial Solutions			
Ammoniakk ¹⁾	374	462	564
Urea ¹⁾	1 335	1 419	1 646
Nitrat ²⁾	1 207	1 306	1 234
CN	181	198	210
Andre produkter ³⁾	1 312	1 633	1 636
Vanninnhold i industriell ammoniakk og urea	1 940	2 141	2 153
Sum leveranser Industrial Solutions	6 350	7 159	7 442

¹⁾ Rene produkttekvalenter

²⁾ Inkl. AN-løsning

³⁾ Inkl. svovelsyre og andre mindre produkter

Spesielle poster

USD millioner	Effekt på faste kostnader		Effekt på EBITDA		Effekt på driftsresultat	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Miljøavsetning	(19)	-	(19)	-	(19)	-
Restruktureringskostnader	(41)	(5)	(41)	(5)	(41)	(5)
Nedskrivning av anleggsmidler	-	-	-	-	(192)	(13)
Kontraktsderivatgevinst(-tap)	-	-	4	(2)	4	(2)
Offentlig tilskudd	-	-	8	-	8	-
Tilleggsbonus til ansatte	-	(4)	-	(4)	-	(4)
Sum Europe	(60)	(9)	(48)	(11)	(241)	(23)
Avganger	-	(2)	11	(11)	11	(21)
Avsetning knyttet til stenging av fabrikk	-	4	-	4	-	4
Nedskrivning av anleggsmidler	-	-	-	-	(3)	(3)
Utrangering av prosjektutviklingseiendeler	-	-	-	(13)	-	(13)
Tilleggsbonus til ansatte	-	(6)	-	(6)	-	(6)
Sum Americas	-	(4)	11	(26)	8	(40)
Tap på salg av eiendel	-	-	-	(7)	-	(7)
Forsikringskrav	-	-	-	7	-	7
Erstatning for leverandørkrav	-	-	-	9	-	9
Nedskrivning av anleggsmidler	-	-	-	-	-	(2)
Kontraktsderivatgevinst(-tap)	-	-	-	98	-	98
Tilleggsbonus til ansatte	-	(2)	-	(2)	-	(2)
Sum Africa & Asia	-	(2)	-	106	-	104
Nedskrivning av anleggsmidler	-	-	-	-	(3)	(4)
Voldgiftskjennelse	-	-	13	-	13	-
Tilleggsbonus til ansatte	-	(2)	-	(2)	-	(2)
Sum Global Plants & Operational Excellence	-	(2)	13	(2)	10	(5)

Tabellen fortsetter på neste side >

USD millioner	Effekt på faste kostnader		Effekt på EBITDA		Effekt på driftsresultat	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Avskrivning av utgiftsførte prosjektkostnader	-	-	-	(9)	-	(9)
Refusjon knyttet til anskaffelse av eiendel	-	-	-	17	-	17
Nedskrivning av anleggsmidler	-	-	-	-	(1)	-
Offentlig tilskudd	-	-	28	-	28	-
Tilleggsbonus til ansatte	-	(2)	-	(2)	-	(2)
Sum Industrial Solutions	-	(2)	28	6	27	6
Kontraktsderivatgevinst(-tap)	-	-	-	(1)	-	(1)
Nedskrivning av anleggsmidler	-	-	-	-	-	(2)
Sum Clean Ammonia	-	-	-	(1)	-	(3)
Nedskrivning av anleggsmidler	-	-	-	-	(20)	-
Restruktureringskostnader	(1)	-	(1)	-	(1)	-
Nedskrivning av omløpsmidler	-	-	(5)	-	(5)	-
Tilleggsbonus til ansatte	-	(2)	-	(2)	-	(2)
Sum annet og eliminerings	(1)	(2)	(6)	(2)	(26)	(2)
Sum Yara	(61)	(21)	(3)	70	(222)	37

Fremtidsutsikter

Markedsforhold

I 2023 var det et kraftig prisfall på gjødsel, som dermed ble rimeligere for bøndene. Særlig for nitrogen var det en sterk økning i tilgangen, og forbruket økte vesentlig. Men kombinasjonen av høy prisvolatilitet og høye renter gjorde at kjøperne var forsiktige og lite risikovillige. De ville helst unngå å ta posisjoner tidlig.

Leveranser i første halvdel av sesongen 2023/2024 er på etterskudd både i EU og i USA sammenlignet med normalen. Det kan tyde på at volumene potensielt tar seg opp i første halvår 2024. Ved årsslutt hadde optimal bruk av gjødsel for denne sesongen økt sammenlignet med sesongen før, men dette har dempet seg noe i løpet av de første månedene av 2024 som følge av lavere matvarepriser og høyere ureapriser. Nivået lå derfor beskjedent under det historiske gjennomsnittet. Nitratprisene har holdt seg stabile i begynnelsen av 2024, og nitrat ble derfor mer attraktivt sammenlignet med urea. Nedbør rapporteres imidlertid å forsinke bruken i deler av Europa.

Varmt vær, sammen med et beskjedent værjustert gassforbruk og god tilgang til LNG, har forårsaket en betydelig nedgang i europeiske gasspriser. Ved utgangen av februar 2024 var TTF-prisen for levering neste dag cirka USD 8/MMBtu, og de europeiske gasslagrene var 63 prosent fulle.

Vi har nå lagt bak oss toppen av de globale ureakapasitetsutvidelsene, idet fremskrivninger fra konsulenter i bransjen viser en tilbudsvekst godt under trendforbruksvekst fra og med 2024 og et historisk lavt antall

nye prosjekter under oppføring. Dette tyder på en strammere balanse mellom tilbud og etterspørsel de kommende årene.

Geopolitiske risikoer

Som globalt selskap blir Yara stadig mer utsatt for geopolitiske hendelser og konsekvensene av dem. Verdensordenen er i ferd med å skifte fra å være et enpolet system, dominert av USA, til å bli en stadig mer topolet verden med Kina som stormakt. Denne endringer skaper et nytt geopolitisk landskap, med påvirkninger på de globale markedene, robustheten i forsyningskjeden, energimarkedene og landbruket i videre forstand.

Russlands invasjon av Ukraina vil forme det globale landskapet i mange år fremover og påvirke Yara gjennom utfordrende markedsdynamikk, produksjonssvingninger – særlig i Europa – og indirekte utfordringer i det globale markedet. Krigen fortsetter å påvirke den globale matsikkerheten og er fremdeles den største destabiliserende faktoren globalt i 2024. Situasjonen i Midtøsten påvirker de globale forsyningskjedene og øker eksponeringen for sikkerhetsrisiko, og dette rammer også Yara. Handelsskip som blir angrepet i Rødehavet og Persiabukta, skaper ringvirkninger for de globale forsyningskjedene.

Når vi dessuten har autoritære regimer som utfordrer demokratiet, er vi klar over at Yara vil måtte forholde seg til en ustabil verden, og økt årvåkenhet, mer fleksibel drift og en robust organisasjon vil være prioriterte områder.

Globale prioriteringer

Klimakrisen, avkarbonisering og matsikkerhet har havnet øverst på den globale prioriteringslisten. Yara bidrar til å løse dette med over 115 års erfaring innen plantenæring, en unik posisjon innen ammoniakk og et strategisk fokus.

I EU har klimakrisen ført til at det er kommet en økende karbonpris på utslipp, hvor karbontollordningen (CBAM) skal sikre like konkurransevilkår. Yara har gode forutsetninger for å tilpasse seg denne nye markedsdynamikken. Siden 2005 har Yara kuttet utslipp i vårt europeiske system med ca. 55 prosent ved å implementere den nyeste teknologien i produksjonen av nitrogengjødsel. Det vil komme ytterligere utslippskutt fra avkarboniseringen av vår ammoniakkproduksjon. I 2023 undertegnet Yara en avtale om den første transporten og lagringen av CO₂ over landegrensene fra Sluiskil i Nederland. CO₂-en vil bli gjort flytende og sendt med Northern Lights fra Nederland til permanent lagring på den norske kontinentalsokkelen, 2600 meter under havbunnen. Avtalen forventes å redusere årlige CO₂-utslipp med 800 000 tonn fra ammoniakkproduksjonen ved Yara Sluiskil. Yara posisjonerer seg dermed som et ledende selskap for avkarbonisering i Europa. I 2024 vil gjødsel produsert av fornybar ammoniakk bli rullet ut fra vår pilotfabrikk i Porsgrunn. Dette er et viktig læringsprosjekt som vil stimulere Yaras avkarboniseringsarbeid ytterligere.

EUs grønne giv har som mål å redusere tap av næringsstoffer med minst 50 prosent innen 2030, og Yaras posisjonering for fremtiden og fokus på premiumprodukter og nitrater vil bidra til at bøndene kan gjødsle avlingene sine mer effektivt sammenlignet med

bruk av varer som urea. Dette fører sannsynligvis til økt etterspørsel etter presisjonslandbruksverktøy og klasseledende landbrukskunnskap for å øke næringsstoff-effektiviteten. Yara ser på dette som en mulighet for vår forretningsmodell idet vi utvider vår produktportefølje med organiske produkter og biostimulanter som fremmer regenerativt og bærekraftig landbruk og samtidig sikrer tilstrekkelig matproduksjon. Yara kommer til å fortsette å si fra om Europas strategiske behov for å sikre Europa forblir et attraktivt sted for investeringer som støtter det grønne skiftet.

Den amerikanske Inflation Reduction Act (IRA) skaper en vesentlig mulighet for lønnsom avkarbonisering av

ammoniakk på flere områder. Først og fremst er det et enormt potensial for å avkarbonisere gjødselproduksjonen, men også for mange andre områder, herunder skipsfart, kraftproduksjon og som energibærer i nye markedssegmenter. Økt tilgang på lavkarbon-ammoniakk er en fordel for Yaras virksomhet siden dette gjør det mulig å skaffe ammoniakk til våre ferdigproduktfabrikker i Europa for oppgradering til nitrater og NPK-er. Her kan vi utnytte vår globale rekkevidde til å diversifisere vår energiposisjon ytterligere, kutte utslipp og redusere karbonskattkostnadene. Vi viderefører modningsprosessen for de store lavkarbon-ammoniakkprosjektene vi har kunngjort i USA. Yara forventes å ta imot det aller meste av produksjonsvolumene, og vi ser

at den potensielle avkastningen fra disse prosjektene er stor. Yara vil ta seg tid til å evaluere alle prosjektene før endelig investeringsbeslutning tas i andre halvår 2025.

Yaras strategi er fokusert på å gjøre driften enda mer robust og fleksibel, skape lønnsom vekst innen lavkarbon-ammoniakk og sørge for økt verdiskaping gjennom våre førsteklasses plantenæringsløsninger. Sammen vil disse tiltakene støtte opp under omstillingen av det globale matsystemet, generere langsiktige vekstmuligheter og sikre fremdrift på veien mot å innfri Yaras ambisjon om å skape en naturvennlig matfremtid.

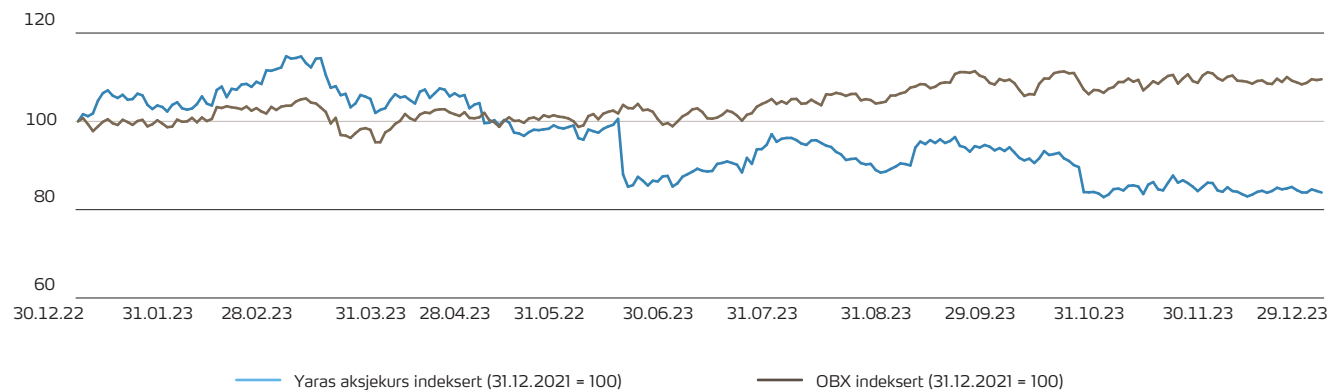
Yara-aksjen

Yara har som mål å være en attraktiv investering for aksjonærer og tilby en konkurransedyktig avkastning sammenlignet med andre investeringsalternativer. Yara-aksjen skal være en likvid og attraktiv investeringsmulighet.

Vi er opptatt av å være tilgjengelige for alle våre aksjonærer og potensielle investorer ved å gi nøyaktig, utfyllende og oppdatert informasjon. Våre retningslinjer er lik behandling av alle interessenter, deriblant analytikere, banker, institusjonelle investorer og private aksjonærer. All informasjon som kan være viktig og relevant for det norske og internasjonale markedet, offentliggjøres i form av børsmeldinger til Oslo Børs (OSE), mediene og finanspressen. Yara presenterer kvartalsresultater som direktesendte webcaster.

Aksjens utvikling og eierfordeling

I 2023 ble det omsatt 133 millioner aksjer på OSE til en verdi av 55 milliarder kroner. Gjennomsnittlig daglig handelsvolum for Yara-aksjer på Oslo Børs i 2023 var 528 645. Høyeste sluttkurs i 2023 var NOK 494,10, og laveste sluttkurs var NOK 356,70. Aksjekursen ved årsslutt var NOK 361,20, ned 16 % fra 2022. Yaras samlede

Generelle aksjedata

	Første kvartal	Andre kvartal	Tredje kvartal	Fjerde kvartal	2023	2022
Ordinært resultat pr. aksje	0,41	(1,18)	0,00	0,96	0,19	10,90
Gjennomsnittlig antall utestående aksjer ¹⁾	254 725 627	254 725 627	254 725 627	254 725 627	254 725 627	254 725 627
Antall utestående aksjer ved periodeslutt ¹⁾	254 725 627	254 725 627	254 725 627	254 725 627	254 725 627	254 725 627
Gjennomsnittlig daglig handelsvolum ²⁾	573 065,8	622 147,4	457 924,3	469 700	528 645	665 368
Aksjens gjennomsnittlige sluttkurs	459	420	399	371	413	441
Aksjens sluttkurs (periodeslutt)	454	379	405	361	361	431
Aksjens høyeste sluttkurs	494	463	418	402	494	501
Markedskapitalisering (periodeslutt NOK milliarder) ³⁾	115,6	96,5	103,2	92,0	92,0	109,7
Utbytte pr. aksje ⁴⁾					5	65
Effektiv avkastning ⁵⁾					1,4 %	15,1 %
Samlet aksjonæravkastning ⁶⁾					(6,91 %)	(5,69 %)

¹⁾ Ekskl. egne aksjer

²⁾ Omsettes bare på Oslo Børs

³⁾ Beregnes ved at aksjens sluttkurs i perioden multipliseres med de utestående aksjene fra og med periodeslutt

⁴⁾ Utbytte for 2022 inkludert 10 NOK pr. aksje i tilleggsutbytte utbetalt i 4. kvartal 2022 og 55 NOK pr. aksje i ordinært utbytte

⁵⁾ Basert på aksjekursen 31. desember

⁶⁾ Målt i amerikanske dollar med reinvestert utbytte

aksjonæravkastning (TSR) for 2023 var -6,91 % målt i amerikanske dollar, med reinvestert utbytte. Yaras markedsverdi pr. 31. desember 2023 var NOK 92,0 milliarder.

Ved årsslutt 2023 hadde Yara 57 904 aksjonærer. Utenlandske investorer eide 38,7 prosent av aksjene, hvorav 16,6 prosent var fra USA og 4,5 prosent fra Storbritannia. Den norske stat ved Nærings- og fiskeridepartementet er den største enkeltaksjonæren med 36,2 % av aksjene. Norske private aksjonærer eide cirka 25,1 % av Yara-aksjene ved utgangen av 2023.

Fordeling av aksjonærer

(pr. 31. desember 2023)

Eierskapsstruktur:

Antall aksjer	Antall aksjonærer	% av aksjekapital
1-100	36 537	0,46 %
101-1 000	17 392	2,25 %
1 001-10 000	3 189	3,62 %
10 001-100 000	578	7,15 %
100 001-1 000 000	175	19,48 %
over 1 000 000	33	67,05 %
Sum	57 904	

Fordeling av aksjonærer¹⁾

(pr. 31. desember 2023)

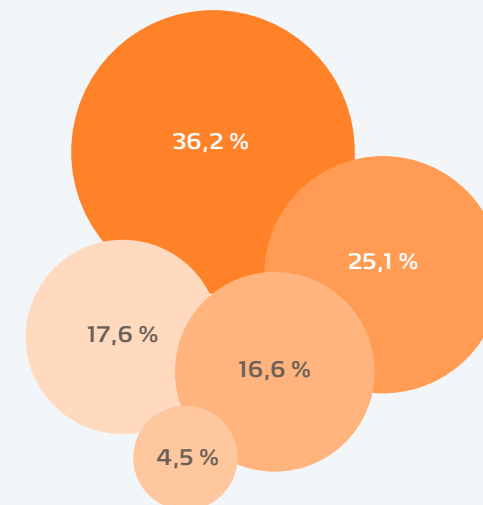
Eierskapsstruktur:

Navn	Andel (%)
Nærings- og fiskeridepartementet	36,2 %
Folketrygdfondet	6,6 %
BlackRock Institutional Trust Company, N.A.	3,3 %
The Vanguard Group, Inc.	2,4 %
DNB Asset Management AS	1,8 %
Storebrand Kapitalforvaltning AS	1,8 %
Polaris Capital Management, LLC	1,6 %
State Street Global Advisors (US)	1,6 %
Pareto Asset Management AS	1,4 %
UBS Asset Management (UK) Ltd.	1,4 %
KLP Fondsforvaltning AS	1,3 %
Nordea Funds Oy	0,9 %
Northern Trust Investments, Inc.	0,8 %
Danske Invest Asset Management AS	0,7 %
Skagen AS	0,7 %
Handelsbanken Kapitalförvaltning AB	0,7 %
LSV Asset Management	0,6 %
SAFE Investment Company Limited	0,6 %
BlackRock Asset Management Deutschland AG	0,6 %
ODIN Forvaltning AS	0,5 %

¹⁾ Denne listen over aksjonærer er levert av Nasdaq og VPS via tjenesten Norminee ID. Listen er satt sammen ved at informasjon som registrerte aksjonærer har gitt på forespørsel fra Yara International, blir analysert. Verken Nasdaq eller VPS garanterer at informasjonen er fullstendig. En liste over de største registrerte aksjonærene pr. 31. desember 2023 finnes i note 11 på side 329 i denne integrerte årsrapporten.

Fordeling av aksjonærer¹⁾

(pr. 31. desember 2023)

- Den norske stat
- Norske private aksjonærer
- USA
- Storbritannia
- Andre

ADR-resultater og stemmerett

Yara har et sponset American Depository Receipt (ADR)-program på nivå 1 i USA. ADR-er er ikke børsnotert, men kjøpes og selges gjennom meklere med løyve til å handle i amerikanske verdipapirer. ADR-forholdet er to (2) ADR-er for én (1) ordinær Yara-aksje. 31. desember 2023 ble en ADR notert til USD 17,71, opp 19,0 % fra året før. En oppdatert pris for Yaras ADR finnes på www.adr.com. Betegnelsen er YARIY.

Aksjer må registreres i Verdipapirsentralen i den reelle eierens navn hvis innehaveren ønsker å stemme for sin eierandel under generalforsamlingen. Eiere av Yaras ADR-er bør sjekke sine stemmerettigheter med JP Morgan, som er depotbank for Yaras ADR-er.

Utbyttepolitikk

Yaras kapitalstrukturmål er et mellomlangsigte til langsiktig forhold mellom netto gjeld og EBITDA på 1,5–2,0 og en netto gjeldsgrad under 0,6. Etter disse kravene skal Yaras ordinære utbytte være 50 prosent av årsresultatet. Aksjonærenes avkastning deles i hovedsak ut som kontanter, supplert med tilbakekjøp av aksjer. Utbyttet for et regnskapsår kunngjøres på Yaras generalforsamling det påfølgende året.

I 2023 utbetalte Yara USD 1 301 millioner i utbytte og tilbakekjøp av aksjer. Det representerer ca. 47 % av årsresultatet som tilfaller aksjeeiere i Yara International ASA i 2022. Alt dette kunne tilskrives utbytte, ettersom Yara ikke kjøpte tilbake noen aksjer i 2023. Yaras styre har foreslått for generalforsamlingen et utbytte på NOK 5 pr. aksje for 2023, dvs. 260 prosent av årsresultatet som

tilfaller aksjeeiere i morselskapet og 44 prosent av årsresultatet når valutaeffekter og spesielle poster unntas¹⁾ (2022: 47 prosent), en samlet utbetaling av USD 125 millioner basert på utestående aksjer og valutakursen mellom USD og NOK pr. 31. desember 2023.

Yaras generalforsamling 12. mai 2023 ga styret fullmakt til å kjøpe tilbake inntil 5 % av samlet antall aksjer (12 736 281 aksjer) innen generalforsamlingen 2024, til en aksjekurs på mellom NOK 10 og NOK 1 000. En forutsetning for programmet var at Yara og den norske stat inngikk en avtale hvor staten forpliktet seg til å selge en tilsvarende forholdsmessig andel av sine aksjer for å beholde en konstant eierandel i selskapet (36,21 %).

Generalforsamlingen 2024

Yaras generalforsamling vil finne sted tirsdag 28. mai 2024. Informasjon om hvordan aksjonærer melder seg på generalforsamlingen, vil bli publisert på www.yara.com senest 21 dager før arrangementet. Dette vil omfatte informasjon om hvordan oppmøte eller stemmer registreres.

Analytikerdekning

Tjuefire finansanalytikere leverer markedsoppdateringer og estimater av Yaras økonomiske resultater. Dette omfatter 15 analytikere utenfor Norge.

Rating

Ratingbyråene Moody's og Standard & Poor's har gradert Yara som en solid investering. Ratingen «Baa2» hos Moody's og «BBB» hos Standard & Poor's gjenspeiler Yaras sterke markedsposisjon og kostnadslederskap.

Adresseendring

Aksjonærer som er registrert i Verdipapirsentralen, skal sende informasjon om adresseendringer til sin kontofører og ikke direkte til selskapet.

Informasjon om kontofører

Registrerte aksjonærer kan kontakte selskapets kontofører i Norge når det gjelder aksjeoverføringer, adresseendringer og andre spørsmål knyttet til eierskapet av Yara-aksjer. Kontaktopplysningene er angitt nedenfor.

Fakta om aksjen

Betegnelsen: YAR

Børsnotert ved: Oslo Børs (OSE)

Yaras kontofører i Norge og ADR-depotbank

Kontaktinformasjon til Yaras kontofører i Norge og ADR-depotbank finnes på selskapets nettsted:

yara.com/investor-relations/share-and-debt-information/registrar-and-auditor/

Utbyttekalender for 2024

Ex-dato
29. mai 2024

Betalingsdato
6. juni 2024

Publikasjonsdatoer i 2024

Første kvartal:
26. april 2024

Andre kvartal:
19. juli 2024

Tredje kvartal:
25. oktober 2025

Fjerde kvartal:
7. februar 2025

¹⁾ Utbytteandel av årsresultat ekskl. valutaeffekt og spesielle poster beregnes ved å dele Yaras ordinære utbyttebetaling i USD med EPS ekskl. valuta og spesielle poster. En forklaring og avstemming av årsresultat ekskl. valuta og spesielle poster finnes i tabellen Resultat pr. aksje på side 352 i avsnittet om alternative resultatmål.

STRATEGISKE AKTIVITETER

Utforming av morgendagens rammeverk

Som det eneste virkelig globale gjødselselskapet samarbeider Yara med forskjellige interessenter på alle nivåer over hele verden for sammen å skape og fremme løsninger for en naturvennlig matfremtid.

I de landene hvor vi har virksomhet, og hvor internasjonale hendelser og reiser gjør det mulig å møtes, har Yara dialog med politikere, lovgivningsmyndigheter og reguleringsmyndigheter om en lang rekke spørsmål av betydning for vår virksomhet og bransje. I 2023 omfattet disse samtaletemaer som blant annet global matsikkerhet, fremtiden for landbruket og bærekraftig og regenerativt landbruk, tilrettelegging for det grønne skiftet og avkarboniseringen av industrien. Disse temaene er nært knyttet til vår ambisjon og våre forpliktelser til FNs bærekraftsmål, målene i Paris-avtalen og det globale Kunming-Montreal-rammeverket for naturmangfold (naturavtalen).

Reguleringer og økonomiske insentiver fra myndighetene er viktig i en tid preget av klimaomstilling og geopolitisk krise. Det er avgjørende at næringslivet er med på å finne løsninger på de mange utfordringene vi står overfor de neste tiårene.

Vi prøver å være gjennomsluttige og åpne om vårt engasjement og vår lobbyvirksomhet. De standpunktene vi driver

lobbyvirksomhet for, skal være tuftet på konsekvensvurderinger, kunnskap og vitenskap. Les mer om retningslinjene vårt syn på politisk engasjement på side 202.

Global maktfordeling og påvirkninger på det globale matsystemet

Yara blir stadig mer eksponert for geopolitiske hendelser og konsekvensene av dem. Fragmentering, proteksjonisme, væpnede konflikter og kriminalitet påvirker fortsatt driftsmiljøet. I 2023 jobbet vi svært aktivt for å øke bevisstheten rundt den risikoen vi ser for verdens matproduksjon og sikkerhet som følge av krigen i Ukraina. Vårt budskap har vært tydelig i mediene og direkte til politikere og beslutningstakere: Gjødsel og mat bør ikke brukes som våpen i krig, og det er avgjørende å sikre at prioriterte næringer er uavhengige etter hvert som usikkerheten i verden øker.

Fremme regenerativt landbruk og jordhelse

Regenerativt landbruk er en av tre grunnpilarer for å skape en naturvennlig matfremtid. Det utgjør en systematisk tilnærming for å benytte beste bærekraftige

praksis som påvirker natur og klima positivt, og det omfatter fem hovedtemaer; klima, jordhelse, ressursbruk, biologisk mangfold samt utvikling og velstand. Vi mener det er viktig å støtte bøndene, slik at de kan levere nødvendige avlinger med tilstrekkelig kvalitet til å brødfø verden i et klima i endring, samtidig som vi får bukt med klimaendringene og leverer naturvennlige resultater. Dette krever produkter, verktøy og tjenester som muliggjør lønnsom og effektiv bruk av næringsstoffer, vann og land med avkarboniserings- og regenereringseffekter på landbruk og tilknyttede landskap. I 2023 utarbeidet vi vårt posisjonsdokument om regenerativt landbruk, som er tilgjengelig på www.yara.com.

Omstilling av matsystemer

Vi arbeider både regionalt og globalt for å fremme regenerativt landbruk. Vi er blant annet en del av Food Collective, som jobber for å gjennomføre nødvendige omstillingstiltak. Dette omfatter utvikling av felles rammeverk og styringsmodeller kombinert med hensiktsmessige løsninger med bonden i sentrum.

Dette er noe som haster, så Yara jobber for å få på plass rammeverk som omfatter nitrogenutnyttelse. Håndtering av nitrogenutnyttelse er et tiltak med positive resultater for klimaet, jordhelsen, naturen og bøndenes lønnsomhet, og vi leverer digitale verktøy og tjenester som hjelper bønder å oppnå dette.

UN Food Systems Summit +2 Stocktaking Moment fant sted i lokalene til FNs organisasjon for ernæring og landbruk (FAO). Yara-representanter deltok i samtaler om jordhelse, vann i landbruket og kartlegging av geodata i landbrukssektoren. Resultatet av FSS Global

Stocktake-møtet var en sammenfattende rapport fra FNs generalsekretær, deriblant et sammendrag av 101 landsrapporter om omstillingen av matsystemer.

Fremme nitrogenutnyttelse

I 2023 presiserte One Planet for Business and Biodiversity (OP2B), organisert av World Business Council for Sustainable Development (WBCSD), hva regenerativt landbruk vil si, og styrket enigheten om at nitrogenutnyttelse er et av de nøkkeltallene som egner seg til å måle resultater fra regenerativt landbruk. Etter initiativ og kunnskapsdeling fra oss tok også Task Force on Nature-related Financial Disclosures med nitrogenutnyttelse som et anbefalt mål i sitt utkast til veiledning for mat- og landbrukssektoren.

Tilsvarende ble nitrogenutnyttelse definert som ett av de fem sentrale nøkkeltallene for resultater fra regenerativt landbruk av Sustainable Markets Initiative (SMI) og den tilknyttede Agribusiness Task Force, hvor Yara deltar. I 2023 lanserte arbeidsgruppen et rammeverk som skal sørge for at regenerativt landbruk blir økonomisk levedyktig og skalerbart. Andre bidrag til rammeverket omfattet jordhelsevurderinger over 250 000 hektar åker for å identifisere nøkkeltall for miljøresultater.

Dialog med eksperter, beslutningstakere og matvarekjeder

Vi fortsatte å engasjere oss i Sustainable Agriculture Initiative (SAI), hvor vi har vært med på å stifte programmet for regenerativt landbruk og bidrar aktivt i en rekke arbeidsstrømmer. I 2023 var vi spesielt opptatt av arbeidsstrømmen for klima og bidro til en bedre

Legacy of Knowledge

I september feiret vi 65-årsjubileet for vår lang-siktige åkerstudie med det to dagers Legacy of Knowledge-arrangementet ved vårt FoU-senter Hanninghof i Dülmen i Tyskland. Konferansen samlet ledende forskere og eksperter fra det internasjonale forskermiljøet og Yara for å dele sitt perspektiv på temaer som jordhelse, næringsstoff-effektivitet og lavkarbonlandbruk.

forståelse av hvordan utgangspunktet for avlingers karbonavtrykk kan fastsettes.

I 2023 arrangerte og deltok vi på flere arrangementer med fokus på regenerativt landbruk og jordhelse. Blant dem var arrangementet «Rethinking Arable Farming in a Changing Climate» som European Landowners Organization (ELO) sto bak i samarbeid med Bayer, Netafim og Yara. Det samlet ledende agronomer for å se på utfordringene og mulighetene til å dyrke åkervekster i et klima i endring, og finne praktiske løsninger som bønder kan gjennomføre i dag, og som utgjør en konkret forskjell.

Senere inviterte vi til en rundebordskonferanse for matvarekjeder og forskere ved vårt forskningssenter i Kotkaniemi i Finland. Den fremhevet betydningen av tett samarbeid for å harmonisere praksis innen regenerativt landbruk og utvikle en bærekraftig matproduksjon.

Kunnskapsutveksling for afrikansk landbruk Africa Food Systems Forum er den fremste helårsarenaen som fokuserer på landbruk og matsystemer i Afrika, og som på sin årlige sammenkomst samler interessenter for å treffe praktiske tiltak og dele erfaringer. Yaras deltakelse fokuserte på digitale verktøy og innovasjon, jordhelse, utveksling av jordkunnskap og støtte til unge gründere gjennom den årlige GoGettaz Agripreneur-prisen.

Les mer om vårt engasjement i debatten om EUs politikk, reguleringer og finansieringsordninger knyttet til regenerativt landbruk og bærekraftig landbruk i Politisk engasjement, side 202.

Utslippskutt i henhold til Paris-avtalen

Yara er forpliktet til å bli klimanøytral innen 2050. Vi kutter aktivt utslipp i våre egne produksjonsprosesser, støtter utviklingen av hydrogenøkonomien og treffer tiltak for å få ned utslipp generert under bruken av våre produkter. Bransjen vår er energiintensiv. Samarbeid med forskjellige interessenter er derfor avgjørende for at dette arbeidet skal lykkes.

Årsmøte i Verdens økonomiske forum

Yaras konsernsjef og fire styremedlemmer deltok på WEFs årsmøte i Davos, innkalt under parolen «Samarbeid i en fragmentert verden». De sentrale arbeidsstrømmene omfattet å skyte fart i grønne investeringer og energiomleggingen, styrke Europas strategiske selvstendighet og regenerativt landbruk og bygge robuste matsystemer. Yara inviterte til åpen kafé for aktivt å fremme samtaler om disse temaene.

Klimauken i New York

Ukene før og etter FN's generalforsamling, klimauken i New York og Verden økonomiske forums Sustainable Development Impact Summit er blitt en viktig arena hvor interessenter kan møte ansikt til ansikt. I 2023 deltok fire Yara-representanter på over 120 møter om temaene jordhelse, mat sikkerhet, KI for mat og landbruk og energiomleggingen.

Undertegning av CCS-prosjekt

På åpningsdagen for den europeiske hydrogenuken 2023 undertegnet Yara og Northern Lights avtalen om fangst og lagring av 800 000 tonn CO₂ årlig fra Yara Sluiskil. Avtalen løper fra 2025.

Undertegningsseremonien fant sted ved Yaras stand i regi av energiminister Terje Aasland. Den markerte verdens første avtale om karbonfangst og -lagring (CCS) over landegrensene. Senere ble prosjektet også presentert for Zero Emissions Platform, som gir Europakommisjonen og andre beslutningstakere i EU råd om CCS-strategier.

First Movers Coalition

Yara er en av grunnleggerne av First Movers Coalition. Hovedmålet er å fremme kutt i karbonutslippene i de mest forurensende industriene i verden ved å stimulere til interesse for avkarboniseringsteknologi i privat sektor. Det er blitt den ledende globale koalisjonen av selskaper som bruker sin kjøpekraft til å avkarbonisere de sektorene i verden hvor utslippene er størst, fronte en rekke samarbeidsavtaler og partnerskap og fremme innovative forretningsmodeller.

Klimakonferansen COP28

Fire Yara-delegater deltok på COP28 for å drøfte energiomleggingen gjennom lavutslippsammoniakk og omstille matsystemene gjennom effektiv ressursbruk og teknologi. Yara var med som vertskap for den næringslivsledede norske paviljongen og innkalt til møter om energiomlegging, ammoniakk, omstilling av matsystemer, jordhelse og avkarbonisering. Yara Clean Ammonia sponset Future of Shipping-møtet og deltok på Hydrogen Transition Summit 2024.

Europeisk hydrogenuke

Hydrogenuken er det fremste arrangementet i Europa for hydrogenverdikjeden. Den arrangeres i fellesskap av Europakommisjonen, Hydrogen Europe og Clean Hydrogen Partnership. For Yara er dette et strategisk arrangement i vårt opplysningsarbeid for lavutslippshydrogen og -ammoniakk, og i 2023 var det med stolthet vi offentliggjorde prosjektet for fangst og lagring av karbon fra fabrikkens vår i Sluiskil i Nederland. Se egen faktaboks side 48.

EUs politikk om klimanøytralitet

Yara er aktivt engasjert i debatten om EU-politikk, reguleringer og finansieringsordninger knyttet til klimanøytralitet. Noen av de viktigste temaene Yara har engasjert seg i, er knyttet til avkarbonisering. Nærmere bestemt har vi fokusert på klimalovgivning som berører gjødselsektoren, samt energi- og hydrogenpolitikk og utfordringen med å avkarbonisere produksjonsprosesser hvor utslippskutt er spesielt krevende. Vi engasjerer oss også på politikkområdet karbonfangst og -lagring (CCS) for å bidra til å få på plass et gunstig EU-rammeverk for CCS-prosjekter.

Les mer om vårt engasjement i EUs klimapolitikk i Politisk engasjement, side 202.

Strategiske aktiviteter i Norge

Med hovedkontor i Norge og den norske stat som Yaras største aksjonær har vi naturlig nok en høy grad av politisk kontakt med norske offentlig ansatte på alle nivåer. I 2023 omfattet dette å ta opp det viktige spørsmålet om behovet for fornybar energi – mer, raskere og med tilknyttet infrastruktur – slik at bransjer som Yaras kan avkarbonisere produksjonen. Samtidig uttalte vi oss om de uunngåelige dilemmaene dette utgjør, hvor kravene til avkarbonisering i stor skala og bruk av areal krever at det blir tatt tøffe valg i Norge og over hele verden.

NHO

Yaras konsernsjef har vært styreleder i NHO siden 2021. Han ble gjenvalgt for to nye år i juni 2023. Hans viktigste oppgave er å representere norske bedrifter samt støtte og utfordre NHOs administrasjon i arbeidet med ambisjonene og retningslinjene for NHOs veikart for fremtidens næringsliv.

Yara deltar i flere arbeidsgrupper innen Norsk Industri og er aktivt medlem av bransjeforeningen for kraftforedlende industri. NHOs bærekraftsforum kommer med innspill til NHOs strategitutføring på relevante områder, herunder menneskerettigheter.

Miljøstiftelsen Zero Emission Resource Organization

Yara var en av hovedsponsorene bak Zerokonferansen i Oslo i november 2023. Konferansen er en av de største og eldste klimakonferansene i Europa. Arrangør er den norske miljøstiftelsen ZERO. Yaras fokus var på lavutslippsammoniakk, og Zero-konferansen ble brukt som en plattform for å kunngjøre «Yara Eyde», verdens første containerskip som vil bruke lavutslippsammoniakk som drivstoff.

Sentrale medlemskap

Vi deltar aktivt i en rekke foreninger og organisasjoner over hele verden. Mange av dem er viktige for å nå målene i Paris-avtalen og vår ambisjon.

World Business Council for Sustainable Development (WBCSD)

Yara bidrar til flere WBCSD-initiativer, særlig Scaling Positive Agriculture, Natural Climate Solutions, SOS 1.5 og One Planet Business for Biodiversity (OP2B).

Verdens økonomiske forum (WEF)

Yara er strategisk partner av WEF, medstifter av First Movers Coalition og undertegner av Partnering Against Corruption Initiative (PACI). Vi bidrar aktivt til å sette globale og regionale dagsordener gjennom Global Future Councils, og Yaras konsernsjef deltar i møter i WEF Alliance of CEO Climate Leaders, International Business Council og Industry Governors and Food Stewards.

Sammen med FAO er Yara en del av et bredt WEF-initiativ om jordhelseteknologi, hvor målet i fellesskap er å utvikle et kunnskapsprodukt for jordhelseteknologi og støtte modne teknologier og initiativer som kan skaleres på dette området.

International Fertilizer Association (IFA)

Yara spiller en aktiv rolle i International Fertilizer Association (IFA). Foreningens mål er å bedre resultatene i bransjen og fremme bærekraftige

landbruksløsninger. Gjennom IFA deltar vi i flere høytstående prosesser i FN, for eksempel den brede koalisjonen Farming First. Yaras konsernsjef var leder for styret i IFA fra juni 2021 til juni 2023.

The Fertilizer Institute (TFI)

Yaras engasjement med TFI er fokusert på friske og bærekraftige avlinger og åkre for å ivareta den globale matsikkerheten. Vi oppnår dette ved å holde oss informert og jobbe sammen med lovgivere og reguleringsmyndigheter for å lage regler som er rettferdige for bransjen vår og samfunnet vårt. Yara har i dag et medlem i styret og arbeidsutvalget i TFI og deltar i alle saksutvalg.

Fertilizer Canada

Yaras samarbeid med Fertilizer Canada er knyttet til arbeid med å opprettholde den hjemlige gjødselproduksjonens konkurransevne og med å få med Yaras produkter og tjenester i programmer som støtter opp under bærekraftig landbruk. Yara sitter for tiden i styret i Fertilizer Canada og deltar dessuten i alle saksutvalgene.

Fertilizers Europe

Som medlem av Fertilizers Europe er Yara engasjert i utviklingen av en mer bærekraftig jordbrukspolitikk og -praksis i Europa. Vi fremmer også prinsippene om produktansvarlighet, som vi har vært med på å utvikle for å heve standardene i bransjen. Yara innehar vervet som nestleder for styret i Fertilizers Europe, og Yara leder også klimautvalget.

Hydrogen Europe

Yara er aktiv i flere av Hydrogen Europes arbeidsgrupper, hvor målet er å bidra til bedre rammevilkår og finansieringsordninger for hydrogen i Europa. Gjennom Hydrogen Europe deltar vi i møter og samtaler om konkrete politiske tiltak for å utvikle et marked for hydrogen i Europa.

European Chemical Industry Council (CEFIC)

Yara er aktivt medlem i flere av CEFICs arbeidsgrupper, bidrar til samtaler og kommer med innspill om politiske saker i EU som er relevante for sektoren vår. Automotive Grade Urea (AGU) er en sektorgruppe for NO_x-reduksjonsmiddelet AUS 32 (også kjent som AdBlue) som bidrar til ren luft å puste i. Yara er også aktiv i sektorgruppene for karbon og energi innen temaer knyttet til energimarkedsreguleringer og klimalovgivning for energiintensive industrier.

European Biostimulants Industry Council

Som en del av European Biostimulants Industry Council (EBIC) kjemper vi for et driftsmiljø som skaper et ekte europeisk marked for biostimulanter og anerkjenner deres bidrag til en bærekraftig landbruksproduksjon.

European Consortium of the Organic-Based Fertilizers Industry (ECOFI)

Som medlem av ECOFI jobber Yara for komplementaritet mellom mineralgjødsel og organisk basert gjødsel for å støtte opp om jordhelsen. Sammen med andre medlemmer jobber vi for å få på plass rammeregler for organisk basert gjødsel og den rollen det spiller i en

sirkulær økonomi. Yara innehar vervet som nestleder for styret i ECOFI.

Europeisk matforum

Som en del av det europeiske matforumet fremmer vi åpen dialog om bærekraftige matsystemer blant beslutningstakere, aktører i matforsyningskjeden, ikke-statlige organisasjoner, forskning og academia samt andre offentlige institusjoner. Det europeiske matforumet inntar ikke selv standpunkter i konkrete politiske saker. Yara sitter i ledelsen i forumet.

Nordic Business Network for Human Rights

Yara er medlem av Nordic Business Network for Human Rights, et faglig nettverk for ledende nordiske selskaper som jobber med menneskerettighetsutfordringer i sine organisasjoner eller forsyningskjeder. Det danske institutt for menneskerettigheter har sekretariatet og rollen som moderator for nettverket, som har tak på 20 medlemsselskaper.

Nordiske konsernsjefer for en bærekraftig fremtid

Yara var medforfatter på rapporten med tittelen «Sustainable Procurement: A Practical guide for Businesses» sammen med initiativet Nordiske konsernsjefer for en bærekraftig fremtid. Medlemmene av initiativet er ledende nordiske selskaper som i møter med nordiske ministre jobber for at målene i naturavtalen må oppnås.

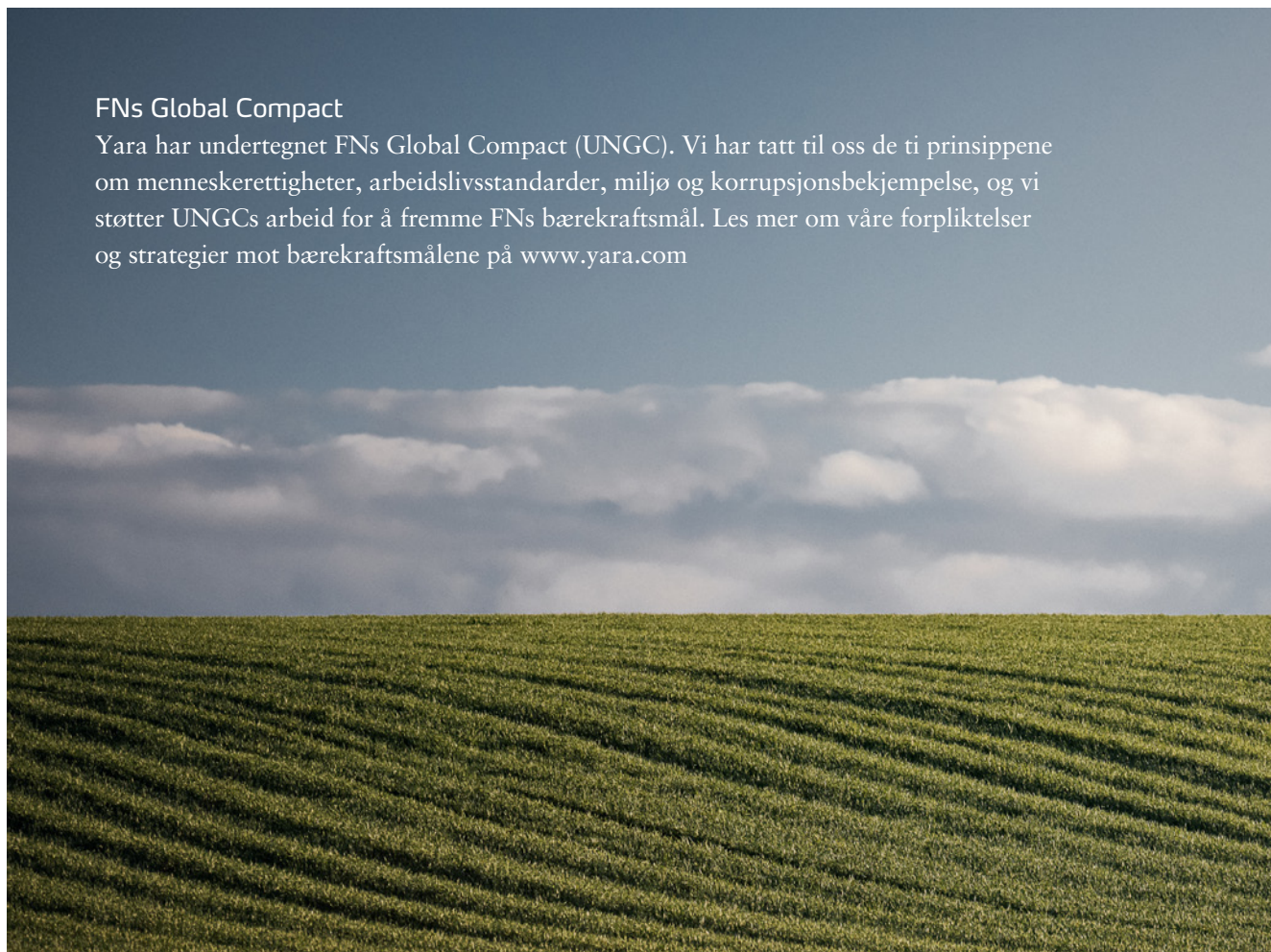
Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD)

Yara er medlem av TNFD Forum, TNFDs globale tverrfaglige rådgivende gruppe. I 2023 deltok Yara i arbeidsgruppen for kjemikalier og hadde dialog med arbeidsgruppen for mat og landbruk om utvikling av TNFDs sektorveiledning for disse bransjene. Et

eksempel på vår innflytelse er at Yara gikk inn for å innlemme næringsstoff-effektivitet som et anbefalt nøkkeltall for mat- og landbrukssektoren. Dette nøkkeltallet er tatt med i TNFDs utkast til sektorveiledning.

FNs Global Compact

Yara har undertegnet FNs Global Compact (UNGC). Vi har tatt til oss de ti prinsippene om menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, miljø og korrupsjonsbekjempelse, og vi støtter UNGCs arbeid for å fremme FNs bærekraftsmål. Les mer om våre forpliktelser og strategier mot bærekraftsmålene på www.yara.com

Resultatstyring

Suksess er bare verdt å feire når den oppnås på forsvarlig måte. Dette er et viktig element i vår forretningsmodell, og forretningsmodellen definerer oss som selskap. Vår styringsstruktur sikrer at selskapets risikoer og muligheter blir overvåket, kontrollert og håndtert på en god måte, og at aksjonærer, ledelse, ansatte og andre interessenter har sammenfallende interesser.

REDEGJØRELSE OM FORETAKSSTYRING

Eierstyring og selskapsledelse

En åpen og aktiv eierstyring og selskapsledelse er avgjørende for å sikre at interessene til Yaras aksjonærer, ledelse, ansatte og øvrige interessenter ivaretas. Styret mener at god eierstyring og selskapsledelse danner grunnlaget for langsiktig verdiskaping og bærekraftig forretningsdrift.

Rammeverk for eierstyring og selskapsledelse

Yara er underlagt krav til rapportering om foretaksstyring i henhold til regnskapsloven § 3-3b, Oslo Regelbok II – Utstederregler, kapittel 4.4 og Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse («Anbefalingen»). Regelverkene er tilgjengelige på www.lovdato.no, euronext.com/en/markets/oslo og www.nues.no.

Denne redegjørelsen følger systemet i Anbefalingen og er en del av styrets årsberetning.

1. Implementering og rapportering av eierstyring og selskapsledelse

Styret jobber for at selskapets sentrale styrings- og beslutningsprosesser blir kommunisert på en åpen og klar måte. Ifølge Yaras etiske retningslinjer kapittel 12.1 (tilgjengelig på yara.com) har Yara ansvar for å kommunisere med aksjonærer, tilsynsmyndigheter og allmennheten på en rettlig, utfyllende og korrekt måte. Yara har forpliktet seg til å overholde alle gjeldende lover, regler og forskrifter i landene hvor selskapet driver virksomhet, og er opptatt av kontinuerlig å forbedre sin eierstyring, selskapsledelse og bedriftskultur. Dette fremgår også av de etiske retningslinjene kapittel 2.5 og 2.8.

Selskapets rapportering følger GRI-standardene og er i samsvar med regnskapsloven og Euronexts veiledning om ESG-rapportering.

Yara følger Anbefalingen med unntak av reglene om separat valg på kandidater til styret og valgkomiteen. Begrunnelsen for dette avviket og en beskrivelse av den valgte, alternative løsningen finnes i punkt 6 nedenfor.

2. Virksomheten

Omfanget av Yaras forretningsvirksomhet er beskrevet i selskapets vedtekter § 2:

«Selskapets formål er å drive industri, handel og transport, samt å drive annen virksomhet med tilknytning til disse formål. Virksomheten kan også drives ved deltagelse i eller i samarbeid med andre foretak.»

Vedtektene er tilgjengelige på yara.com.

Yaras visjon er sammen med resten av samfunnet å skape en verden uten sult som respekterer jorden. Vår ambisjon er å bidra til en naturvennlig matfremtid som skaper verdier for våre kunder, aksjonærer og samfunnet generelt.

Bærekraft er et vesentlig element i Yaras strategi, og Yara har forpliktet seg til å overholde de ti prinsippene i FNs Global Compact, FNs bærekraftsmål, Paris-avtalen og den globale naturavtalen (Kunming-Monteral Global Diversity Framework).

Yara jobber for en åpen bedriftskultur preget av mangfold og inkludering, og som fremmer sikkerhet og integritet for våre ansatte, innleid personell, forretningspartnere og samfunnet generelt.

Yaras konsernledelse vedtar konsernets globale mål for kjønns mangfold. Målet er minst 40 prosent av det underrepresenterte kjønn i konsernledelsen innen 2025. Dette målet er allerede nådd med en kjønnsfordeling i konsernledelsen ved 55 prosent kvinner og 45 prosent menn.

Yara har vedtatt retningslinjer for rekruttering og godtgjørelse som gjelder for selskapets ledende ansatte. Rekrutteringsprosessene skal skje på like vilkår uten diskriminering. For å sikre rimelig og ikke-diskriminerende praksis knyttet til godtgjørelser benytter Yara jobbklassifisering på konsernledelsesnivå. I samsvar med retningslinjene for godtgjørelse er

markedsreferanser innhentet på landsnivå for å sikre likhet både innenfor og på tvers av landegrensene.

En nærmere beskrivelse av Yaras program for mangfold, likestilling og inkludering finnes på side 164–171.

Yaras styre gjennomfører en årlig evaluering av Yaras mål, risikoprofil og strategi. Overholdelsen av disse målene, risikoprofilen og strategien, samt behovet for mulige justeringer av dem, blir fulgt opp av styret gjennom året. Mer informasjon om styrets arbeid med selskapets mål, risikoprofil og strategi finnes på side 59.

Yara måler suksess mot såkalte strategiske indikatorer (strategy scorecard) og nøkkelindikatorer (KPI) innenfor områdene mennesker, kloden og verdiskaping.

3. Egenkapital og utbytte

Yaras retningslinjer for kapitalallokering er basert på et overordnet mål om å opprettholde kredittvurderingen som en solid investering, samtidig som vi gir investorene en mulighet for utbytte når konjunktorene er gode.

Yaras kapitalstruktur mål på mellomlang til lang sikt er et forhold mellom netto gjeld og EBITDA på 1,5–2,0 og et netto forhold mellom gjeld og egenkapital under 0,60. Etter disse kravene skal Yaras ordinære utbytte være 50 prosent av nettoresultatet. Det kan bli foretatt delårlige utbetalinger etter forslag fra styret og godkjenning i generalforsamlingen. Aksjonærenes avkastning distribueres først og fremst som utbytte, med tilbakekjøp av aksjer som supplement.

Ny egenkapital vil bli utstedt bare i forbindelse med konkrete vekstmuligheter. Styret har ingen generell fullmakt til å øke konsernets aksjekapital. Yara kan iverksette tilbakekjøpsprogrammer som et vesentlig element i aksjonærpolitikken. Hvert år siden børsnoteringen av selskapet har Yaras styre fått fullmakt fra generalforsamlingen til å kjøpe tilbake opptil 5 % av alle aksjer i konsernet det påfølgende året, for senere å kunne slette de samme aksjene. En forutsetning for dette årlige programmet er at det blir inngått en avtale med den norske stat hvor denne forplikter seg til å selge en tilsvarende andel av sin beholdning, slik at statens eierandel (36,2 prosent) forblir uendret.

Styrets fullmakt til å kjøpe egne Yara-aksjer er tidsbegrenset til datoen for neste generalforsamling eller senest til utgangen av juni i det relevante året. Det ble ikke gjennomført tilbakekjøp av aksjer i 2023.

4. Likebehandling av aksjonærer

Transaksjoner med selskapets egne aksjer, f.eks. tilbakekjøpsprogrammet som nevnt i punkt 3 ovenfor, gjøres på Oslo Børs til rådende børskurser, med løpende rapportering gjennom børsmeldinger og selskapets egne nettsider. Innløsning av aksjer fra den norske stat skjer på samme prisvilkår som tilbakekjøp som gjøres på Oslo Børs. Yara kan gjennomføre tilbakekjøp via eksternt bankmandat underlagt «safe harbor»-fritak.

For selskapets transaksjoner med nærstående parter suppleres de lovpålagte bestemmelsene i allmennaksjeloven §§ 3-9 og kapittel 3 i IFRS-standardene

(International Financial Reporting Standards). Styremedlemmene og konsernledelsen må derfor rapportere på alle foretak som vil bli ansett som «nærstående parter» etter gjeldende IFRS-regulering. Transaksjoner med slike foretak er omfattet av særskilte rapporterings- og godkjenningskrav, se mer informasjon i punkt 9 nedenfor.

5. Aksjer og omsettelighet

Yaras vedtekter legger ingen restriksjoner på overdragelse av Yara-aksjer, og aksjene er fritt omsettelige. Aksjene har ingen tilknyttede stemmebegrensninger.

Det er ingen restriksjoner på kjøp eller salg av aksjer av styremedlemmer og konsernledelsen så lenge reglene om innsidehandel følges. Yaras ordning med aksjebasert godtgjørelse (SBR) krever at konsernledelsen bruker nettobeløpet etter skatt til kjøp av Yara-aksjer. Aksjene kan ikke selges før det er gått tre år.

Konsernledelsen forventes dessuten å investere i Yara-aksjer utover ordningen med aksjebasert godtgjørelse (SBR), jf. «Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte».

Det forventes at medlemmer av konsernledelsen ikke selger Yara-aksjer så lenge de er medlemmer av konsernledelsen. Ved transaksjoner i finansielle instrumenter utstedt av selskapet og utført av personer med lederansvar eller deres nærstående gjelder meldereglene i markedsmissbruksforordningen (MAR), som er gjennomført i norsk rett i verdipapirhandelloven.

6. Generalforsamlingen

Generalforsamlingen er den øverste myndighet i selskapet, jf. allmennaksjeloven § 5-1 nr. 1. Generalforsamlingen avholdes innen utgangen av juni hvert år. Dette er i samsvar med Yaras vedtekter § 10 og allmennaksjeloven § 5-6 (1). I 2023 avholdt Yara sin generalforsamling 12. juni 2023. Mer informasjon om generalforsamlingen for 2023 finnes på side 65.

Generalforsamlingen innkalles skriftlig av styret, jf. allmennaksjeloven §§ 5-9 og 5-10, og forberedes og gjennomføres etter reglene i allmennaksjeloven kapittel 5 og Yaras vedtekter § 9. I tråd med allmennaksjeloven § 5-8 nr. 1 og Yaras vedtekter § 9 gjennomføres generalforsamlingen som fysisk og/eller digitalt møte. Det er styret som fatter vedtak om hvordan generalforsamlingen skal gjennomføres.

Yaras generalforsamling 2023 ble avholdt som hybrid møte, det vil si at aksjonærene kunne velge mellom fysisk fremmøte ved Yaras hovedkontor i Oslo eller digital deltakelse på nettet.

Alle generalforsamlinger innkalles av styret minst 21 kalenderdager før generalforsamlingens dato, jf. allmennaksjeloven §§ 5-10 nr. 2 første punktum og 5-11 b nr. 1. Innkalling til generalforsamling sendes til alle aksjonærer enkeltvis eller til deres depotbanker. Innkallingen inneholder informasjon om aksjonærrettigheter og retningslinjer for registrering av deltakelse og stemmegiving, herunder informasjon om fremgangsmåtene for aksjonærers digitale deltakelse, digital forhåndsstemming og bruk av fullmakt.

I henhold til Yaras vedtekter § 9 må aksjonærer som ønsker å delta på og stemme ved generalforsamlingen, melde fra om dette til Yara på forhånd. Yara må motta slik melding senest to virkedager før generalforsamlingen.

Dokumenter om saker som skal behandles på generalforsamlingen, er tilgjengelige på selskapets nettsted etter styrevedtak. En aksjonær kan likevel be om å få tilsendt relevante dokumenter, jf. vedtektene § 9.

Aksjonærer har rett til å få saker behandlet på generalforsamlingen, forutsatt at spørsmålet meldes skriftlig til styret minst 28 dager før datoen for generalforsamlingen, jf. allmennaksjeloven § 5-11, jf. § 5-11 b. På generalforsamlingen kan det ikke stemmes over saker som ikke står på saklisten. Aksjonærer har rett til å legge frem alternativer til styrets forslag under hvert punkt på saklisten, forutsatt at det alternative forslaget er knyttet til punktet som behandles. Aksjonærer har rett til å stemme i samsvar med hvor mange aksjer de eier og har registrert i Verdipapirsentralen Euronext VPS («VPS») på datoen for generalforsamlingen. Aksjonærene kan stemme over hvert punkt på saklisten på generalforsamlingen.

Styrets leder og konsernsjefen er til stede på generalforsamlingen, sammen med lederen av valgkomiteen og ekstern revisor i den grad punktene på saklisten tilsier det. Selskapets styremedlemmer oppfordres til å delta på generalforsamlingene. Generalforsamlingen velger en uavhengig person til å lede møtet.

Etter allmennaksjeloven §§ 6-3 og 6-10 velger generalforsamlingen aksjonærrepresentanter til styret og godkjenner deres godtgjørelse. Valgkomiteen utarbeider og presenterer for generalforsamlingen forslag til valg av aksjonærrepresentanter til styret, godtgjørelse til medlemmer av styret og de ulike styrekomiteene samt valg av og godtgjørelse til medlemmer av valgkomiteen, jf. Yaras vedtekter § 7 og Instruks for Yara International ASAs valgkomité punkt 1, tilgjengelig på Yaras nettside.

Mer informasjon om valgkomiteens arbeid finnes i kapittel 7 nedenfor.

Selskapet har valgt ikke å følge anbefalingen om å stemme separat på hver enkelt kandidat som er nominert til styret og valgkomiteen. Dette valget er basert på at valgkomiteens prosess er fokusert på de foreslåtte styremedlemmenes og medlemmene av valgkomiteens samlede kvalifikasjoner og erfaring, og at stemmegivningen derfor også bør skje under ett.

Generalforsamlingen velger selskapets eksterne revisor og godkjenner revisors godtgjørelse, jf. allmennaksjeloven § 7-1.

Generalforsamlingen godkjenner årsregnskapet, styrets årsberetning og eventuell utbetaling av utbytte som er foreslått av styret, jf. allmennaksjeloven § 5-6 nr. 2. I tråd med allmennaksjeloven § 5-6 nr. 5 legges også denne redegjørelsen om foretaksstyring frem for generalforsamlingen til godkjenning.

I tråd med allmennaksjeloven §§ 5-6 nr. 3 og 6-16 a nr. 5 ble selskapets retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte for 2023 lagt frem for og godkjent av generalforsamlingen på generalforsamlingen 2023. Etter allmennaksjeloven §§ 5-6 nr. 4 og 6-16 b nr. 2 la selskapet også frem sin rapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte for regnskapsåret 2022 for generalforsamlingen 2023 til rådgivende avstemming. Generalforsamlingen 2023 stemte for rapporten.

Referat fra generalforsamlingen blir lagt ut på selskapets nettsted rett etter møtet.

7. Valgkomiteen

Det følger av Yaras vedtekter § 7 at selskapet skal ha en valgkomité som består av fire medlemmer valgt av generalforsamlingen. Generalforsamlingen skal godkjenne mandatet for valgkomiteen. Den siste godkjente versjonen av mandatet for valgkomiteen, som danner grunnlag for hvordan valgkomiteene gjennomfører sitt arbeid, er tilgjengelig på Yaras nettsted. Mandatet for valgkomiteen er i samsvar med punkt 7 i Anbefalingen.

Lederen og medlemmene av valgkomiteen velges av generalforsamlingen, jf. mandatet for valgkomiteen punkt 2.1. Generalforsamlingen fastsetter også godtgjørelsen til valgkomiteen, jf. mandatet for valgkomiteen punkt 2.4.

Valgkomiteen legger frem forslag for generalforsamlingen til aksjonærvalgte styremedlemmer, medlemmer av valgkomiteen og deres godtgjørelse. Valgkomiteen avgir også anbefaling om hvem styret bør velge som styrets leder og nestleder. Begrunnelsen for valgkomiteens innstillinger inngår i deres forslag, og etter mandatet for valgkomiteen punkt 3.12 skal innstillingene minst inneholde følgende informasjon om kandidatene:

- a. kompetanse
- b. kapasitet
- c. uavhengighet
- d. alder
- e. utdanning
- f. yrkesmessig erfaring
- g. eierinteresser i selskapet
- h. hvor lenge de eventuelt har hatt verv i selskapet, og deres deltakelse i møtene
- i. eventuelle andre oppgaver for selskapet
- j. vesentlige oppdrag i andre selskaper og organisasjoner

Det følger av mandatet for valgkomiteen punkt 3.10 at valgkomiteen skal sikre at innstillingen oppfyller de krav til sammensetning av styre som til enhver tid måtte følge av gjeldende lovgivning og regelverk. I tråd med valgkomiteens mandat punkt 3.9 skal valgkomiteen legge vekt på at de foreslåtte kandidatene har den nødvendige erfaring, kompetanse og kapasitet til å utføre de aktuelle vervene på en tilfredsstillende og uavhengig måte, og at det skjer hensiktsmessig utskifting i de aktuelle verv.

Medlemmene av valgkomiteen velges for to år om gangen. I henhold til mandatet for valgkomiteen bør det være en gradvis rotasjon blant komitémedlemmene.

Valgkomiteen består av følgende medlemmer, og alle er uavhengige av styret og konsernledelsen:

- Otto Søberg, leder (partner, Vektor Consulting AS)
- Lars-Mattis Hanssen (konstituert avdelingsdirektør i eierskapsavdelingen i Nærings- og fiskeridepartementet)
- Ottar Ertzeid (uavhengig styremedlem)
- Ann Kristin Brautaset (assisterende direktør i aksjeavdelingen i Folketrygdfondet)

Kontaktopplysningene til leder av valgkomiteen er tilgjengelige på Yaras nettsted, og aksjonærer med innspill til valgkomiteens arbeid oppfordres til å sende dem til lederen av valgkomiteen.

Mer informasjon om valgkomiteens arbeid i 2023 finnes på side 56.

8. Styret: Sammensetning og uavhengighet

Etter allmennaksjeloven § 6-12 har styret det overordnede ansvaret for ledelsen av selskapet. Styrets rolle og ansvar er også å føre tilsyn med selskapets daglige ledelse og selskapets virksomhet generelt, jf. allmennaksjeloven § 6-13 nr. 1.

Ansvaret for den daglige ledelsen er delegert til konsernsjefen som beskrevet i instruks for daglig leder i Yara International ASA. Instruksen er godkjent av styret i samsvar med allmennaksjeloven § 6-13 nr. 2.

I henhold til Yaras vedtekter § 6 skal selskapets styre være sammensatt av 3–11 medlemmer. På generalforsamlingen i juni 2023 oppnevnte generalforsamlingen tre aksjonærvalgte styremedlemmer for en toårsperiode, etter forslag fra valgkomiteen. Fire eksisterende aksjonærvalgte styremedlemmer var ikke på valg. Etter generalforsamlingen 2023 har styret bestått av sju aksjonærvalgte styremedlemmer og fire styremedlemmer valgt av og blant de ansatte. Når det gjelder sistnevnte, er det etter allmennaksjeloven § 6-35 nr. 2 avtalt mellom Yara og selskapets ansatte at selskapet ikke skal ha bedriftsforsamling. Selskapet er derfor pålagt å ha fire ansattvalgte medlemmer i styret, jf. allmennaksjeloven §§ 6-4 nr. 3 og 6-5. Etter Yaras oppfatning bidrar denne løsningen med ansattvalgte styremedlemmer i stedet for bedriftsforsamling til en mer direkte kommunikasjon mellom aksjonærer og ledelse. Ordningen gir klarere ansvarsforhold og bidrar til raskere og bedre beslutningsprosesser i selskapet.

I 2023 var det fire kvinner og tre menn blant de aksjonærvalgte styremedlemmene, og to menn og to kvinner blant de ansattvalgte styremedlemmene. Styrets kjønns sammensetning er dermed i samsvar med kravene i allmennaksjeloven § 6-11 a.

Styret velger både styreleder og nestleder blant styremedlemmene basert på anbefaling fra valgkomiteen. Styret oppnevner og eventuelt avskjediger konsernsjefen, og fastsetter konsernsjefens godtgjørelse.

De aksjonærvalgte styremedlemmene er uavhengige av konsernets ledelse, hovedaksjonærer og vesentlige forretningskontrakter og har ikke spesifikke oppdrag

for Yara ut over deres verv som styremedlemmer. Ut over ansettelsesforholdet i Yara gjelder det samme for styremedlemmene som representerer de ansatte. Medlemmer av konsernledelsen i Yara kan ikke sitte i selskapets styre. Alle styremedlemmer oppfordres til å eie aksjer i selskapet.

9. Styrets arbeid

Styret har fastsatt en skriftlig styreinstruks for sitt arbeid. Instruksjonen er beskrevet i instruksjonen for styret i Yara International ASA, som er tilgjengelig på yara.com. Styreinstruksjonen angir blant annet at alle styremedlemmer og konsernsjefen umiddelbart skal underrette styret skriftlig hvis de har en interesse i en transaksjon eller avtale som er inngått eller vurderes inngått av selskapet. Styreinstruksjonen omfatter bestemmelser for håndtering av avtaler med nærstående parter og konserninterne avtaler, herunder bestemmelser om at alle slik avtaler skal være dokumentert skriftlig, betinget på armlengdes avstand, og at det skal vurderes i hvert enkelt tilfelle om det kreves at en tredjepart uttaler seg om den aktuelle avtalens rimelighet.

Det var ingen vesentlige transaksjoner mellom selskapet og nærstående parter i 2023, bortsett fra ordinære kommersielle transaksjoner med datterselskaper og ikke-konsolidert og felleskontrollert virksomhet samt konserninterne transaksjoner i forbindelse med Yara Clean Ammonia, Yaras Agoro-forretninger og Yaras Varda-forretninger. Transaksjonene som nevnt over var alle basert på markedsvilkår på armlengdes avstand.

Styret har også vedtatt et årshjul som fastsetter alle planlagte styremøter for det aktuelle året, faste punkter på styrets sakliste samt prosedyrer for forberedelse av styredokumenter. Styret evaluerer styreinstruksjonen og årshjulet hvert år.

I styremøtene avlegger konsernsjefen rapport til styret om operativ og finansiell utvikling og resultater samt annen vesentlig utvikling i selskapet og bransjen, herunder bærekraftsrelaterte temaer.

I henhold til Yaras styreinstruks og Yaras etiske retningslinjer er alle styremedlemmer og medlemmer av Yaras ledelse forpliktet til å gjøre selskapet kjent med enhver vesentlig interesse de måtte ha i saker som skal vurderes av styret. Verken styremedlemmer eller konsernsjefen kan delta i styrets diskusjoner eller avgjørelser i saker som er av så spesiell betydning for vedkommende, eller har så nær tilknytning, at vedkommende må anses å ha en særlig eller fremtredende personlig eller økonomisk interesse i saken. Hvis styreleder er eller har vært personlig involvert i en sak som er vesentlig for selskapet, vil styrets behandling av denne saken bli ledet av et annet styremedlem. I tilfelle styrelederen ikke er til stede, skal nestlederen lede møtene.

Styret har nedsatt en revisjons- og bærekraftskomiteé og en HR-komiteé. Begge komiteene fungerer som forberedende organer for styret i henhold til mandat vedtatt av styret.

Styret gjennomfører en årlig evaluering av sine kvalifikasjoner, erfaringer og resultater. Rapporten fra denne evalueringen legges frem for valgkomiteen.

Yara International ASA har kjøpt en ansvarsforsikring for styremedlemmer og ledende ansatte på vegne av styremedlemmene og konsernsjefen. Forsikringen dekker dessuten ansatte som opptrer som ledere, og omfatter datterselskaper hvor vi eier mer enn 50 prosent. Forsikringspolisen er utstedt av et ansett, spesialisert forsikringsselskap med adekvat rating.

Ansvarsforsikring for styremedlemmer og ledende ansatte tilbyr finansiell beskyttelse for Yaras styremedlemmer, ledende ansatte og andre ansatte som kan pådra seg personlig erstatningsplikt for krav mot dem med hensyn til handlinger de har begått, eller påstås å ha begått, i embets medfør og som følge av feil, unnlattelse eller pliktbrudd.

HR-komiteen

Yaras HR-komiteé vurderer konsernsjefens resultatoppnåelse og legger frem forslag for styret om konsernsjefens vilkår og godtgjørelse. Komiteen gjennomgår og foreslår dessuten retningslinjer for lederlønn og vesentlige ansettelsesspørsmål og gir konsernsjefen og styret råd om ansattestrategi, ansatterelaterte nøkkelindikatorer (KPI-er) og andre viktige temaer knyttet til de ansatte og organisasjonen. HR-komiteen skal bestå av tre styremedlemmer, herunder styrets leder som også leder HR-komiteen. I 2023 besto HR-komiteen foruten lederen av ett aksjonærvalgt styremedlem og ett ansattvalgt styremedlem.

Styrets revisjons- og bærekraftskomiteé

Styrets revisjons- og bærekraftskomiteé bistår styret i tilsynet med selskapets regnskap, prosessen for finansiell og bærekraftsrelatert rapportering, den interne kontrollen knyttet til finansiell og bærekraftsrelatert rapportering og risikostyring samt den eksterne revisors arbeid. Komiteen evaluerer videre arbeidet til den interne revisjonsfunksjonen knyttet til områder innenfor komiteens mandat og sørger for en styring innen bærekraftsfeltet som gir en forståelse av selskapets viktige interessenter og vesentlighetsvurderinger. Komiteen foretar en årlig evaluering i henhold til sitt mandat. Komiteen består av tre styremedlemmer og oppfyller lovpålagte krav til uavhengighet og kompetanse.

10. Risikostyring og internkontroll

Yaras risikostyring og internkontrollaktiviteter er integrert i selskapets strategi og forretningsplanleggingsprosesser, basert på prinsippet om at risikovurdering er en integrert del av alle forretningsaktiviteter.

Risikostyring er en sentralt styrt prosess, mens ansvaret for den daglige risikostyringen ligger hos driftssegmentene og konsernfunksjonene i selskapet. Yaras styre og konsernledelse evaluerer og definerer årlig risikoappetitt på tvers av sentrale strategiske, finansielle, operasjonelle, compliance- og HMSK-relaterte dimensjoner.

Slik styret ser det, får investorer, kunder og andre et godt innblikk i hvordan Yara vurderer risiko gjennom at Yaras risikoappetitt på viktige forretningsområder blir uttrykt på denne måten. Fastsettelse av risikoappetitt er også viktig for å bestemme optimal risikotoleranse og understøttende kontrolltiltak.

Styret evaluerer hvert år konsernets viktigste risikoeksponeringer og systemer for internkontroll. Styret vurderer også risikoer i forbindelse med spesifikke prosjekter og løpende drift.

Revisjons- og bærekraftskomiteen foretar løpende vurderinger av risiko og kontroll knyttet til finansiell rapportering og bærekraftsrapportering. Yaras internrevisjon (Yara Internal Risk and Audit) bistår konsernledelsen og styret ved å evaluere hvor effektivt konsernets internkontroll er, og legger frem uavhengige vurderinger av risikostyringen.

Yaras internrevisjon utfører uavhengige revisjoner både av konsernet og av datterselskaper. Videre utfører den revisjoner og evalueringer av ekspertfunksjoner knyttet til forretningsdriften, finansiell rapportering og risikostyring. Lederen for Yaras internrevisjon er funksjonelt underordnet styret og administrativt underordnet konsernsjefen. Internrevisjonen har ikke direkte operasjonelt ansvar for eller myndighet over virksomheten den evaluerer. Internrevisjonen har ubegrenset adgang til alle funksjoner, systemer, fysiske eiendommer og ansatte som er relevante for at internrevisjonen skal kunne utføre oppgavene sine. Den har også full og ubegrenset adgang til Yaras konsernledelse, styre og revisjons- og bærekraftskomiteé.

Ekstern revisor skal gi en beskrivelse av hovedelementene i revisjonen til revisjons- og bærekraftskomiteen, herunder observasjoner om Yaras internkontroll knyttet til finansiell rapportering.

Yaras rammeverk for internkontroll er basert på prinsippene for det integrerte rammeverket for intern kontroll fra Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO).

Dette rammeverket består av følgende fem komponenter:

- kontrollmiljø
- risikovurdering
- kontrollaktiviteter
- informasjon og kommunikasjon
- overvåkning

Innholdet i disse komponentene er beskrevet nedenfor.

Kontrollmiljø

Yaras etiske retningslinjer er integrert i systemene for risikostyring og internkontroll gjennom globale opplæringsprogrammer for de ansatte og aktsomhetsvurderinger som omfatter både eksisterende forretningspartnere og fremtidsrettet forretningsvirksomhet.

Yaras styringssystem er en av grunnpilarene i Yaras system for internkontroll. Det har til formål å sikre at alle ansatte opptrer på en konsistent måte, i henhold til fullmakter fra konsernsjefen og i tråd med fastsatte kvalitetsstandarder og forretningsmessige behov. Det omfatter også prosedyrer for Yaras bærekraftsarbeid.

Alle Yaras ansatte oppfordres til å ta opp spørsmål eller saker med sine direkte overordnede eller gjennom alternative kanaler som varslersystemet.

Risikovurdering

Yaras enhet for risikostyring har hovedansvaret for det interne risikostyringssystemet. Enheten skal bistå konsernledelsen med å iverksette og opprettholde et egnet rammeverk for å identifisere, analysere, styre og rapportere alle former for risiko. Enheten koordinerer videre risikostyringen i Yara og konsoliderer risikorapporteringen.

Funksjon for internkontroll utfører risikovurdering knyttet til finansielle rapporteringsindikatorer samt vesentlige bærekrafts rapporteringsindikatorer.

Kontrollaktiviteter

Yaras avdeling for konsernregnskap er ansvarlig for å utarbeide konsernregnskapet og for at konsernregnskapet rapporteres i henhold til gjeldende lover og forskrifter, og i samsvar med gjeldende regnskapsprinsipper.

Konsernets controller-funksjon er ansvarlig for rapporteringen til styret og konsernledelsen, og planlegger og koordinerer forretningsplanprosessen.

Internkontrollfunksjonen regulerer styringsstrukturen for internkontroll av finansiell rapportering (ICFR) og vesentlig bærekraftsrapportering og fører tilsyn med risikoer og kontroller knyttet til finansiell rapportering og vesentlig bærekraftsrapportering.

Revisjons- og bærekraftskomiteen evaluerer kvartals- og årsregnskapene med særlig vekt på transaksjonsformer som involverer vurderinger, estimater

eller forhold med store konsekvenser for regnskapet. Intern og ekstern revisor deltar på disse møtene. I tillegg til kvartals- og årsrapporteringen får styret resultatrapporter i forkant av kvartalsrapporteringen.

Informasjon og kommunikasjon

Yaras styringssystem gir alle ansatte oversikt over gjeldende retningslinjer og prosedyrer i konsernet. Yaras regnskapshåndbok beskriver konsernets regnskapsprinsipper og oppdateres og revideres kontinuerlig i samsvar med endringer i IFRS og Yaras egne regnskapsprinsipper.

Overvåkning

Alle organer og funksjoner beskrevet ovenfor overvåker og vurderer behovet for eventuelle korrigerende tiltak knyttet til finansiell og operasjonell risiko innenfor sine respektive ansvarsområder.

11. Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styret foreslås av valgkomiteen og godkjennes av generalforsamlingen. Den er ikke knyttet til selskapets resultater. Aksjonærvalgte styremedlemmer tildeles ikke aksjeopsjoner.

Godtgjørelsen til styret gjenspeiler styrets ansvar, ekspertise og tidsbruk samt konsernvirksomhetens kompleksitet.

I 2023 var godtgjørelsen til styreleder NOK 713 500 pr. år frem til generalforsamlingen og deretter NOK 780 600 pr. år. Godtgjørelsen til nestleder var NOK 426 000 pr. år frem til generalforsamlingen,

et beløp som ble økt til NOK 444 700 pr. år etter generalforsamlingen. Godtgjørelsen til de øvrige styremedlemmene var NOK 375 500 pr. år frem til generalforsamlingen og deretter NOK 392 000 pr. år.

Ytterligere godtgjørelse til styremedlemmer med bosted utenfor Norge var NOK 31 900 pr. møte før generalforsamlingen, et beløp som ble økt til NOK 33 300 pr. møte etter generalforsamlingen. Godtgjørelse til vararepresentanter til styret var NOK 11 300 pr. møte, et beløp som ble økt til NOK 11 800 pr. møte etter generalforsamlingen.

Godtgjørelsen til lederen av revisjons- og bærekraftskomiteen var NOK 201 500 pr. år frem til generalforsamlingen og deretter NOK 210 400 pr. år. Godtgjørelsen til de øvrige medlemmene av revisjons- og bærekraftskomiteen var NOK 124 500 pr. år frem til generalforsamlingen og deretter NOK 130 000 pr. år.

Godtgjørelsen til lederen av HR-komiteen var NOK 111 500 pr. år frem til generalforsamlingen og deretter NOK 116 400 pr. år. Godtgjørelsen til de øvrige medlemmene av HR-komiteen var NOK 86 500 pr. år frem til generalforsamlingen og deretter NOK 90 300 pr. år.

Den samlede godtgjørelsen til styremedlemmene i 2023 er angitt i konsernregnskapet note 8.1, side 301.

12. Godtgjørelse til ledende ansatte

Etter allmennaksjeloven § 6-16 a utarbeider Yara retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte som i samsvar med allmennaksjeloven §§ 6-16 a nr. 5 og 5-6 nr. 3 legges frem for generalforsamlingen til godkjenning.

Yaras retningslinjer lagt frem for og godkjent av generalforsamlingen 2023 var i samsvar med Nærings- og fiskeridepartementets retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel med virkning fra 12. april 2022.

Etter allmennaksjeloven §§ 6-16 b utarbeider Yara en rapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte. Rapporten legges frem for generalforsamlingen til rådgivende avstemming i samsvar med allmennaksjeloven §§ 6-16 b nr. 2 og 5-6 nr. 4. Eventuelle avvik fra de statlige retningslinjene vil bli omhandlet i rapporten. For medlemmer av konsernledelsen som er ansatt i Yaras selskaper i andre land, kan godtgjørelsen avvike fra de statlige retningslinjene avhengig av lokale markedsforhold. Det er i dag ett medlem av Yaras konsernledelse som er ansatt i et Yara-selskap som ikke er norskregistrert.

Fullstendige opplysninger om retningslinjene for godtgjørelse som ble godkjent av generalforsamlingen 2023, finnes på side 65. I samsvar med allmennaksjeloven §§ 6-16 a og 6-16 b vil Yaras lederlønsrapport 2023 bli offentliggjort på yara.com, og reviderte retningslinjer for godtgjørelse vil bli lagt frem for generalforsamlingen 2024 og deretter offentliggjort på yara.com.

13. Informasjon og kommunikasjon

Kommunikasjon med finansmarkedene bygger på prinsippene om åpenhet og likebehandling av alle aksjonærer. Yara skal gi offentligheten korrekt, omfattende og rettidig informasjon som danner et godt grunnlag for å ta beslutninger i forbindelse med verdsettelse av og handel med Yara-aksjen. Målet med denne informasjonen er å redusere investorenes risiko og svingningene i Yara-aksjen, og dermed bidra til en kurs på Yara-aksjen som gjenspeiler selskapets underliggende verdier og fremtidsutsikter.

Yaras viktigste kommunikasjonskanaler er kvartalsrapporter, børsmeldinger, pressemeldinger og egne nettsider (www.yara.com) for å sikre at samme informasjon blir gjort tilgjengelig for alle målgrupper samtidig. Selv om Yara holder regelmessige møter for analytikere, investorer, journalister og ansatte, offentliggjøres all vesentlig ny informasjon først på børsen og på Yaras nettsider. Yara vil legge frem informasjon på en konsekvent måte, uavhengig av om nyhetene er positive eller negative.

Yara gir ikke veiledning om økonomiske resultater. Yara kan imidlertid formidle veiledning og/eller mål for særskilte virksomhetsområder. Yara legger dessuten frem nøyaktige tall som kan brukes til å beregne de økonomiske effektene av endringer i markedspriser og valutakurser.

Yaras talspersoner overfor finansmarkedene (investorer, analytikere og finanspressen) er konsernsjefen, finansdirektøren, lederen for Investor Relations,

kommunikasjonssjefen og Investor Relations-ansatte eller andre som disse har gitt ansvar. Spørsmål fra investorer og finansanalytikere til andre ansatte i Yara viderefremmes til Investor Relations-teamet. Alle møter med investorer og finansanalytikere skal arrangeres/koordineres av Investor Relations, og presentasjonsmateriale for slike møter utarbeides eller godkjennes av Investor Relations. Investor Relations er vanligvis med Yaras ledere på møter med investorer/analytikere.

Yara publiserer kvartalsvise finansielle resultater i henhold til sin finanskalender, som publiseres årlig på Yaras nettside og til Oslo Børs. Før kvartalsresultater kunngjøres, har Yara en «lukket periode», hvor kontakt med eksterne analytikere, investorer og journalister er begrenset. Yara vil ikke kommentere egen virksomhet eller markedsutvikling i denne perioden. Risikoen for ulik informasjon i markedet blir dermed begrenset. De stengte periodene varer fra 1. april til førstekvartalsresultatene offentliggjøres, fra 1. juli til andrekvartalsresultatene offentliggjøres, fra 1. oktober til tredjekvartalsresultatene offentliggjøres, og fra 16. januar til fjerdekvartalsresultatene offentliggjøres.

Yara er underlagt regulering som er relevant for selskaper notert på Oslo Børs.

14. Overtakelser

Styret har vedtatt en prosedyre for håndtering av eventuelle overtakelsestilbud på selskapet. Prosedyren gjenspeiler reglene i verdipapirhandelloven kapittel 6 og Anbefalingen. Styret skal ikke hindre eller blokkere overtakelsestilbud, og ikke anvende fullmakter eller gjøre vedtak med det formål å forpurre eventuelle overtakelsestilbud, med mindre dette er godkjent av generalforsamlingen etter at tilbudet er kunngjort. Styret skal følge det overordnede prinsippet om likebehandling av aksjonærene. Styret skal følge verdipapirhandelslovens regler om overtakelsestilbud, samt søke å følge Anbefalingens regler om det samme. Ved et overtakelsestilbud skal styret innhente en verdurdering fra en uavhengig sakkyndig og avgi en uttalelse med anbefaling om aksjonærene bør akseptere tilbudet eller ikke. Styret skal sørge for at aksjonærene får tilstrekkelig informasjon og tid til å gjøre seg opp en mening om et eventuelt tilbud. Dersom det fremsettes et tilbud om overtakelse av selskapet, vil styret komme med en erklæring i samsvar med lovkrav og Anbefalingen vedrørende overtakelsestilbudet. Styret skal sikre at selskapets forretningsvirksomhet ikke blir unødvendig forstyrret av overtakelsestilbudet.

Aksjonærene tar stilling til et eventuelt overtakelsestilbud på generalforsamlingen.

15. Revisor

Styret har delegert til revisjons- og bærekraftskomiteen å følge opp den eksterne revisoren, og komiteen rapporterer resultatet av dette arbeidet til styret. Ekstern revisor utarbeider hvert år en revisjonsplan med hovedtrekkene for revisjon av selskapet det kommende året, herunder planlagte vesentlighetsvurderinger som skal brukes i revisjonen. Komiteen følger opp revisjonen i lys av eventuelle spørsmål Finanstilsynet har stilt i inspeksjonsrapporter. Ekstern revisor deltar hvert kvartal på møter i komiteen hvor regnskapet behandles, og møter i komiteen og styret hvor årsregnskapet behandles og godkjennes. I sistnevnte tilfelle gir revisoren en beskrivelse til komiteen av hovedelementene i revisjonen fra det foregående regnskapsåret, herunder eventuelle vesentlige svakheter som er avdekket knyttet til interne kontroller av den finansielle rapporteringsprosessen.

Ekstern revisor skal også

- bekrefte sin uavhengighet hvert år
- bjøre rede for eventuelle tjenester som er utført for konsernet i regnskapsåret utenom de vedtektsbestemte revisjonstjenestene
- bjøre rede for eventuelle trusler mot sin uavhengighet og dokumentere tiltakene som er truffet for å motvirke slike trusler

Ekstern revisor har også møter med revisjons- og bærekraftskomiteen minst én gang i året for å gjennomgå selskapets prosedyrer for internkontroll, potensielle svakheter som er oppdaget, og forslag til forbedring. Ekstern revisor og styret møtes minst én gang i året uten at Yaras konsernledelse er til stede.

Bruk av ekstern revisor til rådgivningstjenester, skattetjenester og andre tjenester utover den ordinære revisjonen skal forhåndsgodkjennes av revisjons- og bærekraftskomiteen. Innenfor definerte grenser har finansdirektøren og VP Accounting & Tax delegert myndighet til å forhåndsgodkjenne tjenester. Ekstern revisor er ansvarlig for å rapportere slike tjenester til komiteen og utføre en fortløpende uavhengighetsvurdering. Norske lover og forskrifter fastsetter hva slags andre tjenester enn revisjon som den eksterne revisoren kan utføre for Yara.

Styringsvirksomhet 2023

Yaras styre i 2023

Det nåværende Yara-styret består av sju aksjonærvalgte medlemmer og fire ansattvalgte medlemmer. Aksjonærvalgte styremedlemmer oppnevnes av generalforsamlingen, og ansattvalgte styremedlemmer velges i en separat prosess blant Yaras ansatte i samsvar med allmennaksjeloven §§ 6-4 nr. 3 og 6-5, jf. også kapittel 8 ovenfor.

På generalforsamlingen 12. juni 2023 ble det valgt tre nye aksjonærvalgte medlemmer. Av de sju aktuelle aksjonærvalgte styremedlemmene ble fire medlemmer (Trond Berger, Jannicke Hilland, John G. Thuestad og Tove Feld) gjenvalgt fra tidligere år. Når det gjelder de fire ansattvalgte styremedlemmene, ble alle fire gjenvalgt fra tidligere år.

Det aktuelle styret består av nedenstående medlemmer som ved utgangen av 2023 eide følgende aksjer i Yara International ASA:

Aksjonærvalgte styremedlemmer:

Trond Berger: 3 000
John G. Thuestad: 1 200
Jannicke Hilland: 0
Tove Feld: 500
Therese Log Bergjord: 0
Tina Lawton: 0
Harald Thorstein: 0

Ansattvalgte styremedlemmer:

Rune A. Bratteberg: 578
Ragnhild Flesland Høimyr: 486
Geir O. Sundbø: 550
Eva S. Aspvik: 1 066

Styrets virksomhet i 2023

Yaras styre møttes 11 ganger i løpet av 2023. Ni av møtene var ordinære styremøter, og to var ekstraordinære møter. De ordinære styremøtene ble avholdt i cirka 5,5 timer, bortsett fra et to dagers møte i juni, et kortere telefonmøte i juli og et heldagsmøte (9 timer) i desember. De ekstraordinære styremøtene var kortere møter som ble avholdt som telefonmøter.

Tabellen på neste side viser de enkelte styremedlemmenes deltakelse i 2023.

Styrets årshjul viser en liste over ordinære punkter på styrets sakliste som blir drøftet og/eller godkjent av styret minst årlig. Disse punktene inkluderer selskapets forretningsplan, strategi og økonomiske mål, forslag til utbytte, års- og halvårsrapporter fra Yaras Ethics and Compliance-avdeling, Yaras Internal Risk and Audit-avdeling og Yaras HESQ-avdeling, godtgjørelse og mål for konsernsjefen, etterfølgerplanlegging, gjennomgang og godkjenning av eierstyring og selskapsledelse, gjennomgang og godkjenning av styringsdokumenter, godkjenning av selskapets integrerte

årsrapport og generalforsamlingsdokumenter og styrets egenvurdering.

Bærekraft er integrert i Yaras konsernstrategi og blir regelmessig rapportert til styret gjennom Yaras strategiske indikatorer med tredelt oversikt over måloppnåelse for mennesker, kloden og verdiskaping. På alle styremøter gir konsernsjefen en grundig rapport om selskapets operasjonelle og økonomiske utvikling og resultater, og andre vesentlige selskaps- og bransjetrender. Hver måned mottar styret en oppdatering på selskapets nøkkelindikatorer. Grundige rapporter om bærekraft og strategiske temaer fra regionene og nye forretningsområder legges dessuten frem på styremøtene gjennom året. Sentrale punkter på agendaen for 2023 omfattet konsekvensene av Russlands krig mot Ukraina for Yara og det bredere matsystemet samt gjenoppbyggingen av posisjoner i en situasjon preget av store geopolitiske endringer og usikkerhet. Styret har dessuten brukt tid på Yaras arbeid med å skape en naturvennlig matfremtid og Yaras prosjekter for lavkarbon-ammoniakk i USA. I september 2023 la Rystad Energy frem en presentasjon av utsiktene på energimarkedet for styret.

Et styrebesøk til ett eller flere av Yaras anlegg og/eller prosjekter gjennomføres vanligvis hvert år. I 2023 besøkte styret Brasil for å lære mer om Yaras virksomhet i landet og hvordan Yara jobber i hele

Styremedlem	Stilling(er)	Møtedeltakelse
Trond Berger	Styreleder Leder av HR-komiteen Leder av revisjons- og bærekraftskomiteen fra 18. november 2022 til 12. juni 2023	Styret: 11 HR-komiteen: 7 Revisjons- og bærekraftskomiteen: 3
Jannicke Hilland	Styrets nestleder Medlem av revisjons- og bærekraftskomiteen	Styret: 10 Revisjons- og bærekraftskomiteen: 8
Eva S. Aspvik	Styremedlem	Styret: 11
Rune A. Bratteberg	Styremedlem Medlem av revisjons- og bærekraftskomiteen	Styret: 11 Revisjons- og bærekraftskomiteen: 8
Tove Feld	Styremedlem Medlem av HR-komiteen	Styret: 11 HR-komiteen: 5
Ragnhild F. Høimyr	Styremedlem	Styret: 11
Geir O. Sundbø	Styremedlem Medlem av HR-komiteen	Styret: 8 HR-komiteen: 6
John Thuestad	Styremedlem	Styret: 11
Therese Log Bergjord	Styremedlem fra 12. juni 2023	Styret: 4
Harald Thorstein	Styremedlem fra 12. juni 2023 Leder av revisjons- og bærekraftskomiteen fra 12. juni 2023	Styret: 5 Revisjons- og bærekraftskomiteen: 5
Tina Lawton	Styremedlem fra 12. juni 2023	Styret: 5

verdikjeden for å redusere utslipp og bidra til et mer robust landbruk. Under besøket la styret turen innom Cubatão-anlegget, Sumaré-anlegget og et viktig kaffe-koperativ som Yara arbeider med i landet. I 2024 vil styret reise til Canada og USA for å besøke Yaras produksjonsanlegg og Yaras kunder.

Styret gjennomfører en egenevaluering hvert år. I 2023 ble egenevalueringen gjennomført av Russel Reynolds. Den ble drøftet på styremøtet 14. desember 2023.

Revisjons- og bærekraftskomiteens virksomhet i 2023

Styrets revisjons- og bærekraftskomiteé møttes som planlagt åtte ganger i 2023. Alle komitémedlemmene deltok på alle åtte møter. Det var én endring i sammensetningen av komiteen i 2023. En ny styreleder ble oppnevnt av styret 12. juni 2023. Den tidligere styrelederen deltok på de tre første møtene, og den nye styrelederen på de neste fem møtene. I samsvar med komiteens årshjul har komiteen fortsatt å fokusere på både finansielle og bærekraftsrelaterte resultater med tilknyttede risikoer og kontroller.

På møtene behandlet komiteen spørsmål i forbindelse med den årlige forretningsplanen, strategien og risikostyringen med særlig vekt på geopolitisk risiko, risikobaserte finansielle scenarier, kapitalalokeringer, bokføring, finansiell rapportering og bærekraftsrapportering, herunder status på internkontroll for både finansiell rapportering og bærekraftsrapportering, skatt, finans, forbedringsprogrammer, etikk og etterlevelse, miljøavsetninger, rettsaker og andre compliance-relaterte spørsmål. Komiteen gjennomgikk og godkjente også Yaras

Internal Risk and Audits-avdelings årlige revisjonsplan og behandlet avdelingens kvartalsrapporter som tok opp en rekke temaer og risikoer, herunder miljø-, samfunns- og styringsrelaterte prosesser og risikoer.

Komiteens agenda inkluderte også Yaras respons på nye reguleringer, herunder åpenhetsloven (2022), EUs taksonomirapport (2023) og den kommende CSRD/ESRS-forordningen.

I mai deltok alle komitémedlemmene på et kurs i omfanget og konsekvensene av nye ESG-rapporteringskrav, med fokus på CSRD/ESRS (2024).

Som en del av gjennomgangen av forretningsplanen for 2024 i desember gjennomgikk komiteen dessuten ledelsens tilnærming og vurdering av påvirkninger og finansiell vesentlighet knyttet til bærekraftsspørsmål, og hjalp ledelsen med å stake ut kursen for dette.

Komiteen har også hatt møter med ekstern revisor som en del av årshjulet, herunder godkjenning av tjenester.

Dessuten har komiteen avholdt møter med finansdirektøren og lederen for revisjon.

HR-komiteens virksomhet i 2023

Komiteen avholdt sju møter i 2023. Ett av komitémedlemmene var fraværende fra ett av møtene, og to medlemmer var fraværende fra ett av de andre møtene. Alle komitémedlemmene deltok på de øvrige fem møtene.

Komiteen gjennomgikk og foreslo for styret at kortsiktig insentivlønn (STIP) ble utbetalt både for 2022 og for 2023 for Yaras konsernsjef, kortsiktig insentivlønn 2023 og 2024 for Yaras konsernsjef, og allokering av aksjebasert godtgjørelse 2024 for Yaras konsernsjef. Komiteen gjennomgikk også disse planene med hensyn til konsernledelsen og andre Yara-ansatte og ga Yaras konsernsjef tilbakemelding.

Andre saker komiteen gjennomgikk og foreslo for styret, var Yaras retningslinjer for lederlønn 2023 og rapporteringen av lederlønn i 2022,

etterfølgerplanlegging for Yaras konsernsjef og konsernledelsen, risiko og reduksjon av risiko knyttet til å holde på nøkkelpersonell samt lønnsregulering 2023 for Yaras konsernsjef. Komiteen gjennomgikk og kommenterte også lønnsreguleringen 2023 for andre medlemmer av konsernledelsen enn Yaras konsernsjef.

Valgkomiteens virksomhet i 2023

Valgkomiteen, som er uavhengig av styret og konsernledelsen, avholdt 23 møter i 2023. Komiteen hadde fullt fremmøte på møtene unntatt to møter, hvor ett medlem hadde gyldig fravær.

I 2023 var godtgjørelsen til valgkomiteens leder NOK 9 000 pr. møte før den årlige generalforsamlingen og deretter NOK 9 400 pr. møte. Godtgjørelsen til de andre medlemmene av valgkomiteen var NOK 6 800 pr. møte frem til generalforsamlingen og deretter NOK 7 100 pr. møte.

Valgkomiteen arbeider med et langsiktig perspektiv og tar hensyn til Yaras strategi ved nominasjon og

Generalforsamlinger i 2023

Yaras generalforsamling ble avholdt 12. juni 2023. Det ble avholdt som hybrid møte hvor aksjonærene kunne velge mellom digitalt og fysisk fremmøte.

I alt 146 330 389 aksjer, dvs. 57,45 prosent av selskapets aksjekapital, var representert på generalforsamlingen. Styrets leder, Yaras eksterne revisor og leder av valgkomiteen var fysisk til stede på møtet. Fra Yaras konsernledelse var Yaras konsernsjef, finansdirektør og juridiske direktør til stede.

I tillegg til faste saker godkjente generalforsamlingen et utbytte for 2022 på NOK 55 pr. aksje, godkjente Yaras retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i Yara International ASA for 2023, ga sin støtte gjennom rådgivende avstemming til Yaras rapport om lønn og annen godtgjørelse for ledende ansatte i Yara International ASA for 2022, oppnevnte tre nye aksjonærvalgte styremedlemmer, godkjente en endring i Yaras vedtekter for å være i overensstemmelse med § 5-3 i allmennaksjeloven (som ble endret

med virkning fra 1. juli 2023), slik at kravet til forhåndsmelding for å delta på generalforsamlingen skal gjøres gjeldende for alle aksjonærer i Yara, og slik at fristen for forhåndsmelding om deltakelse kan fastsettes i samsvar med allmennaksjeloven, og godkjente en ny fullmakt til styret for kjøp av opptil 5 prosent (12 736 281 aksjer) av Yaras aksjekapital med en total pålydende verdi på opptil NOK 21 651 677,70 i markedet og fra den norske stat.

evaluering av styret. Valgkomiteen jobber for å sikre at styret består av personer som både individuelt og kollektivt har en variert bakgrunn og bringer bred kompetanse til styret. Når det gjelder kjønns- mangfold spesifikt, jobber valgkomiteen for å sikre minst 40 prosent kjønns mangfold i styret, i tråd med det bindende kravet i allmennaksjeloven § 6-11 a. Valgkomiteen legger dessuten vekt på å sikre at minst ett styremedlem oppfyller finans-/regnskaps- kompetansekravene som anses som bindende etter allmennaksjeloven § 6-42 nr. 2. Valgkomiteen vurderer også styremedlemmenes kapasitet til å sikre at de kan sette av tilstrekkelig tid og oppmerksomhet til sine plikter samt sin uavhengighet av Yaras ledelse i samsvar med § 3.9 i instruksen for valgkomiteen.

Dagens styre sitter til 2024. Det var valg av tre nye styremedlemmer i 2023.

Når styrets arbeid og sammensetning gjennomgås, tar valgkomiteen også hensyn til resultatet av styrets årlige egenevaluering. I 2023 ble denne egenevalueringen gjennomført i fjerde kvartal. Valgkomiteen oppfordrer også til og søker proaktivt perspektiver fra Yaras aksjonærer som hjelp i sitt arbeid. Dette omfatter direkte kontakt med de 30 største aksjonærene hvert år og en åpen invitasjon til dialog på yara.com.

I 2023 hadde valgkomiteen dialog og fikk innspill fra flere Yara-aksjonærer, og disse innspillene har valgkomiteen tatt hensyn til i utarbeidelsen av sitt forslag for 2024. Valgkomiteen gjennomførte også individuelle samtaler med hvert styremedlem, både aksjonærvalgte og ansattvalgte, i andre halvår 2023.

Valgkomiteen er godt i gang med arbeidet med nominasjonene for 2024. Som en del av denne jobben har

valgkomiteen hatt en åpen dialog med styrets leder, styremedlemmer og konsernsjefen for å forstå hvilken styrekompetanse som mest effektivt kan hjelpe Yara med å gjennomføre sin strategi og nå sine ambisjoner i fremtiden. Valgkomiteen vil legge frem sin oppdaterte evaluering og innstilling til aksjonærvalgte styremedlemmer for generalforsamlingen i mai 2024. Når den er tilgjengelig, vil det bli lagt ut en lenke til den digitale årsrapportens landingsside.

Valgkomiteens tidligere forslag og respektive styreevalueringer for generalforsamlingen er tilgjengelige i avsnittet Investors Relations på yara.com.

Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte 2023

Yaras retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til konsernledelsen og styremedlemmene er utarbeidet i samsvar med allmennaksjeloven § 6-16a. I henhold til allmennaksjeloven § 6-16a nr. 5 vil retningslinjene bli presentert for den ordinære generalforsamlingen 2023 for godkjenning. Nærings- og fiskeridepartementet har utarbeidet retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel med virkning fra 12. april 2022 (statens retningslinjer). Yaras godtgjørelsesprinsipper for konsernsjefen og de øvrige medlemmene av konsernledelsen tar sikte på å følge statens retningslinjer. Statens retningslinjer gjelder i utgangspunktet for hele konsernet. Potensielle avvik vil bli rapportert til generalforsamlingen i rapporten om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer i Yara. For medlemmer av konsernledelsen som er ansatt av Yara-selskaper i andre land enn Norge, kan godtgjørelsen avvike fra statens retningslinjer, avhengig av lokale markedsforhold.

Retningslinjer for godtgjørelse til styremedlemmer

Styreleder og andre styremedlemmer mottar godtgjørelse som styremedlemmer og medlemmer av styrets komiteer. Godtgjørelsen fastsettes av generalforsamlingen på grunnlag av innstilling fra valgkomiteen.

Ansattvalgte styremedlemmer mottar samme godtgjørelse som aksjonærvalgte styremedlemmer. Ingen av de aksjonærvalgte styremedlemmene er ansatt i selskapet.

Ingen av de ansattvalgte styremedlemmene er ledende ansatte i selskapet. De ansattevalgte styremedlemmene mottar lønn, pensjon og andre godtgjørelser som bonus, aksjebasert godtgjørelse, bilgodtgjørelse osv. i samsvar med selskapets generelle ansettelsesvilkår.

Styreleder og andre styremedlemmer har ingen avtaler om kompensasjon i tilfelle av oppsigelse eller endringer i deres stillinger som styremedlemmer.

Retningslinjer for godtgjørelse til konsernledelsen

Styret fastsetter godtgjørelsen til konsernsjefen og godkjenner de generelle vilkårene for selskapets insentivordninger for konsernledelsen basert på forslag fra styrets HR-komité. Konsernsjefen fastsetter godtgjørelsen til de øvrige medlemmene av konsernledelsen.

Avvik fra retningslinjene

Styret kan velge å avvike fra retningslinjene midlertidig i enkeltsaker hvor særlige omstendigheter gjør dette nødvendig for å ivareta selskapets langsiktige interesser

og finansielle bærekraft eller sikre selskapets levedyktighet. Potensielle avvik og årsaken til dette vil bli rapportert i rapporten om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer i Yara til generalforsamlingen.

Generelle prinsipper

Styret fastsetter samlet godtgjørelse til konsernsjefen og andre medlemmer av konsernledelsen på grunnlag av følgende:

- insentiver til ledelsen i tråd med en maksimering av langsiktig bærekraftig verdiskaping for Yaras aksjonærer og andre interessenter
- behovet for å tilby konkurransedyktige vilkår for å ivareta selskapets konkurranseevne i arbeidsmarkedet
- en forpliktelse til å utvise moderasjon gjennom ansvarlig og ikke markedsledende godtgjørelse

Samlet godtgjørelse for hvert medlem av konsernledelsen sammenlignes regelmessig med det relevante markedet. Pensjonsordningene for konsernledelsen er moderate og i samsvar med statlige retningslinjer for alle medlemmer av konsernledelsen som har begynt etter 3. desember 2015. Dette er nærmere beskrevet nedenfor i avsnittet Bedriftsbetalte pensjonsordninger.

Samlet godtgjørelse til medlemmene av konsernledelsen omfatter følgende elementer:

- grunnlønn
- lokal markedsgodtgjørelse
- aksjebasert godtgjørelse
- kortsiktig insentivlønn
- pensjonsordninger
- annen godtgjørelse som internett, firmabil eller bilgodtgjørelse

Årlig lønnsøkning i 2022 for hvert medlem av konsernledelsen var 3,7 prosent fra 1. juni 2022. For årene 2019–2021 hadde konsernledelsen avstått fra årlig lønnsregulering. Gjennomsnittlig norsk lønnsøkning for perioden 2019–2022 var 12,9 prosent på en akkumulert grunnlag. Gjennomsnittet lønnsøkingsramme i 2022 for Yara-ansatte i Norge var 4,8 prosent.

Grunnlønn

Grunnlønnen er gjenstand for årlig regulering pr. 1. juni som en del av den årlige lønnsreguleringen for alle ansatte i Yara. I tillegg kan det vurderes å endre grunnlønnen dersom stillingens ansvarsomfang blir vesentlig endret. Utviklingen i grunnlønn for konsernledelsen er basert på følgende:

- årlig lønnsregulering for alle ansatte i Yara International ASA og norske datterselskaper som gjennomsnittlig, prosentvis lønnsjustering og gjennomsnittlig nominell lønnsøkning
- Referansepunkter for lønn i konsernledelsen i norske og utenlandske selskaper

Lokal markedsgodtgjørelse

Stillingene som regionale konserndirektører befinner seg i markeder hvor Yaras kompensasjonsnivå er betydelig under markedsstandarden. For å redusere risikoen for å miste nøkkelpersonell i disse stillingene vil det komme til en lokal markedsgodtgjørelse som et nytt element i respektive godtgjørelsespakker fra januar 2023.

Godtgjørelsen er knyttet til stillingen, noe som betyr at konserndirektørene kun mottar den for den perioden de innehar denne stillingen. Godtgjørelsen er dessuten ikke inkludert i grunnlaget for å beregne fordelingen av aksjer som aksjebasert godtgjørelse, kortsiktig insentivlønn eller pensjonsinnskudd. For 2023 er årlig lokal markedsgodtgjørelse for de tre regionale konserndirektørstillingene (konserndirektør Europe, konserndirektør Americas og konserndirektør Africa & Asia) henholdsvis EUR 50 tusen (ca. USD 55 tusen).

Aksjebasert godtgjørelse

For å sikre at ledende ansatte og aksjonærer har sammenfallende interesser i selskapet og sikre at at nøkkelpersonell blir værende i selskapet, kan et beløp som tilsvarer 30 prosent av grunnlønnen, tildeles av styret årlig. Nettobeløpet etter skatt må investeres i Yara-aksjer innen én måned etter tildelingen, og aksjene må beholdes i minst tre år. Ledende personer som sier opp sin stilling i Yara, må enten levere tilbake aksjene som fremdeles er innenfor bindingstiden, eller betale tilbake salgsværdien av disse.

Prosentandelen aksjebasert godtgjørelse for andre medlemmer av konsernledelsen enn konsernsjefen ble justert fra 25 til 30 prosent med virkning fra 2023. Endringen er foretatt for å sikre at ordningen med aksjebasert godtgjørelse er konkurransedyktig og

tilpasset markedet. Konsernsjefen var kvalifisert for en aksjebasert godtgjørelse på 30 prosent også før 2023.

Tildeling av aksjebasert godtgjørelse er betinget av at Yaras nettoresultat ekskl. spesielle poster og valutaeffekt i sum har vært positivt over de tre siste årene. Konsernsjefen kan på skjønnsmessig grunnlag bestemme at aksjebasert godtgjørelse ikke skal tildeles de øvrige medlemmene av konsernledelsen i et gitt år, og styret i Yara International ASA kan bestemme at aksjebasert godtgjørelse ikke skal tildeles konsernsjefen i et bestemt år. En slik beslutning vil blant annet bli vurdert ut fra Yara faktiske oppnåelse av strategiske målsettinger for bærekraftig verdiskaping og måltall knyttet til mennesker, kloden og verdiskaping.

I tilfeller hvor medlemmer av konsernledelsen rekrutteres i andre land enn Norge, kan tildelingsprosentene for aksjebasert godtgjørelse avvike fra det som er nevnt ovenfor, avhengig av lokale markedsforhold.

For ytterligere å bidra til at ledende personer og aksjonærer har sammenfallende interesser i selskapet, forventes det at medlemmer av konsernledelsen som deltar i ordningen med aksjebasert godtgjørelse, hvert år som et minimum – i tillegg til aksjene mottatt som en del av den aksjebaserte godtgjørelsen – investerer i Yara-aksjer et beløp tilsvarende det laveste beløpet mottatt som netto, etter skatt fra den årlige insentivlønnen utbetalt i dette året eller verdien av aksjene da de ble tildelt dette året. Slike aksjeinvesteringer bør gjøres inntil aksjeposten utgjør medlemmets brutto godtgjørelsespakke, medregnet pensjoner. Videre forventes det også at ledende ansatte ikke selger Yara-aksjer så lenge de er medlemmer av konsernledelsen.

Kortsiktig insentivlønn

Den kortsiktige insentivlønnen bidrar til å realisere Yaras strategi og retningslinjer for langsiktig verdiskaping og kapitalallokeringspolicy. Planen har ambisiøse årlige målsettinger som dekker dimensjonene Mennesker, Kloden og Verdiskaping på grunnlag av Yaras kommuniserte strategiske målstyring, som rapporteres kvartalsvis.

De årlige målene er delt inn i selskapets ytelse og strategiske fokusområder som beskrevet nærmere nedenfor. Hvis alle ambisiøse mål er nådd, vil konsernsjefen og medlemmene av konsernledelsen få en målbonus på 40 % av grunnlønnen. Maksimal brutto utbetaling før skatt er 50 % av grunnlønnen. Maksimal utbetaling omfatter opptjent ferielønn på bonusutbetalingen når dette er relevant.

I samsvar med de endrede statlige retningslinjene skal ikke maksimal oppnåelig bonus overskride 25 prosent av grunnlønnen med forventet virkning fra 1. januar 2024. Potensielle endringer i den kortsiktige insentivlønnen med virkning fra 2024 i samsvar med de endrede statlige retningslinjene vil bli lagt frem for generalforsamlingen 2024.

Hvis medlemmer av konsernledelsen rekrutteres i andre land enn Norge, kan prosentandelen avvike fra det som er nevnt ovenfor avhengig av lokale markedsvilkår for godtgjørelse.

Selskapets resultater

Tabellen på side 71 omfatter resultatindikatorer som skal fremme resultatene for 2023 i samsvar med Yaras strategiske mål. Oversikten over nøkkelindikatorer for

2023 ble forenklet sammenlignet med 2022, og antall nøkkelindikatorer ble redusert, særlig for dimensjonen Verdiskaping. En referansetabell viser for hver indikator hva som kreves for å oppnå de forskjellige resultatscorene. Hver indikator har en individuell vekt, og den vektete summen av resultatscoren for hver indikator representerer det samlede resultatet i prosent av grunnlønnen. Største bonusutbetaling for selskapets resultater er 30 prosent av grunnlønnen.

Målene for året og de oppnådde resultatene vil bli beskrevet i rapporten om godtgjørelse til konsernledelsen og styremedlemmene som legges frem for generalforsamlingen. Noen av resultatindikatorer er markedsensitive, og følgelig vil ikke årlige mål bli spesifisert.

Strategiske satsningsområder

Et sett strategiske satsningsområder som skal påvirke måloppnåelsen, fastsettes for hvert år. Følgende satsningsområder var fastsatt for 2023:

- skape en entreprenørskapspreget bedriftskultur ved å implementere Grow@Yara for alle ansatte, støttet ved å dyrke frem spesifikk lederatferd og klargjøre roller og fullmakter når det er nødvendig
- gjøre selskapets anlegg og fabrikker mer robuste og konkurransedyktige under geopolitisk usikkerhet gjennom fortsatt fokus på god drift, avkarbonisering og en mer aktiv prioritering av ressurser mot de eiendelene med best resultater
- skalere opp digitaliseringen av selskapets kjerneprosesser gjennom det digitale omstillingsprogrammet e.nable og sikre sporbarhet i matforsyningskjeden
- fremskynde oppskaleringen i digital omstilling og verktøy for alle kunder og kanaler ved fullstendig

implementering av regionale og globale driftsmodeller for digital innovasjon

- øke Yaras kommersielle tilbud innen regenerativt landbruk gjennom innovasjon og vekst i eiendeler, med vekt på premiumprodukter og -løsninger, digitale tilbud, lavutslippssammoniakk og biostimulanter
- Måloppnåelse for de enkelte strategiske satsningsområdene vil bli vurdert i samsvar med tabellen nedenfor med en største bonus på 20 prosent av grunnlønnen.

Resultatskala for strategiske satsningsområder

Det planlagte tiltaket er truffet i løpet av året med følgende suksessresultat	< 50 %	50 %	75 %	100 %	110 %
Tilsvarende utbetaling i % av grunnlønn	0 %	8 %	12 %	16 %	20 %

Det oppnådde resultatet for hvert av de strategiske satsningsområdene vil bli offentliggjort i rapporten om godtgjørelse til konsernledelsen og styremedlemmene til den ordinære generalforsamlingen.

I tillegg til resultatevalueringen beskrevet ovenfor vil styret ta hensyn til hvor vanskelig det har vært å oppnå resultatene, endringer i eksterne ikke-kontrollerbare faktorer som ikke var forutsett i inngangen til året, og at resultatene er oppnådd i samsvar med Yaras verdier og etiske prinsipper.

Tilbakebetaling av aksjebasert godtgjørelse og kortsiktig insentivlønn

Aksjer som er tildelt som aksjebasert godtgjørelse og kortsiktig insentivlønn, er underlagt bestemmelse om at selskapet kan kreve dette tilbakebetalt fra den enkelte i

tilfelle av forsømmelse av plikter, og at feil i regnskapet har ført til at dette må endres. Håndhevelse av denne bestemmelsen vil være underlagt lokal lovgivning.

Pensjonsordninger og personalforsikringsordninger

Bedriftsbetalte pensjonsordninger

Pensjonsordninger i Yara skal være innskuddsbaserte. Medlemmer av konsernledelsen ansatt i Norge er med i den innskuddsbaserte pensjonsordningen som gjelder for alle Yara-ansatte i Norge. Innskuddsratene i denne ordningen er 7 prosent av pensjonsgivende lønn inntil 7,1 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) og 18 prosent av pensjonsgivende lønn mellom 7,1 G og 12 G.

Yara har en innskuddsbasert pensjonsordning som dekker andel av lønn over 12 G for norske ansatte. Fra desember 2015 ble denne ordningen stengt for nye medlemmer. For internt rekrutterte til konsernledelsen etter dette tidspunktet opphører innskuddene i denne planen. Ett nåværende medlem av konsernledelsen som ble rekruttert før desember 2015, forblir et aktivt medlem av ordningen med fremtidige innskudd.

For ansatte i Norge har Yara en bedriftsfastsatt aldersgrense på 70 år med mulighet for pensjonering fra fylte 62 år. Selskapet har en ytelsesbasert tidligpensjonsordning for ansatte på avdelingssjefsnivå eller over

som dekker perioden fra 65 til 67 år. Pensjonsytelsen i denne ordningen tilsvarer 65 prosent av sluttlønnen begrenset til 12 G. Denne ordningen opphørte 1. januar 2015 for ansatte under 50 år. En innskuddsbasert pensjonsordning ble etablert for å kompensere for bortfallet. Ledende ansatte som tidligere var medlemmer av andre ytelsesordninger som avsluttes eller konverteres til innskuddsordninger, kan ha lønnsgodtgjørelser for å kompensere for mangelen.

Medlemmer av konsernledelsen som er ansatt i Yara-selskaper i andre land, vil være dekket av pensjonsordninger i henhold til nasjonale regler og markedsforhold.

Personalforsikringsordninger

Medlemmer av konsernledelsen er dekket av de samme personalforsikringsordningene som øvrige Yara-ansatte. Disse er gruppelivsforsikring, uførepensjon, engangsutbetaling ved uførhet, yrkesskade, arbeidsulykke- og ulykkesforsikring og helseforsikring. I tillegg kommer reiseforsikring for ledende ansatte og deres familie.

Øvrig kompensasjon

Ledere mottar naturalytelser i henhold til gjeldende markedsstandard. Dette er typisk mobiltelefon, internett og firmabil, alternativt fast bilgodtgjørelse.

I tilfelle utstasjonering i et annet land vil ansatte og medfølgende familie ha rett til kompensasjon og dekning av kostnader i henhold til Yaras Global Mobility Policy.

Medlemmer av konsernledelsen med norsk ansettelseskontrakt har rett til et sluttvederlag på seks måneders grunnlønn på visse vilkår. Sluttvederlaget beregnes fra utløpet av oppsigelsesperioden. Andre inntekter som lederen vil motta i løpet av sluttvederlagsperioden, vil bli trukket fra sluttvederlaget. For medlemmer av konsernledelsen som er ansatt i Yara-selskaper i andre land, kan sluttvederlaget avvike fra det ovennevnte avhengig av lokale regler.

Adhoc-godtgjørelse

Under ekstraordinære omstendigheter knyttet til rekrutteringsprosesser kan det avtales signeringsbonus opp til høyst den avtalte grunnlønnen. Alle slike godtgjørelser vil bli rapportert i rapporten om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer i Yara til generalforsamlingen.

Strategiske indikatorer som lagt frem for generalforsamlingen i mai 2023

Mennesker (25 % vekt)

Yaras nøkkelindikator	2021	2022	2025 Mål	Målenhet
Jobbe for null ulykker	1.0	1.1	< 1,0	Person-skader
Engasjementsindeks ¹⁾	79 %	78 %	78 %	%
Mangfolds- og inkluderingsindeks ²⁾	77 %	75 %	76 %	%
Kvinner i lederstillinger	29 %	29 %	40 %	%

Kloden (25 % vekt)

Yaras nøkkelindikator	2021	2022	2025 Mål	Målenhet
Klimagass-utslipp, intensitet	2,99	3,05	2.7	t CO ₂ e/t N
Klimagass-utslipp, scope 1 + 2	17,3	16,3	-	Mt CO ₂ e
Digitaliserte hektar	8	14,8	150	MHa
MSCI-rangering	A	A	A	Score

Verdiskaping (50 % vekt)

Yaras nøkkelindikator	2021	2022	2025 Mål	Målenhet
Ammoniakk-produksjon ¹⁾	7.8	7.7	8,6	Mt
Produksjon av ferdiggjødsel ¹⁾	21,8	20,5	22,5	Mt
Generert premium ²⁾	280	1 808	N/A	MUSD
Inntekter fra nye produkter og tjenester	15	35	1 500	MUSD
Inntekter fra nettsalg	4	17	1 200	MUSD
Kapital-avkastning (ROIC) ³⁾	12,7 %	25,3 %	> 10 %	%
Faste kostnader + kapitalutgifter ⁴⁾	3,1	3,4	4,3	BUSD

¹⁾ Målt årlig

²⁾ L12M pr. oktober 2022

¹⁾ Målet for Yara Improvement Program for 2023 representerer markedsoptimalisering og vedlikehold

²⁾ Generert premium er utelukket fra den kortsiktige insentivlønnen fordi det er svært usikkert og svært betinget eller drevet av markeds miljøet og -svingningene, langt mer enn noen av de andre parametrene

³⁾ ROIC ekskl. spesielle poster

⁴⁾ Ambisjonen for faste kostnader er å overvinne inflasjonen i kjernevirksomheten. Veiledningen for kapitalutgifter er USD 1,2 milliarder i realverdi

Konsernledelsen

Les mer om ledergruppen vår ved å klikke på bildene eller navnene deres. Du kan også fortsette å lese på de neste sidene.

[Svein Tore Holsether](#) →

[Thor Giæver](#) →

[Mónica A. Enríquez](#) →

[Solveig Hellebust](#) →

[Magnus K. Ankarstrand](#) →

[Johan Labby](#) →

[Fernanda L. Larsen](#) →

[Chrystel Monthean](#) →

[Jorge Noval](#) →

[Kristine Ryssdal](#) →

ENDRINGER I KONSERNLEDELSEN I 2023:

1. juli 2023 Johan Labby overtok ansvaret som konserndirektør for Global Plants & Operational Excellence. Pål Hestad sluttet i konsernledelsen og forble i en lederrolle i Yara.

9. august 2023: Lars Røsæg, visekonsernsjef og konserndirektør for konsernutvikling, sluttet i konsernledelsen.

10. august 2023: Magnus Krogh Ankarstrand ble oppnevnt som konserndirektør for konsernutvikling. Jorge Noval, konsernsjef i Yara Industrial Solutions, overtok ansvaret som konserndirektør og ble medlem av konsernledelsen.

Svein Tore Holsether (1972)

STILLING
Konsernsjef

UTNEVNELSESÅR
2015

ANSETTELSESÅR
2015

UTDANNELSE

Bachelorgrad, spesialisering i finans og ledelse fra University of Utah, USA

ERFARING

Holsether brenner for å fremme bærekraftsmålene som et redskap for vekst snarere enn en hemske. Han var leder av mat- og naturprogrammet i World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) og har i flere år vært naturambassadør og medlem av Alliance of CEO Climate Leaders i WEF. Han var kommissær for Business and Sustainable Development Commission (BSDC) og er styreleder i NHO og medlem av styret i Skandinaviska Enskilda Banken AB (SEB). Tidligere har Holsether hatt en rekke ledende stillinger i store industriselskaper.

**DELTADELSE I KONSERNLEDELSENS MØTER 7
AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 54 805**

Thor Giæver (1972)

STILLING
Konserndirektør og
finansdirektør

UTNEVNELSESÅR
2021

ANSETTELSESÅR
2004

UTDANNELSE

Bachelor fra School of Management, University of Bath, Storbritannia

ERFARING

Giæver har vært konserndirektør (EVP) og finansdirektør siden juli 2021. Han begynte i Yara i 2004 og har hatt flere ledende stillinger i selskapet. Han var direktør for Investor Relations fra 2011 til 2021 og har tidligere vært fungerende finansdirektør (2014–2015) og ansvarlig for kontroll og risikostyring (2009–2011). Han har også tidligere erfaring fra en rekke finansstillinger i Ford Motor Company (1996–2004). Giæver er sertifisert mangfoldsleder i tråd med kravene fra Norsk Sertifisering AS.

**DELTADELSE I KONSERNLEDELSENS MØTER 7
AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 10 515**

Mónica Andrés Enríquez (1970)

STILLING **UTNEVNELSESÅR**
Konserndirektør, Europe 2021

ANSETTELSESÅR
1998

UTDANNELSE
Master i bedriftsledelse fra Instituto de Empresa, grad i agronomiteknikk fra den spanske ingeniørhøyskolen (ETSIA)

ERFARING
Andrés Enríquez har vært konserndirektør for Europe siden juli 2021. Hun har tidligere hatt en rekke stillinger i selskapet, blant annet direktør for Farming Solutions Europe (2020–2021), prosjektleder for Yara Europe Strategy og direktør for forretningsenheten South Europe (2019–2020), direktør for forretningsenheten Asia (2017–2019) og landsjef for Spania og Portugal (2013–2016). Andrés Enríquez ble ansatt i Hydro i 1998 som agronom.

DELTAKELSE I KONERNLEDELSENS MØTER 7
AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 7 671

Solveig Hellebust (1967)

STILLING **UTNEVNELSESÅR**
Konserndirektør (EVP),
Mennesker, prosess og
digitalisering 2022

ANSETTELSESÅR
2020

UTDANNELSE
PhD i landbrukshandel fra Norges miljø- og biovitenskapelige universitet. Master i landbruksøkonomi fra University of Illinois i Urbana-Champaign i USA. Siviløkonom fra BI

ERFARING
Hellebust har vært konserndirektør for mennesker, prosess og digitalisering siden juli 2021. Hun begynte i Yara i desember 2020 som HR-direktør. I nesten 11 år (2009–2019) var Hellebust konserndirektør i DNB, hvor hun var konserndirektør for HR i 9 år og deretter konserndirektør for mennesker og operasjoner. Hun har også hatt forskjellige ledende HR-stillinger i Pronova BioPharma (2004–2009) og Telenor (2001–2004). Før Hellebust begynte i sine ledende stillinger, jobbet hun tre år som førsteamanuensis i økonomi ved BI.

DELTAKELSE I KONERNLEDELSENS MØTER 7
AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 4 323

Magnus Krogh Ankarstrand (1979)

STILLING **UTNEVNELSESÅR**
Konserndirektør (EVP),
konsernutvikling 2023

ANSETTELSESÅR
2013

UTDANNELSE
Siviløkonom fra NHH

ERFARING
Ankarstrand (født 1979) har fungert som konserndirektør for konsernutvikling siden august 2023. Han har hatt stillingen som administrerende direktør for Yara Clean Ammonia siden 2021 og har tidligere hatt stillinger som direktør for Yara North America, finansdirektør for Industrialsegmentet og direktør for strategi og forretningsutvikling. Han har også tidligere erfaring fra The Boston Consulting Group og Sjøforsvaret.

DELTAKELSE I KONERNLEDELSENS MØTER 4
AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 5 245

Johan Labby (1978)

STILLING

Konserndirektør (EVP),
Global Plants & Operational
Excellence

UTNEVNELSESÅR

2023

ANSETTELSESÅR

2003

UTDANNELSE

Mastergrad i verkstedindustri fra universitetet i Mons i Belgia.

ERFARING

Labby har fungert som konserndirektør for Global Plants & Operational Excellence siden juli 2023. Labby har vært Yara-ansatt siden 2003 og har hatt flere stillinger i Yara. Han har omfattende ledererfaring fra Yaras produksjonsanlegg, herunder anleggssjef i Le Havre i Frankrike, og stillingen som vedlikeholds- og teknologileder ved forskjellige anlegg, herunder Belle Plaine i Canada, Le Havre i Frankrike, og Uusikaupunki i Finland.

DELTAKELSE I KONSERNLEDELSENS MØTER 4

AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 322¹⁾

Fernanda Lopes Larsen (1974)

STILLING

Konserndirektør (EVP),
Africa & Asia

UTNEVNELSESÅR

2020

ANSETTELSESÅR

2012

UTDANNELSE

Sivilingeniør fra Graz University of Technology i Østerrike og spesialisering i bedriftsinnovasjon fra Stanford University i USA

ERFARING

Lopes Larsen har vært konserndirektør for Africa & Asia siden september 2020. Hun begynte i Yara i 2012 og har siden hatt flere ledende stillinger, den siste som direktør for indirekte innkjøp (2016–2020). Før Lopes Larsen begynte i Yara, hadde hun produksjons- og anskaffelsesstillinger i forbruksvare- og legemiddelselskapene Procter & Gamble og GlaxoSmithKline.

DELTAKELSE I KONSERNLEDELSENS MØTER 7

AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 8 827

Chrystel Monthean (1967)

STILLING

Konserndirektør (EVP),
Americas

UTNEVNELSESÅR

2020

ANSETTELSESÅR

1991

UTDANNELSE

Etterutdanning i agronomiteknikk fra Ecole Nationale des Ingénieurs de l'Horticulture et du Paysage i Frankrike. Master i internasjonal bedriftsledelse og teknologioverføring fra handelshøyskolen i Rouen i Frankrike.

ERFARING

Monthean har vært konserndirektør for Americas siden september 2020. Hun har vært ansatt i Yara siden 1991. Hennes tidligere stillinger i selskapet omfatter konserndirektør for Africa & Asia (juni 2020), direktør for forretningsenheten Latin-Amerika (2018–2020), verdikjededirektør (2013–2018) og administrerende direktør i Yara Vietnam (2007–2013). Før Monthean flyttet til Asia og Latin-Amerika, hadde hun roller i forskjellige kommersielle funksjoner og land i Europa.

DELTAKELSE I KONSERNLEDELSENS MØTER 7

AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 9 831

¹⁾ Antall aksjer omfatter 322 aksjer i påvente av overføring 31. desember 2023

Jorge Noval (1968)

STILLING

Konserndirektør (EVP) og administrerende direktør, Yara Industrial Solutions

UTNEVNELSESÅR

2023

ANSETTELSESÅR

1998

UTDANNELSE

Kjemiingeniør fra universitetet i Oviedo i Spania og videreutdanning fra IE Business School i Spania.

ERFARING

Noval har fungert som administrerende direktør for Yara Industrial Solutions siden februar 2020. Han har tidligere vært direktør for Mining Applications og direktør for strategi og forretningsutvikling, begge i Yara Industrial. Noval har mer enn 25 års erfaring i ledende stillinger i kjemisk industri.

DELTAKELSE I KONSERNLEDELSENS MØTER 4

AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 6 783

Kristine Ryssdal (1960)

STILLING

Konserndirektør og juridisk direktør

UTNEVNELSESÅR

2020

ANSETTELSESÅR

2016

UTDANNELSE

Master of Laws fra London School of Economics, Storbritannia
Juridisk grad fra Universitetet i Oslo

ERFARING

Ryssdal har vært konserndirektør og juridisk direktør siden juli 2021. Hun har tidligere vært konserndirektør for HR og juridisk direktør (2020–2021) og juridisk direktør (2016–2020). Før Ryssdal begynte i Yara, var hun juridisk direktør i Statoil (2012–2016). Før dette var Ryssdal direktør og juridisk direktør for Renewable Energy Corporation ASA 2008–2012, seniorrådgiver for kommersielle og juridiske saker i Norsk Hydro / Statoil Hydro 2006–2008, juridisk rådgiver i Norsk Hydro 1998–2006 og advokat hos Regjeringsadvokaten 1987–1998. Bærekraft er et vesentlig element i hennes lederagenda som ansvarlig for etikk og etterlevelse i konsernledelsen. Ryssdal er også medlem av hovedstyret i Norges sentralbank, og fører tilsyn med blant annet ansvarlige investeringer i Oljefondet.

DELTAKELSE I KONSERNLEDELSENS MØTER 6

AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 16 495¹⁾

¹⁾ Antall aksjer omfatter 1 364 aksjer ventende overføring 31. desember 2023

Styret

Les mer om styret vårt ved å klikke på bildene eller navnene deres. Du kan også fortsette å lese på de neste sidene.

Trond Berger →
(Styreleder)

Jannicke Hilland →
(Nestleder)

Eva S. Aspvik →

Therese Log Bergjord →

Rune Bratteberg →

Tove Feld →

Ragnhild F. Høimyr →

Tina Lawton →

Geir O. Sundbø →

Harald Thorstein →

John Thuestad →

Trond Berger (1957)

STILLING

Styreleder
Leder av HR-komiteen
Leder av revisjons- og bærekraftskomiteen frem til 12. juni 2023

VALGT AV / ÅR

Aksjonærer, 2018

STILLING

Adm. dir. i Blommenholm Industrier siden 2020

UTDANNELSE

Mastergrad i økonomi fra BI. Statsautorisert revisor
Utdannet fra Forsvarets befalskole

ERFARING

Berger er adm. dir. i Blommenholm Industrier. Tidligere var han investeringsdirektør i Blommenholm Industrier (2019–2020). Fra 1999 til 2019 var Berger konserndirektør i Schibsted ASA, herunder finansdirektør med ansvar for bærekraft. Tidligere stillinger er blant annet investeringsdirektør i Stormbull (1998), finansdirektør i Nycomed ASA, konserndirektør for strategi og forretningsutvikling i Nycomed Amersham (1997–98) og partner i Arthur Andersen (1981–92).

ANDRE VERV

Berger er også styreleder i Bertil O Steen Holding, Arctic Asset Management og Polaris Media samt styremedlem i Sayonara.

DELTAKELSE PÅ STYREMØTER 11

DELTAKELSE I HR-KOMITEEN 7

DELTAKELSE I REVISJONS- OG BÆREKRAFTSKOMITEEN 3

AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 3 000

Jannicke Hilland (1967)

STILLING

Styrets nestleder
Medlem av revisjons- og bærekraftskomiteen

VALGT AV / ÅR

Aksjonærer, 2022

STILLING

Konserndirektør for infrastruktur i Telenor siden 2022

UTDANNELSE

Doktorgrad i fysikk fra Universitetet i Bergen.
Delfag i strategisk ledelse fra NHH. Bachelor i elektroteknikk fra University of Manchester i Storbritannia

ERFARING

Hilland var konsernsjef i Eviny fra 2015 til 2022. Hun har tidligere hatt forskjellige lederstillinger i Equinor (2008–2015), herunder en stilling i ledergruppen som leder for sikkerhet, sikring og beredskap. Fra 1998 til 2008 hadde Hilland forskjellige stillinger i Norsk Hydros olje- og gassavdeling, herunder som offshoreanleggsleder på Troll. Hun har fungert som styremedlem i flere selskaper, herunder Nysnø Klimainvesteringer og Bonheur ASA.

ANDRE VERV

Hilland er styremedlem i NHO

DELTAKELSE PÅ STYREMØTER 10

DELTAKELSE I REVISJONS- OG BÆREKRAFTSKOMITEEN 8

AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 0

Eva Safrine Aspvik (1972)

STILLING VALGT AV / ÅR
Styremedlem Ansatte, 2022

STILLING
Tillitsvalgt ved Yara Glomfjord

UTDANNELSE
Faglært kjemisk prosessoperatør

ERFARING
Aspvik har vært ansatt i Yara siden 2006. Hun har hatt en rekke tillitsverv ved Glomfjord-fabrikken siden 2015.

ANDRE VERV
Aspvik har vært leder av Haugvik Industriarbeiderforening siden 2018.

DELTAKELSE PÅ STYREMØTER 11
AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 1 066

Therese Log Bergjord (1965)

STILLING VALGT AV / ÅR
Styremedlem Aksjonærer, 2023

STILLING
Konserndriftsdirektør i Nutreco og administrerende direktør i Skretting

UTDANNELSE
Finans- og markedsføringsstudier ved Universitetet i Stavanger og BI.

ERFARING
Bergjord har hatt større lederroller i internasjonale selskaper innen olje og gass, serveringsvirksomhet og havbruk. Hun er i dag administrerende direktør i Skretting, en global produsent og leverandør av fôr til havbruksnæringen, og medlem av ledergruppen i Nutreco. Hun er også styremedlem i SeaBOS (Seafood Business for Ocean Stewardship-initiativet) og Nordic Aqua. Bergjord har bred erfaring som styremedlem i flere børs-noterte og private selskapet opp gjennom årene.

DELTAKELSE PÅ STYREMØTER 4
AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 0

Rune Bratteberg (1960)

STILLING VALGT AV / ÅR
Styremedlem Ansatte, 2012
Medlem av revisjons- og bærekraftskomiteen

STILLING
Leder for produktansvarlighet og etterlevelse siden 2019

UTDANNELSE
Grad i informasjonsteknologi og en grad i nordiske språk og historie fra Universitetet i Bergen

ERFARING
Bratteberg har vært ansatt i Yara (Hydro) siden 1986. Han har hatt forskjellige lederstillinger innen IT og HMSK i Hydro og Yara, herunder IT-direktør fra 2001 til 2009. Bratteberg har vært medlem av Chemical Industry Advisory Board ved SAP AG fra 2004 til 2009 og styreleder ved Scandinavian School of Brussels fra 2009 til 2011.

DELTAKELSE PÅ STYREMØTER 11
DELTAKELSE I REVISJONS- OG BÆREKRAFTSKOMITEEN 8
AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 578

Tove Feld (1964)

STILLING

Styremedlem
Medlem av HR-komiteen

VALGT AV / ÅR

Aksjonærer, 2022

STILLING

Selvstendig næringsdrivende i Visionary Growth siden 2020

UTDANNELSE

MSc i jordmekanikk fra University of Florida, USA.
PhD Erhvervsforsker fra Aalborg Universitet, Danmark.
Executive MBA fra IMD, Sveits

ERFARING

Feld har internasjonal ingeniør- og ledererfaring fra Ørsted (2010–2015; 2018–2019), Siemens Gamesa (2015–2018) og DNV Global Wind/Cleaner Energy (2004–2009). Fra 1991 til 2003 arbeidet hun som konsulent i Rambøll.

ANDRE VERV

Feld er styreleder i Cloudberry Clean Energy ASA og styremedlem i Venterra Group PLC, NEXEL, Force Technology og TRIG (The Renewables Infrastructure Group).

DELTAKELSE PÅ STYREMØTER 11

DELTAKELSE I HR-KOMITEEN 5

AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 500

Ragnhild Flesland Høimyr (1987)

STILLING

Styremedlem

VALGT AV / ÅR

Ansatte, 2020

STILLING

HMSK-leder ved Yara Porsgrunn siden 2023

UTDANNELSE

MSc fra Høgskolen i Telemark

ERFARING

Høimyr har vært ansatt i Yara siden 2015. Høimyr har tidligere hatt stillingen som produksjonsleder CN-området (2019–2023) og prosessingeniør NPK/CN-området i Porsgrunn (2015–2019). Hun har sittet i styret for Høgskolen i Telemark (2010–2012) og som styreleder for Studentsamskipnaden i Telemark (2012–2014).

DELTAKELSE PÅ STYREMØTER 11

AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 486

Tina Lawton (1967)

STILLING

Styremedlem

VALGT AV / ÅR

Aksjonærer, 2023

STILLING

Driftsdirektør i Paine Schwartz Partners

UTDANNELSE

Bachelor og master i ren og anvendt biologi fra Universitetet i Oxford

ERFARING

Lawton har bred internasjonal ledererfaring fra landbruksnæringen etter å ha jobbet for Syngenta og dets tidligere selskaper, herunder AstraZeneca, i Nord-Amerika, Europa og Asia fra 1989 til 2019. I Asia var Lawton regionssjef fra 2013 hvor hun lyktes med å skape vekst i virksomheten og de ansattes engasjement tross utfordrende markedsforhold. Hun ble tildelt WBCSD Leading Women Ward i 2018 som en anerkjennelse for de inkluderende partnerskapene hun hadde bygd opp i verdikjeden i landbruket for å innfri regionens bærekraftsagenda og styrke kvinner og jenter i landbruket.

ANDRE VERV

Lawton sitter også i styret i AgroFresh, et porteføljeselskap under Paine Schwartz Partners, og Unifrutti, en porteføljeselskap under ADQ.

DELTAKELSE PÅ STYREMØTER 5

AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 0

Geir O. Sundbø (1963)

STILLING

Styremedlem
Medlem av HR-komiteen

VALGT AV / ÅR

Ansatte, 2010

STILLING

Konserntillitsvalgt for Yara International, leder for European Works Council (EWC) i Yara International

UTDANNELSE

Faglært kjemisk prosessoperatør

ERFARING

Sundbø har vært ansatt i Yara (Hydro) siden 1987. Han har bred erfaring som faglært kjemisk prosessoperatør (1987–2004). Han har vært aktivt engasjert i fagforeningsspørsmål siden 1989 og har siden 2004 vært heltidsansatt ansattrepresentant i Yara. Sundbø har tidligere hatt forskjellige stillinger i både Herøya Arbeiderforening (1993–2019) og Industri Energis kontrollkomité (2010–2019). Han var også styremedlem i Bjørkøya Utvikling AS (2009–2019).

DELTAKELSE PÅ STYREMØTER 8

DELTAKELSE I HR-KOMITEEN 6

AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 550

Harald Thorstein (1979)

STILLING

Medlem av Styret Leder for revisjons- og bærekrafts-komiteen fra 12. juni 2023

VALGT AV / ÅR

Aksjonærer, 2023

STILLING

Partner i Arkwright London siden 2020

UTDANNELSE

Mastergrad i industriell økonomi og teknologiledelse fra NTNU

ERFARING

Thorstein har omfattende erfaring som rådgiver, styremedlem og leder i finansierings- og investeringsselskaper. Han har tidligere jobbet i Seatankers, DNB Markets og Arkwright Norway.

ANDRE VERV

Thorstein har styreverv i DOF ASA, B2Impact ASA, Odfjell Drilling Ltd og Jacktel SOM.

DELTAKELSE PÅ STYREMØTER 5

DELTAKELSE I REVISJONS- OG BÆREKRAFTSKOMITEEN 5

AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 0

John Thuestad (1960)

STILLING

Styremedlem

VALGT AV / ÅR

Aksjonærer, 2014

STILLING

Konserndirektør (EVP) Bauxite & Alumina i Norsk Hydro ASA siden 2018

UTDANNELSE

Metallurg fra NTNU

MBA fra Carnegie Mellon University, USA

ERFARING

Før den nåværende stillingen ledet Thuestad Hydro Extruded Solutions, Europe (2017–2018). Hans tidligere erfaring fra Hydro/Sapa omfatter konserndirektør for Sapa Extrusions Europe (2013–2017) og leder av Sapa Profiles med produksjonsfabrikker i Europa, Nord-Amerika og Kina (2012–2013). Andre tidligere stillinger omfatter konserndirektør for primære metaller i Alcoa Global Primary Products (2007–2012), konsernsjef i Elkem AS (2005–2007) og Elkem Aluminium AS (2000–2007). Før det var Thuestad daglig leder i Norzink AS og Fundo AS. Thuestad har vært styremedlem/styreleder i Tyssefaldene AS (1997–2000), styremedlem i Borregaard AS (2005–2007), Statkraft/Groener AS (2000–2003) og direktør i Alcoa Inc (2010–2011).

ANDRE VERV

Medlem av arbeidskomiteen i International Aluminium Institute (IAI)

DELTAKELSE PÅ STYREMØTER 11

AKSJER EID 31. DESEMBER 2023 1 200

Risikostyring

Yara har forpliktet seg til proaktiv og effektiv risikostyring for å redusere uheldige effekter på driften, og for å identifisere og utforske forretningsmuligheter. Proaktiv risikostyring bidrar til at vi kan nå våre langsiktige strategiske mål og kortsiktige målsettinger.

Risikostyringen i Yara har som mål å identifisere, vurdere og styre risikofaktorer som kan påvirke resultatene i en del av selskapets virksomhet.

Ansvar for risiko

Det er Yaras styre som har ansvaret for å definere risikoappetitten for alle hovedkategorier av risiko som er relevante for selskapet. Styret fører tilsyn med risikostyringsprosessen og gjennomfører årlige evalueringer av selskapets viktigste risikokategorier og ordninger for internkontroll.

Yaras konsernledelse har ansvar for å gjennomgå og operasjonalisere den definerte risikoappetitten gjennom et risikostyringsystem for hele konsernet. Konsernledelsen følger aktivt med på utviklingen av de mest fremtredende risikoene og iverksetter relevante tiltak. Risikovurderinger som utføres av de regionale enhetene og globale ekspertorganisasjoner, gjennomgås regelmessig i evalueringsmøter.

Risikostyring er et vesentlig element i all vår forretningsvirksomhet. Regionene og de globale ekspertorganisasjonene er risikoeiere og gjennomfører jevnlig risikovurderinger basert på etablerte prosedyrer for å identifisere, vurdere og håndtere risikoene som påvirker virksomheten, og analysere hvordan disse risikoene virker inn på selskapets resultater.

Konsernets risikostyringsfunksjon tilrettelegger Yaras system for risikostyring og håndtering av operasjonell risiko og skal bistå ledelsen med et egnet rammeverk for risikostyring med retningslinjer, prosedyrer og verktøy samt en samlet oversikt over sentrale risikoeksponeringer. Funksjonen er underlagt finansdirektøren.

Rammeverk og prosedyrer

Yara har innført et rammeverk med klare retningslinjer og prosedyrer for å legge til rette for risikostyring i hele organisasjonen. Det skaper et stabilt miljø hvor vi

kan nå våre strategiske og driftsmessige mål og systematisk identifisere og gripe forretningsmuligheter.

Yara har innført ERM-rammeverket fra Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) og standarden ISO 31000 Risikostyring – Prinsipper og retningslinjer og bruker disse referansepunktene som målestokk for beste praksis i vurderingen av hvor hensiktsmessig og effektiv selskapets risikostyring er.

Hver enkelt risikofaktor vurderes på grunnlag av sannsynlighet og potensielle påvirkninger. I denne vurderingen benyttes en kombinasjon av kvalitative og kvantitative teknikker for risikovurdering. Risikoer evalueres for å avgjøre hvorvidt nivået er akseptabelt eller ikke, og for å prioritere de risikoene som har den største potensielle innvirkningen på selskapets resultater.

Vi iverksetter risikostrategier og jakter på forretningsmuligheter for å sikre at den enkelte risiko håndteres optimalt. Planer for å redusere risiko er basert på evalueringer av kostnadene ved kontroll og potensiell innvirkning i forhold til fordelene ved å redusere risikoen.

Når de primære risikoene er håndtert, overvåker vi kontinuerlig de gjenværende risikoene for å sikre at de blir værende på et akseptabelt nivå, og at hendelser blir fanget opp og håndtert på riktig måte. Yara gjennomgår risikoprofilen og oppdaterer denne minst en gang hvert år, men hyppigere hvis nye muligheter eller risikoer blir identifisert. Planen for å redusere risiko blir evaluert og oppdatert hvert kvartal, slik at den gjenspeiler gjeldende status for risikoer og handlingsplaner, og blir lagt frem for konsernledelsen under de kvartalsvise evalueringsmøtene.

Risikoappetitt

Risikoappetitt kan defineres som graden av risiko en virksomhet anser som akseptabel for å nå overordnede mål. Det er Yaras styre som har ansvaret for å definere Yaras risikoappetitt. Styret og konsernledelsen har gjennomført en felles evaluering og definert risikoappetitten på tvers av de viktigste operasjonelle og strategiske dimensjonene. Resultatet ble en praktisk veileder for sentrale risikoer.

Denne veilederen for risikoappetitt fastsetter grensene for strategiske initiativer, styrer tildelingen av ressurser og hjelper selskapet med å ta beslutninger. Risikoappetitt er et vesentlig element i retningslinjer og prosedyrer, årlig forretningsplanlegging, periodiske evalueringer og kapitalverdiprosesser. Risikoappetitt forteller dessuten investorer, kunder og samfunnet generelt hvordan vi forholder oss til og vurderer risiko.

Risikoappetittområder	Risikoappetittnivå		
Eksponering for global nitrogenprisdynamikk Vi optimaliserer forretningsmodellen vår ved å søke eksponering for markedspriser på gjødsel for egenproduserte produkter.			Høy
Eksponering for naturgassprismarkeder Sikker og stabil tilgang til prisgunstig naturgass er avgjørende for Yaras virksomhet og konkurranseevne. I regioner med effektive gassmarkeder vil vi søke eksponering for spotmarkedspriser med mindre eksepsjonelle markedsforhold gir god grunn til å avvike fra dette. I regioner uten effektive gassmarkeder søker Yara å inngå langsiktige kontrakter hvis det er mulig å oppnå gunstige gasspriser.			Høy
Eksponering for eierskapsstruktur i felleskontrollert virksomhet – nye enheter Yara har en moderat risikoappetitt for deltakelse i nye felleskontrollerte virksomheter. For å redusere risiko har Yara en preferanse for å ha minst lik representasjon som partnerne i felleskontrollerte virksomheter i styret og vil bare delta i felleskontrollerte virksomheter hvis avtalene er kommersielt attraktive og sikrer akseptable styringsstandarder, retningslinjer og prosedyrer og finansiell kontroll for Yara. Yara vil bare gå inn i felleskontrollert virksomhet når vi er sikre på at standarder for etikk og etterlevelse og HMSK kan bringes opp på et akseptabelt nivå.		Moderat	
Eksponering for bedriftskultur, mennesker og ledelse Yara har lav appetitt for risikoeksponering som påvirker vår bedriftskultur, våre ansatte og vår ledelse som er viktige for gjennomføring av konsernets omstillingsstrategi og samtidig drive den aktuelle kjernevirksomheten etisk og i tråd med regelverket. Yara har en ambisiøs ansattstrategi som støtter overgangen til en mer entreprenørskapspreget bedriftskultur, kontinuerlig forbedring og vekstfokus.	Lav		
Eksponering for nye forretningsområder utenfor den nåværende kjernevirksomheten Yara investerer midler i nye forretningsområder for å redusere risiko i kjernevirksomheten og utvikle nye inntektsstrømmer. Selskapet er villig til å bli eksponert for usikkerhet rundt generering av fremtidige inntekter, men de årlige ressursene som brukes, gjennomgås hvert år.		Moderat	
Eksponering for langsiktig nedgradert kredittvurdering Vi mener et solid finansielt fundament er grunnlaget for å etterstrebe sunne vekstmuligheter, og å ha lav risikovillighet for finansiell eksponering som ikke er avledet av den bakenforliggende virksomheten. Vi har lav risikoappetitt og ønsker ikke at vår rating skal bli nedgradert til under BBB/Baa2. Vi aksepterer den bakenforliggende eksponeringen for USD som er bygget inn i Yaras forretningsmodell, men holder en stor del av selskapets gjeld i USD som delvis sikring.	Lav		
Skatteeksponering Innenfor rammen av skattelovgivningen optimaliserer vi skattekostnadene på samme måte som andre kostnader. Yara søker ikke skatteløsninger uten at det foreligger noe kommersielt formål, og er opptatt av en åpen skattestyling.		Moderat	

Risikoappetittområder	Risikoappetittnivå		
<p>Eksponering for informasjons- og cybersikkerhet Yara har lav appetitt for risikoeksponering for cyberhendelser i kontor- og produksjonsmiljøet. Det er iverksatt tiltak for å redusere både cybereksponeering for sikkerhets- og pålitelighetsproblemer ved våre produksjonsanlegg, og for å redusere risiko for lekkasje av fortrolige opplysninger, brudd på lover og forskrifter, insidertrussel fra avskjedigede ansatte eller innleid personell og tap eller skadelig endring av forretningskritiske data.</p>	Lav		
<p>Eksponering for produksjonspålitelighet – prioriterte anlegg Yara har lav risikoappetitt for uforutsette produksjonsavbrudd for prioriterte anlegg og har som mål å produsere optimalt til enhver tid og balansere investeringene for å forbedre pålitelighet, prosessikkerhet og lønnsomhet ved fabrikkene.</p>	Lav		
<p>Eksponering for produksjonspålitelighet – anlegg Yara har en moderat risikoappetitt for uforutsette produksjonsavbrudd for andre anlegg. Ressursallokering gjenspeiler risikoeksponering, lønnsomhet, driftsresultater, eiendelens livssyklus og verdiskapingspotensial, og sikrer samsvar med interne og eksterne HMSK-krav.</p>		Moderat	
<p>Eksponering for råvareinnkjøp Å sikre tilgang til sentrale råvarer for vår gjødselproduksjon, -blanding og -distribusjon er avgjørende for våre produksjonsfabrikker. Etterspørselen etter råvarer dekkes av vår egen produksjon samt innkjøp fra tredjeparter. Yara har lav risikoappetitt og søker muligheter for å diversifisere eksterne forsyningsalternativer og øke intern driftsfleksibilitet.</p>	Lav		
<p>Eksponering for menneskerettigheter, korrupsjon og konkurranserett Vi forplikter oss til å opprettholde høye standarder for menneskerettigheter samt etisk og lovlig forretningsmessighet i hele organisasjonen overfor forretningspartnere, investorer, myndigheter og samfunnet generelt. Vi har nulltoleranse for bestikkelser, korrupsjon og brudd på konkurranselovgivningen.</p>	Lav		
<p>Eksponering for sanksjoner Yara driver en svært global og diversifisert virksomhet og er derfor ikke i stand til å oppnå null eksponering for sanksjonsrelatert risiko. Men Yara skal aldri med overlegg bryte gjeldende sanksjoner. Når en potensiell sanksjonsrisiko blir identifisert, skal Yara dessuten ikke fortsette med virksomheten, med mindre Yara mener at risikoen for å bryte gjeldende sanksjoner er lav.</p>	Lav		
<p>Miljøeksponering fra driften eller produkter Yara bestreber seg på å være best i klassen sammenlignet med andre i bransjen, og er opptatt av å utforske og anvende de høyeste relevante standardene for miljøvern og bærekraft for operasjoner og produkter.</p>	Lav		
<p>Helse- og sikkerhetseksponering Vi har trygge og helsefremmende arbeidsforhold som vår høyeste prioritet. Vi har som mål å redusere eksponeringen mest mulig for forhold som kan ha negative konsekvenser for helse og sikkerhet. Vi tar også sikte på å redusere sannsynligheten for og konsekvensene av ulykker relatert til prosess- og produktsikkerhet, som får negative konsekvenser for mennesker, miljø, eiendeler og Yaras omdømme.</p>	Lav		
<p>Sikkerhetseksponering Å sikre mennesker og eiendeler i organisasjonen er vår høyeste prioritet. Yara identifiserer proaktivt og systematisk relevante sikkerhetstrusler og forstår risikoer på alle nivåer av organisasjonen. Yara bygger og opprettholder sikkerhetsbarrierer systematisk for å bli mindre sårbar og mer robust. Yara responderer dessuten på truslene med effektive tiltak for å minimere eksponeringen for sikkerhetsrisiko som påvirker den fysiske og personlige sikkerheten.</p>	Lav		
<p>Produktporteføljens eksponering for reguleringsendringer Yara har lav risikoappetitt for manglende etterlevelse av lover og forskrifter som påvirker produktporteføljen i verdikjeden vår, og vi søker proaktivt å redusere operative, kommersielle og økonomiske konsekvenser. Yara samarbeider proaktivt med tilsynsorganer for å tilpasse seg og etterleve strengere reguleringer.</p>	Lav		

Risikofaktorer og risikotiltak

– Mennesker, kloden og verdiskaping

Risiko – Mennesker

Yaras vellykkede virksomhet og omstilling er avhengig av våre ansatte. Våre ansattrelaterte prosesser, standarder og rammeverk bygger på de fire verdiene våre: ambisjon, nysgjerrighet, samarbeid og ansvarlighet. Vi legger betydelige ressurser og innsats i å begrense potensielle risikoer samtidig som vi investerer i å utvikle vår bedriftskultur, vår ledelse og vår organisasjon. Risikostyringsprosesser er integrert i sentrale forretningsprosesser for å oppdage potensiell eksponering for intern og ekstern risiko, og for å forstå årsakene til disse og iverksette effektive risikoreducerende tiltak.

Risikofaktorer	Risikotiltak	Våre vesentlige temaer
Menneskelig kapital Yaras evne til å konkurrere effektivt og møte etterspørselen på markedet avhenger i stor grad av de ansattes kompetanse, engasjement, deltakelse og prestasjon. Selskapets strategi innebærer videre en forskyvning mot en utvidet forretningsmodell som krever en omstilling av hvordan vi driver virksomheten. Den ambisiøse strategien krever oppgradert kompetanse innen entreprenørskap og endringsstyring. Vellykket omstilling av selskapet samtidig som den eksisterende kjernevirksomheten holdes i gang, er også avhengig av en vellykket implementering av agendaen for mangfold, likestilling og inkludering.	Yaras ansattstrategi er fastsatt for å støtte omleggingen av den globale organisasjonen samtidig som vi driver kjernevirksomhet på en bærekraftig måte. Implementering av strategien pågår, og nødvendige implementeringsressurser tildeles gjennom vår forretningsplanprosess, og status overvåkes som en integrert del av regelmessige resultatvurderinger. Yara sender regelmessig ut globale ansattundersøkelser for å justere ledelsens initiativer på ansattengasjement og -deltakelse og agendaen for mangfold, likestilling og inkludering. Økt fokus på lederutvikling og tilgang til læringsmuligheter for alle ansatte har vært en prioritering. Yara har forpliktet seg til å fremme like muligheter og bekjempe diskriminering. Mangfold, likestilling og inkludering er fullt ut integrert i Yaras forretningsstrategi og sentrale forretningsprosesser.	SI Ansettelse SI Likebehandling og muligheter for alle SI Opplæring og kompetanseutvikling
Helse og sikkerhet Yaras produksjonsanlegg er store industrifabrikker, og mange av Yaras råvarer, mellomprodukter og produkter er klassifisert som helsefarlige stoffer. Yara betjener flere materialhåndteringsenheter og blandingsenheter. De fleste av våre anlegg er aldrende, og ikke alle oppfyller dagens HMS-standarder slik de ble konstruert, men delvis gjennom senere endringer. Vårt arbeidsmiljø utsetter ansatte og innleid personell for potensiell helse- og sikkerhetsrisiko på arbeidsplassen, men også prosessikkerhetsrisiko, som i alvorlige tilfeller potensielt kan påvirke lokalsamfunn og miljøet rundt oss.	All risikoeksponering i Yara blir nøye fulgt opp. Selskapet stiller strenge krav til rapportering av hendelser, ulykker og personskader, og arbeider kontinuerlig for å bedre sikkerhetskulturen ved systematisk å innføre strenge driftsprosedyrer og ved å utvikle de ansattes og de innleides kompetanse. Yaras ambisjon er null skader, og selskapet fortsetter å sette seg utfordrende nøkkelindikatormål for arbeids- og prosessikkerhet. Initiativet Safe by Choice omfatter all HMS-virksomhet med sikte på å redusere eksponering for ulykker, utvikle en sterk HMS-ledelse, sikre trygge arbeidsplasser og lære opp de ansatte i alltid å opptre og reagere i samsvar med våre sikkerhetsstandarder. Yara har innført et sterkt prosessikkerhetsprogram for å sikre lokal og sentral kompetanse og korrekte prosesser. Enhetenes HMSK-resultater revideres regelmessig, og Yara har et globalt ISO-sertifikat.	SI Helse og sikkerhet

Risikofaktorer	Risikotiltak	Våre vesentlige temaer
<p>Sikkerhet Yaras globale virksomhet kan være eksponert for trusler fra kriminelle, aktivister, lokalbefolkning, konkurrenter, terrorister og stater som kan skade vår virksomhet, vår forsyningskjede og våre kontorer og utgjør en sikkerhetsrisiko for våre ansatte, miljøet vi arbeider i, våre eiendeler og vårt omdømme. Eksponeringen for fysisk sikkerhetsrisiko er negativt påvirket av den økonomiske nedgangskonjunkturen og politisk og sosial uro / kriger, noe som har økt risikoen for tyveri, ran og vold som påvirker sikkerheten for våre operasjoner, ansatte og ledere. Den usikkerheten som følger av trender i den geopolitiske situasjonen og inflasjon, kombinert med effektene av endringer i klimaet, øker videre risikoen for å samle aktivister og truer Yaras virksomhet og omdømme. Yara er eksponert for personalsikkerhetsrisikoer, for eksempel trusselen fra fiendtlige aktører som kan utnytte Yaras ansatte for å få ulovlig tilgang til verdifulle eiendeler og opplysninger. Eksponeringen påvirkes av flere faktorer, for eksempel økonomisk nedgangs-konjunktur, økt industriell digitalisering og global strategisk posisjonering av stormakter.</p>	<p>Vi overvåker kontinuerlig eksponeringen for sikkerhetsrisiko globalt og vurderer og håndterer regionale og lokale trusler mot våre ansatte og anlegg. HMSK-sikkerhetsfunksjonen er ansvarlig for å utvikle og vedlikeholde konsernets retningslinjer for sikkerhet, for metodene for å vurdere sikkerhetsrisikoer og for å iverksette egnede risikoreduserende tiltak som reaksjon på potensielle trusler. Selskapet har løpende opplæringsprogrammer for å øke bevisstheten rundt relevante sikkerhetsprotokoller.</p> <p>Risikoeksponeringen reduseres gjennom sikkerhetstiltak som en integrert del av rekrutteringsprosessen, gjennom opplæringsprosesser som øker de ansattes sikkerhetsbevissthet og gjennom kontinuerlig overvåkning av risikoeksponeringssituasjonen.</p>	<p>S1 Helse og sikkerhet</p>
<p>Utilbørlig oppførsel fra ansatte Hvis Yara ikke lykkes med å etterleve sine egne etiske retningslinjer og overholde internasjonale standarder, vil det skade vår merkevare og vårt omdømme. Det kan også innvirke negativt på forholdet til nåværende og fremtidige forretningspartnere og medføre både juridiske sanksjoner og økonomiske tap. Det positive er at en forpliktelse til etisk forretningsmessig og samfunnsansvar kan skape konkurransefortrinn og verdier for forretningspartnere, ansatte og samfunnet generelt.</p>	<p>Yara har høye standarder for etisk forretningsmessig og rapportering i tråd med lover og forskrifter. Vårt etterlevelsprogram er utviklet i samsvar med internasjonalt anerkjente og godkjente standarder på sentrale områder, for eksempel antikorrupsjon og menneskerettigheter. Vi har implementert en lang rekke tiltak for å bygge og opprettholde en bedriftskultur hvor etisk atferd og beslutningstaking er en integrert del av måten vi opptrer og driver virksomhet på. Ethics and Compliance-avdelingen overvåker risikoeksponering og implementerer i samarbeid med forretningsenhetene interne kontroller, prosesser og bevisstgjøring basert på rotårsaksanalyse av interne undersøkelser, vurdering av compliance- og ansattundersøkelser. Tiltak for å opprettholde en lav risikoeksponering blir kontinuerlig utviklet, implementert og evaluert.</p>	<p>G1 Bedriftskultur og antikorrupsjon</p>
<p>Menneskerettigheter Yara er eksponert for menneskerettighetsrisiko gjennom sin virksomhet i høyrisikoland i hele verdikjeden, fra innkjøp og produksjon til markeder. Yaras virksomhet kan ha negative påvirkninger på menneskerettighetene til individuelle rettighetsinnehavere, for eksempel ansatte, arbeidere i verdikjeden vår eller berørte medlemmer av lokalsamfunnet. Risiko for eksponering mot brudd på menneskerettighetene påvirkes av et komplekst landskap med strenge reguleringer globalt, regionalt og nasjonalt. Mulige negative påvirkninger fra vår virksomhet kan påvirke Yaras omdømme som ansvarlig virksomhet og vårt forhold til forretningspartnere. Negative påvirkninger i verdikjeden kan også føre til problemer med forsyning eller råvaretilgang.</p>	<p>Yaras retningslinjer for menneskerettigheter er beskrevet i våre etiske retningslinjer og integrert i etterlevelsprogrammet og viktige forretningsprosesser. Yara følger FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, og vi har som mål kontinuerlig å forbedre vår innsats på dette området. Geopolitiske risikovurderinger, herunder særskilte menneskerettigheter, gjør at vi kan overvåke eksponeringen for menneskerettighetsrisikoer proaktivt overalt hvor vi har virksomhet. Det fungerer også som en veiledning når vi skal prioritere hvor vi skal foreta menneskerettighetsvurderinger for å sikre at menneskerettighetene til alle berørte rettighetsinnehavere er ivarettatt. Tiltak for å opprettholde en lav risikoeksponering blir kontinuerlig utviklet, implementert og evaluert.</p>	<p>S1 Andre arbeidsrelaterte rettigheter S2 Arbeidere i verdikjeden S3 Lokale sosiale påvirkninger S3 Urfolks rettigheter</p>

Risiko – Kloden

Vi streber etter optimale HMSK-resultater, noe som er avgjørende for å beskytte våre ansatte og innleide personell og opprettholde pålitelighet og produktivitet. Vi har en systematisk metode for å overvåke og granske kvaliteten og håndteringen av alle våre produkter. Vi sørger dermed for nødvendig aktsomhet langs hele verdikjeden.

Risikofaktorer	Risikotiltak	Våre vesentlige temaer
Klima Klimaendringer utgjør både opp- og nedsiderisikoer for selskapet og omfatter våre markeder, eiendeler, forretninger og forsyningskjeden. Klimaendringer fører til samfunnsprosesser som kan utgjøre overgangsrisikoer som markedspreferanser, lovgivning og teknologi. Overgangen til et klimanøytralt samfunn er både en presserende utfordring og en mulighet, med en potensiell nedsiderisiko i markedet og risiko for at eiendeler blir verdiløse (såkalte «stranded assets»). Klimareguleringene som trekker i forskjellige retninger, kan vri konkurransen. Den amerikanske Inflation Reduction Act (IRA) gjør det svært interessant å investere i lavutslippssammoniak, ikke minst gjennom skatteincentiver. I EU er klimaomstillingen derimot mer knyttet til innkreving av en økende karbonpris på utslipp, mens karbontollordningen (CBAM) er beregnet på å sikre like konkurransevilkår. En teknologinøytral tilnærming representerer den raskeste og mest kostnadseffektive avkarboniseringen av bransjen, men det er lite sannsynlig at en slik tilnærming vil bli fulgt av landene, noe som vil utgjøre en teknologisk og finansiell risiko. Etter hvert som klimagassutslippene går ned i industrien og transporten, vil det dessuten bli økt fokus på å regulere klimagassutslippene i landbruket, herunder på klimagassutslipp i åkeren som skyldes gjødselbruk.	Yaras investeringer evalueres ved bruk av klimarisikoscenarioer, herunder risiko for ekstremvær. Yara har gode forutsetninger for å respondere på overgangsrisikoer, dvs. ved å fremme lavutslippsløsninger, livsløpsperspektiver og ressurseffektive løsninger gjennom dialog med interessentene. Klima er et av de sentrale satsningsområdene i Yaras forretningsutvikling og strategiske prosesser, hvor vi søker å tilby kunnskapsbaserte løsninger. Arbeidet omfatter å redusere karbonavtrykket i landbruket, redusere klimagassutslipp i vårt produksjonssystem ved å implementere energieffektivitet og N ₂ O-reduksjonsprosjekter, anskaffe fornybar elektrisitet og tilrettelegge for hydrogenøkonomien ved hjelp av prosjekter for lavutslippssammoniak samt digitale løsninger, som er godt egnet til å støtte opp om EUs ambisjoner om reduserte utslipp. Yara har vært åpen om sin holdning til EUs klimapakke Fit for 55 og uttrykt bekymring for at karbontollordningen (CBAM) ikke vil støtte eksportorientert sektor. Yara jobber også for mulig innføring av flere instrumenter som bør gi sikkerhet for lavutslippsinvesteringer, holde alle avkarboniseringsruter, herunder karbonfangst og -lagring, åpne, stimulere til bruk av resirkulerte og fornybare innsatsfaktorer med lave utslipp i landbruket og unngå markedsvriddinger. Det er vanskelig å få oversikt over det potensielle tempoet og omfanget av amerikansk lavutslippssammoniak-kapasitet, fremveksten av ny etterspørsel etter ammoniak som energibærer og EUs svar på IRA. Yara analyserer hvordan selskapet skal posisjonere seg, og følger nøye med på balansen mellom tilbud og etterspørsel og offentlige tiltak. Se også beskrivelsen av klimascenarioer på side 132.	Ei Klimaendringer
Naturkatastrofer og ekstremvær Yaras globale verdikjede fra innkjøp til markeder, herunder produksjon, logistikkvirksomhet og lagre, kan direkte eller indirekte bli negativt påvirket av ekstremvær og naturkatastrofer.	Vi har til en viss grad tatt spesielle forholdsregler for virksomhet som finner sted i områder hvor det er større sannsynlighet for å bli rammet av ekstremvær og naturkatastrofer. Vi har også lagt ned et betydelig arbeid i risikovurderinger, kontinuitetsplanlegging, beredskap, opplæring i krisehåndtering og scenarioplanlegging for å begrense potensielle trusler mot våre ansatte og operative eiendeler. Global oppvarming endrer klimaet, og Yara gjennomfører en mer detaljert vurdering av de forventede endringene i eksponering for fysisk klimarisiko for alle sentrale anlegg. Se også beskrivelsen av klimascenarioer på side 132.	Ei Klimaendringer

Risikofaktorer	Risikotiltak	Våre vesentlige temaer
<p>Rammeregler for produksjon, håndtering og bruk av våre produkter Det er en økende trend med strengere statlig regulering som påvirker hele verdikjeden, herunder produksjon, distribusjon, lagring og bruk av gjødsel, knyttet både til miljøaspektene og sikkerheten ved håndtering og bruk av gjødsel. Disse reguleringsene kan ha en betydelig innvirkning på Yaras resultat og berettigelse til å drive virksomhet.</p>	<p>Yara har løpende samtaler og deltar på diverse arenaer for å forstå og påvirke eksisterende og kommende reguleringer som påvirker virksomheten vår. Risikoen reduseres først og fremst gjennom kontakt med offentlige organer for å sikre at balansert informasjon er tilgjengelig, og at man finner optimale løsninger. Yara har løpende dialog med EU om den fremtidige strukturen for CO₂-utslipp fra gjødselindustrien, hvor vi hevder at den europeiske ammoniakkindustrien er den mest effektive på verdensbasis, noe som bør gjenspeiles i retningslinjene som innføres. I forbindelse med retningslinjer som fremmer utvikling av fornybart hydrogen med lave karbonutslipp, argumenterer Yara for et særskilt fokus på ammoniakkproduksjon, handel og nye anvendelser, på grunn av avkarboniseringspotensialet i forskjellige sektorer og fordi det kan redusere avhengigheten av energi- og gjødselimport. Yara har etablert omfattende styringssystemer, retningslinjer og prosesser for rask identifisering av forestående krav for å vurdere effekten av dem og for å gjennomføre mulige løsninger, håndtere miljøpåvirkningene av våre operasjoner og produkter og samtidig redusere risikoeksponeringen. Et sentralt satsningsområde for Yara er å tildele ressurser for å utvikle nye teknologier og forretningsmodeller for å oppfylle myndighetskrav og forventede miljø- og klimakrav.</p>	<p>E1 Klimaendringer E2 Forurensning E3 Vann og marine ressurser E4 Biologisk mangfold og økosystemer S4 Personssikkerhet for forbrukere og sluttbrukere G1 Politisk engasjement</p>
<p>Naturpåvirkning og -avhengighet Yaras virksomhet og verdikjede er potensielt eksponert for flere natur- og økosystemrelaterte risikoer. Yara påvirker og avhenger av naturen på forskjellige måter, fra tilgang og kvalitet på vann, land og jord til industriens og landbrukets påvirkning på bruk av luft, vann og jord via forbruk og potensiell forurensning. Det er avgjørende å være oppmerksom på de faktorene som endrer naturen, det biologiske mangfoldet og økosystemene, også for å håndtere og treffe tiltak hvor endring av naturen kan påvirke Yaras resultater og virksomhet negativt.</p>	<p>Yaras ambisjon er null skader på miljøet. Yara vurderer og overvåker konsekvensene og risikoene for naturen systematisk, idet selskapet tar hensyn til verdikjeden, naturens lokale tilstand og selskaps avhengighet av økosystemene. Rettesnoren er Yaras ønske om å beskytte kloden, og påvirkninger og risikoer for naturen er integrert i Yaras globale styringssystem og beslutningsprosesser. Yara anvender globale sertifiserte styringssystemer for miljø, produktansvarlighet og kjemikalier som omfatter all vår virksomhet. Miljøresultater overvåkes kontinuerlig, potensielle og faktisk hendelser og avvik undersøkes, og forebyggende og avhjelpende tiltak iverksettes hvis det er nødvendig.</p>	<p>E4 Biologisk mangfold og økosystemer</p>

Risiko – Verdiskaping

Yaras virksomhet er nær knyttet til de store globale utfordringene ressursknapphet, matusikkerhet og global oppvarming. Gjennomføringen av vår strategi for bærekraftig og lønnsom vekst avhenger av i hvilken grad vi evner å håndtere strategisk viktige risikoer og muligheter som er relevante for bransjen. Yara er også eksponert for forskjellige finansielle risikoer på grunn av vår globale virksomhet. Yara har implementert og videreutvikler stadig omfattende retningslinjer, prosedyrer og verktøy for å håndtere disse risikoene. I noen tilfeller kan Yara ta i bruk derivater, for eksempel terminkontrakter, opsjoner og bytteavtaler for å redusere eksponeringen for finansiell risiko.

Risikofaktorer	Risikotiltak	Våre vesentlige temaer
<p>Markedsdynamikk – råvarepriser for nitrogengjødsel</p> <p>Vår virksomhet omfatter i stor grad salg av gjødselprodukter til landbruket. Mens den totale etterspørselen etter mat og gjødsel styres av verdens befolkningsvekst, den økonomiske veksten og endringer i kostholdet, kan lønnsomheten vår i betydelig grad påvirkes av svingninger i prisene på landbruksprodukter sammen med endringer i produksjonen av gjødsel globalt og regionalt.</p>	<p>Yaras forretningsmodell består av en blanding av egenproduserte produkter og tredjepartsprodukter som vår globale kommersielle organisasjon markedsfører, noe som gir oss fleksibilitet til å tilpasse oss etter svingninger i tilbud og etterspørsel. Vi satser i økende grad på å styrke salget av differensierte produkter hvor pris og etterspørsel er mer stabilt. Yara investerer i å utvikle løsninger sentrert rundt bonden, som integrerer kunnskap, digitale verktøy og tjenester med vår produktportefølje for ytterligere å differensiere produktene og løsningene våre til bonden. Yara foretar også global optimalisering med risikoreduksjon i tankene, for eksempel ved å prioritere en global virksomhet, redusert sesongavhengighet og markedsfleksibilitet i tillegg til kortsiktig lønnsomhet. Eksponeringsgrenser for tredjepartsprodukter er fastsatt og overvåkes nøye for de landene som har den største tilgangen på tredjepartsprodukter.</p>	<p>S4 Påvirkninger fra produkter og tjenester for sluttbrukere</p>
<p>Markedsdynamikk – naturgasspriser</p> <p>Naturgass er en svært viktig råvare i produksjonen av nitrogenbaserte kjemikalier og gjødselprodukter. Det betyr at pris og tilgjengelighet på naturgass på tvers av regioner er en strategisk faktor for Yara. Sikker og stabil tilgang til prisgunstig naturgass er avgjørende for Yaras virksomhet og konkurranseevne. Prisen på naturgass kan bli påvirket av plutselige endringer i balansen mellom tilbud og etterspørsel. Plutselige endringer kan skyldes for eksempel endringer i det geopolitiske landskapet, polarisering og proteksjonisme samt endringer i vær og klimamønstre.</p>	<p>Yaras risikoeksponering for kjøp av energi blir minimert ved hjelp av globale innkjøp basert på selskapets energistrategi. Denne strategien innebærer at vi kontinuerlig overvåker muligheter for ytterligere og alternative kilder til naturgass til gunstige priser i eksisterende og nye produksjonsområder. Alle våre europeiske gasskontrakter er knutepunktbaserte, og vi står godt rustet til å dekke risikoen for spoteksponering. Ved noen av fabrikkene våre har vi den operasjonelle fleksibiliteten til å redusere innkjøpet av gass og importere ammoniakk for gjødselproduksjon hvis gassprisene stiger. Yara drar også fordel av en naturlig sikring i korrelasjonen mellom prisene på nitrogengjødsel og de globale energiprisene.</p>	<p>E1 Klimaendringer</p> <p>E5 Ressursbruk og sirkulærøkonomi</p>

Risikofaktorer	Risikotiltak	Våre vesentlige temaer
<p>Råvaretilgjengelighet Innkjøp av råvarer til produksjon, blanding og distribusjon er i seg selv en av de største operasjonelle risikoene Yara står overfor, og Yara er avhengig av flere råvarer hvor det er få eller begrensede alternativer. Yaras fabrikker er avhengige av flere kritiske råvarer, for eksempel fosforitt (apatitt), energi, kjemikalier, ammoniakk og kalium fra tredjepartsleverandører hvor det er forskjellige utfordringer med å opprettholde tilstrekkelig forsyningsikkerhet. Avviklinger, vesentlige endringer, politisk risiko eller sanksjonsrisiko samt leveringssvikt innenfor disse ordningene kan ha en negativ innvirkning på Yaras virksomhet.</p>	<p>Yara benytter seg av stordriftsfordeler i innkjøpene av en rekke sentrale råvarer som er nødvendige for produksjon, blanding og distribusjon, og selskapet har et nært og langsiktig forhold til et bredt nettverk av leverandører. Yara vurderer og følger kontinuerlig med på innkjøpsrisikoer for å kunne iverksette tiltak og redusere risikoen for forstyrrelser i forsyningskjeden og ivareta forsyningsikkerheten på lengre sikt. Evaluering og utvikling av forsyningsalternativer og reserveløsninger (inkl. økt intern operativ fleksibilitet) er andre redskap for å sikre kontinuitet.</p>	<p>E5 Ressursbruk og sirkulærøkonomi</p>
<p>Eksposering for varebeholdning og ordrebok Forvaltning av varebeholdning og ordrebokposisjoner er en sentral del av Yaras kommersielle virksomhet. Endringer i råvarepriser kan føre til eksponeringstap forbundet med de produktposisjonene Yara har til enhver tid. Oppbygning av usolgt varebeholdning produsert til høye kostnader kan være en bekymring hvis det er en risiko for fallende salgspriser, mens det kan være en bekymring å ha bygget opp en ordrebok (uten tilknyttet varebeholdning) hvis produksjonskostnadene er stigende.</p>	<p>Yara har fastsatt prosesser for overvåkning av relevante markeder for å kartlegge markedstrender. Kommerielle strategier justeres kontinuerlig etter markedsomstendighetene. Dessuten er det tett oppfølging av ordrebok og varebeholdning for å håndtere potensielle negative eksponeringer.</p>	<p>E5 Ressursbruk og sirkulærøkonomi</p>
<p>Investeringer og integrering Yara har en ambisjon om å vokse lønnsomt gjennom å utvide sin kjerneforretningsmodell og tilrettelegge for hydrogenøkonomien, samtidig som vi vil fremme bærekraftig utvikling. Lønnsomheten i de fremtidige strategiske initiativene avhenger av langsiktige prisforutsetninger og fremtidige driftsresultater og økonomiske resultater. Investeringer i nye forretningsområder og integrering av nye selskaper innebærer en risiko for at selskapet ikke er i stand til å fange opp operasjonelle og finansielle fordeler og synergier.</p>	<p>Yara har en veldefinert kapitalvurderingsprosess som sikrer at prosjekter blir grundig vurdert, verifisert og modnet ved bestemte beslutningsporter. En omfattende årlig strategioppdateringsprosess sikrer en regelmessig gjennomgang av pågående initiativer og potensielle hull når det gjelder å levere i henhold til vår langsiktige strategi. Den inkluderer oppdatering av viktig informasjon, slik som prissetting av energi og global prissetting, samt strategiske vurderinger av bestemte muligheter eller problemstillinger. Store kapitalprosjekter og integrering av nye virksomheter håndteres og overvåkes basert på erfaringer fra flere lignende prosjekter som er gjennomført tidligere. Yara legger stor vekt på kapitaldisiplin samt vekstinvesteringer med fokus på sentrale strategiske prioriteringer.</p>	<p>E1 Klimaendringer</p>
<p>Geopolitisk eksponering Koronapandemien har vi nå lagt bak oss, men i kjølvannet av den opplever vi et usedvanlig sammenfall av hendelser som har forsterket de geopolitiske tendensene og skapt en ustabil, usikker, kompleks og tvetydig verden. Konflikter med global rekkevidde, skyhøye bo- og driftskostnader, utbredt politisk og sosial uro, ekstremvær og teknologiske kvantesprang utfordrer måten vi driver virksomhet på, og det påvirker vår verdiskaping og våre forsyningskjeder. Fra en verdensorden som fremmet samarbeid, globalisering og kollektiv innsats, er vi på vei inn i en verden preget av fragmentering, proteksjonisme og regressiv globalisering, hvor liberale demokratiske verdier taper terreng til autoritære regimer.</p> <p>Underliggende trender som demografiske forandringer, klimaendringer og nye revolusjonerende teknologier skyver det internasjonale samarbeidet videre mot en æra preget av forstyrrende strategisk konkurranse og maktpolitikk, med maktkampen mellom Kina og USA som den mest dominerende faktoren.</p> <p>Som globalt selskap med en ambisiøs visjon og et vidtrekkende formål blir Yara stadig mer eksponert for geopolitikk.</p>	<p>Yara har opprettet et effektivt tverrfunksjonelt nettverk av sentrale ekspertfunksjoner globalt for å identifisere, vurdere, overvåke og rapportere geopolitisk risikoeksponering. Et sammendrag av vurdert geopolitisk eksponering er publisert internt i de årlige globale utsiktene. I tillegg til å styrke både intern informasjons- og responskapasitet bruker Yara eksterne leverandører av sikkerhetsrelaterte og geopolitiske vurderinger. Dette skaper ekstra tillit til vurderinger som allerede i seg selv er komplekse med vidtrekkende konsekvenser.</p> <p>Trusselinformasjon og geopolitiske vurderinger blir systematisk og regelmessig videregitt til de sentrale beslutningsorganene i Yara, slik at de har en kontekstforståelse og risikobevisthet når de skal ta operative, strategiske og langsiktige investeringsbeslutninger.</p> <p>Dessuten sikrer prosessen for aktsomhetsvurderinger i Yara en grunnleggende screening av alle forretningspartnere. På grunnlag av risikovurderinger er visse forretningspartnere valgt ut for ytterligere kontroll. Forretningspartnere og transaksjoner følges kontinuerlig opp gjennom screening mot databaser over sanksjoner og etterlevelse.</p>	<p>E1 Klimaendringer G1 Politisk engasjement</p>

Risikofaktorer	Risikotiltak	Våre vesentlige temaer
<p>Sanksjoner Yara må forholde seg til alle sanksjonsbestemmelser som til enhver tid gjelder i Norge og de forskjellige landene hvor vi driver virksomhet. Sanksjonsbrudd kan medføre strenge straffer (bøter og fengsel) og kan dessuten skade Yaras omdømme. Aktuelle geopolitiske konflikter, særlig Russlands invasjon av Ukraina, har medført ytterligere sanksjonsbruddrisiko for Yara i og med selskapets svært globale og diversifiserte virksomhet. Se også note 5.6 Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser.</p>	<p>Yara har utarbeidet en instruks for aktsomhetsvurderinger som skal sikre at Yara overholder gjeldende sanksjonsbestemmelser.</p>	<p>G1 Bedriftskultur og antikorrupsjon</p>
<p>Informasjons- og cybersikkerhet Nye og stadig mer avanserte datavirus og nye former for datakriminalitet i kombinasjon med økt eksponering av våre industrielle styringssystemer kan medføre sikkerhets- og pålitelighetsrisiko ved enkelte av våre produksjons- og produkt håndteringsanlegg. Nye former for datakriminalitet går ut på å ramme både OT- og IT-systemer med løsepengevirus. Lekkasje av konfidensielle opplysninger, brudd på lover og forskrifter, tap eller skadelig endring av forretningskritiske opplysninger kan påvirke våre forretningsprosesser negativt.</p>	<p>For å håndtere eksponering for cyberhendelser har Yara investert i muligheten til å oppdage og svare på cyberhendelser, administrere og minimere relevante sårbarheter og minimere nødvendig tid for å komme tilbake til normal drift i tilfelle noe skjer. Yara følger proaktivt opp trusler, sårbarheter og sikkerhetskontrollenes effektivitet med hensyn til kontinuerlig forbedring. Kampanjer og opplæringsøkter holdes regelmessig for ansatte globalt for å skape bevissthet rundt cyberrisikoer og -trusler og for å sikre beredskap i tilfelle cyberhendelser.</p>	<p>S1 Personvern</p>
<p>Korrupsjonsrisiko Korrupsjon opptrer i mange former over hele verden, vanligvis i form av «utilbørlige fordele» eller smøring. Med virksomhet i over 60 land er Yara eksponert for land, markeder og motparter med varierende etiske standarder og forretningskikk. Korrupsjon utgjør både en etterlevelsesrisiko og en omdømmerisiko for Yara og våre forretningspartnere.</p>	<p>Yara har nulltoleranse for misligheter og korrupsjon, idet vi er klar over at misligheter er den måten andre uregelmessigheter, bl.a. korrupsjon, blir begått på. Vår nulltoleransetilnærming er blitt systematisk innført og formidlet gjennom hele organisasjonen og overfor våre forretningspartnere gjennom forpliktelser, opplæring og bevisstgjøring.</p> <p>Yaras etikk- og etterlevelsesavdeling koordinerer og overvåker Yaras arbeid på dette området gjennom Yaras etterlevelsesprogram. Vår prosess for aktsomhetsvurderinger er fastsatt for å identifisere og redusere risikoer knyttet til korrupsjon, menneskerettigheter og arbeidslivsstandarder knyttet til forretningspartnere. Yaras forventninger til forretningspartnere er angitt i de etiske retningslinjene for Yaras forretningspartnere. Våre varslingskanaler gjør det mulig for ansatte, konsulenter og tredjeparter å varsle om problematiske hendelser anonymt.</p>	<p>G1 Bedriftskultur og antikorrupsjon</p>
<p>Produksjonspålitelighet Upålitelig og uregelmessig produksjon representerer en risiko for Yara og kan føre til volum- og resultat tap. Eksempler på faktorer som kan medføre risiko, er utilstrekkelig kompetanse til å fremme god drift, manglende mulighet til å møte mål ved større avbrudd, aldrende fabrikker og ineffektiv arbeidspraksis. Pålitelighet ved anleggene er en nøkkelfaktor for organisk vekst i produksjonssystemet vårt.</p>	<p>Vi arbeider aktivt for å øke påliteligheten ved anleggene og redusere uregelmessigheter til et minimum ved å bearbeide og innføre tekniske og operasjonelle standarder i hele selskapet i tillegg til beste praksis for drift, vedlikehold og ettersyn. Gjennom kontinuerlige investeringer i prosessikkerhet, pålitelighet og effektivisering beskytter og forbedrer vi våre aktiva. Våre ansatte gjennomgår omfattende opplæring og programmer for bevisstgjøring rundt risiko, mens prosessikkerhet og produktivitet gjøres til gjenstand for hyppige og regelmessige revisjoner. Yaras globale forbedringsprogram legger vekt på å forbedre kostnader, kompetanse, produksjonspålitelighet og drift.</p>	<p>E1 Klimaendringer S1 Helse og sikkerhet</p>
<p>Forstyrrelser i forsyningskjeden Yaras evne til å produsere og forsyne markedene med produkter kan påvirkes negativt av endringer i vår inn- og utgående forsyningskjede.</p>	<p>Yara har sentraliserte funksjoner i tillegg til lokal virksomhet for å styre inn- og utgående forsyningskjeder som sikrer råvarer til produksjonsenhetene våre og levering av produkter til markedene. Yara er et globalt selskap, og vi har fleksibilitet og tiltak innebygget i vår forretningsmodell, slik at vi kan justere for potensielle uregelmessigheter.</p>	<p>E5 Ressursbruk og sirkulærøkonomi</p>

Risikofaktorer	Risikotiltak	Våre vesentlige temaer
<p>Finansieringsrisiko Refinansiering av forfalte lån, eller etablering av ny finansiering, kan være vanskelig eller kostbart å gjennomføre. Negative finansmarkedsvilkår, herunder ESG-profilkrav med for liten tid til å omstille seg, kan føre til høyere finansieringskostnader og utsettelse av prosjekter.</p>	<p>Yaras strategi for å redusere finansieringsrisiko er fokusert på å opprettholde en solid finansiell stilling med kredittvurdering BBB/Baa2 og sterke ESG-rater. Yara reduserer refinansieringsrisikoen ved hjelp av forskjellige finansieringskilder og ved beregning av forfallsdatoer for lån for å unngå at de forfaller samtidig. Det er avsatt likviditetsreserver for å ta hensyn til markedsvolatilitet og for å dekke uforutsette utgifter. Yara har tilgang til tilstrekkelige finansieringskilder til å oppfylle forventede krav.</p>	<p>Alle ESG-temaer</p>
<p>Kredittrisiko Kredittrisiko representerer eksponering for potensielle finansielle tap som skyldes at motparter ikke betaler.</p>	<p>Kredittrisikoen blir overvåket og håndtert av forretningsenhetene og ekspertorganisasjonene basert på Yaras standard retningslinjer og prosedyrer og regelmessige rapportering. Yara har et veletablert system for kredittstyring, med definerte eksponeringsgrenser på kunde-, finansinstitusjons- og landsnivå. En rekke instrumenter, bl.a. kredittforsikring, remburs og bankgarantier, brukes for å begrense kredittrisikoen. Yaras geografisk diversifiserte portefølje reduserer den generelle kredittrisikoen for konsernet.</p>	
<p>Valutarisiko Siden amerikanske dollar er valutaen som hovedsakelig brukes i gjødselbransjen, er prisene på Yaras viktigste produkter og råvarer enten direkte angitt eller fastsatt i amerikanske dollar. I markeder utenfor USA vil lokale priser i hovedsak endre seg i samsvar med svingninger i dollarkursen, med en viss tidsforskyvning. Store og uventede bevegelser i andre valutaer enn USD kan ha negative påvirkninger på Yaras resultater</p>	<p>Yaras strategi for å redusere valutarisiko er å ha en stor del av gjelden sin i amerikanske dollar for å redusere samlet økonomisk valutaeksponering. Yara benytter også derivater til å forvalte valutarisiko mot andre valutaer enn USD. Selskapet har et veletablert system for risikostyring for valuta, med definerte eksponeringsgrenser og standardiserte verktøy for å måle eksponering. Yaras geografisk diversifiserte portefølje reduserer selskapets generelle valutarisiko.</p>	
<p>Renterisiko Yara eksponeres for renteendringer primært som følge av finansiering av sin forretningsvirksomhet og styring av sin likviditet, og dette vil påvirke Yaras finansieringskostnader over tid. Den samlede finansielle eksponeringen for rentesvingninger regnes imidlertid som lav.</p>	<p>Renterisikoen styres på grunnlag av den forventede påvirkningen en renteendring vil ha på Yaras økonomiske resultater. Som et tiltak for å redusere risikoen har Yara deler av den langsiktige gjeldsporteføljen i avtaler med fast rente. Yara bruker også derivatinstrumenter til å styre renterisiko.</p>	

A woman with a red headscarf and an orange patterned top is shown in profile, smiling as she harvests dark grapes from a vine. The background is a lush green vineyard with sunlight filtering through the leaves.

BÆREKRAFTSRAPPORT

Tilpasning til nye tider

Vår bærekraftsrapport for 2023 markerer en dreining i rapporteringen vår. Vi har for første gang inkludert alle bærekraftsberetninger i denne integrerte årsrapporten og hentet nøkkelprinsipper og -beretninger fra EUs direktiv om bærekraftsrapportering (CSRD) og de medfølgende europeiske standardene for bærekraftsrapportering (ESRS).

Generelle opplysninger

Bærekraft er et nøkkelprinsipp i vår virksomhet og i våre forretningsrelasjoner. Vi jobber for høyere ytelsesstandarder innen temaene miljø, sosiale forhold og styring for å sikre at vår verdiskaping er i tråd med prinsippet om bærekraftig utvikling for mennesker og kloden.

I 2023 utvidet vi vår bærekraftsrapportering som følge av reguleringer og etterspørsel fra interessenter. Vår bærekraftsrapportering for 2023 er utarbeidet for å oppfylle kravene i rapporteringsrammeverket fra Global Reporting Initiative (GRI). Samtidig har vi hentet nøkkelprinsipper og en rekke nye opplysninger fra EUs direktiv om bærekraftsrapportering (CSRD) og de medfølgende europeiske standardene for bærekraftsrapportering (ESRS). CSRD vil tre i kraft i 2024, og vi brukte rapporteringsprosessen for 2023 til å forberede oss på gjennomføringen av de nye rapporteringskravene for regnskapsåret 2024. Endringene vi har gjennomført, omfatter å

- basere vår prosess for dobbelt vesentlighetsvurdering (DMA) på ESRS-tilnærmingen, se side 112
- sikre en høyere grad av involvering fra styringsorganene i DMA-prosessen og utarbeidelsen av bærekraftsrapporteringen
- integrere bærekraftsrapporteringen i rapporten fra ledelsen
- anvende ESRSs struktur for bærekraftsrapportering og rapporteringskrav når det er mulig

Denne gradvise implementeringen av ESRS-krav har også fungert som en læringsmulighet i forkant av vår rapportering for 2024. CSRD, ESRS og andre relevante reguleringer vil fortsette å forme hvordan vi arbeider med og rapporterer om bærekraft.

Andre sentrale utviklingstrekk:

- **Åpenhetsloven**
Vi fortsetter å rapportere i henhold til kravene i Norges lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven), se side 99.
- **EUs taksonomi**
Vi rapporterer om forenlighet med EUs taksonomiforordning, se side 114.
- **Klimarisikoer**
Vi oppdaterte vår analyse av klimarisikoscenarier i løpet av 2023, se side 132.
- **Produksjonsbegrensninger**
På grunn av markedsforholdene innskrenket vi produksjonen ved flere av

våre produksjonsfabrikker i 2023. Disse produksjonsbegrensningene påvirket vår samlede bruk av energi og ressurser, produksjonsvolumer og utslipp. Flere av våre nøkkeltall for måloppnåelse med hensyn til mennesker og kloden for 2023 er derfor påvirket av dette.

- **Omarbeidinger**
Merknader om omarbeiding av informasjon fra tidligere rapporter gis hvis det er relevant i denne rapporten.

Grunnlag for utarbeidelse

Omfanget av vår bærekraftsrapportering følger den operasjonelle ledelsestilnærmingen. Vi definerer operasjonell ledelse som en Yara-ansatt som innehar stilling som daglig leder (anleggssjef eller lignende) for et selskap eller anlegg.

Konsoliderte data i denne rapporten omfatter rapporteringsåret 2023, og rapporteringsgrenser gjenspeiler hovedsakelig

IFRS®-regnskapsstandardene vedtatt av EU når annet ikke er angitt. En fullstendig redegjørelse av foretak som er inkludert i Yaras konsernregnskap, finnes på side 303.

Leserne bør være oppmerksom på følgende endringer og begrensninger i rapporteringsomfanget:

- I 2023 besluttet Yara å selge sin posisjon i Kamerun etter en grundig analyse av virksomheten. Prosessen ble fullført i slutten av november 2023. Men fordi vi fortsatt hadde aktive ansattkontoer i HR-systemet vårt ved årsslutt, anses Yara Kamerun fortsatt som en lokasjon i vår rapportering for 2023. Ingen jobber gikk tapt på grunn av denne beslutningen.
- Data om miljøresultater omfatter Yaras største anlegg for kjemisk produksjon og gruvedrift.
- Felleskontrollerte driftsordninger er inkludert der hvor Yara er operatøren, i samsvar med ovennevnte metode for

Liste over selskaper som representerer særlige tilfeller pr. 31. desember 2023

Selskap/anlegg	Driftsforvaltning	Omfattet av HMSK-retningslinjene	Omfattet av de etiske retningslinjene	Rapportert i arbeidslivsresultater	Rapportert i E&C-resultater	Rapportert i HMSK-resultater	Klassifisering
Hull	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Heleid datterselskap
Freeport	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Felleskontrollert driftsordning
Pilbara Nitrates (TAN)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Felleskontrollert driftsordning
Tringen	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Felleskontrollert driftsordning

driftsforvaltning. Når det gjelder erklæringerne for 2023, omfatter dette Yaras felleskontrollerte driftsordninger i Trinidad og Pilbara i Australia.

- Arbeidstakerindikatorer omfatter Yara-anlegg med minst fem ansatte, med unntak av saker som meldes inn via Ethics and Compliance avdelingen, som omfatter hele organisasjonen, se side 201.
- Vesentlighetsvurderinger og bærekraftsrapportering for 2023 tok hensyn til dataene og påvirkningene identifisert gjennom våre eksisterende prosesser fra vår oppstrøms og nedstrøms verdikjede.

Ekstern attestasjon

Yara har søkt et attestasjonsnivå med moderat sikkerhet for vår rapportering i henhold til GRI-rapporteringsrammeverket og et nivå med betryggende sikkerhet for vår rapportering av klimagassintensitet. Gjennomgangen er gjennomført av en uavhengig tredjepart, Deloitte AS. Revisorberetningen finnes på se side 340.

Kontaktpunkt

Spørsmål om Yaras bærekraftresultater eller -rapportering kan rettes til: sustainability.disclosures@yara.com

Bærekraftsstyring i Yara

Bærekraft er integrert i Yaras strategi og beslutningsprosesser. Vi er overbevist om at vår kunnskap og vårt formål gir oss et konkurransefortrinn i et marked som verdsetter bærekraft.

Styrets og konsernsjefens instruks omfatter ansvar for både finansielle og bærekraftsrelaterte temaer av vesentlig betydning, herunder vesentlige bærekraftsspørsmål. Styrets revisjons- og bærekraftskomiteé følger opp bærekraftsrisikoer, styring og rapportering. I 2023 ble konklusjonene av den dobbelte vesentlighetsvurderingen lagt frem for og godkjent av styret, se side 112.

Integrering av bærekraft

Mens styret har overordnet ansvar for ledelsen av selskapet og konsernsjefen er ansvarlig for den daglige ledelsen, oppnevner konsernsjefen ledere som skal ha forvaltningsplikter.

I Yara er ansvaret for finansiell og bærekraftsrelatert resultatstyring delegert til finansdirektøren i tråd med målene om integrert resultatstyring og rapportering. Vår direktør for bærekraftsstyring rapporterer til finansdirektøren og følger opp års- og bærekraftsrapporteringen. Dette arbeidet er tett knyttet med konsernresultat- og risikofunksjonene, som fører tilsyn med nøkkelparametere for strategigjennomføring, risikoprosesser og andre kjerneprosesser som forretningsplanlegging. Direktøren for bærekraftsstyring er også ansvarlig for å integrere ESG-temaer i kjernevirksomhetsprosesser, for eksempel kapitalvurderingsprosessen (CVP).

Bærekraftsnettverk

Vårt bærekraftsnettverk sikrer at Yara har tydelig etablerte ansvarsforhold, prosesser og systemer på plass for våre ESG-retningslinjer og bærekraftsindikatorer. Nettverket omfatter representanter fra våre konsernfunksjoner: bærekraftsstyring, helse, miljø, sikkerhet og

kvalitet (HMSK), global HR, etikk og etterlevelse, konsernsaker, kommunikasjon og merkenavn, globalt klima og energi, risikostyring og innkjøp.

Les mer om styringsorganenes rolle og integrering av bærekraft i Eierstyring og selskapsledelse, side 53–62.

Yaras styringssystem

Konsernsjefens videre delegering av myndighet er definert i Yaras styringssystem (YSS), som er én av grunnpilarene i vårt interne styringssystem. Det fungerer som et arkiv for alle globale obligatoriske krav og brukes av organisasjonen for å utføre nødvendige oppgaver for å nå strategiske mål og målsettinger for virksomheten. Alle våre konsernkoder, retningslinjer, prosedyrer, prosesser og instruksjoner er lagt ut på vårt intranett og i Yaras styringssystem.

Risikostyring og internkontroll

Risikostyringen i Yara har som mål å identifisere, vurdere og styre risikofaktorer som kan påvirke resultatene i en del av selskapets virksomhet. Dette omfatter bærekraftsrelaterte risikoer. Styret fører tilsyn med risikostyringsprosessen og gjennomfører årlige evalueringer av selskapets viktigste risikokategorier og ordninger for internkontroll. En oversikt over risikoappetitt og beskrivelse av sentrale risikoer for Mennesker, Kloden og Verdiskaping, se side 83–84.

Yara har sørget for at indikatorer i bærekraftsrapporteringen har et tydelig eierskap, og styret fører tilsyn med vesentlige temaer. Ekspertfunksjoner er ansvarlige for sine respektive temaer og tilknyttede datafangstprosesser.

Internkontrollaktiviteter er utviklet for de temaene som er vesentlige for Yara og våre eksterne interessenter. Det er en løpende modningsprosess, hvor data samles inn kvartalsvis eller årlig avhengig av teamets betydning. Datakvaliteten ivaretas via «trelinjemodelen», hvor linjeledelse, internkontroll og Yaras interne risiko og revisjon representerer de tre linjene. Eksterne revisorer som rapporterer til styrets revisjons- og bærekraftskomiteé, sørger for ekstern attestasjon. Internkontrollen og internrevisjonen avgir også regelmessig rapport til styrets revisjons- og bærekraftskomiteé.

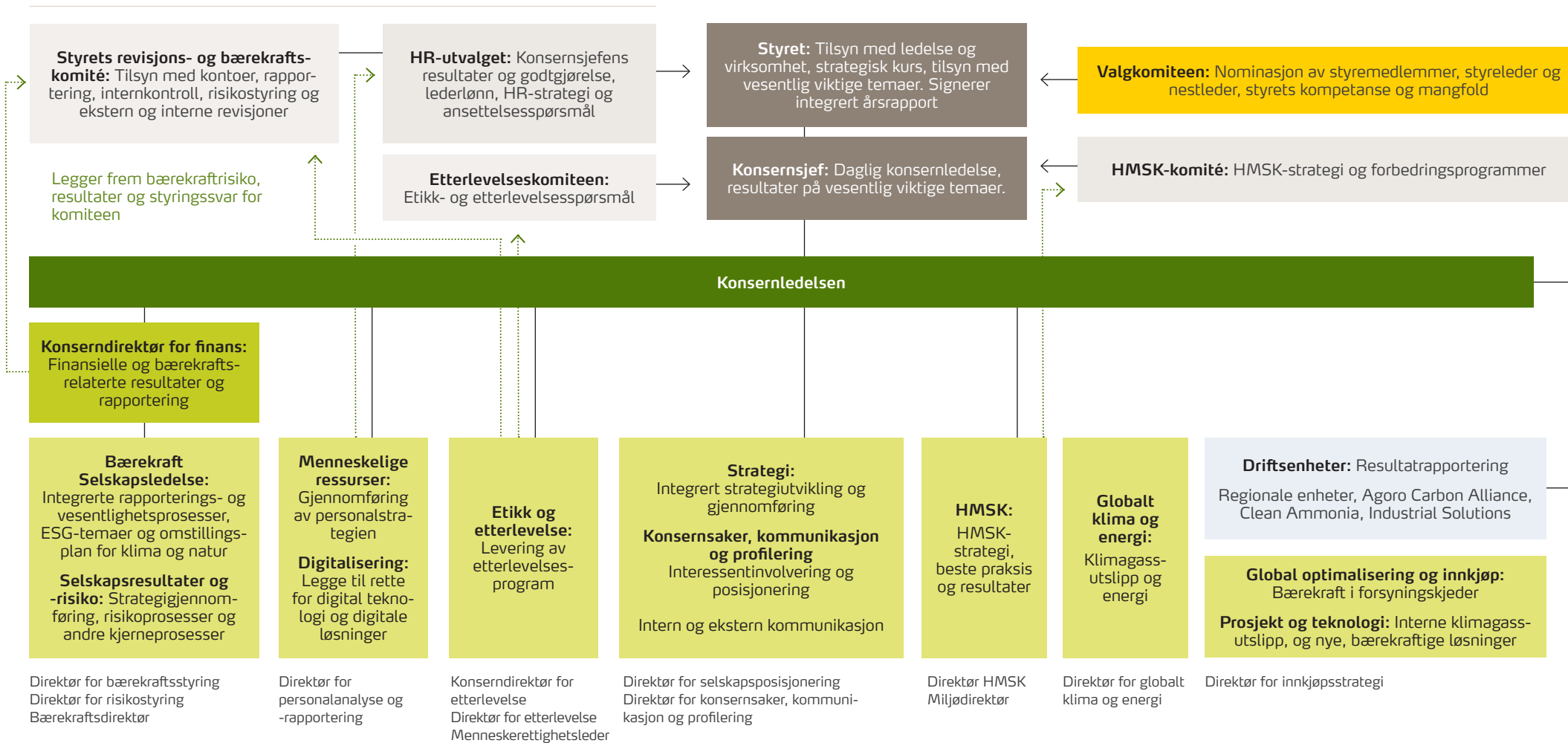
Kapitalvurderingsprosess (CVP)

Målet med kapitalvurderingsprosessen (CVP) er å maksimere verdiskapingen og håndtere risiko ved å sikre bedre beslutningstaking og ledelse av nye prosjekter. HMSK- og etterlevelseskrav, sistnevnte særlig knyttet til antikorrupsjon og menneskerettigheter, er integrerte deler av beslutningsprosessen. Investeringer over USD 25 million krever også at avdelingen for bærekraftsstyring kobles inn. Alle prosjekter som kan ha en påvirkning med over 1 000 tonn CO₂, skal dessuten verifiseres av den globale klima- og energiavdelingen. CVP gjelder for alle prosjekter som innebærer åpenbare endringer i Yaras lang-siktige forpliktelser eller ressurser og følgelig krever formell tillatelse for å gå videre. CVP godkjennes av Yaras finansdirektør.

Styringsmodell

Yara har fastsatt integrert og helhetlig resultatstyring og styring. Styrets revisjons- og bærekraftskomiteé styrker styrets kontroll. Den kortsiktige incentivlønnen for ledere er knyttet til resultater på indikatorene Mennesker, Kloden og Verdiskaping. Risikostyringsprosessen omfatter vesentlige bærekraftsspørsmål, og bærekraftsnettverket knyttet til slutt sammen konsern- og driftsfunksjonene. Denne modellen nedenfor illustrerer arbeidsflytene for bærekraft.

Forberedende organer for styret

Bærekraftsnettverk: Tverrfunksjonelt nettverk som sikrer etablerte ansvarsforhold, prosesser og systemer for ESG-retningslinjer og bærekraftindikatorer. Representanter fra: bærekraftsstyring, risikostyring, etikk og etterlevelse, HR, konsernsaker, kommunikasjon og merkenavn, HMSK, innkjøp samt prosjekt og teknologi.

Bærekraftsrelaterte aktsomhetsvurderinger

Bærekraftsrelaterte aktsomhetsvurderinger henviser til den løpende prosessen med å identifisere, forebygge, redusere, beskrive og håndtere faktiske og potensielle negative påvirkninger som vår virksomhet kan ha på mennesker og miljøet.

Vi følger OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper om ansvarlig forretningsgjørelse og søker å basere vår prosess for bærekraftsrelaterte aktsomhetsvurderinger på OECDs sekstrinns rammeverk for aktsomhetsvurderinger.

I 2023 gjennomførte vi interne workshoper for å vurdere eksisterende styringsrammeverk, retningslinjer og prosedyrer knyttet til spørsmål om ansvarlig forretningsgjørelse. Vårt mål var å kalibrere og bedre harmonisere

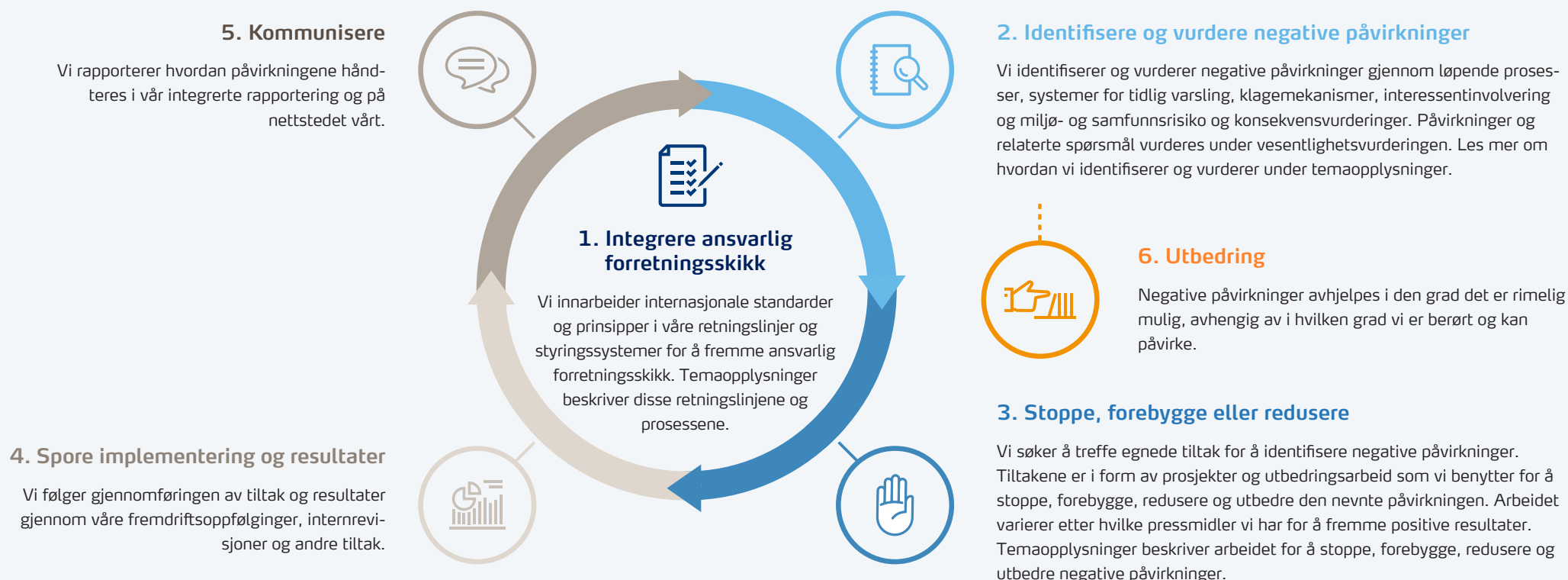
vår tilnærming med OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper og FNs veiledende prinsipper om næringsliv og menneskerettigheter og forberede oss på andre relevante og forventede bestemmelser.

I 2024 vil vi fortsatt fokusere på å tilpasse oss OECDs og FNs rammeverk samtidig som vi oppfyller alle reguleringskrav. En høyt prioritert oppgave vil være å vurdere hvor effektive våre tiltak, retningslinjer

og prosedyrer for bærekraftsrelaterte aktsomhetsvurderinger er.

Les mer om vår strategi for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger på side 99, og i temaopplysningene knyttet til egne ansatte, side 152, arbeidstakere i verdikjeden, side 178, og berørte lokalsamfunn, side 182.

Yaras strategi for bærekraftsrelaterte aktsomhetsvurderinger

Sentrale retningslinjer og prosedyrer

Som globalt selskap har Yara forpliktet seg til å respektere og beskytte menneskene og kloden. Vår sentrale politiske dokumenter viser tydelig vår forpliktelse til å leve opp til internasjonalt anerkjente retningslinjer og prinsipper.

Yaras etiske retningslinjer

De etiske retningslinjene beskriver Yaras forpliktelse til etisk forretningspraksis i tråd med gjeldende krav, herunder menneskerettigheter. De gjelder for alle ansatte, både heltids- og deltidsansatte, fast eller midlertidig ansatte, konsernledelsen og styret. De utgjør selve rammeverket for hvordan vi hegner om Yaras kjerneverdier i vårt daglige arbeid. De gjennomgås og publiseres årlig og er tilgjengelige på 18 språk. Konsulenter og innleid personell anses som forretningspartnere i henhold til Yaras etiske retningslinjer. Yara forventer at alle selskapets forretningspartnere i deres egen virksomhet overholder liknende prinsipper som i de etiske retningslinjene. De forventes også å følge prinsippene nedfelt i de etiske retningslinjene for Yaras forretningspartnere.

Etiske retningslinjer for Yaras forretningspartnere

De etiske retningslinjene for Yaras forretningspartnere beskriver de rettslige forpliktelsene og integritetsstandardene vi forventer at våre forretningspartnere følger. Disse retningslinjene legger til grunn de samme internasjonalt

anerkjente og godkjente standardene for menneskerettigheter, forretningsetikk og arbeidstakervilkår som våre etiske retningslinjer. De gjelder for alle personer og selskaper som Yara har forretningsrelasjoner med, uavhengig av deres art, type transaksjoner eller varighet. Dette omfatter selskaper av alle juridiske typer, eierskapsstrukturer og land eller områder hvor de er registrert. De etiske retningslinjene for Yaras forretningspartnere gjennomgås regelmessig og kommuniseres til alle forretningspartnere, som omfatter både leverandører og kunder. De skal inngå i alle avtaler og kontrakter. Retningslinjene har to atskilte deler. Forpliktelsene omfatter ufravikelige standarder og bestemmelser, og forventningene beskriver de ønskede standardene Yara forventer av sine forretningspartnere. De etiske retningslinjene for Yaras forretningspartnere er tilgjengelige på 23 språk på nettstedet vårt.

HMSK-retningslinjer

Yara publisert reviderte retningslinjer for helse, miljø, sikkerhet og kvalitet (HMSK) i januar 2022 i tråd med ambisjonen om en naturvennlig matfremtid. Gjennom HMSK-retningslinjene har vi forpliktet oss til utmerkede HMSK-resultater, noe som sikrer vår berettigelse til å drive virksomhet. Retningslinjene beskriver Yaras kurs og tilbyr et rammeverk for HMSK-mål og er supplert av en omfattende serie prosedyrer og retningslinjer som styrer vårt arbeid for å beskytte mennesker og kloden. HMSK-retningslinjene gjelder for alle ansatte og innleid personell og alle aktiviteter. De er vedtatt av konsernledelsen, kommuniseres internt via Yaras styringssystem og er offentlig tilgjengelige på nettstedet vårt.

Sentrale internasjonale retningslinjer og prinsipper	Integrert i	Godkjent av	Sist oppdatert
<ul style="list-style-type: none"> FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter 	Etiske retningslinjer	Konsernsjefen og styret	Januar 2024
<ul style="list-style-type: none"> OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper Den internasjonale menneskerettighetsloven ILOs kjernekonvensjoner 	Etiske retningslinjer for Yaras forretningspartnere	Konsernledelsen	Januar 2024
<ul style="list-style-type: none"> Føre-var-tilnærming 	Retningslinjer for helse, miljø, sikkerhet og kvalitet (HMSK)	Konsernsjefen	Januar 2024

Retningslinjer for bærekraftige innkjøp

Yaras retningslinjer for bærekraftige innkjøp ble lansert i juni 2022. Disse retningslinjene beskriver hvordan vi planlegger å sikre bærekraftig verdiskaping ved å fremme åpenhet og en høyere standard for leverandørenes bærekraftsresultater. De angir en spesifikk forventning fra Yaras side om at leverandørene respekterer FN's veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og beskriver hvordan Yara planlegger å følge opp leverandørenes bærekraftsrelaterte etterlevelse og resultatstyring. Retningslinjene for bærekraftige innkjøp veileder vår globale innkjøpsorganisasjon og gjennomføringen av vårt program for bærekraftige innkjøp.

Integrity Due Diligence

Integrity Due Diligence er vår prosedyre for å sikre og overvåke potensielle, nye og eksisterende forretningspartners integritet. Prosedyren krever en førstegangs vurdering av alle potensielle nye forretningspartnere mot etablerte risikofaktorer. Hvis en risiko

blir identifisert, er forretningspartneren nødt til å fylle ut en egevaluering og erklæring om viktig forretningsinformasjon og temaer som antikorrupsjon, menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, helse og sikkerhet og miljøet. Hvis nevnte risikofaktorer forblir uakseptable, kan vi kreve en inngående IDD, kursing eller andre tiltak. Som en del av prosedyren for aktsomhetsvurderinger overvåker vi kontinuerlig etterlevelsen av regelverket i forsyningskjeden vår ved å screene forretningspartnere mot sanksjoner, overvåkingslister og etterlevelsesdatabaser. På grunnlag av risiko blir visse forretningspartnere valgt ut for ytterligere oppfølging, herunder inngående aktsomhetskontroller, opplæring og andre kommunikasjonstiltak. Avhengig av saken gjennomføres dette enten av Ethics and Compliance-avdelingen andre ekspertfunksjoner eller forretningsområdet.

Åpenhetsloven

Åpenhetsloven regulerer bedrifters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Rapporteringskravene er basert på prinsippene i OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Tabellen på side 207 inneholder en oversikt over rapporteringskravene i henhold til Åpenhetsloven og hvor de er behandlet i denne rapporten.

Informasjonen er gyldig for Yara International ASA og tilknyttede datterselskaper og er også tilgjengelig på www.yara.com

Menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger

Yara har forpliktet seg til å respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og arbeidslivsstandarder i sin egen virksomhet og i hele verdikjeden. Respekt for menneskerettighetene er grunnleggende for fornuftig risikostyring og Yaras verdiskaping.

Vårt overordnede mål er å sikre at vi oppnår suksess på riktig måte. Vi er klar over at vår virksomhet og verdikjede er eksponert for menneskerettighetsutfordringer og er forpliktet til kontinuerlig å forbedre vår tilnærming til aktsomhetsvurderinger. Vi verdsetter vårt gode forhold til ansatte, leverandører og forretningspartnere, og samarbeider ofte med dem.

Selskapsledelse og retningslinjer

De etiske retningslinjene beskriver Yaras forpliktelse til å sikre en etisk og lovlig forretningspraksis som omfatter menneskerettigheter. De fokuserer særlig på deltakelse i lokalsamfunn og klager, urfolk og bruk av ressurser, barnearbeid, moderne slaveri, likelønn og arbeidstid samt foreningsfrihet og kollektive forhandlinger. Se Etiske retningslinjer, side 98, og Opplæring i og bevisstgjøring rundt menneskerettigheter, side 101.

Våre forventninger til ansvarlig forretnings-skikk og respekt for menneskerettigheter går lenger enn vår egen virksomhet og gjelder for hele verdikjeden gjennom våre etiske retningslinjer for forretningspartnere og retningslinjer for bærekraftige innkjøp som fastsetter grunnleggende krav og forventninger til menneskerettigheter for våre forretningspartnere i den oppstrøms og nedstrøms

verdikjeden. Se Etiske retningslinjer for Yaras forretningspartnere og Retningslinjer for bærekraftige innkjøp, side 98.

Interessentinvolvering

Gjennom vår prosedyre for forvaltning av interessenter konsulterer, involverer og samarbeider vi med interessenter på en strukturert måte. Les mer om prosedyren og resultater for 2023 på side 106.

Prosesser

Respekt for menneskerettighetene er integrert i sentrale retningslinjer og prosedyrer og i vårt compliance-program og våre risikostyringsprosesser. Se Bedriftskultur og antikorrupsjon, side 198, Håndtering av utfordringer i vår forsyningskjede, side 104, og Arbeidstakere i verdikjeden, side 178.

Identifikasjon av påvirkning

Vi vurderer negative påvirkninger gjennom vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger (HRIA-er), aktsomhetsvurderinger (IDD), styringsprosessen for etterlevelse blant leverandører og prosedyren for leverandørrevisjoner samt gjennom Yaras klagekanaler, se side 198.

Vurderinger av menneskerettighetspåvirkning

Det å gjennomføre målrettede vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger er et vesentlig element i vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger. Hver slik vurdering som vi har gjennomført hittil, har vist seg å være svært nyttig når det gjelder å identifisere menneskerettighetspåvirkninger knyttet til Yaras virksomhet, og evaluere hvordan våre retningslinjer for menneskerettigheter i

praksis. Funn, handlingsplaner og iverksatte tiltak legges regelmessig frem for konsernledelsen og styret. Ansvar for risikoreduserende tiltak og avhjelping ligger hos den lokale ledelsen. Ethics and Compliance-avdelingen følger opp implementeringen og rapporterer om fremdriften.

Vi gjennomfører risikovurderinger for menneskerettigheter og geopolitikk for å rangere de landene hvor vi driver virksomhet, og de landene hvor vi kjøper råvarer når det gjelder eksponering for menneskerettighetsrisikoer. Vurderingen for 2023 identifiserte 24 høyrisikoland, opp fra 17 i 2022. Funnene ligger til grunn for hvor vi skal gjennomføre vurderinger av menneskerettighetspåvirkning.

Funn fra disse vurderingene har også gitt oss en bedre forståelse av hvilke menneskerettigheter som risikerer å bli påvirket negativt i Yaras verdikjede. Disse presenteres i våre etiske retningslinjer og i avsnittet nedenfor. Vi er klar over at dette landskapet kan endre seg, og at vi kontinuerlig må følge med på de potensielle påvirkningene fra vår virksomhet og verdikjede.

I 2023 hadde vi fokus på å redusere større risikoer for negativ påvirkning som ofte ble identifisert i de vurderingene av menneskerettighetspåvirkninger som er utført hittil, og utføre interne revisjoner for å verifisere gjennomføringen og effekt av avtalte tiltak fra tidligere gjennomførte vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger i India, Colombia og Brasil. Les mer om overvåking på side 101.

I 2024 vil vi utføre en vurdering av menneskerettighetspåvirkninger for vår virksomhet i Mexico. Visse høyrisikoland er ikke egnet

for vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger på grunn av Yaras tilstedeværelse i markedet, størrelsen på virksomheten vår eller sikkerhetsrelaterte spørsmål. Disse landene og områdene overvåkes via andre aktiviteter.

Identifiserte menneskerettigheter hvor det var risiko for negativ påvirkning

Yaras bruk av innleid arbeidskraft er en viktig faktor for negative menneskerettighetspåvirkninger for arbeidstakere ved våre anlegg og i vår forsyningskjede, ved for eksempel tredjepartsdrevne lagre og hos logistikkleverandører. Vår evne til å ivareta individuelle arbeidstakeres rettigheter, herunder rettfærdige lønninger, arbeidstid, ytelser, årlig ferie, jobbsikkerhet og en trygg og god arbeidsplass uten diskriminering, reduseres når vi bruker innleid arbeidskraft. Tungt manuelt arbeid gir en ytterligere helse- og sikkerhetsrisiko, særlig i kombinasjon med høye temperaturer og høy luftfuktighet.

Funnene av potensielle og faktiske negative menneskerettighetspåvirkning har vært temmelig konsekvente i de landene hvor det er utført vurderinger av menneskerettighetsvurderinger frem til nå, men graden av negative påvirkning varierer. Tabellen til høyre inneholder en oversikt over de viktigste rettighetsinnehaverne som er berørt, og hvilke menneskerettigheter som risikerer å bli negativt påvirket i de landene og områdene som er vurdert.

Reduksjon av påvirkninger

Vi er klar over at vi har bedre kontroll og forbedringsmuligheter for påvirkning som er knyttet til våre egne ansatte enn for anlegg som betjenes av tredjeparter, innleid

arbeidskraft og i forsyningskjeden. Det er imidlertid viktig å håndtere negative påvirkninger og gjennomføre risikoreducerende planer for alle områder, både for å overholde Yaras etiske retningslinjer, og forpliktelser og forventninger i lovverket og anerkjente internasjonale standarder.

I 2023 fortsatte vi å implementere selskapsovergripende retningslinjer og prosjekter som var satt i gang på grunnlag av tidligere funn fra vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger Dette omfatter globale retningslinjer for fysiske krav til arbeidsmiljøet, som vi vil fortsette å gjennomføre ved alle Yaras anlegg i 2024, se side 175. Levelønnsprosjektet for Yara-ansatte avsluttet sin globale utrullingsanalyse i 2023, se side 157. Fra og med 2024 vil levelønnsretklene bli vedlikeholdt og oppdatert i løpet av årets første kvartal for å overvåke og analysere forskjellene og treffe nødvendige tiltak. Tilgangen på klagekanaler på lokale språk er forbedret. Vi fortsette arbeidet med å skape generell bevissthet rundt klageprosesser og vil evaluere klagekanalene våre mot effektivitetskriteriene under FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter i 2024.

Funn knyttet til diskriminering har i mange tilfeller vært oppfattede risikoer og er blitt redusert gjennom tydeligere kommunikasjon og åpenhet om interne prosesser. Initiativer knyttet til mangfold, likestilling og inkludering er avgjørende for det kontinuerlige arbeidet med å få bukt med diskriminering og trakassering i Yara, se side 164.

De viktigste menneskerettighetene som er påvist å være under press ved vurderte anlegg, fordelt på rettighetsinnehavergruppe

Yaras ansatte

- Trakassering eller diskriminering basert på kjønn og rase
- Arbeidsmiljø, eksponering for støv, støy, varme og manuelt arbeid
- Risiko for psykisk helse på grunn av stress fra for stor arbeidsbelastning
- Mangel på garantert levelønn
- Tilgang til tilstrekkelige klagemekanismer på lokale språk

Innleid personell ved Yaras anlegg

- Ansettelsesvilkår
- Arbeidsvilkår, eksponering for varmemstress, tilgang til vann og kloakk, lang arbeidstid og overtid
- Mangel på garantert levelønn og bruk av akkordlønn
- Arbeidsmiljø, herunder manuelt arbeid
- Restriksjoner på foreningsfrihet
- Mangel på effektive klagemekanismer

Arbeidstakere i forsynings- og verdikjeden (herunder tredjepartslagre)

- Helse-, arbeidsmiljø-, og arbeidslivsrelatert risiko på grunn av lave standarder og omfattende bruk av midlertidig ansatte ved tredjepartslagre
- Arbeidslivsstandarder og arbeidsforhold for lastebilsjåfører
- Barnearbeid og brudd på arbeidslivsstandarder i landbrukssektoren

Lokalsamfunn og samfunnet generelt

- Levebrød berørt av utslipp, støv og vannforbruk
- Mangel på effektive klagemekanismer og interessentinvolvering gjennom meningsfull dialog mellom Yara og lokalsamfunn

Andre tiltak som er iverksatt for å redusere den identifiserte eksponeringen for risiko blant innleid personell, fortsatte i 2023. De omfatter følgende:

- Påvirke innleid personell til å tilby sine arbeidstakere anstendige arbeidsvilkår og forutsigbar arbeidstid i samsvar med forventningene fastsatt i de etiske retningslinjene for Yaras forretningspartnere.
- Utvide Yaras krav til det fysiske arbeidsmiljøet til å inkludere innleid arbeidskraft ved Yaras anlegg.
- Alle Yaras anlegg har en egen kontaktperson, og fysiske «forslagskasser» er tilgjengelige ved anlegg hvor den nettbaserte klagekanalen ikke anses å være tilstrekkelig tilgjengelig.
- Yara oppfordrer innleid personell som tilbyr arbeidskraft til våre anlegg, til å gi sine arbeidstakere foreningsfrihet hvor denne rettigheten kanskje er begrenset. Dette er understreket i våre etiske retningslinjer for Yaras forretningspartnere.
- Miljøvurderinger utføres, og eventuelle klager behandles i samsvar med etablerte prosedyrer. Interessentinvolvering er en prioritert oppgave ved våre fabrikker, lagre og andre operative enheter.
- Yara kjøper ikke fra den kinesiske regionen Xinjiang, og vi selger ikke direkte til regionen. Ledelsen i Yara i Kina fortsetter å følge situasjonen.

Se mer om tiltak knyttet til verdikjeden i Arbeidstakere i verdikjeden, side 178, og Lokale sosiale påvirkninger, side 186.

Skape større bevissthet rundt menneskerettighetene

Menneskerettigheter er inkludert i all opplæring i de etiske retningslinjene, herunder obligatorisk e-læring for nyansatte og fysiske opplæringsprogrammer. Et spesifikt e-læringskurs i næringsliv og menneskerettigheter er også tilgjengelig for alle ansatte, samt ytterligere e-læringsmoduler som omfatter temaer som etisk atferd og rapportering av brudd. De inneholder særskilte avsnitt om menneskerettigheter, trakassering, diskriminering og forskjellsbehandling på grunnlag av kjønn.

Alle ansatte fikk regelmessig opplæring i de etiske retningslinjene. I 2023 mottok 711 ansatte spesifikk opplæring i menneskerettigheter, og e-læringskurset i næringsliv og menneskerettigheter som ble lansert i 2022, ble gjennomført av 224 ansatte. Opplæring i menneskerettigheter for innkjøpsfunksjonen vil bli prioritert i 2024.

I forbindelse med temaet «Å gjøre det rette – å gjøre de rette valgene» var menneskerettigheter ett av de viktigste temaene som ble drøftet på Yaras etikkdag i 2023, se side 199. Mer informasjon om sikkerhet og menneskerettigheter finnes under Arbeidstakere i verdikjeden, side 178.

Overvåking

Når det er påvist risiko for negative menneskerettighetspåvirkninger fra vår virksomhet, er det utviklet handlingsplaner som følges opp regelmessig frem til de er fullført. I 2023 gjennomført vi internrevisjoner for å verifisere gjennomføringen av avtalte tiltak fra tidligere gjennomførte vurderinger

av menneskerettighetspåvirkninger i India, Colombia og Brasil. Målet var å vurdere om de iverksatte tiltakene har ført til de ønskede resultatene. Revisjonene viste at mens de fleste av de avtalte tiltakene er iverksatt, ble det påvist en viss mangel på effektivitet og noen nye funn. Funn fra internrevisjonene vil bli fulgt opp og overvåket til frem til de er lukket.

Dette fremhever betydningen av fortsatt fokus på å måle resultater og virkninger av tiltak som er iverksatt for å sikre faktiske forbedringer når det gjelder menneskerettigheter. En prosess for å sikre kontinuerlig overvåking og tilstrekkelige tiltak som følge av vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger vil bli utviklet i 2024.

Vi vil også fortsette å fokusere på gjentakende risikoer for negative påvirkninger som ofte blir identifisert i vurderingene av menneskerettighetspåvirkninger. Globale initiativer for å eliminere eller minimere mulige negative påvirkninger fra vår virksomhet på menneskerettighetene til berørte rettighetsinnehavere er vår viktigste oppgave. Disse initiativene omfatter å gjennomføre alle krav i retningslinjene våre til fysisk arbeidsmiljø og fortsette å rulle ut levelønnsprosjektet til innleid arbeidskraft. Vi fortsetter også å holde øye med den samlede eksponeringen for menneskerettighetsrisiko som en del av vår geopolitiske risikovurdering.

Vi vil fortsette å forbedre vårt arbeid med å skape bevissthet rundt menneskerettigheter i organisasjonen vår gjennom kurs, e-kurs, kommunikasjon og kunnskapsdeling. Å skape bevissthet rundt eksponering for

Vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger

Vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger er utført av uavhengige eksterne saksekspertter for et representativt antall høyrisikoland hvor Yara driver virksomhet.

- 2018: Myanmar og Etiopia (skrivebord)
- 2019: India, Colombia, Filippinene
- 2021: Brasil (sju anlegg)
- 2 022 Kina, Zambia, Tanzania, Sør-Afrika

Mål

Innen 2025 utføre vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger (HRIA-er) og håndtere funn i alle land hvor vi vurderer at vår virksomhet har de største påvirkningene på menneskerettigheter, med fokus på Mexico i 2024

I rute

menneskerettighetsrisiko og kunnskap om aktsomhetsvurderinger for menneskerettigheter innen innkjøpsfunksjonen er fortsatt en prioritert oppgave i 2024. Løpende aktiviteter, for eksempel aktsomhetsvurderinger og opprettholdelse av klagekanaler, vil fortsette som vanlig.

Kommunikasjon av resultater

Avsnittene Generell informasjon (side 94), Bedriftskultur og antikorrupsjon (side 198), Andre arbeidsrelaterte rettigheter (side 175), Arbeidstakere i verdikjeden (side 178), Lokale sosiale påvirkninger (side 186) og Urfolks rettigheter (side 188) i denne rapporten utgjør Yaras lovpålagte rapportering etter åpenhetsloven for 2023. Mer informasjon finnes på vår dedikerte nettside, herunder hvordan informasjonsanmodninger fremsettes i samsvar med Åpenhetsloven § 6.

Utbedring

Yara sørger for at negative påvirkninger fra virksomheten blir avhjulpet, i den grad det er mulig og avhengig av hvor store påvirkningene har vært. Vi har som mål å gå i tidlig dialog med mennesker som bor tett på våre anlegg, slik at de skal få mulighet til å gi uttrykk for sine synspunkter og bekymringer for å hindre eller redusere potensielle eller negative påvirkninger. Vi søker å innlede toveis dialog med våre interessenter og ta størst mulig hensyn til tilbakemeldinger fra tredjeparter eller relevante funn. Våre klagemekanismer er beskrevet i temakapitlene i denne rapporten. Alle som ønsker å rapportere en bekymring, kan følge prosedyrene som er meddelt der.

Håndtering av helse, miljø, sikkerhet og kvalitet (HMSK)

Yara forplikter seg til å kontrollere at gjødsel med råvarer, tilsetningsstoffer og mellomprodukter behandles og produseres, håndteres, distribueres, lagres og brukes på en trygg og sikker måte med hensyn til arbeidsmiljø, miljø, sikkerhet og kvalitet.

Retningslinjer og forpliktelser

Yaras HMSK-retningslinjer beskriver vår kurs og våre intensjoner for HMSK-resultater og -styring og tilbyr et rammeverk for HMSK-mål, se side 98.

Dette omfatter nærmere bestemt:

- **Helse og sikkerhet:** Yara har et ansvar for sikkerheten til ansatte og innleid personell og mener at alle ulykker kan forebygges. Vi har iverksatt en prosess hvor målet er null ulykker, og vi har opprettet et sikkerhetsprogram som samsvarer med denne ambisjonen.
- **Prosessikkerhet:** Vi anser gode prosessikkerhetsresultater som en forutsetning for vår berettigelse til å drive virksomhet, og det endelige målet er – for alle arbeidstakere og omkringliggende lokalsamfunn – å sikre minst mulig eksponering for de risikoene våre prosesser genererer.
- **Miljø:** Vi har forpliktet oss til kontinuerlig å jobbe for å forbedre miljøresultater og gjennomføre nye miljøstandarder i vår verdikjede. Vi bruker en føre-var-strategi for å identifisere risikoer og treffe forebyggende tiltak for å redusere potensiell skade på mennesker eller miljøet.

- **Produktforvaltning og -etterlevelse:** Vi påtar oss ansvar for å etterleve regelverket og sikre produktintegritet i hele verdikjeden til våre produkter. Vår produktforvaltnings-tilnærming sikrer systematisk overvåking av kvaliteten og sikkerheten for alle våre produkter, og vi er fullt ut forpliktet til å overholde alle relevante kjemiske og produktrelaterte reguleringer.
- **Sikkerhets- og nødberedskap:** Vi har forpliktet oss til å beskytte liv og helse, infrastruktur, miljøet vi arbeider i, informasjon og vårt omdømme ved å forstå sikkerhetsrisikoer og proaktivt implementere risikoreducerende tiltak.

Vi ser nærmere på disse temaene i temaopplysningene.

HMSK-styring

Yara har et selskapsovergripende styringssystemsertifikat (MSC) for de tre ledelsesstandardene ISO 9001 (Kvalitetsstyring), ISO 14001 (Miljøstyring), og ISO 45001 (Arbeidsmiljøledelse) som omfatter Yaras enheter i alle regioner.

» Paraplysertifikater på www.yara.com

Dessuten implementerer vi ISO 50001 (Energistyring) ved store produksjonsfabrikker. Vi har innført tredjeparts sertifiserte produktforvaltningssystemer ved alle våre gjødselanlegg som omfatter verdikjeden

fra produktutvikling til innkjøp, produksjon, forsyningskjede og salg globalt.

Konsernets HMSK-avdeling fører tilsyn med den globale sertifiseringsprosessen for styringssystemer i Yara, fastsetter prosesser og standarder og gjennomfører hyppige internrevisjoner av alle enheter for å sikre etterlevelse og kontinuerlig forbedring.

Hver region og produksjonsenhet har egne HMSK-ressurser som støtter forvaltningen og overvåkingen av HMSK-resultater. De rapporterer gjennom linjeorganisasjonen, og konsernets HMSK-avdeling er i siste instans ansvarlig for å levere åpen og rask informasjon internt og eksternt. Alle produksjonsfabrikker har en obligatorisk arbeidsmiljøkomité som omfatter alle de ansatte som jobber på stedet.

Identifisering og reduksjon av påvirkninger

Yara benytter en varsom metode for å kartlegge risiko og treffe forebyggende tiltak for å redusere potensiell skade på mennesker og miljø. Risikovurderingene er tilsvarende for hele konsernet, og større HMSK-risikoer er inkludert i risikostyringsprosess som en del av virksomhetsplanleggingen og strategiutviklingen.

Yaras store kjemiske produksjonsanlegg er klassifisert som industriell aktivitet med potensiell fare for storulykker. Aktivitetene deres er omfattet av lokale tillatelser og

reguleringer, og de er pålagt å drive i samsvar med strenge prosedyrer og ledelseskontroller for å hindre alvorlige prosessikkerhetsrelaterte ulykker. Yara har et veletablert styringssystem for prosessikkerhet, herunder detaljerte tekniske standarder og et omfattende revisjons- og inspeksjonsprogram. Systematisk overvåking av miljøresultater og prosessikkerhetstiltak er på plass, herunder prosessikkerhetsverktøy som HAZOP (Hazard and Operability studies).

Evaluering

Effektiviteten av Yaras HMSK-styring evalueres ofte både internt (f.eks. av Yaras interne risiko- og revisjonsenhet og HMSK) og av tredjeparter (f.eks. styringssystemsertifisering, GRI-verifisering). Forbedringstiltak treffes basert på tilbakemeldingen.

Sertifiseringsrevisjonene dokumenterer at arbeidet med å gjennomføre styringssystemer og identifisere rom for forbedring i overvåkingen av miljøresultater, etterlevelseshistorikk og målsetting for alle regioner går godt.

Hvert år rapporterer Yara i henhold til en rekke ordninger for bærekraftsvurdering, for eksempel CDP Climate og CDP Water, sammen med vurderingssystemene til en rekke investoranalytikere som Sustainalytics. Vi benytter disse prosessene til å forbedre våre resultater og beste praksis.

Håndtering av påvirkninger i vår forsyningskjede

Vår globale virksomhet og omfattende verdikjede innebærer at det finnes en rekke bærekraftsrisikoer og -påvirkninger. Vi benytter en risikobasert tilnærming og styrer ressursene våre til de mest vesentlige og presserende utfordringene samtidig som vi sikrer verdiskaping og ressursoptimalisering.

Vi kan ikke luke ut enhver risiko eller påvirkning i verdikjeden vår med de ressursene vi har. Derfor benytter vi målrettede tiltak basert på påvirkningens karakter, strategiske prioriteringer og vår innflytelse over saken. Med stadig strengere myndighetskrav til bærekraft i verdikjeden skalerer vi opp arbeidet med å redegjøre for hele serien av negative og positive påvirkninger i vår verdikjede.

Prioriteringer i første fase av dette pågående arbeidet er blant annet å:

- forbedre vår organisasjon, funksjoner og ressurser knyttet til bærekraftige innkjøp
- utvikle en grunnleggende strategi knyttet til bærekraftsrelaterte aktsomhetsvurderinger for vår påvirkning på verdikjeden
- benytte våre eksisterende prosesser til å innfri økende forventninger der det er mulig, og initiere nye arbeidsstrømmer for å fremme en bærekraftig verdikjedetilnærming
- Benytte den økende mengden av regulative krav, til å bidra til en høyere prioritering av bærekraftig og ansvarlig forretningskikk hos våre forretningspartnere
- Forberedelse til å imøtekomme rapporteringskravene for verdikjeden

Retningslinjer og prosedyrer

Vi har forpliktet oss til å identifisere, vurdere og håndtere påvirkninger i forsyningskjeden vår. Disse forpliktelsene gjenspeiles i våre retningslinjer og prosesser. De styrer hvordan vi samarbeider med våre leverandører og andre forretningspartnere i verdikjeden, hvilke standarder vi setter for dem, og hvordan vi overvåker og redegjør for deres etterlevelse.

Les mer om våre etiske retningslinjer for forretningspartnere, retningslinjer for bærekraftige innkjøp og aktsomhetsvurderinger på side 98.

Tiltak og ressurser

I februar 2023 ble Yara medlem av Together for Sustainability (TfS), et initiativ i kjemisk sektor, som setter globale standarder for miljø-, samfunns- og styringsrelaterte resultater i kjemiske forsyningskjeder. Forsyningskjeder for kjemikalier er integrert over hele verden, og de 51 TfS-medlemmene og deres leverandører finnes over hele kloden. Bransjeoverskridende samarbeid og kontinuerlig forbedring av den kjemiske forsyningskjedens bærekraft, krever et internasjonalt perspektiv kombinert med regional kunnskap.

TfS-prinsippene er i samsvar med våre egne, og vi er overbevist om at medlemskap i TfS vil være gunstig for begge parter:

- I 2023 fortsatte vi arbeidet med å vurdere leverandørenes bærekraftsresultater ved hjelp av EcoVadis, nå i samarbeid med TfS, hvor vi bidro til, og benyttet oss av, prinsippet om å dele evalueringer. Tabellen nedenfor viser hvordan vi har benyttet

EcoVadis til å vurdere bærekraftsarbeidet i vår forsyningskjede, og inneholder data om andelen av vårt forbruk og antallet leverandører som er omfattet av EcoVadis.

- Vi har igangsatt deltakelse i TfS-arbeidsgrupper og regionale team, og vi har som mål å styrke dette samarbeidet i 2024.
- Vi har forpliktet oss til å utføre revisjoner som en del av vårt TfS-medlemskap, og vi vil gjennomføre de første i 2024.
- For å forbedre hvordan vi rapporterer og håndterer scope 3-oppstrømsutslipp, planlegger vi i 2024 å samarbeide med TfS Scope 3-programmet for klimagassutslipp, som er, TfS sin sektorbaserte løsning for å overvåke, administrere og å treffe tiltak for å redusere Scope 3-klimagassutslippene.
- I 2023 begynte vi å bruke TfS-programmet for kunnskapsbygging og opplæring, deriblant TfS-akademiet. I 2024 planlegger vi å innføre det for våre innkjøpsspesialister.

Måloppnåelse med EcoVadis i 2023

Tema	2023	2022
Forbruksdekning %	47 %	35 %
% forbedring (sammenlignet med tidligere vurdering)	61 %	70 %
% forbedring (sammenlignet med første vurdering)	90 %	88 %
Antall vurderte leverandører	706	281

Å bygge kapasitet

Yaras Innkjøpsfunksjon har lang erfaring med å håndtere bærekraftsspørsmål i forsyningskjeden. I 2023 restrukturerte vi arbeidsstrømmen for innkjøpsstrategi og tilknyttede initiativer for å skifte fokus over på den økende etterspørselen etter bærekraft i vår forsyningskjede, som kommer fra internasjonale og nasjonale reguleringsstandarder og interessentforventninger.

Som en del av den nye metoden opprettet vi et eget program for bærekraftige innkjøp, ledet av direktøren for bærekraftige innkjøp. Teamet vil fortsette å jobbe for å fremme bærekraftige innkjøp i vår forsyningskjede basert på kommende opplysningskrav i CSRD, CBAM, CSDDD og andre regelverk. Den nye strategien innebærer også å forbedre det tverrfunksjonelle samarbeidet i Yara og utnytte samarbeidsavtaler og partnerskap som TfS for optimale resultater når ressursene er begrenset.

Bærekraft i Yaras strategi

Bærekraft er integrert i vår ambisjon, som beskriver vår strategi. For å virkeliggjøre vår ambisjon om å skape en naturvennlig matfremtid har vi som mål å skape konkrete, positive ringvirkninger for hver av de tre grunnpilarene i ambisjonen vår:

- Klimanøytralitet
- Regenerativt landbruk
- Verdiskaping

Les mer om vår forretningsmodell, vår strategi og våre prioriteringer på side 17–42.

Vår verdikjede

Yaras verdikjede strekker seg over hele verden med cirka 30 000 nivå 1-leverandører oppstrøms og salg i 140 land i den nedstrøms verdikjeden. Vårt bærekraftsarbeid er rettet mot hele verdikjeden – fra innkjøp av råvarer til anvendelse av produktene våre i matproduksjon og industriprodukter.

Mineralgjødning er fremstilt av naturlig forekommende råvarer. I tillegg til luft og naturgass bruker vi råfosfat og kaliumsalter samt andre plantenæringsstoffer som er kjøpt i mindre volumer. Naturgass brukes som råvare for å produsere ammoniakk og i mindre grad for å tilby prosessvarme og -energi.

Naturgass

Vi kjøper naturgass, og i noen tilfeller andre former for hydrokarboner, for å produsere nitrogen gjødning og industriprodukter. Vår største leverandører er Engie (Frankrike), Shell (Storbritannia), Equinor (Norge), Gail (India), The National Gas Company of Trinidad and Tobago (Trinidad).

Fosfat

Fosfor (P) forekommer i naturlige geologiske avleiringer som fosforitt, som utvinnes fra jordskorpen. Vi kjøper fosforitt og fosforsyre for å produsere granulert fosfat, fôrfosfater og NPK-gjødsel. De største leverandørene er Foskor (Sør-Afrika), Mosaic (Peru), OCP (Marokko) og JPMC (Jordan). Vi utvinner også fosforitt ved ett heleid anlegg, Siilinjärvi i Finland.

Kalium

Vi kjøper to typer kalium (K): kaliumklorid (MOP) og kaliumsulfat (SOP). MOP utvinnes fra naturlig forekommende malmforekomster som har dannet seg gjennom tusenvis av år. SOP produseres primært ved å la MOP reagere med svovelsyre, mens en mindre andel av SOP i verden utvinnes fra naturlig forekommende malmforekomster. I 2023 ble MOP og SOP hovedsakelig kjøpt inn fra fire leverandører: Canpotex (Canada), K+S (Tyskland), ICL (Israel) og The Arab Potash Company (Jordan). Vi produserer også SOP ved vårt eget anlegg i Kokkola i Finland.

Mer informasjon om råvarer finnes under Ressursbruk og sirkulærøkonomi, side 147.

De fleste av disse råvarene kommer fra ikke-fornybare kilder og inkluderer miljømessige og sosiale høyriskobransjer som gruvedrift og fossilt brensel. Ifølge ILOs rapport fra 2022 er landbrukssektoren videre én av de verst berørte bransjene når det gjelder utnyttelse av tvangsarbeid og tvunget barnarbeid. Landbruket kan også være en viktig kilde til negative miljøpåvirkninger som ferskvannsuttak,

jordforringelse, avskoging, nedbrytingen av det biologiske mangfoldet og klimagassutslipp.

Dette understreker betydningen av våre prosesser for bærekraftsrelaterte aktsomhetsvurderinger og kontinuerlige innsats for

å hjelpe landbrukssamfunnet med å få større avlinger og forbedre lønnsomhet og sosial inkludering samtidig som miljøpåvirkning minimeres.

Verdiskaping og -fordeling

Tabellen nedenfor er utarbeidet i henhold til rapporteringskravene i GRI 201-1.

USD millioner	2023	2022
Driftsinntekter og andre inntekter	15 547	24 051
Renter og andre finansinntekter	159	108
Utbytte/tilbakebetaling av kapital fra selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden	(16)	(8)
Sum økonomisk verdiskaping	15 690	24 151
Driftskostnader	12 590	17 928
Ansatte (lønninger og ytelser)	1 399	1 284
Banker (rente)	260	227
Aksjonærer (utbytte)	1 319	1 054
Myndigheter (betalt skatt)	479	627
Lokalsamfunn (gaver og sponsing)	11	18
Myndigheter (bøter betalt)	1	1
Sum distribuert økonomisk verdi	16 059	21 139
Ivaretatt økonomisk verdi	(368)	3 012

Interessentengasjement i 2023

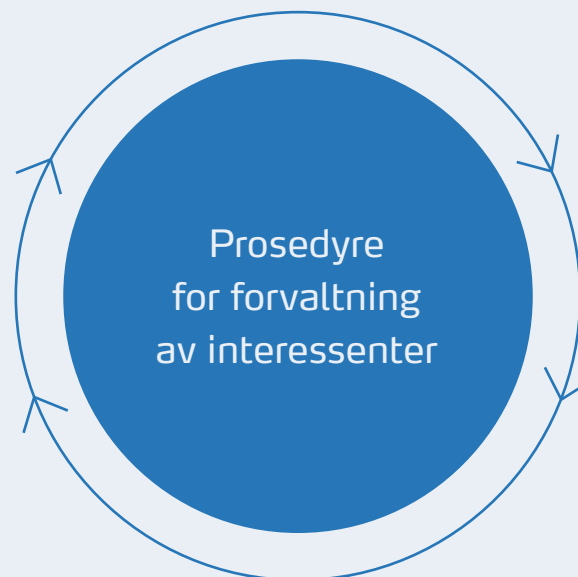
Vi samarbeider med interessenter globalt og lokalt for å bygge tillitsforhold og hente inn bedre forretningsinformasjon som kan gi oss ideer til produkter og tjenester.

Interessentinvolvering er en kontinuerlig prosess i Yara, både på et strategisk og lokalt nivå. Gjennom vår prosedyre for forvaltning av interessenter konsulterer, involverer og samarbeider vi med interessenter på en strukturert måte. Dette er supplert av retningslinjene for interessentinvolvering som tilbyr praktisk veiledning for alle Yaras team som har kontakt med forskjellige interessenter.

Alle forretningsenheter og prosjektteam over hele verden utfører regelmessige interessentanalyser og fastsetter arenaer for dialog med viktige grupper som en del av sin forretningsplanlegging, eller når det gjelder spesifikke hendelser eller initiativer. Hvert år sammenstiller vi rapporter fra disse enhetene og teamene for å dokumentere vår kontakt med interessenter, identifisere tilbakevendende bekymringer og dele erfaringer.

Strategi
Fastsette mål i tråd med konsernets strategi

Involveringsstrategi
Bestemme tilnærming, format og frekvens

Kartlegging og analyse
Identifisere interessenter og fastsette involveringsgrad

Løpende samhandling
Gjennomføre plan og håndtere relasjoner og tilbakemeldinger

Her er et sammendrag av dialoger med sentrale interessentgrupper i 2023.

Mer informasjon om våre strategiske aktiviteter og sentrale medlemskap og allianser finnes på side 46.

Interessegruppe: **Ansatte**

Hvordan vi involverer oss

- Globale og lokale allmøter med spørsmåls- og svarøker
- Intranett
- Hyppige ansattundersøkelser
- Regelmessig dialog med fagforeninger
- Jevnlige utviklingssamtaler
- Opplæring, veiledning og oppfølging
- HMSK-opplæring og -bevisstgjøring
- Opplæring i og bevisstgjøring rundt etikk og etterlevelse
- Nettverk og lokale team for mangfold, likestilling og inkludering (DEI)
- Globale bevisstgjøringsdager
- Møter på verkstedsgulvet og sikkerhetsorienteringer
- Nettverk for underrepresenterte grupper

Viktige temaer i 2023

- Helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen
- Godtgjørelse og levekostnad
- Produksjonsbegrensninger og vedlikeholdsstans
- Mangfold, likestilling og inkludering
- Fleksible og hybride arbeidsformer
- Karriereveier, læring og utvikling
- Anerkjennelse på arbeidsplassen
- Etisk atferd og verdi av å varsle
- Utvikling av en entreprenørskapskultur
- Foreningsfrihet

Tiltak

- Etablerte nettverk og grupper for underrepresenterte grupper, side 165
- Utvidet vårt Safe by Choice-program til å omfatte sikkerhet og trivsel på arbeidsplassen, side 160
- Fortsatte investeringer i ansattes fysiske og psykiske helse, side 160
- Vurderte levelønn og fastsatte terskel for alle steder, side 157
- Videreførte Black Leadership Development-programmet, side 173.
- Oppdatert analyse av lønnsforskjell mellom kvinner og menn, side 167
- Videreførte Women in Agronomy- og Women in Maintenance-programmene, side 167
- Lanserte People Connect-prosessen og det globale mentorprogrammet for å støtte opp under individuell utvikling, side 172

Interessegruppe: **Arbeidstakere i verdikjeden**

Hvordan vi involverer oss

- Opplæring for utvalgte forretningspartnere og grupper av arbeidstakere
- Klagekanaler og Ethics Hotline
- Målrettede kommunikasjonsaktiviteter på arbeidsplassen

Viktige temaer i 2023

- Yaras etiske retningslinjer for forretningspartnere
- Menneskerettigheter og etisk adferd
- Helse og sikkerhet
- Aktsomhetsvurderinger og forventninger i hendelser som involverer tredjeparter og underleverandører
- Åpenhetsloven

Tiltak

- Fortsatte å integrere bærekraft i våre innkjøp side 104
- Fulgte opp funn fra tidligere vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger side 99
- Etablerte bransjerisikovurdering, side 179
- Gjennomførte sosiale revisjoner av lokale leverandører, side 178
- Ble med i Together for Sustainability (TfS), side 104

Interessegruppe: **Distributører og forhandlere**

Hvordan vi involverer oss

- Agronomer på bakken, avlings- og produktspesialister
- Kundetilfredshetsundersøkelser og tilbakemeldinger
- Møter og arrangementer
- Sosiale medier
- Deltakelse i detaljhandelssammenslutninger

Viktige temaer i 2023

- Gjødsele- og avlingspriser
- Produktegenskaper (kvalitet, sikkerhet, sikring)
- Plantenæringsprogrammer
- Bærekraftig gårdsforvaltning
- Reguleringsendringer, handelsbegrensninger og sanksjoner
- Erstatningsprodukter og falske produkter

Tiltak

- Sikret stabile forsyninger av gjødsele, side 31.
- Fortsatte støtte på bakken for distributører, forhandlere og bønder, side 181
- Utviklet vår portefølje av digitale løsninger, side 191
- Løste problemet med kopiprodukter side 189

Interessegruppe: **Bønder**

Hvordan vi involverer oss

- Agronomer på bakken, avlings- og produktspesialister
- Kundetilfredshetsundersøkelser og tilbakemeldinger
- Markedsføringsaktiviteter og -kampanjer
- Bondemøter, klinikker og åkerdager
- Digitalt engasjement og markeder

Viktige temaer i 2023

- Rimelige og tilgjengelige produkter
- Avkastning
- Produktegenskaper (kvalitet, sikkerhet, sikring)
- Beste praksis for gjødselebruk og plantenæring
- Markedsadgang
- Bærekraftig gårdsforvaltning
- Nye digitale løsninger
- Emballasje fra resirkulerte materialer
- Kvinners rolle i landbruk

Tiltak

- Innførte nye konsepter og gjødseleprodukter, side 30.
- Økt tilstedeværelse digitalt og på gården, side 30
- Utvidet tilbudet vårt for regenerativt landbruk, side 30.
- Dokumenterte produktkarbonavtrykk og -sporbarhet, side 132.
- Støttet bønder med autentisering av Yara-produkter, side 189

Interessentgruppe: **Investorer og långivere**

Hvordan vi involverer oss

- Børs og pressemeldinger
- Kvartals- og årsrapporter og presentasjoner
- Kampanjeturneer, konferanser og møter
- Individuelle investorsamtaler
- Kapitalmarkedsdag
- Investorseminarer
- Generalforsamling
- E-post og telefonsamtaler
- Møter med banker

Viktige temaer i 2023

- Finansielle resultater og utsikter
- Råvarepriser og markedsdynamikk
- Fremtidig konkurranseevne blant europeiske anlegg
- Yara Clean Ammonias strategi og børsnoteringsstatus
- Avkarboniseringsstrategi og -prosjekter
- ESG-temaer og -resultater
- Reguleringstemaer, herunder CBAM, EU ETS og IRA subsidier i USA
- Yaras kapitalallokeringspolitikk
- Utbetalinger av utbytte

Tiltak

- Rettidig, nøyaktig og omfattende kommunikasjon, side 43
- Merket og forklarte vår ambisjon om å skape en naturvennlig matfremtid på kapitalmarkedsdagen, side 10
- Utdelt utbytte og evaluert tilleggsutbytte eller tilbakekjøp av aksjer, side 45.
- Fremmet vår klimarisikovurdering, side 132
- Vurderte og rapporterte forenlighet med EUs taksonomi, side 114

Interessegruppe: **Leverandører**

Hvordan vi involverer oss

- Regelmessig, direkte dialog og evalueringsmøter
- Møter på stedet
- Strategiske samarbeid og allianser
- Prosess for aktsomhetsvurderinger
- Deltakelse i bransjefora
- EcoVadis-egenvurderinger
- HMSK og sosiale revisjoner
- Klagekanaler og Ethics Hotline

Viktige temaer i 2023

- Konsekvenser av krig og overholdelse av sanksjoner
- EcoVadis-implementering
- Avkarbonisering av verdikjeden
- ESG-praksis og etisk atferd
- Fremtidige forretningsbehov og leveranser
- Nøyaktighet i bestillinger og rettidige betalinger
- Sirkularitet og bærekraftig emballasje
- Bruk av tredjeparter og underleverandører

Tiltak

- Fortsatte utrullingene av retningslinjene for bærekraftige Innkjøp, side 104
- Fikk leverandører med i program for å fremme mer bærekraftig emballasje, side 147
- Fulgte opp funn fra vurderinger av menneskekrettighetspåvirkninger side 99
- Gjennomførte opplæring i etikk og menneskerettigheter for utvalgte forretningspartnere, side 178
- Gjennomførte leverandørrevisjoner, side 178
- Fulgte opp underpresterende leverandører for forbedring og avhjelpende tiltak, side 104

Interessegruppe: **Myndigheter og politikere**

Hvordan vi involverer oss

- Engasjement i prosesser for politikuttforming
- Levering av analyser og studier
- Dedikerte ressurser som driver opplysningsarbeid i Oslo (Norge), Brussel (EU), Washington DC (USA) og Ottawa (Canada)
- Kjerne team og ekspertnettverk på sentrale politiske spørsmål
- Engasjement gjennom bransjeorganisasjoner
- Besøk, møter, sosiale arrangementer og konferanser

Viktige temaer i 2023

- Konsekvenser av krig, handelsbegrensninger og sanksjoner
- Produksjon og produkter av lavutslippssammuniakk
- Bransjens behov for mer fornybar energi
- Klima- og miljøpolitikk
- Matsikkerhet, og bærekraftige matsystemer, herunder presisjonslandbruk, regenerativt landbruk, jordhelse, naturvennlige løsninger og biologisk mangfold
- Bidrag til lokale og nasjonale klimamål

Tiltak

- Fortsatte å bygge bevissthet om selskapet i markedet, side 46.
- Uttrykte bekymringer offentlig om konsekvenser for den globale matsikkerheten, side 46
- Deltok i politiske prosesser for å støtte og fremskynde endring, side 47.

Interessentgruppe: **Næringsmiddelindustrien**

Hvordan vi involverer oss

- Samtaler med sentrale bearbeidingsvirksomheter
- Samarbeidsavtaler og partnerskap med matselskaper og produsenter
- Deltakelse i avlingsspesifikke foreninger
- Markedsføring, møter, arrangementer og åkerdager

Viktige temaer i 2023

- Avkarbonisering av matsystemer
- Regenerativt landbruk
- Jordhelse
- Karbonavtrykk
- Karbonkreditter og markeder
- Næringsstoffeffektivitet
- Insentiver og verdiskaping blant bønder
- Grønn gjødsel
- Matpriser

Tiltak

- Fortsatte arbeid med beregninger av karbonavtrykk, side 130
- Deltok i møter med ledende matselskaper, side 47.
- Samarbeidet med selskaper i matverdikjeden, side 47.
- Deltok i utviklingen av karbonlandbruk, side 30.
- Utvidet produktporteføljen med gjødsel av mer organiske forbindelser, side 189.

Interessegruppe: Lokalsamfunn

Hvordan vi involverer oss

- Dialog og møter med lokale representanter og myndigheter
- Kommunikasjonsaktiviteter
- Partnerskap
- Lokallag og -råd
- Samfunns- og miljøvernprosjekter
- Utdanningsprosjekter
- Praksisplasser og stipender
- Gaver
- Grønne numre og andre klagekanaler

Viktige temaer i 2023

- Matsikkerhet
- Inkluderende landbruk
- Lokal utvikling og verdiskaping
- Menneskerettigheter
- Mangfold, likestilling og inkludering
- Helse og sikkerhet
- Miljø- og trafikkkonsekvenser
- Sikkerhets- og nødberedskap
- Utdanning for barn og ungdom
- Humanitær hjelp
- Kvinnerepresentasjon i landbruket og industrien

Tiltak

- Fortsatte miljøveikartprogrammet for å redusere miljøavtrykket ved våre fabrikker, side 141
- Delte beste praksis med lokale bønder, side 191
- Støttet arbeid med å bevare kulturarven i Murujuga-området, side 188
- Fortsatte Yaras lederskapsakademi, side 195
- Engasjert i prosjekter i lokalsamfunnet, side 195
- Håndterte funn fra vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger, side 99
- Forbedret tilgjengelighet av klagemekanismer, side 198

Interessegruppe: Akademia

Hvordan vi involverer oss

- Særskilte prosjekter
- Resultatdeling
- Opplæring
- Konferanser
- Forskningsartikler når det er relevant

Viktige temaer i 2023

- Løpende forskningsprosjekter og forsøksaktivitet
- Lavkarbonmat
- Jordhelse
- Næringsstoffeffektivitet
- Digitale løsninger
- Regenerativt landbruk
- Biostimulanter
- Avlingenes motstandsdyktighet mot abiotisk og biotisk stress
- Avlingenes kvalitet

Tiltak

- Utvidet FoU-kapasitet, særlig innen ny teknologi som lavutslippsgjødsel, side 189.
- Investerte i forsøk ved egne FoU-sentre og i samarbeid med institusjoner og universiteter over hele verden, side 190.
- Fremmet bærekraftig gårdspraksis, herunder regenerativt landbruk og næringsstoffeffektivitet, side 145

Yaras vesentlige temaer

Miljøtemaer

Vår ambisjon er å bli naturvennlig og klimanøytral innen 2050. Avkarbonisering av vår egen virksomhet er viktig, men vi ønsker også å bidra til å redusere miljøpåvirkninger i hele verdikjeden. Vi jobber kontinuerlig for å håndtere forurensning og påvirkninger på vann og biologisk mangfold og nå høyere nivåer av sirkularitet i vår virksomhet og verdikjede.

- Klimaendringer
- Forurensning
- Vann og marine ressurser
- Biologisk mangfold og økosystemer
- Ressursbruk og sirkulærøkonomi

Sosiale temaer

Vår evne til å nå strategiske mål avhenger av våre ansatte og bønder over hele verden. Vi er også avhengig av lokalsamfunn og arbeidstakere videre i verdikjeden som kan bli berørt av vår virksomhet. Vi jobber for å hindre og redusere negative påvirkninger, og for å fremme positive virkninger for våre interessenters rettigheter og levebrød.

- Egne arbeidstakere
 - Helse, sikkerhet og sikring
 - Sysselsetting
 - Likebehandling og like muligheter
 - Opplæring og kompetanseutvikling
 - Andre arbeidsrelaterte rettigheter
 - Personvern

- Arbeidstakere i verdikjeden – arbeidsvilkår
- Berørte lokalsamfunn
 - Lokale sosiale påvirkninger
 - Lokale påvirkninger fra produksjon
 - Urfolks rettigheter
- Forbrukere og sluttbrukere
 - Sosial inkludering
 - Personlig sikkerhet
 - Informasjonsrelaterte påvirkninger
 - Påvirkninger fra produkter og tjenester

Styringstemaer

Som et etisk og ansvarlig selskap følger vi nøye med på antikorrupsjon og etikk i bedriftskulturen. Vårt mål er å sikre at vår tilstedeværelse

og atferd skaper positive ringvirkninger for de berørte interessentene.

- Bedriftskultur og antikorrupsjon
- Politisk engasjement
- Dyrevelferd
- Skattepolitikk

Bærekraftsprioriteringer

De tre grunnpilarene i vår ambisjon – klimanøytralitet, regenerativt landbruk og verdiskaping – styrer vår prioritering av bærekraftstemaer. Vi regner alle vesentlige temaer som en prioritert oppgave, men de tre grunnpilarene, og særlig klimanøytralitet, vil være midtpunktet for vår oppmerksomhet og ressursallokering de neste årene. Samtidig regner vi mange av våre vesentlige miljø- og sosiale temaer for å være viktige for strategien vår, slik at vi kan være sikre på at vi bygger den kulturen og kompetansen vi trenger for fremtiden og ivareta berettigelsen til å drive virksomhet. Andre temaer blir nøye overvåket og håndtert gjennom våre bærekraftsrelaterte aktsomhetsvurderinger for å minimere negative påvirkninger og identifisere forbedringsprosjekter.

Bærekraftsprioriteringer

Område	Strategiske temaer og muliggjørende faktorer	Overvåke, styre og forbedre	Område
Miljø	Klimaendringer	Vann og marine ressurser	Miljø
	Forurensning	Ressursbruk og sirkulærøkonomi	
	Biologisk mangfold og økosystemer		
Sosiale forhold – Egen arbeidsstyrke	Sysselsetting	Arbeidsforhold	Sosiale forhold – Arbeidstakere i verdikjeden
	Opplæring og kompetanseutvikling	Lokale sosiale påvirkninger	Sosiale forhold – Berørte lokalsamfunn
	Personvern	Lokale påvirkninger fra produksjon	
	Likebehandling og muligheter for alle	Urfolks rettigheter	
	Andre arbeidsrelaterte rettigheter	Informasjonsrelaterte påvirkninger	Sosiale forhold – Forbrukere og sluttbrukere
Sosiale forhold – Forbrukere og sluttbrukere	Helse, sikkerhet og sikring	Personlig sikkerhet	Selskapsledelse
	Påvirkninger fra produkter og tjenester	Politisk engasjement	
Selskapsledelse	Sosial inkludering	Dyrevelferd	
	Bedriftskultur og antikorrupsjon	Skattepolitikk	

Håndtering av påvirkninger, risikoer og muligheter

Dobbelt vesentlighetsvurdering

I 2023 brukte vi prinsippene i ESRS til å utføre den dobbelte vesentlighetsvurderingen. Vi brukte den samme firetrinns tilnærmingen som vi brukte i 2022, men gjorde betydelige justeringer for å gjennomføre ESRS-tilnærmingen sammen med erfaringer fra tidligere år. Vesentlighetsvurderingsprosessen ble fasilitert av Sustainability Governance-avdelingen.

Trinn 1: Identifisering av påvirkning

Utgangspunktet for vesentlighetsvurderingen for 2023 var ESRS 1-langlisten over bærekraftstemaer, som vi supplerte med selskaps-spesifikke temaer.

ESRS 1-langlisten fungerte som utgangspunkt for vår vesentlighetsvurdering. Vi trakk vekslers på vesentlighetsoppdateringen og bærekraftsrapport for 2022 samt andre kilder for å supplere listen med Yara-spesifikke temaer. Dette omfattet data om identifiserte påvirkninger, kontrollfunn, interne og eksterne interessentforventninger, tidligere viktige saker, reguleringskrav og Yaras strategi og prioriteringer.

Trinn 2: Vurdering av temaer

Vi involverte sakseksperter fra organisasjonen for å vurdere vesentligheten ved de identifiserte temaene for miljø, samfunn og styring samt for Yaras verdiskaping.

Med utgangspunkt i vår vesentlighetsoppdatering i 2022 brukte vi konseptet med dobbelt vesentlighet beskrevet i ESRS 1 og vurderte temaet på langlisten for vesentlig påvirkningskraft og finansiell vesentlighet. For

miljø- og samfunnsmessig vesentlighet tildelte vi ansvar for temaer til interne sakseksperter for å anvende ESRS' kriterier for vesentlighet:

- Alvorlighetsgrad av negative og betydning av positive påvirkninger (skala, omfang og uopprettelighet)
- Sannsynlighet for at potensielle påvirkninger inntreffer
- Hvor i verdikjeden konsekvensen forekommer
- Når konsekvensen forventes å skje (for potensiell konsekvens), på kort sikt (0–1 år), mellomlang sikt (2–5) eller lang sikt (6–30 år)

Temaer ble benyttet tilgjengelige kilder og data og sin generelle kompetanse og skjønn til å vurdere hvert tema. Flere kalibreringsmøter ble gjennomført for å harmonisere tolkninger av kriteriene og skalaene som brukes, og for å sette opp en kortliste over vesentlige temaer når det gjelder påvirkninger.

Når det gjelder finansiell vesentlighet, tok vi utgangspunkt i det veletablerte systemet for risikostyring (ERM). Det omfatter prosesser for risikovurdering, definert risikoappetitt, vurderingskriterier og et univers av risikofaktorer som blir regelmessig vurdert av de regionale enhetene og globale ekspertfunksjoner.

Vi tilordnet temaene på langlisten mot risikouniverset for å vurdere om bærekraftsspørsmålene på listen var del av de regelmessige risikovurderinger som ble gjennomført av de regionale enhetene og globale ekspertfunksjonene. Dessuten gjennomførte vi en top-down-øvelse for å identifisere Yaras viktigste bærekraftsrelaterte avhengighetsforhold og tilknyttede risikoer og muligheter.

Mens de aller fleste bærekraftsspørsmål på langlisten var behandlet i risikouniverset,

ble påvirkninger og avhengighetsforhold i forbindelse med naturen identifisert som en ny risiko. Den finansielle vesentligheten førte også til oppdateringer i beskrivelsene av flere risikoer knyttet til mennesker og kloden, se Risikostyring, side 88.

For 2023 presenterer vi bare finansiell vesentlighet i form av kvalitative analyser, se Risikostyring, side 88. Vi vil imidlertid forberede oss på å kvantifisere potensielle, finansielle påvirkninger for å oppfylle rapporteringskravene når de trer i kraft.

Beslutningsprosessen for temaers vesentlighet var basert på veiledning i ESRS og fra EFRAG. I samsvar med dette ble alvorlighetskriterier for negative påvirkninger tillagt mer vekt i beslutningsprosessen, som også regnet inn interessentenes forventninger til vår rapportering. Prosessen omfattet flere workshoper og økter for å kalibrere og harmonisere temavurderinger og forståelsen av terskelverdier.

Resultatet av den dobbelte vesentlighetsvurderingen var en kortliste på mer enn 70 vesentlige temaer, hvor hvert tema enten anses som en vesentlig påvirkningsfaktor eller en vesentlig finansiell faktor, eller begge deler. For rapporteringsformål og lesertilgjengelighet har vi gruppert temaer basert på likheter, interne styringsstrukturer og i noen tilfeller tilbakemeldinger og innsikt fra interessenter. Resultatet er en liste over 23 bærekraftstemaer som utgjør kjernen i bærekraftsrapporteringen. Hele listen finnes på side 111.

Trinn 3: Validering og godkjenning

Den endelige listen over vesentlige temaer ble godkjent av Yaras konsernledelse, støttet

av styrets revisjons- og bærekraftskomiteé og godkjent av styret.

Vi rapporterer på hvert av temaene i denne bærekraftsrapporten, som utgjør en del av styrets årsberetning for 2023.

Trinn 4: Gjennomføring

Den dobbelte vesentlighetsprosessen bestemmer hva bærekraftsrapporteringen vår skal inneholde, og hvilke bærekraftsspørsmål vi skal prioritere. I mange områder identifisert som vesentlige har vi fastsatt spesifikke KPI-er og tiltak for å måle våre resultater og rapportere disse måltallene og målene i vår bærekraftsrapport. I områder hvor våre prosesser er mindre modne, jobber vi kontinuerlig for å utarbeide strategier, fastsette handlingsplaner og gjennomføre endring.

Vi gjennomgår og oppdaterer vesentlighetsvurderingen minst hvert år. Plutselige endringer i vårt forretningsklima kan utløse hyppigere oppdateringer. For rapporteringsåret 2024 planlegger vi å bringe vår dobbelte vesentlighetsvurdering enda mer på linje med ESRS-kravene og prosessene for aktsomhetsvurderinger for å fange interessentenes interesser og synspunkter.

Endringer fra 2022

På grunn av endringene i metode representerer resultatet av vesentlighetsvurderingen for 2023 en full restrukturering av listen over vesentlige temaer som ble presentert i bærekraftsrapporten for 2022. Den nye listen over vesentlige temaer viser den fulle rekkevidden av påvirkninger som ble behandlet i rapporten for 2022, men går videre og ser på flere påvirkninger og risikoer.

Hvor og når påvirkninger sannsynligvis vil forekomme

Hvordan vi håndterer og overvåker vesentlige temaer avhenger av hvor og når de sannsynligvis vil få påvirkning. Vi har vurdert betydningen av hver konsekvens i verdikjeden vår. Vi er klar over at vi kommer til å se mange påvirkninger de kommende årene og tiårene, så vi har anvendt tidshorisonter som er lengre enn normal forretningsplanlegging.

Tidsramme

- Kort sikt: Det finnes eller kan oppstå forventede eller uventede påvirkninger innen 0–1 år
- Mellomlang sikt: Påvirkningene forventes å oppstå eller bli mer alvorlige innen 2–5 år
- Lang sikt: Påvirkningene forventes å oppstå eller bli mer alvorlige innen 6–30 år

Hvordan vi definerer verdikjeden:

- **Innkjøp:** Utvelgelse og kontakt med leverandører som forsyner Yara med råvarer, produkter og tjenester.
- **Produksjon:** Alle faser av produksjonen av Yaras nitrogengjødsel og industriprodukter til fabrikkporten.
- **Distribusjon:** Logistikkvirksomhet og transport av produkter fra fabrikkporten til levering og salg gjennom lokale distributører og forhandlere eller direkte til sluttbrukere.
- **Bruk av våre produkter og tjenester i industriprodukter eller på åkeren for å dyrke frem avlinger.**

Grad av negative påvirkninger:

● Høy ● Middels ● Lav ○ N/A

Nivå av positive påvirkninger:

● Høy ● Middels ● Lav ○ N/A

Påvirkninger i vår verdikjede		Innkjøp		Produksjon		Distribusjon		Bruk av produkter		Tidsramme		
Miljø	E1 Klimaendringer	●	●	●	●	●	●	●	●	○●●	○●●	
	E2 – Forurensning	●	●	●	●	●	●	●	●	●●●	●●●	
	E3 – Vann og marine ressurser	●	●	●	●	●	●	●	●	●●●	○○●	
	E4 – Biologisk mangfold og økosystemer	●	●	●	●	●	●	●	●	●●●	○●●	
	E5 – Ressursbruk og sirkulærøkonomi	●	●	●	●	●	●	●	●	●●●	●●●	
Sosiale forhold	S1 – Helse og sikkerhet	○	○	●	●	●	●	○	○	●●●	○●●	
	S1 – Likebehandling og like muligheter	○	○	●	●	●	●	○	○	●●●	○●●	
	S1 – Ansettelse	○	○	●	●	●	●	○	○	●●●	○●●	
	S1 – Andre arbeidsrelaterte rettigheter	○	○	●	●	●	●	○	○	●●●	○●●	
	S1 – Personvern	○	○	●	●	●	●	○	○	●●●	●●●	
	S1 – Opplæring og kompetanseutvikling	○	○	●	●	●	●	○	○	○●●	●●●	
	S2 – Arbeidstakere i verdikjeden – arbeidsvilkår	●	●	●	●	●	●	●	●	●●●	●●●	
	S3 – Lokale sosiale påvirkninger	●	●	●	●	●	●	●	●	●●●	○●●	
	S3 – Urfolks rettigheter	●	●	●	●	●	●	●	●	●●●	●●●	
	S3 – Lokale påvirkninger fra produksjon	●	●	●	●	●	●	○	○	●●●	○●●	
	S4 – Påvirkning av produkter og tjenester for sluttbrukere	○	○	○	○	○	○	○	●	●	●●●	●●●
	S4 – Informasjonsrelaterte påvirkninger for forbrukere og/eller sluttbrukere	○	○	○	○	○	○	○	●	●	●●●	●●●
	S4 – Personikkerhet for forbrukere og/eller sluttbrukere	○	○	○	○	○	○	○	●	●	●●●	●●●
S4 – Sosial inkludering av forbrukere og/eller sluttbrukere	○	○	○	○	○	○	○	●	●	○●●	○●●	
Selskapsledelse	G1 – Bedriftskultur og antikorrupsjon	●	●	●	●	●	●	●	●	●●●	●●●	
	G1 – Politisk engasjement	●	●	●	●	●	●	●	●	○●●	○●●	
	G1 – Dyrevelferd	●	●	●	●	●	●	●	●	●●●	●●●	
	G1 – Skattepolitikk	●	●	●	●	●	●	●	●	●●●	●●●	

EUs taksonomi

Yaras EU-taksonomirapportering for årsrapporteringsperioden 2023 er utarbeidet i samsvar med taksonomiforordning EU (2020/852) og EUs utfyllende delegerede rettsakter¹).

EU-taksonomirapporteringen tar for seg økonomiske aktiviteter som er omfattet av og forenlige med taksonomien, og deres resultatnøkkeltall (KPI-er), som en andel av konsernets omsetning, kapitalutgifter og driftsutgifter i 2023. Dette gjelder klimamålene² i EUs taksonomi. For de øvrige fire miljømål³ har vi bare rapportert økonomiske aktiviteter som er omfattet av taksonomien, og deres respektive finansielle KPI-er. Yara rapporterer 0,1 % omsetning (se side 120), 5,6 % kapitalutgifter (se side 123) og 2,6 % driftsutgifter (se side 126) av konsernets samlede aktivitet som taksonomiforenlig for årsrapporteringsperioden 2023.

I 2023 ble det obligatorisk for norske selskaper å rapportere i henhold til EUs taksonomiforordning⁴. EUs delegerede rettsakt om miljømål hadde Norge imidlertid ennå ikke vedtatt 31. desember 2023⁵. Yara offentliggjør frivillig informasjon knyttet til EUs delegerede rettsakt om miljømål for årsrapporteringsperioden 2023 som følge av en forventet interesse og en forpliktelse til åpenhet.

¹ EUs delegerede rettsakt om klimamål (2021/2139), EUs delegerede rettsakt om opplysningskrav (2021/2178), EUs delegerede rettsakt om utfyllende regler (2022/1214) og EUs delegerede rettsakt om miljømål (2023/2486). Yara rapporterer ikke i henhold til EUs delegerede rettsakt om utfyllende regler og endring av omfanget av EUs delegerede rettsakt om klimamål for visse energisektorer, siden ingen av de ytterligere økonomiske aktivitetene gjelder for Yara.

² Klimamålene er begrenset av klimaendringer og tilpasning til klimaendringer.

³ De fire øvrige miljømålene er bærekraftig bruk og beskyttelse av vann og marine ressurser, omstilling til en sirkulær økonomi, forebygging og bekjempelse av forurensning og beskyttelse og gjenoppretting av biologisk mangfold og økosystemer.

⁴ 1. januar 2023 trådte den nye loven om bærekraftig finans, som gjennomfører taksonomiforordningen i norsk rett, i kraft.

⁵ EUs delegerede rettsakt om miljømål ble innarbeidet i norsk rett ved forskrift med virkning fra 05.02.2024.

Grunnlag for utarbeidelse

EUs taksonomi er et klassifikasjonssystem som fastsetter en liste over «miljømessig bærekraftige» økonomiske aktiviteter. Yaras økonomiske aktiviteter vurderes uavhengig av geografisk lokasjon, i eller utenfor EU.

Rapporteringsprinsipper

Finansielle data i denne rapporten er basert på International Financial Reporting Standards® (IFRS)-regnskapsstandarder som vedtatt av EU og henviser til Yaras konsernregnskap. Informasjonen er utarbeidet på konsernnivå og presentert i amerikanske dollar (USD). Alle verdier i denne rapporteringen er avrundet til nærmeste millioner USD, når annet ikke er angitt. Tall og prosenter kan være avrundet. De stemmer derfor ikke nødvendigvis overens med summen.

Tall er regnet om til USD fra konsernforetakenes funksjonelle valutaer ved hjelp av månedlige gjennomsnittlige valutakurser for KPI-en for omsetning og årlige gjennomsnittlige valutakurser for KPI-ene for kapitalutgifter og driftsutgifter. Det er en forskjell i valutaeffekt mellom EU-taksonomien KPI-er for kapitalutgifter og driftsutgifter og konsernregnskapet for 2023, siden tallene for EU-taksonomien ble rapportert ved årsslutt.

Yara påpeker at EUs taksonomi fortsatt er under utvikling. De aktuelle opplysningene er utarbeidet på grunnlag av eksisterende juridisk bindende veiledning i EU pr. 31. desember 2023. Yara følger nøye med på utviklingen av taksonomiforordningen. Videre endringer eller presiseringer av forordningen med vesentlige påvirkninger på den nåværende rapporteringen vil derfor bli inkorporert og forklart.

For 2023 rapporterer Yara taksonomiforenlige aktiviteter og relevante økonomiske aktiviteter som er omfattet og definert i EUs delegerede rettsakt for klimamål, med sammenligningsinformasjon, og økonomiske aktiviteter som er omfattet og definert i EUs delegerede rettsakt for miljømål.

Yaras økonomiske aktiviteter som er omfattet av taksonomien

For å utlede de finansielle KPI-ene vurderte Yara sin portefølje av økonomiske aktiviteter mot de økonomiske aktivitetene i EUs taksonomiforordning. Yara regner økonomiske aktiviteter som omfattet av taksonomen hvis de samsvarer med Yaras tilsvarende aktivitet, kan evalueres mot de tekniske screeningkriteriene og overskrider en fastsatt vesentlighetstærskel.

Yara benytter en vesentlighetstilnærming til sin EU-taksonomirapportering⁶⁾. Dette forbedrer rapporteringsprosessen og sikrer at informasjon om Yaras mest virksomhetskritiske eller strategisk viktige økonomiske aktiviteter presenteres på en tilgjengelig måte. For at en økonomisk aktivitet skal regnes som vesentlig og omfattes av EUs taksonomirapportering, må den oppfylle følgende vilkår:

- det genereres inntekter fra den økonomiske aktiviteten nå eller i fremtiden, og/eller
- den økonomiske aktiviteten er strategisk viktig og/eller virksomhetskritisk for Yara.

Yara bemerker at noen av våre vesentligste økonomiske aktiviteter, for eksempel produksjon av gjødsel og nitrogenforbindelser, ikke er definert som omfattet av taksonomien innenfor taksonomiforordningen og derfor rapporteres som økonomiske aktiviteter ikke omfattet av taksonomien for 2023.

Som følge av vurderingen av hvorvidt en aktivitet er omfattet av taksonomien, ble følgende økonomiske aktiviteter identifisert som relevante og omfattet av klimamålene i EU-taksonomiforordningen pr. 31. desember 2023:

(3.15.) Produksjon av vannfri ammoniakk

(3.16.) Produksjon av salpetersyre

(6.10.) Sjøfart og kysttrafikk med gods, skip for havnevirksomhet og hjelpetjenester

Yaras produksjon av ammoniakk og salpetersyre som er omfattet av taksonomien, henviser til konsernets egen produksjon av ammoniakk (OPP-ammoniakk) og salpetersyre (OPP-salpetersyre). Yaras produksjonsprosess krever visse støtteaktiviteter som kan være separat definert i taksonomiforordningen som frittstående økonomiske aktiviteter som skal vurderes og rapporteres. Siden formålet med disse økonomiske aktivitetene utelukkende er å støtte produksjonsprosessen av ammoniakk og/eller salpetersyre, har Yara vurdert disse økonomiske aktivitetene i henhold til taksonomiforordningens krav knyttet til produksjon av den økonomiske aktiviteten.

Økonomisk aktivitet 6.10. henviser til Yaras flåte av eide og leide skip. Yara eier seks skip⁷⁾, med fastsatte vedlikeholdsplaner, og supplerer flåten gjennom leide skip.

For de øvrige fire miljømålene har Yara identifisert følgende økonomiske aktiviteter som relevant under omstillingen til en sirkulær økonomi:

(4.1.) Levering av IT/OT-datadrevne løsninger

Økonomisk aktivitet 4.1. henviser til følgende aktiviteter i Yaras Digital Core Solutions-avdeling:

- Løsninger for tilstandsovervåking / forebyggende vedlikehold
- Løsninger for produktsporbarhet

Definisjonene av nøkkelindikatorer kan avvike fra de indikatorene som er uttrykt i Yaras konsernregnskap og alternative resultatmål. Yara har definert omsetning som er omfattet av taksonomien, kapitalutgifter og driftsutgifter, slik:

▪ Yaras omsetning som er omfattet av taksonomien

Yaras omsetning som er omfattet av taksonomien, henviser til IFRS 15⁸⁾ inntekter fra eksterne salg av OPP-ammoniakk og OPP-salpetersyre samt fraktinntekter avledet av eksterne salg ved hjelp av Yaras flåte av egne og leide skip.

⁶⁾ EU-kommisjonen har presisert at foretak ikke behøver å foreta vurdering for aktiviteter som ikke er vesentlige for deres virksomhet, se Commission work programme 2024

⁷⁾ Fem av skipene er ammoniakklasteskip, og ett er et containerskip, Yara Birkeland.

⁸⁾ Mer informasjon finnes i note 2.1 Driftsinntekter fra kontrakter med kunder i Yaras konsernregnskap.

• **Yaras kapitalutgifter som er omfattet av taksonomien**

Yaras kapitalutgifter som er omfattet av taksonomien, henviser til tilganger til kapitaliserte varige driftsmidler⁹⁾, immaterielle eiendeler¹⁰⁾ og bruksretteiendeler¹¹⁾. Dette utgjør produksjonseiendeler for OPP-ammoniakk og OPP-salpetersyre og andre anlegg som direkte påvirker slike produksjonseiendeler, samt kapitalutgifter knyttet til Yaras flåte av egne og leide skip og IT/OT-datadrevne løsninger. Investeringer delt med andre eiendeler er ikke inkludert.

Kapitalutgifter som er omfattet av taksonomien, rapporteres netto av offentlige tilskudd mottatt for gjeldende eiendeler, men informasjon om betydelige offentlige tilskudd innenfor de finansielle KPI-ene rapporteres fortløpende i fotnoter til de obligatoriske KPI-malene.

• **Yaras driftsutgifter som er omfattet av taksonomien**

Yaras driftsutgifter som er omfattet av taksonomien, henviser til ikke-kapitaliserte, direkte utgifter i forbindelse med daglig service av eiendeler som er nødvendig for å sikre fortsatt og effektiv drift av produksjonseiendeler for OPP-ammoniakk og OPP-salpetersyre samt Yaras flåte av egne og leide skip. Driftsutgifter som er omfattet av taksonomien, er definert av Yara som kapasitetsrelaterte kostnader (CRC) ved drift av disse produksjonseiendelene og skipene, herunder vedlikehold, reparasjon, forsikring og pensjonsforpliktelser. Eventuelle variable produktkostnader (f.eks. råvarer, endring i varebeholdning osv.) samt salgskostnader, generelle kostnader og administrasjonskostnader (SG&A) er utelukket sammen med eventuell avskrivning, amortisering og nedskrivning. Hvis kostnadene

deles for å definere direkte utgifter knyttet til produksjonseiendeler for ammoniakk- og salpetersyre og andre eiendeler, anvendes en beste estimat-tilnærming.

Felleskontrollerte driftsordninger er inkludert i de rapporterte KPI-ene for taksonomien, tilsvarende Yaras eierandel, hvis de har produksjonseiendeler for ammoniakk og/eller salpetersyre. Følgende felleskontrollerte driftsordninger er vurdert i EU-taksonomirapporteringen: Yara Pilbara Nitrates Pty Ltd., Trinidad Nitrogen Co. Ltd. (Tringen) og Yara Freeport LLC DBA Texas Ammonia. Mer informasjon finnes i note 4.4 Felleskontrollerte driftsordninger i Yaras konsernregnskap.

⁹⁾ Se IAS 16 Varige driftsmidler. Mer informasjon finnes i note 4.1 Varige driftsmidler i Yaras konsernregnskap.

¹⁰⁾ Se IAS 38 Immaterielle eiendeler. Mer informasjon finnes i note 4.2 Immaterielle eiendeler i Yaras konsernregnskap.

¹¹⁾ Se IFRS 16 Leieavtaler. Mer informasjon finnes i note 4.5 Leieavtaler i Yaras konsernregnskap.

Yaras taksonomiforenlige økonomiske aktiviteter

Yara har vurdert taksonomiforenligheten i samsvar med de tekniske screeningkriteriene (TSC)¹²⁾ i EUs delegerede rettsakt om klimamål¹³⁾. Forenlighetsvurderingen ble utført på Yaras økonomiske aktivitet 3.15., 3.16. og 6.10 som er omfattet av taksonomien. Benyttet metode og sentrale forutsetninger i forenlighetsvurderingen forklares for hver økonomisk aktivitet på side 118. Økonomisk aktivitet 4.1. som er omfattet av taksonomien, er ennå ikke evaluert og vil bli offentliggjort i EUs

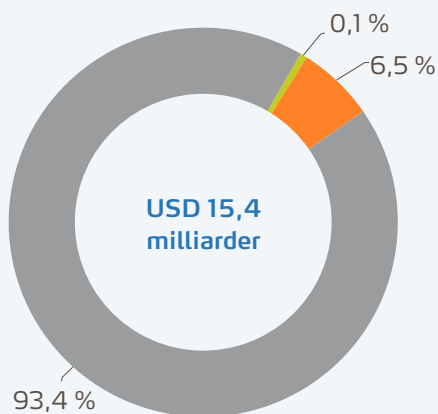
taksonomirapportering for 2024 i samsvar med EUs delegerede rettsakt om miljømål.

For Yara i 2023 var begrensning av klimaendringer (CCM) hovedmålet for vesentlig bidrag (SC). Dette skyldtes vesentlig bidrag til tilpasning til klimaendringer (CCA) som krever gjennomføring av løsninger for fysisk tilpasning til klimaendringer som svar på de identifiserte vesentlige fysiske klimarisikoen. SC til CCA kan ikke hevdes hvis det ikke er identifisert vesentlige fysiske klimarisikoen, eller hvis eiendelene allerede er tilpasset til klimaendringer tidligere. Når det er identifisert

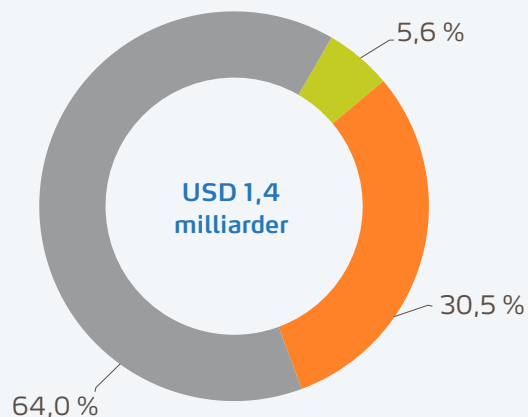
vesentlige fysiske klimarisikoen, jobber Yara med å gjennomføre tilpasningsløsningene.

KPI-rapportering for taksonomiforenlighet følger de samme definisjonene som i kapitlet Yaras økonomiske aktiviteter som er omfattet av taksonomien. For 2023 rapporterer Yara taksonomiforenlige kapitalutgifter for økonomisk aktivitet 3.15., taksonomiforenlig omsetning, kapitalutgifter og driftsutgifter for økonomisk aktivitet 3.16. og taksonomiforenlige kapitalutgifter og driftsutgifter for økonomisk aktivitet 6.10.

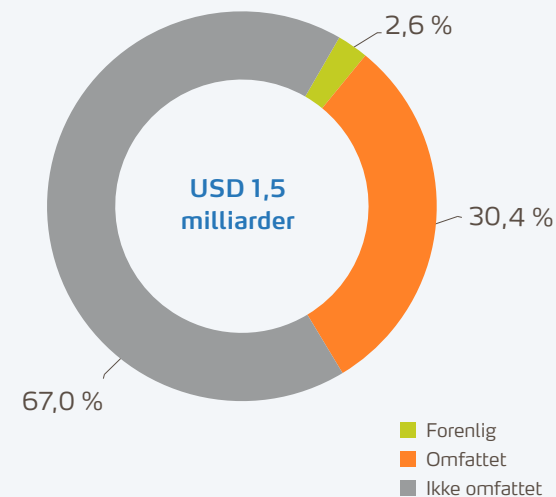
KPI for omsetning

KPI for kapitalutgifter

KPI for driftsutgifter

¹²⁾ TSC består av kriteriene for vesentlig bidrag (SC), prinsippet om ikke å gjøre vesentlig skade (DNSH) og minstegarantier (MS). SC og DNSH er spesifikke kriterier pr. økonomisk aktivitet, mens MS er et krav på selskapsnivå.

¹³⁾ EUs delegerede rettsakt om klimamål har kriterier for vesentlig bidrag for målene begrensning av klimaendringer (CCM) og tilpasning til klimaendringer (CCA).

3.15. Produksjon av vannfri ammoniakk

For økonomisk aktivitet 3.15. er vesentlig bidrag (SC) og prinsippet om ikke å gjøre vesentlig skade (DNSH) vurdert på produksjonseiendelsnivå ved hjelp av relevante målte data. Årlige aggregerte data om klimagassutslipp fra 2023 er brukt til å evaluere kriteriene for vesentlig bidrag.

En produksjonseiendel for ammoniakk under omstilling kan gi en blanding av lavutslippsammoniakk¹⁴⁾ og konvensjonell ammoniakk. Hvor en del av produksjonen er viet lavutslippsammoniakk, og TSC for økonomisk aktivitet 3.15. er oppfylt, vil Yara rapportere tilsvarende andel av lavutslippsammoniakkproduksjonen som taksonomiforenlige.

Vurdering av Yaras forenlighet med DNSH ble utført på produksjonseiendeler som var forventet å oppfylle kriteriene for vesentlig bidrag innen fem år basert på forventede utslipp og planlagte miljøprosjekter. På grunnlag av forenlighetsvurderingen beskrevet ovenfor ble det ikke identifisert produksjonseiendeler som var forenlige i 2023. Dette var primært på grunn av produksjonseiendeler for ammoniakk som ikke oppfylte den påkrevde terskelverdien for klimagassutslipp som vesentlig bidrag i 2023¹⁵⁾. Pilotprosjektet for fornybar ammoniakk i Porsgrunn var 31. desember 2023 i idriftsetningsfasen, og i denne perioden ble det produsert volumer av fornybar ammoniakk. Yara rapporterer ikke taksonomiforenlige omsetning, eller driftsutgifter, i 2023 for økonomisk aktivitet 3.15.

Kapitalutgifter for prosjekt som muliggjør delvis produksjon av fornybar ammoniakk¹⁶⁾ innen 5 års tid, forventes å oppfylle TSC og ble inkludert som taksonomiforenlige for den økonomiske aktiviteten. Taksonomiforenlige kapitalutgifter henviser

til faktisk kostnader på produksjonseiendelsnivå for 2023 og ble samlet inn fra rapporteringsenhetene som var omfattet av taksonomien. Se kapittelet Kapitalutgiftsplan for ytterligere vurderinger.

3.16. Produksjon av salpetersyre

For den økonomiske aktiviteten 3.16. er SC og DNSH vurdert på produksjonseiendelsnivå ved hjelp av relevante målte data. Årlige aggregerte data om klimagassutslipp fra 2023 er brukt til å evaluere kriteriene for vesentlig bidrag.

Vurdering av Yaras forenlighet med DNSH ble utført på produksjonseiendeler som var forventet å oppfylle kriteriene for vesentlig bidrag om fem år basert på forventede utslipp og planlagte miljøprosjekter. For å vurdere forenlighet med DNSH 2 brukte vi data fra Yaras fysiske klimarisikovurdering. Hvor det ikke ble identifisert noen vesentlige fysiske klimarisikoer på et anleggsnivå, ble forenlighet med DNSH 2 forutsatt. Tilpasningsplaner blir utarbeidet for produksjonseiendeler hvor det er påvist vesentlige fysiske klimarisikoer. Sårbarhet- og klimarisikovurderingen fokuserer på Yaras direkte virksomhet.

Når det gjelder DNSH 5 for enheter som potensielt oppfyller kriteriene for vesentlig bidrag, ble vannutslipp og luftutslipp av prosessrelevante forurensende stoffer kontrollert mot typiske utslippsnivåer presentert i BREF-LVIC AAF¹⁷⁾ og BATC-CWW-tilknyttede utslippsnivåer (AEL). I de tilfellene hvor spesifikke utslipp ikke var relevante for evaluering mot BATC-AEL¹⁸⁾ (f.eks. nitrogenutslipp til vann for enheter hvor det ikke brukes biologisk avløpsvannbehandling), ble de fortsatt vurdert under DNSH 3 og DNSH 6 hvis de var en integrert del av produksjonsprosessen ved anlegget under evaluering og vurdert som sådan under miljøpåvirkningsanalyse som ble utført for å

oppfylle lokale myndighetskrav. For DNSH 3, DNSH 5 tillegg C og DNSH 6 ble forenlighet med kriteriene vurdert for hver økonomisk aktivitet.

På grunnlag av forenlighetsvurderingen beskrevet ovenfor har Yara taksonomiforenlige produksjonseiendeler for salpetersyre i 2023, og kapitalutgifter knyttet til produksjonseiendeler som forventes å være forenlige innen fem år, se ytterligere vurderinger i kapittelet om kapitalutgiftsplan. Omsetning ble samlet inn sentralt etter produktgrupper og forholdsmessig tilordnet de taksonomiforenlige produksjonseiendelene for salpetersyre. Det betyr at hvis et produksjonsanlegg har flere produksjonseiendeler, men ikke alle er taksonomiforenlige, ble omsetningen fra anlegget tilordnet de taksonomiforenlige eiendelene basert på deres produksjonsmengde i forhold til hele anlegget. Taksonomiforenlige kapital- og driftsutgifter er faktiske kostnader på produksjonseiendelsnivå for 2023, samlet inn fra rapporteringsenhetene som er omfattet av taksonomien.

6.10. Sjøfart og kysttrafikk med gods

For økonomisk aktivitet 6.10. er vesentlig bidrag vurdert pr. skip. Det meste av Yaras flåte oppfyller ikke kriteriene for vesentlig bidrag med null CO₂e-utslipp fra skorstein ved årsslutt. Et unntak fra dette er skipet Yara Birkeland, et helelektrisk containerskip som går med null utslipp. For Yara Birkeland er det gjennomført SC- og DNSH-vurdering for 2023, og konklusjonen er at Yara Birkeland oppfyller forenlighetskriteriene for den økonomiske aktiviteten. Yara vil rapportere taksonomiforenlige kapital- og driftsutgifter knyttet til skipet for 2023. Pr. dags dato har ikke Yara Birkeland noen omsetning å rapportere som er omfattet av taksonomien, siden skipet bare har vært brukt til å transportere varer mellom Yara-foretak. Dette kan endres i fremtidige år.

¹⁴⁾ Lavutslippsammoniakk omfatter både lavkarbon-ammoniakk og fornybar ammoniakk. Lavkarbon-ammoniakk er avledet av lavkarbonhydrogen, produsert på grunnlag av naturgass, hvor CO₂ lagres i permanent reservoar etter en prosess med karbonfangst og -lagring (CCS). Fornybar ammoniakk produseres ved hjelp av fornybart hydrogen som produseres basert på fornybar energi.

¹⁵⁾ Som en illustrasjon representerer Yaras Sluiskil CCS en betydelig milepæl i Yaras arbeid for å redusere karbonutslipp. Det er forventet å redusere Yaras årlige CO₂-utslipp med 800 000 tonn. Det er imidlertid lite sannsynlig at prosjektet enkelt vil være forenlig med kriteriene spesifisert i taksonomiens SC1.

¹⁶⁾ Fornybar ammoniakk genereres ved hjelp av 100 % fornybare energi- og råvarekilder. Dette fører til null eller minimale klimagassutslipp. Ett eksempel er bruk av hydrogen fra vannelektrolyse basert på fornybar energi, og nitrogen separert fra luften.

¹⁷⁾ Uorganiske kjemikalier i storskalaproduksjon – ammoniakk, syrer og gjødsel

¹⁸⁾ Felles systemer for rensing/håndtering av spillvann og avgasser i kjemisk sektor

Kriterier for minstegarantier

Yaras forenlighetsvurdering med minstegarantiene er for øyeblikket basert på retningslinjene i sluttrapporten om minstegarantier¹⁹⁾ fra Platform on Sustainable Finance. På grunnlag av kriteriene for manglende overholdelse definert i rapporten²⁰⁾ gjelder ingen av disse for Yara i 2023, og derfor definerer Yara seg som forenlig med minstegarantiene.

Yara er forpliktet til å respektere og beskytte rettighetene til interessenter som kan bli påvirket av vår forretningsvirksomhet, og er forpliktet til å gjennomføre menneskerettsrelaterte aktsomhetsvurderinger i samsvar med FNs veiledende prinsipper, OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper og åpenhetsloven²¹⁾. Se mer om våre menneskerettsforpliktelser og -resultater i kapitlet Generell informasjon på side 93 og på [yara.com](https://www.yara.com).

¹⁹⁾ Sluttrapport om minstegarantier

²⁰⁾ Forenlighetskriterier med minstegarantiene er delt inn i fire kategorier: Menneskerettigheter, korrupsjon, beskatning og rettfærdig konkurranse. For hver kategori er det to kriterier, og et foretak regnes for ikke å oppfylle kravene hvis ett av de to kriteriene intreffer. Rapporten er ikke juridisk bindende, men den mest omfattende eksisterende veiledningen for overholdelse av minstegarantier.

²¹⁾ Åpenhetsloven

Andel av omsetningen fra produkter eller tjenester som er forbundet med taksonomiforenlige økonomiske aktiviteter

Regnskapsår N	År		Kriterier for vesentlig bidrag J, N, N/EL						Kriterier mht. at aktiviteten ikke er til betydelig skade (DNSH) J/N										
	Kode	Omsetning MUSD	Andel (%) av omsetning, år N	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Minstegarantier	Taksonomiforenlig andel (%) av omsetningen (A.1.) eller andel av omsetning som er omfattet av taksonomien (A.2.), omsetning år N-1	Kategori muliggjørende aktivitet E	Kategori omstillingsaktivitet T
Økonomiske aktiviteter																			
A. AKTIVITETER SOM ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN																			
A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter																			
Produksjon av salpetersyre	CCM 3.16.	23	0,1 %	J	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/A	J	J	J	N/A	J	J	0,1 %		T
Omsetning fra miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter (A.1)		23	0,1 %														0,1 %		
Hvorav muliggjørende		-	0,0 %														0,0 %	E	
Hvorav omstilling		23	0,1 %														0,1 %		T
A.2. Aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter)																			
Produksjon av vannfri ammoniakk	CCM 3.15.	830	5,4 %														9,1 %		
Produksjon av salpetersyre	CCM 3.16.	111	0,7 %														0,9 %		
Sjøfart og kysttrafikk med gods	CCM 6.10.	55	0,4 %														0,3 %		
Omsetning for aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter) (A.2)		997	6,5 %														10,3 %		
A. Omsetning for aktiviteter som er omfattet av taksonomien (A.1+A.2)		1 020	6,6 %														10,4 %		
B. AKTIVITETER SOM IKKE ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN																			
Omsetning for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien (B)		14 411	93,4 %																
Totalt (A + B)¹⁾		15 431	100,0 %																

¹⁾ Yaras driftsinntekter fra kontrakter med kunder som spesifisert i Yaras konsoliderte resultatregnskap (side 216).

Yaras omsetning som er omfattet av taksonomien, henviser hovedsakelig til eksternt salg av ammoniakk og salpetersyre og kan derfor variere fra år til år basert på faktorer som svingninger i råvarepriser og konsernets strategiske beslutning om å bruke ammoniakk/salpetersyre som innsatsfaktor for å produsere gjødsel sammenlignet med å selge det eksternt.

Kontekstinformasjon om inntekter som ikke er omfattet av og ikke er forenlige med taksonomien²²⁾ knyttet til økonomisk aktivitet 3.15. og 3.16.

Yara bemerker at flere av selskapets økonomiske kjerneaktiviteter, for eksempel produksjon av gjødsel og nitrogenforbindelser, ikke er beskrevet i EUs delegerede rettsakter om utfyllende regler og derfor er utelukket fra EU-taksonomirapporteringens omfang. Rapportert omsetning som er omfattet av og forenlig med taksonomien, henviser derfor bare til eksternt salg av ammoniakk og salpetersyre og representerer en begrenset andel av Yaras rapporterte driftsinntekter i konsernets konsernregnskap. På dette grunnlag ser Yara et behov for å legge frem informasjon om hvordan konsernets produksjonseiendeler for ammoniakk og salpetersyre bidrar til å generere driftsinntekter fra et generelt konsernperspektiv.

Ammoniakk er den viktigste innsatsfaktoren i det meste av Yaras gjødselproduksjon. Yara produserer sin egen ammoniakk (OPP-ammoniakk). I tillegg kjøper Yara ammoniakk fra tredjepartsleverandører (TPP-ammoniakk). Balansen mellom bruk av OPP- og TPP-ammoniakk i de forskjellige produktene avhenger av regional plassering av produksjonsanlegg, tilgjengelighet og Yaras interne optimalisering og bruk gjennom Yaras globale ammoniakksalg og -logistikk aktivitet (ASL)²³⁾. I høy grad brukes OPP- og TPP-ammoniakk som innsatsfaktorer i Yaras produksjon av OPP-salpetersyre for å utlede produktene ammoniumnitrat (EN), kalsiumnitrat (CN), kalkammonsalpeter (KAN) og nitrogen, fosfor og kalium (NPK). OPP- og TPP-ammoniakk brukes også direkte i produksjonen av urea og kombinert med AN for å produsere urea-ammoniumnitrat (UAN).

Yara genererer derfor betydelige inntekter i verdikjeden basert på konsernets egen produksjon av ammoniakk og salpetersyre. Dette omfatter Yaras kjøp av TPP-ammoniakk når det brukes i

konsernets salpetersyreproduksjon. For å tilrettelegge for nyttig informasjon om inntekter avledet av konsernets interne bruk av OPP-ammoniakk og OPP-salpetersyre som ikke er omfattet av taksonomien, og inntekter knyttet til ferdige produkter produsert ved hjelp av ammoniakk eller salpetersyre som ville vært taksonomiforenlige hvis de ble solgt som sådan eksternt, er driftsinntekter som ikke er omfattet av og ikke er forenlige med taksonomien, angitt i tabellen på side 122.

Tabellen viser estimerte IFRS 15-inntekter avledet av eksternt salg av urea, UAN, AN, CAN, teknisk ammoniumnitrat

(TAN), CN og NPK når disse produktene er avledet av OPP-ammoniakk og/eller OPP-salpetersyre. Interne salgsdata fra Yaras ASL-aktivitet brukes til å skille inntekter avledet fra henholdsvis OPP- og TPP-ammoniakk. Andelen inntekter som henviser til kalsiumdelen av CN sammen med fosfat (P)- og kalium (K)-delen av NPK, ikke inkludert siden de ikke er forbundet med Yaras egen produksjon av ammoniakk og salpetersyre. For enkelhetens skyld tas det ikke hensyn til lokale lagernivåer når de estimerte inntektene beregnes. NPK- og CN-premie over spotprisene på N, P og K er forholdsmessig allokert til N-delen.

²²⁾ Presisering av konsernets interne forbruk, i samsvar med punkt b) i 1.2.3.1. i tillegg 1 til EUs delegerede rettsakt om opplysningskrav

²³⁾ Yaras ASL-virksomhet spiller en viktig rolle i Yaras produksjonssystem siden den allokere overskuddsvolum fra produsentanlegg og leverer til forbrukeranlegg i rett tid for å sikre full utnyttelse av produksjonskapasiteten. Foruten vesentlige konserninterne kjøp og salg kjøper Yara ASL ammoniakk fra tredjeparter hovedsakelig for å forsyne den europeiske produksjonsregionen.

Spesifikasjon økonomiske aktiviteter som ikke er omfattet og ikke er forenlige med taksonomien i Yaras inntekter i 2023

USD millioner, unntatt prosenter	Inntekter fra ferdige produkter som bruker ammoniakk/salpetersyre som er omfattet av, men ikke forenlig med, taksonomien			Inntekter fra ferdige produkter som bruker taksonomi-forenlig ammoniakk/salpetersyre		
	Absolutt	Andel, år N ¹⁾	Andel, år N-1	Absolutt	Andel, år N	Andel, år N-1
Produkter basert på Yara-produsert ammoniakk/salpetersyre						
Urea	2 126	13,8 %	14,9 %	–	–	–
UAN	198	1,3 %	1,5 %	31	0,2 %	–
AN	1 643	10,6 %	12,4 %	229	1,5 %	0,4 %
CN	314	2,0 %	1,8 %	333	2,2 %	1,3 %
NPK	663	4,3 %	4,7 %	635	4,1 %	2,2 %
Andre	73	0,5 %	0,6 %	1	–	–
Sum produkter basert på Yaras OPP-ammoniakk/salpetersyre	5 017	32,5 %	35,9 %	1 228	8,0 %	3,9 %
Annet som ikke er omfattet av taksonomien	8 166	52,9 %	49,9 %			
Sum aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien	14 411	93,4 %	89,7 %			
Sum taksonomiforenlige aktiviteter	23	0,1 %	0,1 %			
Sum aktiviteter som er omfattet av, men ikke forenlige med taksonomien	997	6,5 %	10,2 %			
Sum aktiviteter som er omfattet av, forenlige med og ikke omfattet av taksonomien	15 431	100 %				

¹⁾ Yaras driftsinntekter fra kontrakter med kunder som spesifisert i Yaras konsoliderte resultatregnskap (side 216).

Andel av kapitalutgiftene fra produkter eller tjenester som er forbundet med taksonomiforenlige økonomiske aktiviteter

Regnskapsår N	År	Kriterier for betydelig bidrag J, N, N/EL								Kriterier mht. at aktiviteten ikke er til betydelig skade (DNSH) J/N										
		Kode	Kapitalutgifter MUSD	Andet (%) av kapitalutgifter, år N	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Minstegarantier	Taksonomiforenlig andel (%) av omsetningen (A.1) eller andel av omsetning Kapitalutgifter år N-1	Kategori muliggjørende aktivitet E	Kategori omstillingsaktivitet T
Økonomiske aktiviteter																				
A. AKTIVITETER SOM ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN																				
A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter																				
Produksjon av vannfri ammoniakk ¹⁾	CCM 3.15.	23	1,7 %	J	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/A	J	J	J	N/A	J	J	J	1,9 %		
Produksjon av salpetersyre	CCM 3.16.	51	3,8 %	J	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/A	J	J	J	N/A	J	J	J	4,6 %		T
Sjøfart og kysttrafikk med gods	CCM 6.10.	1	0,1 %	J	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/A	J	J	J	N/A	J	J	J	0,0 %		
Kapitalutgifter for miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter (A.1)		76	5,6 %															6,5 %		
Hvorav muliggjørende		-	0,0 %															0,0 %	E	
Hvorav omstilling		51	3,8 %															4,6 %		T
A.2. Aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter)																				
Produksjon av vannfri ammoniakk	CCM 3.15.	285	21,0 %															23,9 %		
Produksjon av salpetersyre	CCM 3.16.	81	6,0 %															6,6 %		
Levering av IT/OT-datadrevne løsninger	CE 4.1.	3	0,2 %															0,0 %		
Sjøfart og kysttrafikk med gods	CCM 6.10.	45	3,3 %															3,1 %		
Kapitalutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter) (A.2)		414	30,5 %															33,6 %		
A. Kapitalutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien (A.1+A.2)		489	36,0 %															40,1 %		
B. AKTIVITETER SOM IKKE ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN																				
Kapitalutgifter for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien (B)		869	64,0 %																	
Sum (A + B)²⁾		1 358	100,0 %																	

¹⁾ Yara ble tildelt tilskudd av Enova SF i forbindelse med denne forenlige økonomiske aktiviteten, hvorav en andel ennå ikke er mottatt og heller ikke innregnet i Yaras konsernregnskap. Mer informasjon finnes i note 4.9 Offentlige tilskudd, avsnittet Klimaendringer.

²⁾ Beløpet omfatter USD 10 million i endringer i fjerningsseideler. Forskjell på USD 7 millioner mellom samlet rapportert beløp og samlede kapitalutgifts-tilganger rapportert i Yaras konsernregnskap (se note 4.1, 4.2 og 4.5) er knyttet til valutakursdifferanser. Mer informasjon finnes i Grunnlag for utarbeidelse.

Kontekstuell informasjon om KPI-en for kapitalutgifter

Tallene i KPI-en for kapitalutgifter omfatter tilganger til varige driftsmidler, immaterielle eiendeler og bruksretteiendeler samt kapitalutgifter forbundet med Yaras kapitalutgiftsplan, som illustrert nedenfor.

A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter

	3.15. Produksjon av vannfri ammoniakk		3.16. Produksjon av salpetersyre		6.10. Sjøfart og kysttrafikk med gods	
	Absolutte kapitalutgifter MUSD	Andel av kapitalutgifter	Absolutte kapitalutgifter MUSD	Andel av kapitalutgifter	Absolutte kapitalutgifter MUSD	Andel av kapitalutgifter
Investeringstilganger til varige driftsmidler, immaterielle eiendeler og bruksretteiendeler	–	0,0 %	35	2,6 %	1	0,1 %
Kapitalutgifter knyttet til Yaras kapitalutgiftsplan	23	1,7 %	16	1,2 %	–	0,0 %
Samlede rapporterte kapitalutgifter (taksonomiforenlige)	23	1,7 %	51	3,8 %	1	0,1 %

Ingen kapitalutgifts-tilganger som er rapportert i KPI-en, gjelder eiendeler ervervet gjennom et oppkjøp eller en virksomhetssammenslutning for 2023.

Kapitalutgiftsplan (5-årig forenlighetsplan)

Et prosjekt er inkludert i Yaras kapitalutgiftsplan hvis det er godkjent av ledelsen og det er økonomisk aktivitet i det aktuelle året enten for å utvide Yaras taksonomiforenlige økonomiske aktiviteter eller for å oppgradere økonomiske aktiviteter som er omfattet av taksonomien, til taksonomiforenlige innen fem år. Miljømålene CCM og CCA forfølges, men forenlighet er tilfelle bare for CCM siden identifiserte tilpasningsløsninger ennå ikke er implementert, og det er heller ingen planer som har nådd den finansielle investeringsbeslutningen (FID) om å gjøre det. Produksjonseiendeler og kapitalutgifter knyttet til respektive prosjekter ble inkludert i Yaras kapitalutgiftsplan basert på forventede utslipp, planlagte miljøprosjekter og

resultatet av DNSH-vurderingen. Tiltak som oppgraderer et produksjonsanlegg til taksonomiforenlig innen fem år, omfatter klimagassprosjekter samt OCO-SHE²⁴⁾-prosjekter. Yaras flåte omfatter pr. i dag ikke prosjekter som kvalifiserer for en kapitalutgiftsplan. Men Yara Clean Ammonia har utført forskjellige miljøinitiativer i sin flåte, som ikke er klassifisert som taksonomiforenlige prosjekter.

Yara påpeker at rapporteringen av kapitalutgiftsplanen formuleres basert på de mest nøyaktige estimatene og dataene som er tilgjengelige pr. 31. desember. I produksjonssektoren kan det også oppstå driftsutfordringer etter at et prosjekt er vel gjennomført. Den offentliggjorte planen bør derfor tolkes med en forståelse av denne potensielle variabiliteten og usikkerheten.

3.15. Produksjon av vannfri ammoniakk

Yaras kapitalutgiftsplan for 2023 omfatter kapitalutgifter i forbindelse med et pilotprosjekt for fornybar ammoniakk i Porsgrunn i Norge.

3.16. Produksjon av salpetersyre

Yaras kapitalutgiftsplan for 2023 omfatter også kapitalutgifter i forbindelse med prosjekter hvor produksjonsanlegg for salpetersyre gjøres forenlige med taksonomien innen fem år. Den viktigste faktoren som bringer produksjonseiendeler for salpetersyre opp på det nødvendige ytelsesnivået, er installasjon av katalysatorteknologi, som forbedrer N₂O-reduksjonen i produksjonseiendeler for salpetersyre.

²⁴⁾ Prosjekter for operativ kontinuitet – helse, miljø og sikkerhet – omfatter alle prosjekter som kreves for å opprettholde/sikre prosessens/produksjonseiendelens ytelse, reservedeler og overholde sikkerhets-, helse- og ytelsesnivået for produksjonseiendelene.

Oversikt over kapitalutgiftsplan

Prosjekter i kapitalutgiftsplanen er godkjent av ledelsen, har kommet forbi endelig investeringsbeslutning og er i gjennomføringsfasen. Derfor er det ingen større milepæler som skal følges opp eller rapporteres. Forventet forenlighetstidsplan for Yaras produksjonseiendeler som er inkludert i kapitalutgiftsplanen, er presentert i tabellen på denne siden, herunder forventet forenligshetsår.

Økonomiske aktiviteter forenlige med kapitalutgiftsplan, herunder forventet forenligshetsår

Økonomisk aktivitet	Produksjonseiendeler	Forventet forenligshetsår
3.15. Produksjon av vannfri ammoniakk	Porsgrunn ¹⁾	2025
3.16. Produksjon av salpetersyre	Rostock 202	2024
	Rostock 201	2025
	Porsgrunn SS1	2026
	Siilinjärvi	2026
	Köping Syra3	2027

¹⁾ Pilotprosjekt for fornybar ammoniakk, tilsvarende 4 % av produksjonskapasiteten innen 2025.

Revurdert tidsplan for forventet taksonomiforenlighet

Yara har revidert den forventede tidsplanen for taksonomiforenlighet for visse produksjonseiendeler som ble rapportert i kapitalutgiftsplan i fjor. Revisjonene var et resultat av flere medvirkende faktorer som beskrevet nedenfor.

3.15. Produksjon av vannfri ammoniakk

- Pilotprosjektet for fornybar ammoniakk i Porsgrunn var 31. desember 2023 i idriftsettingsfasen, og i løpet av denne årsrapporteringsperioden ble de første volumene av fornybar ammoniakk produsert. Forventet forenligshetsår når produksjonseiendelen vil produsere med full kapasitet, og når investeringene deretter vil bli kapitalisert, estimeres til 2024–2025 (først rapportert 2023 som forenligshetsår).

3.16. Produksjon av salpetersyre

- For Rostock 202 (først rapportert 2023 som forenligshetsår) er forventet forenligshetsår utsatt til 2024 på grunn av interne prosesser og tolkning av TSC-modningen. Katalysatorprosjektet ble fullført i Rostock 202 i 2023 som planlagt, og produksjonseiendelene yter i dag under den påkrevde terskelen for klimagassutslipp²⁵⁾. Siden katalysatoren ble byttet ut midt i året, var ikke dette nok til å bringe de årlige gjennomsnittlige klimagassutslippene²⁶⁾ under den påkrevde terskelen. Tilsvarende som for Rostock 201 (først rapportert 2024 som forenligshetsår) vil katalysatorprosjektet bli levert i 2024, med taksonomiforenlig 12-måneders rullerende gjennomsnitt i 2025.

- For Porsgrunn SS1 (først rapportert 2023 som forenligshetsår) er forventet forenligshetsår utsatt til 2026. Anleggets ytelse har ikke innfridd forventningene etter gjennomføring av prosjektet, og en grundig analyse har funnet rotårsaken. Det er identifisert avhjelpende tiltak, og en plan for å håndtere problemet er på plass. Avhjelpende tiltak kan installeres ved neste anledning, for eksempel et planlagt vedlikeholdsstopp. Dette vil føre til taksonomiforenlige resultater for klimagassutslipp i løpet av 2026.
- For Siilinjärvi og Köping Syra3 (først rapportert 2023 som forenligshetsår) er forventet forenligshetsår blitt utsatt til 2026 for Siilinjärvi og 2027 for Köping Syra3. Selv om prosjektene ble gjennomført, har ikke eiendelene oppnådd de resultatene som først ble forventet. Yara har en klar plan for å håndtere problemene, og avhjelpende tiltak kan installeres ved neste anledning, f.eks. planlagte vedlikeholdsstopper. Tiltak vil først bli testet med produksjonseiendelen i Siilinjärvi.

²⁵⁾ Kriterier i EUs taksonomi for vesentlig bidrag til CCM er under 0,038 tCO₂e/tNA.

²⁶⁾ Beregnet i samsvar med forordning (EU) 2019/331.

Andel av driftsutgiftene fra produkter eller tjenester som er forbundet med taksonomiforenlige økonomiske aktiviteter

Regnskapsår N	År		Kriterier for vesentlig bidrag J, N, N/EL							Kriterier mht. at aktiviteten ikke er til betydelig skade (DNSH) J/N									
	Kode	Driftsutgifter MUSD	Andet (%) av driftsutgifter, år N	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Minstegarantier	Taksonomiforenlig andel (%) av omsetningen (A.1) eller andel av omsetning/ investeringer, år N-1	Kategori muliggjørende aktivitet E	Kategori omstillingsaktivitet T
Økonomiske aktiviteter																			
A. AKTIVITETER SOM ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN																			
A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter																			
Produksjon av salpetersyre	CCM 3.16.	38	2,5 %	J	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/A	J	J	J	N/A	J	J	1,4 %		T
Sjøfart og kysttrafikk med gods	CCM 6.10.	1	0,1 %	J	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/A	J	J	J	J	J	J	0,0 %		
Driftsutgifter for miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter (A.1)		40	2,6 %														1,4 %		
Hvorav muliggjørende		-	0,0 %														0,0 %	E	
Hvorav omstilling		38	2,5 %														1,4 %		T
A.2. Aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter)																			
Produksjon av vannfri ammoniakk	CCM 3.15.	303	19,8 %														21,7 %		
Produksjon av salpetersyre	CCM 3.16.	80	5,2 %														7,5 %		
Sjøfart og kysttrafikk med gods	CCM 6.10.	82	5,4 %														5,8 %		
Driftsutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter) (A.2)		464	30,4 %														34,9 %		
A. Driftsutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien (A.1+A.2)		504	33,0 %														36,4 %		
B. AKTIVITETER SOM IKKE ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN																			
Driftsutgifter for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien (B)		1 022	67,0 %																
Totalt (A + B)¹⁾		1 526	100,0 %																

¹⁾ Yaras samlede kapasitetsrelaterte kostnader (CRC), et delsett av utgifter presentert i Yaras konsolidert resultatregnskap 2023 (side 216), er hovedsakelig rapportert på punktene «Lønn og lønnsavhengige kostnader» og «Andre driftskostnader».

Kontekstuell informasjon om KPI-en for driftsutgifter

De rapporterte driftsutgiftene er videre delt opp i relevante kategorier. Denne oppdelingen av driftsutgiftene kan inkludere estimater eller proporsjonale beregninger som utføres av rapporteringsenheter, og er ikke nødvendigvis konsekvent mellom disse enhetene. Det nedenstående anses imidlertid å være et rimelig bilde på de økonomiske aktivitetens sammensetning av driftsutgifter for rapporterte økonomiske aktiviteter.

USD millioner	A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter		A.2. Aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter)			
	3.16. Produksjon av salpetersyre	6.10. Sjøfart og kysttrafikk med gods	3.15. Produksjon av vannfri ammoniakk	3.16. Produksjon av salpetersyre	6.10. Sjøfart og kysttrafikk med gods	
Eksternt vedlikehold	6	–	39	14		3
Personalkostnader	24	–	122	37		9
Drift ¹⁾	6	1	112	22		70
Lokale skatter	1	–	8	2		–
Forsikring	3	–	23	5		1
Sum	38	1	303	80		82

¹⁾ Driften omfatter driftskostnader for anlegg og/eller skip. Utgifter i forbindelse med leide skip er klassifisert i sin helhet under Drift.

Miljøinformasjon

Temaer

E1	Klimaendringer	129
E2	Forurensning	137
E3	Vann og marine ressurser	141
E4	Biologisk mangfold og økosystemer	145
E5	Ressursbruk og sirkulærøkonomi	147

Klima- endringer

Klimaendringer er én av de største utfordringene i vår tid. De medfører alvorlig risiko på tvers av, økonomier og økosystemer. Mat- og landbrukssektoren er blant de sektorene som merker denne utfordringen først, og som allerede opplever konsekvensene av et stadig mer uforutsigbart klima i forskjellige regioner over hele verden.

Siden mat- og landbrukssektoren selv er en betydelig bidragsyter til globale klimagassutslipp, viser sektoren tydelig hvor tveegget krisen er, idet sektoren på en og samme tid både rammes av og bidrar til klimaendringene.

Når det gjelder risikoene for klimaendringer, står Yara overfor både fysiske dimensjoner og overgangsdimensjoner. Fysisk risiko foreligger ved at driften og kundene våre eksponeres for stadig mer alvorlige klimaendringer. Overgangsrisikoer

I dette avsnittet:

- Begrensning av klimaendringer
- Klimatilpasning
- Energi

viser seg i form av utfordringer forbundet med omstilling vekk fra fossile brensler som brukes i Yaras virksomhet. Klimaendringer representerer en alvorlig strategisk risiko, men tilbyr også muligheter for Yara og påvirker derfor vår fremtidige strategi og beslutningstaking i høy grad. Yara jobber systematisk med å utarbeide og gjennomføre reduksjons- og tilpasningsstrategier for å gjøre virksomheten mer robust og fremtidsklar.

Våre kjerneprosesser, herunder produksjon av nitrogengjødsel og industrikjemikalier, er svært avhengig av naturgass som primær energikilde og råvare. Dette er også hovedkilden til klimagassutslipp fra Yaras virksomhet og står for nesten 80 prosent av Yaras direkte klimagassutslipp. Yara er forpliktet til å bruke naturressurser på den mest ansvarlige måten og jobber derfor kontinuerlig for å forbedre energibruken og -effektiviteten i sine produksjonsprosesser. Samtidig posisjonerer Yara seg for å spille en stadig større rolle i omstillingen av landbruks- og matsystemene til en lavkarbonøkonomi ved å fokusere på løsninger som produksjon av fornybar og lavkarbon-hydrogen og -ammoniakk.

Alle disse forpliktelsene og tiltakene fører til at vi reduserer vårt produktkarbonavtrykk, utvikler bærekraftige løsninger for bønder og matselskaper, støtter utviklingen av rettferdige reguleringer og muliggjør lavkarbonøkonomien.

Omstillingsplan

I 2024 vil en omstillingsplan for begrensning av klimaendringer bli videreutviklet, herunder reduksjon av klimagassutslipp ved tidshorisonter forbi 2030 og frem mot 2050.

Retningslinjer

Yara har en strategi for null skader på miljøet som er beskrevet nærmere i HMSK-retningslinjene, side 98. En viktig grunnpilar i disse retningslinjene er Yaras forpliktelse til å bevege seg mot klimanøytralitet. Dette er mulig gjennom vårt veikart for kutt i klimagassutslipp, forbedring av energieffektiviteten og innføring av lavkarbonteknologier.

Tiltak og ressurser

Begrensning av klimaendringer

Klimanøytralitet er én av de tre grunnpilarene som er definert under Yaras overgripende ambisjon om å skape en naturvennlig mat-fremtid. Veien frem til klimanøytralitet vil bli muliggjort hovedsakelig av våre veikart for reduksjon av klimagassutslipp og innføring av lavkarbonteknologier

Veien mot klimanøytralitet

Vår ambisjon er å bli klimanøytral innen 2050. Vi har fastsatt delmålene for reduksjon av karbonintensitet og absolutte klimagassutslipp for å nå hovedmålet vårt.

For å nå KPI-ene for 2025 og 2030 har Yara satt opp et sentralt håndtert program for å identifisere muligheter, administrere prosjektgjennomføringen og samordne og spore fremdriften.

Vi har allerede tatt store skritt i retning av å redusere våre klimagassutslipp, herunder utvikling og innføring av N₂O-katalysatorteknologi ved våre salpetersyrefabrikker. Denne teknologien er påvist å være svært effektiv, og fjerner

opptil 95 prosent av N₂O utslippene, og den er også tilgjengelig for bruk av tredjeparter. Sammen med våre energieffektivitetsinitiativer har dette redusert våre scope 1-utslipp med cirka 44 prosent siden 2005.

Fremover har vi fastsatt et mål om å redusere vår karbonintensitet innen 2025 med ti prosent sammenlignet med 2018, noe som tilsvarer cirka 2 millioner tonn CO₂e (avhengig av produksjonsvolumene). Dette målet omfatter et stort utvalg av prosjekter, fra å kutte våre N₂O-utslipp til et absolutt minimum, øke energieffektiviteten, elektrifisere maskiner og erstatte fossilbaserte råvarer med biobaserte kilder.

I tillegg til disse prosjektene omfatter veikartet vårt mot 2030-målet planer for å kutte utslipp fra ammoniakkproduksjonen betydelig gjennom trinnvise endringsprosjekter som karbonfangst og -lagring (CCS) og elektrolyseprosjekter. Yara vil også se på kjøp av fornybar naturgass (RNG) som et alternativ til fossilbasert naturgass på steder hvor det kan kjøpes på en bærekraftig måte. Yaras strategi for reduksjon av klimagassutslipp benytter seg foreløpig ikke av kreditter for fjerning og/eller kompensasjon.

Yara har innført en intern karbonpris som skal brukes i lønnsomhetsanalyser hvor det ikke finnes karbonskatt eller karbonutslippsordninger. For prosjekter som er gjennomført ved produksjonsfabrikker som er omfattet av EUs kvotesystem (EU ETS), benyttes karbonprisprognoser basert på EU-kvoter (EUA) i lønnsomhetsanalyser.

¹⁾ Kategori 1, kjøpt ammoniakk

Redusere vår klimagassintensitet (scope 1, 2 og 3¹⁾)

Vi er fortsatt i rute for å nå 2025-målet for en klimagassintensitet på 2,7 tonn CO₂e/tonn N. De reduksjonene vi har oppnådd med våre klimagassprosjekter og innkjøp av ammoniakk med lavere karbonavtrykk, har påvirket utslippsintensiteten positivt. Sammenlignet med utgangsåret 2018 reduserte vi vår egen produksjon i 2023 hovedsakelig på grunn av svinginger i tilbudet og etterspørselen i markedet, noe som førte til en reduksjon i absolutte utslipp. Lavere produksjon ved våre mest effektive fabrikker har imidlertid påvirket utslippsintensiteten negativt. For å nå målet for klimagassintensitet for 2025 må vi optimalisere produksjonsnivåene, nå

energieffektivitetsmålene og lykkes med å gjennomføre de gjenværende klimagassprosjektene.

Fremskritt mht. klimagassmålet for 2025

Vi har forpliktet oss til å forbedre påliteligheten og energieffektiviteten ved våre produksjonsfabrikker gjennom kontinuerlige investeringer samt aktivt administrasjon av vår prosjektportefølje for å redusere klimagassutslipp. Klimagassporteføljen følges opp kontinuerlig med eget personell og tildelte økonomiske ressurser. Dessuten anvender Yara en markedsbasert regnskapsmetode for scope 2-utslipp. Det betyr at Yara må kreve eierskap til de grønne elektronene /

lavkarbon-elektronene i nettet for å redusere scope 2-utslipp.

Vårt mål for karbonintensitet for 2025 vil bli oppnådd ved gjennomføring av nesten 90 prosjekter ved våre fabrikker og i våre regioner, og investeringen beregnes til over USD 200 millioner. Den samlede virkningen av disse prosjektene forventes å redusere klimagassutslipp i scope 1 med cirka 1,7 millioner tonn CO₂e innen 2025.

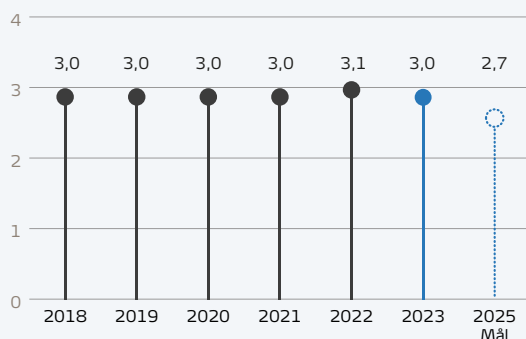
Innen utgangen av 2023 ble det utført 62 prosjekter, noe som førte til en reduksjon på 1,2 millioner tonn CO₂e-utslipp, herunder reduksjoner på 270 000 tonn CO₂e ved salpetersyrefabrikken i Cartagena og 87 000 tonn

CO₂e ved ammoniakkfabrikken i Brunsbüttel. Ytterligere 22 prosjekter var i gjennomføringsfasen. Vi har fortsatt gode forutsetninger for å nå vårt 2025-mål, idet ferdigstilte og pågående prosjekter pr. 31. desember 2023 allerede har gitt en reduksjon på 1,7 millioner tonn CO₂e-utslipp pr. år.

I 2023 oppnådde vi en reduksjon på 522 000 tonn for scope 1 fra fullførte prosjekter. Dessuten er 263 000 tonn redusert fra innkjøp av fornybar energi.

Klimagassintensitet

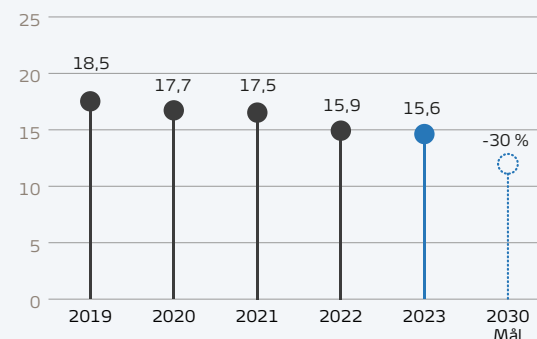
t CO₂e/t N

KPI-en for klimagassintensitet er definert som tonn CO₂e-utslipp pr. tonn nitrogen i Yaras egenproduserte produkter. CO₂e-utslippene omfatter scope 1, scope 2 (markedsbasert) og scope 3, kategori 1 (kjøpt ammoniakk forbrukt av Yara). KPI-en er fastsatt for å redusere karbonintensiteten med 10 % innen 2025 fra referansenivået i 2018.

Klimagassutslipp, scope 1 + 2 (markedsbasert)

Millioner tonn CO₂e

I tillegg til KPI-en for intensitet fastsatte Yara i 2020 en annen KPI for klima – for å redusere absolutte scope 1 + 2-utslipp med 30 % innen 2030 sammenlignet med utgangsåret 2019.

Klimagassprosjekter fullført i 2023

Antall prosjekter	Reduksjonstiltak	Tonn redusert (CO ₂ e)	Kapitalutgifter 2023 (MUSD)
8	N ₂ O-katalysatorsystemer	380 000	11
2	Elektrifisering av utstyr	100 000	15
10	Energieffektivitet	42 300	6

Reduksjon av våre absolutte klimagassutslipp (scope 1 og 2) – Veien mot 2030

I mer enn et tiår har vi hatt god fremgang med å redusere klimagassutslippene fra driften vår. I 2023 var våre scope 1 og 2 (markedsbaserte) klimagassutslipp på i alt 15,6 millioner tonn CO₂e, ned 16 prosent fra utgangsåret 2019. Mens gjennomføring av klimagassprosjekter har vært ansvarlig for reduksjon i våre scope 1- og 2-utslipp med 1,2 millioner tonn innen utgangen av 2023, er reduksjonen på 16 prosent i år fra utgangsåret 2019 også et resultat av begrensning av produksjonen på grunn av energikrisen og markedsforholdene.

Et viktig skritt for å nå målet for 2030 er prosjektet for karbonfangst og -lagring (CCS) i Sluiskil i Nederland. I 2023 tok Yara den endelige investeringsbeslutningen og går nå inn i

prosjektets gjennomføringsfase. Når prosjektet er gjennomført, vil det redusere CO₂-utslippene fra Sluiskil-anlegget med 800 000 tonn CO₂ pr. år. Yara og Northern Lights, en leverandør av CO₂-transport og -lagring, undertegnet i denne forbindelse en bindende handelsavtale om den første grensekryssende transporten og lagringen av CO₂. Northern Lights vil transportere flytende CO₂ fra fangststedet til en mottaksterminal på land på Vestlandet, før det transporteres i rørledning for permanent lagring i et reservoar 2 600 meter under havbunnen. Driften anslås å starte i 2026 og fortsette i 15 år, noe som fører til en samlet CO₂-reduksjon på 15 millioner tonn CO₂ i løpet av 15 år. Yaras investeringer for prosjektet er cirka EUR 200 millioner.

Yara ser på ytterligere muligheter til å redusere utslipp med fornybart hydrogen og lavkarbonhydrogen og andre CCS-prosjekter.

Ny utslippsbesparende nitrogenkompressor innført ved Brunsbüttel-anlegget

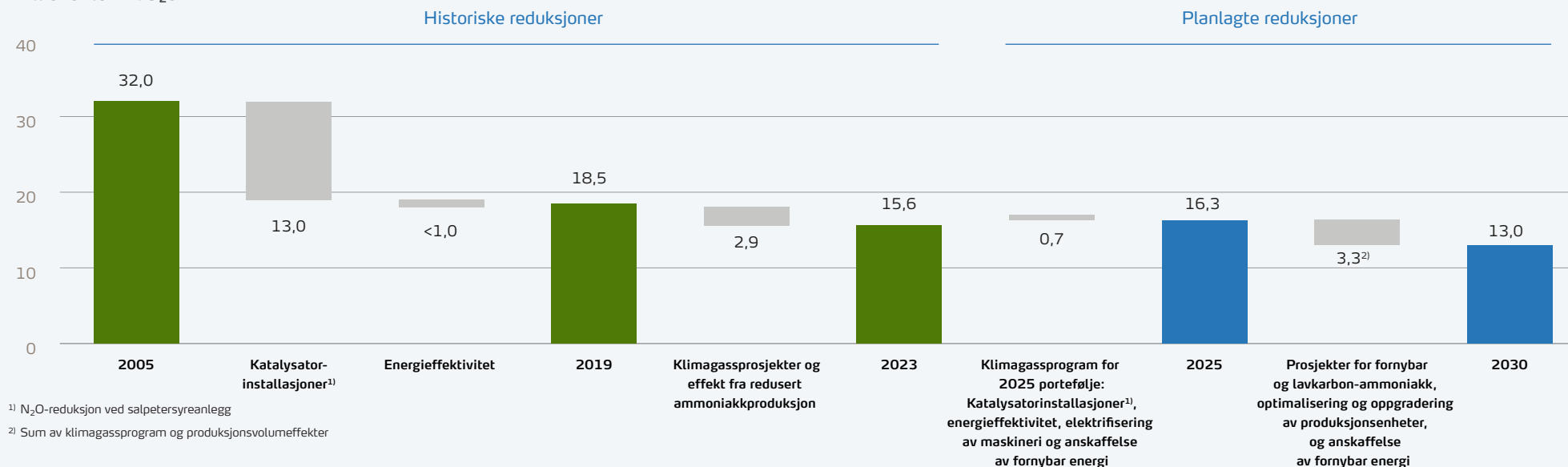
Den nye nitrogenkompressoren drives av en elektromotor og erstatter en eldre kompressor drevet av en damppturbin. I tillegg til dette prosjektets høye økonomiske lønnsomhet vil dampproduksjonen fra de to hjelpedampkjelene bli redusert med cirka 59 t/h, og CO₂-besparelser på nesten 90 000 tonn pr. år vil bli oppnådd. Dette tilsvarer CO₂-utslipp på cirka 80 000 fossilbiler eller seks prosent av de samlede utslippene ved anlegget.

Reduksjon av klimagasser ved utskifting av gamle ammoniakkbrennere ved Cartagena-anlegget

Vi erstattet en foreldet ammoniakkbrenner ved vårt produksjonsanlegg for salpetersyre i Cartagena. Den nye brenneren muliggjør flere katalysatorer for N₂O-reduksjon, og denne enkle utskiftingen vil redusere klimagassutslippene med nesten 160 000 tonn CO₂e pr. år. Vi har som mål å bytte én brenner til, og når alle tre er oppgradert og går ved maksimal kapasitet, vil de samlede kuttene komme opp i 450–500 000 tonn CO₂e, noe som er cirka 20 prosent av Yaras 2025-mål.

Vårt klimaveikart til 2030

Millioner tonn CO₂e

¹⁾ N₂O-reduksjon ved salpetersyreanlegg

²⁾ Sum av klimagassprogram og produksjonsvolumeffekter

Indirekte klimagassutslipp (scope 3)

Bruksfasen representerer 52 prosent av alle klimagassutslipp gjennom livssyklusen for gjødsel. Dette understreker betydningen av å utvikle og vedta bærekraftig praksis i landbruksdelen av matverdikjeden.

I 2023 solgte vi mindre gjødsel med høyt nitrogeninnhold, noe som fører til en tre prosent reduksjon i scope 3 kategori 11-klimagassutslipp fra 2022 til 2023. Utslipp i kategori 11 er beregnet ved hjelp av faktor for globalt oppvarmingspotensial (GWP) 265 (fra IPCC AR5-rapport) for N₂O-utslipp. Dette har ført til omarbeiding av historiske tall, som i tidligere rapporter ble beregnet ved hjelp av en GWP-faktor på 298 (IPCC AR4).

Tross Yaras globale forsyningskjeder står transport for beskjedne 4 prosent av klimagassutslippene i gjødselens livssyklus. Andre scope 3-utslipp fra råvarer, drivstoff og energi utgjør 17 prosent.

EUs kvotesystem

Yaras europeiske salpetersyre- og ammoniakfabrikker er omfattet av EUs kvotesystem (EU ETS). I 2023 slapp Yara ut cirka 7,0 millioner tonn CO₂e fra sine fabrikker i Europa. Yara vil motta i alt cirka 7,3 millioner EUA-er (EU-klimakvote, ett tonn CO₂ under EU ETS), noe som gir et kvoteoverskudd på cirka 0,3 millioner tonn CO₂ for 2023.

Hovedårsaken til overskuddet er produksjonsbegrensningen i Europa sammen med vår N₂O-katalysatorteknologi, som ble utviklet og innført kort etter at EU ETS trådte i kraft.

Denne teknologien har generert et overskudd av kvoter fra våre salpetersyrefabrikker siden 2008, noe som utligner underskuddet av kvoter fra ammoniakproduksjonen vår. Denne strategien har foreløpig gjort at vi har kunnet unngå å kjøpe EU ETS-bidrag eksternt, noe som betyr at netto finansiell påvirkning av EU ETS (på konsolidert nivå i Yara) er null.

Tilrettelegging for avkarbonisering av matkjeden

Yaras endelige mål er å drive et nettverk av lavutslippsintensive eiendeler innen 2050 og dessuten kjøpe lavutslippsråvarer for å gjøre lavkarbonprodukter tilgjengelige for kundene våre.

Yaras ammoniakoverføringsystem

I overgangsfasen frem mot 2050 vil Yara bruke konsepter fra blandingsanlegg¹⁾ og mel-lømløsninger som permanent karbonfangst og -lagring. I første omgang vil lavkarbonprodukter bare være tilgjengelige ved noen anlegg, noe som gjør det utfordrende å levere disse produktene til kunder globalt.

Yaras ammoniakoverføringsystem er utviklet for å gjøre det mulig å distribuere fornybar ammoniak og lavkarbon-ammoniak under Yaras omstilling til full avkarbonisering. Ved hjelp av denne mekanismen kan kundene kjøpe lavutslippsbaserte produkter globalt ved hjelp av en massebalansemekanisme. For å fremme forbruk av denne ammoniakken benyttes det en virtuell utvekslingsmekanisme for å overføre ammoniakken fra

produksjonsfabrikker til forbrukere. Alle disse utvekslingene er redegjort for i Yaras tredjepartsverifiserte karbonregnskapssystem som benytter et internt utviklet digitalt verktøy, Carbon Watch. Dette sikrer at det ikke skjer dobbelt salg av tilgjengelige ammoniakkvolumer, og at Yaras globale karbonbalanse er helt lukket til enhver tid.

Produktkarbonavtrykk

Karbonavtrykket for våre produkter fra «vugge til fabrikkport» beregnes ved hjelp av Fertilizer Europes metode for produktkarbonavtrykk og våre egne produksjonsdata. Vi har opprettet et styringsprogram for karbonavtrykk for kontinuerlig å oppdatere våre avtryksberegninger, idet vi tar hensyn til nylige endringer/forbedringer i våre produksjonsenheter. Vi bruker tredjepartsrevisorer til å verifisere beregningene og resultatene av dem. Siden 2020 har vi oppdatert produktkarbonavtrykket (PCF) for mer enn 1 500 av Yaras eksisterende ferdige produkter ved våre viktigste anlegg. Denne innsatsen er ment å gi verifisert og troverdig PCF-informasjon til kundene våre, som deretter kan bruke dette til å dokumentere og redusere sine scope 3-utslipp, hvis det er mulig. Bruken av erklæringer for verifisering av karbonavtrykk fra fabrikkporten er blitt rullet ut i våre markedsføringsorganisasjoner med støtte fra interne eksperter for å sikre at alle påstander er nøyaktige.

I mellomtiden fortsetter vi å samarbeide med bransjeorganisasjoner for å harmonisere vår beregningsmetode for produktkarbonavtrykk med internasjonalt anerkjente standarder og sertifiseringsordninger.

Klimatilpasning

Fra 2021 til 2023 har Yara gjennomført analyser av risikoer og muligheter under forskjellige klimascenarioer. Arbeidet har foreløpig gitt kvalitative resultater. I 2023 ble risikoregisteret gjennomgått og oppdatert etter den ferske utviklingen.

Klimascenarioanalyse

Grunnlaget for øvelsen er tre utviklingsbaner (representative concentration pathways, RCP) fra FNs klimapanelers femte vurdering: scenarioet med lave utslipp (RCP2.6), et scenario med middels utslipp (RCP4.5) og scenarioet med svært høye utslipp (RCP8.5). Disse er fortsatt grunnlaget for Yaras arbeid med fysiske klimarisikoer.

I 2023 fortsatte vi arbeidet med fysiske risikoer og overgangsrisikoer for Yaras forretningsvirksomhet. Yara vurderer overgangsrisikoene som høyere under scenarioene med netto null 2050 og nåværende retningslinjer, mens disse risikoene ikke ble analysert for scenarioet med høye utslipp (RCP8.5). Tilsvarende anser Yara eksponeringen for fysisk risiko for å være høyere under scenarioene RCP4.5 og RCP8.5. Informasjon om hvordan klimarisiko gjenspeiles i regnskapet, finnes i note 1.4 Klimaendring i Yaras konsernregnskap.

¹⁾ Et blandingsanlegg for ammoniak er vanligvis et anlegg hvor to teknologier brukes til å produsere H₂/NH₃ samtidig, f.eks. elektrolyse og dampmetanreformering.

Fysiske risikoer

Yaras produksjonseiendeler har en robust utførelse. Yara er imidlertid innforstått med at eksponeringen øker og har samarbeidet med eksperter om å samle inn detaljerte data om risikoeksponering for alle produksjonsanlegg og Yaras egen forsyningskjede. Investering i offentlig infrastruktur for å ivareta samfunnet vil dessuten bidra til å redusere fysiske risikoer på dedikerte steder hvor Yara driver virksomhet. Innen 2050 og i påfølgende år vil de varige endringene i værmønstre og vekstsesonger påvirke avlingsfordelingen. Småbrukere opplever stadig større risiko på grunn av tapte avlinger fra år til år og mangelen på økonomisk sikkerhet for å håndtere slike tap. Bønder på den nordlige halvkule vil få en lengre vekstsesong. Generelt vil storbrukere ha bedre økonomiske forutsetninger for å håndtere variasjoner i avlingene på grunn av ekstremvær.

Fysiske risikoer for Yaras produksjon ble vurdert for utvalgte eiendeler, basert på forventede potensielle vesentlige påvirkninger og sensitivitet overfor klimatiske farer.

Metode

Det er utviklet en strukturert metode for å vurdere hvor sårbare våre kritiske anlegg er overfor lokale fysiske risikoer. Denne metoden evaluerer systematisk både hvor robuste de er, og hvordan de påvirker vår forretningsvirksomhet. Aktuell eksponering ble definert ved å kombinere Yaras erfaring fra tidligere klimarelaterte risikoer med historiske data. Globale og lokale klimatiske modeller (scenarioene RCP4.5 og RCP8.5) ble brukt til å beregne

hvordan risikoene vil utvikle seg mot 2030 og 2050.

Prosessen omfatter å

- analysere tidligere påvirkninger (referansenivåer)
- forutsi fremtidige scenarioer (med temperaturøkninger for 2030 og 2050)
- regne inn lokale bestemmelser og kommende begrensninger på grunn av ressursknapphet og
- beregne operative begrensninger og potensielle produkttap ved hjelp av global og lokale klimamodeller

Resultatene av denne prosessen gir innsikt i nødvendige tilpasnings- eller reduksjonsløsninger for å redusere risikoen. Dette gjør det dessuten mulig å kvantifisere påvirkninger og forstå hvordan de påvirker inntekter, kapitalutgifter/driftsutgifter, produktivitet og pålitelige ressurser.

I 2023 ble vårt program for fysisk klimarisiko lansert med hell, og det ble gjennomført omfattende vurderinger på de av Yaras anlegg som er mest eksponert for klimarelaterte risikoer.

Skape bevissthet rundt fysisk eksponering Yaras kortsiktige til mellomlangsigte risikoeksponeringer omfatter vannknapphet på grunn av ekstrem tørke som fører til begrenset tilgjengelighet for kjøling av våre prosesser og vår kraftproduksjon. Hetebølger, flom etter kraftig nedbør (knyttet til tropiske sykloner eller ikke) er også en viktig trussel, noen ganger på samme sted. Mens RCP4.5 og RCP8.5 ikke viser vesentlig forskjell innen

2030, vil begge risikoer ha alvorligere konsekvenser i scenarioet RCP8.5, særlig frem mot 2050 og videre.

Innen 2050 vil vi få et vesentlig skille mellom de to scenarioer: Scenarioet med middels utslipp forventer en 2,0 °C oppvarming, mens scenarioet med svært høye utslipp forventer en 2,4 °C oppvarming. Innen 2050 og i påfølgende år vil det bli betydelig flere og hyppigere ekstremværhendelser, og konsekvensene vil bli større i scenarioet med svært høye utslipp.

Dessuten ble det lansert et strategisk samarbeid med vår prosjektavdeling for å forbedre styringen i prosjekteringsfasen, noe som gjenspeiler vår forpliktelse til å jobbe for kontinuerlig forbedring og kunnskapsdeling i klimarisikostyringen. Dette arbeidet omfatter også å se på og vurdere overgangsrisiko for hele vår forretningsportefølje.

Overgangsrisikoer

Frem mot 2030 innebærer overgangsrisikoer de største klimarisikoene for Yara i scenarioene med nåværende retningslinjer og netto null-utslipp.

Metode

Gjennomgangen for 2023 var basert på klimascenarioene fra Network for Greening the Financial System (NGFS): 1) et scenario med dagens politikk hvor det legges til grunn at dagens klimapolitikk gjennomføres globalt forbundet med en global temperaturøkning på cirka 3 °C, og 2) et scenario med netto nullutslipp hvor det legges til grunn en fullstendig

global omstilling til netto nullutslipp forbundet med en global temperaturøkning på 1,5/2 °C.

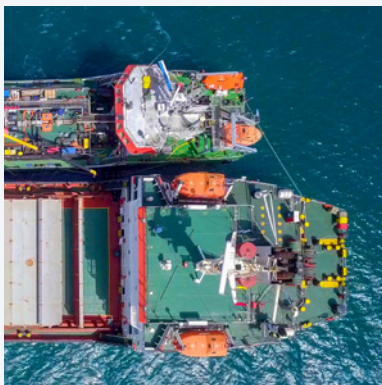
Analysene omfattet hele Yaras verdikjede, deriblant leverandører, logistikk, egen virksomhet samt landbruks- og industrimarkedene. TCFDs risiko- og mulighetskategorier ble anvendt under hele prosessen.

Potensielle risikoer og muligheter

Karbonskatt og -toll vil sannsynligvis påvirke Yaras produksjonskostnader og konkurranseevne i begge scenarioer. Formålet med EUs karbontollordning (CBAM) er å gjenopprette paritet på karbonkostnader mellom innenlandsk produksjon underlagt EU ETS og import, som er et positivt resultat. Isolert sett kan dette øke produksjonskostnadene, men CBAM sammen med stigende ETS kostnader representerer også en mulighet for gjødsel produsert med lavutslippssammoniak. Fleksibiliteten i Yaras produksjonssystem, som kan forbruke lavutslippssammoniak fra produksjon ved eget anlegg eller fra import, er et ytterligere fortrinn og sikrer konkurranseevne overfor eiendeler uten slik optimaliseringsfleksibilitet.

Reguleringer på karbonprising blir drøftet i flere land og områder, og det er utarbeidet ordninger i for eksempel Australia og Canada, hvor Yaras Belle Plaine og Pilbara delta i ordninger for karbonhandel. Slik eksponering regnes inn i risikovurderingene.

Sammen med stimuleringsstiltak for å redusere utslipp er ny teknologi med på å forandre investorenes kapitalallokering og påvirke anleggsoppgraderinger og -investeringer.

Yara Clean Ammonias strategiske ambisjon

Yara Clean Ammonias strategiske ambisjon er å være en ledende aktør innen de nye lavkarbon-, hydrogenbaserte segmentene for skipsdrivstoff, kraftproduksjon og hydrogen som energibærer. Etterspørselen etter lavutslippsammoniakk vil bli drevet av reguleringer og markeder som fremmer etterspørselen, noe som vil tiltrekke seg ny konkurranse også til produksjonssiden. De iboende forbindelsene mellom markedspriser på energi, gjødsel og mat fungerer også som en naturlig sikring mot slik risiko.

Scenarioet med lave utslipp er mest gunstig for Yaras evne til å hjelpe bøndene med å optimalisere utslippene, mens Yaras posisjonering gir muligheter knyttet til tilgang på grønn kapital i begge scenarioer.

Gjødselreguleringer og landbrukssubsidieordninger som skal redusere utslipp, kan påvirke etterspørselen etter gjødsel negativt. Men dette er balansert mot den økte etterspørselen etter gjødsel produsert med lavere karbonutslipp samt andre produkter og tjenester for klimaoptimalisering.

Scenarioet med lave utslipp har skjerpet fokus på ulemper knyttet til klimapåvirkning og skaper sannsynligvis høy omdømme- og søksmålrisiko. I et NGFS-scenario med netto nullutslipp forventes reguleringer å være bedre koordinert og vitenskapsbasert, mens NGFS-scenarioet med nåværende retningslinjer viser betydelige avvik mellom landene når det gjelder hvordan reguleringer blir utviklet. Dette representerer overgangsutfordringer og reguleringsrisiko for et selskap som er eksponert for internasjonale markeder.

Yara ser for seg at ammoniakkenes rolle som energibærer vil utvikle seg og skape ny dynamikk i markedene for nitrogenprodukter i begge overgangsscenarioene.

Kostholdsendringer, særlig i høyinntektsland, kan redusere etterspørselen etter gjødsel. Endringer i markedsetterspørsel og reguleringsendringer kan dessuten føre til nedskrivninger eller justeringer av levetiden for eksisterende eiendeler. Overgang til

lavkarbon-økonomier og klimarobuste økonomier vil videre kreve vesentlige endringer i bruken av energi og ressurser. Forskyvninger i etterspørsel, produksjon og reguleringer kan påvirke prisene på naturgass, som brukes både som en råvare og som energikilde til gjødselproduksjon.

Energi

Energieffektivitet

Yaras energiforbruk er i høy grad drevet av produksjonen av ammoniakk, nøkkelkomponenten i vår gjødsel, og står for nesten 90 prosent av vårt energiforbruk. Vi fokuserer på å forbedre energieffektiviteten ved våre ammoniakkenheter, som også er én av de viktigste faktorene for å redusere klimagassutslipp. For å oppnå dette fastsetter vi spesifikke mål for energi- og klimagassreduksjon for hvert anlegg, sammenligner resultatene våre mot andre, utfører diagnostisering og revisjon av energieffektiviteten og gjennomfører resulterende systematiske forbedringstiltak.

I 2023 brukte vi 1 prosent mindre energi pr. tonn produsert ammoniakk enn i 2022. Energieffektiviteten var 2 prosent (0,5 GJ/t) over målet fastsatt for 2023, hovedsakelig på grunn av produksjonsbegrensninger særlig ved fabrikkene i Europa som følge av høye naturgasspriser. Pålitelighetsproblemer i noen av våre produksjonsenheter påvirket dessuten det samlede energiforbruket negativt.

I 2023 reduserte vi produksjonen vår på grunn av høye naturgasspriser som førte til

en absolutt energireduksjon. Selv om energieffektiviteten ved ammoniakkfabrikkene i 2023 var litt bedre enn i 2022, var den fortsatt over målet for 2025. For å nå 2025-målet må vi opprettholde normale driftsnivåer ved fabrikkene våre (unngå hyppig oppstart og nedstengning), og vi må lykkes med gjennomføringen av gjenværende energieffektivitetsprosjekter. I 2023 var Yaras samlede energiforbruk i produksjonen 249 millioner GJ, og 86 prosent av energien ble brukt som tilførsel eller drivstoff i ammoniakkproduksjonen. Naturgass er den viktigste brenselkilden for Yara. Det står for nesten 94 prosent av alt brensel som blir forbrukt.

Energistyring

Yaras målsetting var at alle større produksjonsfabrikker skulle være sertifisert iht. energistyringsstandard ISO 50001 innen 2022. Men både covid-19-restriksjoner og produksjonsbegrensninger på grunn av energikrisen og markedsforholdene har bremsert oppnåelsen av dette målet en smule. Pr. 31. desember 2023 var 17 av Yaras 20 største anlegg ISO 50001-sertifisert. De gjenværende tre sertifiseringene er underveis.

Yara fullførte prosessen med å inkludere ISO 50001 i sitt paraplysertifikat i 2023, noe som sikrer at energistyringen drives sentralt og utgjør en viktig del av Yaras bedriftskultur.

Bruk av fornybar energi og lavkarbonenergi

Vi kjøpte cirka 3 066 GWh strøm til bruk i produksjonen, hvorav cirka 19 prosent var sertifisert som lavkarbon.

Mål og nøkkeltall

Yara har satt mål for klimagassutslipp i scope 1, 2 og 3, slik at klimamålene våre er i tråd med forpliktelsene i Paris-avtalen.

Følgende kortsiktige mål er lagt frem for Science-Based Targets-initiativet:

- 30 prosent absolutt reduksjon i scope 1- og 2-utslipp innen 2030 fra utgangsåret 2019.

- 11,1 prosent absolutt reduksjon i scope 3-utslipp fra bruken av solgte produkter innen 2030 fra utgangsåret 2021.

De fremlagte målene følger metoden for absolutt reduksjon. Men under de aktuelle rapporteringsmetodene kan ikke forbedret bruksfaseeffektivitet telles som en klimaløsning i Yaras klimagassregnskap. Yara ser på muligheten til å gjøre om sin scope 3-målsetting til et intensitetsbasert mål i fremtiden. Vår forpliktelse er å fastsette klimamål

forankret i vitenskapelig forskning, hvor det endelige målet er å bringe sektoren på linje med målene i Paris-avtalen. Hvis eksterne standardsettere ser vekk fra vitenskapelige fakta, vil vi prioritere vitenskapelig dokumentasjon fremfor etablerte protokoller.

Våre mål

Klimanøytralitet:

Vår ambisjon er å bli klimanøytral innen 2050.

Klimagassintensitet:

Innen 2025 redusere vår karbonintensitet (utslipp i tonn CO₂e/tonn N) med 10 % eller mer fra utgangsåret 2018

Klimagassutslipp, scope 1 + 2 (markedsbasert):

Redusere våre absolutte scope 1- og 2-utslipp med minst 30 % fra utgangsåret 2019 innen 2030

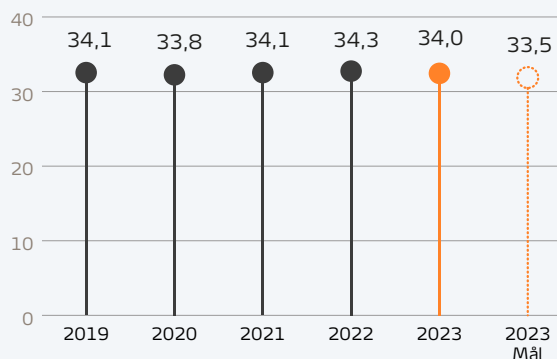
Vitenskapsbaserte mål:

Fastsette vitenskapsbaserte mål for våre klimagassutslipp i scope 1, 2 og 3. Den sektorspesifikke avkarboniseringsprosessen (SDA) til Science-Based Targets Initiative (SBTi), som fastsetter utviklingsbaner for kutt i klimagassutslippene for kjemisk industri og gjødselindustrien, pågår fortsatt, og den er forventet å være fullført innen utgangen av 2024. Yara deltar i prosessen som medlem av ekspertrådgivningsgruppen.

Energieffektivitet

GJ/t NH₃

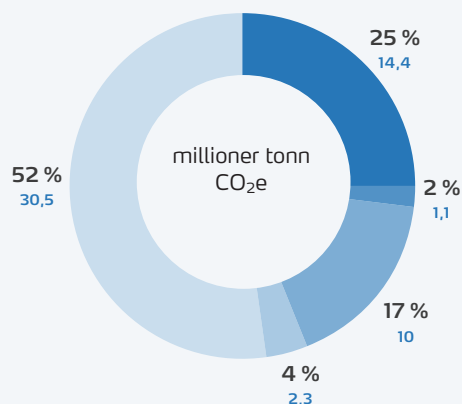
Energieffektivitetstall henviser til alle ammoniakkfabrikker under Yaras driftskontroll og uttrykkes som GJ forbrukt per tonn ammoniakk produsert. Telleren i energieffektivitetsindikatoren er alt energiforbruk ved ammoniakkfabrikkene, herunder tilførsel og drivstoffenergi strøm og damp. Nevneren er helt egenprodusert ammoniakk.

Energiforbruk

Enhet	2023	2022	2021	2020	2019
millioner GJ	249	246	273	279	285

Forbruk av hydrokarboner, hovedsakelig naturgass, er både den viktigste råvaren og energikilden (drivstoff) i ammoniakkproduksjonen. Tallet viser samlet energiforbruk i produksjonen, medregnet energikilder brukt som tilførsel.

Yaras karbonavtrykk 2023

- Scope 1: Direkte utslipp fra Yaras produksjonsfabrikker
- Scope 2: Indirekte utslipp fra kjøpt elektrisitet (markedsbasert)
- Scope 3, kategori 1 Kjøpte varer, og kategori 3 Drivstoff og energi¹⁾
- Scope 3, kategori 4 og 9 Transport
- Scope 3, kategori 11 Bruk av produkter²⁾

¹⁾ Omfanget av de dataene som brukes til å beregne indirekte utslipp fra kjøpte råvarer, ble utvidet i 2022 til å omfatte omsatte og tredjepartsproduserte produkter (TPP) og dessuten andre materialer og tjenester på en forbruksbasert analyse.

²⁾ Omfanget av de dataene som ble brukt til å beregne indirekte utslipp i scope 3 fra bruken av gjødsel, er endret til også å omfatte CO₂e fra omsatte og tredjepartsproduserte produkter som forutsettes brukt til gjødsel.

Klimagassutslipp i scope 1, 2 og 3

Millioner tonn CO₂e

	2023	2022	Beregnet på nytt 2021 ⁴⁾	2021	2020	2019
Scope 1 ¹⁾²⁾³⁾	14,4	14,9	16,5	16,5	16,6	17,1
Scope 2 (lokasjonsbasert) ⁵⁾	0,6	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9
Scope 2 (markedsbasert) ⁶⁾	1,1	1,0	1,0	1,0	1,1	1,4
Scope 1+2 (markedsbasert)	15,6	15,9	17,5	17,5	17,7	18,5
Scope 3, kategori 1 og 3 ⁷⁾⁸⁾	10,0 ⁴⁾	8,8 ⁴⁾	13,4 ⁴⁾	8,6	8,5	9,0
Scope 3, kategori 4 og 9 ⁹⁾	2,3	2,7	2,6	2,6	2,6	2,9
Scope 3, kategori 11 ¹⁰⁾	30,5 ⁴⁾	31,4 ⁴⁾	39,2 ⁴⁾	41,5 ¹²⁾	37,7	39,0
Sum scope 3	42,8 ⁴⁾	42,9 ⁴⁾	54,9 ⁴⁾	52,7	48,8	50,9
Scope 1+2 (markedsbasert) +3	58,4 ⁴⁾	62,7 ⁴⁾	77,2 ⁴⁾	75,4	71,1	74,2

¹⁾ I 2017, i tråd med sektorveiledningen for EUs kvotesystem, inkluderte Yara CO₂ brukt som råvare i kjemiske produksjonsprosesser på stedet, for eksempel ureaproduksjon, i scope 1-utslipp.

²⁾ Fra og med 2018 omfatter scope 1 CO₂-utslipp fra produksjon av egen strøm.

³⁾ De klimagassene som er relevante for Yaras produksjonsfabrikker, er CO₂ fra bruk av drivstoff, N₂O fra salpetersyre- og NPK-produksjon og CO₂ generert i kalsiumkarbonatbearbeiding. Disse beregnes som CO₂-ekvivalenter ved hjelp av følgende globale oppvarmingspotensialer (GWP) i samsvar med fjerde vurderingsrapport fra FNs klimapanel (2007), som er CO₂ til luft: 1 og N₂O til luft: 298. Tallene for 2023 er imidlertid den femte vurderingsrapporten fra FNs klimapanel hvor N₂O GWP er endret til 265.

⁴⁾ Ingen endring i metoden for å beregne scope 1- og 2-utslipp eller scope 3, kategori 3, 4 og 9. Ved beregning av utslipp i scope 3 kategori 1, ble omfanget av de dataene som brukes til å beregne indirekte utslipp fra kjøpte råvarer, utvidet i 2022 til å omfatte omsatte og tredjepartsproduserte produkter (TPP) og dessuten andre materialer og tjenester på en forbruksbasert analyse. Den samme utvidelsen av omfanget, dvs. inkludering av omsatte produkter og TPP-produkter, ble gjennomført ved beregning av utslipp i scope 3, kategori 11.

⁵⁾ Referanse for de lokasjonsbaserte faktorene som brukes i beregninger: SimaPro/ecoinvent, høyspenning, kg CO₂e/MJ lokasjonsbasert.

⁶⁾ Referanse for de markedsbaserte faktorene som brukes i beregninger: 2022 Association of Issuing Bodies European Residual Mix. Lokasjonsbaserte faktorer ble brukt til å beregne land utenfor Europa.

⁷⁾ Scope 3, kategori 1 – Klimagassutslipp fra kjøpte varer og tjenester.

⁸⁾ Scope 3, kategori 3 – Klimagassutslipp fra drivstoff- og energirelaterte aktiviteter.

⁹⁾ Scope 3, kategori 4 og 9 – klimagassutslipp fra oppstrøms og nedstrøms transport og distribusjon.

¹⁰⁾ Scope 3, kategori 11 – Klimagassutslipp fra bruk av solgte produkter. I den femte vurderingsrapporten fra FNs klimapanel ble det globale oppvarmingspotensialet (GWP) for N₂O-utslipp oppdatert fra 298 til 265. Yaras scope 3, kategori 11-utslipp er hovedsakelig N₂O-utslipp. Siden oppdateringen er svært vesentlig for de resulterende, beregnede utslippene, er utslipp fra tidligere år beregnet på nytt på grunnlag av den oppdaterte GWP-faktoren.

¹¹⁾ Korrigerte verdier på grunn av feil identifisert i 2019 under utviklingen av KPI-en for klimagassintensitet.

¹²⁾ Scope 3, kategori 11-verdi for 2021 inkluderte utilsiktet noen volumer som ikke var relatert til gjødsel, med gjødselbruksrelaterte utslippsfaktorer. Dette ble korrigert i det justerte tallet for 2021.

Beregning av scope 3-utslipp

Våre scope 3-utslipp for bruk av gjødsel er estimater basert på utslippsfaktorer i IPCC 2006 Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories og femte vurderingsrapport fra FNs klimapanel (2014). Vi har utarbeidet en mal for å beregne karbonavtrykket fra kjøpte råvarer. For indirekte utslipp fra oppstrøms og nedstrøms transport bruker vi et beregningsverktøy basert på salgstill.

Forurensning

Mineralsk nitrogengjødning spiller en avgjørende rolle for å kunne dekke den globale matetterspørselen. Produksjon og bruk av mineralgjødning kan imidlertid bidra til forurensning av luft, vann og jord. Dette kapittelet ser nærmere på forurensende stoffer forbundet med produksjonen av mineralsk nitrogengjødning og nitrogenforbindelser.

Mineralsk nitrogengjødning er fremstilt av naturlig forekommende råvarer i tillegg til luft og naturgass, som er nødvendig for å syntetisere ammoniakk. Ammoniakk er basiskjemikaliet som nitrogen stammer fra i mineralgjødning. Urea syntetiseres fra ammoniakk og CO₂, mens salpetersyre syntetiseres fra ammoniakk og luft, og ammoniumnitrat- og ammoniumfosfatsalter dannes ved reaksjon med ammoniakk. I produksjonsprosessen bruker Yara også råfosfat, kaliumsalter og andre plantenæringsstoffer som kjøpes inn i mindre volumer.

Viktige forurensende stoffer som er relevante for produksjon av uorganisk mineralgjødning,

I dette avsnittet:

- Forurensning av luft, vann og jord
- Stoffer som gir grunn til bekymring og stor grunn til bekymring
- Forurensning av levende organismer og matressurser

er forskjellige nitrogenforbindelser, fosfor fra enheter som produserer eller bruker fosfater, svoveloksid (SO_x) fra svovelsyre og fluor fra produksjonsanlegg for fosforsyre. Organisk forurensende stoffer er vanligvis ikke til stede i mineralgjødning, mens stoffer som gir grunn til bekymring (SoC) eller stor grunn til bekymring (SVHC) kan være til stede og i noen tilfeller er de uerstøttelige. Jordhelse er en forutsetning for bærekraftig landbruksproduksjon og matsikkerhet. Men planter krever næringsstoffer som i flere tilfeller faller under definisjonen av SoC eller SVHC.

Mens mikronæringsstoffer som sink og kobbersalter er kategorisert som miljøfarer, anses borater som reproduksjonstoksiske. Ikke desto mindre er disse elementene avgjørende for plantenæring. Den primære bekymringen når det gjelder potensiell matressursforurensning, er å sikre at gjødning ikke medvirker til konsentrasjonen av forurensende stoffer i jorden, og at de brukes hensiktsmessig på gården. Dessuten produserer Yara en rekke dyrefôrprodukter, hvor overholdelse av standarder for førsikkerhet er et viktig aspekt.

Yara tilbyr også en rekke miljøløsninger for å redusere de negative konsekvensene av forurensning, herunder reduksjon av nitrogenoksid (NO_x), luftkontroll knyttet til hydrogenulfid (H₂S), behandling av avløpsvann og forebygging av korrosjon.

Retningslinjer

Yaras overgripende ambisjon for helse, miljø, sikkerhet og kvalitet (HMSK) er å oppnå null skader for både mennesker og kloden. Yaras retningslinjer for miljø og kjemikalier

er beskrevet i HMSK-retningslinjene og de etiske retningslinjene. Begge er godkjent av Yaras konsernsjef og finnes på yara.com. En viktig grunnpilar i HMSK-retningslinjene er Yaras forpliktelse til å beskytte frisk luft og rent vann gjennom våre beste tilgjengelige teknologibaserte miljøløsninger og veikart for å redusere utslipp til luft og håndtere avløpsvann effektivt. Se våre etiske retningslinjer og HMSK-retningslinjer på side 98.

Yara håndhever HMSK-retningslinjene gjennom et globalt styringssystem. Dette systemet fastsetter resultatstandarder, vurderer miljømessige og kjemiske påvirkninger og hindrer forurensning. Konsernets HMSK-funksjon fører tilsyn med prosesser, standarder og etterlevelse, og rapporterer til den øverste ledelsen, styrets revisjons- og bærekraftskomiteé og styret. Alle ledere er ansvarlige for å sikre at regelverk overholdes, og at kravene i Yaras styringssystem oppfylles.

Yara anvender europeiske kriterier på klassifisering og merking av produkter som selges globalt. Yara har som mål å ikke selge produkter i land utenfor EU som ikke ville selge i EU, derav setter vi sammenlignbare standarder for våre produkter.

Yara har et selskapsovergripende sertifikat for flere anlegg for de tre ledelsesstandardene ISO 9001 (Kvalitetsstyring), ISO 14001 (Miljøstyring), og ISO 45001 (Arbeidsmiljø) som omfatter Yaras enheter i alle regioner. Yara implementerer også eksternt sertifiserte produktforvaltningsprogrammer i hele virksomheten. Sertifiserte styringssystemer for førsikkerhet er implementert i forretningsenheter for dyrefôr.

Alle Yaras anlegg og økonomiske aktiviteter er omfattet av en styringsprosess for miljøpåvirkninger, risikoer og muligheter som tar for seg både faktiske og potensielle virkninger. Hver enhet er også pålagt å vurdere påvirkninger og risikoer knyttet til sin oppstrøms og nedstrøms verdikjede til det nivået som kan bli påvirket. De metodene som brukes i screeningen, oppfyller kravene i ISO 14001-standardene. Klager, varslar og andre tilbakemeldinger fra interne og eksterne interessenter (for eksempel naboer og lokalsamfunn, myndigheter, politiske beslutningstakere og reguleringsmyndigheter) samles inn, analyseres og brukes som innspill i vurderingen. Det tas også hensyn til sentrale miljørisikoer i Yara risikostyringsprosess. Via ERM-prosessen er risikoene konsolidert i organisasjonen opp til regional ledelse, konsernledelsen og styret.

Yara er i ferd med å gjennomføre en prosess for fastsettelse av referansenivåer for naturen i selskapet i samsvar med LEAP-metoden fra Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD) for å sikre konsekvente vesentlighetshensyn som grunnlag for fastsettelse av ytterligere naturrelaterte mål og for igangsetting og prioritering av relaterte prosjekter.

Tiltak og ressurser

Vår forpliktelse er fortsatt fokusert på å forebygge og redusere utslipp ved hjelp av beste tilgjengelige teknikker (BATs). Det er avgjørende å avkarbonisere vår egen virksomhet, men Yara har også som mål å minimere utslipp utover klimagassutslipp og deres påvirkninger på naturen i vår forsyningskjede og i samarbeid med bønder og andre kunder.

Viktige tiltak for å bekjempe, redusere og forebygge forurensning

Tiltaksområde	Antall omfattede steder	Hierarki for reduksjon av forurensning	Forventet finansiell effekt	Håndhevingsdriver
Styringssystem for miljø og kjemikalier	Hele Yara	Kontroll	N/A	Yaras strategi
Miljøtillatelser i produksjonsenheter	27/27	Redusere	N/A	Rettslig forpliktelse
Miljøveikart for nåværende og fremtidig etterlevelse	27	Eliminere/kontrollere/ redusere	Investeringsprosjektportefølje på MUSD 96 som skal gjennomføres frem til 2026 ²⁾	Lovbestemt eller kontraktsfestet erstatningsansvar BAT (nåværende og forventet) EUs taksonomi DNSH
Jord- og grunnvannsutbedring ¹⁾	5	Gjenopprette/regenerere økosystemer	Miljøavsetninger på MUSD 93 31. desember 2023 ³⁾	Lovbestemt eller kontraktsfestet erstatningsansvar
SVHC-utfasingsplan	10	Fase ut		

¹⁾ Dette omfatter rehabilitering av forurensede områder, nydyrking av deponier, fjerning av miljøkontaminering ved eksisterende og gamle anlegg og lignende tiltak

²⁾ Dette omfatter bare modne prosjekter som har passert endelig investeringsbeslutning (FID) 31. desember 2023, og forventes å bli gjennomført i løpet av 2024–2026.

³⁾ Mer informasjon finnes i note 5.6 Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser i Yaras konsernregnskap 2023.

Oppdatering av miljøveikart 2023

Miljøveikartprogrammet har spilt en avgjørende rolle for å redusere miljøpåvirkninger gjennom en bedre miljøprestasjonen ved våre produksjonsanlegg. Som en del av forvaltningen og oppfølgingen av miljøporteføljen gjennomførte produksjonsfabrikkene 38 miljøprosjekter og sju utslippseffektiviseringsprosjekter i 2023, til en samlet kostnad på MUSD 21,8 over hele prosjektlevetiden. Mange av disse prosjektene var knyttet til forbedring i luftutslipp, støy, avløpsvann, avfall, jord og grunnvann, mens andre hadde som mål å forbedre påliteligheten ved viktig miljøutstyr og -prosesser og få på plass kontinuerlig overvåking.

Tiltak og ressurser knyttet til forurensning

Land	Tiltak	Miljøaspekt	Påvirkninger
Colombia	Optimaliseringssystem for støvoppsamlingskapasitet	Luftutslipp	Reduksjon av støvutslipp
Nederland	Utskifting av støvfilterposer	Luftutslipp	Mer pålitelig avstøvningssystem
Finland	Installasjon av vann- og snøkanoner for støvforebygging	Luftutslipp	Reduksjon av støvutslipp i slaggområdet
Norge	Forbedring råvarehåndtering og -lasting i transportører og stasjoner	Luftutslipp	Reduksjon av støvutslipp
Canada	Installasjon av overvåkingsbrønn for grunnvann	Grunnvann/jord	Avgrense spredning av forurensende stoffer for utbedring og gjenoppretting
Belgia	Jordutbedring	Grunnvann/jord	Fullstendige krav til jordutbedring iht. regulering/tillatelse
Belgia	Akustisk løsning – Støyreduksjon	Støy	Kontinuerlige forbedringer i støynivåer
Brasil	Bygging av et vanntett basseng for vaskepumper og renseanlegg	Avløpsvann	Reduksjon av kontaminering fra lekkasjer
Colombia	Installasjon av oppsamlingsystem for slam og vaskevann for kassering	Avløpsvann	Eliminering av kontamineringspotensial
Finland	Atskillelse av avløp for + regnvann	Avløpsvann	Reduksjon av vannkontaminering
Frankrike	Forbedring av ammoniakkoverheteren	Avløpsvann	Reduksjon av nitrogenbelastning i avløpsvann
Nederland	Forbedringer av infrastrukturen for behandling og gjenbruk av bearbejdede CO ₂ -kondensater	Avløpsvann	Reduksjon av nitrogenbelastning i avløpsvann

Etterlevelse av regelverket

Våre produksjonsfabrikker er gjenstand for miljøtillatelser og lovfestede krav, og en grunnleggende forpliktelse er å sikre at regelverket overholdes. Håndtering av utslipp skjer i tråd med anleggsspesifikke miljøtillatelser, og overvåking og rapportering skjer i henhold til krav fra lokale miljømyndigheter. Ved avvik eller hendelser knyttet til avvik gjennomføres det grundige undersøkelser, og avhjelpende og forebyggende tiltak er iverksatt.

Forurensning av luft, vann og jord

Alle våre produksjonsfabrikker har miljøtillatelser eller lovkrav som angir grenseverdier for utslipp til luft og utslipp til vann for relevante nøkkelparametere i samsvar med gjeldende lokal lovgivning. På grunn av kommende reguleringsendringer i EU hvor grenseverdiene for utslipp forventes å bli innstrammet, har Yara fortsatt fokus på undersøkelser, forskning, utvikling og investeringsprosjekter knyttet til disse parameterne.

Utslipp til luft og utslipp til vann presenteres som måledata, dvs. volumene av forurensende stoffer som slippes ut basert på prøvetaking og analyse ved individuelle anlegg. Utslippsfaktorer ble ikke brukt.

I 2023 ble det brukt nesten MUSD 46 på 45 miljøprosjekter for å ta hånd om bekymringer knyttet til etterlevelse. Dette omfatter investeringer både for prosjekter som er fullført, og prosjekter som holder på å gjennomføres. Ni av disse prosjektene, i alt MUSD 1, ble fullført og overlapper med prosjektene nevnt under oppdateringen av miljøveikartet for 2023. 36 prosjekter er i gang, og investeringene i 2023 var på MUSD 45. Dessuten identifiserer og håndterer Yara proaktivt potensielle risikoer for avvik fra forventede fremtidige regulerings- og tillatelsesstandarder, idet de behandles som kritiske miljøspørsmål som krever nøye oppfølging og løsning.

Utslipp til luft

Tonn	Antall steder hvor utslippene er vesentlige	2023	2022	2021	2020	2019	Reduksjonstilnærming
NO _x (som NO + NO ₂) ¹⁾	23	7 300	7 600	8 700	8 300	8 500	Redusere
SO _x (som SO ₂)	8	1 300 ³⁾	1 800	2 000	2 100	2 100	Redusere
NH ₃	17	3 700	3 700	3 700	4 100	4 000	Redusere
Fluorider (som F)	3	17	16	16	20	30	Redusere
Støv ²⁾	20	2 400	2 500	2 900	2 800	2 500	Redusere

¹⁾ Før 2022 ble NO_x fra produksjonsfabrikkene våre rapportert som NO₂.

²⁾ Gjødelsstoff består hovedsakelig av bestanddelene i selve produktet, dvs. nitrater, fosfater og kaliumsalter.

³⁾ Reduksjon i SO_x på grunn av lavere produksjonsvolumer ved våre svovelsyrefabrikker.

Utslipp til vann

Tonn	Antall steder hvor utslippene er vesentlige	2023	2022	2021	2020	2019	Reduksjonstilnærming
Nitrogen (som total N)	21	2 546	2 626	3 030	3 369	3 606	Redusere
Fosfor (som P)	17	136	151	187	284	347	Redusere

Indikatorer for etterlevelse av miljøstandarder

Indikatorer for etterlevelse av miljøstandarder, etter tall	2023	2022	2021
Svært alvorlige miljøhendelser	–	–	–
Legale forpliktelser for brudd på miljøstandarder (åpne saker pr. 31. desember)	5	5	4
Anlegg som mottar bøter eller sanksjoner som følge av miljøspørsmål	2	5	4
Anlegg som rapporterer spørsmål om etterlevelse av miljøstandarder	18	20	19

Jord- og grunnvannsforurensning

Yara sørger for at negative påvirkninger fra virksomheten blir utbedret, i den grad det er mulig og avhengig av hvor store konsekvensene har vært. Miljøveikartprogrammets portefølje omfatter prosjekter som skal hindre potensiell aktiv jord- eller grunnvannsforurensning på grunn av Yaras produksjonsvirksomhet. Dessuten pågår det utbedringstiltak ved tre produksjonsfabrikker hvor tapet av inneslutning potensielt kan påvirke det lokale miljøet. Behandling av stengte fosfogipsdeponier pågår ved to anlegg som hadde et fosforsyreanlegg tidligere: Uusikaupunki i Finland og Landskrona i Sverige. Siilinjärvi i Finland har et lovpålagt ansvar for å rydde opp gruve- og deponiområder når driften legges ned. Det pågår utbedringsprosjekter som skal sørge for akseptabel opprydning ved stengte anlegg.

Utbedringstiltakene ved Yaras australske anlegg har nådd en viktig milepæl med idriftsettingen av systemet for inneslutning av grunnvann og fordampingsbassenger som kreves for behandling av det nitrattamminerte grunnvannet. Ved to av Yaras anlegg i Brasil fortsetter arbeidet med å eliminere kontamineringskilder og rydde opp de kontaminerte områdene. Det pågår dessuten studier av økologiske påvirkninger for å forstå hvordan kontaminering påvirker miljøet.

SoC og SVHC

Ett stoff produsert av Yara og klassifisert som SVHC er karbonmonoksid (CO). Det genereres som et biprodukt ved ett produksjonsanlegg. Stoffet er et mellomprodukt og overføres under strengt kontrollerte forhold via en rørledning og selges til kunder som bearbeider CO videre for å produsere andre stoffer.

Yara har en veldefinert prosess for utfasing av SVHC. Hvis det ikke er mulig å erstatte slike kjemikalier, foretas det en streng vurdering av hvorvidt det er nødvendig å bruke dem i industriell skala, og slik bruk må godkjennes av anleggsledelsen. Alle slike stoffer overvåkes og håndteres i vår liste over potensielt skadelige stoffer og i verktøyet Chemsoft for håndtering av kjemikalier. Yaras strategi er å unngå innkjøp av kjemikalier klassifisert som farligst, for eksempel kreftfremkallende, arvestoffskadelig, persistent eller bioakkumulativ, når en erstatning er mulig.

I 2023 utførte Yara en undersøkelse av SoC og SVHC i produktene. Funnene var følgende:

- I den samlede produktporteføljen (herunder tredjepartsprodukter) er 31 oppføringer knyttet til SVHC og 25 til SoC
- 10 av disse stoffene er allerede faset ut med 2022 som utgangspunkt og er ikke lenger i bruk i 2023.
- 17 stoffer er knyttet til mikronæringsstoffer som har et bredere, essensielt bruksområde. Dette omfatter både SVHC (for eksempel forskjellige bor- og koboltforbindelser) og SoC (for eksempel sink, kobber og mangansalt). De fleste borforbindelser er enten klassifisert som reproduksjonstoksiske eller forventet å bli klassifisert som det. EU har utsatt å inkludere borater som anbefales godkjent i REACH-tillegg XIV fordi de er viktige ved bruk av plantenæring. Dessuten bruker vi et annet stoff i ureaproduksjonen hvor en erstatning pr. i dag ikke er teknisk tilgjengelig.

Forurensning av levende organismer og matressurser

Avlinger avhenger av plantenæring som finnes i jorden, og de fleste næringsstoffene

hentes fra gruver, for eksempel fosforitt og kaliumsalter. Utvunnede materialer kan ha bakgrunnseksponering av sporforurensninger som tungmetaller hvor EU har fastsatt strenge grenseverdier. Yara overvåker nøye kontamineringsnivåer for å sikre produktkvalitet og etterlevelse.

Våre mål

Etterlevelse:

Overvåke og opprettholde overholdelse av miljøtillatelser og lovfestede krav ved alle produksjonsenheter.

I rute

Miljøveikartprogram:

Bygge miljøveikart, slik at produksjonsanlegg kan identifisere aktuelle og kommende utfordringer og gjennomføre forbedringstiltak.

I rute

SoC/SVHC

Viktigste fareklasse	Total mengde (tonn)	SoC/SVHC	Engasjement i oppstrøms/nedstrøms verdikjede ²⁾
Repr. 2	0,144	SoC	²⁾
Repr. 1B	14 980	SVHC	²⁾
Repr. 1A	16 608	SVHC	²⁾
Carc. 1B	17,1	SVHC	²⁾
Carc. 1A	0,075	SVHC	²⁾

¹⁾ SoC / SVHC i ferdige produkter. Utslipp til luft eller vann er ikke typisk og overvåkes ikke.

²⁾ Yara produserer ikke forbruksvarer som ville inneholde SoC eller SVHC

Mål	Antall steder hvor det er relevant	Mål 2023	Oppnåelse
Null svært alvorlige miljøhendelser	Hele Yara	0	Oppnådd
Redusere nitrogenutslipp til luft	23	N/A	N/A
Redusere forurensning til vann	21	N/A	N/A

Vann og marine ressurser

Yaras produksjonsenheter befinner seg på forskjellige kontinenter. Det innebærer varierende driftsmiljøer. Vann er essensielt i våre gjødselproduksjonsprosesser og brukes primært til kjølingsformål ved våre produksjonsenheter, mens en mindre andel brukes til dampproduksjon og produksjon av flytende produkter.

Nesten alt vannet vi tar ut, returneres derfor til vannkilden uten å endre sammensetningen. Vi er klar over at bærekraftig vannforvaltning er viktig, og vi følger nøye med på vannuttak, -utslipp og -forbruk.

I dette avsnittet:

- Vannforbruk
- Vannuttak
- Vannutslipp
- Vannutslipp i havene

Den viktigste avløpsvannutslippene fra våre produksjonsenheter består primært av nitrogen og fosfat – begge næringsstoffer som kan bidra til forurening av vannveiene. Vi er derfor opptatt av å gjennomføre løpende forbedringer og investeringer ved våre produksjonsanlegg for å forebygge og redusere miljøskade.

Retningslinjer

I våre HMSK-retningslinjer har vi forpliktet oss til å holde vannet rent gjennom våre best tilgjengelige teknologier og miljøløsninger. Dette omfatter bærekraftig bruk og innkjøp av vann, og de forebyggende tiltakene vi treffer i forbindelse med vannforurensning for å redusere bivirkningene mer effektivt. Våre nåværende retningslinjer for vannutslipp omfatter vannutslipp til ferskvann og til hav. Gjennom vurderingen av referansenivåer for naturen vil vi få en bedre forståelse av hvordan den direkte driften påvirker havene. For flere retningslinjer, se HMSK-retningslinjer, side 98.

Tiltak og ressurser

Yara iverksetter strategiske initiativer for å redusere miljøpåvirkningene av sine produksjonsanlegg. Disse initiativene fungerer som miljøveikart opprettet for hvert produksjonsanlegg. Disse veikartene er utarbeidet ved å vurdere ytelsen ved individuelle fabrikker, ikke bare mot eksisterende miljøregelverk, men også forventede reguleringer knyttet til vannforvaltning og andre miljøparametere. På grunnlag av disse evalueringene er det identifisert lokale forbedringer, herunder

mulighetsstudier og formulering av prosjekter og mål for 2023 og videre. Alle disse initiativene håndteres via en miljøportefølje som blir kontinuerlig overvåket og oppdatert. Parallelt jobber vi for å kartlegge potensielle tiltak i virksomheten og hele verdikjeden.

Vanningseffektivitet

Yara er i dialog med bønder og samarbeidspartnere, deler aktivt kunnskap og samarbeider om prosjekter som har til formål å intensivere landbruksproduksjonen på en bærekraftig måte, herunder gjennom bedre vannforvaltning. Vårt forsknings- og utviklingsarbeid har avdekket en vesentlig sammenheng mellom plantenæring og vannforbruk. Vår forskning har da også på en overbevisende måte vist hvordan korrekt plantenæring har en positiv påvirkning på vanningseffektiviteten. Gjennom pågående landbruksstudier fortsetter vi å utforske og kvantifisere virkningene av plantenæring på vanningseffektiviteten, og sikre at denne verdifulle kunnskapen når ut til produsenter over hele verden. Dessuten tilbyr Yara innovative teknologier for å forbedre vanningseffektiviteten og løsninger for landbruksregioner med vannmangel. Dessuten har vi bidratt til å utvikle metoder som reduserer utslipp forbundet med bruk av mineralgjødsel, herunder avrenning til vannveier. Våre verktøy, for eksempel N-Sensor og N-Tester, er avgjørende for å nå disse målene.

Miljøveikart

Vår miljøveikartprosess, hvor vi vurderer utvikling i regelverket og tilgjengelige teknologier, viste at mange av disse utfordringene krever investeringer i ny teknologi som går lenger enn den modne, konvensjonelle teknologien. I 2023 kom vi i mål med fem miljøprosjekter

som fokuserte på reduksjon av vannuttak og fjerning av utslippspunkter. Det pågår og er planlagt ytterligere prosjekter ved flere av våre anlegg, drevet av både myndighetskrav og en intern ambisjon om å forbedre vannbruk og vannforbruk. Det endelige målet vil være å redusere råvannuttak og øke vanngjenvinning og -gjenbruk. Kommende regelverksendringer i EU forventes dessuten å redusere utslippsgrensene og innføre et strengere fokus på problemer med utslipp av avløpsvann.

Vurdering av vannrisiko

Som en del av våre miljøtiltak gjennomgikk alle anlegg en innledende vannrisikovurdering ved hjelp av World Resources Institutes Aqueduct Water Risk Atlas. Dette omfattende verktøyet tar hensyn til regulerings- og omdømmerisiko og evaluerer forskjellige sider ved vannrisiko, herunder fysiske risikoer som vannmangel. Dette verktøyet vurderer både kvantitative fysiske risikoer, for eksempel vannmangel, og kvalitative fysiske risikoer, herunder sannsynlighet for eutrofiering langs kysten.

I 2023 ble utgangsverdien for vannmangel ved våre produksjonsfabrikker revidert i tråd med de siste modellene fra Aqueduct Water Risk Atlas. Hvis vi tar med ett ekstra anlegg, får vi i alt seks produksjonsfabrikker som ligger i områder med stor eller ekstremt stor risiko for vannmangel. To av disse anleggene samarbeider aktivt med lokale myndigheter om å redusere sitt ferskvannsuttak. Flere andre produksjonsfabrikker som ikke opplever svært alvorlig vannmangel, gjør også det samme. I 2024 vil reduksjonsmål bli fulgt opp ved alle våre produksjonsfabrikker som ligger i områder med stor til ekstremt stor vannmangel. De identifiserte prosjektene og operative

Våre mål

Seks anlegg i områder med stor vannmangel er forpliktet til å redusere vesentlig vannforbruk og har fastsatt reduksjonsmål for rapporteringen for 2024.

I rute

initiativene som ble identifisert under denne prosessen, vil bli fulgt opp tett i miljøveikart-programmet for å sikre fremgang i arbeidet med å oppnå de tiltenkte kuttene.

Nøkkeltall og mål

Vi forstår at forholdet mellom samlet vannuttak og tilgjengelig fornybart areal og grunnvannsressurser fungerer som en kritisk indikator på vannmangel, og vi er klar over de betydelige globale utfordringene dette utgjør for miljøet, folkehelsen og økonomien.

I 2023 utgjorde våre samlede vannuttak 884 650 megaliter, hvorav 97 prosent ble sluppet ut. De fleste av disse utslippene skjer til brakkvann etter friskvannkjøling. Deretter blir 30 141 megaliter, eller tre prosent av samlet vannuttak, brukt i vår virksomhet, primært i flytende produkter eller til damp, og derfor ikke sluppet ut i vannmassene igjen. Ti av våre produksjonsfabrikker resirkulerer/ gjenbraker vann, og 15 601 megaliter ble brukt mer enn én gang før det ble sluppet ut fra anlegget. Fjorten produksjonsfabrikker behandler dessuten vannet sitt før det slippes ut fra anlegget, enten på et primært eller sekundært behandlingsnivå, noe som utgjorde 10 699 megaliter behandlet vann ved disse anleggene i 2023.

Når vi ser på de seks produksjonsfabrikkene i områder med stor eller ekstremt stor risiko for vannmangel, representerte ferskvannsutttak ved våre anlegg i områder med vannmangel cirka to prosent av alt vannuttak, noe som var i tråd med tidligere år. Økningen i antall produksjonsfabrikker i områder med stor vannmangel fra fem til seks anlegg har imidlertid ført til en økning i vannforbruket ved anlegg i områder med vannmangel som en prosentandel av samlet vannforbruk fra 25 til 39 prosent.

Tiltak relatert til vann og marine ressurser

Land	Vannmangelrisiko på produksjonsstedet	Iverksatte tiltak	Miljøaspekt	Påvirkninger
India	Ekstremt høy	Oppgradere til avansert kloakkbehandlingsanlegg for å gjenvinne rensed avløpsvann og redusere vannuttak	Vannintensitet	Redusere grunnvannsutttak med 400 m ³ /dag
India	Ekstremt høy	Installasjon av system for innsamling og filtrering av regnvann	Vannintensitet	Redusere grunnvannsutttak med 80 000 m ³ /år
India	Ekstremt høy	Gjenvinning av kloakkvann for rensing og gjenbruk	Vannintensitet	Redusere vannforbruk – Gjenvinne og gjenbruke 150 m ³ /år
Colombia	Lav	Gjenvinning av prosesskondensater for gjenbruk i produksjonsprosess	Avløpsvann/ vannintensitet	Redusere vannforbruket – gjenvinne 21 tonn kondensater pr. år for gjenbruk
Trinidad	Lav–middels	Erstatning av avfallsbehandlingsanlegg med septisk system med null utslipp	Avløpsvann	Eliminere vannutslipp til havmiljøet

Vannuttak, -utslipp og -forbruk

Sum for Yaras produksjonsanlegg

	Enhet	2019	2020	2021	2022	2023
Sum vannuttak	ML	1 045 257	1 011 731	966 182	860 190	884 650
Ferskt overflatevann	%	53 %	39 %	40 %	41 %	39 %
Brakk overflatevann/sjøvann	%	45 %	59 %	58 %	57 %	59 %
Grunnvann	%	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %
Produsert vann ⁴⁾	%	< 1 %	< 1 %	< 1 %	< 1 %	< 1 %
Tredjepart	%	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Sum vannutslipp ¹⁾	ML	994 262	980 083	901 436	827 344	854 509
Ferskt overflatevann	%	15 %	17 %	15 %	15 %	13 %
Brakk overflatevann/sjøvann	%	84 %	82 %	84 %	85 %	87 %
Grunnvann	%	1 %	1 %	< 1 %	< 1 %	< 1 %
Tredjepart	%	< 1 %	< 1 %	< 1 %	< 1 %	< 1 %
Sum vannforbruk ²⁾	ML	50 995	31 648	64 746 ⁵⁾	32 846	30 141
Utslipp som prosent av uttak		95 %	97 %	93 %	96 %	97 %
Forbruk som prosent av uttak		5 %	3 %	7 %	4 %	3 %
Samlet ferskvannsutttak fra områder med stor eller ekstremt stor vannmangel	ML	16 872	17 193	14 654	14 144	19 104
Prosentandel av totalt vannuttak	%	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Sum vannforbruk i områder med stor eller ekstremt stor vannmangel	ML	9 045	9 710	8 765	8 096	11 677
Prosentandel av samlet vannforbruk	%	18 %	31 %	14 %	25 %	39 %
Resirkulert vann ⁷⁾	ML			54 025	16 301	15 601

¹⁾ Tall justert fra 2019–2022, som kjølevannstrøm sluppet ut til brakk overflatevann ved Yara Uusikaupunki, inngikk i rapporteringen.

²⁾ Korrigeringer foretatt på grunn av justeringer i vannutslipp fra 2019 til 2022.

³⁾ Produsert vann er vann som kommer innenfor en organisasjons grense som følge av bruk av råvarer, og som følger med m håndteres av organisasjonen (kilde: CDP, CDP Water Security Reporting Guidance, 2018; endret). Merk at ikke alle våre produksjonsfabrikker kan overvåke disse volumene.

⁴⁾ Tidligere rapportert som 0 %.

⁵⁾ Vannforbruk beregnes som samlet mengde vann som trekkes innenfor grensene av foretaket (eller anlegget) og ikke slippes ut igjen til vannmiljøet

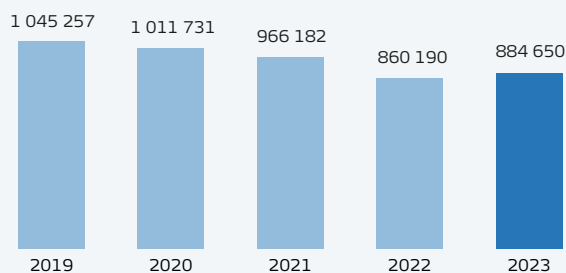
⁶⁾ I 2021 var Salitre-gruven (solgt i 2022) under idriftsetting, og følgelig var det et høyere vannforbruk det året.

⁷⁾ Reduksjon i resirkulering av vann fra og med 2022, etter salget av Salitre-gruven.

Vannuttak i Yaras produksjonsfabrikker

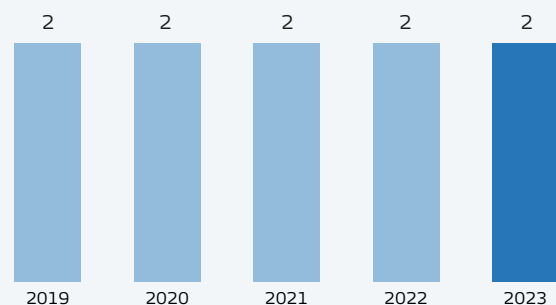
Megaliter

Det totale forbruket er oppgitt her. I Yaras produksjon brukes vann hovedsakelig til kjøling. Derfor ble over 90 prosent av vannuttaket i 2023 returnert til vassdraget.

Ferskvannsutttak i områder med vannmangel

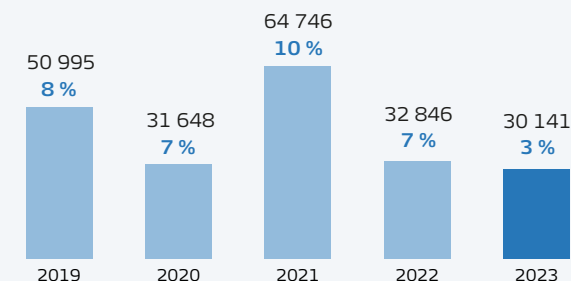
%

Yaras anlegg ligger på flere kontinenter og opererer under svært varierende miljøer. Våre anlegg gjennomgår vannrisikoscreening ved hjelp av WRI Aqueduct Water Risk Atlas Tool. Figuren viser prosentandelen ferskvannsutttak som skjer i områder med stor eller ekstremt stor vannmangel.

Vannforbruk ved Yaras produksjonsfabrikker

Megaliter | Forbruk som prosent av uttak

Vannforbruk er summen av alt vann som tas ut og brukes i vår virksomhet, primært i flytende produkter eller til damp, og som derfor ikke slippes ut igjen i vannmassene.

¹⁾ Tall justert fra 2019–2022, som kjølevannstrøm sluppet ut til brakk overflatevann ved Yara Uusikaupunki, inngikk i rapporteringen.

Biologisk mangfold og økosystemer

Jakten på ambisjonen vår om å skape en naturvennlig matfremtid krever en helhetlig forståelse av hvordan vi påvirker naturen. Biologisk mangfold, en hjørnestein ved sunne økosystemer, spiller en avgjørende rolle for bærekraftig matproduksjon. Etter hvert som vi utvider våre horisonter, blir det viktig å identifisere relevante og vesentlige temaer. I 2023 fortsatte vi arbeidet vårt med å identifisere naturpåvirkninger og muligheter i vår verdikjede.

I dette avsnittet:

Konsekvensfaktorer knyttet til:

- Arealbruksendring
- Direkte utnyttelse
- Klimaendringer
- Forurensning
- Invasive fremmede arter

Universelt godkjente metoder for å vurdere konsekvensene for naturen er ennå ikke ferdigstilt for kjemiske selskaper, men rammeverk som TNFD og Science Based Targets Network (SBTN) blir stadig mer utviklet og modne. Som vi rapporterte i 2022, jobbe vi med disse rammeverkene og etablerer arbeidsstrømmer for å vurdere påvirkninger på naturen i samsvar med dette. I dag finnes det flere eksisterende retningslinjer for bransjer som gjør naturinngrep, mens det er i ferd med å utarbeides retningslinjer for kjemisk industri. Som et selskap som produserer kjemikalier til landbruket, har ikke Yara en egen tilnærming til dette alene, men vil etablere en tilnærming langs universelt godtatte retningslinjer, for eksempel TNFD og SBTN.

Gjennom tredjeparts screeningverktøy som SBTN Materiality Screening Tool, ble faktorer knyttet til de viktigste økonomiske aktivitetene vurdert som vesentlige for årsrapporteringsperioden 2023. Dette er arealbruksendring, direkte utnyttelse, klimaendringer, forurensning og invasive fremmede arter. Denne vesentlighetsvurderingen vil bli finjustert i 2024.

31. desember 2023 hadde Yara ett gruveanlegg i aktiv drift: fosforittgruven i Siilinjärvi i Finland. På konsernnivå er ikke gruve-spesifikke temaer vurdert som vesentlige. På grunn av den aktive gruve i Siilinjärvi i Finland implementerer vi GRI Mining and Metals Sector Supplement (tillegg til GRI G4-retningslinjene) for å rapportere i samsvar med GRI-standardene.

Omstillingsplan og hensyn til biologisk mangfold og økosystemer i strategi og forretningsmodell

I 2023 ble det igangsatt en øvelse for fastsettelse av referansenivåer for å evaluere naturpåvirkninger og muligheter i Yaras verdikjede. I 2024 er målet med denne arbeidsstrømmen å evaluere konsekvensene for naturen ved produksjonseiendeler, forstå påvirkningene på naturen av råvareutvinning og fastsette referansenivåer og initiativer for påvirkninger på gårdsnivå (nitrogeneffektivitet, jordhelse, klima osv.). På grunnlag av denne øvelsen for fastsettelse av referansenivåer vil det bli identifisert rapporterings- og prioriteringstiltak. Dette vil bidra til hvordan vi vurderer biologisk mangfold og natur i vår strategi og forretningsmodell.

Retningslinjer

Yara har en strategi for null skader på miljøet som er beskrevet nærmere i HMSK-retningslinjene. Én viktig grunnpilar i disse retningslinjene er Yaras forpliktelse til å beskytte jordhelsen og det biologiske mangfoldet ved å bruke vann effektivt, hindre lokal forurensning og bruke næringsstoffer effektivt på gården.

Gruvepolitikk og -forpliktelser

Yara anvender samme sett retningslinjer og standarder for gruve drift som for annen type drift, i samsvar med våre etiske retningslinjer og andre retningslinjer. Vi har forpliktet oss til å overholde alle gjeldende lover, regler og forskrifter i de landene hvor vi driver virksomhet. Vårt gruveanlegg er gjenstand for implementering av de samme retningslinjene, interne revisjoner, kurs bevisstgjøring og andre

prosedyrer i forbindelse med gjennomføringen og evalueringen av resultater som alle aktive Yara-anlegg. Vi følger med på etterlevelse og vurderer risikoer for fullt ut å overholde skiftende og strengere lover og forskrifter og for å samarbeide med interessenter om å finne nye løsninger som dekker deres behov. Dessuten gjennomføres det miljø- og samfunnsrelaterte konsekvensvurderinger for å evaluere hvordan gruve drift påvirker lokalsamfunn. Helst rekrutterer vi ledelse og personell lokalt. Foreningsfriheten og retten til kollektive forhandlinger gjelder for hele vår virksomhet, herunder gruve driften. Generiske planer for stenging er på plass som en del av anleggenes driftstillatelser. For å redusere de negative konsekvensene for lokalsamfunn finjusterer vi planene for stenging av gruver, hvor stenging er forestående.

Tiltak og ressurser

Siden arbeidsstrømmen for fastsettelse av referansenivåer for naturen fungerer som et utgangspunkt for å identifisere faktorer som påvirker det biologiske mangfoldet, og tiltak som kreves i den forbindelse, er dette fremdeles en pågående prosess for Yara. Men tiltak knyttet spesifikt til klimaendringer, forurensning, vann og marine ressurser og ressursbruk og sirkulær økonomi er beskrevet i respektive kapitler.

Gruvedrift i Siilinjärvi i Finland

Yaras eneste aktive gruve er i Finland. De ressursene som kreves for å drive bærekraftig gruve drift med fokus på sikkerhet, miljø, kostnader gjennom drifts- og kapitaleffektivitet, og bidra til langsiktig sikkerhet av mineralforsyning til Yaras produksjonsanlegg

og markeder, er nå sentralisert sammen med den gjenværende aktive gruve.

Vår gruve i Siilinjärvi er ikke plassert i nærheten av vernede områder eller områder med stort biologisk mangfold, og har ikke plikt til å utarbeide en styringsplan for biologisk mangfold. Vi utarbeidet likevel en frivillig plan i 2021 som en del av det nasjonale initiativet for bærekraftig gruvedrift. Siilinjärvi-gruven plan for biologisk mangfold beskriver plante- og dyrelivet i området, aspekter ved biologisk mangfold, risikostyring og anleggets mål med hensyn til forvaltning av biologisk mangfold, ansvar, interessenter / berørte parter, tiltak, overvåking og kompensasjoner. Gruven anvender drifts- og ledelsesprinsipper som kreves for å beskytte økosystemene, artene og habitatene i gruveområdet, herunder for eksempel

- Prinsippet om ingen nettotap i planleggingen og idriftsettingen av nye landområder
- Bevaring av verdifulle områder for det biologiske mangfoldet i gruveområdet
- Prinsipper for bærekraftig skogbruk ved gruven skogområder
- bekjempelse av trusselen fra fremmede arter

Yara startet en prosess for miljøpåvirkningsanalyse (EIA) i Siilinjärvi i 2022 for å forberede seg på den potensielle utbyggingen av gruveområdet for perioden 2035–2065.

Etter utarbeidelse av EIA-planen og samråd med interessenter i 2022 startet vurderingsarbeidet i 2023. Vannskillemodelleringen tok mer tid enn beregnet, og EIA-rapporten forventes nå å bli ferdigstilt i mai 2024. En konklusjon fra vurderingen forventes innen utgangen av 2024. Samråd med berørte parter ga nyttige tilbakemeldinger, blant annet fra nærmiljøet og berørte grunneiere.

De største bekymringene gjaldt utvidelsen av depoter for overdekning og berg. Disse problemene vil bli håndtert under påvirkningsvurderingsprosessen.

Overvåking av stengt gruve i Lagamar i Brasil

I tillegg til den aktive fosforittgruve i Siilinjärvi har Yara investert i regenerering og rehabilitering av miljøet i den stengte fosfatgruve i Lagamar i Brasil. Yara planlegger å holde området stengt og overvåket frem til juni 2028, med det mål å rehabiliterer miljøet. En del arbeid, for eksempel revegetering av to avfallshauger, er satt i gang, og andre planer venter på godkjenning fra miljødirektoratet.

Nøkkeltall og mål

Måltall vil bli vurdert og utarbeidet på grunnlag av identifisering av påvirkninger etter fastsettelse av referansenivåer, og tiltak

knyttet til klimaendringer, forurensning, vann og marine ressurser og ressursbruk og sirkulær økonomi er beskrevet i respektive kapitler.

Påvirkninger på det biologiske mangfoldet ved gruve i Siilinjärvi

Samlet areal som er forstyrret og rehabilitert i Siilinjärvi-gruve i Finland, er nå 2 652 hektar, hvorav 201 er rehabilitert. I 2023 ble det ikke tatt i bruk noen hektar, og seks hektar ble rehabilitert.

Ingen vesentlige, negative påvirkninger på det biologiske mangfoldet, vernede habitater eller truede arter er identifisert eller rapportert som følge av vår gruvedrift. Til sammenligning er slaggområdene hvile- og hekkeområder for fugler, hvorav noen er truede arter. I slaggområdene har det dannet seg enger, våtmarker og greinhauger som utgjør egnede habitater for forskjellige arter. Noen sjeldne innlandsplanter vokse i slaggområdet. Overvåking av påvirkninger på det biologiske mangfoldet og vellykkede vernetiltak fortsetter i Siilinjärvi. Det er observert at gruvevirksomheten har svekket et lite område hvor det holder til flygeekorn. Nattfiol (*Platanthera bifolia*) og en type krattfagermose (*Plagiomnium drummondii*) vokser ved siden av en gruve som ble åpnet i 2022. Disse fabrikkene blir flyttet til et nytt sted, og flytteprosessen vil bli fulgt opp.

Ressursbruk og sirkulærøkonomi

I tillegg til nitrogen er Yaras viktigste råvarer råfosfat og kaliumsalter ekstrahert fra utvunnet stein, og andre plantenæringsstoffer som hentes ut i mindre volumer.

Flere sekundærmaterialer (industrielle biprodukter) brukes som råvarer, i det omfang de overholder de strenge sikkerhets- og landbrukskriteriene som er fastsatt i EUs gjødselforordning. Biprodukter som genereres under apatittutvinning og fosfatproduksjon, selges til forskjellige eksterne brukere og erstatter dermed nye materialer.

Flere mineraler angitt som kritiske råvarer i EU er viktige innholdsstoffer i gjødsel bestående av flere næringsstoffer: Fosforitt er ett

I dette avsnittet:

- Inngående ressurser, herunder ressursbruk
- Avfall
- Utgående ressurser knyttet til produkter og tjenester

Forbruk av de tre viktigste råvarene

	Enheter	2023	2022	2021	2020	2019
Naturgass ¹⁾	MMBtu	243 697 851	249 357 687	269 788 077	276 343 747	280 202 282
Fosfat	tonn P ₂ O ₅	1 652,041 ²⁾	1 652,736 ²⁾	2 266,758 ²⁾	2 046,221 ²⁾	1 758 096
Kalium	tonn K ₂ O	1 683 281	1 499 684	2 256 135	2 356 358	2 057 282

¹⁾ Dette tallet gjenspeiler anlegg hvor vi har driftskontroll, Hull og Freeport er ikke inkludert, og 100 % av Tringen-volumene er inkludert.

²⁾ Indikatoren omfatter nå NPS- og NPK-produkter som Yara har kjøpt av tredjeparter. Tallene for 2020, 2021, 2022 og 2023 kan ikke sammenlignes direkte med tidligere år.

av de tre hovednæringsstoffer som er avgjørende for plantevekst. Borater, magnesium og kobbersalter er nødvendige for å dekke behov i avlingene. Siden Yaras produksjon er basert på kjemiske reaksjoner, brukes noen kritiske råvarer dessuten som katalysatorer i reaksjoner, for eksempel platina.

Sentrale avfallstyper generert i verdikjeden for gjødselproduksjon er

- steinavfall, overdekning, slagg og slam fra fosfat- og kaliumutvinning
- fotogips generert under fosforsyreproduksjon
- potensielle restmengder fra svovelsyreproduksjon, særlig jernoksid i tilfelle en pyrittbasert prosess
- brukte katalysatorer og katalysatorrester fra de kjemiske prosessene

Bortsett fra det er typisk avfall generert i Yaras virksomhet emballasjematerialer, bygge- og rivingsmaterialer, skrap, avfallsoljer og kjemikalierester fra investerings-, vedlikeholds- og rivingsaktiviteter. Avhengig av investeringen, selget og vedlikeholdsaktivitetene ved Yaras

produksjonsanlegg vil volumet av disse derfor variere fra år til år.

Retningslinjer

Yaras HMSK-retningslinjer og retningslinjer for bærekraftige innkjøp definerer selskapets ambisjon om å bevege seg mot en sirkulærøkonomi ved effektiv bruk av materialer og forbedret avfallshåndtering. Resirkulering og sirkularitet er en prioritert oppgave i vår egen virksomhet og i bærekraftsvurderinger vi foretar ved innkjøp, og Yara undersøker og utvikler teknologier for å muliggjøre dette. Se våre HMSK-retningslinjer og våre retningslinjer for bærekraftige Innkjøp på side 98.

Å ivareta matsikkerheten er fortsatt en prioritert oppgave, og her er det ikke rom for kompromiss ved vurdering av muligheter innen resirkulering og bruk av sirkulære materialer. En vesentlig mengde sekundærmaterialer (industrielle biprodukter) brukes allerede som råvarer, i det omfang disse materialene overholder de strenge

sikkerhets- og landbrukskriteriene fastsatt i EUs gjødselforordning.

Inngående ressurser

Yaras tre viktigste råvarer er naturgass, fosfat og kalium. Naturgass brukes som råvare for å produsere ammoniakk og i mindre grad for å tilby prosessvarme og -energi. Fosfat og kalium inneholder viktige næringsstoffer. Mer informasjon om våre innkjøp av naturgass, fosforitt og kalium finnes i Generelle opplysninger, side 104.

Yara har identifisert inngående ressurser som et vesentlig tema og samler inn informasjon om den grunnleggende påvirkningen på naturen. Fosforitt, borater og magnesium fra listen over kritiske råvarer brukes i Yaras egen virksomhet. Det pågår en analyse og identifisering av spesifikke vesentlige inngående ressurser og deres geografier.

Håndtering av næringsstoffer

Forvaltning av næringsstoffene innenfor klodens og regionenes grenser krever høy næringsstoffeffektivitet. Dette er av avgjørende betydning for nitrogen og fosfor, siden de risikerer å overskride grenseverdiene for regionene og kloden. Håndtering av næringsstoffer med høy effektivitet krever at det tas hensyn til alle tilgjengelige næringskilder, slik at hvert næringsstoff teller, enten det er sirkulært, organisk eller mineralsk. Med eksisterende gjødsel, landbruksteknologi og kunnskap er det mulig å oppnå gode avlinger med høy næringsstoffeffektivitet hvor det brukes bare så mye mineralgjødsel som nødvendig for å fylle næringsstoffmangelen. Integrasjon av beste praksis for forvaltning av plantenæring står derfor høyt på dagsordenen for regenerativ landbruk. Positive bivirkninger av bedre næringsforvaltning er økte avlinger, som optimaliserer arealbrukseffektiviteten, og høyere vanningseffektivitet, som reduserer belastningen på ferskvannsreserver.

Mer informasjon om Yaras synspunkter på nitrogeneffektivitet og forvaltning av næringsstoffer finnes i vårt posisjonsdokument på yara.com.

Utgående ressurser fra Yaras virksomhet

Mer informasjon om utgående kontantstrømmer og leveranser finnes i avsnittet Verdiskaping, side 38.

Yaras avfallshåndteringsstrategi er å undersøke og søke anvendelser for biprodukter generert i gruvedriften og produksjonsprosessene for fosforsyre, slik at disse materialene ikke ender opp som avfall. For å gjenvinne metaller, særlig metaller oppført som kritiske råvarer, resirkuleres brukte katalysatorer og katalysatorrester i det omfang det finnes godkjente avfallshåndteringsforetak i regionen. For ikke-prosessspesifikt avfall samles det inn separat, idet avfallshierarkiet anvendes i det omfang resirkulerings- og gjenvinningstjenester er tilgjengelige på stedet.

Tiltak og ressurser

Redusere plastforbruk og -avfall

Yara er fortsatt forpliktet til å fremme ansvarlig håndtering av plastavfall og samarbeide med interessenter for å nå dette målet.

Yaras løpende arbeid omfatter samarbeid med forskjellige interessenter for å samle inn og resirkulere plast fra landbruket og emballasjematerialer fra våre produkter. I 2023 publiserte Yara et posisjonsdokument om plastemballasjematerialer som forklarer våre aktiviteter, planer og mål. Redusere karbonavtrykket etter plastemballasje med 40 prosent innen 2030 (sammenlignet med 2021) er et hovedmål. To viktige initiativer mot dette målet ble innledet i 2023. I Europa

er alle sekker nå laget med 30 prosent resirkulert plast, og i Brasil er en ny type storsekk med en yttersekk laget med 100 prosent resirkulert PET lansert på markedet. I 2024 forventes disse første forbedringene å bli fullstendig implementert og redusere Yaras plastemballasjeavtrykk med mer enn ti prosent. Dessuten pågår det lignende initiativer i flere markeder.

Sentrale tiltak knyttet til sirkulærøkonomi og ressurseffektivitet

Type tiltak ¹⁾	Tiltaksområde / Yara-tilbud	Virkeområde	Verdikjedeengasjement
Sekundære råstoffer	Bruk av sekundære råstoffer i Yaras produksjon	Egen virksomhet, oppstrøms verdikjede	Leverandører: Sikkerhet og agronomisk effektivitet vurdert ved innkjøp
Sekundære råstoffer	Ekspansjon av porteføljen av økologisk gjødsel	Gjødselverdikjede i Europa: Yara Nature Yara Suna Horus Yara Suna Borea	Bønder i Europa Leverandører av organiske gjødselprodukter og råvarer i Europa
Ressurseffektivitet	Forbedre næringsstoffeffektiviteten på gårder: Yaras agronomiske rådgivningstjenester Yaras jordprøvingslaboratorium Anvendelse av N-tester og N-sensor	Nedstrøms verdikjede (gjødselbruk)	Bønder globalt
Sirkulær forretningspraksis	Øke bruken av resirkulert plast i emballasjematerialer, og samarbeide med innsamlingsordninger for å forbedre innsamlingen av brukt emballasje på gårder	Produktemballasje	Leverandører av emballasjemateriale, kunder (bønder og andre), ordninger for innsamling av plast fra landbruket
Sirkulær forretningspraksis	Resirkulering av salpetersyrekatalysatorer for å gjenvinne metaller av platina-gruppen (for eksempel Pt, Pd og Rh)	Yaras globale retningslinjer for å resirkulere og gjenvinne katalysatorer og samle inn metaller	
Forebygging av avfallsproduksjon	Biprodukter som leveres til kunder fra Yaras produksjonsprosesser (gipsjernoksid, andre biprodukter fra apatittutvinning)		
Forebygging av avfallsproduksjon	Endring av råvare til svovelsyre fra pyritt til svovel i Siilinjärvi i Finland		

¹⁾ Yaras produkter er kjemikalier og gjødsel, og de blir vanligvis brukt helt opp når de er i bruk.

Nøkkeltall og mål

Avfall etter type og metode for avfallshåndtering

Gjenbruksstasjoner informerer vanligvis om metoder for avfallshåndtering, med mindre anlegget er kjent med standardmetoder. Data for avfall skilt ut fra kassering og avfall sendt til kassering i denne tabellen er beregnet på nytt for perioden 2019–2022 for å bringe dem på linje med avfallskategoriene fastsatt i GRI 306.

Tonn	2023	2022	2021	2020	2019
Generert ikke-farlig avfall					
Gjenvinningsaktiviteter ¹⁾	39 683	26 998	18 974	27 696	54 605
Lagring på stedet	16 324 ²⁾	7 997	5 149	5 985	34 569
Fyllplass	32 456	45 000	50 139	31 292	27 505
Forbrent (herunder energigjenvinning)	6 556 ³⁾	1 944	649	3 040	2 150
Sum ikke-farlig avfall	95 019	81 939	74 911	68 013	118 830
Generert farlig avfall					
Gjenvinningsaktiviteter ¹⁾	6 626 ⁴⁾	2 112	1 691	2 399	3 522
Lagring på stedet	28	37	188	78	129
Fyllplass	24 726 ⁵⁾	19 610	18 641	15 885	1 878
Forbrent (herunder energigjenvinning)	764	1 288	2 645	2 001	2 031
Sum farlig avfall	32 143	23 047	23 165	20 363	7 560
Sum generert avfall	127 162	104 986	98 076	88 376	126 390
Avfall skilt ut fra kassering					
Ikke-farlig avfall	39 683	26 998	18 974	27 696	54 605
Farlig avfall	6 626	2 112	1 691	2 399	3 522
Sum avfall skilt ut fra kassering	46 308	29 110	20 665	30 095	58 127
Avfall sendt til kassering					
Ikke-farlig avfall	55 337	54 941	55 937	40 317	64 225
Farlig avfall	24 726	20 935	21 474	17 964	4 038
Sum avfall sendt til kassering	80 854	75 876	77 411	58 281	68 263
Sum generert ikke-resirkulert avfall	80 854	75 876	77 411	58 281	68 263
Sum prosentandel generert ikke-resirkulert avfall	64 %	72 %	79 %	66 %	54 %

Generert avfall i syreanlegg

Det finnes to typer avfall som er spesifikk for gjødselproduksjon, og som genereres i produksjonen av fosforsyre og svovelsyre: henholdsvis Fosfogips og jernoksid.

Tonn	2023	2022	2021	2020	2019
Fosfogips solgt til byggebransjen	564 000	580 000	268 000	602 000	361 000
Fosfogips sendt til depot på stedet	1 521 000	1 630 000	1 784 000	1 686 000	1 605 000
Jernoksid solgt til stålindustrien	332 000	344 000	478 000	395 000	89 000

Yaras gruvedrift håndterte cirka 25 millioner tonn materialer fra utvinningsaktiviteter, sammensatt av steinavfall, overdekning, slagg og slam. Disse ble oppbevart på stedet i slaggbassenger og lagerhauger.

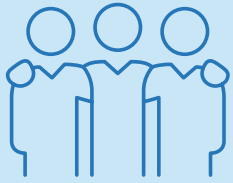
1) Bare resirkulert.

2) Økning på grunn av lagring på stedet for fremtidig bruk av ikke-forurensede masser fra gravearbeid på et produksjonsanlegg.

3) Økning på grunn av fjerning av en invasiv type ugress rundt et produksjonsanlegg.

4) Resirkulert katalysator under vedlikeholdsstans på ammoniakfabrikker.

5) Økning på grunn av lagring på stedet for fremtidig bruk av ikke-forurensede masser fra gravearbeid ved et produksjonssted og vedlikeholdsaktiviteter ved en rekke andre produksjonsanlegg.

Sosial informasjon

Temaer

S1 Egen arbeidsstyrke

Sysselsetting	152
Helse, sikkerhet og sikring	160
Likebehandling og muligheter for alle	164
Opplæring og kompetanseutvikling	172
Andre arbeidsrelaterede rettigheter	175
Personvern	177

S2 Arbeidstakere i verdikjeden

178

S3 Berørte lokalsamfunn

Lokale påvirkninger fra produksjon	182
Lokale sosiale påvirkninger	186
Urfolks rettigheter	188

S4 Forbrukere og sluttbrukere

Påvirkninger av produkter og tjenester	189
Informasjonsrelaterede påvirkninger	191
Personlig sikkerhet	193
Sosial inkludering	195

Ansettelse

Yaras arbeidsstyrke utgjør fundamentet som gjør at vi kan møte økende behov i landbruket og bidra til global bærekraftig utvikling. Vår arbeidsstyrke består av Yaras ansatte over hele verden og ikke-ansatte arbeidstakere som forsyner oss med arbeidskraft gjennom kontraktsforhold som definert av ESRS. Dette avsnittet beskriver hvordan vi garanterer at arbeidstakerne våre har anstendige rettigheter på de områdene som er vesentlige for Yaras virksomhet.

Retningslinjer

Retningslinjer for godtgjørelse / retningslinjer for samlet belønning

Disse retningslinjene regulerer kompensasjons- og ytelsesspørsmål for ansatte i Yara og Yaras

I dette avsnittet:

- Trygg ansettelse
- Tilstrekkelige lønninger
- Balanse mellom arbeid og fritid
- Kollektive forhandlinger, foreningsfrihet og dialog mellom partene i arbeidslivet

datterselskaper, og angir at alle ansatte minst skal betales en levelønn som definert av Yara for hvert marked hvor vi driver virksomhet. Dette gjelder for alle Yara-ansatte, og vi har nettbaserte opplæringsmoduler tilgjengelig for de som er ansvarlige for å operasjonalisere retningslinjene. Vi vurderer vedtakelsen av retningslinjene gjennom løpende vurderinger av forskjeller i levelønn samt overvåking av informasjon om godtgjørelse via Power BI dashbord.

Rammeverk for livsbalanse og trivsel

Rammeverket klarlegger vårt standpunkt på blant annet fleksibel arbeidstid og fleksibelt arbeidssted, møtetider, hyppig reisevirksomhet og omsorgspermisjon. Det omfatter også en forpliktelse til å ivareta psykisk helse og trivsel og en konsernstandard for foreldrepermisjon og for samtaler før, under og etter at en ansatt går ut i en lengre permisjon. Benyttelsen av de foreslåtte ytelsene i rammeverket rapporteres årlig pr. sted.

Prosedyre for ytelser

Prosedyren angir vår globale standard for foreldrepermisjon for Yara-ansatte, som skal tilbys i kombinasjon med eventuelle andre ytelser fra nasjonal trygdeordning, privat forsikringsordning eller tilsvarende. Andre ytelser for ansatte som er nevnt i prosedyren, er alderspensjon, livs- og ulykkesforsikring samt helse- og forretningsreiseforsikring. Vi

Våre forpliktelser når det gjelder ansettelse

Vi har forpliktet oss til å betale ansatte rettferdig

For å sikre at ansatte minst tjener en levelønn, som definert av Yara for hvert marked hvor vi driver virksomhet, og dermed gir dem mulighet til å dekke grunnleggende behov og delta i samfunnet i tråd med det som anses som en anstendig levestandard i samfunnet generelt. Å få lik lønn for likt arbeid er også vesentlig for å fremme likestilling mellom kjønnene i Yara og i samfunnet generelt, siden det støtter kvinners økonomiske uavhengighet og sikkerhet.

Vi jobber for trygge arbeidsplasser

For å fremme våre ansattes finansielle og psykiske velvære jobber vi for å minimere de negative konsekvensene som ustabile markedsforhold og relaterte hendelser, for eksempel nedleggelse og omstrukturering, har for våre ansatte.

Vi fremmer en god balanse mellom jobb og fritid

For å forebygge og unngå negative påvirkninger på de ansattes helse og trivsel gjennom stress, mangel på balanse mellom jobb og fritid og urettferdige arbeidsforhold.

Vi respekterer at retten til kollektive forhandlinger, foreningsfrihet og dialog mellom partene i arbeidslivet utøves fullt ut

For å garantere at ansatte gjør gjeldende sine grunnleggende arbeidstakerrettigheter og har et ord med i laget når det gjelder deres lokale arbeidsvilkår gjennom representasjon, medlemskap i fagforening og en god dialog med oss.

følger opp og rapporterer antall ansatte som omfattes av ytelsene hvert år.

Reiseprosedyre for ansatte

Prosedyren fastsetter at hovedregelen for Yara er at møter, seminarer osv. skal gjennomføres virtuelt når det er mulig og hensiktsmessig, og alle reiser bør evalueres av de ansatte i tråd med deres balanse mellom jobb og fritid og virksomhetens krav. Den globale reiseprosedyren for ansatte gjelder for alle Yara-ansatte.

Yaras etiske retningslinjer

Yara anerkjenner og respekterer retten til foreningsfrihet og retten til kollektive handlinger. Når vi driver virksomhet i land der denne retten er begrenset gjennom lokal lovgivning, jobber vi med å innføre tiltak i samsvar med lokale forhold.

Yara forventer at forretningspartnere skal respektere og støtte de ansattes rett til foreningsfrihet relatert til fagforeninger og lignende organisasjoner for ekstern representasjon. Når disse rettighetene er begrenset, forventer vi at våre forretningspartnere finner alternative måter å sikre effektivt samarbeid med arbeidstakere og ansatte på. Se våre etiske retningslinjer og etiske retningslinjer for forretningspartnere i Generelle opplysninger, side 98.

Alle retningslinjene er tilgjengelige for våre ansatte via Yaras styringssystem, vår interne kommunikasjonskanal Pulse og/eller ansatt-håndbøker.

Prosesser

Yara Voice

Yara Voice er vår årlige globale ansattundersøkelse som aktivt søker tilbakemeldinger fra de ansatte om hvordan vi gjør det innen temaer som mangfold og inkludering, karriere og opplæring, strategi osv. Tilbakemeldinger fra spørreundersøkelsen brukes til å prioritere tiltak som skal forbedre arbeidsforholdene for våre ansatte. 84 prosent av våre ansatte deltok i spørreundersøkelsen for 2023.

Peakon

Peakon er hyppige ansattundersøkelser som gjør det mulig å få regelmessige tilbakemeldinger om spørsmål som selvstendighet,

meningsfrihet, trivsel blant de ansatte, ledelsen og organisatorisk støtte. Linjeledere og HR-spesialister kan innhente anonyme svar og ta kontakt direkte med anonyme svarpersoner, og tilbakemeldingene følges opp lokalt. I 2023 svarte 80 prosent av de relevante 5 000 ansatte på én eller flere Peakon-spørreundersøkelser. Ansatte som ikke er omfattet, er enten dekket av andre lokale ansattundersøkelser eller Yara Voice.

Tiltak

Trygg ansettelse

Trygg ansettelse for Yaras ansatte kan påvirkes negativt av flere faktorer, herunder

omstrukturering eller nedleggelse, en risiko som håndteres gjennom samarbeid med fagforeninger, retningslinjer for omstrukturering og støtte til berørte ansatte. Vi jobber for å skape positive ringvirkninger ved å begrense midlertidige kontrakter og unngå tilbud om deltidskontrakter samt sikre at oppsigelse av kontrakter er siste utvei i omstrukturings- eller nedskjæringsprosesser.

En viktig dimensjon ved trygg ansettelse er å tilby stabile jobber. I 2023 fikk 312 ansatte på midlertidige kontrakter fast ansettelse. Opp gjennom årene har denne praksisen økt andelen fast ansatte i den totale arbeidsstyrken, se tabell 1.

Tabell 1: Inndeling av arbeidsstyrke

	Kjønn	Afrika	Asia og Oseania	Brasil	Europa	Latin-Amerika	Nord-Amerika	Sum	2022	Utvikling
Fast	Kvinner	132	543	1 194	1 959	409	142	4 379	4 113	6 %
Fast	Menn	460	1 391	3 678	5 138	956	512	12 135	11 967	1 %
Sum fast		592	1 934	4 872	7 097	1 365	654	16 514	16 080	3 %
Midlertidig	Kvinner	14	26	159	144	37	8	388	378	3 %
Midlertidig	Menn	29	33	277	357	68	17	781	762	2 %
Sum midlertidig		43	59	436	501	105	25	1 169	1 140	3 %
Sum fast og midlertidig		635	1 993	5 308	7 598	1 470	679	17 683	17 220	3 %
Stillinger innleid personell	Kvinner	5	1	4	39	–	7	56	58	(3 %)
Stillinger innleid personell	Menn	27	3	5	157	–	26	218	228	(4 %)
Sum stillinger innleid personell		32	4	9	196	–	33	274	286	(4 %)
Sum fast, midlertidig og stillinger innleid personell		667	1 997	5 317	7 794	1 470	712	17 957	17 506	3 %
Ekstern leverandør		133	771	4 414	354	675	1	6 348	3 041	109 % ¹

¹ Antall eksternt innleid personell i Brasil økte med 3 558 sammenlignet med 2022 som følge av forbedringer i datainnsamlingsprosessene.

I Yara er det den enkelte ansatte som avgjør om de ønsker å jobbe deltid. I 2023 jobbet 1,9 prosent av vår arbeidsstyrke deltid, hvorav 180 var kvinner og 161 var menn. Ingen jobber deltid ufrivillig.

Yara følger internasjonale og nasjonale lover om arbeids- og hviletid som angitt i våre etiske retningslinjer. Vi følger opp og rapporterer ansattes ukentlige arbeidstid (tabell 2) og rapporterer antall steder som kompensere ansatte for å arbeide ekstra timer / overtid. I 2023 kompenserte 59 av 60 land ansatte for overtidsarbeid, med pengebeløp og/eller ytelser. Ansatte i Sør-Korea blir ikke kompensert for overtid fordi det ikke er påkrevd etter lokal lovgivning.

Levering av helsetjenester og ytelsesordninger for ansatte

Yaras ansattundersøkelser har fremhevet stress som en hovedutfordring som påvirker de ansattes arbeidsvilkår og balansen mellom

jobb og fritid negativt. Arbeidet for å forbedre arbeidsvilkårene og levere helsetjenester er et arbeid for å forbedre de ansattes balanse mellom jobb og fritid gjennom fleksible arbeidsordninger, globale standarder for foreldrepermisjon og overvåking av sykefravær og arbeidstid. Dette kan ha en positiv påvirkning på våre ansattes evne til å trives og yte sitt beste på jobben og privat.

Vår levering av helsetjenester, livsforsikring, pensjonsordninger og uføreforsikring går hånd i hånd med vårt fokus på de ansattes trivsel. Vår prosedyre for ytelser ligger til grunn for hvordan vi leverer og styrer ytelsesordninger. Tabell 3 viser andelen ansatte som er kvalifisert til å motta ytelsene fordelt på type avtale og/eller kjønn. Ytelsenes typer og verdi varierer mellom regioner og avhenger av markedspraksis, kostnader og skattelovgivning.

Fleksibel arbeidstid representerer enhver form for lokalt system som ikke begrenser

ansatte til et forhåndsdefinert arbeidsskift, slik at ansatte og ledere innenfor rammene kan bli enige om arbeidstid og avspasering.

Fleksibelt arbeidssted representerer enhver form for lokalt system som ikke begrenser ansatte til et arbeidsskift, men der de i samsvar med den lokale ledelsen kan bestemme sitt arbeidssted minst én dag i løpet av arbeidsuken.

Helsefasiliteter/-subsidier dekker nødvendig legehjelp eller medisinsk behandling for våre ansatte i samsvar med rådende lokal markedspraksis i land hvor folkehelseytelsen ikke dekker grunnleggende behov for nødvendig medisinsk behandling eller sykehusinnleggelse. Ytelsen kan enten tilbys via helseforsikring, subsidier eller en ordning forvaltet av Yara.

Pensjonsordning er ytelser ansatte kan bruke når de pensjonerer seg, og kan være i form

av enten en lønn, en engangsutbetaling eller et fond som arbeidstakeren kan få tilgang til etter at visse pensjonskriterier er oppfylt (for eksempel en viss alder, opphør av arbeid osv.). Dette er vanligvis ikke forsikring, og vil være så lenge den ansatte lever, også etter at den ansatte har sluttet hos arbeidsgiveren.

Livsforsikring henviser til en risikoforsikring hvor det betales ut en form for kompensasjon hvis en ansatt omkommer, blir utsatt for en ulykke eller lignende. Ytelsen er bare gyldig mens de ansatte er i jobb og vanligvis under pensjonsalder. Den vil ikke bli overført hvis de slutter i selskapet, pensjonerer seg osv. Den kan enten tilbys som en forsikring eller trygd eller inkluderes i en pensjonsordning i noen land eller områder, men er en annen ytelse enn livsforsikring og pensjonsordning i seg selv. Utbetalingen kan være en engangssum, en livrente eller månedlige avdrag.

Tabell 2: Fordeling av ansatte pr. ukentlig arbeidstid

Standard ukentlig arbeidstid	Afrika	Asia og Oseania	Brasil	Europe	Latin-Amerika	Nord-Amerika	Sum
1–10 timer:	1	4	–	16	–	2	23
11–20 timer:	1	1	90	85	1	1	179
21–30 timer:	1	2	70	105	–	1	179
31–40 timer:	352	1 023	1 326	7 392	187	675	10 955
41–50 timer:	280	963	3 822	–	1 282	–	6 347
Mer enn 50 timer:	–	–	–	–	–	–	–

Tabell 3: Ytelser til ansatte

	Kjønn	Fast	Midlertidig
Uføreforsikring		96 %	73 %
Helseinstitusjoner/subsidier		99 %	78 %
Livsforsikring		98 %	78 %
Pensjonsordning		95 %	66 %
Fleksibel arbeidstid	Kvinner	91 %	59 %
	Menn	75 %	48 %
	Sum	79 %	51 %
Fleksibelt arbeidssted	Kvinner	59 %	27 %
	Menn	48 %	19 %
	Sum	46 %	21 %

Alle Yara-ansatte skal som et minstekrav ha livs- og ulykkesforsikring som dekker minst:

- to årslønner medregnet arbeidsgiveravgift, individuelle pensjonsordninger betalt av arbeidstakeren og/eller pensjonsordninger betalt av selskapet
- en ytterligere ettårig minsteytelse for hendelser relatert til utilsiktet dødsfall eller uførhet

Uføreforsikring henviser til risikoforsikring av enhver form for inntektsbeskyttelse som arbeidstakere er kvalifisert for hvis de blir midlertidig eller permanent ute av stand til å jobbe. Ytelsen er bare gyldig mens de ansatte er i jobb og vanligvis under pensjonsalder. Den vil ikke bli overført hvis de slutter i selskapet, pensjonerer seg osv. Den kan leveres enten i form av forsikringsdekning, trygd eller pensjonsordning betalt av selskapet og/eller arbeidstakeren. Utbetalingen kan være en engangssum, en livrente eller månedlige avdrag.

Sykefravær og arbeidsrelaterte sykdommer

Vi er fast bestemt på å sikre et trygt og godt arbeidsmiljø for alle våre ansatte. Overvåking av sykefravær og arbeidsrelaterte sykdommer bidrar til å sikre overholdelse av relevante lover og forskrifter, og identifisere problemer som kan påvirke de ansattes trivsel negativt. Sykefraværet for Yara i 2023 var 3,2 prosent, hvor 82 prosent av sykefraværet kom fra mannlige ansatte, en litt høyere andel enn den andelen av arbeidsstyrke som består av menn (73 prosent). Reduksjonen i sykdomsfrekvens i 2023 kan tilskrives færre covid-19-tilfeller i noen land.

Det var 45 tilfeller av yrkessykdommer, 26 i Brasil, 2 i Egypt, 4 i Guatemala, 3 i Mexico, 2 i Finland, 2 i Chile, 2 i Costa Rica, 1 i Colombia, 1 i Tyskland, 1 i Frankrike og 1 i Sveits.

Les mer om hvordan Yara håndterer arbeidsmiljøet, herunder den psykiske helsen, for ansatte og innleid personell i kapittelet Helse, sikkerhet og sikring på side 160.

Kollektive forhandlinger, foreningsfrihet og dialog mellom partene i arbeidslivet:

Realiseringen av retten til kollektive forhandlinger, foreningsfrihet og dialog mellom partene i arbeidslivet har en direkte påvirkning på arbeidstakernes arbeidsvilkår. Reguleringer og arbeidstakerrepresentasjon bidrar til å beskytte grunnleggende arbeidslivsstandarder og jevne ut maktbalansen mellom Yara og de ansatte. Mangel på representasjon eller regulering kan potensielt føre til dårlige og utrygge arbeidsvilkår, lavere lønninger eller utnyttelse.

Yara verdsetter forholdet til de ansatte og deres foreninger og er i regelmessig dialog med dem. Hver region og hvert sted har selvstendighet til å opprette relasjoner med fagforeninger. I 2023 var cirka 70 prosent av alle fast ansatte og 60 prosent av alle midlertidig ansatte omfattet av tariffavtaler. Yara regner ikke noen av sine heleide virksomheter for å ha betydelig risiko for å krenke de ansattes rett til foreningsfrihet eller rett til kollektive forhandlinger, og ingen spesifikke bekymringer ble identifisert i 2023.

For ansatte som ikke er omfattet av tariffavtaler, bestemmes arbeidsvilkår og ansettelsesvilkår av lokale lover og markedspraksis. Yara forventer også at forretningspartnere skal respektere og støtte de ansattes foreningsfrihet relatert til fagforeninger og lignende organisasjoner for ekstern representasjon. Denne forventningen kommer tydelig til uttrykk i de etiske retningslinjene for Yaras forretningspartnere.

Når vi driver virksomhet i land hvor retten til foreningsfrihet og kollektive forhandlinger er begrenset gjennom lokal lovgivning, søker vi å treffe risikoreduserende tiltak i samsvar med lokale forhold og bestemmelser. Ett eksempel på dette er å oppmuntre til uavhengige samlinger der ansatte kan velge medlemmer til en representantkomité som vil drøfte arbeidsrelaterte spørsmål med ledelsen.

Tabell 4: Ansatte omfattet av tariffavtaler pr. region

	Midlertidig 2023	Fast 2023	2022	2021	2020	2019	2018
Afrika	2 %	26 %	16 %	23 %	26 %	27 %	30 %
Asia og Oseania	0 %	3 %	3 %	12 %	12 %	14 %	9 %
Brasil	87 %	100 %	100 %	92 %	90 %	91 %	100 %
Europe	56 %	81 %	82 %	75 %	82 %	80 %	79 %
Latin-Amerika	42 %	35 %	35 %	30 %	6 %	7 %	6 %
Nord-Amerika	0 %	20 %	21 %	20 %	27 %	29 %	30 %
Yara samlet	60 %	70 %	69 %	66 %	67 %	70 %	71 %

Tabell 5: Temaer omfattet i tariffavtaler

	% fast ansatte som er omfattet av tema	% ikke-fast ansatte som er omfattet av tema
Mangfolds-, diskriminerings- og/eller trakasseringstemaer	32,8 %	25,4 %
Helse- og sikkerhetstemaer	65,0 %	58,9 %
Opplæring og karrieretemaer	31,1 %	23,6 %
Arbeidsforhold	68,6 %	60,1 %

Tabell 6: Ansatte omfattet av tariffavtaler pr. EØS-land¹

Land	Sum ansatte	Antall avtaler	% fast ansatte	% midlertidig ansatte
Belgia	615	Mer enn én	100 %	100 %
Bulgaria	57	Ingen	0 %	0 %
Finland	874	Mer enn én	100 %	93 %
Frankrike	576	Mer enn én	100 %	50 %
Tyskland	960	Mer enn én	78 %	29 %
Italia	394	Mer enn én	97 %	100 %
Litauen	502	Ingen	0 %	0 %
Nederland	909	Mer enn én	100 %	89 %
Norge	1 621	Mer enn én	99 %	93 %
Polen	78	Ingen	0 %	0 %
Spania	105	Mer enn én	100 %	100 %
Sverige	432	Mer enn én	69 %	11 %
Sveits	54	Ingen	0 %	Ingen
Storbritannia	273	Ingen	0 %	0 %

¹ det er bare tatt hensyn til land med vesentlig ansettelse (mer enn 50 ansatte)

I 2023 var 79 prosent av de fast ansatte og 64 prosent av de midlertidig ansatte omfattet av arbeidstakerrepresentanter på lokalt nivå, fordelt etter EØS-land i tabell 8. På regionalt nivå er Yaras europeiske samarbeidsutvalg (EWC) et forum hvor valgte ansattrepresentanter i forskjellige land kan møtes for forskjellige typer diskusjoner og samarbeid. Samarbeidsutvalget er ansvarlig for betydelige virksomhetsspørsmål og saker

på europeisk nivå. Dessuten opprettet vi Yaras brasilianske samarbeidsutvalg (BWC) i 2021, Yaras første samarbeidsutvalg utenfor Europa. BWC består av 15 representanter fra forskjellige deler av Yara Brasil og har en lignende rolle som EWC.

Tabell 7: Ansatte omfattet av arbeidstakerrepresentanter pr. region¹

	% fast	% midlertidig
Afrika	55 %	23 %
Asia og Oseania	19 %	31 %
Brasil	100 %	87 %
Europe	90 %	59 %
Latin-Amerika	69 %	42 %
Nord-Amerika	20 %	0 %

¹ det er bare tatt hensyn til steder som rapporterer antall ansatte med lokale arbeidstakerrepresentanter

Tabell 8: Ansatte omfattet av arbeidstakerrepresentanter pr. EØS-land¹

	Fast ansatte	% fast som er omfattet	Midlertidig ansatte	% midlertidig som er omfattet
Belgia	603	100 %	12	100 %
Bulgaria	48	0 %	9	0 %
Finland	818	100 %	56	93 %
Frankrike	554	100 %	22	50 %
Tyskland	866	99 %	94	38 %
Italia	391	97 %	3	100 %
Litauen	500	100 %	2	100 %
Nederland	853	100 %	56	89 %
Norge	1 501	99 %	120	93 %
Polen	70	86 %	8	100 %
Spania	103	1 %	2	0 %
Sverige	321	69 %	111	11 %
Sveits	54	0 %	0	0 %
Storbritannia	267	0 %	6	0 %

¹ det er bare tatt hensyn til steder som rapporterer antall ansatte med lokale arbeidstakerrepresentanter for hvert EØS-land med vesentlig ansettelse (mer enn 50 ansatte)

Administrering av omstruktureringer og nedleggelse

Retningslinjene for organisatorisk omstrukturering i Yara beskriver et sett med tiltak for å redusere eventuelle negative påvirkninger på våre ansatte som følge av nedskjæringer, hvor oppsigelser vil være siste utvei. Retningslinjene beskriver også tiltak for å håndtere stenging av anlegg og beskytte jobben til dem som arbeider der, enten det er snakk om å beholde kritisk personell, selge anlegget og overføre de ansatte eller hjelpe de ansatte å finne seg en annen jobb.

I 2023 ble 212 ansatte rammet av oppsigelser: 3 i Australia, 2 i Kina, 9 i India, 7 i Singapore, 1 i Polen og 1 i Thailand på grunn av en omstrukturingsprosess, 61 i Belgia, 2 i Frankrike og 6 i Russland på grunn av markedsforhold, 13 i USA fordi eierskapet til Tampa-terminalen ble overdratt, og 107 i Brasil på grunn av en ny organisasjonsstruktur.

En levelønn

Yara mener at det er avgjørende å betale levelønn for å nå målet om å tilby anstendig arbeid og redusere ulikhet. I samarbeid med et eksternt konsulentfirma ble levelønnsprosjektet derfor lansert i 2021, og målet var å sikre en bærekraftig godtgjørelsesstruktur for Yaras ansatte.

Prosjektet forutsatte en familiekonstellasjon bestående av to voksne og to barn, slik at tilnærmingen skulle bli lik på forskjellige steder, og vurderte tre kjøpspakkekonfigurasjoner for å fastsette hva som ville være Yaras standard. Den «anstendige pakken», som representerte kjøp av nødvendige varer og tjenester for å sikre en god og anstendig levestandard, og som oppfyller de ansattes behov i beskjedne omgivelser, var den Yara valgte som ankeret for sine retningslinjer for godtgjørelse.

Etter en prosjektvurdering for en utvalgt gruppe av 11 land, 22 anlegg og 3 589 ansatte (cirka 20 prosent av Yaras

arbeidsstyrke) satte Yara i gang en videre global utrulling til alle land hvor Yara er til stede. Den globale utrullingsanalysen ble avsluttet i juli 2023, og resultatet av vurderingen viste at cirka 5,3 prosent av de ansatte (925 personer av 17 500) tjener under «anstendig pakke»-standarden.

I andre halvdel av året ble det iverksatt tiltak som lønnsregulering, og vi forpliktet oss til å eliminere forskjellene der det ikke var noen strukturelle problemer (ingen påvirkninger på arbeidsstyrkehierarkiet utover de aktuelle ansatte). I situasjoner hvor det var et strukturelt problem, forpliktet Yara seg til å eliminere disse forskjellene innen 2. kvartal 2024, siden dette krevde en gjennomgang av lokale retningslinjer.

Den aktuelle forskjellen er rundt 3,3 prosent (584 personer av 17 500). Fra og med 2024 vil levelønnsstørrelsene bli vedlikeholdt og oppdatert i løpet av årets første kvartal for å overvåke og analysere forskjellene og treffe nødvendige tiltak.

Nøkkeltall og mål

Tabell 9: Hel- og deltidsansatte fordelt på kjønn

	Afrika	Asia og Oseania	Brasil	Europe	Latin-Amerika	Nord-Amerika	Sum
Sum heltidsansatte	634	1 988	5 308	7 265	1 469	678	17 342
Kvinner	145	565	1 353	1 929	446	149	4 587
Menn	489	1 423	3 955	5 336	1 023	529	12 755
Sum deltidsansatte	1	5	–	333	1	1	341
Kvinner	1	4	–	174	–	1	180
Menn	–	1	–	159	1	–	161

En heltidsansatt lønnstaker er en ansatt registrert med fullt årsverk (FTE) = 1, noe som vil si at den ansattes arbeidsbelastning/timetall er som forventet for vedkommendes stilling pr. 31. desember 2023. En deltidsansatt er en ansatt som arbeider mindre enn 1 fullt årsverk.

Tabell 10: Hel- og deltidsansatte fordelt på kjønn pr. EØS-land¹

	Heltidsansatte		Deltidsansatte	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Belgia	103	453	15	44
Bulgaria	20	37	–	–
Finland	180	674	10	10
Frankrike	112	445	18	1
Tyskland	209	683	45	23
Italia	51	336	6	1
Litauen	337	156	6	3
Nederland	79	757	27	46
Norge	494	1 077	25	25
Polen	28	50	–	–
Spania	46	58	1	–
Sverige	118	311	2	1
Sveits	24	26	4	–
Storbritannia	89	168	12	4

¹ det er bare tatt hensyn til land med vesentlig ansettelse (mer enn 50 ansatte)

Våre mål

Levelønn

Eliminere forskjellen i levelønn i alle land med virksomhet innen 2025.

✓ I rute

Ansattengasjement

I 2025 har vi forpliktet oss til å oppnå en engasjementsindeks i øvre kvartil av internasjonale referanser, målt gjennom resultater av Yara Voice-undersøkelsen. I 2023 var engasjementsindeksen fortsatt høy og stabil sammenlignet med året før (77 prosent), men målet for 2023 (80 prosent) ble ikke nådd på grunn av sterk utvikling i referanseindeksen.

✓ I rute

Tabell 11: Ansatte nye arbeidstakere¹⁾

Kjønn	Aldersgruppe	Afrika	Asia og Oseania	Brasil	Europe	Latin-Amerika	Nord-Amerika	Sum
Kvinner	Under 30	3	62	90	70	24	4	253
	30–50	7	52	94	138	18	9	318
	Over 50	2	1	1	12	2		18
	Ikke informert	1			1			2
Sum kvinner		13	115	185	221	44	13	591
Menn	Under 30	3	86	118	84	25	3	319
	30–50	11	109	219	202	47	28	616
	Over 50	2	4	21	30	3	6	66
	Ikke informert	2	1					3
Sum menn		18	200	358	316	75	37	1 004
Sum		31	315	543	537	119	50	1 595

¹ Unntatt Yara Marine- og Varda-ansatte.

Tabell 12: Ansatteavgang (% utskifting¹⁾)

Kjønn	Aldersgruppe	Afrika	Asia og Oseania	Brasil	Europe	Latin-Amerika	Nord-Amerika	Sum
Kvinner	Under 30	1 (5,9 %)	35 (14,9 %)	67 (14,3 %)	35 (9,9 %)	19 (14,3 %)	2 (15,4 %)	159 (13 %)
	30–50	4 (3,7 %)	40 (10,8 %)	138 (14,7 %)	73 (5,7 %)	36 (11,3 %)	6 (5,6 %)	297 (9,5 %)
	Over 50	5 (29,4 %)	5 (13,5 %)	8 (16,7 %)	32 (6,7 %)	3 (10 %)	2 (5 %)	55 (8,5 %)
	Ikke informert	0 (0 %)	1 (0 %)	0 (0 %)	11 (34,4 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	12 (34,3 %)
Sum kvinner		10 (6,9 %)	81 (12,6 %)	213 (14,6 %)	151 (7,0 %)	58 (12,0 %)	10 (6,3 %)	523 (10,4 %)
Menn	Under 30	4 (11,1 %)	67 (17,5 %)	153 (17,1 %)	40 (5,8 %)	33 (18 %)	2 (4,8 %)	299 (13,4 %)
	30–50	51 (13,5 %)	95 (9,4 %)	332 (11,8 %)	128 (4,2 %)	87 (11,3 %)	17 (4,8 %)	710 (8,5 %)
	Over 50	8 (8,4 %)	23 (10,5 %)	38 (6 %)	147 (8,1 %)	13 (8 %)	28 (14,6 %)	257 (8,3 %)
	Ikke informert	0 (0 %)	1 (33,3 %)	0 (0 %)	6 (30 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	7 (21,9 %)
Sum menn		63 (12,2 %)	186 (11,5 %)	523 (12,1 %)	321 (5,8 %)	133 (11,9 %)	47 (8,0 %)	1 273 (9,3 %)
Sum		73 (11,0 %)	267 (11,8 %)	736 (12,7 %)	472 (6,1 %)	191 (12,0 %)	57 (7,6 %)	1 796 (9,6 %)

¹ Utskiftingsberegningen er et måltall som brukes til å bestemme prosentandelen fast ansatte som har sluttet i et selskap under en særskilt rapporteringsperiode. Denne beregningen inkluderer ikke ansatte som var ansatt ved et anlegg som ble solgt, og som derfor ikke lenger regnes som ansatte i selskapet, men som ikke mistet jobben. Beregningen bestemmes ved å dele antall fast ansatte som sluttet i rapporteringsperioden, med samlet antall ansatte ved inngangen til rapporteringsåret.

Helse, sikkerhet og sikring

Vi bryr oss om våre ansatte og innleid personell, og derfor er helse og sikkerhet, også psykisk helse, noe vi prioriterer høyt i Yara. Vi mener at alle ulykker kan forebygges, og vi vil være det tryggeste selskapet i vår bransje. Når våre mennesker, produkter og prosesser er sikre og oppfyller kravene, kan vi konsentrere oss om å nå våre mål og gjøre verden til et bedre sted.

Vi har ansvar for å utvikle en trygg og god arbeidsplass med minimal eksponering for de risikoene våre prosesser eller eksterne sikkerhetstrusler skaper for våre eiendeler. Som et globalt selskap følger vi kontinuerlig med på trusler og sårbarheter og gjennomfører

I dette avsnittet:

- Helse og sikkerhet, herunder psykisk helse
- Prosessikkerhet
- Sikkerhet i konfliktområder

risikoreducerende tiltak for å beskytte ansatte og organisasjonen. Null skader – som er vårt mål gjennom praktisk ledelse, effektiv bruk av verktøy og økt eierskap og engasjement fra medarbeiderne.

Helse og sikkerhet

Safe by Choice er vårt konsernovergripende initiativ for å utvikle en verdibasert og bærekraftig HMSK-kultur og nå målet om null skader. Vi har forpliktet oss til ansvarlig forretningsdrift i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og Yaras retningslinjer og prosedyrer. I 2023 fortsatte vi Safe by Choice-prosessen og utviklet et program for menneskelige faktorer for å forstå hvordan vår atferd påvirker ulykker, reduserer og eliminerer menneskelige feil og øker bevisstheten rundt HMSK.

Våre prinsipper for sikkerhetsstyring gir ansatte og innleid personell veiledning i hvordan de kan overholde vårt sikkerhetsrammeverk, våre standarder og krav, herunder de obligatoriske livreddende gyldne reglene, som fastsetter globale minstestandarder for trygg arbeidspraksis.

For å sikre at selskapets standarder anvendes i alle enheter, innfører Yara et sertifisert styringssystem. Yara har et integrert styringssystem for helse og sikkerhet, miljø, kvalitet, energi og sikring som er gyldig for hele selskapet og omfatter alle ansatte og innleid personell. Dette styringssystemet er sertifisert iht. ISO 9001, 14001, 45001 og 50001 ved de store produksjonsfabrikkene. Yara har et internt konsernrevisjonsprogram for å kontrollere at styringssystemet følges.

Alle HMSK-hendelser rapporteres, analyseres og overvåkes med nødvendige korrigerende og forebyggende tiltak. Vår konsernsjef er også med på de ukentlige personskaudemøtene for å vise at vi er forpliktet til å nå målet om null skader.

For å sikre engasjement blant de ansatte skal alle anlegg ha en HMSK-komité. Disse komiteene er ansvarlige for å stake ut den kursen Yara har valgt for å oppfylle kravene i HMSK-retningslinjene og realisere ambisjonen om null skader.

I Yara er vi klar over at våre ansatte er unike personer, og at jobb og fritid er to sider av samme sak – ikke separate sfærer. Vi vil at våre ansatte skal kunne balansere jobben med andre interesser og leve et sunt liv. Nye prosedyrer er på plass for å fremme den fysiske og psykiske helsen hos alle som jobber for oss. Vårt hovedfokus er for øyeblikket på det fysiske og psykososiale arbeidsmiljøet samt forebygging av hendelser med store potensielle påvirkninger. Les mer om balanse mellom jobb og fritid og trivsel i Yara i avsnittet Sysselsetting, side 152.

Prosessikkerhet

Ammoniakk er det nest mest produserte kjemiske stoffet i verden, og Yara har mange tiårs erfaring som ammoniakkprodusent. Det gjør oss til én av de mest erfarne ammoniakkprodusentene i verden, med en utmerket sikkerhetsstatistikk og omfattende kunnskap.

Prosessikkerhetsstyring er en forutsetning for vår berettigelse til å drive virksomhet, og prosessikkerhet er noe vi er forpliktet til. Vi har opprettet et risikobasert styringssystem for prosessikkerhet som ledd i vårt endelige

mål om å redusere og håndtere risiko generert av våre prosesser for å forebygge katastrofale ulykker. Vi forbedrer dette systemet kontinuerlig på bakgrunn av hendelser som skjer i vår egen virksomhet og i bransjen. Hver måned behandles alle alvorlige potensielle prosessikkerhetshendelser på en konsernovergripende plattform hvor hele organisasjonen deltar og deler erfaringer for forebyggende formål.

Retningslinjer

Yara lanserte de nyeste HMSK-retningslinjene i 2024, i tråd med sin naturvennlige ambisjon. Retningslinjene fungerer som rammeverk for fastsettelse av formål, mål og arbeidsmåter. Retningslinjene er vedtatt av konsernledelsen og gjelder for alle ansatte og alle aktiviteter. Retningslinjene kommuniseres via Yaras styringssystem til alle Yara-ansatte, og de er offentlig tilgjengelige på nettstedet vårt. Se våre HMSK-retningslinjer, side 98.

Prosesser

Våre produksjonsenheter og virksomheter har systemer som registrerer og følger opp klager og andre tilbakemeldinger fra interne og eksterne interessenter. Se mer i Personikkerhet for forbrukere og sluttbrukere, side 193.

HMSK-komiteer

Sikkerhetskomiteene i vår organisasjon er avgjørende for å opprettholde helse-, miljø-, sikkerhets- og kvalitetsstandarder for å oppfylle kravene i HMSK-retningslinjene og nå målet om null skader. De er blitt gjort om fra sikkerhetskomiteer til HMSK-komiteer for å dekke alle HMSK-domener.

- **HMSK-komiteé:** Denne komiteen, ledet av konsernsjefen med deltakelse fra Yaras konsernledelse, HMSK-representanter og ansatterepresentanter, innehar den høyeste posisjonen i vår organisasjonsstruktur.
- **Regionale HMSK-komiteer:** Under konsernnivå har vi regionale HMSK-komiteer. Disse komiteene består av regionale og viktige HMSK-representanter, Yaras fagforeningsrepresentant, Yaras konserndirektører og Yaras konsernsjef.
- **Lokale HMSK-komiteer:** På avdelings- og anleggsnivå utgjør lokale HMSK-komiteer grunnlaget for håndtering av HMSK.

Disse komiteene er ansvarlige for å samarbeide og ivareta sikkerheten, sikre etterlevelse av regelverket og sørge for et godt arbeidsmiljø for alle ansatte.

Hendelsesrapporteringsystem

Vår helse-, miljø-, sikkerhets- og kvalitetsfunksjon (HMSK) fører tilsyn med et omfattende selskapsovergrepene system for rapportering og håndtering av HMSK-relaterte ulykker, brudd, nestenulykker og farlige forhold. Hver hendelse granskes systematisk basert på forhåndsdefinerte alvorlighetsgrader, og erfaringene fra disse granskningene deles med alle organisasjonsheter. For de mest alvorlige hendelsene engasjerer vi uavhengige eksterne eksperter til å utføre grundige undersøkelser. Dessuten er klassifiseringen av personskader på linje med kravene til det amerikanske arbeidstilsynet (OSHA).

Prosedyre for arbeidsmiljø – fysiske krav

I 2022 utviklet Yara en global standard for det fysiske arbeidsmiljøet etter funn fra våre vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger.

Les mer i Andre arbeidsrelaterte rettigheter, side 175.

Safe by Choice

Vår bedriftskultur er preget av ansvarlighet, og det vil si at alle tar ansvar ikke bare for sin egen trivsel, men også for andres trivsel. Safe by Choice-metoden sikrer at vi er velinformert om våre ansvarsoppgaver og forventninger og derfor tenker og opptre på en sikker måte. Vi har den nødvendige kompetansen for å sikre effektiv drift, og vi gjennomfører vårt arbeid på en standardisert måte, i tråd med gjeldende lover, forskrifter, Yaras retningslinjer og prosedyrer. Vi har forpliktet oss til konstant å forbedre våre standarder og vårt styringssystem. Sammen jobber vi for et tryggere og mer ansvarlig arbeidsmiljø.

Tiltak

Vi fortsatte vår globale utrulling og implementering av bedriftshelseprogrammet. Moduler om stress og psykisk helse ble rullet ut, og en ny modul om psykologisk sikkerhet ble utarbeidet. Vi understreket betydningen av verdensdagen for psykisk helse med et global nettseminar, lokale initiativer og Yaras trivselsutfordringer i oktober. Opplæringsprosjekter og initiativer for manuell behandling av krav ble innledet og gjennomført.

Årlig arbeidsmiljødag

25. april feiret Yara stolt arbeidsmiljødagen og 10-årsjubileet for Safe by Choice. Dette programmet er blitt opprettet for å oppnå null skader ved alle anlegg og er nå anerkjent som et topp sikkerhetsprogram i bransjen.

Sikkerhetspris

Yaras sikkerhetspris, som har eksistert i over 25 år, er ikke bare en anerkjennelse av sikkerhetsresultater. Formålet er å rose og inspirere både systematisk og innovativ innsats som skal fremme bærekraftige forbedringer i sikkerhetsatferd og organisasjonskultur.

For 2023 vant Yara Pocklington Yaras sikkerhetspris på grunn av en sterk sikkerhetskultur, et utmerket styringssystem for helse, miljø, sikkerhet og Kvalitet (HMSK) og et atferdsobservasjonsprogram som er hundre prosent drevet av de ansatte, og et helseprogram av høy standard.

PSIF-program

Vår program for potensielle alvorlige personskader og/eller dødsulykker (PSIF) sikrer at vi gjennomgår, undersøker og deler erfaringer fra hendelser med høy potensiell alvorlighetsgrad på en strukturert måte og fastsetter effektive forbedringstiltak. PSIF-saker behandles månedlig på en konsernovergrepene plattform med deltakere fra hele organisasjonen, deriblant Yaras ledelse.

HMSK-opplæring

Vi utvikler og forbedrer kontinuerlig HMSK-opplæringen i Yara ved å jobbe med HR-avdelingen og andre avdelinger.

I 2023 ble rundt 20 000 timer satt av til HMSK-opplæring i våre produksjonsheter, og 7 000 personer fikk slik opplæring ved produksjonsanleggene.

Det ble også utviklet kurs på den nye plattformen, Degreed, og gjennom Together We Learn, et interaktivt kurs som ble brukt under Safe by Choice-paraplyen sammen med det

nye HMSK-akademiet som er under utvikling. Fra 2023 utvikler energi- og miljøakademiet (E&E-akademiet) et pågående utdanningsprosjekt som skal skape økt miljøbevissthet og klimaengasjement blant alle Yara-ansatte. E&E-akademiet støtter opp om Yaras ambisjon om å skape en naturvennlig matfremtid og tilbyr kunnskap og verktøy for ansatte for å bidra til grønnere tiltak og initiativer.

Sikkerhet i konfliktområder

Som et globalt selskap med vidtrekkende formål og global virksomhet blir Yara stadig mer eksponert for geopolitiske hendelser og konsekvensene av dem. I 2023 var det mange væpnede konflikter og kriger i verden. Noen av disse konfliktene påvirker Yaras ansatte direkte. Særlig gjelder det Yaras ansatte i Ukraina som bor og jobber i en krigssituasjon, mens det er erklært unntakstilstand i Myanmar. Yara har opprettet lokale krisehåndteringsteam for å håndtere den aktuelle situasjonen i disse landene spesifikt. Formålet med teamene er å identifisere sikkerhetsbekymringer og kontinuitetsrelaterte bekymringer som konsernets og regionale støttefunksjoner kan se på og eventuelt løse. Det utvidede formålet er å sikre kontinuitet, samtidig som arbeidsmiljøet er tryggest mulig og arbeidstakernes helse er ivarettatt.

Yaras HMSK-sikkerhetsteam overvåker alle globale sikkerhetstrusler for å stille forberedt og i størst mulig omfang hindre at sikkerhetstrusler blir til virkelighet. For å beskytte våre mennesker, miljøet og våre eiendeler utsteder Yaras sikkerhetsfunksjon sikkerhetsadvarslar og støtter lokal og global krisehåndtering. Dette omfatter å opprettholde globale støttefunksjoner for reisesikkerhet og digitale verktøy for sikkerhetsovervåking.

Sikkerhetsteamet gjennomfører geopolitiske risikovurderinger for å støtte beslutningstaking og utarbeide relevante sikkerhetsstandpunkt, beredskapsnivåer og vernetiltak for personell og eiendeler.

Nøkkeltall og mål

For året 2023 var det i alt 60 samlet antall registrerbare hendelser, medregnet egne ansatte og innleid personell. Én hendelse hadde alvorlighetsgrad 2 (større, omfattende personskader, alvorlig irreversibel nedsatt funksjonsevne) 21 hadde alvorlighetsgrad 3 (moderat, sykefravær i mer enn 7 dager), 38 saker hadde alvorlighetsgrad 4 (mindre, arbeidsbegrensning, medisinsk behandling eller sykefravær i mindre enn 7 dager). Yara har hatt betydelig fremgang med å redusere alvorlighetsgraden av personskader over tid,

og risikoen for livstruende ulykker er vesentlig redusert.

HMSK-indeks

I 2021 fastsatte Yara den ledende indikatoren, HMSK-indeksen, for å utvikle en enda sterkere HMSK-kultur. Indeksen er en intern indikator og oppdateres og styrkes regelmessig for å sikre kontinuerlig forbedring for lokale enheter.

HMSK-parametere

Våre styringssystemer for helse og sikkerhet omfatter 100 prosent av vår virksomhet over hele verden, herunder ansatte og innleid personell. 100 prosent av vår totale arbeidsstyrke på alle steder er representert i formelle arbeidsmiljøkomiteer som er felles for både ledelse og ansatte, og 100 prosent av alle aktive anlegg har gjennomført en risikovurdering av de ansattes arbeidsmiljø.

Forpliktelseser

Jobbe for null ulykker

- 0 dødsulykker for 2023
- Det har ikke vært noen dødsulykker de siste fem årene

Vi har som mål å få ned antall personskader til 1,0 eller mindre innen 2025. Det vil være et viktig skritt på veien til å nå målet vårt om null personskader.

I 2023 noterte vi en skadefrekvens på 1,1. Det var i tråd med målet for 2025. Et stort sikkerhetsfokus og en sterk sikkerhetsforpliktelse ved våre anlegg forklarer prestasjonen.

Antall personskader (TRI)

< 1,0 innen 2025 på veien mot null personskader.

✔ I rute

Prosessikkerhet

0 alvorlige prosessikkerhetshendelser

✔ Oppnådd

PS-indeks

Fra 2020 lanserte vi en ny, ledende, intern indikator for å måle våre prosessikkerhetsresultater og fremme en tankegang preget av kontinuerlig læring og forbedringer gjennom systematisk oppfølging, men også med innsats og fokus på effektiv kompetanseutvikling.

PS-indeks > 80 %

✔ Oppnådd

Forebygging av alvorlige hendelser

Opprettholde en potensiell frekvens av alvorlige personskader og/eller dødsulykker (PSIF) < 1,0

PSIF < 0,6

✔ Oppnådd

Systematiske inspeksjoner

4 308 systematiske inspeksjoner ble utført for prosessikkerhet sammenlignet med 4 143 i 2022.

Antall tapte virkedager pr. år

Dato og klokkeslett	Faktiske arbeidsdager (LTA), sum	Rullerende gjennomsnitt
2019	1 110	1 110
2020	1 557	1 557
2021	1 553	1 553
2022	755	755
2023	502	502

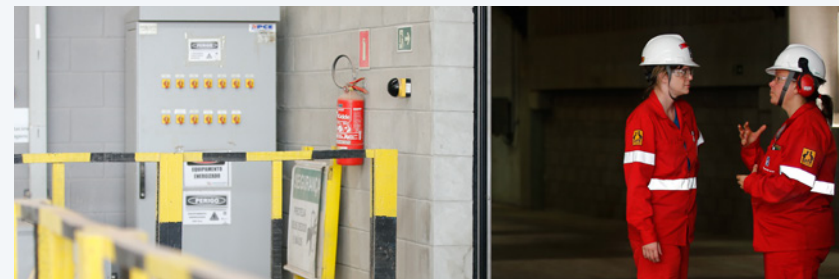
Skadefrekvens fordelt på Yaras ansatte og innleid personell

Dato og klokkeslett	Underleverandører	Yara	Yara og innleid personell
2019	1 366	1 432	1 398
2020	1 260	1 400	1 319
2021	0,964	1 004	0,988
2022	1 237	1 015	1 104
2023	1 314	0,926	1 087

Antall personskader (TRI) er summen av fraværsskader (LTI), skader som tillater omplassering til alternativt arbeid (RWC) skader som krever medisinsk behandling (MTC). Skadefrekvensen beregnes som skader pr. million arbeidstimer for ansatte og underleverandører under ett.

Fraværsskadefrekvens for ansatte og innleid personell

Dato og klokkeslett	Underleverandører	Yara	Yara og innleid personell
2019	0,594	0,891	0,783
2020	0,748	0,954	0,880
2021	0,613	0,591	0,635
2022	0,779	0,830	0,865
2023	0,964	0,525	0,761

Verdensdagen for psykisk helse

Psykisk helse er et viktig aspekt og et fundament for vår allmennhelse og velvære som kan bli negativt påvirket av et negativt arbeidsmiljø. Utover konsekvensene for interessentene kan dette føre til negative påvirkninger på selskapets resultater gjennom økt fravær, sykefravær og ansattutskifting. I Yara forstår vi at når vi proaktivt skaper et positivt arbeidsmiljø, får vi motiverte, engasjerte og psykisk trygge ansatte.

I oktober markerte og feiret Yara Verdensdagen for psykisk helse med temaet «Psykisk helse er en universell menneskerettighet». Vi søkte å forbedre kunnskapen, skape bevissthet og iverksette tiltak som fremmer og beskytter alles psykiske helse med følgende initiativer:

Nettsamtale om psykisk helse

Yara arrangerte en nettsamtale om psykisk helse, hvor våre ansatte snakket om hvordan arbeidsmiljøet

påvirker den psykiske robustheten og mottakeligheten, og hvordan ansatteengasjement bidrar til et godt arbeidsmiljø.

Verktøykasse for psykisk helse

HMSK har lansert en verktøykasse for psykisk helse på Degreed som skal gjøre det enklere for ansatte å jobbe med sin psykiske helse og snakke om den med kollegaer.

Yaras trivselutfordring (Yara Octathlon 2023)

Målet med dette initiativet var å skape bevissthet rundt psykisk helse og oppfordre de ansatte til å drive med fysisk aktivitet og andre velværeaktiviteter. Yara donerte for hver helse- og velværetime som ble brukt og registrert av ansatte i oktober. Målet for årets pengeinnsamling var USD 100 000. For hver time som ble brukt på fysisk aktivitet, donerte Yara USD 20.

Likebehandling og muligheter for alle

En prioritert oppgave for Yara er å sørge for at vår arbeidsstyrke behandles i samsvar med prinsippene om likhet og ikke-diskriminering. Det garanterer at selskapet vårt respekterer grunnleggende menneskerettigheter og definerer vår streben etter god drift og innovasjon. Å skape og opprettholde et variert, rettferdig og inkluderende arbeidsmiljø er ikke bare det rette å gjøre, det er også bra for våre ansatte.

Retningslinjer

Retningslinjer for godtgjørelse

Disse retningslinjene angir at vi har forpliktet oss til å gi de ansatte en rettferdig lønn, uavhengig av personlige overbevisninger

I dette avsnittet:

- Mangfold, likestilling og inkludering
- Likestilling mellom kjønnene
- Likelønn for arbeid av lik verdi
- Ansettelse og inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne
- Tiltak mot vold og trakassering

eller individuelle egenskaper. Les mer om retningslinjene på side 152.

Prosedyre for ytelser

Denne prosedyren angir våre globale standard for foreldrepermisjon og andre ytelser vi tilbyr de ansatte. Les mer om retningslinjene på side 152.

Rammeverk for livsbalanse og trivsel

Dette rammeverket presiserer vårt standpunkt til blant annet omsorgspermisjon, fleksibel arbeidstid og fleksibelt arbeidssted. Les mer om retningslinjene på side 152.

Retningslinjer for rekruttering

Disse retningslinjene sikrer en rettferdig rekrutteringsprosess og like muligheter, samtidig som de fremmer mangfold. Retningslinjene for rekruttering angir roller og ansvarsoppgaver for å sikre at vi behandler alle kandidater profesjonelt og viser interne karrieremuligheter ved å synliggjøre ledige stillinger for alle ansatte. Retningslinjene er operasjonalisert gjennom en rekrutteringsmodul i vårt HR-styringssystem og er også tilgjengelige som en veiledning for å støtte rekrutteringsansvarlige.

Retningslinjer for disiplinærtiltak

Formålet med våre retningslinjer for disiplinærtiltak er å beskrive de disiplinærtiltakene som skal iverksettes når en ansatt

misligholder våre retningslinjer, prosedyrer eller prosesser, eller gjeldende nasjonale eller lokale lover. Ifølge disse retningslinjene skal det gjennomføres en grundig granskning og vurdering av bevis når det er mistanke om misligheter. Retningslinjene gjelder for alle ansatte, og linjelederne er ansvarlige for å sikre overholdelse av disiplinærtiltak.

Lønnsreguleringsprosedyre

Proseduren definerer roller og ansvar i lønnsreguleringsprosessen for å sikre at de ansattes lønninger er rimelige og presist gjenspeiler deres bidrag og gjelder for alle Yara-ansatte. Prosedyren angir at Yara skal betale en rettferdig lønn, hvor lønnsnivået blir sammenlignet med kollegaer for å oppnå intern likhet. Prosedyren er operasjonalisert gjennom vårt styringssystem for HR, hvor vi også har nettbaserte opplæringsmoduler for å hjelpe linjelederen og HR-forretningspartner med å bestemme lønnsøkninger og/eller andre belønninger. Resultatet av lønnsreguleringen følges opp gjennom vår årlige analyse av lønnsforskjeller mellom kvinner og menn og oversikter over godtgjørelse.

Yaras etiske retningslinjer

I Yara tror vi at et mangfoldig og inkluderende arbeidsmiljø der ansatte føler seg verdsatt for sin egenart og føler seg trygge på at de fritt kan si sin mening, er til fordel for virksomheten vår. Våre etiske retningslinjer fastsetter Yaras standpunkt når det gjelder like muligheter, trakassering samt likelønn og arbeidstid.

Vi krever at ansatte hos våre forretningspartnere behandles med respekt og verdighet, og at muligheter skal være basert utelukkende på fortjeneste, uavhengig av rase, farge, religion, kjønn, alder, nasjonal opprinnelse, seksuell legning, kjønnsidentitet, sivilstand eller

nedsatt funksjonsevne. Les mer om våre etiske retningslinjer og etiske retningslinjer for forretningspartnere på side 98.

Alle retningslinjene er tilgjengelige for våre ansatte via Yaras styringssystem, vår interne kommunikasjonskanal Pulse og/eller ansatt-håndbøker.

Prosesser

Ansatte kan benytte flere kanaler hvis de vil rapportere potensielle eller faktiske brudd på de etiske retningslinjene, lovene og forskriftene samt etiske misligheter. Dette omfatter emner knyttet til mangfold, inkludering og likebehandling. Les mer om Yaras klagekanaler og interne granskningsprosedyre i kapittelet om bedriftskultur og antikorrupsjon, side 198.

Dessuten fungerer våre ansattundersøkelser Yara Voice og Peakon som tilbakemeldingskanaler for de ansatte, noe som er viktig for ledelsen og HR. Undersøkelsene har egne spørsmål om mangfold og inkludering, og kommentaravsnitt hvor ansatte kan gi anonyme tilbakemeldinger som brukes til å prioritere tiltak. Undersøkelsesresultater er tilgjengelige for linjeledere med mer enn fem ansatte og HR, og globale resultater legges frem for konsernledelsen årlig.

Tiltak

Bevisstgjøring rundt mangfold, likestilling og inkludering

Yara har forpliktet seg til å tiltrekke, utvikle og bevare variert kompetanse. Som et viktig initiativ har Yara bevisstgjøringsdatoer

i årskalenderen for å fremme synlighet, utdanne og forbedre de ansattes opplevelser. I 2023 feiret vi fire dager med læringsaktiviteter og kommunikasjon: den internasjonale kvinnedagen, Pride-dagen, den internasjonale dagen for personer av afrikansk avstamning og den internasjonale dagen for personer med nedsatt funksjonsevne.

Inkludering av underrepresenterte ansatte

For bedre å forstå de perspektivene og utfordringene underrepresenterte ansatte i Yara står overfor, kunngjorde vi lanseringen av ressursgrupper for ansatte (ERG-er) i 2023. ERG-er er frivillige grupper ledet av ansatte som fungerer som en ressurs og et talerør for underrepresenterte grupper i Yara. Flere ansatte som representerer forskjellige geografiske steder, har allerede registrert seg for å være aktivt involvert i de forskjellige gruppene:

- Likestilling mellom kjønnene (43 medlemmer)
- LGBTQIAP+ (36 medlemmer)
- Rase og etnisitet (23 medlemmer)
- Personer med nedsatt funksjonsevne (pågående rekruttering av frivillige)

Med disse ERG-ene vil Yara tilby en plattform hvor ansatte kan møtes, dele erfaringer og fremme mangfold og inkludering på arbeidsplassen. Gruppene vil tilby muligheter for nettverksbygging og ressurser for faglig utvikling og fungere som talspersoner for sine medlemmer i organisasjonen.

Balansert representasjon blant ansatte

De fem siste årene har prosentandelen kvinner i faste stillinger i Yara økt jevnt og trutt. Ved utgangen av 2023 var 26,9 prosent av Yaras ansatte kvinner (+0,7 pp fra 2022),

28,1 prosent av linjelederne var kvinner (699 av 2486), og 31,7 prosent av stillingene i toppledelsen var besatt av kvinner (91 av 287, +2,8 pp fra 2022). For å forbedre kvinneandelen på alle nivåer følger vi tett med på representasjons- og bevaringsprosenter, og vi gjennomfører og viderefører initiativer for å gjøre Yara mer attraktiv for kvinner. Eksempler på initiativer er mentorprogrammet Women in Agronomy, de ansattes ressursgruppe for likestilling, den årlige analysen av lønnsforskjeller mellom kvinner og menn, samt programmet Women in Maintenance.

31. desember 2023 besto Yaras konsernledelse av ti medlemmer, hvorav fem var kvinner. Fem medlemmer av ledergruppen var norske, én var fransk, to var spanske, én belgisk og én var britisk. Yara har ikke en bedriftsforsamling, og aksjonærrepresentantene i styret blir derfor valgt direkte på generalforsamlingen.

Vi følger også andre parametere for mangfold, for eksempel personer med nedsatt funksjonsevne. I de landene hvor vi kan rapportere ansatte med nedsatt funksjonsevne i samsvar med den lokale lovgivningen og arbeidstakerlovene, representerte de 2,6 prosent, 326 av 12 397 ansatte. I de 13 landene hvor vi ikke kan rapportere ansatte med nedsatt funksjonsevne er den viktigste grunnen at vi ikke kan samle inn denne informasjonen fordi det ikke er tillatt etter lokal lovgivning. Eksempler på tiltak vi iverksetter for å tiltrekke, inkludere og utvikle våre ansatte med nedsatt funksjonsevne er de ansattes ressursgruppe for personer med nedsatt funksjonsevne, vår globale dag for bevisstgjøring rundt personer med nedsatt funksjonsevne

og utviklingsprogrammer for personer med nedsatt funksjonsevne.

Tiltak mot vold og trakassering på arbeidsplassen

I 2023 mottok Yaras Ethics and Compliance-avdeling i alt 62 varslere klassifisert som trakassering og diskriminering. Av de 62 varslene ble 59 løst innen rapporteringsperioden, og 40 av dem ble dokumentert som faktiske brudd.

De sakene som ble løst innen rapporteringsperioden, førte til følgende disiplinære sanksjoner:

- 12 ansatte ble sagt opp
- 20 ansatte fikk en skriftlig advarsel
- 13 ansatte fikk veiledning/opplæring
- Null saker uten disiplinærtiltak
- Null saker som venter på utfall

En svært prioritert oppgave i Yara er å forebygge og skape bevissthet rundt diskriminering og trakassering. I tillegg til vår formelle etikk- og etterlevelsesopplæring, som finnes både som fysisk kurs og e-læring, har vi iverksatt andre særskilte opplærings- og

kommunikasjonstiltak for å håndtere disse temaene. Ett eksempel er et eget trakasseringkurs gjennomført for 400 ansatte i Brasil i 2023. Yara har også satt i gang flere andre initiativer i forbindelse med vårt program for mangfold, likestilling og inkludering.

Foreldrepermisjon

I Yara har alle ansatte rett til foreldrepermisjon. Yaras globale standard for foreldrepermisjon for Yara-ansatte består av seks måneders betalt permisjon for primære omsorgspersoner og én måned betalt permisjon for sekundære omsorgspersoner. I 2023 var 98,6 prosent av våre ansatte med rett til foreldrepermisjon omfattet av denne globale standarden. Yaras standard for foreldrepermisjon fastsetter en minstestandard, og vi følger høyere standarder og tar hensyn til eventuelle ytelser fra nasjonale trygdeordninger, private forsikringsordninger eller tilsvarende. Tabell 2 viser gjennomsnittlig antall ukers foreldrepermisjon fordelt på kjønn og antall ansatte som mottok denne ytelsen.

Tabell 1: Personer med nedsatt funksjonsevne pr. region

	% personer med nedsatt funksjonsevne	Sum ansatte på stedet ¹⁾
Afrika	0 %	490
Asia og Oseania	0,1 %	1 522
Brasil	4,8 %	5 306
Europe	1,9 %	3 576
Latin-Amerika	0,2 %	1 332
Nord-Amerika	0 %	171

¹⁾ På steder hvor vi samler inn data om personer med nedsatt funksjonsevne

Tabell 2: Foreldrepermisjon

	Gjennomsnittlig antall uker i foreldrepermisjon	Berettiget til foreldrepermisjon	Tok foreldrepermisjon	Kom tilbake i jobb etter endt foreldrepermisjon	Fortsatt ansatt 12 måneder etter at de kom tilbake fra foreldrepermisjon
Menn	6,2	549	525	519	481
Kvinner	38,1	219	216	159	158

Dessuten kunne 14 714 ansatte i 51 land (83 prosent av vår globale arbeidsstyrke) også motta dekning av kostnader forbundet med informasjon og tjenester knyttet til morskap/befruktning og psykisk helse, for eksempel ved å motta ressurser for psykiske helsetiltak etter fødsel eller gratis korttidsrådgivning.

Likelønn for arbeid av lik verdi:

Som angitt i våre retningslinjene for godtgjørelse har Yara forpliktet seg til å gi de ansatte rimelig lønn, uavhengig av personlige overbevisninger eller individuelle egenskaper. Vi har forpliktet oss til å sikre lik lønn for likt arbeid og ha fulgt med på og offentliggjort vår justerte analyse av lønnsforskjeller mellom kvinner og menn siden 2018.

Analysen beskriver hvilke variabler som er de viktigste for å forklare forskjellene i godtgjørelse mellom ansatte. I 2022 inkluderte vår analyse bare grunnlønn, mens i år ble den utvidet til å vurdere forskjeller mellom kjønnene i samlet kontantinntekt –som omfatter grunnlønn, samlet garantert kontantinntekt, mållinsentiver, og engangsbeløp. Fordi nye variabler ble inkludert, er ikke resultater fra 2022 og tidligere sammenlignbare med resultatene fra 2023, men de gir en god forståelse av hvordan vi kan forbedre lønnslikheten på de stedene hvor vi driver virksomhet.

Studien er basert på ordinær minste kvadraters (OLS) regresjon for å måle hvordan kjønn påvirker lønnen etter statistisk kontrollerende forskjeller i andre faktorer, for eksempel karrieretype, lønnsnivå, alder, tid på lønnsnivå, organisasjon, tid i selskapet og stedtilhørighet. Første skritt er å vurdere modellen som bedre forklarer lønnsendringer. R²-måltallet brukes til dette formålet, og det representerer styrken i forholdet mellom den lineære regresjonsmodellen og den avhengige variabelen «Samlet kontantinntekt» på en skala fra 0 til 1. Jo nærmere tallet er 1, desto bedre passer vår vurderte modell datavariabiliteten. Hvis kjønn ikke har en statistisk signifikant virkning på lønn, på et 95 prosent konfidensintervall, presenteres konklusjonen om forskjell mellom kvinner og menn som 0,0 prosent i tabell 3.

Siden denne teknikken krever et stort datautvalg, er terskelen for at et land skal inkluderes i analysen, 25 ansatte fra hvert kjønn og minst et 10 prosent kvinneandel. I 2023 omfattet analysen 26 land og 10 750 faste og midlertidige ansatte, noe som representerer 63 prosent av vår samlede arbeidsstyrke. Ansatte omfattet av tariffavtaler var utelukket fra analysen, siden tariffavtaler beskytter mot forskjellsbehandling på grunnlag av kjønn. Land som Finland, Tyskland, Canada, Sverige, Sør-Afrika og Nederland, hvor ansatte i høy

Tabell 3: Justert lønnsforskjell mellom kvinner og menn etter land

Land	Konklusjon om forskjell i lik lønn mellom kvinner og menn for likt arbeid	R ²	Omfattede kvinner	Omfattede menn	% fast og midlertidig ansatte som er omfattet
Argentina	0,0 %	0,88	41	96	100 %
Australia	0,0 %	0,88	38	110	60 %
Belgia	0,0 %	0,92	85	176	42 %
Brasil	0,0 %	0,98	1 185	3 385	89 %
Canada	0,0 %	0,92	33	50	34 %
Kina	0,0 %	0,92	62	83	85 %
Colombia	0,0 %	0,95	190	190	55 %
Finland	0,0 %	0,87	68	161	26 %
Tyskland	0,0 %	0,90	84	141	25 %
India	0,0 %	0,89	174	792	99 %
Indonesia	0,0 %	0,83	27	45	95 %
Italia	0,0 %	0,81	46	292	86 %
Litauen	2,0 %	0,92	305	146	90 %
Malaysia	0,0 %	0,94	28	25	100 %
Mexico	0,0 %	0,88	96	169	63 %
Nederland	0,0 %	0,89	51	320	41 %
Norge	3,0 %	0,94	394	596	64 %
Polen	0,0 %	0,96	26	38	82 %
Singapore	4,2 %	0,94	109	72	96 %
Sør-Afrika	0,0 %	0,94	34	46	33 %
Spania	0,0 %	0,95	40	54	90 %
Sverige	0,0 %	0,92	29	34	19 %
Sveits	0,0 %	0,91	28	24	96 %
Thailand	0,0 %	0,97	41	49	90 %
Storbritannia	5,0 %	0,96	92	164	94 %
USA	0,0 %	0,95	65	121	70 %

Foto: Richard L. Camp

Women in Agronomy-veiledningsprogrammet

Kvinner representerer nesten halvparten (43 prosent) av alle som jobber i landbruket i verden, og de spiller en vesentlig rolle i matproduksjonen i landbruksøkonomier. For å utvikle, bevare og tiltrekke flere kvinner til agronomirelaterte arbeidsområder adresserer Yara de hindringene kvinner står overfor gjennom Women in Agronomy-programmet. Programmet knytter nye og fremadstormende talenter til overordnede ansatte i selskapet for kunnskapsutveksling, egenutvikling og rådgivning.

Pr. dags dato har 320 kvinner benyttet seg av veiledning, kunnskapsdeling og synlighetskanaler. I 2023 ble rekordhøye 353 ansatte fra 46 land ferdig utdannet fra programmet. Siden oppstarten i 2020 har programmet gjennomført tre kohorter, som har økt fra 60 ferdigutdannede i 2021 til 188 i 2022, og som nå teller over 600 ferdigutdannede over hele verden.

grad er omfattet av tariffavtaler, har lavere dekning i denne studien. Frankrike ble utelatt fra analysen på grunn av lav datakvalitet.

De rapporterte forskjellene var fra null i flere land til fem prosent i Storbritannia. Tabellen viser resultatene fra 2023 for hvert land som er omfattet av analysen.

Vi er forpliktet til å lukke det statistisk dokumenterte lønnsgapet mellom kvinner og menn innen utgangen av 2025. I land hvor det ble dokumentert en forskjell mellom kvinner og menn, vil en del av det tildelte rammeverket for å justere lønninger i henhold til den nyeste markedsutviklingen bli brukt til å redusere forskjellene. De andre tiltakene vi treffer for å sikre likestilling mellom kvinner og menn er beskrevet i dette kapittelet.

Ujustert lønnsforskjell mellom kvinner og menn

Den ujusterte lønnsforskjellen mellom kvinner og menn viser forskjellen i gjennomsnittslønn mellom kvinnelige og mannlige ansatte, uttrykt som prosentandelen av gjennomsnittslønnen for mannlige ansatte, uavhengig av andre karakteristika. Studien omfatter 15 661 fast og midlertidig ansatte og representerer 92 prosent av Yaras totale arbeidsstyrke.

I tidligere år viste denne analysen bare forskjellene mellom gjennomsnittlig grunnlønn for kvinnelige og mannlige ansatte, mens i år uttrykker vi disse forskjellene i samlet garantert kontantinntekt og samlet kontantinntekt.

- Samlet garantert kontantinntekt: grunnlønn, pluss alle obligatoriske tilleggsutbetalinger som feriepenger og julebonus, pluss årlige godtgjørelser som kjøregodtgjørelse, diett, skift og bolig.
- Samlet kontantinntekt: omfatter alle ovennevnte godtgjørelseskomponenter pluss målincentiver og engangsbetøp.

Analysen deles opp i jobbnivåstruktur og jobbfunksjonstyper. Disse er:

- operatører
- administrasjonsmedarbeider/fagperson/gruppeleder
- mellomleder/sakkyndig
- øverste ledelse

For å behandle data fortrolig presenteres resultatene bare i grupper med minst fem ansatte av hvert kjønn. Land med færre enn det vil ikke bli publisert. Ikke desto mindre er det tatt hensyn til disse landene og ansatte i de overordnede tallene.

I 2023 var den ujusterte lønnsforskjellen mellom kjønnene -0,9 prosent i samlet garantert kontantinntekt og -1,1 prosent i samlet kontantinntekt.

Women in Maintenance-programmet

Women in Maintenance-programmet stammer fra Rio Grande-anlegget i Brasil og ble senere tilpasset og innført i Cubatão, hvor cirka 100 kvinner deltok. I samarbeid med en lokal teknisk høyskole er målet med programmet å tilby teknisk opplæring for arbeidsledige kvinner fra Cubatão-regionen og forberede dem på operative roller i bransjen. Gjennom dette initiativet bidrar Yara til å inkludere kvinner på arbeidsmarkedet, og 25 prosent av programmets deltakere har blitt ansatt av selskapet vårt.

Tabell 4: Ujustert lønnsforskjell mellom kvinner og menn per land

Land	Antall kvinnelige ansatte	Antall mannlige ansatte	% omfattede ansatte i analysen	1. Operatører		2. Administrasjonsmedarbeider/ fagperson/gruppeleder		3. Mellomleder/sakkyndig		4. Øverste ledelse		Landsresultater	
				Forskjeller i samlet garantert kontantinntekt	Forskjeller i samlet kontantinntekt	Forskjeller i samlet garantert kontantinntekt	Forskjeller i samlet kontantinntekt	Forskjeller i samlet garantert kontantinntekt	Forskjeller i samlet kontantinntekt	Forskjeller i samlet garantert kontantinntekt	Forskjeller i samlet kontantinntekt		
Argentina	41	96	100 %			14 %	16 %	9 %	11 %			(77,6 %)	(77,2 %)
Australia	49	189	96 %	14 %	14 %	20 %	20 %	4 %	1 %			15,3 %	14,7 %
Østerrike	5	25	94 %									21,7 %	23,3 %
Belgia	115	485	98 %	(3 %)	(4 %)	3 %	2 %	7 %	7 %	3 %	0 %	(2,6 %)	(2,8 %)
Brasil	1 227	3 628	94 %	8 %	7 %	14 %	16 %	3 %	4 %	4 %	10 %	(12,0 %)	(12,0 %)
Bulgaria	15	32	96 %			1 %	1 %					3,3 %	3,4 %
Canada	42	197	99 %	32 %	33 %	23 %	23 %	8 %	4 %			25,0 %	23,7 %
Kina	67	84	88 %			(32 %)	(23 %)	(7 %)	1 %			(42,7 %)	(38,8 %)
Colombia	226	456	100 %	31 %	30 %	28 %	26 %	2 %	3 %			4,8 %	2,8 %
Costa Rica	18	41	98 %	(38 %)	(38 %)	16 %	23 %					(0,6 %)	3,9 %
Elfenbenskysten	10	27	100 %			(17 %)	(20 %)					(11,2 %)	(9,3 %)
Danmark	9	26	97 %									9,4 %	9,1 %
Ecuador	14	17	100 %			1 %	9 %					29,9 %	32,5 %
Finland	180	671	98 %	26 %	26 %	5 %	5 %	5 %	6 %			9,5 %	10,9 %
Tyskland	220	624	94 %	(47 %)	(48 %)	12 %	12 %	7 %	6 %			20,1 %	20,4 %
Ghana	12	42	96 %	9 %	9 %							(19,8 %)	(13,0 %)
Hellas	10	25	100 %									20,6 %	18,9 %
Guatemala	20	47	100 %	(19 %)	(18 %)	(30 %)	(15 %)					(49,3 %)	(42,3 %)
India	175	805	100 %	20 %	19 %	14 %	12 %	23 %	22 %			6,4 %	5,5 %
Indonesia	28	46	97 %			31 %	29 %					32,6 %	30,2 %
Italia	54	328	97 %			5 %	5 %	9 %	9 %			(7,6 %)	(9,5 %)
Kenya	23	39	100 %	21 %	21 %	2 %	1 %					43,1 %	44,9 %
Litauen	315	155	94 %			(3 %)	(4 %)	5 %	5 %			4,7 %	4,9 %
Malaysia	28	25	100 %	1 %	4 %	(13 %)	(8 %)					(0,9 %)	3,2 %
Mexico	98	186	67 %	(34 %)	(33 %)	(2 %)	10 %	7 %	7 %			(13,3 %)	(7,7 %)
Myanmar	9	22	100 %			(3 %)	(37 %)					(15,3 %)	(22,2 %)
Nederland	105	787	99 %	8 %	9 %	9 %	10 %	12 %	11 %			7,2 %	7,5 %
Norge	493	1 027	98 %	(1 %)	(1 %)	1 %	1 %	5 %	5 %	14 %	16 %	9,9 %	11,5 %
Filippinene	13	24	97 %			(10 %)	(16 %)					38,8 %	40,5 %

Land	Antall kvinnelige ansatte	Antall mannlige ansatte	% omfattede ansatte i analysen	1. Operatører		2. Administrasjonsmedarbeider/fagperson/gruppeleder		3. Mellomleder/sakkyndig		4. Øverste ledelse		Landsresultater	
				Forskjeller i samlet garantert kontantinntekt	Forskjeller i samlet kontantinntekt	Forskjeller i samlet garantert kontantinntekt	Forskjeller i samlet kontantinntekt	Forskjeller i samlet garantert kontantinntekt	Forskjeller i samlet kontantinntekt	Forskjeller i samlet garantert kontantinntekt	Forskjeller i samlet kontantinntekt		
Polen	27	40	86 %			19 %	19 %	0 %	0 %			2,8 %	2,8 %
Singapore	108	76	98 %			9 %	8 %	3 %	4 %	7 %	8 %	16,4 %	16,7 %
Sør-Afrika	60	182	100 %	26 %	26 %	11 %	12 %	5 %	6 %			16,5 %	17,1 %
Spania	41	55	91 %			4 %	3 %	5 %	5 %	21 %	28 %	0,0 %	(0,1 %)
Sverige	59	173	69 %	5 %	5 %	11 %	10 %	10 %	9 %			1,1 %	(0,4 %)
Sveits	31	28	100 %					3 %	3 %			10,2 %	11,8 %
Tanzania	17	39	98 %	7 %	7 %	(13 %)	(18 %)					9,6 %	9,4 %
Thailand	44	55	99 %			12 %	10 %	18 %	17 %			9,4 %	8,8 %
Trinidad og Tobago	23	148	100 %									46,2 %	45,8 %
Storbritannia	100	170	99 %	19 %	16 %	6 %	6 %	9 %	10 %			22,8 %	24,4 %
USA	74	156	86 %	6 %	0 %	7 %	8 %	1 %	3 %	13 %	15 %	18,2 %	19,2 %
Vietnam	14	30	100 %			(39 %)	(25 %)					(81,7 %)	(68,1 %)
Zambia	8	12	100 %									9,4 %	6,6 %
Yara samlet	4 260	11 401	92 %	18,3 %	16,6 %	12,2 %	12,3 %	5,0 %	5,3 %	9,5 %	(9,8 %)	(0,9 %)	(1,1 %)

Den ujusterte lønnsforskjellen mellom kvinner og menn viser forskjellen i gjennomsnittslønn mellom kvinnelige og mannlige ansatte, uttrykt som prosentandelen av gjennomsnittslønnen for mannlige ansatte. Det betyr at positive tall i tabell 4 viser at menn tjener mer i den oppgitte kategorien, og negative tall viser at kvinner tjener mer i den oppgitte kategorien.

Tabell 5: Informasjon om vår arbeidsstyrke i Norge

		Kvinner	Menn
Arbeidsstyrke	Fast	493	1 008
	Midlertidig	26	94
	Sum midlertidig og fast	519	1 102
	Stillinger innleid personell	9	12
	Ekstern leverandør	57	244
Sysselsetting	Heltidsansatte	494	1 077
	Deltidsansatte	25	25
	Ufrivillig deltid	-	-
	Linjeleder	89	152
Foreldrepermisjon	Berettiget til foreldrepermisjon	37	42
	Tok foreldrepermisjon	37	42
	Kom tilbake i jobb etter endt foreldrepermisjon	36	42
	Fortsatt ansatt 12 måneder etter at de kom tilbake fra foreldrepermisjon	34	38
	Gjennomsnittlig antall uker i foreldrepermisjon	30,6	8.2

Ifølge likestillings- og diskrimineringsloven skal virksomheter redegjøre for hvordan de jobber for å fremme likestilling mellom kjønnene, og hvordan likestilling og likebehandling er integrert i selskaps retningslinjer og praksis. I tabell 5 leverer vi opplysninger som er relevante for loven for våre norske selskaper i rapporteringsåret 2023. Vi har forpliktet oss til å øke mulighetene for en mer balansert representasjon på toppnivåene og i den generelle arbeidsstyrken, samtidig som vi tilbyr lik lønn for likt arbeid. Vi har innført strengere regler for lønnsrevisjon, og rekrutteringsprosesser og andre tiltak håndteres og tilpasses av hver enhet i henhold til den lokale lovgivningen. Andre globale tiltak for likhet og mot diskriminering er beskrevet tidligere i dette kapittelet.

Inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne

Cartagena-anlegget i Colombia har drevet «Best buddies organizational alliance» i over ni år, hvor fokus har vært på å rekruttere fysisk og psykisk utviklingshemmede. Formålet med initiativet er å gi psykisk utviklingshemmede muligheter til å lære og få arbeidserfaring, samtidig som den samlede arbeidsstyrken utvikler inkluderingsferdigheter. I 2023 gjennomførte initiativet bevisstgjørende aktiviteter over hele landet, og 40 ansatte stilte frivillig opp for å støtte initiativet.

I 2023 ansatte Yara Brasil 33 personer med forskjellige typer nedsatt funksjonsevne, etter tett samarbeid mellom HR og rekrutteringsansvarlige som annonserte med inkluderende stillinger og søkte kandidater med nedsatt funksjonsevne. Arbeidet førte til forbedret representasjon av ansatte med nedsatt funksjonsevne. Yara Brasils innsats i 2024 vil være fokusert på å opprettholde og overskride representasjonen og inkluderingen av personer med nedsatt funksjonsevne i arbeidsstyrken.

Nøkkeltall og mål

Tabell 6: % av kvinnelige ansatte pr. ledelsesnivå¹⁾

Ledelsesnivå	% av kvinnelige ansatte	
	Fast	Midlertidig
Toppleder	31,7 %	–
Mellomleder	29,9 %	41,7 %
Gruppeleder	30,8 %	34,6 %
Nivåer under	24,8 %	32,7 %

¹⁾ Unntatt Yara Marine- og Varda-ansatte

- Toppleder: henviser til alle stillinger med grad 15 og over i Global Grading System (GGS) innenfor nivå 1 til 3 i Yaras organisasjon, hvor stillingsinnehaveren er linjeleder for fast ansatte.
- Mellomleder: henviser til alle stillinger med grad 13 og over (GGS) og ikke i toppledergruppen.
- Gruppeleder: henviser til alle stillinger med grad 11 og 12.
- Lavere nivåer: Alle andre stillinger som ikke er en del av de andre grupper, dvs. stillinger med grad 10 og lavere, eller som ikke bruker WTW-gradsystemet.

Tabell 7: Arbeidsstyrke per ansattkategori og aldersgrupper¹⁾

	Fast	Midlertidig
	Under 30	14,6 %
30–50	59 %	1,8 %
Over 50	20 %	0,2 %
Ikke informert	0,3 %	0,0 %

¹⁾ Unntatt Yara Marine- og Varda-ansatte

Våre mål

Lukke kjønnsforskjellene mellom kjønnene innen 2025

Vi har forpliktet oss til å lukke lønnsforskjellene mellom kvinner og menn innen 2025. I 2023 var lønnsforskjellen hos oss 0,5 prosent.

I rute

40 % kvinner i senior lederstillinger innen 2025

Vi har forpliktet oss til å øke andelen kvinner i senior lederstillinger til minst 40 prosent innen 2025. Sammenlignet med 2022 økte andelen kvinner i senior lederstillinger i 2023 fra 28,9 til 31,7 prosent.

I rute

Mangfolds- og inkluderingsindeks i 75-prosentilen

Innen 2025 har vi forpliktet oss til å oppnå en mangfolds- og inkluderingsindeks i øvre kvartil av internasjonale referanser, målt gjennom resultater av Yara Voice-undersøkelsen. I 2023 holdt mangfolds- og inkluderingsindeksen seg høy (75 prosent) og stabil sammenlignet med året før, men målet for 2023 (78 prosent) ble ikke møtt på grunn av sterk utvikling i markedsreferansen.

I rute

Opplæring og kompetanseutvikling

Vår ambisjon om å skape en naturvennlig matfremtid kan ikke materialisere seg uten faglig utvikling og vekst i Yaras arbeidsstyrke i tråd med nye trender og endringer som definerer vår bransje i dag og i fremtiden. I Yara ser vi muligheter for kontinuerlig læring og tilegnelse av ny kompetanse som noen av de viktigste områdene som vi kan bruke til å skape positive ringvirkninger og verdier for våre ansatte.

Grunnlaget for våre aktiviteter når det gjelder opplæring og kompetanseutvikling, er vår ansattstrategi – Grow@Yara. Dette dokumentet beskriver Yaras strategi for læring, kompetanseheving og lederutvikling. Vi er klar over at våre ledere og ansatte har behov og interesse for kontinuerlig å utvikle sin kompetanse og kapasitet, noe som er vesentlig for Yaras suksess. Sentrale tiltak for å innfri vår strategi er å benytte oss av læringsfellesskap og lederutviklingsprogrammer, investere

i lokalt tilrettelagte kurs og sikre at vi kan fremme relevant, individuell og lett tilgjengelig læring. Iverksettelsen av disse tiltakene spores ved hjelp av bruksstatistikk gjennom Power BI dashboard og årlig rapportering om læringstimer.

Tiltak

Læring gjør det mulig for ansatte å omfavne endring, utvikle nye ferdigheter og forbedre den generelle ytelsen på jobb. Våre læringsaktiviteter tilbyr muligheter til både kompetanseheving og omskolering. Kompetanseheving har som mål å forbedre de ansattes aktuelle kompetanse så de kan avansere i sine eksisterende eller lignende roller, mens omskolering gjør at de kan påta seg nye roller i selskapet.

I 2023 kunngjorde vi Yaras globale læringscharter for å hjelpe de ansatte med veiledning og prioritering av sin læringsprosess i Yara. Den globale læringserklæringen forteller hva læring vil si for Yara, beskriver prinsipper og retningslinjer for hvordan de ansatte kan delta i læring i Yara, og orienterer om hvordan vi kan hjelpe de ansatte med kontinuerlig videreutdanning og omskolering for fremtiden. Regionene og de globale funksjonene har vedtatt sitt eget læringscharter basert på de globale retningslinjene, slik at det tar hensyn til de forskjellige fokusområdene og behovene. Det er gjennom å utvikle vår egen læringskultur at vi kan levere på Grow@Yara, og derfor er det viktig at vi har en klar og felles forståelse av vår læringsfilosofi og anbefalinger for læring i Yara.

Læring, kompetanseheving og omskolering

Vi fortsatte å investere i vår plattform for digital læring, Degreed, en nettbasert plattform som knytter veiledet kompetanseutvikling til digitalt læringsinnhold som ansatte viser interesse for, eller som er nødvendig for deres nåværende roller eller karrieremål. Gjennom Degreed kan våre ansatte få tilgang til over 300 000 læringsressurser fra læringsleverandører samt interne opplæringskurs utviklet for og av Yara, for eksempel kurs (over 46 000), artikler (160 000), podkaster (2 000) og videoer (over 55 000).

Vi legger stor vekt på digitale læringstilbud, men anerkjenner at opplæring med fysisk oppmøte er viktig. I tillegg til nettbaserte kurs gjennomfører våre anlegg over hele verden flere regional og lokale opplæringsaktiviteter. De omfatter obligatorisk opplæring knyttet til for eksempel HMSK og etikk og etterlevelse. Les mer om etikk- og etterlevelsesopplæring i kapittelet Bedriftskultur og antikorrupsjon, og mer om menneskerettighetsopplæring i kapittelet Generelle opplysninger.

I 2023 brukte Yara cirka USD 7,8 millioner på lokalt administrert opplæring. Det tilsvarte cirka USD 454 pr. ansatt. Av de 17 957 ansatte og innleid personell som jobbet for Yara i 2023, fullførte 17 158 opplæringskurs på vår læringsplattform eller privat. På de stedene hvor vi registrerer opplæringstimer, for 5 175 ansatte i 34 land, brukte de ansatte cirka 188 000 timer på opplæring i 2023. 89 000 timer ble brukt av kvinner, og 99 000 av menn. På steder som ikke registrerer opplæringstimer, registreres opplæring enten som forekomst og ikke som timer, eller det finnes ingen sentralisert kontroll av alle

Kunnskapsutveksling (KX) 2023

Kunnskapsutveksling (KX), Yaras globale lederarrangement, fant sted i Oslo i september 2023.

Dette arrangementet samlet 350 ledere i Yara for kunnskapsdeling og kompetanseheving, slik at våre ledere skal kunne gjennomføre vår strategi og innfri ambisjonen om å skape en naturvennlig matfremtid. Noen av temaene som ble behandlet, handlet om hvordan vi går forover i en ustabil verden, hvordan vi sammen skaper en bedriftskultur som legger til rette for omstilling, og hvordan vi kan «omsette ord til handling» og virkeliggjøre selskapets ambisjon.

Yaras globale mentorprogram

I 2023 lanserte Yara et globalt mentorprogram som alle ansatte kunne søke på enten som veileder, deltaker eller begge deler. Dette mentorprogrammet tilbyr en plattform for kunnskapsdeling mellom kollegaer og avdelinger, land og organisasjoner. Det legger derfor til rette for en bedriftskultur preget av kontinuerlig tilbakemelding og læring, to sentrale elementer i vår HR-strategi Grow@Yara. 430 ansatte meldte seg på programmet i 2023, 286 som veiledere og 283 som deltakere. 47 prosent av deltakerne er kvinner, og 53 prosent er menn. I 2024 vil vi fortsette programmets suksess ved å starte en ny kohort.

interne opplæringsaktiviteter. De to neste årene vil vi utvide registreringen av opplærings timer i Yara.

Lederutvikling

I Yara forventer vi at ledere påvirker, inspirerer og gjør det mulig for andre å være den beste utgaven av seg selv, bygge sin egen kompetanse og nå delmål underveis. Yaras prinsipper for lederatferd ble lansert i slutten av 2022 som en veiledning for ledere i hvordan de skal utøve ledelse i en raskt skiftende, ustabil verden. I 2023 satte vi oss et mål om at minst 80 prosent av lederne tok kurs i disse typene lederatferd. Vi nådde med hell dette målet ved årsslutt. Da hadde 2 152 ledere (87 prosent) fullført læring om temaet. Ytterligere 1 146 ansatte fullførte kursene.

For å sikre at alle ansatte får mulighet til å tilegne seg lederkompetanse, tilbyr Yara organiserte nettbaserte utviklingsbaner på tre nivåer for lederatferd på Degreed, kombinert med virtuelle workshoper som er åpne for alle og tilbys på flere språk. Over 400 mennesker fullførte dessuten workshopene Fundamentals of Collaboration og Radical Collaboration, som er åpne for alle ansatte i Yara, og hvor formålet er å bygge en ekte samarbeidsbasert bedriftskultur.

For HR-mellomledere fortsetter vi vårt samarbeid med Harvard Business Publishing for å levere Leading for Growth-programmet, hvor man lærer sentrale ferdigheter og tankesett som kreves for å gjennomføre vår strategi og innfri vår ambisjon i en krevende tid. I 2023 ble 225 HR-ledere fra hele Yara ferdig utdannet fra programmet. Lederutvikling var en viktig del av vår kunnskapsutvekslingsmøte

i september 2023. Tre hundre toppledere i Yara fullførte egevalueringer i forbindelse med lederatferd, deltok i workshoper og har mottatt seks måneder med ubegrenset veiledning, så de skal kunne sette lederatferden ut i livet og nå sine mål.

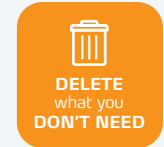
Yaras Black Leadership Development Program fortsatte der det slapp i 2022, og i 2023 ble tre grupper ferdigutdannet fra programmet, dvs. i alt 74 deltakere. Programmets primære mål omfatter å forbedre selvtillit, autentisitet, effektivitet og påvirkning blant svarte ledere i Yara.

For våre øverste toppledere fortsatte vi med en gruppe bestående av 16 personer på det intensive programmet Leadership Learning Lab, utviklet for å bygge selvbevissthet, mellompersonlig bevissthet og organisatorisk bevissthet for å skape en kultur preget av åpen og samarbeid på toppen. I tillegg til disse ansatte som deltok i disse globale lederutviklingsprogrammene, deltok mange ansatte også i regionale og/eller lokale leder- eller mentorprogrammer.

Ansattes prestasjoner og utvikling

I 2023 lanserte vi People Connect, vår nye prestasjons- og utviklingsprosess fokusert på ansattutvikling gjennom målsetting, regelmessig dialog mellom leder og ansatt og kontinuerlige tilbakemeldinger gjennom hele året. Prosessen er operasjonalisert i vårt personalstyringssystem Yara PeoplePath.

For å hjelpe ansatte med deres utviklingsaktiviteter har vi retningslinjer, verktøysett og læringsforløp for både ansatte og ledere. Materialet er oversatt til ni språk. For å supplere det globale materialet tilbød vi også

Parameter for digital læring:

Mer enn 200 000 digitale læringsressurser ble konsumert (sammenlignet med 141 000 i 2022)

19 643 kurs ble fullført (sammenlignet med 8 488 i 2022)

4 400 ansatte har vurdert sin kompetanse i Degreed (sammenlignet med 4 048 i 2022), noe som viser stort engasjement og interesse for egenutviklingsmuligheter.

webinarer og kurs i alle regioner og funksjoner for å hjelpe ledere og ansatte med å virkeliggjøre prosessen. Ved årsslutt viste vår årlige medarbeiderundersøkelse Yara Voice en økning på én prosentpoeng på spørsmålet «Min direkte overordnede gir meg regelmessige tilbakemeldinger».

Selv om det ikke er obligatorisk, deltok mer enn 10 000 ansatte (65,6 prosent) i People Connect i 2023. Dette utgjør 3 177 av 4 178 kvinner (76 prosent) og 6 932 av 11 242 menn (62 prosent). Innføringen av People Connect viser at det har vært dialog mellom ledere og ansatte rundt prestasjon og utvikling. Det måles gjennom antall ansatte som hadde registrert minst én av følgende aktiviteter: angivelse av resultatmål, utvikling eller lederatferdsplaner og periodisk dialog. Ansatte som ikke har tilgang til HR-systemet, 543 personer, følger lokal utviklingspraksis støttet av den lokale HR-funksjonen.

Andre arbeidsrelaterte rettigheter

Yara mener ikke at det er vesentlig risiko for barne- eller tvangsarbeid for noen av våre ansatte eller innleid arbeidskraft ved våre heleide virksomheter.

Men vi er klar over vi sannsynligvis blir eksponert for disse risikoene siden vi driver virksomhet i land hvor disse problemene er utbredt, og vi har en kompleks verdikjede og et høyt antall forretningspartnere. Potensielle konsekvenser kan bli svært alvorlige, så disse temaene regnes som vesentlige for Yara. Vi overvåker derfor kontinuerlig vår risikoeksponering og potensielle påvirkning og sikrer at

I dette avsnittet:

- Egnede boforhold
- Tvangsarbeid
- Barnarbeid

vi har tilstrekkelige systemer på plass til å identifisere, redusere og avhjelpe hvis det er relevant.

Yara tilbyr begrenset med boliger tilknyttet våre egne anlegg. Men vi har funnet et eksempel hvor boforholdene ikke oppfylte den standarden vi har fastsatt i våre globale retningslinjer for fysiske arbeidsvilkår. Tiltak for å forbedre forholdene er gjennomført, se avsnitt nedenfor.

Retningslinjer

Etiske retningslinjer

Yaras etiske retningslinjer fastsetter vår holdning til barne- og tvangsarbeid.

Basert på anbefalinger fra ILO tillater ikke Yara at barn under 15 år ansettes i vår virksomhet. Spesifikke programmer, for eksempel læringplasser, finnes for personer under 15 og omfatter ytterligere oppfølging. I enhver situasjon skal ansettelse aldri være til skade for et barns utdanning, utvikling eller generelle velvære.

Yara fordømmer alle former for menneskehandel og ufrivillig arbeid eller tvangsarbeid i vår egen arbeidsstyrke og verdikjede, i samsvar med ILOs definisjoner. Yara mener et arbeidsforhold bør være fritt valgt og uten noen form for direkte eller indirekte tvang eller trussel, eller som på annen måte utnytter sårbare arbeidstakere.

Yara vil ikke bruke eller godta menneskehandel, ufrivillig arbeid eller tvangsarbeid eller godta at noen bruker det på våre vegne. Bruk

av barnarbeid av forretningspartnere må skje i samsvar med internasjonalt anerkjente standarder som retningslinjer fra UNICEF og ILO samt lokal lovgivning. Forretningspartnere forventes å gjennomføre effektive interne kontroller for å verifisere alderen på arbeidstakere som rekrutteres. Les mer om våre etiske retningslinjer og etiske retningslinjer for forretningspartnere på side 98.

Prosedyre for arbeidsmiljø – fysiske krav

I 2022 utviklet Yara en global standard for det fysiske arbeidsmiljøet etter funn fra våre vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger. Formålet med standarden er å sikre at alle ansatte og innleid personell som jobber ved Yaras anlegg, blir behandlet med respekt og verdighet, og at arbeidsmiljøet gjenspeiler dette i praksis. Kravene omfatter spørsmål som gjelder ergonomiske forhold og manuell håndtering, temperatur, luftfuktighet samt støy og støv, tilgang på vann og sanitæranlegg.

Spesifikke krav til boforhold er inkludert, med henvisning til lokale Yara-standarder om sikkerhet, antall personer per kvadratmeter, sanitærforhold og ventilasjon samt lokal lovgivning og Det internasjonale finansieringsinstitutt (IFC) veiledning om boforhold for arbeidstakere.

Prosesser

Yaras strategi for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger følger de seks trinnene og retningslinjene som er i OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Omfanget av våre aktsomhetsvurderinger

omfatter internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, herunder barne- og tvangsarbeid, og retten til adekvate boforhold.

Særskilte aktsomhetsvurderinger som håndterer disse spørsmålene ved Yaras anlegg, omfatter våre målrettede vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger, samt vurderinger av menneskerettighetsrisiko. Sistnevnte inneholder en oversikt over land hvor vi er mer eksponert for brudd på arbeidslivsstandarder.

Les mer om Yaras tilnærming til menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger i Generelle opplysninger, side 99.

Tiltak

Ingen vesentlige brudd eller menneskerettighetsutfordringer knyttet til barn- eller tvangsarbeid ble identifisert i 2023 i vår egen virksomhet. Hvis vi oppdager et tilfelle av barnarbeid i vår virksomhet, vil Yara bidra til overgangen fra ansettelse til utdanning ved for eksempel å samarbeide med lokalsamfunn og ikke-statlige organisasjoner, tilby egnet opplæring på jobben eller sponse utdanningsmuligheter.

Risikoen for utnyttelse av barn i den brasilianske logistikkbransjen er et område med høy risiko som vi følger nøye med på. Les mer om risikoer og iverksatte tiltak under Lokale sosiale påvirkninger, side 186.

Yara har svært begrenset med boliger ved våre egne anlegg og fabrikker. Men en tidligere gjennomført vurdering av menneskerettighetspåvirkninger fant ett eksempel

hvor boforholdene for innleid arbeidskraft ved ett Yara-anlegg ikke overholdt våre globale retningslinjer for fysiske arbeidsvilkår. Et langsiktig prosjekt, som omfattet byggearbeid, ble satt i gang for å forbedre bo- og fasilitetsforholdene ved anlegget.

Opplæring og bevisstgjøring

Et viktig aspekt ved hvordan vi håndterer våre negative og positive påvirkninger knyttet til arbeidsrelaterte rettigheter, er gjennom bevisstgjørende aktiviteter og opplæring. Menneskerettigheter er inkludert i all opplæring i de etiske retningslinjene, herunder obligatorisk e-læring for nyansatte og fysiske opplæringsprogrammer. Et e-læringskurs i næringsliv og menneskerettigheter er også tilgjengelig for alle ansatte, og ytterligere e-læringsmoduler som omfatter temaer som etisk atferd og rapporteringsspørsmål. Disse modulene omfatter egne avsnitt om menneskerettigheter.

På Yaras etikkdag i 2023 ble temaet «Å gjøre det rette – å gjøre de rette valgene» utforsket, og menneskerettigheter var et av hovedtemaene som ble debattert. Dette omfattet å dele erfaringer knyttet til en hendelse hvor en mindreårig arbeider ble identifisert under et forsøk på å jobbe ved et Yara-anlegg.

Å øke bevisstheten rundt forpliktelse og risikoeksponering knyttet til menneskerettigheter i Yara er en kontinuerlig prioritering. Vi forventer at våre ansatte har en høy grad av bevissthet omkring relevante risikoer knyttet til menneskerettigheter i vår egen og våre forretningspartners virksomhet, og at de varsler om problematiske hendelser umiddelbart.

Les mer om opplæringsaktiviteter og statistikk i Generelle opplysninger, side 101.

Personvern

Retten til privatliv er en grunnleggende menneskerettighet. Det er også en forutsetning for andre rettigheter, for eksempel ytringsfrihet og retten til ikke å bli utsatt for diskriminering. Å respektere retten til privatliv og forebygge og redusere negative påvirkninger på dette området er avgjørende for å sikre god drift og ivareta vårt omdømme som et ansvarlig selskap.

Yara behandler personopplysninger om arbeidstakere, kunder og forretningspartnere globalt, og vår forpliktelse til å beskytte deres privatliv er forankret i våre etiske retningslinjer. Disse retningslinjene fastsetter grunnleggende regler for ansvarlig datahåndtering for alle Yara-ansatte og inneholder veiledning og referanser til andre gjeldende retningslinjer. Mer informasjon om våre etiske retningslinjer finnes på side 98.

Dessuten har Yara innført et sett retningslinjer som utgjør et rammeverk for Yaras håndtering og vern av personopplysninger i foretak over hele verden. Disse retningslinjene (bindende konsernregler) inneholder flere

bestemmelser om Yaras behandling av personopplysninger, herunder regler for behandling av personopplysninger, åpenhet, registrertes rettigheter, håndtering av klager og brudd på personopplysningssikkerheten, overføring av personopplysninger til tredjeparter samt tilsyn og etterlevelse.

Siden de bindende konsernreglene oppfyller kravene i den generelle personvernforordningen (GDPR), er de blitt godkjent av personvernmyndighetene i Norge og kan brukes som egnede garantier, noe som betyr at Yara kan overføre personopplysninger mellom konsernselskaper både i og utenfor EU/EØS.

Retningslinjer

Yaras bindende konsernregler, som er integrert på politisk nivå i organisasjonen, er supplert av seks prosedyrer:

- Datalagring og -sletting
- Registrertes rettigheter
- Behandling av klager
- Inspeksjon av e-post og IT-systemer
- Brudd på personopplysningssikkerheten og avvik
- Behandling av personopplysninger

Retningslinjer og prosedyrer er integrert i styringssystemet og vedlikeholdt av det sentrale personvernteamet. Ytterligere veiledning og maler stilles til rådighet internt via egne sider på Yaras intranett.

Prosesser

Informasjon om Yaras håndtering av personopplysninger er tilgjengelig for ansatte, kunder og tredjeparter via interne og eksterne kanaler.

Generell personvernopplæring og særskilt opplæring i kravene i GDPR og LGPD (Brasils personvernlovgivning) er rullet ut som obligatorisk opplæring for alle de 10 000 ansatte globalt som er involvert i håndtering av personopplysninger på et eller annet nivå.

Yara har innført en prosedyre for håndtering av rapporter om brudd på personopplysningssikkerheten, som alle ansatte som håndterer personopplysninger, er informert om gjennom obligatorisk læring samt informasjons- og bevissthet aktiviteter som en årlig cybersikkerhets- og personverndag. Alle hendelser som kan utgjøre et brudd på konfidensialitet, tilgjengelighet eller integritet, skal rapporteres gjennom en utpekt kanal så snart som mulig. Når et brudd rapporteres, varsles relevante ressurser i Yaras juridiske avdeling umiddelbart for å sikre at vi kan vurdere og håndtere bruddet omgående.

Tiltak og ressurser

For et globalt selskap blir lovverket stadig mer komplekst for hvert år. Samtidig er økt digitalisering og bruk av KI en katalysator når det gjelder personvernrisiko. Derfor har Yara økt innsatsen og ressursene på dette området. Vi er i ferd med å innføre programvare som skal kartlegge all behandling av

personopplysninger globalt og måle etterlevelsen av regelverket.

Etterlevelsesarbeidet støttes av juridiske ressurser både sentralt og i regionene. I tillegg til dette er det flere ressurser i de forskjellige segmenter som støtter opp om sin del av virksomheten som overholder retningslinjene og prosedyrene for personvern.

Yaras personvernregler og sikkerhetstiltak gjelder for alle data som vi lagrer og håndterer, herunder kundenes data. For å sikre at alle brudd på personopplysningssikkerheten blir raskt og grundig håndtert over hele verden, har vi en intern rapporteringskanal for brudd på personopplysningssikkerheten. I 2023 har vi ikke identifisert dokumenterte klager vedrørende brudd på kundenes personvern fra eksterne parter eller tilsynsorganer. Men vi håndterte seks brudd på personopplysningssikkerheten som involverte kundeopplysninger. Av dem ble fire saker ansett for å være mindre hendelser. De øvrige to sakene ble meldt til vedkommende personvernmyndigheter. I én sak førte et nettfiskingsangrep til at noen fikk uautorisert tilgang til navn og kontaktopplysninger til cirka 26 000 kunder. I den andre saken fikk en ekstern part tilgang til én av Yaras kontoer i sosiale media og dermed tilgang til kommunikasjon med cirka 100 kunder.

Arbeids- takere i verdikjeden

Bærekraft er integrert i våre strategiske prioriteringer og tiltak. Vår tilnærming er å minimere negativ påvirkning fra vår virksomhet og andre deler av verdikjeden, samtidig som vi sørger for at bidraget vårt til å brødfø verden på en ansvarlig måte er så stort som mulig.

Yara kjøper en rekke varer og tjenester fra drøye 30 000 leverandører over hele verden og tilbyr produkter og tjenester i den omfattende nedstrøms forsyningskjeden. Innkjøp av naturgass

I dette avsnittet:

- Likestilling mellom kjønnene, likelønn og forskjellsbehandling
- Helse og sikkerhet
- Arbeidstid
- Tilstrekkelige lønninger
- Trygg ansettelse
- Foreningsfrihet, dialog mellom partene i arbeidslivet og kollektive forhandlinger
- Egnede boforhold
- Tvangsarbeid
- Barnearbeid

og næringsstoffer utgjør en betydelig del av våre kjøp og driftskostnader. Vi har utviklet sterke relasjoner til våre forretningspartnere for å sikre kontinuitet og lønnsomhet i virksomheten vår. Å håndtere etterlevelse i verdikjeden har lenge vært en prioritert oppgave, og i 2023 fortsatte vi arbeidet med å integrere bærekraft i våre innkjøpsprosesser, samt med å positivt påvirke våre leverandørers resultater.

Yara er forpliktet til å respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og arbeidslivsstandarder i hele verdikjeden. Ikke bare fordi det er det rette å gjøre, men også fordi det er forretningsmessig fornuftig. Respekt for menneskerettighetene er grunnleggende for fornuftig risikostyring og Yaras verdiskaping.

Retningslinjer

Etiske retningslinjer for Yaras forretningspartnere

De etiske retningslinjene for Yaras forretningspartnere inneholder krav knyttet til de mest alvorlige menneskerettighets-spørsmålene i denne forbindelse: barne- og tvangsarbeid, diskriminering, et trygt og godt arbeidsmiljø, foreningsfrihet og kollektive forhandlinger, likelønn og arbeidstid samt urfolks rettigheter. De omfatter også krav til klagemekanismer. Se side 98 for etiske retningslinjer for forretningspartnere.

Retningslinjer for bærekraftige innkjøp

Disse retningslinjene beskriver hvordan vi planlegger å sikre bærekraftig verdiskaping ved å fremme åpenhet og en høyere standard for leverandørenes bærekraftsresultater. Se side 98 for retningslinjer for bærekraftige innkjøp.

Prosesser

Vår prosess for menneskerettighetsrelaterte aktsomhetsvurderinger følger FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Vi bruker vår Integrity Due Diligence-prosess, samt vår styringsprosess for etterlevelse hos leverandørene for å identifisere vår eksponering for menneskerettighetsrisiko og håndtere etterlevelse i forsyningskjeden.

Les mer om Yaras tilnærming til menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger i Generelle opplysninger, side 99.

Integrity Due Diligence

IDD-prosessen innebærer å identifisere faktiske eller potensielle risikoer knyttet til HR, menneskerettigheter og arbeidslivsstandarder, arbeidsvilkår samt helse og sikkerhet. Se mer om IDD på side 98.

Styringsprosess for etterlevelse hos leverandørene

Styringsprosessen for etterlevelse hos leverandørene (SCM), utviklet i 2022, fastsetter minstekrav til utvelgelse, kvalifikasjon, og løpende overvåking av leverandører. Disse kriteriene samsvarer med standardene beskrevet i de etiske retningslinjene for Yaras forretningspartnere og retningslinjene for bærekraftige innkjøp. Ved hjelp av en risikobasert tilnærming skal SCM-prosessen sikre at innkjøpsteamet oppfyller stadig strengere krav til interne og eksterne aktsomhetsvurderinger og rapportering.

I 2023 ble ikke prosessen fullt ut gjennomført på grunn av konkurrerende prioriteringer og

ressursbegrensninger. Likevel ble spesifikke komponenter, som definisjon av bransjerisiko, bærekraftsvurderinger og leverandørrevisjoner, integrert i Yaras arbeidsmåter.

Vi er klar over hvor viktig denne prosessen er i Yaras arbeid med å skape en mer bærekraftig forsyningskjede, så en gjennomgang og forenkling av SCM-prosessen er planlagt gjennomført i 2024.

Revisjonsprosedyre

Som en del av Yaras forpliktelse til å foreta etiske og ansvarlige innkjøp, var det en prioritert oppgave for oss i 2023 å opprette og gjennomføre et konsernrammeverk for leverandørrevisjoner. Denne forpliktelsen materialiserte seg i utviklingen av den globale prosedyren for leverandørrevisjoner, samt opprettelsen av et pilotprogram, som omfattet hele konsernet. Den globale prosedyren beskriver denne prosessen og definerer roller og ansvarsforhold for å sikre sømløs gjennomføring. Primærmålet er å garantere at våre leverandører ikke bare overholder gjeldende lover og forskrifter, men også Yaras krav som beskrevet i de etiske retningslinjene for forretningspartnere, særlig knyttet til menneskerettigheter og arbeidsvilkår.

Revisjonene utføres ved gjennomgang av dokumentasjon, inspeksjoner på stedet og intervjuer. Resultatene må kommuniseres til leverandørene og omsettes til planer for korrigerende tiltak, for å fremme kontinuerlig forbedring og sikre etterlevelse i Yaras forsyningskjede.

De revisjonene som gjennomføres i konsernet, er ment å supplere de eksisterende revisjonsprogrammene. Som en del av Yaras forpliktelse til Together for Sustainability (TfS) (se side 104)

Våre mål

Håndtering av menneskerettigheter, forsyningskjede:

Respektene rettighetene til mennesker i forsyningskjeden ved å fortsette våre menneskerettighetsarbeid, herunder revisjoner og opplæring, rettet mot forretningspartnere som utgjør høy risiko

I rute

vil noen av leverandørrevisjonene bli utført i samsvar med TFS-revisjonsprotokollen i 2024. Disse omfatter kriterier for ledelse, helse, miljø og sikkerhet, arbeidslivsstandarder og menneskerettigheter samt styring.

Tiltak

Yara er klar over betydningen av løpende dialog og oppfølging av sine forretningspartnere og har derfor innført strukturert kommunikasjon og prosesser de siste årene. Disse initiativene har som mål å skape bevissthet rundt menneskerettighetsstandarder og å innpasse kontraktsforpliktelser som skal hjelpe Yara å oppfylle sitt ansvar for å respektere menneskerettighetene. Hovedaktiviteter i dette arbeidet er blant annet bærekraftsrelaterte leverandørvurderinger og sosiale leverandørrevisjoner, i tråd med konsernrammeverket for leverandørrevisjoner og vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger.

Sosiale leverandørrevisjoner

I 2023, sammen med standardskjemaet for IDD beskrevet i IDD-prosessen (side 98), integrerte vi et særlig fokus på menneskerettigheter og arbeidsvilkår i de seks leverandørrevisjonene vi gjennomførte i konsernets pilotprogram for sosiale leverandørrevisjoner. Yaras forsyningskjede er kompleks, derfor har vi benyttet en risikobasert tilnærming for å prioritere leverandører for sosiale og menneskerettighetsrelaterte aktsomhetsvurderinger og revisjoner. Leverandører ble valgt basert på en kombinasjon av geopolitisk og bransjerelatert risiko, sammen med den strategiske betydningen for Yaras virksomhet. Denne metoden vil fortsatt bli lagt til grunn for prioriteringen av sosiale- og menneskerettighetsrevisjoner i 2024.

Vi er klar over at vår globale virksomhet og komplekse verdikjede gjør det utfordrende å overholde de strengeste standardene for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold for arbeidere.

De sosiale revisjonene er derfor utformet for å fungere som en gjensidig kunnskapsdelingsmulighet og som et forum for å utveksle erfaringer og mulige utfordringer mellom Yara og Yaras leverandører. Områdene i de etiske retningslinjene for Yaras forretningspartnere (side 98) dannet grunnlaget for de sosiale revisjonene som ble utført i 2023, da nedenstående temaer ble behandlet:

- Styringssystemer
- Aktsomhetsvurderinger i forsyningskjeden
- Klagekanaler og mekanismer for avhjelping
- Tvangsarbeid
- Barnearbeid
- Diskriminering
- Sikkert og godt arbeidsmiljø
- Foreningsfrihet og kollektive forhandlinger
- Likelønn og arbeidstid

Innkjøpspartnere og logistikkleverandører var inkludert i revisjonsplanen for 2023. Sentrale funn fra revisjonene henger sammen med følgende områder:

- Utfordrende arbeidsvilkår for innleid arbeidskraft, herunder sanitæranlegg, spise- og hvileområder, varmestress og manuelt arbeid
- Mangel på effektive klagemekanismer, herunder åpenhet rundt interne granskninger og oppfølging av klager
- Mangel på retningslinjer og prosesser som omfatter alle områdene i Yaras etiske retningslinjer for forretningspartnere
- Inkludering av menneskerettigheter og arbeidsvilkår i håndteringen av etterlevelse blant leverandørene

- Mangel på faktisk kontroll over lønninger og arbeidstid
- Kontrakter er ikke alltid tilgjengelige på et språk arbeidstakerne kan forstå

Alle funn og forbedringsområder drøftes i full åpenhet med våre leverandører, sammen med mulige tiltak eller utbedringsarbeid. Yara er forpliktet til å benytte sin innflytelse på best mulig måte for å løse eventuelle identifiserte påvirkninger.

I tillegg til de sosiale revisjonene som ble utført gjennom konsernprogrammet, har Yara gjennomført 90 lokale leverandørrevisjoner i 2023, med hovedfokus på helse og sikkerhet og tekniske aspekter. Noen av disse revisjonene har allerede inkludert menneskerettighetskriterier, og vi jobber for å utvide innarbeidingen av menneskerettighetsaspekter i lokale revisjoner fremover. Gjennom dette har vi som mål å styrke vår forpliktelse til å få på plass et grundig revisjonsrammeverk, hvor menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold spiller en sentral rolle for hvordan vi evaluerer våre leverandører. I 2023 identifiserte vi ikke noen tilfeller hvor Yara avsluttet forholdet til en leverandør som et direkte resultat av betydelige faktiske eller potensielle negative sosiale påvirkninger.

I planleggingsfasen for leverandørrevisjonene for 2024 innså vi behovet for å forbedre vår bransjerisikovurdering, som er avgjørende når vi skal velge ut og prioritere leverandører. Denne øvelsen omfattet en kombinasjon av innsikt fra revisjonene i 2023 med intern kompetanse og eksterne ressurser. Følgelig ble innkjøpskategorier knyttet til respektive bransjer, vurdert for iboende ESG-risikoen, noe som førte til en dokumentert bransjerisikovurdering bestående av fire grunnpillarer: Miljø, arbeidslivsstandarder

og menneskerettigheter, etikk og bærekraftige innkjøp. Bransjerisikovurderingen var nyttig for å prioritere hvilke leverandører som skulle revideres i det kommende året, og den vil bli ytterligere forbedret i 2024.

Yara er fortsatt opptatt av å overholde de strengeste standardene for menneskerettigheter, arbeidsvilkår og etisk forretningspraksis i forsyningskjeden. Funnene fra våre revisjoner fungerer som grunnlag for løpende forbedringer, og vi har forpliktet oss til å takle utfordringer på en åpen måte og bruke vår innflytelse til å bidra positivt. Når vi går i gang med leverandørrevisjonene for 2024, gjenspeiles vårt fokus på å forbedre bransjerisikovurderingen og å øke antall nye leverandørrevisjoner i konsernprogrammet, i vår forpliktelse til å sørge for kontinuerlig forbedring og bærekraftig innkjøpspraksis.

Vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger

Mellom 2019 og 2022 har Yara brukt eksterne menneskerettighetsekspertar til å utføre vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger i India, Filippinene, Colombia, Kina, Sør-Afrika, Tanzania, Zambia og Brasil. Vurderingene har fokusert på Yaras anlegg. Men de har også identifisert risikoer i forsyningskjeden vår som for eksempel omfatter tredjepartsdrevne lager og logistikkleverandører. Vi er klar over bruken av innleid arbeidskraft er en viktig faktor som kan bidra til negative menneskerettighetspåvirkninger for arbeidstakere ved Yaras anlegg og i forsyningskjeden vår. Yaras evne og innflytelse til å ivareta individuelle arbeidstakeres rettigheter, herunder rettfærdige lønninger, arbeidstid, ytelse, årlig ferie, jobbsikkerhet og en trygg og god arbeidsplass uten diskriminering, reduseres når vi bruker innleid arbeidskraft. Tungt manuelt arbeid er en ytterligere helse- og sikkerhetsrisiko

når det kombineres med høye temperaturer og luftfuktighet.

Identifiserte menneskerettigheter hvor det var risiko for negativ påvirkning

Funnene av potensielle og faktiske negative menneskerettighetspåvirkninger har vært temmelig konsekvente i de landene hvor det er utført vurderinger av menneskerettighetspåvirkning frem til nå, selv om graden av negative påvirkninger varierer. For arbeidstakere i forsynings- og verdikjeden (herunder tredjepartsdrevne varehus og lager) risikerer følgende menneskerettigheter å bli påvirket negativt:

- Risiko for arbeidsmiljø og arbeidslivsstandarder på grunn av lave standarder og omfattende bruk av midlertidig ansatte ved tredjepartslagre
- Arbeidslivsstandarder og arbeidsforhold for lastebilsjåfører
- Barnearbeid og brudd på arbeidslivsstandarder i landbrukssektoren

Tiltak

Vi har utarbeidet risikoreducerende tiltak og handlingsplaner i forbindelse med alle sentrale funn fra vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger og følger konsekvent opp gjennomføringen av dem. Spesifikke tiltak i 2023 knyttet til funn i forsynings- og verdikjeden omfatter:

Forsyningskjede/oppstrøms:

- Det pågår fortsatt et generelt arbeid ved våre anlegg for å påvirke innleid arbeidskraft og leverandører til å tilby arbeidere anstendige arbeidsforhold og en forutsigbar arbeidstid i samsvar med de forventningene som er fastsatt i de etiske retningslinjene for Yaras forretningspartnere gjennom for eksempel

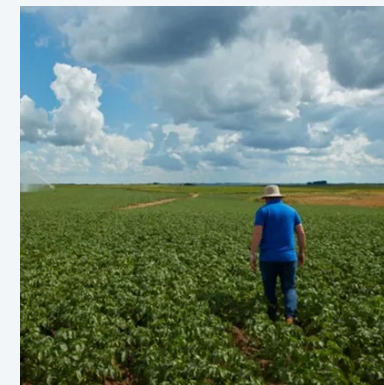
inspeksjoner, revisjoner, kommunikasjon og opplæring.

- Inkludering av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i leverandørrevalueringen.

Kunder/nedstrøms:

- I Brasil ble risikoen for menneskerettighetsbrudd på kundenivå identifisert i de vurderingene av menneskerettighetspåvirkninger som ble gjennomført i 2021. I 2023 var fokus på tiltak knyttet til egen arbeidsstyrke og forsyningskjede. I 2024 vil fokus også være på å følge opp tiltak knyttet til kunder:
 - gjennomføring av en «Kjenn kunden»-kontroll etter risikofaktorer forbundet med tvangs- og barnearbeid
 - inkludering av risikofaktorer i kunderegistreringsskjemaet for å kartlegge røde flagg når det gjelder menneskerettigheter
 - feltforskning på risikoer for tvangs- og barnearbeid på landsbygda og
 - opplæring for 50 salgsledere for å øke evnen til å identifisere menneskerettighetsutfordringer i landbruket og hvordan de skal opptre i disse situasjonene
- Salgslederne brakte deretter informasjonen videre til hele salgsstrukturen i Yara Brasil. I 2024 vil ytterligere 500 ansatte i Yara Brasil få opplæring i dette temaet.

Overvåking av tiltak fra tidligere vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger er en kontinuerlig prosess. I 2023 gjennomførte vi også interne revisjoner for å vurdere effektiviteten av iverksatte tiltak fra tidligere gjennomførte vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger i India, Colombia og Brasil. Les mer om overvåking i Generelle opplysninger, side 101.

Skape bevissthet rundt bærekraft blant våre leverandører

Innkjøpsteamet i Brasil organiserte det andre «ESG-maratonet» som samlet mer enn 20 leverandører og tilknyttede interne interessenter, til et to-dagers arrangement mot slutten av 2023. I en åpen og samarbeidsbasert atmosfære drøftet deltakerne muligheter for fremgang og initiativer fokusert på de miljø-, samfunns- og styringsrelaterte sidene ved innkjøp og bidraget fra våre leverandører.

Dette ESG-maratonet omfattet en oppfølging av hvordan initiativer som ble opprettet i det første arrangementet i 2022, ble satt ut i livet i løpet av året, og hvordan de påvirket lokalsamfunnene hvor vi driver virksomhet, på en positiv måte. Vi utfordret også leverandørene til å levere på konkrete bærekraftsinitiativer for Yara.

Ingen vesentlige brudd eller menneskerettighetsutfordringer knyttet til barne- eller tvangsarbeid ble identifisert i 2023 i vår egen virksomhet, men det har vært et begrenset antall hendelser hvor mindreårige arbeidere har fått tilgang til Yaras anlegg gjennom for eksempel distributører eller andre eksterne tjenesteleverandører. Adekvate systemer er på plass ved anleggene, men det er blitt gjort forbedringer hvis det var relevant for å hindre gjentakelser.

Opplæring og bevisstgjøring

I 2023 ble det satt i gang bevisstgjørende arbeid i organisasjonen vedrørende menneskerettigheter og arbeidsvilkår i Yaras verdikjede. Fokus var hovedsakelig på kravene i åpenhetsloven, og integreringen av disse elementene i interne retningslinjer og prosedyrer knyttet til leverandørforvaltning. Disse initiativene vil fortsette i 2024, og menneskerettighetsopplæring for innkjøpsfunksjonen vil bli prioritert.

Gjennom Yaras Integrity Due Diligence-prosess ble de etiske retningslinjene for forretningspartnere kommunisert til nærmere 1 500 forretningspartnere i 2023. Forretningspartnere blir på grunnlag av risiko valgt ut for ytterligere aktsomhetsvurderingsarbeid, herunder opplæring og kommunikasjon.

Yara krever at alle væpnede vakter har fullført et kurs i de etiske retningslinjene, og alle sikkerhetsleverandører er pålagt å ha en gyldig og godkjent IDD gjennom forretningsrelasjonen.

Lokale påvirkninger fra produksjon

Produksjonen av gjødsel kan påvirke lokalsamfunn negativt gjennom ting som støy, vibrasjon, lukt og støv. Uavhengig av lovkrav er Yara forpliktet til å trygge sine ansatte, innleid personell og lokalsamfunn og sørge for at de eksponeres minimalt for helse-, sikkerhets- og miljørisikoer.

Vi søker proaktivt å forstå risikoene og redusere eksponeringen for miljømessige og sosiale påvirkninger og finansiell skade så mye som praktisk mulig. Vi har som mål å overvåke og håndtere lokale påvirkninger fra produksjonen parallelt med våre klagemekanismer mellom Yara og lokalsamfunn med åpne kommunikasjonskanaler. Våre sikkerhetstiltak bidrar til dette arbeidet ved å

I dette avsnittet:

- Prosessikkerhetsrelaterte påvirkninger
- Produksjonsrelaterte påvirkninger

sikre at risikoer holdes under kontroll, og at produkter og råvarer er beskyttet mot feilaktig bruk og tyveri.

Helse og sikkerhet

Retningslinjer

Yara har null skader på mennesker og kloden og sikret verdiskaping som overgripende HMSK-ambisjon for selskapet. Prosessikkerhet er en integrert del av HMSK-retningslinjene, side 98, og HMSK-styringssystemet. Prosessikkerhetsstyring identifiserer sikkerhetsfarer og håndterer relaterte risikoer generert av våre prosesser for å redusere og hindre katastrofale ulykker som kan påvirke lokalsamfunn, se side 160.

Klager

Grønne numre, klagebehandling og klager

De fleste av Yaras produksjonsfabrikker har opprettet grønne linjer eller lignende kommunikasjonskanaler hvor naboer og andre interessenter kan komme med spørsmål, forslag eller klager.

Vi vurderer de viktigste HMSK-konsekvensene, -risikoene og mulighetene i alle relevante forretningsprosesser. Vi har en streng prosess for å undersøke farlige forhold, nestenulykker og hendelser med vårt rapporteringssystem og for å følge kontrollhierarkiet. I 2023 fortsatte Yara å overvåke og analysere våre etablerte klagemekanismer og forbedre effektiviteten i lokale kanaler som

våre interessenter, herunder lokalsamfunn, kan bruke til å uttrykke bekymringer om Yaras potensielle eller faktiske negative påvirkninger på dem.

Utbedringsarbeid

Yara sørger for at negative påvirkninger fra virksomheten blir utbedret, i den grad det er mulig og avhengig av hvor store påvirkningene har vært. Vi har som mål å gå i tidlig dialog med mennesker som bor tett på våre anlegg, slik at de skal få mulighet til å gi uttrykk for sine synspunkter og bekymringer for å hindre eller redusere potensielle eller negative påvirkninger. Vi søker å innlede toveis dialog med våre interessenter og ta størst mulig hensyn til tilbakemeldinger fra tredjeparter eller relevante funn.

Tiltak

Våre tiltak drives av vår forpliktelse overfor lokalsamfunn og miljøet. Vi jobber mot en mer miljøeffektiv drift med lavere utslipp og grønnere teknologi. Miljøvurderinger utføres, og eventuelle klager behandles i samsvar med etablerte prosedyrer.

Miljøveikartprogrammet har som mål å kartlegge og håndtere etterlevelsesrisikoer og påvirkninger for våre største produksjonsfabrikker ved å etablere resultatforbedring og fokusere på etterlevelse av nåværende og kommende reguleringer. Veikartene behandler alle vesentlige miljøaspekter ved de viktigste produksjonsfabrikkene og -prosessene, herunder forvaltning av interessenter, se

Klageprosess

- Yaras produksjonsfabrikker oppretter kommunikasjonskanaler for naboer og interessenter.
- Lokale enheter registrerer og følger opp klager samtidig som de gir tilbakemeldinger.
- Klager på miljøresultater rapporteres sentralt.
- HMSK-ledelsen presenterer funn, bekymringer og prestasjoner for Yaras konsernledelse og styre to ganger i året.
- På nettstedet til de enkelte landene finnes det kontaktskjemaer for alle som vil stille spørsmål eller gi tilbakemeldinger.
- Yara overvåker og analyserer kontinuerlig klagekanaler for å forbedre interessentinvolvingen.

Gruvedrift

Gruvedrift kan være en stor kilde til produksjonsrelaterte påvirkninger på lokalsamfunn. Vi er særlig oppmerksom på disse konsekvensene. 31. desember 2023 hadde Yara ett gruveanlegg i aktiv drift: fosforittgruven i Siilinjärvi i Finland.

Nedenstående tabell inneholder en oversikt over sentrale konsekvensområder i henhold til relevante GRI-standarder.

GRI-referanse	Siilinjärvi
201–2: Betaling til lokalsamfunn for arealbruk	Ikke relevant
202–2: Andel av toppledere som er rekrutert fra lokalsamfunnet	Alle Yaras anlegg bruker lokale (hjemlige) ledere i så stor grad som mulig
MM1: Land forstyrret eller rehabilitert i gruveaktivitetene	Se Biologisk mangfold, side 145
MM2: Anlegg som krever styringsplan for biologisk mangfold	Ikke påkrevd, se Biologisk mangfold, side 145
MM3: Overdekning, berg, slagg og slam fra utvinningen	Se Ressursbruk og sirkulærøkonomi, side 147
MM4: Antall streiker og lockout som overskrider én ukes varighet	Ingen streiker eller lockout som overskrider én ukes varighet
MM5: Antall virksomheter i eller inntil urfolks territorier, prosentandel av virksomheter med formelle avtaler med urfolksamfunn	Ikke relevant
MM6: Vesentlige tvister i forbindelse med arealbruk og lokalsamfunns og urfolks sedvanerett	Ingen vesentlige tvister. En EIA-prosess innledet for gruveutbyggingen, herunder kommunikasjon med interessenter.
MM7: Klagemekanismer som brukes til å løse problemer under MM6	Ingen vesentlige tvister. Yaras felles retningslinjer og praksis for klager er på plass.
MM10: Antall og prosentandel av aktiviteter med planer for stenging	Generiske planer for stenging er på plass. Informasjon om Lagamar-gruven finnes i Biologisk mangfold, side 146.
304 Biologisk mangfold	Ingen vesentlige negative påvirkninger. Se Biologisk mangfold, side 145
305 Utslipp	Se Forurensning, side 137
306 Avfall	Se Ressursbruk og sirkulærøkonomi, side 147

Forurensning, side 137, og Vann og marine ressurser, side 141.

Sikkerhet

Målet med Yaras sikkerhetsfunksjon er å beskytte våre mennesker, miljøet, våre eien-deler og vårt omdømme. Vårt sikkerhetsarbeid omfatter alle typer sikkerhetstrusler, fysiske sperrer rundt våre anlegg og personellsikkerhet. Det omfatter også sikkerheten i hele verdikjeden. Vi fortsetter å legge vekt på å forberede organisasjonen, fremme en sikkerhetskultur, forstå trusselbildet og gjøre organisasjonen robust og klar til å takle motgang ved behov med våre kontinuitetsprogrammer. Dette gjør at organisasjonen vår kan svare på nødsituasjoner og kriser på en smidig, fleksibel og vellykket måte.

Sikkerhetstiltak

I mange markeder er Yaras produkter utsatt for tyveri, forfalskning eller ulovlig bruk av merkenavn. Dette er ofte, men ikke alltid, knyttet til organiserte kriminelle nettverk og sammenfiltret med andre ulovlige aktiviteter i lokalsamfunnene. Det har vært tilfeller hvor Yara-produkter er blitt stjålet med bruk av vold og dødelig makt i 2023. Yara informerer rutinemessig tredjepartsagenter om den risikoen det innebærer å transportere og selge Yara-produkter. Men den generelle sikkerhetssituasjon i en region er ikke noe Yara kan påvirke. Yara jobber tett med lokale og internasjonale myndigheter for å forstå truslene og redusere risikoene knyttet til kriminell virksomhet. For dette formålet er alle distributører omfattet av krav i samsvar med produktforvaltningens rammeverk for sporing og tilbakekalling.

Nøkkeltall

Alle klager og bekymringer som er mottatt fra naboer og andre interessenter, rapporteres og undersøkes. I 2023 mottok 11 Yara anlegg i alt 45 klager og bekymringer fra interessenter

knyttet til deres miljøresultater. Dette var en betydelig reduksjon sammenlignet med rapporterte klager og bekymringer i 2022 (59 tilfeller). De fleste av klagenene var knyttet til

støyplager og kortvarig eksponering for lukten av ammoniakk.

Miljørelaterte klager mottatt fra interessenter

	2023	2022	2021
Miljørelaterte klager mottatt fra interessenter	45	59	100

Etterlevelse av miljøstandarder

Etterlevelse av regelverket

Vi forventer at alle våre produksjonsenheter som et minstekrav overholder miljøkrav og -tillatelser. Kontrollen av utslipp overholder miljøtillatelsen for hvert sted og overvåkes og rapporteres til de lokale miljømyndigheter når det er nødvendig. Vi rapporterer, undersøker og gjennomfører avhjelpende tiltak for eventuelle overskridelser og hendelser knyttet til avvik fra tillatelse og lovkrav. Forutsigbar risiko for avvik fra kjente fremtidige myndighets- og tillatelseskra er også identifisert som kritiske miljøspørsmål for å sikre nødvendig oppfølging og stenging. Yara noterte ikke noen vesentlige brudd på miljøstandarder knyttet til forsyningskjeden i 2023.

Miljøhendelser

Vi hadde null svært alvorlige miljøhendelser i 2023. Svært alvorlige miljøhendelser, herunder søl, er hendelser som anses å medføre alvorlig miljøskade med langvarig tap av naturlig verdi eller begrenset bruk av området, eller alvorlig miljøskade med omfattende oppryddings-, utbedrings- eller godtgjørelses-tiltak.

Samfunnsøkonomisk etterlevelse

Vi hadde null svært alvorlige samfunnsøkonomiske saker i 2023. Yara vurderer saker med en verdi på 5 millioner USD (økonomisk tap, sanksjon eller tilsvarende) som svært alvorlige, og slike saker blir aktivt fulgt opp på konsernnivå. Det ble i alt bokført bøter tilsvarende USD 569 500 på andre områder enn miljø i 2023.

Bøter og sanksjoner

Ingen vesentlige pengebøter eller andre sanksjoner knyttet til miljøresultater ble ilagt Yaras enheter i 2023. I 2023 ble to anlegg straffet med bøter fra myndigheter på grunn av brudd på miljøstandarder: I Rio Grande ble det registrert luftforurensende stoffer over grenseverdiene, og i Montoir var konsekvensene av støv og vann over grenseverdiene i tillatelsen. Men sanksjonene totalt sett holdt seg under vesentlighetsterskelen på USD 5 millioner. Rotårsakene til alle sanksjoner er undersøkt, og avhjelpende tiltak er eller blir iverksatt for å sikre fremtidig etterlevelse.

» Les mer om indikatorer for etterlevelse av miljøstandarder under Forurensning, side 137.

Safe by Choice

Safe by Choice-programmet har vært en stor suksess for Yaras mål om å forebygge og redusere konsekvensene for arbeidsmiljøet for interessentene våre. Vi har utvidet fokus fra null hendelser til null skader, noe som innebærer at programmets bredere, systematiske tilnærming utvikler seg for å beskytte ikke bare mennesker, men også kloden og verdiskapingen. Solide miljøresultater er avgjørende for å gi et troverdig bidrag til Yaras ambisjon om å skape en naturvennlig matfremtid. For å opprettholde driftstillatelsen og fremme utvikling av bærekraftige forretningsmodeller vurderer Yara miljøpåvirkninger, -risikoer og -muligheter i alle sine handlinger.

Forpliktelse

Overvåke og opprettholde overholdelse av miljøtillatelser og lovfestede krav ved alle produksjonsenheter

✓ I rute

Sentrale rettssaker

Montoir-fabrikken

Yaras anlegg i Montoir i Frankrike står fortsatt overfor uholdbare kostnader for å sikre overholdelse av regelverket. Det gjelder utslipp av avløpsvann og støv fra anlegget. En investering ble lansert ved utgangen av 2023 for å håndtere en avvik når det gjaldt overvann. Alle tiltakene som er iverksatt frem til nå for å sikre at anlegget overholder regelverket, har ført til sanksjoner som myndighetene har ilagt anlegget. Anlegget har klaget på disse vedtakene.

Anlegget har opplevd markedsproblemer, og Yara har lansert en konsultasjonsprosess med fagforeninger og samarbeidsutvalg om intensjonen å transformere anlegget. Pr. 2023 er antall ansatte ved anlegget uendret, og vi er i dialog om gjennomføringen av PSE (plan de sauvegarde de l'emploi). Målet med denne planen er å unngå eller redusere antall permitteringer og styrke de ansattes stillingsvern.

Ambes-fabrikken

Yaras anlegg i Ambes i Frankrike fortsetter å følge opp problemet med sjenerende støy for

en nabo. Når anlegget er i drift, er støymålingene innenfor grenseverdiene i tillatelsen. Men anleggets fysiske beliggenhet ved en elvebredd later til å forsterke sjenansen. En ekstern gransker undersøker situasjonen, og anlegget gjennomfører hyppig overvåking for å finne og redusere rotårsakene.

Brasil

I 2023 var Yara del av tre verserende saker i Brasil som gjaldt miljøkrav.

På grunn av oppkjøpet av Adubos Trevo fra Trevisa Group i 2000 har Yara sammen med andre selskaper knyttet til Trevisa Group vært nevnt i et søksmål knyttet til gruve- og blyindustriaktiviteter utført av førstnevnte selskap. Yara er, sammen med de andre selskapene, blitt saksøkt av en sammenslutning som representerer cirka 1 300 potensielle ofre i to separate søksmål. Søksmålene er knyttet til gruve- og blyindustriaktiviteter utført av selskapet Plumbum i to byer i delstaten Bahia i Brasil. Plumbum var tidligere en del av Trevisa-konsernet. Sakene ble reist i 2011 og 2012, men er fortsatt i en innledende

fase. Yara påtar seg ikke erstatningsansvar for potensielle skader som skyldes Plumbums virksomhet.

Yara er part i et søksmål i Barcarena i Brasil knyttet til potensiell jord- og grunnvannsfurensning forårsaket av de industrielle operatørene i industridistriktet siden 1970-tallet. Yara hadde en gjødselblandingsenhet der fra 2013 til 2019. Saken er for øyeblikket utsatt.

En sak verserer i rettssystemet knyttet til et utilsiktet utslipp av svovelsyre i sjøen under lossing av et skip i 1998 på en havn i Rio Grande. Flere selskaper er involvert, herunder Yara som aktuell eier av Adubos Trevo, som var én av kjøperne av lasten. Yara innrømmer ikke erstatningsansvar siden Yara eller Adubos Trevo verken var involvert i lossingen av lasten eller var eier eller operatør av losseterminalen. Relaterte søksmål er anlagt av lokale fiskere som krever kompensasjon for tapte inntekter siden fiskerivirksomheten ble stanset i en periode.

Lokale sosiale påvirkninger

Selv om det har vært begrenset med rapporter om faktiske påvirkninger på menneskehandel knyttet til Yaras heleide virksomhet eller forretningspartnere, er vi klar over at vi sannsynligvis er eksponert for denne risikoen siden vi driver virksomhet i land hvor disse problemene er utbredt, og siden vi har en kompleks verdikjede og et høyt antall forretningspartnere.

Menneskehandel har alvorlige konsekvenser. For Yara er dette derfor et vesentlig tema. Vi overvåker derfor kontinuerlig vår risikoeksponering og potensielle påvirkning og sikrer at vi har tilstrekkelige systemer på plass til å

I dette avsnittet:

- Menneskehandel

identifisere, redusere og utbedre hvis det er relevant.

Vi gjennomfører vurderinger av menneskerettighetspåvirkning for å kartlegge menneskerettighetsutfordringer som følge av Yaras virksomhet. De er avgjørende for å evaluere hvordan vi setter våre retningslinjer for menneskerettigheter ut i praksis. I 2021 gjennomførte eksterne sakseksperter vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger knyttet til vår virksomhet og logistikk til og fra sju av våre viktigste anlegg i Brasil. Et alvorlig funn var knyttet til risikoen for seksuell utnyttning av både voksne og barn i lastebilbransjen.

Retningslinjer

Etiske retningslinjer

Yara fordømmer alle former for menneskehandel og ufrivillig arbeid eller tvangsarbeid i vår egen arbeidsstyrke og verdikjede, i samsvar med ILOs definisjoner. Vi tillater ikke at jobbsøkere og arbeidstakere betaler rekrutteringsavgifter eller tilknyttede kostnader for å sikre seg en jobb i Yara, og vi beholder ikke arbeidstakernes personlige dokumenter eller begrenser deres bevegelsesfrihet. Yara mener et arbeidsforhold bør være fritt valgt og uten noen form for direkte eller indirekte tvang eller trussel, eller som på annen måte utnytter sårbare arbeidstakere. Mer informasjon finnes i Etiske retningslinjer og Etiske retningslinjer for forretningspartnere på side 98.

Prosesser

Yaras strategi for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger følger de seks trinnene og støtter opp under de tiltakene som er i OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Omfanget av våre aktsomhetsvurderinger omfatter internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, herunder tvangsarbeid og menneskehandel.

Særskilte aktsomhetsvurderinger som håndterer disse spørsmålene, omfatter våre målrettede vurderinger av menneskerettighetspåvirkninger samt vurderinger av menneskerettighetsrisiko. Sistnevnte inneholder en oversikt over land hvor vi er mer eksponert for brudd på arbeidslivsstandarder.

Les mer om Yaras tilnærming til menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger i Generelle opplysninger, side 99.

Tiltak

Ingen vesentlige overtredelser eller menneskerettighetsutfordringer knyttet til tvangsarbeid eller menneskehandel ble identifisert i 2023 i vår egen virksomhet eller hos våre forretningspartnere. Funnet knyttet til risikoen for seksuell utnyttning av både voksne og barn i lastebilbransjen fra vurderingen av menneskerettighetspåvirkninger i 2021 i Brasil har vært en prioritering.

Vurderingene slo fast at arbeidsforholdene til innleide lastebilsjåfører kunne være med på

å øke risikoen for menneskerettighetsbrudd. Lastebilsjåførene hadde lange og uforutsigbare venteperioder, dårlig eller ingen tilgang til venterom og lav, usikker inntekt. De fleste lastebilsjåførene er selvstendig næringsdrivende. De er atskilt fra familien i ukevis, og de sover og spiser i lastebilen. Dette ser ut til å være symptomatisk for lastebilbransjen i Brasil, og Yara har samarbeidet med andre selskaper og lokallag om å få bukt med risikoen. Tiltak ble iverksatt som følge av vurderingene og blir kontinuerlig fulgt opp og overvåket.

Yara tok følgende konkrete skritt i 2023:

- En erklæring mot utnyttelse og diskriminering av barn ble inkludert på alle nye Yara-sekker.
- Samarbeidsavtaler og partnerskap med lokale ikke-statlige organisasjoner og UNICEF om forbedring av lokalsamfunn rundt Yaras fabrikker videreføres. Disse samarbeidsavtalene og partnerskapene fastsatte referanser for ytterligere risikoreducerende tiltak.
- En lommeveiledning for sjåfører om temaene menneskerettigheter og utnyttelse av barn ble utviklet og delt ut, og den beskriver Yaras forventninger og annen kommunikasjon når nye sjåfører læres opp.
- En utdanningskampanje for lastebilsjåfører og lokale interessenter om utnyttelse av barn ble gjennomført i 2022, og utdanningsrelaterte og holdningsskapende tiltak fortsatte i 2023.
- Fysiske forbedringer av venteområdene for sjåfører, herunder bevisstgjørende materiell om temaet menneskerettigheter.

Humanitære gaver

I 2023 ga Yara penger til Røde Kors for å støtte deres arbeid med å avdekke, forebygge og lindre menneskelig lidelse og stress under krig, krise og konflikt, og til Flyktninghjelpen for å støtte deres arbeid med å beskytte rettighetene til mennesker på flukt i krisesituasjoner. Dessuten ga Yara til TV-aksjonen hvor Redd Barna var mottaker.

Vi gjør ære på våre røtter

Yara videreførte også sitt lang-siktige samarbeid med Norsk industriarbeidermuseum, godkjent som Verdensarvsenter Rjukan-Notodden Industriarv med lokaler på Vemork i Rjukan og Telemark Kunstmuseum på Notodden.

Vi feirer Oslo Pride

Som en del av Yaras kontinuerlige mangfolds-, likestillings- og inkluderingsforpliktelse var Yara en hovedpartner for Oslo Pride i juni 2023. Dette omfattet deltakelse i flere aktiviteter som Oslo Pride Parade, Oslo Pride Business Forum og Oslo Pride Park.

Urfolks rettigheter

Selv om vi ikke mener at noen av våre heleide virksomheter påvirker urfolks rettigheter i vesentlig grad, er temaet vesentlig for Yara på grunn av vår virksomhet i Pilbara i Australia som foregår i et område kjent som Murujuga.

Dette er et viktig kulturlandskap hvor vi finner én av verdens største samlinger av bergkunst knyttet til urbefolkning. I mange år har man vært bekymret for at luftutslipp fra all industrien i Murujuga utgjør en trussel mot bergkunsten.

Selv om studier per dags dato ikke har identifisert noen målbar påvirkning på bergkunsten eller andre kulturelle verdier som følge av industriutslipp, har Yara forpliktet seg til å jobbe og opprettholde en sterk relasjon med Murujuga Aboriginal Corporation (MAC).

I dette avsnittet:

- Fritt, forutgående og informert samtykke
- Kulturelle rettigheter

Retningslinjer

Etiske retningslinjer

Yaras virksomhet må ikke hindre urfolk i å utøve sine tradisjonelle rettigheter. Urfolk har rett til å bli informert og deretter bedt om samtykke ved beslutninger som berører dem. Konsultasjoner med urfolk vil bli gjennomført i samsvar med ILO-krav i god tro og i et format som passer omstendighetene, og målet vil være å oppnå enighet eller samtykke til de foreslåtte tiltakene.

Yara er opptatt av å unngå å øke etterspørselen etter ressurser som er avgjørende for lokalsamfunns næringsveier eller urfolks overlevelse. Vi respekterer rettighetene og interessene knyttet til landområder og vann som innehas av lokalsamfunn og urfolk som tradisjonelt eier eller bruker land der våre produksjonsanlegg eller gruveprosjekter skal lokaliseres.

Yara forventer at forretningspartnerne identifiserer og anerkjenner urfolk som er berørt av deres virksomhet, og at de respekterer og forebygger brudd på urfolks rettigheter. Les mer om våre retningslinjer på side 98.

Prosesser

Menneskerettighetsarbeid

Yaras strategi for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger følger de seks trinnene og støtter opp under de tiltakene som er i OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Omfanget av våre aktsomhetsvurderinger omfatter internasjonalt anerkjente

menneskerettigheter, herunder urfolks rettigheter.

Les mer om Yaras tilnærming til menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger i Generelle opplysninger, side 99.

Interessentinvolvering

Yaras prosedyre for interessentinvolvering beskriver tiltak som bør vurderes i kontakt med berørte lokalsamfunn i nærheten av vår virksomhet eller som er svært berørt av våre prosjekter. Les mer om vår prosedyre for forvaltning av interessenter i Generelle opplysninger, side 106.

Tiltak

Bergkunst i Murujuga

Vår Pilbara-aktivitet foregår i et område kjent som Murujuga, et kulturelt viktig landskap hvor vi finner én av verdens største samlinger av bergkunst knyttet til urbefolkning, og som vurderes tatt opp på Verdensarvlisten. Yara Pilbara forstår og respekterer den kulturelle betydningen av Murujuga for de tradisjonelle eierne og den lokale, nasjonale og globale betydningen av den eldgamle bergkunsten.

Vi fokuserer uavbrutt på å begrense påvirkningen fra våre fabrikker ved å redusere utslipp, og som en del av sine driftstillatelser har Yara installert omfattende målestasjoner. Men i mange år har det vært bekymring for at luftutslipp fra all industrien på Murujuga utgjør en trussel mot bergkunsten, og det har vært gjennomført betydelige studier for å evaluere denne risikoen. Pr. dags dato har ikke disse

studiene påvist noen målbare påvirkninger på bergkunsten eller andre kulturelle verdier som følge av industriutslipp. På tross av det mindre er et ytterligere ekspansivt overvåkingsprogram underveis som en del av Murujuga Rock Art Strategy (MRAS), ledet av myndighetene i Western Australia i samarbeid med Murujuga Aboriginal Corporation (MAC). Yara støtter aktivt opp om MRAS, som har som hensikt å styre ledelsen av Murujugas bergkunst inn i fremtiden.

Yara har jevnlig møter med MAC, herunder muligheter til å presentere for Eldrerådet. Vi har forpliktet oss til å fortsette arbeidet med å opprettholde et sterkt forhold MAC for å bevare kulturarven i området, og Yara Pilbara hilser nominasjonen til UNESCOs verdensarvliste velkomment.

Mer informasjon om overvåkingsprogrammet ledet av myndighetene i Western Australia finnes her: Program: Bergkunst i Murujuga.

Påvirkninger fra produkter og tjenester

Som gjødselselskap vet vi at kvaliteten på våre produkter og vår kunnskapsdeling med bønder har en sterk påvirkning på avlingene og avlingenes kvalitet og relaterte samfunns- og påvirkninger.

Vi mener at balansert gjødsling er avgjørende for beste landbrukspraksis og tilbyr en unik kombinasjon av plantenæring, ekspertise, verktøy og tjenester for å hjelpe bønder med å anvende bærekraftig landbrukspraksis, oppnå høyere næringsstoffeffektivitet og dyrke mer mat på mindre areal. Næringsstoffene i våre produkter erstatter dem som fjernes fra jorden ved innhøstingen, og bidrar til å hindre at jordsmonnet brytes ned og forringes, noe som kan føre til redusert fruktbarhet og lavere avlinger og kvalitet.

I dette avsnittet:

- Avlinger og kvalitet

Samtidig er landbruket en ressursintensiv aktivitet som innebærer risiko for jordsmonnet, økosystemene og det biologiske mangfoldet. Dette kan deretter omsettes til negative påvirkninger på bøndenes lønnsomhet og levebrød eller matsikkerheten i videre forstand. Mer informasjon om næringsstoffeffektivitet og regenerativt landbruk finnes under Biologisk mangfold, side 142.

Tiltak

Produktkvalitet

Å sørge for produkter av høy kvalitet er en prioritering for Yara. Våre retningslinjer for produktkvalitet er forankret i vår strategi og fungerer som et styringsgrunnlag for å sikre at vi har god styringspraksis for produktkvalitet gjennom hele produktlivssyklusen. I 2023 styrket vi styringsdokumentene og implementeringstiltakene for produktkvalitet.

Vi baserer våre tiltak på å sikre og opprettholde produktkvaliteten som følge av tilbakemeldinger fra interessenter, evalueringer og klagebehandling. I 2022 rullet

vi ut automatiserte Net Promoter Score (NPS)-undersøkelser i gjødselmarkedene i Tyskland, Frankrike, Polen og Italia, og til alle kunder av våre industrielle nitrater og basiskjemikalier i Europa. Dessuten gjennomførte vi en NPS-spørreundersøkelse om produktkvalitet i ti strategisk valgte land. På grunnlag av resultatene var vårt fokus i 2023 på å implementere forbedringstiltak og -planer. Vi planlegger å fortsette våre NPS-spørreundersøkelser med vekt på bredere data og dypere analyse.

I 2023 utviklet og lanserte vi også nettbaserte opplæringsmoduler for Yara-team om grunnleggende produktkvalitetselementer for å få en bedre forståelse av hvordan produktkvaliteten kan påvirkes i hele verdikjeden, og hvordan produktkvaliteten skaper verdi for sluttbrukeren og Yara.

Vi forbedrer våre produkter kontinuerlig, herunder gjennom forskning og utvikling. Forskjellige produkttegenskaper og elementer kan spille en vesentlig rolle for den samlede produktkvaliteten. Hvis for eksempel et tilsetningsstoff eller belegg ikke er

tilpasset oppbevaringsklimaet eller de aktuelle stedene, kan produkter tape seg i kvalitet. Vi fremmer ny utvikling og tester alternative sammensetninger og andre elementer for å gjøre produktene våre enda mer robuste gjennom hele livssyklusen.

Råvareforvaltning

Råvarer har en enorm innflytelse på våre produktkvalitetsegenskaper. For eksempel kan en endring i råvarekilder føre til fargevariasjon, påvirke løseligheten, redusere produksjonseffektiviteten eller forårsake inkludering av urenheter. I 2022 og 2023 la vi ned ekstra innsats for å sikre at næringsinnholdet og de fysiske egenskapene ved våre produkter oppfylte spesifikasjoner og kundekrav. Dette vil fortsatt være en prioritert oppgave i 2024, og vi vil fortsette med å kvalifisere innsatsfaktorer proaktivt og samarbeide med markedene om eventuelle endringer.

Bekjempe forfalskede produkter

Forfalskede produkter representerer en utfordring i flere av våre markeder. Disse produktene fremstår med like sekker, etiketter og navn i markedet, idet leverandørene prøver å

utnytte omdømmet til ekte varemerker. Noen forfalskede produkter er simpelthen gjødsel av lav kvalitet som hindrer veksten og fører til mindre avlinger. Andre inneholder fyllmidler og dessuten kjemikalier som kan skade avlinger og mennesker.

Vi har vedtatt en veiledning for beskyttelse mot forfalskede produkter, slik at Yara-teamet skal ha et sett prosedyrer og tiltak i kampen mot forfalskede produkter. Vi har benyttet forskjellige strategier, herunder produktmerking, forsegling, kundesjekkliste, sporingsinnretninger og inspeksjoner, og etablert verktøy som aktsomhetsvurderinger og andre tiltak. Vi skaper også bevissthet i verdikjeden, herunder vårt personell, våre forretningspartnere og våre bønder. I Brasil laget og delte vi ut hefter med informasjon om tegn på misligheter til bønder som kjøper produkter fra Yara.

Agronomisk forskning og utvikling

Vi arbeider nært med markedene for å finne måter vi kan øke avlingene og kvaliteten på gjennom våre produkter og løsninger. Yaras Agronomic Research and Development (YARD) er et globalt, tverrfaglig team av ledende agronomer og forskere som benytter vitenskapsbasert dokumentasjon til å fremme arbeid for å sikre utvikling og velstand for bonden og nå målene for miljøet. Dette arbeidet omfatter en avlingsspesifikk FoU-portefølje med det mål å effektivisere gjødselbruken, øke avlingene og avlingskvaliteten og dermed forbedre bøndenes utvikling og velstand.

Gjennom dette arbeidet utvikler vi planteneringsløsninger som er rettet mot spesifikke

avlingskrav og klima-, jord- og markedsforhold. Noen eksempler er:

- **RicaPapa fra Yara i Mexico og Argentina**

Yaras RicaPapa-program benytter en helhetlig strategi for å produsere flere poteter med effektiv bruk av ressurser og lavere påvirkning på miljøet. Mens potetavlinger bestemmes ved hjelp av knollenes antall og størrelse, påvirkes potetkvaliteten av flere faktorer, for eksempel stivelsesinnhold, hudkvalitet og sykdommer. Dette påvirker lagringsmulighetene og hvilke avlinger som kan markedsføres. Avling og kvalitet er avhengig av miljøforhold, men også sterkt påvirket av det næringsstoffprogrammet som anvendes. RicaPapa-programmet tilbyr anbefalinger for å sikre fullstendig balansert gjødsling, herunder kilde og type næringsstoffer, rater, tidspunkt og plassering. I Argentina dyrkes mer enn 20 000 hektar poteter under RicaPapa-programmet for avlingsløsninger. Mer enn én million hektar mais, hvete og bygg dyrkes dessuten etter lignende avlingsspesifikke programmer som Yara tilbyr.

- **NuestroCafé i Colombia og NossoCafé i Brasil**

Yara har opprettet en plattform for kaffebønder som omfatter anbefalinger om balansert plantenering, kunnskapsdelingsaktiviteter og muligheter for bønder til å gjøre seg synlige og bli anerkjent for sin kaffekvalitet gjennom Yara Champion-programmet. Denne plattformen er også blitt brukt til å styrke kvinners posisjon innen kaffedyrking og -produksjon. Mer

enn 220 000 kaffebønder, mange av dem småbrukere, var tilkoblet plattformen i 2022, og vi gjennomførte nesten 4 000 kunnskapsdelingsøkter.

- **MyAlmonds i California i USA**

Mandelbransjen i California, som produserer 80 prosent av verdens mandler, står overfor klima- og miljørelaterte utfordringer samt press fra myndighetene for å få på plass en mer bærekraftig praksis. I Modesto i California opprettet vi Yara North-America utklekkingsanstalt som et senter for forskning, løsningsstudier og kunnskapsdeling. Gjennom samarbeid med kunder, samarbeidspartnere og forskjellige teknologileverandører benytter vi gården til å studere og fremme innsikt i alle sider ved dyrkingssystemet. Den mest avanserte Yara-løsningen som er testet, er den såkalte MyAlmonds-strategien, som i studier har økt mandelavlingene i snitt med 18 prosent sammenlignet med et referanseprogram basert på typisk landbrukspraksis. Dessuten reduserte MyAlmonds andelen kjerner som ikke oppfyller standarder for salgbar kvalitet.

Vi har benyttet resultatene fra utklekkingsanstalten til å sikre skalerbarhet gjennom BetterSoil Alliance, som omfatter teknologipartnere og store gårder som er integrert med matkjeden. I 2023 hjalp Yara produserende deltakere med å gjennomføre denne løsningen på over 6 000 hektar i California og med å verifisere de positive resultatene digitalt.

Lytte til tilbakemelding om vår påvirkning

Å øke avlingene og kvaliteten er en primær målsetting bak utviklingen av produktene våre, og tilbakemeldinger fra bøndene viser ofte at vi lykkes med dette. I Kenya levert vi et balansert jordvennlig og rimelig produkt bestående av flere næringsstoffer, MICROP, som nådde mer enn 60 000 bønder. Disse bøndene rapporterte en 31 prosent økning i maisavlingene sammenlignet med den foregående sesongen.

Informasjonsrelaterte påvirkninger

Yaras produkter når ut til en lang rekke forbrukere og sluttbrukere over hele verden, hovedsakelig bønder og distributører, men også aktører i matverdikjeden. Tilgang på kvalitetsinformasjon om våre produkter og beste praksis knyttet til håndtering og bruk av dem er vesentlig for å maksimere de positive virkningene og begrense potensielle negative påvirkningene på våre interessenter.

Som minstestandard sikrer vi at produktene våre er ledsaget av nødvendig sikkerhetsinformasjon, se også Personikkerhet for forbrukere og sluttbrukere, side 193.

Vi jobber også proaktivt med å dele kunnskap og hjelpe kundene våre med å anvende den

I dette avsnittet:

- Tilgang til kvalitetsinformasjon

gjennom støtte på bakken og via digitale løsninger. Digitale løsninger spiller en stadig viktigere rolle i kontakten og dialogen med bønder. Særlig i markeder med småbrukere gjør digitale løsninger at vi kan formidle kunnskap og tilby bønder anbefalinger om plantenæring og støtteverktøy, for eksempel hyperlokale værmeldinger, på en effektiv og inkluderende måte.

Vi mener at alle som deltar i matproduksjon, bør ha en grunnleggende forståelse av agrobiologi og bærekraft. For dette formål har vi kondensert vår århundrelange kunnskap og ekspertise innen landbruk og plantenæring i målrettede læringsprogrammer, tilpasset de forskjellige behovene for målgruppene, se også Avlinger og kvalitet, side 189.

Tiltak

Etablere et sterkt kunnskapsgrunnlag i Yara

Våre agronomer og salgsagronomer jobber aktivt på åkere over hele verden for å hjelpe bønder med å bruke gjødsel mest mulig effektivt for å dyrke store avlinger av topp kvalitet. Deres landbrukskunnskap og -kompetanse innen lokale markeder og avlinger bidrar til å skille oss ut og fremme bedre landbrukspraksis. Blant de aktivitetene de tilbyr, finner vi blant annet avlingsklinikker, åkerdager, demonstrasjonsforsøk og en rekke kurs for bønder.

Yaras agronomikompetansesmodell (ACM) ble opprettet for ti år siden for å heve den generelle landbrukskunnskapen blant våre agronomer og salgsagronomer, til sammen mer enn 2 170 ansatte i 54 land. Siden 2021 har programmet vært levert gjennom en digital læringsplattform, hvor vi legger

ut e-kurs, videoer og annet innhold som er utviklet av Yaras eksperter. Læringsforløpene omfatter temaer som jordhelse, landbruks-teknikker og -verktøy samt gjødselproduksjon. Nytt innhold om klima, bærekraft og matverdikjeden ble lagt til i 2022. ACM hadde mer enn 950 aktive brukere fra 54 land i 2023, og hver bruker brukte godt over tre timer på å studere på plattformen.

Vårt Agronomy for All-program ble lansert i slutten av 2022 og er rettet mot alle Yara-ansatte som ikke jobber direkte innen agrobiologi, med en grunnleggende innføring i landbruk og gjødselmarkedet. En e-læringsmodul gir deltakerne mulighet til å lære om plantenæringsstoffer, jordhelse, klimaendring og prosessen for å skape en naturvennlig matfremtid. Pr. 31. desember 2023 hadde Agronomy for All ni innholdsmoduler med utvidet materiell og var tilgjengelig på 11 språk.

Interessentene våre har brukt 3 100 timer på samlet læring fra ACM-moduler med en gjennomsnittlig studietid pr. bruker på 3,2 timer. I 2023 delte vi også plattformen med over 200 eksterne interessenter, herunder bønder,

forhandlere og distributører som mottok opplæring som en del av lokale læringsinitiativer. I 2024 planlegger vi å lansere en læringsbane, RegAg, som vil ta for seg det grunnleggende om regenerativt landbruk for å øke kunnskapen om temaet.

Deling av kunnskap og verktøy med bønder

Yaras råd og anbefalinger er et produkt av den landbrukskunnskapen vi har opparbeidet oss gjennom mer enn hundre år fra åkerforsøksdata pluss den erfaringen og kompetansen lokale agronomer over hele verden sitter på. Den digitale revolusjonen har satt oss i stand til å overføre denne kunnskapen til digitale verktøy for gårder og bønder av alle typer og størrelser.

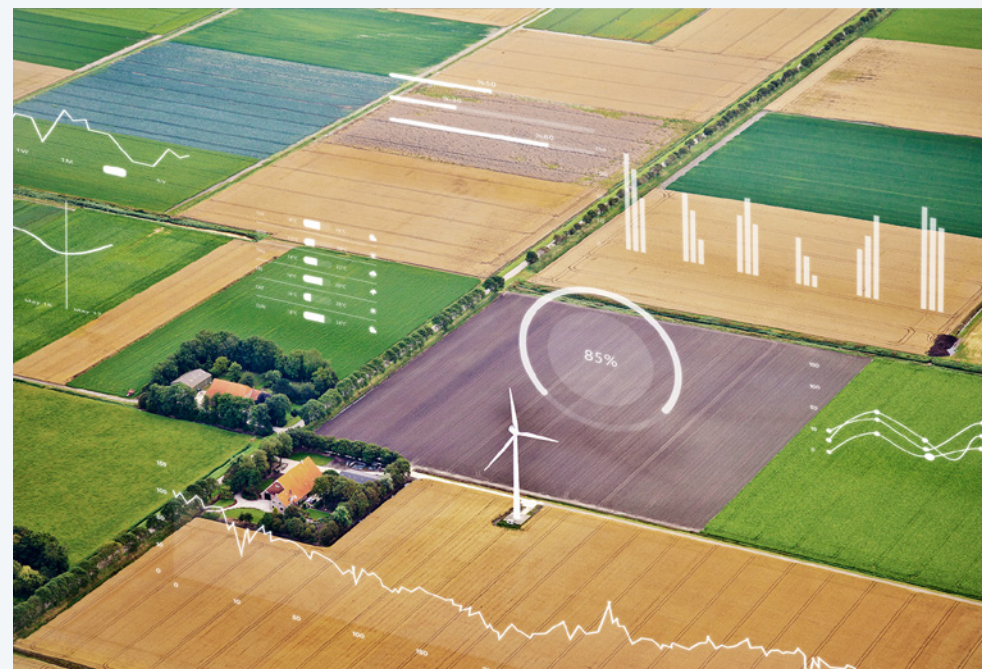
Yara AgTech Platform (YAP) kombinerer plantenæringskompetanse med data og innsikt. Den gjør at vi kan levere de integrerte digitale løsningene som er vesentlige for å håndtere bøndernes stadig skiftende behov. AgTech drifter løsningene og verktøyene gjennom anbefaling av plantenæring, naturvennlig analyse og gårds- og åkerforvaltning.

Noen av våre digitale løsninger er spesifikt rettet mot småbrukere, enten direkte eller ved å sørge for bedre støtte til bøndene fra detaljistene våre:

- **Atfarm** støtter bønder som vil anvende nitrogen (N) med presisjon og ta bedre beslutninger om plantenæring.
- **GrassN** hjelper bonden med å fastsette en gjødslingsplan og optimal klippeplan for eng- og beitemark basert på forventet avling.
- **Gjødselvaning** er en løsning som gjør at teknikere kan optimalisere avling, bærekraft og kvalitet samtidig som de slipper å gjette og bruke så mye tid.
- **Lavkarbon-PoC** viser klimagassresultater for matselskaper og tilknyttede bønder, i tillegg til anbefalinger for å redusere slike utslipp.

- **FarmCare** er en løsning bare for mobil som er rettet mot mindre bønder som dyrker ting som ris, hvete, sukkerrør og mais. Den tilbyr avlingsrådgivning og en gjødselkalkulator for å optimalisere tilførselen av plantenæring.
- **YaraBodega** er et nettbasert detaljhandelsverktøy som Yaras forhandlere kan bruke til å føre opp og selge produkter på nett. Det sørger for at detaljister og bønder settes i kontakt med hverandre ved å behandle detaljisten som en pålitelig rådgiver for bonden.

I 2023 åpnet vi også vår YaraFX Insight API-løsning for tredjeparter. Dette gjør at samarbeidspartnere kan integrere Yaras landbrukskunnskap i kunderettede digitale løsninger gjennom dynamisk åker- og avlingsspesifikk rådgivning gjennom hele avlingscyklussen for å bidra til bærekraftig landbrukspraksis og resultater, verdiskaping over hele verden og en naturvennlig matfremtid for alle.

Personlig sikkerhet

I Yara forstår vi at bransjen og produktene våre innebærer risikoer som kan påvirke forbrukere og sluttbrukere negativt hvis de ikke forebygges og reduseres. Vi legger stor vekt på ivareta menneskers helse, sørge for sikkerheten og beskytte miljøet i hele livssyklusen for våre produkter.

For å sikre ansvarlig helse- og sikkerhetsstyring for våre gjødselprodukter i hele verdikjeden, herunder konsekvensene for våre forbrukere og sluttbrukere, legger vi stor vekt på prinsippene om produktforvaltning og -sikkerhet. Vårt globale HMSK-styringssystem og rammeverk for produktkvalitet er hjørnesteiner i vårt produktforvaltningsarbeid og sikrer overholdelse av rettslige forpliktelser.

I dette avsnittet:

- helse og sikkerhet

Retningslinjer

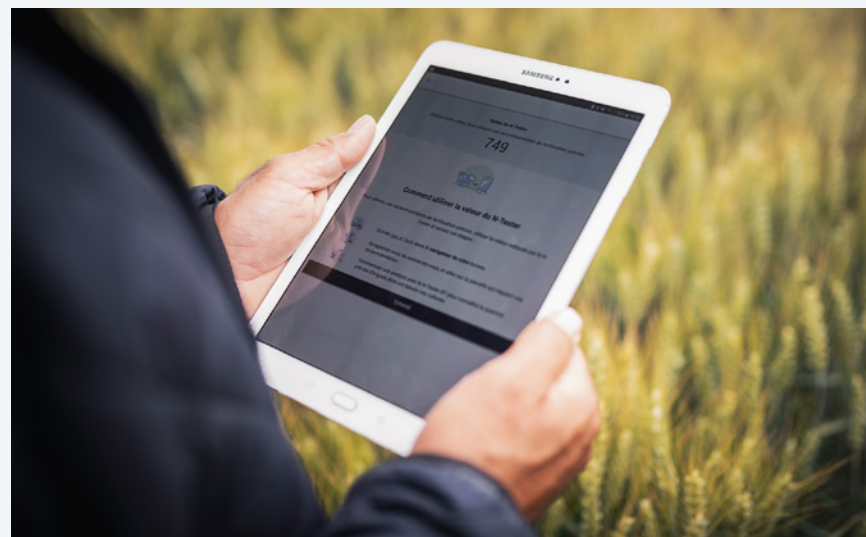
I våre HMSK-retningslinjer har vi forpliktet oss til å ivareta produktsikkerheten i samsvar med standarder for gjødselproduktforvaltning. Som en del av vår forpliktelse til å sørge for trygg og bærekraftig produktbruk sikrer vi at kundene, forbrukerne, sluttbrukerne og markedene våre motta omfattende informasjon om helse-, sikkerhets- og miljøaspektene ved våre produkter. Vi er påpasselig med å følge opp etterlevelse, kvalitet, sikkerhet og miljøavtrykk for produktene våre gjennom hele verdikjeden.

» HMSK-retningslinjer, side 98

Tiltak og prosesser

Vi tilbyr retningslinjer for sikker håndtering, lagring og transport av våre produkter og opplæringsprogrammer for å lære kunder, distributører og ansatte om sikker praksis. Dette omfatter informasjon om håndtering av kjemikalier, beredskap og beskyttelsestiltak. Vi fortsetter å innhente nødvendig kompetanse og gjennomføre nødvendige prosesser for å sikre etterlevelse.

Fremlegging av tilstrekkelig informasjon til kundene og sluttbrukerne våre skjer gjennom våre sikkerhetsdatablad. Vi skaper dessuten bevissthet rundt potensielle farer og formidler kunnskap om trygg produktbruk mens vi overholder gjeldende standarder. Vi verifiserer fareklassifiseringene mot lokal og regional lovgivning og publiserer denne informasjonen digitalt i landsspesifikke sikkerhetsdatablader på flere språk og på våre produktetiketter. Vi har elektroniske kopier av databladene og oppdaterer dem hvis det er relevante

Sikkerhetsdatablad og produktsikkerhetskort

Mangel på kunnskap om et kjemisk produkt kan føre til alvorlige ulykker eller skader for personene som håndterer eller bruker produktet, og for miljøet. Å forstå farer, eksponeringsnivåer og beskyttelsestiltak er avgjørende for alles personsikkerhet, herunder forbrukere og sluttbrukere av våre produkter.

Yara tilbyr cirka 40 000 sikkerhetsdatablad og produktsikkerhetskort på flere språk for våre markeder. Sikkerhetsdatabladet følger produktets livssyklus og beskriver risikoene forbundet med et kjemisk produkt, samtidig som det inneholder retningslinjer for sikker håndtering, lagring og bruk. Ved hjelp av sikkerhetsdatablader jobber vi for å forebygge helserisikoer, hindre fysiske farer som brann eller eksplosjon og begrense skadene på miljøet. Sikkerhetsdatablader inneholder nøkkelopplysninger om nødtiltak, medisinsk behandling og sikker transport og lagring.

Vi sikrer at vårt sikkerhetsdatabladformat følger internasjonale standarder fastsatt av FN under det globalt harmoniserte systemet for klassifisering og merking av kjemikalier (GHS) samt regionale og landsspesifikke bestemmelser og veiledere.

Nøkkeltall og mål

Produktforvaltning:

Vår europeisk gjødselvirksomhet ble re-sertifisert i henhold til Fertilizer Europe Product Stewardship Program i 2023. Sertifikatene er gyldige til 30. juni 2026.

Alle Yaras virksomheter som anvender IFA-programmet, ble sertifisert på nytt i 2023 og fikk anerkjennelsen «God drift». I 2024 vil vi fortsette å fokusere på å opprettholde, integrere og forankre «God drift»-nivået.

✔ **Oppnådd**

Revisjoner:

48 produktforvaltningsrevisjoner ble utført (mellom 2022 og 2023)

✔ **Oppnådd**

Etterlevelse

I 2023 registrerte Yara ingen vesentlige avvik fra regelverket eller frivillige retningslinjer vedrørende helse- og sikkerhetskonsekvensene av sine produkter eller tjenester. Vi følger opp alle rapporterte hendelser knyttet til kjemiske farer gjennom våre nødtjenester.

✔ **Oppnådd**

endringer og under den regelmessig planlagte tre-til-femårige revisjonssyklusen. Det meste av vår kommunikasjon om denne informasjonen skjer gjennom digitale kanaler, men sikkerhetsdatablader på papir fås også på anmodning via kundeservice i land hvor sikkerhetsdatablader på papir fortsatt er utbredt.

Produktforvaltning

Yara er forpliktet til å garantere ansvarlig forvaltning av gjødselprodukter ved å prioritere prinsippene om produktforvaltning og treffe tiltak for å hindre uautorisert tilgang eller misbruk av gjødsel. Vi sikrer at det treffes egnede tiltak langs hele gjødselverdikjeden fra produktutvikling og kjøp av råvarer, under produksjon og lagring, og i forsyningskjeden helt frem til sluttlevering og bruk på gården.

Våre produktforvaltningsprogrammer behandler kritiske områder som produktkvalitet, produktsikkerhet, miljøvern og sikker produksjon, noe som sørger for sikker håndtering av gjødsel på veien til sluttbrukeren.

Vår virksomhet er sertifisert i henhold til gjødselsektorens produktforvaltningsprogrammer, herunder Fertilizers Europes produktforvaltningsprogram og International Fertilizer Associations (IFA) program utenfor Europa, og er regelmessig gjenstand for interne og tredjeparts revisjoner.

Etterlevelse

For å sikre etterlevelse pålegger programmet vårt regelmessig vurdering av helse-, sikkerhets- og miljøpåvirkning for alle vesentlige produktkategorier. Disse evalueringene tar for seg hele livssyklusen til produktene våre,

herunder bruken av dem i gjødsel- og industriprodukter, og er i tråd med retningslinjene for produktforvaltning i gjødselsektoren og relevante reguleringer.

I EU/EØS-markeder er kjemiske produkter gjenstand for strenge bestemmelser i henhold til REACH (registrering, evaluering, godkjenning og begrensning av kjemikalier) og CLP (klassifisering, merking og emballasje) samt EUs gjødselproduktregelverk. Disse bestemmelsene sørger for at kjemikalier som brukes i produktene, er sikre og i samsvar. Vår innkjøpsprosess følger alle nødvendige krav, herunder formelle kontroller for kjemisk etterlevelse og at alle relevante stoffer er registrert i samsvar med dette.

Sosial inkludering

I Yara vil vi støtte opp om bøndene og skape positive ringvirkninger for de lokalsamfunnene hvor vi driver virksomhet. Vi mener at vår kjernevirksomhet som går ut på å produsere planteneringsprodukter, bidrar til matsikkerheten over hele verden, men vi er også forpliktet til å fremme sosial inkludering av våre forbrukere og sluttbrukere gjennom en rekke aktiviteter og initiativer.

Verdiskaping er én av de tre grunnpilarene i vår ambisjon om å skape en naturvennlig matfremtid, og vårt fokus er på å forbedre bøndenes inntekt og bærekraft og påvirke mangfoldet blant bøndene. Mer informasjon om vår strategi finnes på side 17.

I dette avsnittet:

- Bøndenes levebrød
- Matsikkerhet

Vi er også klar over at for å nå målene om en bærekraftig utvikling trenger verden en sterk landbrukssektor hvor det å være bonde innebærer et anstendig levebrød og stabile sosioøkonomiske vilkår. Vi ser et presserende behov for at planteneringsindustrien generelt, og Yara spesielt, maksimerer arbeidet med å brødfø verden samtidig som de negative konsekvensene for miljøet og samfunnet minimeres.

Tiltak og prosesser

Arbeidet for å forbedre matsikkerheten og bøndenes levebrød er forankret i vår forretningsmodell, og vi integrerer ofte målene om sosial inkludering av våre forbrukere og sluttbrukere i våre kommersielle produkter og løsninger. For Yara representerer bønder og lokalsamfunn en prioritert oppgave, og vi har forpliktet oss til å være en positiv påvirkningskraft for personene innenfor vår innflytelsessfære. Foruten å sikre produkter og informasjon av høy kvalitet bidrar vi til våre interessenters levebrød med spesifikke programmer, prosjekter og samfunnsinitiativer som fokuserer på sosial inkludering og påvirkning i de regionene hvor vi driver virksomhet. Nedenfor er en ikke-uttømmende oversikt over tiltak, prosesser, programmer og løsninger som viser hvordan vi jobber for å støtte opp om bøndenes utvikling og velstand.

Samfunnsansvar i Brasil

I Brasil anerkjenner vi de lokale forholdene med stor matusikkerhet og andre faktorer som skaper sosial ulikhet. Mot dette bakteppet fokuserer vi på fire grunnpilare for våre tiltak

– matsikkerhet, inkluderende landbruk, utdanning og lokal utvikling – og jobber særlig til fordel for de mest sårbare – barn og ungdom.

Mellom 2020 og 2023 omfatter våre bidrag

- positiv påvirkning for mer enn 545 000 utdanningsspesialister gjennom utdanningsinitiativer
- levering og støtte for 30 kjøkkenhager på skoler
- donasjon av mer enn 1 300 tonn av mat
- servering av fersk mat eller grunnleggende matkurver for 135 000 familier
- investeringer tilsvarende 3,4 millioner brasilianske real i tiltak for å støtte lokalsamfunn med humanitær hjelp

For å få maksimalt ut av vårt samfunnsansvarsarbeid samarbeider vi med UNICEF og GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit) samt lokale organisasjoner og offentlige institusjoner.

Rammeverk for sosiale påvirkninger

2030 – Yara Africa & Asia

Vi gjennomførte de første pilotprosjektene i rammeverket for sosiale påvirkninger 2030 i Yara Africa & Asia (YAA) i 2022 i tråd med selskapets strategiske ambisjon om å fremme utvikling og velstand for bønder. Vi har som mål å støtte opp om småbrukere og distribusjonskanalene som prioriterte målgrupper.

Fire ambisjoner har styrt arbeidet med å sikre varige sosiale ringvirkninger i YAA:

- fremme digital inkludering for bønder og landbruksvirksomheter
- legge til rette for økonomiske muligheter for kvinner og ungdom i landbruket

- fremskynde veksten for svært små, små og middels store kanalpartnere i landbruket i våre lokalsamfunn
- fortsette å bidra til matsikkerheten

Yaras lederskapsakademi

Yaras lederakademi (YLA) var fortsatt et viktig prosjekt i 2023 i arbeidet med å støtte bondesamfunn i regionen. YLA ble lansert i 2022 som en del av rammeverket for sosial påvirkning for å utvikle kompetansen og lederkapasiteten i svært små, små og mellomstore bedrifter i Yaras verdikjede. YLA-pilotprosjekter i 2023 i India og Kenya har allerede bidratt til kompetanseheving hos 1 000 eiere og ledere av svært små, små og mellomstore bedrifter i Yaras distribusjonskanal. YLA kurs er skreddersydd etter geografiske kontekster og tilbyr praktisk innsikt, virkelige eksempler og beste praksis innenfor den lokale og bredere landbrukskonteksten.

I 2023 samarbeidet YAA Social Impact med Equity Group Foundation i Kenya for å tilby opplæring i finansforvaltning for den første gruppen med ferdigutdannede fra YLA. Dette var viktig for å konsolidere det bedriftseierne hadde lært, og sikre varige ringvirkninger fra YLA. I 2023 brukte vi erfaringer fra pilotprogrammet i 2022 til å oppdatere programmet og sikre at fremtidige ferdigutdannede fra YLA mottar sertifisering fra et pålitelig organ som er anerkjent i landet eller regionen. Gjennomføringen av disse oppdateringene vil bli fullført i 2024 med fortsatt utrulling av YLA i India, Kenya og Tanzania.

Samfunnsansvarsinitiativer i Asia og Afrika

Andre eksempler på arbeidet for et bedre levebrød for bøndene og økt matsikkerhet i Asia og Afrika:

- I Tanzania ble AfricaConnect, vår felles digitale plattform som tidligere ga små risbønder tilgang til finansiering, innsatsfaktorer til gården, kunnskap og markeder, utvidet til å inkludere ris-, potet-, mais-, kaffe- og solsikkebønder. I 2023 ble ytterligere 130 000 bønder ønsket velkommen som en del av AfricaConnect. 3 106 bønder tok opp lån til innsatsfaktorer og andre tjenester, herunder avlingsforsikring, og over 5,4 millioner kilo ris, mais og poteter ble kjøpt fra bøndene til en rimelig pris.
- I India har vi jobbet for å tilby tilpassede hyperlokale avlingsplaner for bøndene. Målet er å gi informasjon om balansert gjødsling av avlingene, forbedre landbruksproduksjonen uten å påvirke jordhelsen og miljøet negativt og øke matsikkerheten og forbedre bondens levebrød på en bærekraftig måte. Gjennom programmet har 150 000 bønder implementert Yaras hyperlokale avlingsplan, og mer enn én million bønder har fått opplæring
- i bevissthet rundt balansert næring og jordhelse. I samarbeid med lokal samarbeidspartnere har vi bidratt til å støtte opp om mer enn 6 000 kvinnelige bønder.
- I Malaysia har Yara samarbeidet med Procter & Gamble og Center for Sustainable Small-owners ved Asia School of Business i Livelihood Improvement Initiative for å forbedre levebrødet til små oljepalmebønder. Målet er å øke avlingene med 30–50 prosent. 31. desember 2023 hadde nesten 250 bønder blitt med i programmet for å motta opplæring og veiledning i implementering av beste praksis for bærekraftig landbruk. Initiativet har også som mål å spre læringen til 8 000 småbønder.
- I Ghana har vi hatt Grow Ghana-initiativet for å bidra til småbrukernes levebrød og dermed matsikkerheten. Som en del av initiativet tilbød vi bøndene hver tredje sekk med gjødsel gratis, slik at de kunne redusere kostnadene sine vesentlig. Dette reduserte effektivt gjødselkostnaden pr. hektar med en tredjedel. Vi har også samarbeidet med småbønder og pålitelige samarbeidspartnere for å sikre tilgang

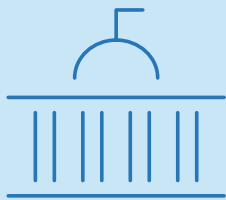
til plantenæringsløsninger, levere varige virkninger for bønder og i siste instans bidra til å styrke matsikkerheten i Ghana. 31. desember 2023 var i alt 18 000 tonn gratis gjødsel blitt delt ut til 100 000 bønder gjennom Grow Ghana-initiativet.

- Yara Myanmar startet opp et bedriftsledelseskurs for landbruket sammen med et lokalt universitet. Nettkursen ble lansert for å hjelpe bønder med å utvikle sine bedrifter ved å gi dem grunnleggende kunnskap om styring av tilbud og etterspørsel, bedriftsledelse, markedsføring og driftsledelse i landbrukssektoren. I 2023 var det flere uteksaminerte enn forventet i prosjektet, i alt 100 bønder.

Opplysningsarbeid for høyere standarder i landbruket

Foruten særskilte tiltak er formålet med vårt opplysningsarbeid også å skape bedre landbrukspraksis rundt om i verden.

- I India har Yara inngått en intensjonsavtale (MOU) med delstatsmyndighetene i Uttar Pradesh om verdikjeder for mango og potet, hvor Yara India vil tilby digital rådgivning, KI-basert kvalitetstesting, jordprøving og opplæring og kapasitetsbygging om plantenæring for bønder.
- I Canada har Fertilizer Canada jobbet for bredere beste ledelsespraksis samt en prosess for å få ny beste ledelsespraksis inkludert i On-Farm Climate Action Fund, en landbrukssubsidieordning som hjelper produsenter med å implementere slik beste ledelsespraksis.

Styringsinformasjon

Temaer

G1 Forretningskikk

Bedriftskultur og antikorrupsjon	198
Politisk engasjement	202
Skattepolitikk	204
Dyrevelferd	205

Bedriftskultur og anti-korrupsjon

Yaras forpliktelse til drive rimelig og ansvarlig virksomhet, gjennom hele sin egen virksomhet og verdikjede, er forankret i våre verdier og forpliktelser som konsern.

Det innebærer å fremme ansvarlighet ved å opprettholde egnede retningslinjer og praksis, ha nulltoleranse for misligheter og korrupsjon, respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og arbeidslivsstandarder, drive virksomhet på en åpen måte og fremme en bedriftskultur preget av respekt, ærlighet og redelighet. Ansvarlig forretningskikk er avgjørende for å bygge tilliten blant våre interessenter og en berettigelse til å drive virksomhet.

Yaras Ethics and Compliance-avdeling, ledet av konserndirektøren for etterlevelse, har et organisatorisk ansvar for å tilby et

I dette avsnittet:

- Bedriftskultur
- Korrupsjon og bestikkelser

klasseledende etikk- og etterlevelseshesprogram. Det spiller en vesentlig rolle i håndteringen av risiko knyttet til korrupsjon, misligheter, menneskerettigheter, forretningspartners integritet og tjenestefeil blant de ansatte. Avdelingen består av 17 heltidsansatte, med en konsernteam i Oslo støttet av et nettverk av Regional Compliance Managers. De regional etterlevelsesheslederne er ansvarlige for å gjennomføre Yaras complianceprogram, herunder tilby opplæring og veiledning i sine respektive regioner. Forebyggende tiltak, bevissthetsskaping og kunnskapsdeling er viktige prioriteringer for å overholde retningslinjene våre om nulltoleranse for misligheter og korrupsjon.

Yaras complianceprogram er avgjørende for å integrere våre forpliktelser og retningslinjer i virksomheten. Det består av 15 hovedelementer, og hvert element bidrar til å fremme ansvarlig forretningskikk i hele organisasjonen vår. Effektiviteten i complianceprogrammet evalueres årlig i forretningsplanprosessen, og en årlig modenhetsvurdering av programmet presenteres for styret. Yara har også en etterlevelsesheskomité ledet av konsernsjefen. Denne komiteen møtes hvert kvartal.

Retningslinjer

Etiske retningslinjer

Våre etiske retningslinjer definerer viktige prinsipper for vårt complianceprogram og beskriver vårt standpunkt og våre forpliktelser på en lang rekke temaer, herunder antikorrupsjon og menneskerettigheter, se side 98. Det er et obligatorisk e-kurs i de etiske retningslinjene.

Etiske retningslinjer for forretningspartnere

Ett av Yaras mål er å utvikle forhold til forretningspartnere som deler lignende verdier og utfører sin virksomhet på en etisk og lovlig måte. Vi forventer også at våre forretningspartnere krever det samme av sine egne forretningspartnere, særlig de som driver virksomhet for Yara. Gjennom våre etiske retningslinjer for forretningspartnere, som beskriver de rettslige forpliktelsene og integritetsstandardene Yara forventer at forretningspartnere skal overholde, kan vi sikre at Yaras krav og verdiforventninger er kjent for alle forretningspartnere, se side 98.

Prosesser

Integrity Due Diligence

Gjennom vår Integrity Due Diligence-prosess vurderer vi potensielle, nye og eksisterende forretningspartners integritet. IDD, sammen med våre retningslinjer for bærekraftige innkjøp, side 98, og styringsprosessen for etterlevelse hos leverandørene, side 178, brukes til å identifisere og håndtere etterlevelseshesrisiko i forsyningskjeden. Les mer om IDD-prosessen i Generell Informasjon, side 98.

Intern granskningsprosedyre

Formålet med vår interne granskningsprosedyre er å fastsette en standardisert, strukturert og effektiv prosess for granskninger, uavhengig av hvilken klagekanal som er brukt til varslingen. Granskninger kan også innledes uavhengig av Ethics and Compliance-avdelingen basert på observasjoner, et mandat, medieartikler eller funn fra Yaras interne risiko- og revisjonsavdeling. Yaras etiske retningslinjer krever at ansatte

rapporterer potensielle eller faktiske brudd på de etiske retningslinjene, lover og forskrifter og etiske misligheter. Flere kanaler er tilgjengelige, herunder linjeledere, HR, juridisk, HMSK, Regional Compliance Managers eller Ethics Hotline samt en egen e-postadresse. Alle som mottar en rapport om en etikk- og etterlevelseshes sak, skal videresende varselet innen 24 timer til Ethics and Compliance-avdelingen. Uavhengighet og kompetanse legges til grunn når det bestemmes hvem som skal lede granskningen av varslere. Justeringer av varslingsprosessen er blitt gjort i relevante land og områder i samsvar med EUs varslerdirektiv.

Yaras Ethics Hotline er tilgjengelig 24 timer om dagen, sju dager i uka, på over 50 språk og tilbyr anonym rapportering både for ansatte og eksterne varslere. Innen fem dager fra varsel er mottatt, opprettes innledende kommunikasjon med varsleren, og varselet prioriteres på grunnlag av forhånds etablerte kriterier. En foreløpig vurdering avgjør om det er hold i påstanden, og om det bør innledes en granskning. Prosedyren angir at alle granskninger skal gjennomføres ytterst konfidensielt innen et rimelig tidsrom og med jevnlig tilbakemelding til varsleren, at alle berørte parter rettigheter og garanterte beskyttelser skal ivaretas, og at meldinger til varsleren, den registrerte og vitner skal lukkes når granskningen er ferdig.

Tiltak

Compliancekultur

Vi jobber kontinuerlig for å fremme en bedriftskultur i Yara hvor de etiske standardene er høye, og hvor alle føler at de kan si fra når noe

ikke er som det skal. Vi fokuserer arbeidet på å veilede virksomheten, slik at de rette beslutningene blir tatt, og situasjoner som ikke lever opp til våre standarder, blir påpekt. Ethics and Compliance-avdelingen oppdaterer og deler veiledning regelmessig gjennom nyhetsbrev, annen kommunikasjonsinnsats og målrettet risikobasert opplæring for alle ansatte om temaer innen etikk og etterlevelse. Vår etiske lederopplæringsmodul blir kontinuerlig oppdatert, slik at den gjenspeiler vårt forretningsklima og tar opp relevante og målrettede etiske dilemmaer. Vi oppfordrer også alt personell til å fullføre tilgjengelige e-læringskurs om relevante temaer, for eksempel ansvarlig næringsliv og menneskerettigheter, trakassering, forebygging av mikroagresjoner og andre etikk- og etterlevelsestemaer.

Yaras etikkdag feires hvert år i forbindelse med FNs internasjonale dag for bekjempelse av korrupsjon og FNs menneskerettighetsdag og tar opp forskjellige temaer til debatt og kunnskapsdeling i selskapet. Hvert tredje år gjennomfører vi dessuten en intern etikkundersøkelse for å måle Yaras integritetskultur og veilede Ethics and Compliance-avdelingens arbeid. Undersøkelsen ble sist gjennomført i mars 2021 og viste at frykt for represalier var den vanligste årsaken til at ansatte var redde for å si fra. Som svar på dette utviklet vi programmet for overvåking av represalier i 2022, som ble videre implementert i 2023. Yaras styremedlemmer og toppledelse går foran med et godt eksempel og jobber også for å fremme en etisk bedriftskultur i Yara med uttrykkelig, synlig støtte og forpliktelse til Yaras retningslinjer for brudd på lover, forskrifter og våre etiske retningslinjer.

Styring av etterlevelsrisiko

Hele Yaras virksomhet vurderes for etterlevelsrisikoer via risikostyring. Etikk- og etterlevelsesavdelingen gjennomfører dessuten spesifikke regionale vurderinger av etterlevelsrisiko. Disse vurderingene ser på hvordan og i hvilket omfang Yara er eksponert for potensielle eksterne og interne risikoer for korrupsjon og menneskerettighetsbrudd, slik at vi kan identifisere og prioritere risikoer med utgangspunkt i lokale forhold. Finmaskede og skreddersydde handlingsplaner blir utviklet basert på iboende risikonivå og gjør at Ethics and Compliance-avdelingen kan sette av en forholdsmessig mengde ressurser til områder i samsvar med risikonivået. Flere typer korrupsjon er dekket i disse prosessene, herunder bestikkelser, ulovlige gratialer, økonomisk utpressing, smøring og interessekonflikter som kan føre til korrupsjon. Konsernsjefen, sammen med konserndirektørene, er endelig ansvarlig for organisasjonens rammeverk for risikostyring og gjennomføring. På konsernivå var det fortsatt en vesentlig risiko for bestikkelser og korrupsjon i 2023.

Varsling og beskyttelse mot represalier

Å sikre at de ansatte stoler på våre rapporteringskanaler og granskningsprosedyrer og tør å si fra når noe ikke er som de skal, er et viktig fokusområde for Ethics and Compliance-avdelingen. Programmet for overvåking av represalier er vårt viktigste initiativ for å øke de ansattes tillit og fortrolighet med å si fra gjennom proaktiv overvåking av represalier og tiltak som varslere kan oppleve etter varsling. Yara har observert en betydelig økning i den samlede andelen varslere om misligheter som rapporteres på en ikke-anonym måte. Dette kan være en indikasjon på økt tillit

til rapporteringskanalene og -prosessene. Dessuten fikk 106 sentrale ansatte opplæring i den interne granskningsprosedyren i 2023.

Forretningspartners integritet

Yara hadde rundt 30 000 aktive leverandører i 2023. Vårt egevalueringsskjema for risikobaserte aktsomhetsvurderinger er blitt fylt ut av cirka 30 prosent av leverandørene. I 2023 ble det levert ut 3 101 IDD-spørreskjemaer til potensielle nye leverandører, hvorav 1 931 ble fylt ut og godkjent, og sju ble avvist. De øvrige 1 163 IDD-spørreskjemaene ble avbrutt eller ikke fullført av forretningspartnern.

Formålet med prosessen for aktsomhetsvurderinger er ikke å avvise forretningspartnere, men i stedet identifisere integritetsrisikoer og redusere disse for å ivareta Yaras interesser. Hvis vi identifiserer negative risikoer i egevalueringsskjemaet for aktsomhetsvurderinger, innleder vi en dialog med forretningspartnern og er forpliktet til å påvirke dem til å overholde samme integritetsstandarder som Yara. Færre enn én prosent av våre forretningspartnere blir avvist årlig. I 2023 identifiserte vi ikke noen tilfeller hvor Yara sa opp eller ikke fornyet en avtale med en forretningspartner som et direkte resultat av overtredelser knyttet til korrupsjon.

Etikkdag

13. desember feiret Yara etikkdagen 2023 i forbindelse med FNs internasjonale dag for bekjempelse av korrupsjon og globale initiativ for å minnes 75-årsjubileet for verdenserklæringen om menneskerettighetene på FNs menneskerettighetsdag. Dagens tema var «Å gjøre det rette – å gjøre de rette valgene» mens man arbeider i Yara, og fokus var på følgende temaer:

- Forretningsintegritet
- Etiske verdier og etiske atferd
- Menneskerettigheter i Yara

Det virtuelle arrangementet tiltrakk seg over 1 000 ansatte og viste flere interne og eksterne eksempler på varsling og mot til å gjøre de rette valgene. Et opptak ble gjort tilgjengelig på tre språk for dem som ikke kunne delta på direkten.

Nøkkeltall og mål

Opplæring i etikk og etterlevelse

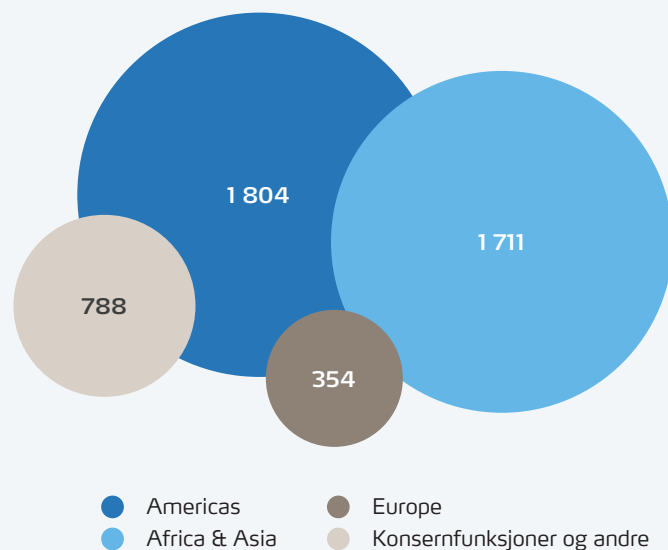
Opplæring og kommunikasjon er viktige elementer i vårt etterlevelsprogram, som omfatter

- Etikk på intranett: klar, praktisk veiledning for alle Yara-ansatte
- E-læring i de etiske retningslinjene: obligatorisk for alle nyansatte med tilgang til PC i løpet av de tre første månedene etter ansettelse. Nåværende ansatte gjentar opplæringen annethvert år
- E-læringskurs: tilgjengelige på 15 språk om flere temaer i de etiske retningslinjene, herunder et obligatorisk kurs om konkurranserett
- Fysisk opplæringsprogram: Interaktive økter behandler temaer fra de etiske retningslinjene, herunder antikorrupsjon, smøring, interessekonflikter, etisk ledelse, gaver og gjestfrihet og underholdning samt menneskerettigheter
- Introduksjon til etikk og etterlevelse: obligatorisk som en del av HR-onboardingen
- Veiledningsark, nyhetsbrev og håndbøker: om alle temaer som er omfattet av de etiske retningslinjene og tilgjengelig på flere språk

I 2023 var samlet antall ansatte som hadde fullført e-læringen om de etiske retningslinjene, 11 879 (av de 12 093 ansatte som hadde tilgang til læringsplattformen), tilsvarende en gjennomsnittlig fullførelsesprosent på 98 prosent. Den obligatoriske e-læringen omfatter alle temaer i de etiske retningslinjene, herunder antikorrupsjon og menneskerettigheter. E-læringen ble revidert i 2023.

Personlige kurs i 2023

Deltakere

Regionale etterlevelsledere leverte egen opplæring i etikk og etterlevelse til 4 657 ansatte i 2023. Denne opplæringen omfatter antikorrupsjon som et eget tema.

Etikk og etterlevelse i tall

4 657

ansatte fikk personlige kurs i risikobasert etikk og etterlevelse

Mål for 2023: 3 500

98 %

fullførte e-læringen om de etiske retningslinjene

Mål for 2023: 95 %

827

anmodninger om veiledning

2022: 660 anmodninger om veiledning

139

varsler om tjenestefeil

2 022 159 varsler om tjenestefeil

Alle medlemmer av Yaras styre og konsernledelse rådspørres om og godkjenner årlige oppdateringer av de etiske retningslinjene. To ganger i året får styret en oppdatering på status for Yaras complianceprogram fra konserndirektøren for etterlevelse. Alle medlemmer av organene er med i de nettbaserte og fysiske etterlevelsesopplæringsprogrammene og i kravet til oppfriskningskurs annethvert år i de etiske retningslinjene.

Varsler om tjenestefeil i 2023

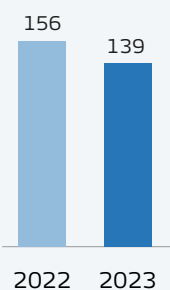
Yara har en plikt til å undersøke alle rapporter som kommer inn, og alle varsler behandles fortrolig. I 2023 registrerte vi 139 varsler til Ethics and Compliance-avdelingen, ned fra 156 i 2022. Vi ser at bevisstheten i organisasjonen fortsatt er høy, men det er likevel viktig å sikre at de ansatte stoler på rapporteringskanalene og granskningsprosessene for å opprettholde vår sterke varslingskultur. Den

fortsatte økningen i andelen varsler som er ikke-anonyme, tyder på at vår innsats i denne forbindelse har en positiv virkning.

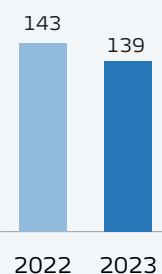
28 av varslene ble plassert i risikokategorien korrupsjon, noe som omfatter underkategoriene interessekonflikter, bestikkelser og konkurranserett. Av disse varslene ble 24 løst innen rapporteringsperioden, og 12 ble dokumentert i samsvar med Yaras granskningsprosedyre. I 2023 førte disiplinærtiltak som følge av granskninger til 41 avskjedigelser og 31 advarsler (det kan være flere disiplinærtiltak pr. granskning).

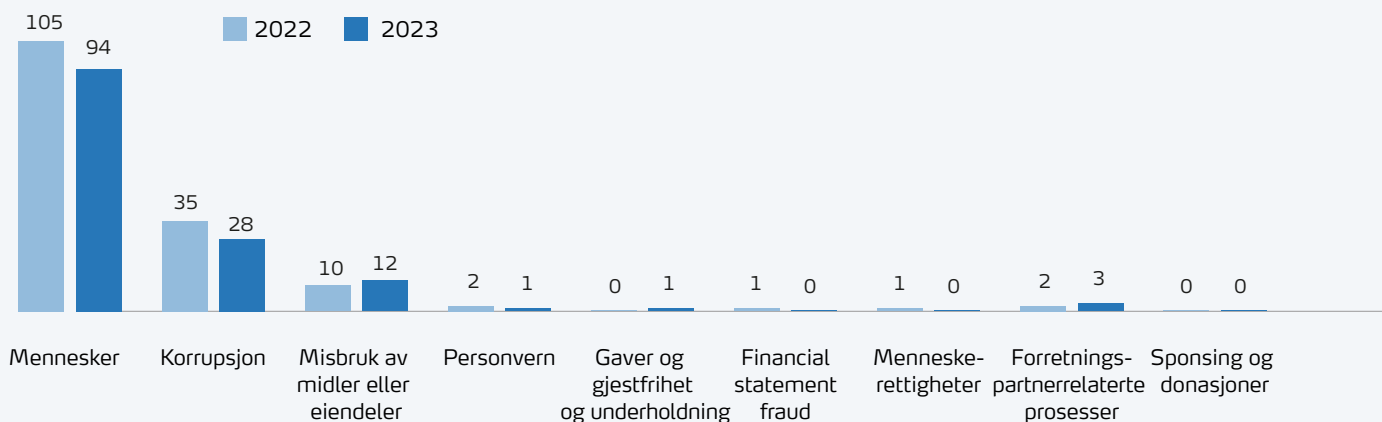
Totalt antall varsler

Varsler løst innen rapporteringsperioden

Antall varsler etter sakskategori

Politisk engasjement

Yara ser politisk engasjement som en integrert del av samarbeidet mellom myndigheter, interessenter og næringsliv som er vesentlig for matsikkerheten og for å skape en naturvennlig matfremtid.

Politisk engasjement på alle nivåer, og i alle kontekster hvor Yara driver virksomhet, enten det er lokale landbrukssamfunn, produksjons- og distribusjonsanlegg eller ved globale arrangementer på høyt nivå, er avgjørende for å dele og motta viktig informasjon, og for å bygge en felles forståelse av våre felles utfordringer og mål. En etisk og ansvarlig strategi for politisk engasjement er viktig for lokal, regional og internasjonal styring.

Retningslinjer

All lobbyvirksomhet fra eller på vegne av Yara må overholde alle gjeldende lover, forskrifter, og Yaras etiske retningslinjer som veileder Yaras politiske opplysningsarbeid og lobbyvirksomhet. I samsvar med de etiske retningslinjene tilbyr ikke Yara gaver eller annen støtte til politiske partier eller individuelle politikere, eller til andre politiske, religiøse eller ideologiske enheter. Vi søker å være åpne

om våre aktiviteter og vårt proaktive engasjement med offentlige beslutningstakere og andre interessenter, for eksempel mediene, sivilsamfunnet, sektorsammenslutninger og internasjonale institusjoner.

Ingen økonomiske og ikke-økonomiske politiske bidrag ble gitt direkte eller indirekte av Yara i 2023.

Opplysningsarbeid og lobbyvirksomhet

Yara er aktiv gjennom flere fora, gjennom forskjellige bransjeorganisasjoner og direkte møter med offentlige myndigheter og deltar i konsultasjoner om temaer som er vesentlige for Yara, og på arenaer vi anser som viktige for å støtte en bærekraftig omstilling av matsystemene, avkarbonisere bransjen og ivareta matsikkerheten. Avsnittet om interessentinvolvering beskriver våre viktigste involveringsaktiviteter og medlemskap, se side 50.

De posisjonene vi driver lobbyvirksomhet for, skal være bygget på konsekvensvurderinger, kunnskap og/eller vitenskap. Vårt politiske engasjement gjenspeiler standpunktene og informasjonen som er offentliggjort via nettstedene våre, offentlige arrangementer, høringsuttalelser og deltakelse i bransje- og forskningsorganer.

Yara er engasjert i flere foreninger og organisasjoner over hele verden. Noen av disse organisasjonene driver opplysningsarbeid og lobbyvirksomhet for forskjellige formål. Mange medlemsorganisasjoner og

partnerskap er viktige for å nå målene i Paris-avtalen og virkeliggjøre Yaras visjon om et samarbeidsbasert samfunn og en verden uten sult som viser respekt for verden.

For å sikre at vi fronter samkjørte standpunkt om klima og natur, har vi fastsatt et sett forventninger til organisasjonene vi er medlemmer av, og som driver lobbyvirksomhet på vegne av selskapet og bransjen:

- støtte opp om målene i Paris-avtalen og naturavtalen Global Diversity Framework
- anerkjenne at menneskenes virksomhet påvirker klimaendringer og naturtap
- støtte opp om tiltak for å redusere klimagassutslipp, for eksempel karbonprising som et verktøy for å fremskynde det grønne skiftet
- oppfordre til åpenhet om utslipp

Disse forventningene finnes på vårt konsernnettsted, www.yara.com.

Vi kartlegger organisasjoner vi er medlemmer av for å sikre at de ikke motsetter seg Paris-avtalen eller naturavtalen Global Diversity Framework. Dette er et pågående arbeid.

Yara kan benytte lobbyister til å jobbe for seg. Lobbyister blir utsatt for en aktsomhetsvurdering i samsvar med Yaras instruks for aktsomhetsvurderinger. Lobbyister må alltid opplyse at det er Yara. Yaras lobbyvirksomhet på EU-plan er omfattet av EUs åpenhetsregister, en database over representanter som gjennomfører aktiviteter for å påvirke EUs politikk og beslutningsprosess. Yaras utgifter til PR i EU er angitt i det europeiske åpenhetsregisteret under den juridiske

personen Yara Belgium S.A. (ID-nummer: 68208004617-79)

Yaras opplysningsarbeid fokuserer på de tre prioriteringene i selskapets strategi

1. **Klimanøytralitet** – løsninger for å avkarbonisere landbruk, transport og energi
2. **Regenerativt landbruk** – forbedringer innen de fem hovedtemaene klima, jordhelse, ressursbruk, biologisk mangfold og verdiskaping.
3. **Verdiskaping** – matsikkerhet, sunt kosthold og bærekraft og inntekter blant bøndene

Klimanøytralitet

Yara jobber for å fremme lavkarbonlandbruk. Dette omfatter å se nærmere på potensialet for et frivillig karbonmarked for landbruk.

EUs politikk om klimanøytralitet

Yara er aktivt engasjert i debatten om EU-politikk, reguleringer og finansieringsordninger knyttet til klimanøytralitet. Noen av de viktigste temaene Yara har engasjert seg i, er knyttet til avkarbonisering. Nærmere bestemt har vårt fokusområde vært klimalovgivning som direkte påvirker gjødselsektoren. Siden vi er aktør i den energiintensive industrien og står overfor utfordringen med å avkarbonisere produksjonsprosesser hvor utslippskutt er spesielt krevende, er energipolitikk også en prioritert oppgave for oss. Dette førte også til at vi jobbet med hydrogenpolitikk på EU- og medlemsstatsnivå og støttet Yara Clean Ammonia-initiativer. Blant de andre avkarboniseringsbanene ble karbonfangst og -lagring

(CCS) ett av de målrettede politiske områdene hvor vi er aktivt engasjert. Dette støtter opp om selskapets synlighet og bidrar til å utvikle et gunstig EU-rammeverk for CCS-prosjekter.

EUs direktiv om fornybar energi (REDIII)
REDIII fastsetter ambisiøse mål for fornybar energi i industrisektorene i EU, men hovedutfordringen vil bli de forskjellige måtene EU/EØS-medlemsstatene vil gjennomføre det på. For å unngå fragmentering av det indre marked har vi oppfordret Europakommisjonen til å utstede retningslinjer for gjennomføring, og mener at målene for fornybar energi bør suppleres med insentiver for å øke etterspørselen etter bærekraftige produkter.

Karbonfangst og -lagring (CCS)

Vi mener CCS er avgjørende for å oppnå karbonnøytralitet. Et foreløpig CCS-rammeverk er nødvendig for å skape et CCS-marked, slik at CCS-løsninger blir mer konkurransedyktige og livskraftige sammenlignet med konvensjonell produksjon. Foregangsselskaper som Yara tar kostnadene ved å være innovative. Andre regioner av verden beveger seg allerede i denne retningen, og Europa må ikke bli akterutseilt.

Karbondollordning (CBAM)

Yara har i sitt opplysningsarbeid uttrykt støtte for CBAM som et klimaverktøy for å sikre rettferdig konkurranse på hjemmemarkedet og støtte karbonprising for å sikre at lavutslippsteknologier og -produkter blir tatt i bruk. CBAM bør imidlertid omfatte en eksportløsning for å sikre konkurranseevne for EUs næringer i globale markeder. Ellers vil EU bare flytte klimagassutslippene et annet sted og

øke karbonlekkasjen og klimagassutslippene globalt.

Finansiering knyttet til avkarbonisering og produksjon
Offentlig finansiering for avkarboniseringsprosjekter fortsetter å være et relevant tema. I USA, i kjølvannet av Inflation Reduction Act (IRA), ser Yara på mulighetene for å benytte seg av insentivene. Yara har kunngjort utvikling og bygging av et produksjonsanlegg for lavkarbon-ammoniakk med CCS i Texas sammen med Enbridge Inc. BASF og Yara har også meldt at de ser på gjennomførbarheten av et verdensskala ammoniakkproduksjonsanlegg med CCS i USA kystområdet langs Mexicogolfen i USA.

Yaras hovedbudskap til EU knyttet til finansiering for avkarbonisering er behovet for å øke budsjettet, at kumulering av støtte fra Den europeiske hydrogenbank og andre offentlige finansieringsordninger bør være tillatt, at Hydrogenbanken bør støtte lavkarbon («blå») hydrogen i tillegg til fornybar («grønt») hydrogen. Vi jobber også for at ordningen skal være sektorspesifikk for bransjer underlagt mål for fornybare drivstoff av ikke-biologisk opprinnelse (RFNBO), for eksempel hydrogen produsert via elektrolyse ved bruk av fornybar elektrisitet.

Lokale avkarboniseringsveikart

Yara har vært i dialog med både føderale og lokale myndigheter for å bidra til å utvikle avkarboniseringsveikartet deres. Eksempler på dette er avkarboniseringsprosjekter i Brunsbüttel i Tyskland og Le Havre i Frankrike.

Regenerativt landbruk og bærekraftig landbruk

Yara arbeider med myndigheter og andre eksterne interessenter for å dele kunnskap om naturvennlig landbruk og selskapets ambisjoner på dette området. Vi jobber for å støtte myndighetenes prioriteringer knyttet til regenerativt landbruk og jordhelse for å hjelpe omstillingen til en mer bærekraftig landbrukspraksis.

For at omstilling av det globale matsystemet skal skje, må det støttes opp under av relevant politikk. Dette er grunnen til at Yara er aktivt engasjert i debatten om EUs retningslinjer, regelverk og finansieringsordninger knyttet til regenerativt landbruk og bærekraftig landbruk. Med bare seks vekstsesonger igjen for å oppnå EUs jord til bord-ambisjoner har vi jobbet for en større utrulling av verktøy og støtte for dem via EUs felles landbrukspolitikk (CAP). Ved å støtte bønder med digitale verktøy og råd om smart, bærekraftig landbrukspraksis kan vi hjelpe dem med å optimalisere avlinger ytterligere, produsere sunnere avlinger og beskytte jorden, samtidig som vi også reduserer karbonavtrykket.

I Yara ser vi regenerativt landbruk som én av konkrete løsningene for å omstille det globale matsystemet, forbedre den globale tilgangen på sunn mat og i siste instans virkeliggjøre vår ambisjon om å skape en naturvennlig matfremtid. Som en del av dette arbeidet utarbeidet Yara i 2023 sitt posisjonsdokument om regenerativt landbruk og jobber med en rekke forskjellige interessenter for å få på plass et felles globalt rammeverk, herunder One Planet Business for Biodiversity (OP2B),

Andre temaer

- **Kontinuitet i handel, forsyningskjede:** Yara støtter opp om posisjoner for å sikre transport av nødvendig gjødsel (som en essensiell vare) for å unngå knapphet på matvarer.
- **Forutsigbare reguleringer:** Et forutsigbart regelverk på de stedene hvor vi driver virksomhet, er viktig for å kunne sikre oss nødvendig investeringskapital. Energiltilgjengelighet er viktig og påvirkes av usikkerhet knyttet til reguleringer.
- **Samarbeid med lokalsamfunn:** Yara har som mål å være en god partner og nabo til de lokalsamfunnene hvor vi har eller planlegger å ha virksomhet. Dialog med lokale myndigheter om forskjellige temaer er et av de midlene vi bruker for å nå dette målet. Vi søker også å dele vår innsikt med nasjonale offentlige tjenestemenn og utvalgte tjenestemenn når det er mulig og hensiktsmessig.
- **Euro 7-standarder om bilutslipp** for bedre luftkvalitet for Europas innbyggere ble støttet av Yara.

Sustainable Agriculture Initiative (SAI) Platform, Sustainable Markets Initiative (SMI) og Food Collective.

Forpliktelse for naturen

I 2023 forpliktet vi oss til å kartlegge påvirkninger og avhengighetsforhold med hensyn til naturen, inkludere naturen som et tema i Yaras forretningsstrategi hvis det ble vurdert som vesentlig, og starte innledende rapportering om naturdata for rapporteringsåret 2023.

Opplysningsarbeid om jordhelse og jordrett
Jordsmønn er avgjørende for langsiktig bærekraft og lønnsomhet i det globale landbruket, herunder Europa. I 2023 har Yara derfor uttrykt støtte til EUs forslag til lov om jordsmønnsovervåking og dens hovedmålsetting som et viktig skritt mot et omfattende og sammenhengende rammeverk for jord. Men for å sikre at loven hjelper industrien, bøndene og andre interessenter med å få mest mulig ut av jorden, har Yara oppfordret beslutningstakere til ytterligere å ta til seg konseptet med balansert plantenæring, unngå dobbelt lovgivning og anerkjenne forskjellige typer jordsmønn og arealer.

Næringsstoff- og nitrogeneffektivitet

Næringsstoffer går fortsatt tapt langs hele næringsmiddelkjeden. Forvaltning av næringsstoffer for å øke næringsstoffeffektiviteten er et grunnleggende tema innen bærekraftig landbruk. Yara jobber for å

redusere tap av næringsstoffer ved å forbedre næringsstoffeffektiviteten og dermed unngå avlingstap, utsetting av produksjon til regioner med lavere standarder og forringelse av jordens fruktbarhet. Dessuten jobber Yara for nitrogeneffektivitet som en betydelig og målbar del av en balansert næringshåndtering som påvirker menneskers helse, klima og miljøet.

Verdiskaping og matsikkerhet

Yara jobber aktivt med myndigheter og lovgivere for bedre å forstå sammenhengen mellom matsikkerhet, gjødsel, næringsrike avlinger og sunt jordsmønn.

Yara jobber for verdiskaping blant småbønder som en forutsetning for matsikkerheten. Betydningen av småbønder i det globale mat-systemet er også avgjørende når vi kjemper for nasjonale gjødselplaner og subsidieordninger for bønder.

Vi har deltatt i debatten om det nye, ustabile europeiske markedet vi må drive virksomhet i. Her har hovedfokus vært å sikre at EUs gjødselbransje er robust og konkurransedyktig, både som en måte å sikre at EUs landbruksbaserte matverdikjede er uavhengig på i den aktuelle geopolitiske konteksten, og at bærekraftig gjødsel i EU/EØS kan konkurrere med mer karbonintensive alternativer fra produsenter utenfor EU.

Skattepolitikk

Yaras skattepolitikk fastsetter at vi skal opptre etisk og i samsvar med verdiene og prinsippene i våre etiske retningslinjer når vi håndterer skatter.

Vi har en operativ og kommersiell tilnærming til skatt, og vi ønsker åpenhet og en åpen dialog med skattemyndighetene. Vi søker ikke kunstige skattestrukturer og mener skatt bør betales der verdiskapingen skjer. Vi rapporterer i samsvar med lokale og globale bestemmelser og våre etiske retningslinjer.

» Skattepolitikk på www.yara.com

Hvert år publiserer vi en fullstendig land-for-land-rapport i samsvar med EU-forordning 2013/34 og regnskapsloven.

» Land-for-land-rapport 2023 på www.yara.com

Dyrevelferd

Dyrevelferd og fravær av mishandling er et viktig bærekraftsaspekt. I Yara er vi klar over det etiske ansvaret vi har for å forebygge og redusere eventuelle negative påvirkninger og maksimere de positive virkningene for dyr.

Yara har en portefølje av fôrmidler og tilsetningsstoffer. Våre retningslinjer for dyrefôrsikkerhet inngår i HMSK-retningslinjene, se side 98. Vi unngår dyreforsøk og velger alternative in vitro-metoder når det er mulig. Dyretesting kan gjennomføres først når myndighetene krever det, og når det er mulig, gjennom sektorspesifikt samarbeid for å erstatte, redusere og finjustere dyretestingen og rapportere eventuelle problemer.

Sertifiseringer

Vi sikrer at dyr ikke blir skadet gjennom våre produkter, men at de i stedet bidrar til dyrevelferden. Fordi vi er involvert i verdikjeden for dyrefôr, jobber vi for å identifisere og administrere dyresikkerhet og påfølgende risiko for matsikkerheten. De enhetene som produserer, håndterer, markedsfører og selger fôrmidler og tilsetningsstoffer, har nødvendige godkjenninger og tillatelser fra respektive lokale myndigheter og er sertifisert i henholdt til anerkjente sertifiseringsordninger for førsikkerhet.

Alle sertifiseringsordninger for førsikkerhet, herunder GMP+, FAMI-QS, FEMAS, UFAS, TASCC og Qualimat, er gjensidig anerkjent for å innfri tilsvarende forventninger til HACCP-risikovurderinger og sørge for fôr- og matsikkerhet. Tolv Yara-anlegg har enten GMP+ eller tilsvarende sertifikater for førsikkerhet: Vilnius, Sluiskil, Esbo, Oslo, Dülmen, Tertre, Vlaardingen, Pocklington, Kokkola, Glomfjord, Le Havre og Brunsbüttel.

I 2023 startet vi et prosjekt for å gjøre om GMP+-sertifikater for enkeltstående anlegg til et sertifikat for flere anlegg. Viktige tiltak som er gjennomført frem til nå, omfatter gjennomføringen av styringssystemet for førsikkerhet ved flere anlegg og utvikling av en komplett HACCP-risikovurdering. Målet er å oppnå sertifisering for flere anlegg i 2024.

Hvordan vi lever opp til rapporteringsstandarder og forventninger

Dette avsnittet gir leserne veiledning i hvordan og hvor vi behandler anbefalinger fra Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD), åpenhetsloven, likestillings- og diskrimineringsloven og de universelle standardene fra Global Reporting Initiative (GRI).

TCFD

Anbefalte opplysninger fra TCFD

TCFD-anbefalte opplysninger		Hvor
Selskapsledelse	a) Styrets tilsyn	58–60, 82
	b) Ledelsens rolle	59–60, 82
Strategi	a) Klimarelaterte risikoer og muligheter	18–23, 87, 129, 132–134, 226–227
	b) Påvirkningene av klimarelaterte risikoer og muligheter	18–23, 87, 129, 132–134, 226–227
	c) Robusthet i organisasjonens strategi	18–23, 132–134, 226–227
Risikostyring	a) Prosesser for identifikasjon og vurdering av klimarelatert risiko	133–134, 226–227
	b) Prosesser for håndtering av klimarelaterte risikoer	18–23, 82, 129–136
	c) Integrering av klimarelaterte risikoer i den overordnede risikostyringen	18–23, 58–60, 82
Nøkkel tall og mål	a) Parametere som brukes til å vurdere klimarelaterte risikoer og muligheter	Se tabell på motstående side
	b) Klimagassutslipp i scope 1, 2 og 3	24, 28–30, 136
	c) Mål som brukes til å håndtere klimarelaterte risikoer og muligheter	24, 28–30, 129–136

TCFD-parameterkategorier

Anbefalte parameterkategorier fra TCFDs Guidance on Metrics, Targets, and Transition Plans 2021

TCFD-parameterkategorier	Yaras parametere og rapportering	Hvor
Klimagassutslipp	Scope 1- og 2-utslipp	24, 28, 130–131, 136
	Scope 3-utslipp	132, 136
	Klimagassintensitet	24, 28, 129–130
	Energieffektivitet	134–135
Overgangsrisikoer	Eiendeler som blir verdiløse	253
	Nøkkelindikator i EUs taksonomi: omsetning	117
Fysiske risikoer	Anlegg i flomutsatte områder	133, 227
	Vannuttak i områder med vannmangel	141–142
Klimarelaterte muligheter	Nøkkelindikator i EUs taksonomi: omsetning	117
	Digitaliserte hektar	24, 30
Kapitalanvendelse	KPI for kapitalutgifter i EUs taksonomi	117
	Utgifter til forskning og utvikling	37
Interne karbonpriser	Karbonprising	130
Godtgjørelse	Vekting av klimamål i årlig insentivordning	67–71

Åpenhetsloven

Krav til aktsomhetsvurderinger i åpenhetsloven

Krav iht. åpenhetsloven	Hvor
Generell beskrivelse av bedriftens struktur og virksomhetsområde	Vår organisasjon, side 13–16 Konsernregnskap, side 228–239
Generell beskrivelse av retningslinjer og prosedyrer for håndtering av faktiske og potensielle negative påvirkninger på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold	Mennesker, side 25–27 Generell informasjon, side 96–104 Interessentinvolvering, side 106–110
Informasjon om faktiske negative påvirkninger og betydelige risikoer for negative påvirkninger som bedriften har identifisert gjennom sine aktsomhetsvurderinger	Generell informasjon, side 99–102 Ansettelse, side 155 Likebehandling og muligheter for alle, side 165
Informasjon om tiltak bedriften har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stoppe faktiske negative påvirkninger eller redusere vesentlige risikoer for negative påvirkninger, og resultatene eller de forventede resultatene av disse tiltakene.	Andre arbeidsrelaterte rettigheter, side 175 Arbeidstakere i verdikjeden, side 179–181 Lokale sosiale påvirkninger, side 186 Urfolks rettigheter, side 188

Likestillings- og diskrimineringsloven

Rapporteringskrav i likestillings- og diskrimineringsloven

	Hvor
Parametere som kreves hvert år	
Samlet kjønnsbalanse	
Midlertidig ansatte, fordelt på kjønn	Likebehandling og muligheter for alle, side 170
Ansatte i deltidsstillinger, fordelt på kjønn	
Foreldrepermisjon, fordelt på kjønn	
Parametere som kreves annethvert år	
Lønnsforskjeller, fordelt på stillingsnivå og kjønn	Likebehandling og muligheter for alle, side 168
Samlet lønnsforskjell, fordelt på kjønn	
Kjønnsfordeling, fordelt på stillingsnivå	Likebehandling og muligheter for alle, side 170
Ufrivillig deltid, fordelt på kjønn	
Aktivitetsrapportering	
Aktiviteter for å fremme likhet	Likebehandling og muligheter for alle, side 164–171
Aktiviteter for å forebygge diskriminering	

GRI-innholdsindeks

GRI-innholdsindeksen gir leserne veiledning i hvordan Yara har anvendt de universelle GRI-standardene.

Indeksen angir indikatorer fra dette rapporteringsrammeverket og peker på hvor informasjonen finnes i

IR: Yaras integrerte årsrapport 2023

RR: Yaras lederlønnrapport 2023

Yara International ASA har rapportert i samsvar med GRI-standardene for perioden 1. januar – 31. desember 2023.

GRI 1 benyttet: GRI 1: Grunnlag 2021

GRI-standard og rapportering	Hvor
Generelle opplysninger	
GRI 2: Generelle opplysninger 2022	2023
2-1 Opplysninger om organisasjonen	13–14, 223, 303–305
2-2 Foretak som er inkludert i organisasjonens bærekraftsrapportering	94–95, 303–305
2-3 Rapporteringsperiode, frekvens og kontaktpunkt	94–95
2-4 Omarbeiding av informasjon	94
2-5 Ekstern attestasjon	95
2-6 Aktiviteter, verdikjede og andre forretningsrelasjoner	8, 13–17, 23, 105
2-7 Ansatte	153
2-8 Arbeidstakere som er ikke ansatte	153
2-9 Styringsstruktur og sammensetning	77–81, 95–96
2-10 Spesifisering og valg av det høyeste styringsorganet	65–66
2-11 Leder av det høyeste styringsorganet	58
2-12 Det høyeste styringsorganets rolle i tilsynet med håndteringen av Påvirkningene	58–59, 63–65, 95–96
2-13 Delegering av ansvar for håndtering av påvirkninger	95–96
2-14 Det høyeste styringsorganets rolle i bærekraftsrapporteringen	58–59, 63–65, 95–96
2-15 Interessekonflikter	58
2-16 Kommunikasjon av kritiske bekymringer	63–65
2-17 Kollektiv kunnskap om det høyeste styringsorganet	65–66, 77–81
2-18 Evaluering av det høyeste styringsorganets resultater	64, 66

GRI-standard og rapportering	Hvor
2-19 Retningslinjer for godtgjørelse	67–71
2-20 Prosess for å fastsette godtgjørelse	61, 67–68
2-21 Årlig totalt kompensasjonsforhold	Informasjon ufullstendig. Median samlet godtgjørelse for alle ansatte ikke tilgjengelig for 2023. Gjennomsnittlig godtgjørelse for ansatte i Norge rapportert i RR, side 23.
2-22 Erklæring om strategi for bærekraftig utvikling	17–23
2-23 Politiske forpliktelser	97–98, 100
2-24 Integrasjon av politiske forpliktelser	97–104
2-25 Prosesser for å utbedre negative påvirkninger	102, 155, 165, 175, 179–182, 184–186, 188
2-26 Mekanismer for rådgivning og varslings	198, 200–201
2-27 Overholdelse av lover og forskrifter	105, 184
2-28 Medlemsforeninger	50–51
2-29 Strategi for interessentinvolvering	106–110
2-30 Tariffavtaler	155

Våre vesentlige temaer

GRI 3: Vesentlige temaer 2021

3-1 Prosess for å fastsette vesentlige temaer	112
3-2 Liste over vesentlige temaer	111, 113

Økonomisk

GRI 201: Økonomiske resultater 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	20–22, 152–153
201-1 Direkte generert og distribuert økonomisk verdi	105
201-2 Finansielle påvirkninger og andre risikoer og muligheter på grunn av klimaendringer	87, 124–125, 133–134, 226–227

GRI-standard og rapportering	Hvor
201-3 Forpliktelser iht. ytelsesbaserte pensjonsordninger og andre pensjonsordninger	152–155, 274–279

GRI 202: Tilstedeværelse på markedet 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	145, 183
202-2 Andel av toppledere som er rekruttert fra lokalsamfunnet	Informasjon ikke tilgjengelig. Andel av lokalt ansatt personell er ikke registrert.

GRI 203: Indirekte økonomiske påvirkninger 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	20–23, 189, 195–196
203-2 Vesentlige indirekte økonomiske påvirkninger	195–196

GRI 205: Antikorrupsjon 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	198–199
205-1 Aktiviteter vurdert for risikoer knyttet til korrupsjon	199
205-2 Kommunikasjon og opplæring om retningslinjer og prosedyrer for antikorrupsjon	Informasjon ufullstendig. Data pr. ansattkategori er tilgjengelig, men ikke avstemt med HR-data på rapporteringstidspunktet. Andre opplysninger som gjelder 205-2 rapportert på side 98 og 199–201.
205-3 Bekreftede korrupsjonshendelser og iverksatte tiltak	199, 201, 282

GRI 206: Konkurranserevidende atferd 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	198–199
206-1 Rettslige skritt for konkurransebegrensende atferd, konkurranserett og monopolpraksis	283

GRI 207: Skatt 2019

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	204
207-1 Tilnærming til skatt	204

GRI-standard og rapportering	Hvor
207-2 Skattestyling, kontroll og risikostyring	82–83, 204
207-3 Interessentinvolvering og håndtering av bekymringer knyttet til skatt	204, 283
207-4 Land-for-land-rapportering	204

Miljø

GRI 301: Materialer 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	147–149
301-1 Benyttede materialer etter vekt eller volum	148
301-2 Resirkulerte innsatsmaterialer som benyttes	149

GRI 302: Energi 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	134–135
302-1 Energiforbruk i organisasjonen	Informasjon ufullstendig. Totalt energiforbruk, elektrisitetsforbruk og andel av naturgass rapportert på side 134–135.
302-3 Energiintensitet	134–135

GRI 303: Vann og avløpsvann 2018

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	137–142
303-1 Interaksjoner med vann som delt ressurs	141–144
303-2 Håndtering av vannutslippsrelaterte påvirkninger	137–142
303-3 Vannuttak	142–144
303-4 Vannutslipp	142–143
303-5 Vannforbruk	143–144

GRI 304: Biologisk mangfold 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	145–146
-------------------------------------	---------

GRI-standard og rapportering	Hvor
304-1 Driftsanlegg som eies, leies, administreres i, eller inntil, vernede områder og områder av stor verdi for det biologiske mangfoldet utenfor vernede områder	Informasjon ufullstendig. Opplysningene omfatter gruveanlegg, se side 145–146. Fremtidige prioriteringer og rapportering venter på at det gjennomføres et prosjekt for fastsettelse av referansenivåer, se side 145.

304-2 Vesentlige påvirkninger fra aktiviteter, produkter og tjenester på det biologiske mangfoldet	Informasjon ufullstendig, se punkt 304-1 ovenfor. Opplysningene omfatter gruveanlegg, se side 145–146.
--	--

304-3 Beskyttede eller restaurerte habitater	Informasjon ufullstendig, se punkt 304-1 ovenfor. Opplysningene omfatter gruveanlegg, se side 145–146.
--	--

304-4 Røddlistearter iht. IUCN og nasjonale røddlistearter med habitater i områder som påvirkes av vår virksomhet	Informasjon ufullstendig, se punkt 304-1 ovenfor. Opplysningene omfatter gruveanlegg, se side 145–146.
---	--

MM1 Land forstyrret eller rehabilitert i gruveaktivitetene	146
--	-----

MM2 Anlegg som krever styringsplan for biologisk mangfold	146
---	-----

GRI 305: Utslipp 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	129–132, 137–139
-------------------------------------	------------------

305-1 Direkte (scope 1) klimagassutslipp	94, 130–131, 136
--	------------------

305-2 Energi, indirekte (scope 2) klimagassutslipp	94, 130–131, 136
--	------------------

305-3 Andre indirekte (scope 3) klimagassutslipp	94, 132, 136
--	--------------

305-4 Klimagassintensitet	130
---------------------------	-----

305-5 Reduksjon av klimagassutslipp	129–132, 136
-------------------------------------	--------------

305-7 Nitrogenoksider (NO _x), svoveloksider (SO _x) og andre vesentlige luftutslipp	137, 139
--	----------

GRI 306: Avfall 2020

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	147–149
-------------------------------------	---------

306-1 Avfallsproduksjon og vesentlige avfallsrelaterte påvirkninger	147–149
---	---------

306-2 Håndtering av vesentlige avfallsrelaterte påvirkninger	147–149
--	---------

GRI-standard og rapportering	Hvor
306-3 Generert avfall	150
306-4 Avfall skilt ut fra kassering	150
306-5 Avfall sendt til kassering	150
MM3 Overdekning, berg, slagg og slam fra utvinningen	150

GRI 308: Miljøvurdering hos leverandørene 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	98, 104
308-1 Nye leverandører som ble screenet ved hjelp av miljøkriterier	98
308-2 Negative miljøpåvirkninger i forsyningskjeden og iverksatte tiltak	104, 184

Sosiale forhold

GRI 401: Ansettelse 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	152–155
401-1 Nyansatte og utskifting	159
401-2 Ytelser som tilbys heltidsansatte, og som ikke tilbys midlertidig ansatte eller deltidsansatte	154–155
401-3 Foreldrepermisjon	165–166

GRI 402: Arbeids-/ledelsesrelasjoner 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	155–156
MM4 Antall streiker og lockout som overskrider én ukes varighet, fordelt på land	183

GRI 403: Arbeidsmiljø 2018

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	103, 160–162
403-1 Styringssystem for arbeidsmiljø	103, 160
403-2 Fareidentifikasjon, risikovurdering og hendelsesgranskning	103, 160
403-3 Bedriftshelsetjenester	154–155

GRI-standard og rapportering	Hvor
403-4 Arbeidstakerdeltakelse, konsultasjon og kommunikasjon om arbeidsmiljø	160–161
403-5 Arbeidstakeropplæring i arbeidsmiljø	161, 172
403-6 Fremme av arbeidstakernes helse	152, 155, 160–161
403-7 Forebygging og reduksjon av påvirkningene på arbeidsmiljøet direkte knyttet til forretningsrelasjoner	99–101, 104, 160
403-8 Arbeidstakere omfattet av et styringssystem for arbeidsmiljø	103, 160
403-9 Arbeidsrelaterte personskader	100, 103, 162–163

GRI 404: Opplæring og utdanning 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	101, 161, 181, 172–174, 200
	Informasjon ufullstendig. Inndeling pr. ansattkategori utilgjengelig for 2023. Sum timer og inndeling fordelt på kjønn rapportert på side 161 og 172–173.
404-1 Gjennomsnittlig antall timers opplæring pr. år pr. ansatt	
404-2 Programmer for oppgradering av ansattes kompetanse og programmer for omstillingshjelp	172–174
404-3 Prosentandel av ansatte som får regelmessige medarbeider- og utviklingssamtaler	173–174

GRI 405: Mangfold og like muligheter 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	164–171
405-1 Mangfold av styringsorganer og ansatte	57, 72–81, 165, 171
405-2 Forhold mellom kvinners og menns grunnlønn og godtgjørelse	166–169

GRI 406: Ikke-diskriminering 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	164–165, 178
406-1 Diskrimineringshendelser og iverksatte avhjelpende tiltak	165

GRI 407: Foreningsfrihet og kollektive forhandlinger 2016

3-3 Håndtering av vesentlige temaer	99, 155–156, 178–179
-------------------------------------	----------------------

GRI-standard og rapportering	Hvor
407-1 Virksomheter og leverandører hvor retten til foreningsfrihet og kollektive forhandlinger kan være under press	155, 179
GRI 408: Barnearbeid 2016	
3-3 Håndtering av vesentlige temaer	175–176, 178–180
408-1 Virksomhet og leverandører med vesentlig risiko for barnearbeidshendelser	175, 180–181
GRI 409: Tvangsarbeid 2016	
3-3 Håndtering av vesentlige temaer	175–176, 178–180
409-1 Drift og leverandører med vesentlig risiko for tvangsarbeidshendelser	175, 180–181
GRI 410: Sikkerhetspraksis 2016	
3-3 Håndtering av vesentlige temaer	181
410-1 Sikkerhetspersonell med opplæring i retningslinjer eller prosedyrer for menneskerettigheter	181
GRI 411: Urfolks rettigheter 2016	
3-3 Håndtering av vesentlige temaer	188
411-1 Overtredelsehendelser som involverer urfolks rettigheter	188
MM5 Virksomhet som finner sted i eller inntil urfolks territorier, og virksomhet eller anlegg hvor det er formelle avtaler med urfolksamfunn	Ikke relevant
GRI 413: Lokalsamfunn 2016	
3-3 Håndtering av vesentlige temaer	182–186
413-2 Drift med betydelige faktiske og potensielle negative påvirkninger på lokalsamfunn	184–186
MM6 Vesentlige tvister i forbindelse med arealbruk og lokalsamfunns og urfolks sedvanerett	183
MM7 Bruk av klagemekanismer til å løse tvister i forbindelse med arealbruk, sedvanerettigheter for lokalsamfunn og urfolk og resultatene	183

GRI-standard og rapportering	Hvor
MM10 Antall og prosentandel av aktiviteter med planer for stenging	183
GRI 414: Leverandørenes samfunnsvurdering 2016	
3-3 Håndtering av vesentlige temaer	97–101, 178–181
414-1 Nye leverandører som ble screenet ved hjelp av sosiale kriterier	98, 101, 104, 178–179, 199
	Informasjon ufullstendig. Det er ikke blitt foretatt sammenligning av data fra forskjellige prosesser om antall leverandører med betydelige faktiske og potensielle negative sosiale påvirkninger. Andre opplysninger som gjelder 414-2, finnes på side 98–102, 104, 178–181, 186 og 199.
414-2 Negative sosiale påvirkninger i forsyningskjeden og iverksatte tiltak	
GRI 415: Offentlig politikk 2016	
3-3 Håndtering av vesentlige temaer	202–204
415-1 Politiske bidrag	202
GRI 416: Kundenes helse og sikkerhet 2016	
3-3 Håndtering av vesentlige temaer	193–194
416-1 Vurdering av helse- og sikkerhetskonskvensene av produkt- og tjenestekategorier	193–194
416-2 Avvikshendelser vedrørende helse- og sikkerhetspåvirkninger av produkter og tjenester	194
GRI 417: Markedsføring og merking 2016	
3-3 Håndtering av vesentlige temaer	193–194
417-1 Krav til produkt- og serviceinformasjon og -merking	137, 193–194
417-2 Avvikshendelser vedrørende produkt- og tjenesteinformasjon og -merking	194
GRI 418: Kundenes personvern 2016	
3-3 Håndtering av vesentlige temaer	177
418-1 Dokumenterte klager vedrørende brudd på kunders personvern og tap av kundedata	177, 201

Signaturer fra styret og konsernsjefen i Yara International ASA

Styrets konklusjon

Styret er av den oppfatning at konsernregnskapet gir en rettviseende oversikt over konsernets økonomiske resultat i 2023 og økonomiske stilling pr. 31. desember 2023. Etter regnskapsloven § 3-3 bekrefter vi at konsernregnskapet og morselskapets regnskap er utarbeidet i samsvar med forutsetningen om fortsatt drift, og at det er en rimelig forutsetning.

Styret Yara International ASA,
Oslo, 20. mars 2024

Trond Berger
Styreleder

Jannicke Hilland
Nestleder

John Thuestad
Styremedlem

Rune A. Bratteberg
Styremedlem

Tove Feld
Styremedlem

Geir O. Sundbø
Styremedlem

Eva S. Aspvik
Styremedlem

Ragnhild F. Høimyr
Styremedlem

Therese Log Bergjord
Styremedlem

Harald Thorstein
Styremedlem

Tina Lawton
Styremedlem

Svein Tore Holsether
Konsernsjef

REGNSKAP

Åpen rapportering

Yara er forpliktet til å rapportere selskapets resultater, utvikling og stilling på en åpen og grundig måte.

Konsernregnskap

Konsolidert resultatregnskap	216	3 Omløpsmidler	246	6 Finansiell risiko	286
Konsolidert oppstilling av totalresultat	217	3.1 Varebeholdning	246	6.1 Finansiell risikostyring	286
Konsolidert oppstilling av endringer i egenkapital	218	3.2 Kundefordringer	248	6.2 Sikringsbokføring	291
Konsolidert oppstilling av finansiell stilling	219	3.3 Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler	250	6.3 Finansielle instrumenter	294
Konsolidert oppstilling av kontantstrømmer	221	3.4 Kontanter og bankinnskudd	250	7 Forretningsmessige initiativer	300
Grunnlag for utarbeidelse	222	4 Investeringer i anleggsmidler	251	7.1 Forretningsmessige initiativer	300
1 Hovedområder med usikkerhet i estimater, vurderinger og forutsetninger	225	4.1 Varige driftsmidler	251	7.2 Salg av investeringer	300
1.1 Generelt	225	4.2 Immaterielle eiendeler	255	8 Andre opplysninger	301
1.2 Hovedområder med usikkerhet i estimater	225	4.3 Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	257	8.1 Nærstående parter	301
Noter til konsernregnskapet	225	4.4 Felleskontrollerte driftsordninger	258	8.2 Aksjebasert godtgjørelse	302
1.3 Vurderinger ved anvendelse av regnskapsprinsipper	226	4.5 Leieavtaler	260	8.3 Honorar til eksterne revisorer	302
1.4 Klimaendringer	226	4.6 Andre anleggsmidler	262	8.4 Konsernets sammensetning	303
1.5 Miljørelaterte påvirkninger og avhengighetsforhold	227	4.7 Nedskrivning av anleggsmidler	264	8.5 Hendelser etter balansedagen	305
1.6 Prisvolatilitet og den geopolitiske situasjonen	227	4.8 Forpliktelser for fremtidige investeringer	269	Årsregnskap for Yara International ASA	306
2 Resultater for året	228	4.9 Offentlige tilskudd	269	Erklæring fra styret og konsernsjefen i Yara International ASA	334
2.1 Driftsinntekter fra kontrakter med kunder	228	5 Egenkapital og forpliktelser	271	Revisors beretning	335
2.2 Andre inntekter og gevinst/(tap) fra råvarederivater	232	5.1 Egenkapital	271	Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse	340
2.3 Segmentinformasjon	232	5.2 Ikke-kontrollerende eierinteresser	271	Avstemming av alternative resultatmål i Yara-konsernet	343
2.4 Råvarer, energi- og fraktkostnader	239	5.3 Rentebærende gjeld	272		
2.5 Lønn og lønnsavhengige kostnader	239	5.4 Pensjoner og andre langsiktige ytelser til ansatte	274		
2.6 Andre driftskostnader	239	5.5 Leverandørgjeld og annen gjeld	280		
2.7 Finansinntekter og -kostnader	240	5.6 Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser	280		
2.8 Resultatskatt	241	5.7 Kontraktsforpliktelser	284		
		5.8 Pantstillelser og garantiansvar	284		

Tall og prosenter kan være avrundet og summerer seg ikke nødvendigvis til totalsummen.

Konsolidert resultatregnskap

USD millioner	Noter	2023	2022
Driftsinntekter fra kontrakter med kunder	2.1, 2.3	15 431	23 902
Andre inntekter og gevinst/(tap) fra råvarederivater	2.2, 4.9	117	150
Driftsinntekter og annen inntekt		15 547	24 051
Råvarer, energi- og fraktkostnader	2.4, 4.9	(11 445)	(18 078)
Beholdningsendring egen produksjon		(650)	725
Lønn og lønnsavhengige kostnader	2.5	(1 399)	(1 284)
Avskrivning og amortisering	4.1, 4.2, 4.5	(1 018)	(964)
Nedskrivning	4.7	(220)	(35)
Forventet og realisert tap på kundefordringer	3.2	(9)	(14)
Andre driftskostnader	2.6, 4.9	(495)	(575)
Driftskostnader		(15 236)	(20 224)
Driftsresultat		312	3 827
Andel resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	4.3	1	25
Renteinntekter og andre finansinntekter	2.7	159	108
Gevinst/(tap) fra valutaomregning	2.7, 6.1	(32)	(61)
Rentekostnader og andre finansielle poster	2.7	(249)	(260)
Resultat før skatt		191	3 639
Skattekostnad	2.8	(136)	(857)
Årets resultat		54	2 782

USD millioner, unntatt aksjeinformasjon	Noter	2023	2022
Årets resultat henførbart til			
Aksjonærer i Yara International ASA		48	2 777
Ikke-kontrollerende eierinteresser	5.2	6	5
Årets resultat		54	2 782
Ordinært resultat pr. aksje		0,19	10,90
Utvannet resultat pr. aksje ¹⁾		0,19	10,90
Vektet gjennomsnittlig antall utestående aksjer	5.1	254 725 627	254 725 627

¹⁾ Yara har for tiden ikke aksjebasert avlønning med utvanningseffekt på resultat pr. aksje.

Konsolidert oppstilling av totalresultat

USD millioner	Noter	2023	2022
Årets resultat		54	2 782
Øvrige resultatelementer som kan bli reklassifisert til resultatregnskapet i senere perioder, netto etter skatt			
Omregningsdifferanser		229	(199)
Sikring av nettoinvesteringer	2.8, 6.2	(22)	(70)
Netto øvrige resultatelementer som kan bli reklassifisert til resultatregnskapet i senere perioder, netto etter skatt		208	(269)
Øvrige resultatelementer som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet i senere perioder, netto etter skatt			
Omregningsdifferanser ¹⁾		15	(134)
Netto gevinst/(tap) på egenkapitalinstrumenter omregnet til virkelig verdi over øvrige resultatelementer	6.3	(11)	13
Aktuarmessig gevinst/(tap) på ytelsesbaserte pensjonsordninger	2.8, 5.4	1	140
Netto øvrige resultatelementer som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet i senere perioder, netto etter skatt		5	19
Justeringer knyttet til reklassifisering i perioden		-	9
Øvrige resultatelementer, netto etter skatt		213	(242)
Totalresultat		268	2 540
Totalresultat henførbart til			
Aksjonærer i Yara International ASA		263	2 538
Ikke-kontrollerende eierinteresser	5.2	5	2
Totalresultat		268	2 540

¹⁾ Omregningsdifferanser som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet, er knyttet til konsernselskaper med funksjonell valuta NOK, siden disse ikke er klassifisert som «utenlandsk virksomhet» for Yara International ASA.

Konsolidert oppstilling av endringer i egenkapital

USD millioner	Noter	Aksje- kapital ¹⁾	Overkursfond	Omregnings- differanser	Reserve for virkelig verdi av finansielle eiendeler ved FVOCI	Sikring av netto- investeringer	Øvrige egenkapital- komponenter ²⁾	Sum andre reserver	Opptjent egenkapital	Henførbart til aksjonærer i morselskapet	Ikke- kontrollerende eierinteresser	Sum egenka- pital
Balanse 31. desember 2021		63	(49)	(1 571)	(3)	(208)	(10)	(1 793)	8 883	7 104	13	7 116
Årets resultat		-	-	-	-	-	-	-	2 777	2 777	5	2 782
Øvrige resultatelementer		-	-	(330)	13	(70)	8	(379)	140	(239)	(3)	(242)
Totalresultat		-	-	(330)	13	(70)	8	(379)	2 917	2 538	2	2 540
Betalt utbytte	5.1	-	-	-	-	-	-	-	(1 055)	(1 055)	(1)	(1 056)
Balanse 31. desember 2022		63	(49)	(1 901)	10	(278)	(2)	(2 172)	10 745	8 587	13	8 600
Årets resultat		-	-	-	-	-	-	-	48	48	6	54
Øvrige resultatelementer		-	-	246	(11)	(22)	-	213	1	214	(1)	213
Totalresultat		-	-	246	(11)	(22)	-	213	49	263	5	268
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser	5.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Betalt utbytte	5.1	-	-	-	-	-	-	-	(1 298)	(1 298)	(2)	(1 300)
Balanse 31. desember 2023		63	(49)	(1 655)	(1)	(300)	(2)	(1 958)	9 497	7 552	18	7 570

¹⁾ Pålydende verdi 1,70.

²⁾ Øvrige egenkapitalkomponenter omfatter reserver for kontantstrømsikringer og avhendingsgruppe holdt for salg

Konsolidert oppstilling av finansiell stilling

USD millioner	Noter	31. des. 2023	31. des. 2022
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Utsatt skattefordel	2.8	522	449
Goodwill	4.2	760	754
Immaterielle eiendeler ekskl. goodwill	4.2	135	112
Varige driftsmidler	4.1, 4.9	7 232	6 970
Bruksretteiendeler	4.5	418	403
Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	4.3	152	147
Andre finansielle eiendeler	4.6	134	93
Andre ikke-finansielle eiendeler	4.6, 4.9	460	434
Sum anleggsmidler		9 814	9 363
Omløpsmidler			
Varebeholdning	3.1	3 058	4 365
Kundefordringer	3.2	1 634	2 305
Andre kortsiktige finansielle eiendeler	3.3	295	274
Forskuddsbetalte kostnader og andre kortsiktige ikke-finansielle eiendeler	3.3	622	657
Kontanter og bankinnskudd	3.4	539	1 010
Anleggsmidler og avhendingsgrupper klassifisert som holdt for salg	7.2	64	9
Sum omløpsmidler		6 213	8 620
Sum eiendeler		16 027	17 982

USD millioner	Noter	31. des. 2023	31. des. 2022
Egenkapital og forpliktelser			
Egenkapital			
Aksjekapital redusert for egne aksjer	5.1	63	63
Overkursfond		(49)	(49)
Sum innskutt egenkapital		14	14
Andre reserver		(1 958)	(2 172)
Opptjent egenkapital		9 497	10 745
Sum egenkapital henførbart til morselskapet		7 552	8 587
Ikke-kontrollerende eierinteresser	5.2	18	13
Sum egenkapital		7 570	8 600
Langsiktige forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	5.4	286	293
Utsatt skatteforpliktelse	2.8	456	473
Rentebærende gjeld	5.3	3 284	3 597
Andre langsiktige finansielle forpliktelser	6.3	108	151
Andre langsiktige ikke-finansielle forpliktelser		5	7
Langsiktige avsetninger	5.6	298	231
Langsiktige leieforpliktelser	4.5	306	292
Sum langsiktige forpliktelser		4 743	5 043

USD millioner, unntatt aksjeinformasjon	Noter	31. des. 2023	31. des. 2022
Kortsiktige forpliktelser			
Leverandørgjeld og annen gjeld	5.5	2 049	2 549
Forskuddsbetalinger fra kunder	2.1	368	620
Betalbar skatteforpliktelse	2.8	156	288
Kortsiktige avsetninger	5.6	50	92
Andre kortsiktige finansielle forpliktelser	6.3	381	407
Andre kortsiktige ikke-finansielle forpliktelser		30	52
Rentebærende gjeld	5.3	517	210
Kortsiktige leieforpliktelser	4.5	123	118
Forpliktelser knyttet til anleggsmidler og avhendingsgrupper klassifisert som holdt for salg	7.2	39	1
Sum kortsiktige forpliktelser		3 714	4 338
Sum egenkapital og forpliktelser		16 027	17 982
Antall utestående aksjer	5.1	254 725 627	254 725 627

Styret i Yara International ASA,
Oslo 20. mars 2024

Trond Berger Styreleder	Jannicke Hilland Nestleder	John Thuestad Styremedlem
Rune A. Bratteberg Styremedlem	Tove Feld Styremedlem	Geir O. Sundbø Styremedlem
Eva S. Aspvik Styremedlem	Ragnhild F. Høimyr Styremedlem	Therese Log Bergjord Styremedlem
Harald Thorstein Styremedlem	Tina Lawton Styremedlem	Svein Tore Holsether Konsernsjef

Konsolidert oppstilling av kontantstrømmer

USD millioner	Noter	2023	2022
Driftsaktiviteter			
Resultat før skatt		191	3 639
Justeringer for å avstemme årets resultat før skatt mot netto kontantstrøm knyttet til driftsaktiviteter			
Avskrivning og amortisering	4.1, 4.2, 4.5	1 018	964
Nedskrivning	4.7	220	35
Nedskrivning av varebeholdning og kundefordringer		(67)	113
Tap/(gevinst) ved salg av anleggsmidler	4.1, 4.2	(3)	34
Valuta(gevinst)/-tap		32	61
Finansinntekter og -kostnader		90	153
Betalt resultatskatt		(479)	(627)
Utbytte	4.3	16	8
Betalte renter ¹⁾		(296)	(236)
Mottatte renter		174	103
Annet		(36)	(50)
Endringer i arbeidskapital			
Kundefordringer		687	(299)
Varebeholdning		1 509	(605)
Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler		132	(214)
Leverandørgjeld og andre forpliktelser		(452)	(620)
Forskuddsbetalinger fra kunder		(275)	(6)
Andre rentefrie forpliktelser		(171)	(63)
Netto kontantstrøm knyttet til driftsaktiviteter		2 288	2 391

USD millioner	Noter	2023	2022
Investeringsaktiviteter			
Kjøp av varige driftsmidler	4.1	(1 139)	(926)
Salg av varige driftsmidler		13	16
Kontantstrømmer fra tap av kontroll i datterselskaper eller andre virksomheter		1	456
Kontantstrømmer fra oppnåelse av kontroll i datterselskaper eller andre virksomheter		(7)	(29)
Kjøp av andre langsiktige eiendeler	4.2	(73)	(32)
Salg av andre langsiktige eiendeler	4.3	7	6
Netto kontantstrøm knyttet til investeringsaktiviteter		(1 197)	(509)
Finansieringsaktiviteter			
Opptak av lån ²⁾	5.3	62	613
Nedbetaling av lån ²⁾	5.3	(93)	(633)
Betaling av leieforpliktelser	4.5	(168)	(149)
Betalt utbytte	5.1	(1 319)	(1 054)
Øvrig kontantstrøm fra/(til) ikke-kontrollerende eierinteresser	5.2	(2)	(1)
Netto kontantstrøm knyttet til finansieringsaktiviteter		(1 520)	(1 226)
Effekt av valutakursendringer på kontanter og bankinnskudd			
		(27)	(42)
Netto økning/(reduksjon) i kontanter og bankinnskudd			
		(456)	614
Kontanter og bankinnskudd 1. januar			
		1 011	397
Kontanter og bankinnskudd 31. desember³⁾			
	3.4	555	1 011
Hvorav kontanter og bankinnskudd i eiendeler holdt for salg 31. desember			
	7.2	15	-
Kontanter og bankinnskudd i videreført virksomhet 31. desember			
		540	1 011
Bankinnskudd ikke tilgjengelig for bruk av konsernet			
	3.4	92	102

¹⁾ Inkludert rentekostnader på leieforpliktelser.

²⁾ Opptak av lån og nedbetaling av lån knyttet til kortsiktige lån hvor løpetiden er tre måneder eller mindre, presenteres netto.

³⁾ Ekskluderer avsetninger til forventede tap på bankinnskudd, som beløper seg til USD 1,2 millioner (2022: USD 1 millioner). Mer informasjon finnes i note 3.4.

Grunnlag for utarbeidelse

Informasjon om konsernet

Yara (konsernet) består av Yara International ASA og datterselskaper. Yara International ASA er et norsk allmennaksjeselskap. Selskapets hovedkontor er i Drammensveien 131 i Oslo i Norge. Konsernets hovedvirksomhet er beskrevet i note 2.3 Segmentinformasjon, note 4.3 Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter og note 4.4 Felleskontrollerte driftsordninger.

Konsernregnskapet består av konsernet og konsernets interesser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte ordninger. Opplysninger om konsernets oppbygning finnes i note 8.4 Konsernets sammensetning. Opplysninger om konsernets andre forhold til nærstående parter finnes i note 8.1 Nærstående parter.

Bekreftelse av finansielt rammeverk

Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med IFRS@Accounting Standards godkjent av EU med virkning 31. desember 2023. Yara gir også tilleggsopplysninger i samsvar med kravene i regnskapsloven.

Konsernregnskapet er utarbeidet på grunnlag av historisk kost justert for virkelig verdi av egenkapitalinstrumenter, finansielle derivater, betingede vederlag, avhendingsgruppe holdt for salg og ytelsesbaserte pensjonsmidler.

Konsernregnskapet er presentert i amerikanske dollar (USD). Alle beløp er avrundet til nærmeste million (USD millioner) hvis ikke annet er angitt. Funksjonell valuta i Yara International ASA er norske kroner (NOK).

Vesentlighetsvurderinger

Målet med dette regnskapet er å gi nyttig finansiell informasjon som oppfyller de vanlige behovene hos primære brukere. Vesentlighetsvurderinger er nødvendige for å nå dette målet, og Yara har foretatt slike vurderinger knyttet til innregning, måling, presentasjon og opplysninger. Med henvisning til det fullstendige regnskapet anses opplysninger som vesentlige hvis det er rimelig å forvente at utelatte, feilaktige eller tilsørte opplysninger ville påvirke de beslutningene primære brukere tar på grunnlag av de fremlagte opplysningene. Vesentlighetsvurderingene gjennomgås på hvert rapporteringstidspunkt og oppdateres på grunnlag av endrede fakta og Yaras særskilte omstendigheter.

Yaras klimamål

Yara kunngjorde konsernets klimamål på selskapets ESG-seminar 7. desember 2020. Yara har fastsatt en nøkkelindikator for intensitet på 10 % reduksjon i CO₂e pr. tonn N innen 2025, en nøkkelindikator for reduksjon av absolutte utslipp (scope 1 og 2) på 30 % innen 2030 og en ambisjon om å bli klimanøytral innen 2050. Mer informasjon og måloppnåelse finnes i Yaras nøkkelindikatorer for kloden på side 24, Yaras lederlønnsrapport 2023, note 1.4 Klimaendringer og note 1.5 Påvirkninger på miljøet og avhengigheter.

Grunnlag for konsolidering

Konsernregnskapet omfatter Yara International ASA og enheter kontrollert av Yara International ASA (datterselskaper).

Det oppnås kontroll når Yara har makt over foretaket det er investert i, er eksponert for eller har rett til variabel avkastning fra investeringen, samt har evne til å bruke sin innflytelse til å påvirke avkastningen. Når konsernet har mindre enn en majoritet av stemmerettighetene, har det kontroll over investeringen hvis stemmerettighetene i praksis er tilstrekkelige til ensidig å styre den relevante virksomheten. Det foretas en fornyet vurdering av om det foreligger kontroll hvis det foreligger fakta eller andre omstendigheter som antyder at det er endringer i et eller flere av kontrollelementene.

Konsolidering av et datterselskap starter når konsernet oppnår kontroll, og opphører når konsernet mister kontroll. Det betyr at inntekter og kostnader fra oppkjøpte eller avhendede datterselskaper er med i konsolidert oppstilling av totalresultat fra oppkjøpstidspunktet til avhendingsstidspunktet. Totalresultat fra datterselskapene henføres til aksjonærer i Yara International ASA og ikke-kontrollerende eierinteresser selv om dette medfører ikke-kontrollerende eierinteresser med en negativ balanse.

Alle konserninterne transaksjoner, mellomværender, inntekter og kostnader elimineres i konsolideringen. Regnskapsprinsipper i datterselskaper er endret i de tilfeller dette er nødvendig for å sikre samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Gevinster eller tap fra transaksjoner med tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter innregnes i konsernregnskapet bare for den andelen i selskapene eller virksomhetene som ikke er relatert til konsernet.

Endringer i konsernets eierandel i datterselskaper som ikke medfører at konsernet mister kontroll, regnskapsføres som egenkapitaltransaksjoner. Differansen mellom balanseført verdi av de ikke-kontrollerende eierinteressene og virkelig verdi av det betalte eller mottatte vederlaget innregnes direkte i opptjent egenkapital.

EU-direktiv 83/349

Yara GmbH & Co. KG med forretningsadresse i Dülmen i Tyskland og selskapets direkte og indirekte eide datterselskaper er inkludert i Yara International ASAs konsernregnskap, jf. § 291 i den tyske handelslovboken. Yara GmbH & Co. KG benytter seg av fritaket til ikke å utarbeide eget konsernregnskap, jf. § 264d i den tyske handelslovboken.

Valutaomregning

Transaksjoner og saldoer i fremmed valuta
Årsregnskapet til Yara International ASA og datterselskapene er utarbeidet i de enkelte selskapenes funksjonelle valuta. Funksjonell valuta er valutaen i det primære økonomiske miljøet hvor selskapet driver virksomhet. I selskapenes regnskaper blir transaksjoner i annen valuta enn selskapets funksjonelle valuta innregnet basert på valutakursen på transaksjonstidspunktet.

Likvide poster i fremmed valuta omregnes basert på balansedagens kurs. Ikke-likvide poster som måles basert på historisk kost i en fremmed valuta, omregnes ikke på nytt. Verdiendringer på grunn av disse omregningsdifferansene innregnes i resultatregnskapet til det enkelte selskap og gjenspeiles som «valutaomregningsgevinst/-tap» i konsernregnskapet.

Omregningsdifferanser på lån i fremmed valuta som sikrer nettoinvesteringer i utenlandske selskaper, eller likvide poster som anses som en del av nettoinvesteringene, innregnes ikke i resultatregnskapet. Disse omregningsdifferansene innregnes som en separat komponent i øvrige resultatelementer, herunder skatter og fradrag som kan henføres til disse lånene og likvide postene. Når nettoinvesteringene avhendes, eller den likvide posten gjøres opp, innregnes de i konsolidert resultatregnskap.

Konsernselskaper

Under utarbeidelsen av konsernregnskapet blir alle balanseposter i de individuelle regnskapene omregnet til USD ved å benytte kursen ved periodeslutt, mens resultatposter blir omregnet basert på månedlig gjennomsnittskurs. Gevinst og tap som følge av denne omregningen, herunder effekten av kursendringer på transaksjoner utpekt som sikring av nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet, er ført som en separat komponent i øvrige resultatelementer.

Omregningsdifferansen av datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte ordninger reverseres via resultatregnskapet som en del av gevinsten eller tapet når en slik utenlandsk ordning selges eller avvikles.

Eventuell goodwill som følge av overtakelse av en utenlandsk virksomhet og eventuelle endringer av eiendelers og forpliktelses balanseførte verdi til virkelig verdi ved overtakelse av den utenlandske virksomheten, skal omregnes ved hjelp av sluttkursen på datoen for den aktuelle oppstillingen av finansiell stilling og innregnes i øvrige resultatelementer.

Vesentlige regnskapsprinsipper

Regnskapsprinsipper ifølge listen nedenfor er tatt med i de relevante notene til konsernregnskapet:

Regnskapsprinsipper	
Inntektsføring	2.1
Renteinntekter og -kostnader	2.7
Resultatskatt	2.8
Varebeholdning	3.1
Kundefordringer	3.2
Kontanter og bankinnskudd	3.4
Varige driftsmidler	4.1
Goodwill	4.2
Immaterielle eiendeler ekskl. goodwill	4.2
Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	4.3
Investeringer i felleskontrollerte driftsordninger	4.4
Leieavtaler	4.5
Andre anleggsmidler	4.6
Nedskrivning av anleggsmidler	4.7
Offentlige tilskudd	4.9
Egne aksjer	5.1
Betalt utbytte	5.1
Rentebærende gjeld	5.3
Pensjoner og andre langsiktige ytelser til ansatte	5.4
Leverandørgjeld og andre forpliktelser	5.5
Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser	5.6
Sikringsbokføring	6.2
Finansielle instrumenter	6.3
Måling av virkelig verdi	6.3

Nye og endrede regnskapsstandarder og tolkninger

Konsernet har implementert følgende endringer i IFRS som gjelder for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2023 eller senere:

- Endringer i IAS 1 – Beskrivelse av regnskapsprinsipper**
 Disse endringene inneholder veiledning og eksempler som skal hjelpe foretak med å anvende vesentlighetsvurderinger på beskrivelsen av regnskapsprinsipper.
- Endringer av IAS 8 – Definisjon av regnskapsestimater**
 Disse endringene beskriver forskjellen mellom endringer i regnskapsestimater og endringer i regnskapsprinsipper og retting av feil. De beskriver dessuten hvordan foretak bruker måleteknikker og inndata til å utarbeide regnskapsestimater.
- IFRS 17 Forsikringskontrakter**
 IFRS 17 fastsetter prinsipper om innregning, måling, presentasjon og beskrivelse av forsikringskontrakter omfattet av standarden. Yara har ikke identifisert vesentlige konsekvenser for konsernregnskapet som følge av implementeringen av IFRS 17. Yara er ikke et forsikringselskap og forventer heller ikke vesentlige konsekvenser i fremtiden. Med henvisning til de frivillige unntakene som er tilgjengelige i standarden hvis bestemte vilkår er oppfylt, vil Yara anvende IFRS 9 og IFRS 15 i stedet for IFRS 17 i så stor grad som mulig.

- **Endringer i IAS 12 – Utsatt skatt knyttet til eiendeler og forpliktelser som følge av en enkelt transaksjon**

Endringene snevrer inn omfanget av førstegangsinnregningsunntaket i IAS 12 som ikke lenger gjelder for transaksjoner hvor det oppstår like mengder fradragsberettigede og skattepliktige midlertidige forskjeller ved førstegangsinnregning.

- **Endringer i IAS 12 – Internasjonal skatteform – Pilar to**

Denne endringen innfører et midlertidig unntak fra pilar to-kravene til innregning og opplysning av utsatt skattefordel og -gjeld knyttet til resultatskatt. Mer informasjon finnes i note 2.8 Resultatskatt.

Ikke trådt i kraft

Nedenstående endringer i IFRS med relevans for Yara er utstedt, men var ikke trådt i kraft på balansedagen. Yara vil implementere endringene fra ikrafttredelsesdato med forbehold om godkjenning fra EU. Yara har på datoen for styrets godkjenning av dette regnskapet ikke identifisert vesentlig effekt på konsernregnskapet som følge av endringene for 2024. Det er ennå ikke vurdert hvordan effekten vil bli av endringer som gjelder fra 2025.

- **Endringer i IAS 1 – Klassifisering av forpliktelser som kortsiktige eller langsiktige**

Endringene gjelder for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2024 eller senere og kan føre til endringer i klassifiseringen av visse forpliktelser som kortsiktige eller langsiktige.

- **Endringer i IFRS 16 – Leieforpliktelse ved avtale om salg og tilbakeleie**

Endringene gjelder for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2024 eller senere. De angir kravene som en selgende leietaker bruker til å måle leieforpliktelsen som følge av en salgs- og tilbakeleietransaksjon. Yara har i dag ingen vesentlige salgs- og tilbakeleietransaksjoner.

- **Endringer i IAS 7 og IFRS 7 – Opplysninger om leverandørfinansiering**

Endringene angir opplysningskrav som skal hjelpe brukere av regnskap med å forstå hvordan leverandørfinansiering påvirker et foretaks forpliktelser, kontantstrømmer og eksponering for likvidetsrisiko. Yara har i dag ingen avtaler om leverandørfinansiering.

- **Endringer i IAS 21 – Manglende vekslingsmulighet**

Gjelder for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2025 eller senere. Endringen i IAS 21 angir hvordan et foretak bør vurdere om en valuta kan veksles, og hvordan det bør fastsette en dagskurs når det mangler vekslingsmulighet.

1 Hovedområder med usikkerhet i estimater, vurderinger og forutsetninger

1.1 Generelt

Utarbeidelsen av konsernregnskapet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS), og bruk av Yaras regnskapsprinsipper krever at ledelsen legger til grunn skjønn, estimater og forutsetninger som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og underliggende forutsetninger er basert på historisk erfaring og diverse andre faktorer som anses å være rimelige basert på de underliggende forholdene. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene. Estimatenes og forutsetningene blir gjennomgått regelmessig. Endringer i regnskapsestimater innregnes i den perioden estimatene endres hvis de bare påvirker denne perioden. De innregnes i endringsperioden og fremtidige perioder hvis endringene påvirker både nåværende og fremtidige perioder.

1.2 Hovedområder med usikkerhet i estimater

Følgende regnskapsområder innebærer en vesentlig grad av usikkerhet i estimater og kompleksitet og kan føre til vesentlig variasjon i beløp.

Netto salgsverdi for varebeholdning

Noen av Yaras produkter omsettes i markeder hvor det finnes begrensede observerbare markedsreferanser. Det kreves derfor estimater og forutsetninger ved bestemmelse av netto salgsverdi. Ledelsen har brukt sine beste

estimater til å bestemme netto salgsverdi for varebeholdningen. Mer informasjon finnes i note 3.1 Varebeholdning.

Levetid og nedskrivning av anleggsmidler

IAS 36 krever at Yara vurderer indikatorer som kan føre til nedskrivning av en eiendel eller en kontantgenererende enhet. Vurderingen av slike nedskrivningsindikatorer og identifisering av kontantgenererende enheter omfatter skjønn, herunder vurdering av hvorvidt det finnes aktive markeder, og i hvilken grad kontantstrømmer er innbyrdes avhengige. Verdifall er innregnet i den grad balanseført verdi for en eiendel eller kontantgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp. Fastsettelse av gjenvinnbart beløp innebærer estimater fra ledelsen i svært usikre spørsmål og henviser til det høyeste av virkelig verdi fratrukket salgskostnader og bruksverdi. Bruksverdien påvirkes av markedsforhold i de regionene hvor Yara driver virksomhet. Videre brukes det vesentlig skjønn i vurderingen av eiendelenes levetid og restverdi. Forventet levetid påvirkes av en rekke usikre faktorer, herunder teknologiutvikling og klimarelaterte spørsmål.

Drøftelse og mer informasjon finnes i følgende individuelle noter:

- 4.1 Værlige driftsmidler
- 4.2 Immaterielle eiendeler
- 4.7 Nedskrivning av anleggsmidler

Skatteeiendeler og -forpliktelser

Yara innregner utsatt skattefordel hvis det er sannsynlig at tilstrekkelige skattepliktige

inntekter vil være tilgjengelige i fremtiden for å utnytte midlertidige forskjeller og ubenyttede fremførbare underskudd. Ledelsen har brukt vesentlig skjønn for å vurdere fremtidige skattepliktige inntekter ved innregning av utsatt skattefordel, herunder nødvendigheten av sterke bevis for utnyttelse for enheter med nylige fremførbare underskudd. Mer informasjon om utsatt skatt finnes i note 2.8 Resultatskatt.

Yaras virksomhet i Brasil genererer skattefradrag. Innregningen av disse eiendelene er basert på ledelsens forutsetninger om fremtidig driftsresultat og tidspunkt for utnyttelse. Mer informasjon finnes i note 4.6 Andre anleggsmidler.

Yara er involvert i en rekke retts- og forvaltningssaker knyttet til forskjellige skattesaker med uvisst utfall. Ledelsen må estimere sannsynligheten for utbetalinger i hvert enkelt tilfelle og har lagt til grunn vesentlig skjønn og forutsetninger ved utarbeidelsen av disse estimatene. Mer informasjon finnes i note 5.6 Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser.

Yara har virksomhet i mange land, og hvert land har sitt eget skatteregime. Ledelsen er nødt til å legge til grunn skjønn, estimater og forutsetninger når det gjelder behandling av skatteforhold. I visse tilfeller kan det være uklart hvordan skattelovgivningen gjelder for en særlig transaksjon eller omstendighet før den relevante skattemyndigheten eller rettsinstansen treffer en beslutning i fremtiden.

Når Yara vurderer om det foreligger usikkerhet rundt skattebehandling, vil Yara legge til grunn gjeldende skattelovgivning, generell praksis, avgjørelser fra rettsinstanser eller andre relevante myndigheter samt uttalelser fra interne eller eksterne eksperter. Når det gjelder usikker skattebehandling, vil Yara vurdere hvor sannsynlig det er at en skattemyndighet godtar en usikker skattebehandling. Hvis Yara kommer til at det ikke er sannsynlig at skattemyndigheten godtar en usikker skattebehandling, vil Yara ta høyde for usikkerhetseffekten ved hjelp av den metoden som best forutser denne effekten. Mer informasjon om usikre skatteposisjoner finnes i note 5.6 Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser.

Ytelsesbaserte pensjonsordninger

Yaras netto forpliktelse med hensyn til ytelsesordninger er beregnet separat for hver ordning. Virkelig verdi av pensjonsforpliktelser beregnes basert på flere aktuarielle og økonomiske forutsetninger. Enhver endring i benyttede forutsetninger påvirker den beregnede pensjonsforpliktelsen. Endringer i diskonteringsrenten har størst effekt. Diskonteringsrenten og andre sentrale forutsetninger fastsettes lokalt for hver enkelt pensjonsordning basert på de økonomiske omstendighetene som gjelder for ordningen. Forutsetningene gjennomgås normalt årlig når den aktuarielle beregningen foretas, med mindre det er vesentlige endringer i løpet av året. Detaljert informasjon, herunder sensitivitetsanalyser, finnes i note 5.4 Pensjoner og andre langsiktige ytelsesordninger til ansatte.

1.3 Vurderinger ved anvendelse av regnskapsprinsipper

Klassifisering av felles ordninger

Ledelsen har brukt skjønn ved klassifiseringen av Yara Freeport LLC DBA Texas Ammonia som en felleskontrollert driftsordning. Enheten bygget en ammoniakkfabrikk i USA som ble åpnet i april 2018. Selskapet eies 68 % av Yara, men er felleskontrollert med den andre eieren. Selskapet er klassifisert som en felleskontrollert driftsordning fordi partnerne har likt antall styremedlemmer, og relevante beslutninger som påvirker avkastningen på investeringen, krever godkjenning av styremedlemmer fra begge partnerne. Den samme vurderingen er foretatt for 50 % eide Yara Pilbara Nitrates og 49 % eide Tringen, hvor det er nødvendig med enighet for relevante beslutninger. Mer informasjon om felleskontrollerte driftsordninger finnes i note 4.4.

1.4 Klimaendringer

Yara står overfor vesentlige risikoer og muligheter som følge av klimaendringer og statlige initiativer for å redusere klimagassutslipp og skape en økonomi som er klimarobust og har lave karbonutslipp. Disse risikoene og mulighetene er integrert i konsernets prosesser for risikostyring og strateg utvikling og integrert i Yaras styringsstruktur, herunder mandatet til styrets revisjons- og bærekraftskomiteé. I desember 2020 kunngjorde Yara en strategisk forskyvning mot klimanøytrale løsninger sammen med konsernets klimamål med en nøkkelindikator for reduksjon av intensitet på 10 % i CO₂e pr. tonn N innen 2025, en nøkkelindikator for reduksjon av absolutte utslipp med 30 % innen 2030 og en ambisjon

om å være klimanøytral innen 2050. Yara legger stor vekt på å nå disse målene og har integrert klimarisikoer og -muligheter i alle relevante forretningsprosesser som forretningsplanlegging, virksomhetsgjennomganger og kapitalverdi prosesser. Alle mål finjusteres for årlige perioder i tråd med den årlige syklusen med forretningsplanlegging og -utførelse. I strukturen med kortsiktig insentivlønn for konsernledelsen er indikatorene knyttet til kloden vektet med 25 %.

Yaras industrielle kjernevirksomhet er produksjon av nitrogengjødsel og industrikjemikalier. Naturgass er den viktigste energikilden og råvaren i prosessene. De to største utslippskildene er CO₂ fra både råvare- og energidelene av naturgass i ammoniakkprosessen, og N₂O-utslipp fra salpetersyreproduksjon. For å redusere klimagassutslipp vurderer Yara systematisk mulighetene for å forbedre denne virksomheten. Konsernet har fastsatt mål for reduksjon av klimagassutslipp frem til 2025 og 2030, og prosjekter for reduksjon av klimagassutslipp forventes å få ned utslippene i fremtiden.

I 2021 og 2022 analyserte Yara klimarisikoer og muligheter for konsernet under forskjellige scenarioer. Grunnlaget for øvelsen var tre utviklingsbaner (RCP) fra FN's klimapanel femte vurdering: 1) et scenario med lave utslipp (RCP2.6), 2) et scenario med middels utslipp (RCP4.5) og 3) et scenario med svært høye utslipp (RCP8.5). Analysen omfattet hele Yaras verdikjede, deriblant leverandører, logistikk, egen virksomhet samt landbruks- og industrimarkedene. Resultatene var fokusert på konsekvenser i henholdsvis 2030 og 2050. Kategoriene av risikoer og muligheter som ble brukt av Task force on Climate

related Financial Disclosures (TCFD), ble anvendt under hele prosessen.

I 2023 ble det eksisterende registeret over klimarisikoer og -muligheter gjennomgått og oppdatert for å sikre at alle relevant risikoer og muligheter var inkludert, og at vurderingen av tilknyttede konsekvenser fortsatt var riktig etter at det var tatt hensyn til den seneste utviklingen. Grunnlaget for denne øvelsen var klimascenarioene fra Network for Greening the Financial System (NGFS): 1) et scenario med dagens politikk hvor det legges til grunn at dagens klimapolitikk gjennomføres globalt forbundet med en global temperaturøkning på ~3 °C, og 2) et scenario med netto nullutslipp hvor det legges til grunn en fullstendig global omstilling til netto nullutslipp forbundet med en global temperaturøkning på 1,5/2 °C. Målet var å forstå hvordan disse scenarioene kan påvirke Yaras strategi, forretningsmodell og økonomiske utvikling. NGFS' scenario med dagens politikk kan settes i sammenheng med IPCCs scenario med middels utslipp (RCP 4.5).

På grunnlag av TCFDs kategorier har Yara opparbeidet seg følgende forståelse av de viktigste klimarisikoene som kan påvirke konsernets økonomiske utvikling:

- **Politisk og juridisk risiko**
Dette henviser hovedsakelig til gjennomføring av karbonprisordninger og -reguleringer for å redusere utslipp fra gjødsel og ulik utvikling av klimapolitikk og -reguleringer mellom markeder. Karbonskatter i Europa kombinert med utfasing av vederlagsfrie kvoter kan øke produksjonskostnadene. Risikoen ved karbonprising kan også oppstå som følge av større usikkerhet og mangel

på harmonisering mellom land. Innføring av en karbondollordning (CBAM) i Europa øker kostnadene ved Yaras import av ammoniakk til det europeiske markedet, med mindre innenlands bearbeiding for gjenutførsel kan anvendes. Strengt krav i EUs taksonomi til miljømessig bærekraftige økonomiske aktiviteter kan føre til økte kapitalkostnader for aktiviteter som ikke regnes som grønne etter EUs regelverk. Når det gjelder gjødselreguleringer, kan tilleggskrav til gjødsels sammensetning og/eller -regulering redusere etterspørselen etter Yaras produkter i visse land. Det er også en risiko for at Yara vil bli et mål for klimasøksmål. Dette kan medføre juridiske avsetninger, kostnader og potensielle konsekvenser for forretningsdriften

- **Teknologirisiko**
Teknologirisiko henviser hovedsakelig til en global risiko for konkurranse fra nye og eksisterende aktører som etablerer produksjon av grønn ammoniakk basert på fornybar energi. Dette kan redusere Yaras evne til å selge gjødsel basert på grønn ammoniakk i ESG-fokuserte markeder.
- **Markedsrisiko**
Særlig har forbrukerne i høyinntektsland begynt å dreie kostholdet mot sunnere, mer bærekraftige valg, med mer plantebasert mat. Kostholdsendringer kan redusere etterspørselen etter gjødsel. Endringer i etterspørselen i markedet og endringer i reguleringer kan dessuten føre til verdifall eller endring av levetid for eksisterende eiendeler. Omstilling til en økonomi som er klimarobust og har lave karbonutslipp, vil videre kreve vesentlige endringer i bruken av energi og ressurser. Forskyvninger i

etterspørsel, produksjon og reguleringer kan for eksempel påvirke prisene på naturgass, som brukes både som en råvare og som energikilde til gjødselproduksjon.

- **Omdømmerisiko**
Yaras reelle eller oppfattede evne til å tilpasse seg nasjonale og regionale klimarelaterte retningslinjer og reguleringer kan påvirke Yaras merkenavn, omdømme og forhold til nåværende og fremtidige forretningspartnere, kunder og forbrukere. Dette omfatter Yaras virksomhet som ikke regnes som grønn etter EUs taksonomikrav samt Yaras forsyningskjede.
- **Fysiske effekter av klimaendringene (akutte og kroniske)**
Yaras industrielle virksomhet omfatter en fleksibel struktur av egenprodusert og eksternt innkjøpt ammoniakk for produksjon av gjødsel. Det er betydelig kapasitet i kystområder som kan være utsatt for akutte og kroniske værrelaterte risikoer, deriblant ekstreme værforhold og naturkatastrofer. Dette kan føre til forstyrrelser i driften og forsyningskjeden. Ekstremvær kan også føre til endringer i landbruksmønstre.

Pr. 31. desember 2023 er det svært usikkert hvordan klimarisikoer og -muligheter påvirker Yara økonomisk nå og i fremtiden. Yara vil derfor videreutvikle konsernets forståelse av klimarelatert risikoeksponering under de forskjellige scenarioene for å identifisere, bekrefte, kvantifisere og redusere risikoene.

Yara gir uttrykkelig informasjon i notene til dette konsernregnskapet om hvordan klimaendringene påvirker regnskapet. Dette henviser hovedsakelig til følgende:

- **Nedskrivning av anleggsmidler**
Mer informasjon finnes i note 4.1 Varige driftsmidler og note 4.7 Nedskrivning av anleggsmidler.
- **Levetid for anleggsmidler**
Mer informasjon finnes i note 4.1 Varige driftsmidler.
- **Offentlige tilskudd**
Mer informasjon finnes i note 4.9 Offentlige tilskudd.
- **Immaterielle eiendeler – utslippsrettigheter i Europa**
Mer informasjon finnes i note 4.2 Immaterielle eiendeler og 4.9 Offentlige tilskudd.
- **Finansielle instrumenter**
Mer informasjon finnes i note 5.3 Rentebærende gjeld.

1.5 Miljørelaterte påvirkninger og avhengighetsforhold

Yaras virksomhet og verdikjede er potensielt eksponert for flere natur- og økosystemrelaterte risikoer. Dette er hovedsakelig knyttet til tilgangen og kvaliteten på vann, jord og land, og hvordan industrien og landbruket påvirker disse elementene (og luften) fra et forbruks- og forurensningsperspektiv. Yara har et uttalt mål om å beskytte kloden og en ambisjon om å skape en naturvennlig matfremtid, og miljørelaterte påvirkninger og risikoer er derfor integrert i konsernets styringsstruktur, risikostyring og sentrale beslutningsprosesser. Identifiserte påvirkninger og risikoer vurderes systematisk og kontinuerlig for å følge og

håndtere utviklingen. Potensielle og faktiske hendelser og avvik undersøkes. Forebyggende og avhjelpende tiltak iverksettes når det er nødvendig. Omfattende styringssystemer, retningslinjer og prosesser innføres for å få en rask oversikt over kommende innskjerpinger i statlige reguleringer. Nye krav vurderes for å kartlegge og håndtere fremtidige konsekvenser for drift og produkter.

Nær sagt alle de beskrevne risikoene innebærer også muligheter for Yara. Takket være Yaras størrelse og strategi er det flere veier til vekst og verdiskaping, blant annet gjennom avkarbonisering.

Ved årsslutt 2023 er det knyttet stor usikkerhet til hvordan miljørelaterte påvirkninger og risikoer vil påvirke Yara økonomisk i fremtiden. Yara vil derfor fortsette å skaffe seg en bedre forståelse av konsernets eksponering. Betydningen for dette konsernregnskapet henviser til estimer av aktuelle miljø- og fjerningsforpliktelse. Mer informasjon finnes i note 5.6 Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelse.

1.6 Prisvolatilitet og den geopolitiske situasjonen

Situasjonen i Ukraina, Midtøsten og Rødehavet er preget av betydelig geopolitisk risiko og usikkerhet. Det er knyttet stor usikkerhet til hvordan dette vil påvirke Yara økonomisk i fremtiden, og det er ikke mulig å gi pålitelige estimer på grunn av denne iboende usikkerheten. Det er imidlertid sannsynlig at fremtidige økonomiske konsekvenser vil avhenge av hvordan situasjonen påvirker

markedsprisene og handels- og innkjøpsmønstrene. Yara følger situasjonen tett og tilpasser seg markedsforholdene underveis.

EU, Storbritannia, USA og andre land har innført importrestriksjoner, og flere runder med nye sanksjoner, som følge av situasjonen i Ukraina. Dette har innskrenket, og vil sannsynligvis fortsette å innskrenke, handelen med russiske og belarusiske motparter, både på grunn av sanksjoner på foretak og privatpersoner og på grunn av utfordringer knyttet til bankvirksomhet og logistikk.

Yara har tradisjonelt kjøpt fosfat, kalium og ammoniakk fra Russland, i tillegg til betydelige mengder naturgass til sin produksjon i Europa. Yara har stoppet alle innkjøp fra leverandører som er ilagt sanksjoner i visse land og regioner, og benytter sin globale innkjøps-, produksjons- og distribusjonskapasitet for å opprettholde forsyningen til kunder og kontinuiteten i matforsyningskjedene.

For å ta hensyn til de reduserte ammoniakkvolumene fra russiske produsenter har Yara erstattet disse volumene ved å kjøpe ammoniakk fra andre produsenter.

I 2023 tilpasset Yara seg markedsforholdene ved å redusere produksjonen med 0,89 millioner tonn ammoniakk (19 prosent av konsernets europeiske kapasitet) og 2,28 millioner tonn ferdiggjødsel (15 prosent av konsernets europeiske kapasitet). Produksjonsbegrensningene ble justert på jevnlig basis etter markedsforholdene.

For fosfater og kalium har Yara økt innkjøpene fra eksisterende leverandører utenfor Russland/Belarus og inngått kontrakter med

nye leverandører. Det har sikret forsyningene til produksjonssystemet vårt for 2023. Yaras produksjonsvolumer har foreløpig ikke blitt vesentlig påvirket av råvaremangel. Det er imidlertid knyttet usikkerhet til om Yara klarer å opprettholde kjøpsvolumene og sikre forsyningene i fremtiden, enten det er på kommersielt akseptable vilkår eller innen et rimelig tidsrom.

Leverandørgjeld til selskaper knyttet til sanksjonerte russere utgjør USD 230 millioner 31. desember 2023. Beløpet er justert basert på valutakurser på balansedagen. Disse forpliktelsene er knyttet til varer som ble mottatt før det ble innført sanksjoner, og føres på regnskapslinjen «Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser» i oppstillingen av finansiell stilling. Alle var forfalt 31. desember 2023. Fremtidige oppgjør er avhengig av utviklingen i sanksjonsreguleringene. Utbetalingstidspunktet er derfor usikkert.

Yara har mottatt kontraktskrav fra leverandører som er knyttet til russiske sanksjonerte personer. Mer informasjon finnes i note 5.6 Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser.

2 Resultater for året

2.1 Driftsinntekter fra kontrakter med kunder

Oversikt og regnskapsprinsipper

En beskrivelse av hva som kjennetegner eksterne inntekter i Yara-konsernet, fremgår av note 2.3 Segmentinformasjon.

Yara inntektsfører den avtalte transaksjonsprisen i en kontrakt med kunden når konsernet overfører kontrollen over en særskilt vare eller tjeneste til kunden.

Yaras innregning av inntekter kan kategoriseres slik:

- **Salg av gjødsel- og kjemikalieprodukter**
Yara selger gjødsel- og kjemikalieprodukter til kunder over hele verden. Ordinære kjøpsordrer er normalt de kontraktene med kunden som skaper håndhevbar rettigheter og plikter. Inntekter innregnes når kunden overtar kontrollen over produktene. Dette bestemmes vanligvis av hvilke leveringsvilkår som er benyttet i salgstransaksjonen. Leveringsvilkårene varierer mellom geografiske regioner, markeder og kunder, men produktene blir gjerne solgt fra lager (ex-warehouse).

Kontrakter med større kunder omfatter ofte insentiver som fører til variable vederlag. Volumrabatter er Yaras vanligste salgsfremmende tiltak. Disse rabattene kan ha både prospektiv og retrospektiv effekt. Det er gjort systematisk avsetning for volumrabatter med tilbakevirkende kraft,

og det er regnskapsført som reduksjon av inntekt basert på beste estimat av potensielt utestående beløp. Hvis det ikke er mulig å fastsette et pålitelig estimat, er inntekten redusert med maksimal rabatt som kan oppnås. Rabatter som regnes som vesentlige rettigheter, innregnes som separate leveringsforpliktelser.

Produktene er normalt solgt med standardgarantier som gir kundene sikkerhet for at produktene har de avtalte spesifikasjonene. Disse standardgarantiene regnskapsføres i samsvar med IAS 37 Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler. Konsernet har ingen andre betydelige forpliktelser knyttet til tilbakelevering eller tilbakebetaling.

Majoriteten av salgstransaksjonene i konsernet har betalingsvilkår på mindre enn 90 dager. Kontraktene med kundene inneholder vanligvis ikke vesentlige finansieringskomponenter.

Yara har ikke betydelige utgifter knyttet til oppnåelse eller oppfyllelse av kontrakter med kunder som konsernet forventer å gjenvinne.

- **Frakt-/forsikringstjenester**
Yara tilrettelegger levering til kundens bestemmelsessted ved bruk av ulike leveringsvilkår. Når konsernet benytter Incoterms som overfører kontrollen av produktene til kunden før frakt- og forsikringstjenesten leveres (C Incoterms), anser Yara frakt- og forsikringstjenesten

normalt som en særskilt tjeneste som skal innregnes separat som en egen leveringsforpliktelse. Dette innebærer at Yara allokere vederlag til disse frakt- og forsikringstjenestene basert på kjente eller estimerte frittstående salgspriser, og innregner tilhørende inntekt over tid i den utstrekning frakt- og forsikringstjenestene er utført. Periodiseringseffekten er imidlertid begrenset, siden majoriteten av vareleveringene til kunden er gjort i løpet av få dager. Frakt og varehåndtering som finner sted før kunden overtar kontroll over varene, anses som en del av salget av varene.

- **Andre produkter og tjenester**
Andre produkter og tjenester omfatter en rekke andre løsninger, herunder utstyr og tjenester for å lagre og håndtere produkter og teknologiske løsninger, f.eks. miljøløsninger. Inntekter fra salg av utstyr innregnes ved levering til kunden. Inntekter fra salg av tjenester innregnes over tid etter hvert som tjenestene blir utført. Inntekter fra miljøteknologiske løsninger innregnes over tid ved bruk av metoden for løpende avregning hvis de oppfyller kriteriene for innregning over tid i IFRS 15. Metoden for løpende avregning er en metode basert på påløpte kostnader og gir en troverdig gjengivelse av disse leveransene og løsningene fordi det med rimelighet er mulig kontinuerlig å estimere stadiene av prosjektgjennomføring. Leveranser som består av flere elementer, analyseres for å identifisere særskilte varer og tjenester som skal innregnes som separate leveringsforpliktelser.

- **Salg av urea i India**

Yaras virksomhet i India produserer og selger urea til forhandlere, som i sin tur selger til bønder. Yara selger urea i henhold til den til enhver tid gjeldende prissettingsordning utstedt av indiske myndigheter. Denne politikken tar sikte på å fremme balansert bruk av plantenæring og vedvarende vekst i landbruket ved å gjøre urea tilgjengelig for bønder over hele India til rimelige priser og til riktig tid.

Prisen som Yara kan selge urea til registrerte forhandlere i henhold til prissettingsordningen (når det er relevant) for, er regulert, verifisert og fastlagt av indiske myndigheter. Prisen er generelt lavere enn produksjonskostnaden. Indiske myndigheter gir en godtgjørelse basert på en forhåndsdefinert metode som tar hensyn til salgsprisen fastsatt av indiske myndigheter som blir belastet registrerte forhandlere, kostnaden for naturgass, andre variable kostnader (herunder kostnader for emballasje og frakt) samt faste kostnader.

Kontrollen over varene overføres på det tidspunktet den registrerte forhandleren mottar varene. Vederlag innregnet som inntekt er basert på forhandlerens kvittering for mottak av varer og utgjør den faste salgsprisen som skal betales av den registrerte forhandleren, og den estimerte godtgjørelsen som skal betales av indiske myndigheter. Siden Yara har varelagerisiko og kontrollerer varene til de blir levert til de registrerte forhandlerne, er kompensasjonen fra indiske myndigheter presentert som inntekt i resultatregnskapet.

Disaggregering av eksterne inntekter etter type

USD millioner	Gjødsel- og kjemikalieprodukter	Frakt-/ forsikringstjenester	Andre produkter og tjenester	Sum
2023				
Europe	3 634	121	51	3 806
Americas	5 555	180	10	5 745
Africa & Asia	2 489	41	5	2 535
Global Plants & Operational Excellence	10	–	37	46
Clean Ammonia	720	58	2	780
Industrial Solutions	2 220	173	38	2 431
Annet og elimineringer	5	–	83	88
Sum	14 632	573	226	15 431
2022				
Europe	5 547	122	60	5 729
Americas	8 292	171	28	8 492
Africa & Asia	3 126	57	5	3 188
Global Plants & Operational Excellence	28	–	49	77
Clean Ammonia	1 875	64	7	1 946
Industrial Solutions	4 167	189	59	4 415
Annet og elimineringer	4	–	51	55
Sum	23 039	604	258	23 902

Disaggregering av eksterne inntekter etter produktgruppe

USD millioner	2023	2022
Ammoniakk	1 149	2 756
Urea	3 203	5 434
Nitrat	2 541	4 200
NPK	5 196	7 010
CN	898	1 037
UAN	401	630
SSP	82	117
DAP/MAP	225	272
MOP/SOP	371	753
Andre gjødsel- og kjemikalieprodukter	1 136	1 436
Andre produkter og tjenester	230	258
Sum driftsinntekter	15 431	23 902

Yara betjener et stort antall kunder. Ingen inntekter fra transaksjoner med enkeltstående kunder overstiger ti prosent av Yaras samlede driftsinntekter.

Disaggregering av eksterne inntekter etter geografisk område¹⁾

USD millioner	Europe	Brasil	Latin-Amerika ekskl. Brasil	Nord-Amerika	Afrika	Asia	Sum
2023							
Europe	3 663	12	27	9	80	15	3 806
Americas	1	3 093	1 219	1 432	-	-	5 744
Africa & Asia	-	-	-	-	767	1 768	2 535
Global Plants & Operational Excellence	46	-	-	-	-	-	46
Clean Ammonia	9	129	-	259	-	383	780
Industrial Solutions	1 380	489	178	108	175	101	2 431
Annet og elimineringer	61	-	-	2	-	25	88
Sum	5 160	3 723	1 425	1 811	1 022	2 293	15 431
2022							
Europe	5 589	5	22	16	81	16	5 729
Americas	2	4 910	1 607	1 972	-	-	8 492
Africa & Asia	-	-	-	-	1 033	2 155	3 188
Global Plants & Operational Excellence	76	-	-	-	-	-	77
Clean Ammonia	-	391	42	818	-	696	1 946
Industrial Solutions	2 732	815	253	164	329	122	4 415
Annet og elimineringer	30	-	-	3	-	21	55
Sum	8 431	6 120	1 924	2 974	1 443	3 009	23 902

¹⁾ Tallene er basert på kundens lokasjon.

Inntekter fra eksterne kunder på USD 291 millioner (2022: USD 457 millioner) henføres til Norge (Yaras hjemland).

Balanser fra kontrakter med kunder og utestående leveringsforpliktelser

Ulike tidspunkt for inntektsføring, fakturering og innbetaling fra kunder fører til fakturerte kundefordringer, opptjente, men ikke-fakturerte inntekter (eiendeler fra kontrakter med kunder) samt forskuddsbetalinger og innskudd fra kunder (forpliktelser fra kontrakter med kunder). Informasjon om fakturerte kundefordringer finnes i note 3.2 Kundefordringer.

Omfanget av opptjente, ikke-fakturerte inntekter (eiendeler fra kontrakter med kunder) er begrenset og refererer hovedsakelig til miljøteknologiske produkter og løsninger, hvor inntektsføring skjer over tid i samsvar med metoden for løpende avregning. For slike leveranser skjer fakturering vanligvis ved oppnåelse av avtalte milepæler etter inntektsføring. Eiendeler fra kontrakter med kunder overføres til kundefordringer når Yara har en ubetinget rett til vederlag.

Forskuddsbetalinger og innskudd fra kunder (forpliktelser fra kontrakter med kunder) er hovedsakelig knyttet til Yaras salg av gjødsel i Brasil hvor forskuddsbetalinger i forkant av gjødselsesongen er vanlig praksis for å redusere kundenes prisrisiko. Forskuddsbetalinger i Brasil mottas vanligvis mindre enn 90 dager før varene leveres. I et begrenset omfang henviser forpliktelser fra kontrakter med kunder også til forskuddsbetalinger for teknologileveranser i forbindelse med miljøprodukter og -løsninger.

Utestående leveringsforpliktelser henviser primært til levering av miljøløsninger. Utestående leveringsforpliktelser knyttet til øvrige leveranser som er en del av kontrakter med en forventet varighet på ett år eller mindre, er ikke rapportert. Utestående leveringsforpliktelser er dessuten ikke rapportert når Yaras rett til vederlag svarer direkte til verdien for kunden av Yaras utførte ytelser pr. dags dato.

USD millioner	2023	2022
Eiendeler fra kontrakter med kunder		
Balanse 1. januar	5	4
Overført til fordringer i perioden	(2)	(2)
Økning som følge av måling av fullføringsgrad i perioden	5	4
Overført til holdt for salg	(2)	-
Balanse 31. desember	7	5
Forpliktelser fra kontrakter med kunder		
Balanse 1. januar	620	634
Andel av inngående balanse inntektsført i perioden	(618)	(619)
Betalinger mottatt, ikke inntektsført i perioden ¹⁾	365	606
Overført til holdt for salg	(7)	-
Valutaomregning	-	(2)
Balanse 31. desember	361	620
Utestående leveringsforpliktelser		
Opprinnelig kontraktspris for signerte kontrakter	95	169
Sum inntektsført pr. 31. desember ²⁾	(88)	(115)
Transaksjonspris allokert til utestående leveringsforpliktelser	7	53
Utestående leveringsforpliktelser skal innfris innen		
1 år	1	48
2-3 år	6	5
Transaksjonspris allokert til utestående leveringsforpliktelser	7	53

¹⁾ Innregnet netto etter alle allokerte beløp i samme rapporteringsperiode.

²⁾ Basert på metoden for løpende avregning.

2.2 Andre inntekter og gevinst/(tap) fra råvarederivater

Regnskapsprinsipper

Kompensasjon fra forsikringsselskaper innregnes i resultatet når den blir en fordring. Kompensasjonen anses som en fordring når det er «så godt som sikkert» at den vil bli mottatt.

USD millioner	Noter	2023	2022
Forsikring og andre godtgjørelser ¹⁾		77	33
Gevinst ved salg av anleggsmidler		10	4
Salg av hvite sertifikater	4.9	7	5
Annet		19	14
Andre inntekter		114	56
Gevinst/(tap) fra råvarebaserte derivater	6.3	3	94
Andre inntekter og gevinst/(tap) fra råvarederivater		117	150

¹⁾ Tallet for 2023 inkluderer USD 40 millioner knyttet til offentlig støtte som reaksjon på energikrisen i Europa i 2022. Mer informasjon finnes i note 4.9 Offentlige tilskudd.

Salg av hvite sertifikater er knyttet til salg av omsettelige sertifikatinstrumenter som er tildelt i Italia for oppnådde energibesparelser. Mer informasjon finnes i note 4.9 Offentlige tilskudd.

Gevinst/(tap) fra råvarebaserte derivater er relatert til endringer i virkelig verdi av innebyggede derivater i råvarekontrakter knyttet til gass- og ammoniakkpriser. Mer informasjon finnes i note 6.3 Finansielle Instrumenter.

2.3 Segmentinformasjon

Yaras virksomhet omfatter følgende driftssegmenter pr. 31. desember 2023:

Europe
Americas
Africa & Asia
Global Plants & Operational Excellence
Clean Ammonia
Industrial Solutions

De presenterte driftssegmentene er nøkkelkomponenter i Yaras virksomhet pr. 31. desember 2023 og er blitt vurdert, fulgt opp og styrt på jevnlig basis av Yaras konsernsjef som konsernets øverste beslutningstaker.

De regionale segmentene (Europe, Americas og Africa & Asia) driver en fullstendig integrert virksomhet som omfatter produksjon, forsyningskjede og kommersiell drift, hvor de produserer og leverer eksisterende Yareløsninger i tillegg til å selge nye produkter og løsninger.

Europe

Yara Europe omfatter salg, markedsføring og produksjon i Europa. Yara Europe markedsfører gjødselløsninger til bønder og samarbeider med matverdikjeden om å tilby gjødselprodukter, råd og klimasmarte tjenester og løsninger. Produktporteføljen er omfattende og inneholder alt fra standard nitrogenbasert gjødsel til spesialprodukter og økologisk gjødsel. De største produktkategoriene som selges innenfor nitrogenbasert gjødsel, er nitrater og fullgjødsel (NPK).

Produkter selges i dag hovedsakelig til spotpris til distributører basert på vanlige kjøpsordrer og underliggende rammeavtaler. Produkter selges til en rekke kunder, deriblant grossister, kooperativer, detaljister og i mindre grad direkte til bønder. Sammensetningen av kunder og solgte produkter varierer mellom regionale markeder, og omfang av leveranser varierer i takt med gjødselsesongene i de forskjellige markedene. Yara Europe eksporterer også noen produkter til andre regioner i konsernet, basert på internpriser til markedsvilkår («armlengdeprinsippet»).

Yara Europe har ni gjødsel fabrikker, to fabriker for høyverdi produkter og tre økologiske gjødsel fabrikker, en gruve for fosfatutvinning og en fabrikk for kaliumsulfat/fôrfosfat i hele Europa. Fabrikken har forskjellige produktporteføljer og en beliggenhet som skal betjene både hjemme- og eksportmarkeder. I tillegg forsyner regionen kundene gjennom mer enn 100 terminaler og lagre (eide og leide) og har kunder i cirka 30 europeiske land. De fleste produkter som selges, produseres ved egne anlegg i regionen.

Driftsresultatene påvirkes av integrert verdiskaping i virksomheten fra anlegg til marked. Marginen mellom realiserede ferdiggjødselpriser og råvarepriser er dels drevet av Yaras evne til å differensiere sine produkter og løsninger, dels påvirket av prisutviklingen for råvaregjødsel (urea, ureaammoniumnitrat UAN), naturgass og ammoniakk. Yara skaper også verdier gjennom effektiv drift ved sine produksjonsfabrikker, konkurransedyktig innkjøp av råvarer til produksjon og optimal ressursallokering på tvers av sin

forretningsmodell. Driftsresultatet påvirkes også av valutabevegelser, siden marginene typisk er eksponert mot amerikanske dollar, mens faste kostnader har en vesentlig lokal valutakomponent (hovedsakelig euro).

Americas

Yara Americas omfatter salg, markedsføring og produksjon innenfor de regionale forretningsenhetene North America, Latin America og Brazil. Segmentet selger en omfattende portefølje av gjødselløsninger og -tjenester herunder en bred produktportefølje som omfatter nitrogenbasert gjødsel og NPK-er samt biostimulatorene og organisk baserte produkter. Regionen selger også fosfat- og kaliumgjødsel, som i stor grad er kjøpt inn fra tredjeparter.

Produkter selges i dag hovedsakelig til spotpris til distributører basert på vanlige kjøpsordrer og underliggende rammeavtaler, men i stadig større grad selges produktene også direkte til bønder og kooperativer. Sammensetningen av kundegrupper og solgte produkter varierer mellom lokale og regionale markeder, og omfang av leveranser varierer i takt med gjødselsesongene i de forskjellige markedene. Produktsalg kommer hovedsakelig fra driftssegmentet Global Plants & Operational Excellence basert på armlengdeprinsippet og fra segmentets egne produksjonsanlegg i Canada, USA, Trinidad, Colombia og Brasil.

Forretningsenheten North America driver en heleid fabrikk i Belle Plaine i Canada og deltar dessuten i de felleskontrollerte driftsordningene Trinidad Nitrogen Company Ltd. i Trinidad og Yara Freeport LLC DBA Texas Ammonia i USA (Yara konsoliderer sin andel

av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader for felleskontrollerte driftsordninger). En mindre andel av salget av urea og UAN kommer fra tredjepartsprodusenter. I tillegg til gjødselløsninger markedsfører North America industriløsninger som rensing av avløpsvann og tilsetningsstoffer til bygge- og anleggsnæringen og oljefelttjenester.

Forretningsenheten Latin America omfatter alle spansktalende markeder i regionen Americas, fra Mexico i nord til Argentina i sør. I Colombia eier Yara et produksjonsanlegg i Cartagena som hovedsakelig betjener det lokale kolombianske markedet med NPK- og kalsiumnitratprodukter. Cartagena-anlegget produserer også løselig ammoniumnitrat for lokale kunder og eksporterer også til enhver tid noen mindre ammoniakkvolumer.

Forretningsenheten Brazil har mer enn ti blandings- og distribusjonsanlegg med en geografisk spredning for å forsyne Brasils viktigste landbruksmarkeder. Den omfatter også de heleide produksjonsfabrikkene i Rio Grande, Ponta Grossa, Cubatão og Sumaré.

Driftsresultatet i Yara Americas er i stor grad påvirket av Yaras mulighet til å selge gjødselløsninger basert på europeisk produsert premiumgjødsel til verdikjennende marginer samt markedsføring av egentilvirkede produkter i regionen. Andre sentrale verdidrivere er pålitelighet og effektiv drift ved produksjonsanleggene, konkurransedyktig innkjøp av råvarer for produksjon (herunder naturgass) og effektiv blanding av råvarer fra tredjeparter. Driftsresultatet påvirkes også av valutabevegelser, siden marginene typisk er eksponert mot amerikanske dollar, mens faste kostnader har en vesentlig lokal valutakomponent.

Africa & Asia

Yara Africa & Asia omfatter salg, markedsføring, distribusjon og produksjon av gjødsel- og industriprodukter i Asia-Stillehavsregionen, Afrika og Oseania. Segmentet selger en omfattende portefølje av gjødselprodukter og -tjenester, herunder en bred produktportefølje som omfatter nitrogenbasert gjødsel og NPK-er til anvendelse i jord. Denne porteføljen er supplert av bladgjødsel og løselige produkter for annen type anvendelse på avlinger. En vesentlig del av produktene som markedsføres, er kjøpt fra Yaras produksjonsfabrikker, både i og utenfor regionen Africa & Asia.

De fleste av kundene i regionen er småbrukere. Yara når disse kundene gjennom distributører, forhandlere og kooperativer basert på forskjellige forretningsavtaler. Regionen omfatter også mer modne landbruksmarkeder som Sør-Afrika, Australia og New Zealand, hvor Yara ofte selger direkte til profesjonelle, store kornbønder. Typen kunder og produktporteføljen som selges, er svært forskjellig mellom de ulike markedene.

Regionen har kontorer og driftsenheter i mer enn 20 land. Den største forretningsvirksomheten er i Kina, India, Thailand, Sør-Afrika og Australia. Som en supplerende del av Yaras gjødseldistribusjonsvirksomhet omfatter gjødselproduksjonen ett produksjonsanlegg i Australia som produserer ammoniakk og teknisk ammoniumnitrat (TAN), og ett produksjonsanlegg i Babrala i India som produserer ammoniakk og urea. Ammoniakk som produseres i Australia, selges av Yaras ammoniakkhandels- og transportvirksomhet innenfor driftssegmentet Clean Ammonia, mens TAN selges av driftssegmentet

Industrial Solutions i det australske gruvedområdedet. Produksjonsanlegget som produserer TAN, er en felleskontrollert driftsordning (Yara Pilbara Nitrates Pty Ltd.) hvor Yara konsoliderer sin eierandel på 50 % av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Ammoniakk som produseres i Babrala, brukes til produksjon av urea ved samme anlegg. Urea som produseres ved anlegget, selges under en subsidiert offentlig ordning i India. Mer informasjon finnes i note 2.1 Driftsinntekter fra kontrakter med kunder.

Driftsresultatet påvirkes i høy grad av Yaras evne til å selge sin differensierte nitratbaserte gjødselportefølje og oppgraderingsmarginene ved produksjonsanleggene drevet av prisnivåene på ammoniakk/urea og konkurransedyktig gassforsyning. Driftsresultatet kan også bli sterkt påvirket av bevegelser i valutakurser.

Global Plants & Operational Excellence

Segmentet Global Plants & Operational Excellence drifter Yaras største og eksportorienterte produksjonsfabrikk i Porsgrunn (Norge) og i Sluis (Nederland) og har en nøkkelrolle for å fremme driftsforbedringer, kompetanseutvikling og teknisk prosjektgjennomføring på tvers av Yaras produksjonssystem. I tillegg omfatter segmentet den globale planleggings- og optimaliseringsfunksjonen, produktledelsesfunksjonen, direkteinnkjøpsfunksjonen og konsernets HESQ-avdeling.

De fleste salg i segmentet er konserninterne salg av ferdiggjødsel som overføres til interne priser basert på armlengdesprinsippet.

Global Plants & Operational Excellence-segmentets driftsresultater er sterkt påvirket

av produsert volum og marginutvikling for gjødselråvarer. Marginene påvirkes primært av forskjellen i prisnivå for urea, diammoniumfosfatgjødning (DAP) og kaliumgjødning samt prisnivået på de viktige innsatsfaktorene energi, fosforitt og kalium. Driftsresultatet kan også bli sterkt påvirket av bevegelser i valutakurser.

Clean Ammonia

Segmentet Clean Ammonia inneholder Yaras ammoniakkehandels- og logistikkvirksomhet som spiller en viktig rolle i Yaras produksjonssystem siden den optimerer allokeringen av overskuddsvolum fra produsentanlegg og leverer til forbrukeranlegg i for å sikre full utnyttelse av produksjonskapasiteten. Foruten vesentlige konserninterne kjøp og salg kjøper Yara Clean Ammonia ammoniakk fra tredjeparter hovedsakelig for å forsyne den europeiske produksjonsregionen. Segmentet genererer også vesentlige eksterne salg ved å selge ammoniakk til store kunder i gjødsel- og kjemikaliebransjen, hovedsakelig i regionene Americas og Asia. Det tilbyr også optimaliserte fraktløsninger som er tilpasset Yaras lagrings- og havnekapasitet, og som omfatter en flåte av egne og timechartrede fartøyer.

Segmentet ble opprettet for å gripe vekstmuligheter innen karbonfrie matløsninger, skipsdrivstoff, kraft og annen bruk av ren ammoniakk hvor Yaras unike eksisterende posisjon innen ammoniakkeproduksjon, -handel og -frakt utnyttes. Segmentet evaluerer for øyeblikket flere nye blå og grønne ammoniakkeprosjekter med det formål å betjene voksende markeder for ren ammoniakk og

skape stordriftsfordeler i den eksisterende virksomheten.

Industrial Solutions

Yara Industrial Solutions tilbyr hovedsakelig nitrogenbaserte løsninger og tjenester til en lang rekke bransjer, herunder bil, bygg og anlegg, renovasjon og sirkulærøkonomi, skipsfart, kjemikalier, gruver og dyrefôr. Det er sterkt miljøfokus i Yara Industrial Solutions, og en stor del av inntektene kommer fra AdBlue, et ureabasert reagens som brukes i dieselbiler for å redusere utslipp av nitrogenoksid (NO_x). Segmentet tilbyr også løsninger for NO_x-reduksjon for industrianlegg og transport både til lands og til sjøs. Dessuten jobber Yara Industrial Solutions kontinuerlig med å utvikle produkt- og servicetilbud i markeder med høy vekst samt ytterligere grønne og bærekraftige muligheter globalt.

Yara Industrial Solutions utfører sin virksomhet gjennom fire kommersielle enheter: Transport Reagents, Mining Applications, Chemical Applications EMEA og Chemical Applications Americas. Disse kommersielle enhetene er støttet av seks dedikerte produksjonsfabrikker i Europa, Latin-Amerika, Asia og Afrika. Dessuten har segmentet forretningsavtaler basert på armlengdesprinsippet med resten av Yaras globale nettverk av produksjonsanlegg og eksterne leverandører. Gjennom direkte salg og distributører kan Yara Industrial Solutions tilby kundene høy kvalitet og pålitelige produkter og tjenester støttet av inngående lokalkunnskap kombinert med global ekspertise basert på beste praksis.

Kundekontraktene er i stor grad mellom- og langsiktige kontrakter, men produkter selges

også til spotpris basert på ordinære kjøpsordrer. I noen markeder leverer segmentet utstyr og tjenester knyttet til lagring og håndtering av produkter.

Driftsresultater er eksponert for svingninger i råvarepriser og generell økonomisk aktivitet. Yara Industrial Solutions' integrerte posisjon kombinert med den diversifiserte produkt-eksponeringen, den underliggende bransjen og den globale beliggenheten gjør likevel at Yara Industrial Solutions i høy grad har klart å dempe disse effektene.

Annet og elimineringer

Annet og elimineringer omfatter elimineringer mellom segmentene og kostnader som ikke er allokert til driftssegmenter. En vesentlig komponent av de utførte elimineringene mellom segmentene er elimineringen av gevinst på varebeholdning, som drives av volumer på lager og interne marginer basert på prinsippet om armlengdes avstand. Annet og elimineringer vil derfor vise høyere resultater når det er lavere volumer på lager og/eller lavere interne marginer på volumer på lager og omvendt.

Annet og elimineringer omfatter også annen forretningsvirksomhet, herunder Yaras Agoro- og Varda-virksomheter. I tillegg er Yara Marine Technology inkludert i Annet og elimineringer fra 2022.

Konsolidert resultatregnskap

USD millioner	2023	2022
Eksterne inntekter fra kontrakter med kunder		
Europe	3 806	5 729
Americas	5 745	8 492
Africa & Asia	2 535	3 188
Global Plants & Operational Excellence	46	77
Clean Ammonia	780	1 946
Industrial Solutions	2 431	4 415
Annet og elimineringer	88	55
Sum	15 431	23 902
Interne inntekter		
Europe	794	1 390
Americas	462	1 240
Africa & Asia	374	976
Global Plants & Operational Excellence	2 428	4 277
Clean Ammonia	1 124	2 481
Industrial Solutions	263	517
Annet og elimineringer	(5 445)	(10 883)
Sum	-	-

	2023	2022
Sum driftsinntekter		
Europe	4 600	7 119
Americas	6 207	9 732
Africa & Asia	2 909	4 165
Global Plants & Operational Excellence	2 474	4 354
Clean Ammonia	1 904	4 428
Industrial Solutions	2 694	4 932
Annet og elimineringer	(5 356)	(10 828)
Sum	15 431	23 902

Segmentinformasjon knyttet til disaggregering av eksterne inntekter etter type, produktgruppe og geografisk område finnes i note 2.1 Driftsinntekter fra kontrakter med kunder.

Utvalgte alternative resultatmål¹⁾

USD millioner, unntatt prosenter	2023	2022
EBITDA		
Europe	49	1 226
Americas	834	1 852
Africa & Asia	188	659
Global Plants & Operational Excellence	183	396
Clean Ammonia	101	249
Industrial Solutions	254	642
Annet og elimineringer	101	(65)
Sum	1 709	4 959
Netto driftsresultat etter skatt (NOPAT)		
Yara	325	2 981
Europe	(293)	722
Americas	402	1 185
Africa & Asia	58	419
Global Plants & Operational Excellence	(6)	155
Clean Ammonia	30	148
Industrial Solutions	81	396

	2023	2022
Investert kapital		
Yara ²⁾	11 346	11 602
Europe	2 837	2 923
Americas	3 609	4 214
Africa & Asia	1 933	2 040
Global Plants & Operational Excellence	1 313	1 081
Clean Ammonia	337	446
Industrial Solutions	1 296	1 385
ROIC		
Yara ²⁾	2,9 %	25,7 %
Europe	(10,3 %)	24,7 %
Americas	11,1 %	28,1 %
Africa & Asia	3,0 %	20,5 %
Global Plants & Operational Excellence	(0,5 %)	14,3 %
Clean Ammonia	9,0 %	33,1 %
Industrial Solutions	6,3 %	28,6 %

¹⁾ Definisjoner og relevante avstemmingar finnes i avsnittet «Alternative resultatmål». NOPAT, Investert kapital og ROIC beregnes på et 12 måneders rullerende grunnlag.

²⁾ Et normalisert nivå av kontanter knyttet til driften på USD 200 millioner er inkludert i beregningene av Investert kapital og ROIC for Yara. Dette er ikke inkludert i beregningene av Investert kapital og ROIC på driftssegmentnivå.

Avstemming av driftsresultat til EBITDA¹⁾

USD millioner	Driftsresultat	Andel av årets resultat i selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden	Renteinntekter og andre finansinntekter	Avskrivning og amortisering	Nedskrivning	EBITDA
2023						
Europe	(400)	5	3	249	192	49
Americas	444	3	118	266	4	834
Africa & Asia	72	-	11	104	-	188
Global Plants & Operational Excellence	(10)	-	-	189	3	183
Clean Ammonia	39	-	-	62	-	101
Industrial Solutions	116	(7)	1	142	1	254
Annet og elimineringer	51	-	26	5	20	101
Sum	312	1	159	1 018	220	1 709
2022						
Europe	953	5	4	251	13	1 226
Americas	1 486	9	91	251	15	1 852
Africa & Asia	550	-	3	104	2	659
Global Plants & Operational Excellence	206	-	-	186	4	396
Clean Ammonia	197	-	-	51	2	249
Industrial Solutions	509	10	3	119	-	642
Annet og elimineringer	(74)	-	6	2	-	(65)
Sum	3 827	25	108	964	35	4 959

¹⁾ En avstemming av årets resultat til EBITDA finnes i avsnittet «Alternativet resultatmål».

Konsolidert oppstilling av finansiell stilling

USD millioner	2023	2022
Sum eiendeler¹⁾		
Europe	3 689	4 383
Americas	4 786	5 401
Africa & Asia	2 411	2 730
Global Plants & Operational Excellence	2 038	2 145
Clean Ammonia	637	881
Industrial Solutions	1 710	2 024
Annet og elimineringer ²⁾	757	418
Sum	16 027	17 982
Omløpsmidler¹⁾		
Europe	1 569	2 335
Americas	2 101	2 748
Africa & Asia	1 079	1 464
Global Plants & Operational Excellence	475	610
Clean Ammonia	303	555
Industrial Solutions	691	1 101
Annet og elimineringer	(5)	(193)
Sum	6 213	8 620
Anleggsmidler		
Europe	2 120	2 048
Americas	2 685	2 653
Africa & Asia	1 332	1 266
Global Plants & Operational Excellence	1 563	1 535
Clean Ammonia	334	326
Industrial Solutions	1 019	923
Annet og elimineringer ²⁾	762	612
Sum	9 815	9 363

USD millioner	2023	2022
Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		
Europe	24	21
Americas	77	77
Global Plants & Operational Excellence	2	2
Industrial Solutions	55	52
Annet og elimineringer	(5)	(5)
Sum	152	147
Investeringer³⁾		
Europe	423	352
Americas	167	238
Africa & Asia	168	15
Global Plants & Operational Excellence	185	225
Clean Ammonia	33	22
Industrial Solutions	171	164
Annet og elimineringer	35	26
Sum	1 182	1 042

¹⁾ Eiendeler omfatter ikke interne kontantbeholdninger og fordringer knyttet til konsernbidrag. Eiendeler klassifisert som holdt for salg er inkludert som kortsiktige.

²⁾ Tallet omfatter balanseført utsatt skattefordel for hele Yara.

³⁾ Investeringer omfatter tilgang til varige driftsmidler, immaterielle eiendeler unntatt goodwill, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet og egenkapitalinstrumenter i perioden. De presenterte tallene er kapitaliserte beløp og kan avvike fra netto kontanter knyttet til investeringsaktiviteter på grunn av tidspunktet for utbetalingene.

Anleggsmidler for alle segmenter etter geografisk beliggenhet¹⁾

USD millioner	2023	2022
Anleggsmidler		
Europe	4 568	4 402
Latin-Amerika	1 458	1 298
Nord-Amerika	1 453	1 501
Afrika	42	50
Asia	1 326	1 250
Sum	8 847	8 501

¹⁾ Identifikasjon av anleggsmidler er basert på driftssted. Vårige driftsmidler omfatter ikke finansielle instrumenter, utsatt skattefordel, overfinansierte pensjonsordninger og rettigheter fra forsikringsavtaler.

Anleggsmidler tilsvarende USD 1 056 millioner (2022: USD 1 023 millioner) henføres til Norge (Yaras hjemland).

2.4 Råvarer, energi- og fraktkostnader

USD millioner	2023	2022
Råvarer, energi- og fraktkostnader		
Råvarer og energikostnader	(8 908)	(14 926)
Fraktkostnader	(840)	(1 013)
Andre produksjonsrelaterte kostnader	(1 697)	(2 138)
Sum	(11 445)	(18 078)

2.5 Lønn og lønnsavhengige kostnader

USD millioner	Noter	2023	2022
Lønn og lønnsavhengige kostnader			
Lønn	8.2	(1 092)	(1 031)
Arbeidsgiveravgift	8.2	(177)	(157)
Andre ytelser	8.2	(8)	(7)
Netto periodisert pensjonskostnad	5.4, 8.2	(77)	(88)
Sluttvederlagsytelser ¹⁾	5.4, 5.6	(44)	-
Sum		(1 399)	(1 284)

¹⁾ Inkluderer sluttvederlagsytelser på USD 40 millioner som en del av en avsetning for restrukturering for Montoir-anlegget. Mer informasjon finnes i note 5.6 Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser.

2.6 Andre driftskostnader

USD millioner	Noter	2023	2022
Andre driftskostnader			
Salgs- og administrasjonskostnader		(260)	(307)
Reklamekostnader		(31)	(34)
Reisekostnader		(54)	(41)
Honorarer til revisor, advokater, konsulenter	8.3	(119)	(112)
Andre kostnader		(31)	(81)
Sum	4.9	(495)	(575)

2.7 Finansinntekter og -kostnader

Regnskapsprinsipper

Renteinntekter og -kostnader innregnes i konsolidert resultatregnskap når de er opptjent, basert på effektiv rente-metoden.

Regnskapsprinsipper for valutaomregningsgevinst/(-tap) er beskrevet under «Grunnlag for utarbeidelse» på side 222–224.

Kapitalisert rentekostnad henviser til lånekostnader som inngår i anskaffelseskost for varige driftsmidler som krever en lang periode for å bli klar for tiltenkt bruk eller salg («kvalifiserende eiendeler») hvis de er direkte henførbare til anskaffelse, tilvirkning eller produksjon av slike eiendeler.

USD millioner	Noter	2023	2022
Netto renteinntekter fra eksterne kunder		81	78
Renteinntekter, øvrige		79	33
Utbytte og netto gevinst/(-tap) på verdipapirer		-	(3)
Renteinntekter og andre finansinntekter		159	108
Gevinst/(tap) fra valutaomregning	6.1	(32)	(61)
Rentekostnader		(246)	(214)
Rentekostnad på leieforpliktelser	4.5	(19)	(16)
Kapitaliserte renter	4.1	4	2
Netto rentekostnad på netto langsiktige pensjonsforpliktelser	5.4	(1)	(3)
Annet		13	(30)
Rentekostnader og andre finansielle poster		(249)	(260)
Netto finansinntekter/(-kostnader)		(122)	(214)

Årets netto valutaomregningstap på USD 32 millioner omfattet et tap på USD 146 millioner på gjeld i amerikanske dollar og et tap på USD 114 millioner på interne posisjoner i andre valutaer enn USD. I 2022 genererte gjeldsposisjonene i amerikanske dollar et tap på USD 281 millioner, mens de interne posisjonene i andre valutaer enn USD genererte en gevinst på USD 220 millioner.

2.8 Resultatskatt

Regnskapsprinsipper

Skattekostnaden representerer summen av betalbar skatt og utsatt skatt.

Betalbar skatt er basert på skattemessig resultat for året. Konsernets forpliktelse for betalbar skatt er beregnet basert på skattesatser som er vedtatt eller tilnærmet vedtatt innen balansedagen.

Utsatt skatt er innregnet basert på differanser mellom balanseført verdi for eiendeler og forpliktelser i årsregnskapet og det tilsvarende skattegrunnlaget benyttet for å beregne skattbar inntekt. Utsatt skatt regnskapsføres basert på gjeldsmetoden. Utsatt skatteforpliktelse innregnes generelt for alle skattbare midlertidige forskjeller. Utsatt skattefordel innregnes generelt for alle fradragsberettigede midlertidige forskjeller, ubenyttede fremførbare skattefradrag og fremførbare underskudd. Utsatt skattefordel innregnes imidlertid bare i den grad den kan brukes mot sannsynlig skattepliktig overskudd.

Utsatt skattefordel og -gjeld innregnes ikke hvis den midlertidige forskjellen er knyttet til goodwill eller førstegangsinregning av andre eiendeler og forpliktelser i en transaksjon (som ikke er en virksomhetssammenslutning) som verken påvirker regnskaps- eller skattepliktig resultat.

Utsatt skatteforpliktelse innregnes for skattemessige midlertidige forskjeller knyttet til investeringer i datterselskaper, tilknyttede selskaper og interesser i felleskontrollerte ordninger, unntatt når konsernet er i stand til å kontrollere reversering av midlertidige forskjeller

og det er sannsynlig at de midlertidige forskjellene ikke vil bli reversert i overskuelig fremtid. Utsatt skattefordel som følge av fradragsberettigede midlertidige forskjeller knyttet til slike investeringer og interesser innregnes bare i den grad det er sannsynlig at tilstrekkelig skattbar inntekt forventes å bli reversert i overskuelig fremtid for å utnytte fordelene av de midlertidige forskjellene.

Utsatt skattefordel og -gjeld måles basert på forventede skattesatser i den perioden forpliktelsen gjøres opp eller eiendelen realiseres, basert på vedtatte eller tilnærmet vedtatte skattesatser (og -lover) på balansedagen. Målingen av utsatt skattefordel og -gjeld gjenspeiler skattekonskvensene som følge av den måten konsernet på rapporteringstidspunktet forventer å gjenvinne eller gjøre opp balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser.

Betalbar og utsatt skatt innregnes som kostnad eller inntekt i det konsoliderte resultatregnskapet, unntatt når de gjelder poster innregnet direkte i egenkapitalen eller i øvrige resultatelementer. I slike tilfeller innregnes den tilsvarende skatten også direkte i egenkapitalen eller i øvrige resultatelementer. Det er gjort avsetning for usikre skatteposisjoner, for eksempel fra uløste tvister med skattemyndigheter, hvis de medfører sannsynlige utbetalinger fra Yara. I visse tilfeller kan det være uklart hvordan skattelovgivningen gjelder for en særlig transaksjon eller omstendighet før den relevante skattemyndigheten eller rettsinstansen treffer en beslutning i fremtiden. Følgelig kan dette påvirke skatteeiendeler eller -forpliktelser. Når Yara vurderer om det foreligger usikkerhet rundt skattebehandling, vil Yara legge til grunn gjeldende skattelovgivning, generell praksis, avgjørelser fra

rettsinstanser eller andre relevante myndigheter samt uttalelser fra interne eller eksterne skatteeksperter. Når det gjelder usikker skattebehandling, vil Yara vurdere hvor sannsynlig det er at en skattemyndighet godtar en usikker

skattebehandling. Hvis Yara kommer til at det ikke er sannsynlig at skattemyndigheten godtar en usikker skattebehandling, vil Yara ta høyde for usikkerhetseffekten ved hjelp av den metoden som best forutser denne effekten.

De viktigste komponentene av skattekostnaden for året som ble avsluttet 31. desember, er

USD millioner	2023	2022
Konsolidert resultatregnskap		
Betalbar skatt		
Årets skatt ¹⁾	(223)	(803)
Justering for tidligere år	(9)	(5)
Sum	(232)	(807)
Utsatt skatt		
Utsatt skatt innregnet i inneværende år ¹⁾	201	(141)
Endring i utsatt skatt på grunn av endring i skattesats og lovgivning (Nedskrivning)/reversering av tidligere nedskrivning av utsatt skattefordel	-	(6)
	(106)	98
Sum	96	(49)
Sum skattekostnad innregnet i konsolidert resultatregnskap	(136)	(857)
Øvrige resultatelementer		
Betalbar skatt		
Sikring av nettoinvestering	6	18
Sum betalbar skatt	6	18
Utsatt skatt		
Pensjoner	10	(42)
Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg	(2)	2
Sum	8	(41)
Total skattekostnad innregnet direkte i øvrige resultatelementer	14	(22)
Sum skattekostnad innregnet i totalresultat	(122)	(879)

¹⁾ Det er gjort en justering på USD 107 millioner i presentasjonen mellom kortsiktig og utsatt skattekostnad for året 2022. Den samlede skattekostnaden forblir uendret. Mer informasjon finnes i tabellen Spesifikasjon av utsatt skattefordel/(-gjeld).

Avstemming av norsk nominell skattesats mot effektiv skattesats

USD millioner, unntatt prosenter	2023	2023	2022	2022
Resultat før skatt		191		3 639
Forventet resultatskatt basert på nominell skattesats ¹⁾	22,0 %	(42)	22,0 %	(800)
Virkninger av endring i skattelovgivning	–	–	0,2 %	(6)
Skattesatsforskjeller i utlandet	(23,2 %)	44	2,1 %	(76)
Ubenyttede fremførbare underskudd som ikke er innregnet som utsatt skattefordel ²⁾	72,9 %	(139)	0,5 %	(20)
Ikke tidligere innregnet og ubenyttede fremførbare underskudd og fradragsberettigede midlertidige forskjeller nå innregnet som utsatt skattefordel	(6,4 %)	12	(1,7 %)	61
Ikke tidligere innregnet fradragsberettiget tap ³⁾	(18,4 %)	35	–	–
Ikke-fradragsberettigede kostnader	7,9 %	(15)	0,4 %	(16)
Andel av årsresultat fra selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden	–	–	(0,1 %)	4
Andre ikke skattepliktige inntekter	(9,3 %)	18	(0,6 %)	21
Justering for tidligere år	4,6 %	(9)	0,1 %	(5)
Kildeskatt	12,4 %	(24)	0,6 %	(22)
Annet, netto	9,4 %	(18)	(0,1 %)	3
Sum skattekostnad		(136)		(857)
Effektiv skattesats		71,1 %		23,5 %

¹⁾ Beregnet som norsk nominell skattesats på 22 % (2022: 22 %) anvendt på resultat før skatt.

²⁾ Av dette beløpet er cirka 35 % knyttet til fremførbare underskudd i Brasil og 36 % er knyttet til underskudd i Belgia. Sistnevnte er hovedsakelig et resultat av nedskrivningen av Tertre-fabrikken i 2023. Mer informasjon finnes i note 4.7 Nedskrivning av anleggsmidler.

³⁾ I 2023 ble det bestemt at et skattefradrag fra et salg i 2020 skulle innregnes. Yara vurderte tidligere at det ikke var sannsynlig at vedkommende skattemyndighet ville godta skattefradraget. Etter å ha vært i kontakt med skattemyndigheten i 2023 og innhentet ekstern juridisk rådgivning anses skattefradraget nå for å være sannsynlig. Mer informasjon finnes i note 5.6 Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser.

Spesifikasjon av utsatt skattefordel/(-gjeld)

2023

USD millioner	Balanse 1. januar	Inntektsført	Overført til holdt for salg	Innregnet i øvrige resultatelementer	Valutaomregning	Balanse 31. desember
Anleggsmidler og langsiktige forpliktelse						
Immaterielle eiendeler	6	5	-	-	(2)	9
Varige driftsmidler	(303)	(42)	-	-	(4)	(349)
Pensjoner	16	1	-	10	(1)	26
Egenkapitalinstrumenter tilgjengelige for salg	2	-	-	(2)	-	-
Andre anleggsmidler	(175)	(84)	-	-	-	(259)
Andre langsiktige forpliktelse og periodiseringer	169	45	-	-	(1)	212
Sum	(286)	(74)	-	8	(8)	(361)
Omløpsmidler og kortsiktige forpliktelse						
Varebeholdning	67	(31)	(2)	-	(1)	36
Periodiserte kostnader	96	(36)	(2)	-	2	61
Sum	163	(68)	(3)	-	1	96
Fremførbare underskudd	491	336	(6)	-	14	840
Ubenyttede skattefradrag	-	8	-	-	-	8
Ikke innregnede skatteeiendeler for fremførbare underskudd og midlertidige differanser	(392)	(106)	3	-	(21)	(518)
Netto utsatt skattefordel/(-gjeld)	(23)	96	(5)	8	(14)	66

2022

USD millioner	Balanse 1. januar	Inntektsført ¹⁾	Endring i skattesats	Innregnet i øvrige resultatелеmenter	Valutaomregning	Balanse 31. desember
Anleggsmidler og langsiktige forpliktelse						
Immaterielle eiendeler	6	3	-	-	(3)	6
Varige driftsmidler	(233)	(103)	2	-	31	(303)
Pensjoner	58	5	-	(42)	(5)	16
Egenkapitalinstrumenter tilgjengelige for salg	-	-	-	2	-	2
Andre anleggsmidler	(114)	(82)	1	-	18	(175)
Andre langsiktige forpliktelse og periodiseringer	115	63	-	-	(9)	169
Sum	(168)	(114)	2	(41)	34	(286)
Omløpsmidler og kortsiktige forpliktelse						
Varebeholdning	71	-	(5)	-	1	67
Periodiserte kostnader	58	41	(1)	-	(2)	96
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	2	(2)	-	-	-	-
Sum	132	39	(6)	-	(1)	163
Fremførbare underskudd	573	(63)	(4)	-	(16)	491
Ubenyttede skattefradrag	4	(4)	-	-	-	-
Ikke innregnede skatteeiendeler for fremførbare underskudd og midlertidige differanser	(480)	98	1	-	(9)	(392)
Netto utsatt skattefordel/(-gjeld)	61	(43)	(6)	(41)	6	(23)

¹⁾ Det er gjort en justering på USD 107 millioner i presentasjonen mellom disse kolonnene på linjen «Fremførbare underskudd» for året 2022. Balansen 31. desember forblir uendret.

Ikke innregnet utsatt skattefordel

USD millioner	2023	2022
Ikke innregnet utsatt skattefordel knytter seg til følgende		
Fremførbare underskudd	485	304
Fradragsberettigede midlertidige forskjeller	31	88
Sum	517	392

Ikke innregnede fremførbare underskudd i Brasil utgjør USD 309 millioner i 2023 (2022: USD 213 millioner). Utnyttelse av fremførbare underskudd i Brasil er uten tidsbegrensning, men begrenset til 30 % av skattemessig resultat hvert år.

Spesifikasjon av utløpstidspunktet for fremførbare underskudd

USD millioner	2023
2024	5
2025	6
2026	5
2027	7
2028	119
Etter 2028	99
Uten tidsbegrensning	2 826
Sum fremførbare underskudd	3 067
Skatteeffekt av fremførbare underskudd	840
Ikke innregnet utsatt skattefordel for fremførbare underskudd	(485)
Innregnet i konsolidert oppstilling av finansiell stilling	355

Yaras innregnede fremførbare underskudd tilhører primært virksomheten i Norge, hvor underskuddene er uten tidsbegrensning. De fremførbare underskuddene er i hovedsak knyttet til valutaomregningstap, engangskostnader knyttet til enkelte transaksjoner samt tap fra drift. Innregnede skatteeiendeler for alle enheter er begrunnet med estimert skattemessig overskudd i fremtiden.

Utsatt skatt presentert i konsolidert oppstilling av finansiell stilling

USD millioner	2023	2022
Utsatt skattefordel	522	449
Utsatt skatteforpliktelse	(456)	(473)
Netto utsatt skattefordel/(-gjeld)	66	(23)

Ikke utdelt overskudd i utenlandske datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er cirka USD 7 milliarder som hovedsakelig kan bli utdelt som skattefritt utbytte. En utsatt skatteforpliktelse på USD 10 millioner er innregnet for den forventede andelen av utbytte som ikke kan deles ut som skattefritt inntekt.

Informasjon om betingede skatteforpliktelser og usikker skattebehandling finnes i note 5.6 Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser.

Pilar 2

Yara-konsernet er omfattet av OECDs pilar 2-modellregler. Pilar 2-lovgivningen er gjennomført i Norge, hvor Yara-konsernets morselskap, Yara International ASA, hører hjemme. Pilar 2-lovgivningen vil ha effekt for Yara-konsernet fra regnskapsåret 2024.

Siden pilar 2-lovgivningen ikke var trådt i kraft på rapporteringstidspunktet (31. desember 2023), har ikke Yara-konsernet noen relatert eksponering for betalbar skatt. For 2023 anvendte konsernet unntaket i pilar 2 fra innregnings- og opplysningskravet vedrørende utsatt skattefordel og -gjeld knyttet til resultatskatt, jf. endringene i IAS 12 utstedt i mai 2023.

For 2024 vurderer Yara-konsernet om det i en overgangsfase skal velge å anvende «safe harbor»-reglene for land-for-land-rapportering (CbCR) som OECD godkjente 15. desember 2022, og som er gjennomført i den norske pilar 2-lovgivningen. Disse «safe harbor»-reglene vil forenkle etterlevelsesprosessen for Yara-konsernet ved å utelukke noen kvalifiserende land fra pilar 2-beregningen i en overgangsfase, dvs. for regnskapsårene 2024, 2025 og 2026. Det vil ikke komme ekstra skatteforpliktelser fra disse kvalifiserende land i overgangsperioden.

På grunnlag av foreløpige CbCR-tall for 2023 forventes det at Yara-foretak i fem land (Ungarn, Peru, Polen, Singapore og Tanzania) ikke vil kvalifisere for noen av de midlertidige «safe harbor»-reglene for CbCR. Yara-konsernet blir derfor nødt til å foreta en beregning av fullt justert GloBE-Inntekt og betale en ekstra skatt for disse landene.

Forutsatt at pilar 2-reglene var blitt gjennomført med virkning for inntektsåret 2023, anslår vi at den samlede ekstra skatteforpliktelsen for Yara-konsernet for de fem ovennevnte landene ikke ville ha overskredet USD 10 millioner for inntektsåret 2023.

3 Omløpsmidler

3.1 Varebeholdning

Oversikt

Varebeholdning omfatter ferdigvarer, varer i arbeid, råvarer og reservedeler. Ferdigvarer henviser til egenproduserte produkter og varer kjøpt for videresalg. Varer i arbeid er delvis bearbejdede, uferdige produkter. Råvarer omfatter egenproduserte råvarer, hovedsakelig ammoniakk og salpetersyrer, og råvarer kjøpt fra eksterne parter som fosfat, kalium og andre innsatsfaktorer i produksjonen. Reservedeler omfatter emballasje-, drifts- og vedlikeholdsmateriell.

Regnskapsprinsipper

Varebeholdning vurderes til det laveste av kostpris ved bruk av vektet gjennomsnitt og netto salgsverdi. Netto realiserbar verdi er estimert salgpris i ordinær virksomhet med fradrag for beregnede utgifter for ferdigstilling og beregnede nødvendige utgifter for gjennomføring av salget. Siden noen av Yaras produkter omsettes i markeder hvor det finnes begrensede observerbare markedsreferanser, kreves det estimater og forutsetninger fra ledelsen ved bestemmelse av netto salgsverdi.

Alle beløp er presentert etter nedskrivninger. En nedskrivning innregnes for så mye balanseført verdi overskrider netto realiserbar verdi.

Anskaffelseskost for varebeholdning omfatter alle kjøpsutgifter, bearbejdingsutgifter og andre utgifter pådratt for å bringe varebeholdningen til sin nåværende plassering og tilstand. Dette omfatter direkte materialer, direkte lønn og en relevant andel av indirekte tilvirkningskostnader eller kjøpspris for varebeholdningen. Yara benytter standardkostmetoden for måling av anskaffelseskost og legger til grunn normale nivåer av råvarer og produksjonsmaterieil, lønnsutgifter, effektivitet og kapasitetsutnyttelse. Hvis standardkost avviker vesentlig fra de faktiske kostnadene, gjøres det justeringer for å gjenspeile riktig produksjonskostnad for den aktuelle perioden.

Reservedeler holdt som varebeholdning er reservedeler som ikke oppfyller kriteriene for å klassifiseres som varige driftsmidler.

Yara har internt salg mellom de forskjellige segmentene. Dette salget skaper interne marginer som elimineres og presenteres hovedsakelig som «Annet og elimineringer».

Varebeholdning 2023

USD millioner	Europe	Americas	Africa & Asia	Global Plants & Operational Excellence	Clean Ammonia	Industrial Solutions	Annet og elimineringer	Sum
Ferdigvarer	622	566	365	87	–	123	(67)	1 695
Varer i arbeid	36	1	10	22	–	22	–	90
Råvarer	171	472	17	115	85	73	5	937
Reservedeler	104	71	32	77	–	53	–	336
Sum 31. desember 2023	933	1 110	423	300	85	270	(62)	3 058

Varebeholdning 2022

USD millioner	Europe	Americas	Africa & Asia	Global Plants & Operational Excellence	Clean Ammonia	Industrial Solutions	Annet og elimineringer	Sum
Ferdigvarer	989	769	503	123	–	197	(168)	2 413
Varer i arbeid	59	2	8	44	–	50	–	164
Råvarer	223	827	15	184	146	112	(14)	1 494
Reservedeler	93	56	29	70	–	46	–	294
Sum 31. desember 2022	1 365	1 654	555	421	146	405	(181)	4 365

Nedskrivning 2023

USD millioner	Europe	Americas	Africa & Asia	Global Plants & Operational Excellence	Clean Ammonia	Industrial Solutions	Annet og elimineringer	Sum
Balanse 1. januar	(37)	(61)	(19)	(33)	(4)	(18)	30	(140)
Nye nedskrivninger innregnet gjennom året	(183)	(109)	(43)	(68)	(101)	(46)	120	(430)
Nedskrivninger reversert grunnet solgt vare	169	116	47	87	103	54	(139)	438
Nedskrivninger reversert, andre årsaker	19	40	9	5	1	3	5	82
Valutaomregning	(2)	(3)	1	-	-	(1)	-	(5)
Balanse 31. desember	(34)	(16)	(4)	(9)	-	(8)	17	(55)

Nedskrivning 2022

USD millioner	Europe	Americas	Africa & Asia	Global Plants & Operational Excellence	Clean Ammonia	Industrial Solutions	Annet og elimineringer	Sum
Balanse 1. januar	(11)	(48)	(7)	(4)	-	(5)	35	(42)
Nye nedskrivninger innregnet gjennom året	(59)	(124)	(39)	(81)	(25)	(36)	109	(255)
Nedskrivninger reversert grunnet solgt vare	25	85	4	51	22	21	(113)	94
Nedskrivninger reversert, andre årsaker	8	29	23	1	-	3	-	63
Valutaomregning	-	(2)	1	1	-	-	-	-
Balanse 31. desember	(37)	(61)	(19)	(33)	(4)	(18)	30	(140)

Varebeholdning pantsatt som sikkerhet var USD 1 million i 2023 (2022: ingen pantstillelser). Mer informasjon finnes i note 5.8 Pantstillelser og garantiansvar.

3.2 Kundefordringer

Regnskapsprinsipper

Kundefordringer innregnes til avtalt transaksjonspris i kontrakten med kunden. Deretter måles de til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metoden. Kortsiktige fordringer blir vanligvis ikke diskontert.

I samsvar med modellen for forventede tap regnskapsfører Yara forventede kredittap for hele levetiden på alle kunde- og leiefordringer (den forenklete tilnærmingen). Beregningen av forventet kredittap er basert på både historisk og fremtidsrettet informasjon, og det er utført på et geografisk nivå. Ved beregning av forventet kredittap for kundefordringer som ennå ikke er forfalt og kundefordringer som har forfalt med mindre enn 90 dager, brukes de siste fem års historiske tapsprosent som en nedre grense. Fremtidsrettede opplysninger er hensyntatt ved å vurdere tilgjengelig informasjon på lokalt nivå som kan indikere et forventet fremtidig tap som er høyere eller lavere enn historiske tap, herunder regional makroøkonomisk informasjon. Beregning av forventet kredittap for kundefordringer som er forfalt med mer enn 90 dager, er basert på separate, individuelle vurderinger av hver enkelt fordring.

En fordring anses for å være misligholdt når den er forfalt og aktiviteter for å inndrive fordringen er iverksatt. Hvis det er en rimelig forventning om at aktiviteter for å inndrive fordringen ikke vil føre frem, blir fordringen nedskrevet. Fordringen blir fraregnet når det foreligger objektive bevis for at fordringen ikke vil bli gjenvunnet.

USD millioner	Noter	2023	2022
Kundefordringer ¹⁾		1 742	2 407
Forventet tap		(107)	(102)
Sum	6.3	1 634	2 305

¹⁾ Av den totale balansen på USD 1 742 millioner er USD 827 millioner (2022: USD 1 125 millioner) relatert til kredittforsikrede fordringer.

Bevegelse i forventede kredittap

USD millioner	2023	2022
Balanse 1. januar	(102)	(92)
Forventede kredittap innregnet for eksisterende enheter	(32)	(28)
Endring i forventede kredittap for hele levetiden på grunn av virksomhet klassifisert som holdt for salg	3	-
Kundefordringer fraregnet som endelig tapt	8	3
Nedskrivning reversert	18	14
Valutaomregning	(2)	-
Balanse 31. desember	(107)	(102)

Aldersfordeling for kundefordringer 31. desember

Brutto kundefordringer

USD millioner	Sum	Ikke forfalte brutto kundefordringer	Forfalte brutto kundefordringer			
			< 30 dager	30–90 dager	91–180 dager	> 180 dager
2023	1 742	1 390	139	40	27	145
2022	2 407	2 029	169	69	25	115

Nedskrivning av kundefordringer

USD millioner	Sum	Nedskrivning av ikke forfalte kundefordringer	Nedskrivning av forfalte kundefordringer			
			< 30 dager	30–90 dager	91–180 dager	> 180 dager
2023	(107)	(3)	(1)	(3)	(1)	(99)
2022	(102)	(5)	(4)	(5)	(3)	(86)

Netto kundefordringer

USD millioner	Sum	Ikke forfalte netto kundefordringer	Forfalt, men ikke gjenstand for verdifall			
			< 30 dager	30–90 dager	91–180 dager	> 180 dager
2023	1 634	1 387	138	37	26	46
2022	2 305	2 023	165	64	22	30

3.3 Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler

Regnskapsprinsipper

Andre kortsiktige fordringer, lån og innskudd innregnes første gang til virkelig verdi. Deretter måles de til amortisert kost ved effektiv rente-metoden. Kortsiktige poster blir normalt ikke diskontert.

For andre fordringer, lån og innskudd innregner Yara 12 måneders forventet kredittap hvis det ikke har vært en betydelig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregningen (den generelle tilnærmingen). Mer informasjon finnes i note 4.6 Andre anleggsmidler.

USD millioner	Noter	2023	2022
Finansielle eiendeler:			
Valutaderivater		6	6
Fordringer og bankinnskudd		283	264
Eiendeler knyttet til kontrakter med kunder	2.1	7	5
Sum finansielle eiendeler		295	274
Ikke-finansielle eiendeler:			
Merverdiavgift og salgsrelaterte avgifter		231	288
Forskuddsbetalt skatt		228	92
Forskuddsbetalte kostnader		163	277
Sum ikke-finansielle eiendeler		622	657
Sum		917	932

3.4 Kontanter og bankinnskudd

Regnskapsprinsipper

Kontanter og bankinnskudd omfatter bankinnskudd og likvide poster med forfallsdato som er kortere enn tre måneder. De førstegangsinnregnes til virkelig verdi og måles deretter til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. De blir imidlertid vanligvis ikke diskontert siden de er kortsiktige poster. For innskudd innregner Yara 12 måneders forventet kredittap hvis det ikke har vært en betydelig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregningen (den generelle tilnærmingen).

USD millioner	Noter	2023	2022
Kontanter og bankinnskudd	6.3	539	1 010

Avsetning til forventet kredittap på bankinnskudd utgjør USD 1 millioner (2022: USD 1 millioner).

Eksterne bankinnskudd som ikke kan brukes av konsernet, har 31. desember 2023 en balanseført verdi på USD 92 millioner (2022: USD 102 millioner), hovedsakelig relatert til bankinnskudd i felleskontrollerte driftsordninger.

Gjennomsnittlig rente for likvide midler utgjør cirka 4,1 % 31. desember 2023 (2022: 3,2 %).

Yara begrenser motpartseksponering ved å fordele bankinnskudd mellom ulike nordiske og internasjonale banker med etablerte rammer for eksponering mot enkeltinstitusjoner.

4 Investeringer i anleggsmidler

4.1 Varige driftsmidler

Oversikt

Varige driftsmidler henviser hovedsakelig til Yaras gjødselproduksjonsfabrikker over hele verden, og som har eiendeler som landområder, bygninger, maskiner, utstyr og periodisk vedlikehold. Dessuten har fabrikkene investeringer i egentilvirkede midler som ennå ikke er i bruk, og som er kategorisert som eiendeler under oppføring. Gjenværende varige driftsmidler henviser til eiendeler for distribusjon av gjødselprodukter, som hovedsakelig består av bygninger, maskiner og utstyr for pakking og blanding av produkter samt terminaler og lagre.

Regnskapsprinsipper

Et varig driftsmiddel innregnes til historisk kost dersom det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler knyttet til eiendelene vil tilflyte Yara og eiendelenes anskaffelseskost kan måles på en pålitelig måte. Balanseført verdi av varige driftsmidler utgjør historisk kost etter fradrag for akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Ved en legal eller underforstått plikt til å fjerne varige driftsmidler økes balanseført verdi av eiendelene med den diskonterte verdien av fjerningsforpliktelsen på det tidspunkt den oppstår. Låneutgifter inngår i anskaffelseskost for eiendeler som krever en lang periode for å bli klar for tiltenkt bruk eller salg («kvalifiserende eiendeler») hvis de er direkte henførbare til anskaffelse, tilvirkning eller produksjon av slike eiendeler.

Avskrivning påbegynnes når eiendelen er tilgjengelig for bruk. En eiendel er tilgjengelig for bruk når den er på det sted og i den stand som er nødvendig for at den skal kunne virke slik den var tiltenkt av ledelsen. Eventuelle balanseførte fjerningsforpliktelser og lånekostnader avskrives over levetiden på den underliggende eiendelen.

Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet levetid. Deler av driftsmidler med ulik levetid er regnskapsført og avskrevet separat. Forventet levetid og forventede restverdier blir vurdert årlig for alle driftsmidler med mindre verdien er uvesentlig.

Gevinst eller tap ved salg eller utrangering av varige driftsmidler beregnes som differansen mellom salgsvederlag og balanseført verdi, og innregnes i det konsolidert resultatregnskapet.

En nedskrivning innregnes hvis en eiendels balanseførte verdi er høyere enn det gjenvinnbare beløpet. Varige driftsmidler testes for verdifall når hendelser eller endringer i forutsetninger indikerer at balanseført verdi ikke er gjenvinnbar. Se note 4.7 Nedskrivning av anleggsmidler.

Utgifter forbundet med periodisk vedlikehold av anlegg og regelmessige investeringer for å forlenge anleggets aktuelle ytelse balanseføres og avskrives systematisk til neste periodiske vedlikehold hvis syklusen er mer enn ett år i gjennomsnitt. Større utskiftninger og fornyelser balanseføres og avskrives separat over deres spesifikke levetid. Eiendeler som skiftes ut, fraregnes. De fleste andre utgifter til vedlikehold og reparasjoner blir løpende kostnadsført når de påløper.

Kostnader forbundet med fjerning av overskuddsmasse i produksjonsfasen av eksisterende gruver balanseføres som del av eksisterende varige driftsmidler tilknyttet gruvene når aktiviteten gir forbedret tilgang til mineralforekomstene. Slike balanseførte eiendeler avskrives lineært over levetiden til de underliggende gruveeiendelene.

Kapitalisering av investeringer som egentilvirkede varige driftsmidler starter når definerte beslutningsporter er oppfylt. Disse investeringene kategoriseres deretter som eiendeler under oppføring til de er klare til å bli brukt slik ledelsen hadde tenkt. Straks de er klare til bruk, overføres de til gjeldende kategorier av varige driftsmidler, og avskrivningen starter.

Et offentlig tilskudd som kompenserer Yara for kostprisen for en eiendel, trekkes fra balanseført verdi av eiendelen. Mer informasjon finnes i note 4.9 Offentlige tilskudd.

2023

USD millioner, unntatt prosenter og år	Landområder	Bygninger	Maskiner og utstyr	Periodisk vedlikehold	Anlegg under oppføring	Skip	Annet	Sum
Anskaffelseskost								
Balanse 1. januar	254	2 689	10 491	584	801	305	152	15 277
Tilgang	2	74	369	109	562	–	5	1 122
Avgang	–	(14)	(152)	(43)	(239)	–	–	(448)
Overføring til eiendeler holdt for salg	(2)	(25)	(18)	–	–	–	–	(45)
Andre overføringer ¹⁾	1	85	240	33	(394)	–	29	(6)
Valutaomregning	16	94	230	23	24	(1)	6	391
Balanse 31. desember	271	2 902	11 161	706	753	304	193	16 290
Avskrivning og nedskrivninger								
Balanse 1. januar	(35)	(1 164)	(6 386)	(335)	(255)	(87)	(45)	(8 307)
Avskrivninger	–	(118)	(559)	(114)	–	(15)	(11)	(818)
Nedskrivninger ²⁾	(1)	(10)	(144)	(29)	(21)	–	–	(204)
Avgang	–	12	140	42	240	–	–	434
Overføring til eiendeler holdt for salg	–	18	18	–	–	–	–	36
Andre overføringer	–	(4)	3	–	–	–	–	(1)
Valutaomregning	–	(36)	(150)	(12)	3	–	(2)	(197)
Balanse 31. desember	(36)	(1 302)	(7 078)	(448)	(34)	(102)	(58)	(9 058)
Balanseført verdi								
Balanse 1. januar	219	1 525	4 106	249	546	219	107	6 970
Balanse 31. desember	235	1 598	4 082	258	719	203	137	7 232
Forventet levetid i år	Ubestemt	10–60	2–40	2–5		20	5–25	
Avskrivningssats		2–6 %	3–50 %	15–50 %		5 %	5–20 %	

¹⁾ Omfatter hovedsakelig overføringer fra eiendeler under oppføring til andre kategorier av varige driftsmidler som følge av ferdigstillelse av byggeprosjekter.

²⁾ Se note 4.7 Nedskrivning av anleggsmidler.

Viktigste endringer i 2023

De vesentligste tilgangene til varige driftsmidler omfatter prosjekter knyttet til salpetersyreproduksjon i Sluiskil, svovelsyreproduksjon i Siilinjärvi-fabrikken og vedlikeholdsaktiviteter i Babrala, Pilbara, Rio Grande, Freeport og Tertre.

Den største overføringen fra eiendeler under oppføring til andre kategorier av varige driftsmidler henviser til byggeprosjekter knyttet til modernisering av fabrikker i Brasil.

Eiendeler stilt som sikkerhet

Mer informasjon finnes i note 5.8 Pantstillelser og garantiansvar.

Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd knyttet til eiendeler er regnskapsført som fradrag i balanseført verdi ved å redusere «Tilgang» med USD 1 millioner i 2023 (2022: USD 8 millioner). Mer informasjon finnes i note 4.9 Offentlige tilskudd.

Lånekostnader

Kapitaliserte lånekostnader utgjorde USD 4 millioner i 2023 (2022: USD 2 millioner). Den gjennomsnittlige renten ved kapitalisering av lånekostnader var 4,8 % i 2023 (2022: 3,4 %).

Kontraktsforpliktelser

Informasjon om kontraktsforpliktelser på varige driftsmidler finnes i note 4.8 Avsetning til fremtidige investeringer.

Estimering av levetid

Den amerikanske Inflation Reduction Act (IRA), som ble godkjent i 2022, forventes å medføre en avkarboniseringsbølge og gjøre USA til et svært attraktivt sted for investeringer i ren ammoniakk. Kostnadene ved produksjon av blå ammoniakk i USA etter at IRA ble innført, vil være vesentlig lavere enn i Europa, særlig hvis Europa ikke kommer med ytterligere insentiver for sin egen industri. Siden det forventes økt etterspørsel etter blå ammoniakk i nye segmenter som skipsfart, kraftproduksjon og som energibærer, kombinert med lav synlighet av fremtidige insentivordninger i Europa, er det for tidlig å forutsi hvordan potensiell ny ammoniakkforsyning fra USA kan påvirke produksjonseiendeler i Europa. Yara vil imidlertid følge balansen mellom tilbud og etterspørsel samt økonomiske insentiver fra myndighetene i Europa tett i tiden fremover. Yaras ammoniakkfabrikker i Europa er hovedsakelig integrert med produksjon av gjødsel og industriprodukter. Avhengig av de grunnleggende markedsvilkårene for ammoniakk i fremtiden, kan det ikke utelukkes at et mer likvid ammoniakkmarked med konkurransedyktig forsyning fra USA til Europa kan føre til redusert levetid og/eller nedskrivning av produksjonseiendeler i Europa, særlig ammoniakkproduksjonseiendeler. Det er teknisk mulig å importere ammoniakk til integrerte produksjonsanlegg i Europa, og det brukes allerede som optimaliseringsverktøy for noen anlegg. Hvorvidt det er teknisk og forretningsmessig mulig å øke ammoniakimporten i fremtiden, vil imidlertid variere fra anlegg til anlegg. Pr. 31. desember 2023 var balanseført verdi av Yaras ammoniakkproduksjonseiendeler i Europa USD 538 millioner. Av dette henviser USD 164 millioner til eiendeler med en beregnet gjenværende levetid på mer enn 10 år.

Yara har foreløpig ikke justert levetiden for sine produksjonseiendeler i Europa. Yara har verken identifisert eiendeler som kan ha redusert verdi eller ingen verdi (såkalte «stranded assets») som følge av klimarelaterte spørsmål, herunder endringer i teknologi, regelverk, markeder eller vaner i samfunnet. Etter hvert som konsernet får en stadig bedre forståelse av klimarelatert risikoeksponering under forskjellige scenarier, kan det avdekke forhold som foreløpig ikke er kjent. Yara kan også treffe fremtidige, klimarelaterte, strategiske beslutninger som potensielt kan medføre at eiendeler mister verdi.

2022

USD millioner, unntatt prosenter og år	Landområder	Bygninger	Maskiner og utstyr	Periodisk vedlikehold	Anlegg under oppføring	Skip	Annet	Sum
Anskaffelseskost								
Balanse 1. januar	256	2 682	10 590	551	831	284	89	15 284
Tilgang ¹⁾	5	30	456	103	391	–	10	995
Avgang	–	(17)	(130)	(67)	(25)	–	–	(239)
Overføring til eiendeler holdt for salg	(1)	(15)	(17)	–	–	–	–	(34)
Andre overføringer ²⁾	–	97	169	23	(369)	23	57	–
Valutaomregning	(5)	(88)	(578)	(26)	(27)	(2)	(4)	(731)
Balanse 31. desember	254	2 689	10 491	584	801	305	152	15 277
Avskrivning og nedskrivninger								
Balanse 1. januar	(21)	(1 130)	(6 323)	(308)	(256)	(72)	(47)	(8 151)
Avskrivninger	(16)	(103)	(543)	(96)	–	(15)	–	(777)
Nedskrivninger ³⁾	–	(12)	(19)	(2)	(2)	–	–	(35)
Avgang	–	12	116	67	–	–	–	195
Overføring til eiendeler holdt for salg	–	21	15	–	–	–	–	37
Andre overføringer	–	(2)	11	(10)	–	–	–	–
Valutaomregning	–	48	356	15	3	–	2	425
Balanse 31. desember	(35)	(1 164)	(6 386)	(335)	(255)	(87)	(45)	(8 307)
Balanseført verdi								
Balanse 1. januar	235	1 552	4 267	243	576	212	48	7 133
Balanse 31. desember	219	1 525	4 106	249	546	219	107	6 970
Forventet levetid i år	Ubestemt	10–60	2–40	2–5		20	5–25	
Avskrivningssats		2–6 %	3–50 %	15–50 %		5 %	5–20 %	

¹⁾ Beløpet i «Bygninger» omfatter en reduksjon på USD 45 millioner av fjerningseiendeler, hovedsakelig på grunn av økt diskonteringsrente.

²⁾ Omfatter hovedsakelig overføringer fra eiendeler under oppføring til andre kategorier av varige driftsmidler som følge av ferdigstillelse av byggeprosjekter.

³⁾ Se note 4.7 Nedskrivning av anleggsmidler.

Viktigste endringer i 2022

De vesentligste tilgangene til varige driftsmidler omfatter prosjekter knyttet til salpetersyreproduksjon i Sluiskil, svovelsyreproduksjon i Siilinjärvi-fabrikken og vedlikeholdsaktiviteter i Belle Plaine, Tertre og fabrikker i Finland og Brasil.

Den største overføringen fra eiendeler under oppføring til andre kategorier av varige driftsmidler henviser til byggeprosjekter knyttet til modernisering av Cubatão-fabrikken i Brasil og Yara Birkeland, et elektrisk containerskip.

4.2 Immaterielle eiendeler

Regnskapsprinsipper

Immaterielle eiendeler med en angitt levetid og som anskaffes separat, balanseføres til historisk kost fratrukket akkumulerte amortiseringer og nedskrivninger. Amortiseringer foretas lineært over den forventede levetiden. Estimert levetid og amortiseringsmetode gjennomgås i slutten av hver regnskapsperiode. Effekten av estimatendringer tas hensyn til i senere perioder. Immaterielle eiendeler med ubestemt levetid, og som er anskaffet separat, balanseføres til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte nedskrivninger.

Etter førstegangsinnregning måles goodwill til kost som verdien over summen av vederlaget, beløpet innregnet for ikke-kontrollerende eierinteresser og virkelig verdi av det oppkjøpende selskapets tidligere eierandeler i det oppkjøpte selskapet over de netto identifiserbare eiendelene som er kjøpt opp, og forpliktelsene som er overdratt. Differansen resultatføres hvis dette vederlaget er lavere enn virkelig verdi av det oppkjøpte datterselskapets netto eiendeler. Etter førstegangsinnregning måles goodwill til kost fratrukket akkumulerte nedskrivninger. Levetid angis som uendelig uten amortisering siden det ikke kan forutses en begrensning på de kontantstrømmene som genereres av goodwill. I stedet for amortisering testes goodwill for nedskrivning. Ved testing for verdifall allokteres goodwill fra oppkjøpstidspunktet for en virksomhetssammenslutning til kontantgenererende enheter eller en gruppe av kontantgenererende enheter som forventes å dra fordel av sammenslutningen. Mer informasjon om nedskrivning finnes i note 4.7 Nedskrivning av anleggsmidler.

Immaterielle eiendeler foruten goodwill testes for verdifall når hendelser og endringer i forutsetninger indikerer at balanseført verdi ikke er gjenvinnbar. Immaterielle eiendeler som ikke er klare til sin tiltenkte bruk, testes også for verdifall hvert år. Se note 4.7 Nedskrivning av anleggsmidler.

Utgifter til forskning kostnadsføres i den perioden de påløper. Egenutviklede immaterielle eiendeler som resultat av egen utvikling innregnes hvis, og bare hvis, alle relevante kriterier i IAS 38 Immaterielle eiendeler er dokumentert.

Dersom kriteriene for å innregne egenutviklede immaterielle eiendeler ikke er tilfredsstillt, blir utviklingskostnadene resultatført i den perioden de påløper. Mer informasjon finnes i note 4.9 Offentlige tilskudd.

Software as a service-avtaler (SaaS-avtaler) er servicekontrakter som gir konsernet tilgang til skyleverandørens applikasjonsprogramvare i kontraktsperioden. De er vanligvis ikke underlagt innregning av konfigurasjons- eller tilpasningskostnader som immaterielle eiendeler fordi Yara ikke kontrollerer programvaren som konfigureres. Tilknyttede konfigurasjons- eller tilpasningsaktiviteter blir vanligvis kostnadsført. Lisensiert programvare som fysisk er på stedet eller i eksterne datasentre, samt programvare ervervet i en virksomhetssammenslutning og internt utviklet programvare, innregnes som immaterielle eiendeler hvis de oppfyller visse fastsatte kriterier.

Yara mottar vederlagsfrie generelle kvoter (EUA) under EUs ordning for handel med utslippkvoter (EU ETS) og vederlagsfrie omsettelige sertifikatinstrumenter for energibesparelser (hvite sertifikater) under en annen, separat ordning i Italia. Mer informasjon finnes i note 4.9 Offentlige tilskudd.

2023

USD millioner, unntatt prosent	Goodwill	Programvare	Andre immaterielle eiendeler ¹⁾	Sum
Anskaffelseskost				
Balanse 1. januar	795	184	364	1 343
Tilgang	-	11	31	42
Avgang	(17)	(1)	(6)	(24)
Overføring til eiendeler holdt for salg	(11)	-	(8)	(19)
Andre overføringer	-	5	8	13
Valutaomregning	18	(1)	8	25
Balanse 31. desember	785	198	397	1 380
Amortisering og nedskrivning				
Balanse 1. januar	(41)	(145)	(291)	(477)
Amortisering	-	(16)	(12)	(28)
Nedskrivninger ²⁾	(11)	-	(5)	(16)
Avgang	17	1	6	24
Overføring til eiendeler holdt for salg	11	-	8	19
Andre overføringer	-	3	(3)	-
Valutaomregning	(1)	1	(8)	(8)
Balanse 31. desember	(25)	(155)	(305)	(485)
Balanseført verdi				
Balanse 1. januar	754	39	73	867
Balanse 31. desember	760	43	92	896
Forventet levetid i år	Ubestemt	3–5	5–40	-
Amortiseringssats		20–35 %	3–35 %	-

¹⁾ Andre immaterielle eiendeler består hovedsakelig av kunderelasjoner, patenter og varemerker samt immaterielle eiendeler under utvikling.

²⁾ Mer informasjon finnes i note 4.7 Nedskrivning av anleggsmidler.

2022

USD millioner, unntatt prosent	Goodwill	Programvare	Andre immaterielle eiendeler ¹⁾	Sum
Anskaffelseskost				
Balanse 1. januar	862	182	376	1 420
Tilgang	-	7	14	21
Avgang	(33)	-	(1)	(34)
Andre overføringer	-	9	(9)	-
Valutaomregning	(34)	(14)	(17)	(65)
Balanse 31. desember	795	184	364	1 343
Amortisering og nedskrivning				
Balanse 1. januar	(73)	(136)	(289)	(499)
Amortisering	-	(20)	(14)	(34)
Avgang	33	-	-	34
Valutaomregning	(1)	11	12	22
Balanse 31. desember	(41)	(145)	(291)	(477)
Balanseført verdi				
Balanse 1. januar	789	45	87	921
Balanse 31. desember	754	39	73	867
Forventet levetid i år	Ubestemt	3–5	5–40	
Amortiseringssats		20–35 %	3–35 %	

¹⁾ Andre immaterielle eiendeler består hovedsakelig av kunderelasjoner, patenter og varemerker samt immaterielle eiendeler under utvikling.

Utgifter til forsknings- og utviklingsaktiviteter

Utgifter til forsknings- og utviklingsvirksomhet kostnadsføres i perioden med USD 113 millioner (2022: USD 95 millioner). Se også note 4.9 Offentlige tilskudd.

Eiendeler stilt som sikkerhet

Ingen immaterielle eiendeler var pantsatt som sikkerhet ved utgangen av 2023 og 2022.

4.3 Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Oversikt

Yara har en rekke mindre investeringer klassifisert som tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet. Investeringene er hovedsakelig i salgs- og markedsføringsenheter i driftssegmentene Americas og Industrial Solutions.

Regnskapsprinsipper

Tilknyttede selskaper er investeringer i selskaper hvor konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse vil si makt til å delta i investeringenes finansielle og operasjonelle beslutninger, men vil ikke si kontroll eller felles kontroll over disse beslutningene. Betydelig innflytelse foreligger vanligvis når konsernet direkte eller indirekte har mellom 20 % og 50 % av stemmerettighetene.

En felleskontrollert ordning er når to eller flere parter har felles kontroll. Felles kontroll er den avtalte delingen av kontroll over en ordning, som bare foreligger når beslutninger om relevante aktiviteter krever enstemmighet mellom de partene som deler kontroll. En felleskontrollert ordning er enten en felleskontrollert driftsordning eller en felleskontrollert virksomhet. Klassifiseringen avhenger av de rettigheter og plikter partene i ordningen har. I en felleskontrollert driftsordning har partene rett til eiendeler og har forpliktelser for ordningen (mer informasjon finnes i 4.4 Felleskontrollerte driftsordninger). I en felleskontrollert virksomhet har partene rett til ordningens netto eiendeler.

Andel av resultater, eiendeler og forpliktelser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter innregnes i resultatregnskapet etter egenkapitalmetoden. Investeringer i selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden testes for nedskrivning når det foreligger indikasjoner på verdifall. Regnskapsprinsipper i selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden er endret hvis det er nødvendig for å sikre samsvar med de regnskapsprinsippene som benyttes i Yara-konsernet.

Salg og fordringer/forpliktelser

Salg fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet til Yara var USD 20 millioner (2022: USD 12 millioner). 31. desember 2023 hadde Yara netto kortsiktige fordringer mot tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet på USD 3 millioner (2022: USD 4 millioner).

USD millioner	2023	2022
Tilknyttede selskaper		
Balanse 1. januar	53	33
Netto bevegelser i investeringer og langsiktige lån til tilknyttede selskaper	13	18
Yaras andel av årets resultat	7	6
Utbytte mottatt / tilbakebetalt kapital	(7)	(2)
Valutaomregning	3	(3)
Balanse 31. desember	69	53
Felleskontrollert virksomhet		
Balanse 1. januar	94	87
Yaras andel av årets resultat	(6)	19
Utbytte mottatt / tilbakebetalt kapital	(8)	(6)
Valutaomregning	4	(5)
Balanse 31. desember	84	94
Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		
Balanse 1. januar	147	120
Netto bevegelser i investeringer og langsiktige lån til tilknyttede selskaper	13	18
Yaras andel av årets resultat	1	25
Utbytte mottatt / tilbakebetalt kapital	(16)	(8)
Valutaomregning	7	(8)
Balanse 31. desember	152	147

Fordi det ikke er praktisk mulig å innhente finansrapport på samme rapporteringsdato som Yara bruker, er det for noen av Yaras tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter 1–3 måneders tidsforskyvning for de inkluderte tallene ovenfor.

4.4 Felleskontrollerte driftsordninger

Regnskapsprinsipper

Med henvisning til felleskontrollerte ordninger, jf. note 4.3 Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet, har partene i en felleskontrollert driftsordning rettigheter til eiendelene, og ansvar for forpliktelsene, i ordningen. Konsernet innregner i tilknytning til sin interesse i en felleskontrollert driftsordning sin andel av

- eiendeler, herunder andelen av eiendeler eid sammen
- forpliktelser, herunder andelen av forpliktelser pådratt i fellesskap
- egne inntekter fra salg av produksjonen som oppstår av den felleskontrollerte driftsordningen
- inntekter fra salg av produksjonen fra den felleskontrollerte driftsordningen
- kostnader, herunder andelen av kostnader pådratt i fellesskap

Konsernet innregner sin andel av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader i henhold til relevante IFRS-standarder.

Yara har tre investeringer som er klassifisert som felleskontrollerte driftsordninger:

Yara Pilbara Nitrates Pty Ltd.

Yara Pilbara Nitrates eier et anlegg for teknisk ammoniumnitrat (TAN) tilknyttet Yaras ammoniakkfabrikk i Pilbara-regionen i Australia. Anlegget har en årlig produksjonskapasitet på cirka 330 000 metriske tonn TAN og vil i hovedsak betjene lokal gruvedrift i regionen. Selskapet er eid 50 % av Yara og 50 % av Orica.

Trinidad Nitrogen Co. Ltd. (Tringen)

Tringen eier et ammoniakkompleks bestående av to separate ammoniakkfabrikker som styres og driftes av Yara. Driften er regulert av en styrings- og driftsavtale. Yara tilbyr dessuten markedsføringsstøtte gjennom salgsgenturavtaler. De to anleggene har en årlig produksjonskapasitet på cirka én million metriske tonn ammoniakk som hovedsakelig blir eksportert til andre markeder. Yara har 49 % eierandel i Tringen, og de resterende 51 % eies av National Enterprises Limited, et børsnotert selskap hvor staten Trinidad og Tobago er majoritetsaksjonær.

Yara Freeport LLC DBA Texas Ammonia

Yara og BASF Group har ferdigstilt et ammoniakkanlegg ved BASFs anleggsområde i Freeport i Texas i USA. Kommersiell drift begynte i 2018. BASF har ansvar for driften av anlegget. Fabrikken har en årlig nominell produksjonskapasitet på cirka 750 000 metriske tonn ammoniakk, og begge parter vil disponere ammoniakken fra anlegget i henhold til sin eierandel. Selskapet er eid 68 % av Yara og 32 % av BASF.

Tabell under viser effekten på Yaras årsregnskap av å konsolidere inn felleskontrollerte driftsordninger. Tabellen er basert på ikke-revidert finansiell informasjon fra Yaras felleskontrollerte driftsordninger basert på årsregnskapet deres iht. IFRS.

Finansiell stilling	31. desember 2023				31. desember 2022			
	Yara Pilbara Nitrates	Tringen	Yara Freeport	Yaras andel av konsoliderte felleskontrollerte driftsordninger	Yara Pilbara Nitrates	Tringen	Yara Freeport	Yaras andel av konsoliderte felleskontrollerte driftsordninger
USD millioner (ikke revidert)								
Eiendeler								
Utsatt skattefordel	43	–	–	43	48	–	–	48
Varige driftsmidler	312	66	236	613	307	71	235	612
Bruksretteieendeler	7	–	4	10	7	–	4	11
Andre anleggsmidler	–	3	1	4	–	3	1	4
Sum anleggsmidler	362	69	241	672	362	74	240	676
Varebeholdning	7	20	3	30	7	29	2	38
Eksterne kundefordringer	3	–	–	3	16	–	–	16
Interne kundefordringer	–	12	14	26	–	26	14	41
Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler	1	6	2	9	1	13	2	16
Kontanter og bankinnskudd	8	63	19	90	2	60	25	87
Sum omløpsmidler	18	101	38	158	26	129	43	198
Sum eiendeler	380	170	279	830	388	203	283	874
Sum egenkapital	213	130	263	606	219	156	266	642
Forpliktelser								
Pensjonsforpliktelser	–	12	–	12	–	10	–	10
Utsatt skatteforpliktelse	–	3	–	3	–	7	–	7
Langsiktige avsetninger	19	–	–	19	17	–	–	17
Ekstern langsiktig rentebærende gjeld	6	–	3	10	6	–	3	10
Intern langsiktig rentebærende gjeld	134	–	–	134	129	–	–	129
Sum langsiktige forpliktelser	159	15	3	178	152	16	3	172
Ekstern leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser	3	22	10	35	3	24	11	37
Intern leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser	4	–	–	4	12	–	–	12
Betalbar skatteforpliktelse	–	–	–	–	–	5	–	5
Kortsiktige avsetninger	–	–	–	–	1	–	–	1
Andre kortsiktige forpliktelser	1	3	2	6	–	2	3	5
Sum kortsiktige forpliktelser	8	25	12	45	16	30	13	59
Sum egenkapital og forpliktelser	380	170	279	830	388	203	283	874

Resultatregnskap	2023				2022			
	Yara Pilbara Nitrates	Tringen	Yara Freeport	Yaras andel av konsoliderte felleskontrollerte driftsordninger	Yara Pilbara Nitrates	Tringen	Yara Freeport	Yaras andel av konsoliderte felleskontrollerte driftsordninger
USD millioner (ikke revidert)								
Driftsinntekter og annen inntekt	45	156	155	356	95	379	230	703
Driftskostnader	(68)	(145)	(143)	(356)	(92)	(216)	(221)	(529)
Driftsresultat	(23)	11	12	-	3	162	9	174
Resultat før skatt	(30)	12	13	(4)	(6)	165	9	168
Skattekostnad	(5)	(4)	-	(9)	1	(59)	-	(58)
Årets resultat	(35)	8	13	(14)	(5)	106	9	110

4.5 Leieavtaler

Regnskapsprinsipper

IFRS 16 definerer en leieavtale som en kontrakt som overfører retten til å ha kontroll med bruken av en identifisert eiendel i en periode i bytte mot et vederlag. Med unntak for leieavtaler av kort varighet eller lav verdi krever IFRS 16 at leietakere balansefører en leieforpliktelse samt leietakers rett til å bruke en underliggende eiendel i leieperioden (bruksrettseiendel) for hver kontrakt som tilfredsstillende definisjonen for leieavtale i IFRS 16. Leiebetalingene skal regnskapsføres som rentekostnader og reduksjon av leieforpliktelser, mens bruksretteeiendelene skal avskrives over leieperioden eller eiendelens levetid hvis den er kortere. Andelen av leiebetaling som representerer betaling av leieforpliktelser, skal klassifiseres som kontantstrømmer knyttet til finansieringsaktiviteter i kontantstrømoppstillingen. Betalinger for kortsiktige leieavtaler, eiendeler med lav verdi og variable beløp som ikke er inkludert i målingen av leieforpliktelsen, skal klassifiseres innenfor driftsaktiviteter. Yara klassifiserer også rentebetaling innenfor driftsaktiviteter.

Yara har benyttet seg av muligheten i IFRS 16 til ikke å anvende standarden på leieavtaler for immaterielle eiendeler. Det betyr at leieavtaler for immaterielle eiendeler regnskapsføres i samsvar med IAS 38 Immaterielle eiendeler.

Betydelige leieforpliktelser for konsernet består av leieavtaler for landområder, skip, lagring av produkter (lagerlokaler, terminaler mv.), kontorlokaler og andre lokaler eller bygninger. Andre, mindre betydelige leieavtaler i Yara består av leie av transportmidler, andre eiendeler til bruk i konsernets logistikkorganisasjon, maskiner, utstyr, forsyningsløsninger, leiebiler til ansatte, IT-infrastruktur og kontorutstyr. Yara har benyttet forskjellige regnskapsprinsipper for ulike leide eiendeler på følgende måte:

- Yara kostnadsfører tjenester og andre ikke-leiekomponenter innebygd i leieavtaler for landområder, skip, lagring av produkt, forsyningsløsninger, IT-infrastruktur, kontorlokaler og andre lokaler eller bygninger. Ved leie av andre eiendeler inkluderer Yara ikke-leiekomponenter med faste betalinger som del av bruksrettseiendelen og leieforpliktelsen.
- Yara kostnadsfører kortsiktige leieavtaler for maskiner, kontorutstyr og annet utstyr i samsvar med det generelle unntaket i IFRS 16 for kortsiktige leieavtaler.
- Yara kostnadsfører leieavtaler med lav verdi i samsvar med det generelle unntaket i IFRS 16 for leieavtaler med lav verdi.

Leieperioder bestemmes ved å inkludere forlengelses- og termineringsopsjoner som rimelig sikkert vil bli utøvd. Yara prøver å legge til grunn alle relevante fakta og omstendigheter som skaper et økonomisk insentiv for Yara til å utøve slike opsjoner. Det kan imidlertid være nødvendig å bruke betydelig skjønn.

Yara diskonterer leieforpliktelsen ved hjelp av marginale lånerenter. Imidlertid kan leiearrangementets implisitte lånerente benyttes for utvalgte leieavtaler som er vesentlige for konsernregnskapet, og hvis renten uten videre kan identifiseres. Marginale lånerenter oppdateres kvartalsvis og blir fastsatt for alle relevante valutaer og leieperioder ved å ta i betraktning risikofri rente, Yaras kredittrisiko, lokale enheters kredittrisiko over Yaras kredittrisiko i landet og eiendelsrisiko. Oppdaterte marginale lånerenter anvendes på nye leieavtaler som innregnes i det kvartalet, og for endringer av eksisterende leieavtaler.

Bruksrettseiendeler

USD millioner	Landområder	Skip	Bygninger	Lagring av produkter	Transport og logistikk	Andre eiendeler	Sum
Balanseført verdi							
Balanse bruksretteieendeler 1. januar 2022	117	32	82	86	42	61	421
Tilganger og leieendringer	10	46	19	34	23	24	156
Avskrivninger	(8)	(38)	(22)	(39)	(23)	(22)	(153)
Valutaomregning	(6)	-	(5)	(4)	(2)	(3)	(21)
Balanse 31. desember 2022	112	40	73	78	41	60	403
Tilganger og leieendringer	13	45	35	41	31	23	187
Overføring til eiendeler holdt for salg	(2)	-	(1)	-	-	-	(3)
Andre overføringer	-	-	(3)	-	-	-	(3)
Avskrivninger	(8)	(50)	(24)	(44)	(24)	(24)	(172)
Valutaomregning	1	-	1	-	2	3	6
Balanse 31. desember 2023	117	35	82	75	49	61	418

Leieforpliktelser

USD millioner	Langsiktige	Kortsiktige	Sum
Balanseført verdi			
Balanseførte leieforpliktelser 1. januar 2022	321	104	425
Tilganger og leieendringer	157	(2)	155
Reklassifisering til kortsiktige forpliktelser	(170)	169	-
Leiebetalinger	-	(149)	(149)
Valutaomregning	(16)	(4)	(21)
Balanse 31. desember 2022	292	118	410
Tilganger og leieendringer	183	-	183
Overføring til forpliktelser holdt for salg	(3)	(1)	(3)
Reklassifisering til kortsiktige forpliktelser	(171)	171	-
Leiebetalinger	-	(168)	(168)
Valutaomregning	5	2	8
Balanse 31. desember 2023	306	123	429

Rentekostnad på leieforpliktelser i perioden utgjør USD 19 millioner (2022: USD 16 millioner).

Leieavtaler som ennå ikke var påbegynt, og som Yara var forpliktet til pr. 31. desember 2023, utgjorde en diskontert verdi på USD 71 millioner (2022: USD 59 millioner). Beløpet omfatter en estimert forpliktelse på USD 18 millioner for et anlegg under oppføring, hvor beløpene som skal betales, vil være variable, men Yara vil være forpliktet til å motta hele produksjonen fra anlegget.

Leieavtaler er ikke omfattet av noen vesentlige begrensninger eller forpliktelser.

Forfallsanalyse av kontraktmessige udiskonterte kontantstrømmer

USD millioner	2023	2022
1 år	142	134
2 år	83	78
3 år	48	49
4 år	32	35
5 år	26	24
Deretter	266	247
Sum udiskonterte leieforpliktelser 31. desember 2023	596	568

Leieavtaler kostnadsført i perioden

USD millioner	2023	2022
Utgifter i forbindelse med leieavtaler med variabel kostnad ikke inkludert i målingen av leieforpliktelser	24	26
Kostnader knyttet til kortsiktige leieavtaler	39	30
Kostnader knyttet til leide eiendeler av lav verdi, ekskl. kortsiktige leieavtaler	1	1
Sum kostnadsførte leieavtaler	65	57

Kontantstrømmer i perioden

USD millioner	2023	2022
Nedbetaling av innregnede leieforpliktelser	168	149
Rentebetalinger på innregnede leieforpliktelser	19	15
Betalinger på leieavtaler kostnadsført i perioden	64	57
Sum negative kontantstrømmer for leieavtaler	250	221

4.6 Andre anleggsmidler

Regnskapsprinsipper

Andre langsiktige fordringer, lån og innskudd førstegangsinnregnes til virkelig verdi. Deretter måles de til amortisert kost ved effektiv rente-metoden.

For andre fordringer, lån og innskudd innregner Yara 12 måneders forventet kredittap hvis det ikke har vært en betydelig økning i kredittisiko siden førstegangsinnregningen (den generelle tilnærmingen). Hvis det har vært en vesentlig økning i kredittisiko, regnskapsføres forventet kredittap for hele levetiden. 12 måneders forventet kredittap gjenspeiler mulige tap som følge av mislighold innen de neste 12 månedene. De beregnes som sannsynligheten for mislighold basert på en rating av forskjellige motparter multiplisert med tap ved mislighold basert på børnoterte selskapsobligasjoner som anses som relevante. Hvis en betydelig økning i kredittisiko siden førstegangsinnregning er identifisert, vil et forventet kredittap over hele levetiden for den spesifikke fordringen, lånet eller innskuddet bli innregnet basert på en individuell vurdering. Kredittisikoen har vanligvis økt betydelig når det foreligger mislighold.

En fordring anses for å være misligholdt når den er forfalt og aktiviteter for å inndrive fordringen er iverksatt. Hvis det er en rimelig forventning om at aktiviteter for å inndrive fordringen ikke vil føre frem, blir fordringen nedskrevet. Fordringen blir fraregnet når det foreligger objektive bevis for at fordringen ikke vil bli gjenvunnet.

Yaras forventede kredittap på andre fordringer, lån og innskudd er begrenset. Som følge av dette er tilleggsinformasjonen redusert, siden den ikke vurderes å være vesentlig.

USD millioner	Noter	2023	2022
Finansielle eiendeler			
Egenkapitalinstrumenter	6.3	88	54
Rentebytteavtaler utpekt som sikringsinstrument	6.3	15	–
Innebyggede derivater i råvarekontrakter	6.3	–	7
Rente- og valutabytteavtaler og rentebytteavtaler	6.3	3	11
Fordringer og bankinnskudd	6.3	30	22
Forventet kredittap på langsiktige utlån og fordringer	6.3	(1)	(1)
Sum finansielle eiendeler		134	93
Ikke-finansielle eiendeler			
Overskudd på fondsbaserte ytelsesordninger	5.4	221	215
Forskuddsbetaling for varige driftsmidler		48	33
Sum ikke-finansielle eiendeler		22	19
Skatte- og merverdiavgiftskreditter		168	168
Sum ikke-finansielle eiendeler		460	434
Sum		594	526

Langsiktige merverdiavgiftskreditter i Brasil

Pr 31. desember 2023 har Yara innregnet USD 84 millioner i skattefradrag knyttet til merverdiavgifter i Brasil (2022: USD 99 millioner). Dette er tatt med på linjen «Skatte- og merverdiavgiftskreditter» i tabellen ovenfor. Det brasilianske skattesystemet er svært komplekst. Det er en rekke skatter til føderale, delstatlige og kommunale myndigheter, og lovgivningen er i konstant endring. Indirekte skatter, for eksempel merverdiavgifter, kreves inn på føderalt (PIS/COFINS) og delstatlig (ICMS) nivå.

Yara akkumulerer kreditter over oppkjøp av innsatsfaktorer og andre kostnader (hovedsakelig pakking, tjenester og frakt). Disse akkumulerte kredittene kan brukes til å utligne andre føderale skatter i mange situasjoner, og fremskrivinger antyder at de vil bli brukt opp i driften og/eller refundert av skattemyndighetene i de kommende årene, uten behov for regnskapsjusteringer. Gjeldende lovgivning fører til akkumulering av ICMS-skattefradrag i en rekke stater. Yara har gjort en avsetning for forventede rabatter/tap hvor disse kredittene ikke forventes å bli fullt ut realisert gjennom normal drift. Avsetningen er USD 5 millioner 31. desember 2023 (2022: USD 4 millioner).

4.7 Nedskrivning av anleggsmidler

Regnskapsprinsipper

Kontantgenererende enheter eller grupper av kontantgenererende enheter som det er allokert goodwill til, testes for verdifall årlig eller oftere ved indikasjoner på at en enhet kan være utsatt for verdifall. Eventuelt tap ved verdifall allokteres først for å redusere balanseført verdi av goodwill allokert til den kontantgenererende enheten eller gruppen av kontantgenererende enheter, og deretter forholdsmessig i forhold til balanseført verdi for andre eiendeler i de kontantgenererende enhetene eller gruppen av kontantgenererende enheter. Innregnet verdifall for goodwill reverseres ikke i en senere periode. Ved salg av et datterselskap inkluderes goodwillbeløpet ved fastsettelse av gevinst eller tap ved salget.

Anleggsmidler foruten goodwill testes for verdifall når hendelser eller endringer i forutsetninger indikerer at balanseført verdi ikke er gjenvinnbar.

Verdifall er innregnet i den grad balanseført verdi for en eiendel overstiger gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp for en eiendel er det høyeste av virkelig verdi redusert med salgskostnader eller bruksverdi. For å vurdere verdifall grupperes eiendeler på laveste nivå med separat identifiserbare kontantstrømmer uavhengig av kontantstrømmene fra andre eiendeler eller kontantgenererende enheter. Ved beregning av bruksverdi blir estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert til nåverdi ved bruk av diskonteringsrente før skatt.

Tidligere foretatte verdifall, bortsett fra nedskrevet goodwill, blir reversert dersom forutsetningene for nedskrivning ikke lenger er til stede. Verdifall reverseres bare i den grad at balanseført verdi ikke overstiger det som ville vært balanseført beløp etter avskrivninger på tidspunktet for reverse-ring om verdifall ikke hadde blitt innregnet.

Regnskapsførte nedskrivninger

USD millioner	2023	2022
Eiendelsklasse		
Goodwill	(11)	–
Andre immaterielle eiendeler	(5)	–
Varige driftsmidler	(204)	(35)
Sum nedskrivninger	(220)	(35)

USD millioner	2023	2022
Fordeling på segmenter		
Europe	(192)	(13)
Americas	(4)	(15)
Africa & Asia	–	(2)
Global Plants & Operational Excellence	(3)	(4)
Clean Ammonia	–	(2)
Industrial Solutions	(1)	–
Annet og elimineringer	(20)	–
Sum nedskrivninger	(220)	(35)

Nedskrivninger i 2023

Nedskrivning av varige driftsmidler er hovedsakelig knyttet til en nedskrivning på USD 168 millioner av Yara Europas produksjonsanlegg i Tertre i Belgia, sammen med en ytterligere nedskrivning på USD 23 millioner av Montoir-fabrikken i Frankrike. Nedskrivningene ble rapportert i segmentet Europe.

Anlegget i Tertre er et integrert produksjonsanlegg som produserer ammoniakk, salpetersyre og nitrater. De viktigste faktorene som bidro til nedskrivning, var lavere forventninger til salgpris og volum knyttet til en utfordrende innkjøpsposisjon med begrenset fleksibilitet til å importere ammoniakk. Yaras prisprognoser har innarbeidet estimerte konsekvenser av den amerikanske Inflation Reduction Act (IRA). Den sterke konkurransevnen til prosjekter for blå ammoniakk som er omfattet av IRA i USA, forventes å påvirke ammoniakkprisene i Europa negativt, mens innføringen av CBAM kan gi attraktive muligheter for europeisk baserte nitrater.

Netto reduserte dette bruksverdien for et integrert anlegg som Tertre, som er eksponert for europeiske naturgass- og utslippskostnader, og som foreløpig har begrenset fleksibilitet til å importere ammoniakk. Mens Yara planlegger å investere i betydelig blå ammoniakk-kapasitet i USA, noe som gir attraktive og lønnsomme avkarboniseringsmuligheter for Yaras europeiske nitratposisjon, skaleiendeler testes i sin aktuelle tilstand, og kontantstrømmer forbundet med fremtidige prosjekter, for eksempel avkarboniseringsinitiativer og prosjekter for å legge til rette for fleksible innkjøp av ammoniakk, kan ikke innlemmes i testingen for verdifall før de er bindende. Bruksverdien gjenspeiler derfor ikke den potensielle strategiske verdien av produksjonseiendeler i en avkarbonisert fremtid.

Nedskrivninger og reversering i 2022

Nedskrivning av varige driftsmidler er hovedsakelig knyttet til en ytterligere nedskrivning på USD 15 millioner av Salitre-gruveprosjektet, som ble avhendet i 2022, og en nedskrivning på USD 13 millioner av Montoir-fabrikken i Frankrike.

Testing for verdifall

Den obligatoriske testingen for verdifall for kontantgenererende enheter, grupper av kontantgenererende eiendeler med allokert goodwill eller eiendeler med ubestemt levetid blir utført i tredje kvartal hvert år. Yara foretar også testing av andre kontantgenererende enheter eller individuelle eiendeler når det foreligger indikatorer for verdifall. Gjenvinnbare beløp for enheter med allokert goodwill har blitt beregnet ved å benytte «bruksverdi».

Hovedforutsetninger

Diskonteringsrente

Diskonteringsrentene som benyttes til å beregne «bruksverdi», gjenspeiler det aktuelle markedets vurdering av risiko knyttet til hver enkelt av de kontantgenererende enhetene. Diskonteringsrentene ble fastsatt basert på gjennomsnittlig vektet kapitalavkastningskrav for bransjen. Diskonteringsrenten ble ytterligere justert for å gjenspeile valutaen hvor den enkelte kontantgenererende enhet driver virksomhet, samt en markedsvurdering av øvrig risiko som er spesifikk for den kontantgenererende enheten, og som ikke er justert for i fremtidige estimater av kontantstrømmer.

Valuta og inflasjon

Beregningen av bruksverdi blir utført i den mest relevante valutaen for den kontantgenererende enheten. Ved konvertering av kontantstrømmer i utenlandsk valuta bruker Yara forventede årlige gjennomsnittsrater estimert av Information Handling Services (IHS) basert på prinsippet om «kjøpekraftparitet» (PPP). Estimeringen inkluderer langsiktig inflasjon (CPI) hvor den kontantgenererende enheten er lokalisert.

Relevante forutsetninger for produksjonsfabrikker

Verdsettelsen av produksjonsfabrikkene er basert på Yaras anslag for langsiktige råvarepriser og energipriser. Yara benytter budsjetterte kontantstrømmer i opptil ti år, noe som er begrunnet med at gjødselbransjen er syklisk. Tross en relativt jevn vekst i etterspørsel i markedet viser historien at det er perioder med overforsyning. Yaras interne prisanslag gjenspeiler selskapets vurdering av balansen mellom tilbud og etterspørsel på kort- til mellomlang sikt. Etter en periode på maksimalt åtte år gjenspeiler de sentrale forutsetningene om råvareprisene en årlig nominell vekst som ikke overstiger de relevante inflasjonsratene. De viktigste forutsetningene for testing av verdifall for produksjonsanlegg er:

- **Priser på gjødsel**

Prisen på urea er den viktigste forutsetningen ved testing av nitrogengjødselprodusenter for nedskrivning, siden urea er den globale prisreferansen for nitrogenråvarer. På kort og mellomlang sikt tar den interne prisen hensyn til utviklingen i tilbud og etterspørsel, men på lang sikt anvendes det en fullkostlogikk hvor det tas hensyn til kostnadene ved å bygge ny ureakapasitet i tillegg til driftskostnader. Eksterne markedsrapporter brukes som én av mange datakilder, og disse estimatene fra konsulenter i bransjen viser for øyeblikket en tilbudsvekst godt under trendforbruksvekst fra og med 2024 og et historisk lavt antall nye prosjekter under oppføring. Dette tyder på en strammere balanse mellom tilbud og etterspørsel de kommende årene. Yaras nitrat- og NPK-priser blir estimert ved bruk av urea som grunnlag og deretter tillegge estimerte premier over råvarekomponenten i næringsstoffet. Disse premiene gjenspeiler en agronomisk merverdi for produktene, og er estimert for de enkelte fabrikkene basert på historiske oppnådde premier over Yaras gjennomsnittspremier i hovedmarkedene. Interne prognoser benyttes både for NPK og nitrater da det ikke eksisterer aktive terminmarkeder for disse produktene. Eksterne markedsrapporter benyttes som én av mange datakilder. For Europa er markedsdynamikken som følge av ordningen for karbontoll (CBAM) vurdert for regionale gjødselprisforutsetninger. Siden Europa er en netto importør av gjødsel, forventes det at økte utslippsavgifter vil føre til høyere gjødselpriser i Europa enn i regioner med lavere utslippsavgifter. Siden høyere gjødselpriser kan føre til lavere etterspørsel, er en netto negativ effekt på marginene gjenspeilet i kontantstrømprognoene.

- **Ammoniakkpriser**

For en rekke av Yaras fabrikker er ammoniakkprisen en av nøkkelforutsetningene for beregning av bruksverdi. Enkelte av fabrikkene er netto kjøpere av ammoniakk, og for disse vil økte ammoniakkpriser påvirke resultatet negativt. Andre fabrikker er netto selgere av ammoniakk, og for dem vil økte ammoniakkpriser påvirke resultatet positivt. Interne prisprognoser legges til grunn siden det ikke finnes et relevant terminmarked for ammoniakk. Eksterne markedsrapporter benyttes som én av mange datakilder. På kort og mellomlang sikt tar den interne prisen hensyn til utviklingen i tilbud og etterspørsel, men på lang sikt anvendes det en fullkostlogikk hvor det tas hensyn til kostnadene ved å bygge ny ammoniakkapasitet i tillegg til driftskostnader.

- **Kjøpspris for naturgass**

Naturgass er den viktigste kostnadsfaktoren for flere av Yaras produksjonsfabrikker. Yara benytter observerbare gasspriser i størst mulig grad ved testing for verdifall. For europeiske gasspriser utover den tidshorizonten hvor det finnes observerbare priser, brukes det en fullkostlogikk basert på importert LNG (flytende naturgass) fra USA. For enkelte regioner, hvor det ikke eksisterer et likvid marked for naturgass, utarbeider Yara interne forventningspriser som er basert på den forventede balansen mellom tilbud og etterspørsel.

- **Produksjonspålitelighet**

Oppetiden ved produksjonsanleggene er viktig for fabrikkenes lønnsomhet, siden dette påvirker både produksjonsvolumet og energiforbruket (energi pr. tonn produsert). Forutsetningen om oppetid blir fastsatt for hver fabrikk basert på historiske data og implementerte forbedrings tiltak.

- **Investeringer**

Både ammoniakk- og ferdiggjødselprodusenter krever betydelige vedlikeholdsinvesteringer. Forventede investeringer er basert på tidligere erfaring og fabrikkspesifikk kunnskap. Estimerte investeringer omfatter ikke utgifter som forbedrer eiendelens ytelse. Fremtidige prosjekter som avkarboniseringsinitiativer og prosjekter for å legge til rette for fleksible innkjøp av ammoniakk, kan ikke integreres i testing for verdifall før de er bindende. Bruksverdien gjenspeiler derfor ikke nødvendigvis de potensielle strategiske produksjonseiendelene i en avkarbonisert fremtid. Det tas hensyn til fysiske klimarisikoer ved estimering av fremtidige investeringer, særlig ved fremskriving av de mer langsiktige kontantstrømmene.

- **Karbonskatt**

Estimert karbonskatt er en av de sentrale forutsetningene ved testing av Yaras ammoniakkfabrikker, særlig i Europa hvor det forventes å komme flere slike skatter de neste årene. Eksterne markedsrapporter er brukt som underlag ved utarbeidelse av Yaras egen prognose for prisen på generelle kvoter (EUA). Planen for innføring av CBAM avvikler gradvis den vederlagsfrie kvotetildelingen over en niårsperiode fra 2026, hvor takten er langsommere de første årene og høyere mot slutten av perioden. Gradvis innstramming av politikken forventes å øke EUA-prisen over tid, i samsvar med prognosene i eksterne markedsrapporter. Som beskrevet ovenfor forventes dette å føre til høyere gjødselpriser i Europa enn i regioner med lavere utslippsskatter. Yara har også budsjettert med utslippsskatt i Australia ved testing av ammoniakkfabrikken i Pilbara. Det tas hensyn til prosjekter for utslippsreduksjon først når de er bindende.

Relevante forutsetninger for salgsheter

Salgsheter i hvert regionalt segment markedsfører og distribuerer en lang rekke plantenæringsprodukter, teknologi og kunnskap. Industrial Solutions utvikler og markedsfører miljøløsninger og produkter som er helt nødvendige i industrien. Disse enhetene kan generere verdi ut over råvareverdien i produktet. Ledelsens prognoser for markedspremier overstiger ikke fem år, og det første året er basert på den kontantgenererende enhetens forretningsplan. Yara benytter en jevn vekstrate etter år fem som ikke er høyere enn veksten for produktene, bransje og land hvor den kontantgenererende enheten driver virksomhet. Selv om risiko og mulighet knyttet til strengere gjødselreguleringer for å redusere utslipp kan være mer balansert hos Yara, som fokuserer på nye produkter og tjenester, kan det påvirke enkelte eiendeler og kontantgenererende enheter negativt. Kontantstrømprgnosene, særlig terminalvekstforutsetningen, justeres når det anses som nødvendig å gjenspeile denne risikoen.

Kontantgenererende enheter eller gruppe av kontantgenererende enheter med goodwill, herunder sensitivitet:

De sensitivitetene som er presentert i tabellen nedenfor, viser endringen i hver parameter som ville føre til at gjenvinnbart beløp er likt balanseført verdi av den kontantgenererende enheten, idet alle andre parametere holdes uendret. Sensitiviteter innregnes ikke hvis gjenvinnbart beløp er mer enn det dobbelte av balanseført verdi, siden ingen rimelige endringer i diskonteringsrente, årlige kontantstrømmer eller terminalvekstrate anses å medføre verdifall. Det er mer langsiktige korrelasjoner mellom naturgasspriser og ammoniakk- og nitrogengjødselpriser, fordi naturgass er den viktigste kostnadskomponenten for å produsere ammoniakk og nitrogengjødsel. Denne korrelasjonen reduserer betydningen av prisendringer for kontantstrømmene. En reduksjon i årlige kontantstrømmer anses derfor for å være mer relevant for sensitivitetssopplysning enn isolerte endringer i prisforutsetningene.

USD millioner, unntatt prosenter	Belle Plaine (Americas)	Europe	Pilbara Ammonia (Africa & Asia)	Ammoniakk salg og -logistikk (Clean Ammonia)	Americas	Brasil (Americas)	India (Africa & Asia)	Andre kontant- genererende enheter	Sum
Allokert goodwill, 2023	281	158	111	55	47	34	29	45	760
Allokert goodwill, 2022	275	154	111	55	47	31	29	52	754
Balanseført verdi ¹⁾ , 2023	1 013	2 770	788	457	3 787	1 160	201		
Gjenvinnbart beløp i prosent av balanseført verdi, 2023	> 200 %	182 %	126 %	> 200 %	> 200 %	130 %	152 %		
Forutsetninger:									
Diskonteringsrente før skatt, 2023	9,1 %	9,8 %	9,1 %	9,0 %	10,5 %	13,6 %	12,0 %		
Diskonteringsrente før skatt, 2022	8,7 %	8,5 %	8,3 %	7,5 %	9,1 %	11,2 %	10,2 %		
Terminalvekstforutsetning (nominell), 2023	–	0,5 %	0,3 %	–	2,0 %	2,0 %	2,8 %		
Endring som fører til at gjenvinnbart beløp er det samme som balanseført verdi, 2023									
Økning i diskonteringsrente		4 prosent- poeng	2 prosent- poeng			4 prosent- poeng	3 prosent- poeng		
Reduksjon i årlig kontantstrøm		39 %	20 %			23 %	33 %		
Reduksjon i terminalvekstforutsetning		12 prosent- poeng	6 prosent- poeng			10 prosent- poeng	6 prosent- poeng		

¹⁾ Balanseført verdi omfatter goodwill, andre langsiktige eiendeler og arbeidskapital.

Beskrivelser for de viktigste kontantgenererende enhetene eller gruppe av kontantgenererende enheter med allokert goodwill

Belle Plaine (Canada)

Den kontantgenererende enheten Belle Plaine omfatter gjødselproduksjon og salgs- og distribusjonsaktivitet. Produksjonsanlegget består av en ammoniakkfabrikk, en salpetersyrefabrikk og en ureafabrikk for granulering. Årlig produksjonskapasitet er på 0,8 millioner tonn ammoniakk, 0,1 millioner tonn salpetersyre, 1,1 millioner tonn urea og 0,2 millioner tonn UAN. Størstedelen av produsert ammoniakk og salpetersyre brukes til produksjon av UAN og granulert urea, bortsett fra enkelte ammoniakkvolumer som selges for landbruksformål når det er høysesong.

Europe

Driftssegmentet omfatter all virksomhet som produksjon, salg og distribusjon i regionen Europe. Mer informasjon om segmentet finnes i note 2.3 Segmentinformasjon.

Pilbara Ammonia (Australia)

Det er en ammoniakkfabrikk i Vest-Australia med en årlig produksjonskapasitet på rundt 0,8 millioner tonn.

Ammoniakksalg og -logistikk (Clean Ammonia)

Det globale segmentet for ammoniakksalg og -logistikk kjøper og selger ammoniakk og tilbyr logistiktjenester til Yaras fabrikker og eksterne kunder i gjødsel- og kjemikaliebransjen.

Americas

Driftssegmentet omfatter all virksomhet som produksjon, salg og distribusjon i regionen Americas. Mer informasjon om segmentet finnes i note 2.3 Segmentinformasjon.

Brasil

Den kontantgenererende forretningsenheten Brazil dekker flere aspekter ved gjødselproduksjon og -distribusjon, herunder produksjon av enkelt superfosfat (SSP) og blanding og distribusjon av gjødsel, og leverer cirka 6 millioner tonn gjødsel og dekker omtrent én fjerdedel av etter-spørselen på det brasilianske markedet. Det viktigste produksjons- og blandingsanlegget i den kontantgenererende enheten er Rio Grande-fabrikken. I dag har Rio Grande-fabrikken en årlig produksjonskapasitet på 1 millioner tonn ferdiggjødsel (NPK og SSP avhengig av markedsetter-spørsel) i tillegg til en blandingskapasitet på cirka 2,2 millioner tonn.

India

Den kontantgenererende enheten omfatter en ureafabrikk med tilknyttet ureadistribusjonsvirksomhet og salg av premiumprodukter. Fabrikken produserer 0,8 millioner tonn ammoniakk og 1,3 millioner tonn urea årlig.

Andre kontantgenererende enheter med allokert goodwill

Goodwill presentert i kolonnen «Andre kontantgenererende enheter» omfatter fem kontantgenererende enheter som også er testet for verdifall. Ingen av disse anses som sensitiv for nedskrivning.

Andre eiendeler og kontantgenererende enheter uten allokert goodwill

Yara har testet flere kontantgenererende enheter med nedskrivningsindikatorer i 2023. Dette omfatter visse fabrikker i Europa som i det siste har vært helt eller delvis produksjonsbegrenset på grunn av markedssituasjonen. Enkelte av de kontantgenererende enhetene som ble testet basert på indikatorer for verdifall, har gjenvinnbare verdier, beregnet på grunnlag av bruksverdier, som ligger nært de balanseførte verdiene. De viktigste kontantgenererende enhetene som anses som sensitive, er beskrevet nedenfor:

Yara Pilbara Nitrates

Den felleskontrollerte driftsordningen Yara Pilbara Nitrates eier en TAN-fabrikk i Australia. Balanseført verdi for den kontantgenererende enheten er USD 314 millioner og representerer Yaras 50 % eierandel. Bruksverdien er marginalt høyere. Nøkkelforutsetningene er TAN-marginen over kostprisen for ammoniakk som er estimert for TAN-markedet i Vest-Australia og diskonteringsrenten (11 % før skatt). En individuell reduksjon i årlig kontantstrøm på 10 % vil utløse en

nedskrivning på USD 33 millioner. En økning i diskonteringsrenten etter skatt på 1 prosentpoeng vil medføre en nedskrivning på USD 32 millioner.

Yara Sweden Köping

Yaras produksjonsanlegg i Köping i Sverige omfatter én salpetersyrefabrikk og én nitratfabrikk. Årlig produksjonskapasitet er på 0,3 millioner tonn salpetersyre og 0,4 millioner tonn nitrater. Den kontantgenererende enheten har en balanseført verdi på USD 223 millioner og en bruksverdi som er marginalt høyere. Nøkkelforutsetningene for testingen er marginen over ammoniakkostnad og diskonteringsrenten (7 % før skatt). En individuell reduksjon i årlig kontantstrøm på 10 % vil utløse en nedskrivning på USD 14 millioner. En økning i diskonteringsrenten før skatt på 1 prosentpoeng vil medføre en nedskrivning på USD 16 millioner.

Yara Tringen

Tringen er en 49 prosent eid felleskontrollert driftsordning med to ammoniakfabrikker i Trinidad og Tobago. Årskapasiteten er 0,5 millioner tonn. Balanseført verdi for den kontantgenererende enheten er USD 96 millioner og representerer Yaras 49 % eierandel. Bruksverdien er 26 % høyere. Nøkkelforutsetningene er ammoniakkprisen (mot gasskostnaden), gasstilgangen og diskonteringsrenten (17 prosent før skatt). En individuell reduksjon i årlig kontantstrøm på 21 % vil redusere bruksverdien til balanseført verdi. En økning i diskonteringsrenten før skatt på 5 prosentpoeng vil redusere bruksverdien til balanseført verdi.

Yara Tertre

Yaras produksjonsanlegg i Tertre i Belgia består av en ammoniakfabrikk, en salpetersyrefabrikk og en nitratfabrikk. Årlig produksjonskapasitet er på 0,4 millioner tonn ammoniakk, 0,7 millioner tonn salpetersyre og 1 million tonn nitrater. Størstedelen av produsert ammoniakk og salpetersyre anvendes til produksjon av nitrater, som selges i ulike europeiske markeder. Den kontantgenererende enheten har en balanseført verdi på USD 148 millioner etter nedskrivningen på USD 168 millioner som ble innregnet i 2023. Nøkkelforutsetningene for testingen er salgsprisen for urea, kostprisen for naturgass og diskonteringsrenten (10 % før skatt). En individuell reduksjon i årlig kontantstrøm på 10 % vil medføre en ytterligere nedskrivning på USD 4 millioner. En isolert økning i diskonteringsrenten før skatt på 1 prosentpoeng vil medføre en ytterligere nedskrivning på USD 8 millioner.

Mulige fremtidige reverseringer av tidligere nedskrivninger

Yara har over tid foretatt nedskrivninger for flere kontantgenererende enheter. Disse nedskrivningene vil bli reversert, helt eller delvis, når og hvis situasjonen forbedrer seg og den beregnede gjenvinnbare verdien overstiger balanseført verdi. Økt balanseført verdi som følge av reversering kan ikke overstige den balanseførte verdien som eiendelen ville hatt (netto etter avskrivninger) hvis det ikke var foretatt nedskrivninger i tidligere perioder. En stor andel av de historiske nedskrivningene er knyttet til anlegget i Tertre (Belgia) i 2023 på USD 168 millioner (se ovenfor) og anlegget i Montoir (Frankrike). Det maksimale beløpet av mulig reversering for Montoir pr. 31. desember 2023 er USD 105 millioner (2022: USD 90 millioner). Mer informasjon om

restrukturingsavsetninger som ble innregnet i 2023 i den hensikt å omstille Montoir-fabrikken i Frankrike, finnes i note 5.6 Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser.

4.8 Forpliktelser for fremtidige investeringer

USD millioner	Investeringer 2024	Investeringer Deretter	Investeringer Sum
Kontraktsforpliktelser for investeringer i varige drifts- midler	396	221	617
Kontraktsforpliktelser for investeringer i eller egenutvikling av immaterielle eiendeler	30	28	58
Sum	426	249	675

Yara har offentliggjort samlede investeringer på USD 1,3 milliarder i 2024. Dette omfatter investeringer som kommitterer midler, men som det ikke nødvendigvis er undertegnet eksterne kontrakter for. Beløpene i tabellen ovenfor representerer kontraktsforpliktelser.

4.9 Offentlige tilskudd

Oversikt

Yara mottar en rekke forskjellige offentlige tilskudd. Pr. 31. desember 2023 er disse hovedsakelig knyttet til omsettelige sertifikatinstrumenter for energibesparelser (hvite sertifikater), CO₂ utslippkvoter under EUs kvotesystem (EU ETS), kompensasjon for energiskatt og tollavgifter, subsidier for å investere i prosjekter for klimagasskutt og andre miljørelaterte prosjekter samt forskning og utvikling. I 2023 har Yara også innregnet offentlig støtte i Europa for delvis å kompensere for særlig høye energikostnader i 2022.

Regnskapsprinsipper

Offentlige tilskudd innregnes i regnskapet når Yara har betryggende sikkerhet for at konsernet vil oppfylle eventuelle vilkår og vil motta tilskuddet. Enhver andel av offentlige tilskudd som er mottatt, men ennå ikke opptjent, blir innregnet som en forpliktelse inntil den tilknyttede aktiviteten er forventet utført eller kostnadene er innregnet. Enhver andel som er opptjent, men ennå ikke mottatt, innregnes som en fordring.

Mottatte hvite sertifikater innregnes som immaterielle eiendeler til kostpris (nominell verdi null). Ved et eventuelt salg innregner Yara en gevinst lik salgsprisen. Mer informasjon finnes i note 2.2 Andre inntekter og gevinst/(tap) fra råvarederivater og note 4.2 Immaterielle eiendeler.

Offentlig tildelte CO₂ utslippkvoter under EU ETS innregnes som immaterielle eiendeler til kostpris (nominell verdi null). Hvis faktiske utslipp overskrider tildelt kvoteantall, kjøpes ytterligere kvoter, og kvotekostnadene inkluderes som en del av produksjonskostnaden til varebeholdninger. Salg av overskytende utslippsrettigheter innregnes på salgstidspunktet til transaksjonspris.

Kompensasjon for energiskatt omfatter både refusjonsordninger (faktiske kontantstrømmer) og fritaksordninger (ingen kontantstrømmer). Refusjoner for energiskatt og særavgifter innregnes som en reduksjon i den tilknyttede kostnaden i resultatet.

Offentlige tilskudd som kompenserer Yara for kostnaden ved å investere i eiendeler, trekkes fra balanseført verdi av eiendelen, og innregnes systematisk i det konsoliderte resultatregnskapet over eiendelens levetid som en reduksjon i avskrivninger. Hvis det offentlige tilskuddet mottas i tilknytning til eiendeler under oppføring, bokføres det som en reduksjon i avskrivninger når eiendelen er klar til å bli brukt slik ledelsen hadde tenkt, og avskrivningene starter. Investeringstilskudd er inkludert som investeringsaktiviteter i den konsoliderte oppstillingen av kontantstrømmer.

Hvis et offentlig tilskudd mottas i tilknytning til forskning og utvikling som ikke oppfyller kriteriene for kapitalisering, eller i tilknytning til egenutviklede varige driftsmidler som ikke oppfyller Yaras interne beslutningsporter for kapitalisering, bokføres det offentlige tilskuddet i det konsoliderte resultatregnskapet som reduksjon av de kostnadene tilskuddet er ment å kompensere for.

Offentlige tilskudd innregnet i perioden (ikke kumulative)

USD millioner	Noter	2023 ¹⁾
Konsolidert resultatregnskap		
Innregnet som annen inntekt	2.2	40
Reduksjon i råvarer, energi- og fraktkostnader ²⁾		113
Reduksjon i andre driftskostnader		2
Konsolidert oppstilling av finansiell stilling		
Reduksjon i balanseført verdi av varige driftsmidler	4.1	1
Økning i andre langsiktige forpliktelser		1

¹⁾ Yara har utvidet sine opplysninger om offentlige tilskudd for 2023-regnskapet, herunder en mer detaljert presentasjon av relevante beløp. Pålitelige sammenligningstall i samme format er ikke tilgjengelig og derfor ikke presentert.

²⁾ Inkluderer kompensasjon fra refusjonsordninger for energiskatter og andre særavgifter.

Gjenstående saldo av samlede tilskudd som er tildelt, men ennå ikke innregnet, utgjør USD 92 millioner.

Klimaendringer

Yara ble i 2021 tildelt et tilskudd på USD 27,8 millioner (NOK 283,3 millioner) av Enova SF, et norsk statlig foretak med ansvar for å fremme miljøvennlig produksjon og forbruk av energi. Tilskuddet tildeles for et demonstrasjonsprosjekt for produksjon av ammoniakk og gjødsel basert på fornybar energi og hydrogen produsert ved vannelektrolyse. Tilskuddet er ennå ikke mottatt eller innregnet. Når betaling er mottatt, innføres det en tilbakebetalingsmekanisme for å redusere risikoen for å motta for stor godtgjørelse. Hvis tilbakebetalingsmekanismen trer i kraft, vil Enova trekke hele eller en del av støttebeløpet, og Yara må betale tilbake eventuelle mottatte, men ikke opptjente beløp.

20. november 2023 meldte Yara at konsernet hadde undertegnet en bindende kommersiell avtale med Northern Lights, en leverandør av CO₂-transport og -lagring. Dette legger til rette for grensekryssende transport og lagring av CO₂, noe som gir Yara muligheten til å redusere sine årlige CO₂-utslipp fra ammoniakkproduksjonen ved Yara Sluiskil ved hjelp av karbonfangst og -lagring (CCS). Yara har fått tildelt et tilskudd for dette prosjektet på opptil EUR 30 millioner fra det nederlandske finans- og klimadepartementet. Tilskuddet vil bli forskuttet 1. juli 2024 (EUR 24 millioner) og 1. juli 2026 (EUR 6 millioner). Forskuttete tilskudd som er mottatt, kan helt eller delvis måtte tilbakebetales hvis CO₂-fangsten ikke skjer i samsvar med vilkårene i tilskuddsdokumentene.

Energikrisen i Europa

Yara er blitt tildelt offentlig støtte i Europa på USD 40 millioner for delvis å dekke usedvanlig høye energikostnader i 2022 på grunn av energikrisen forårsaket av situasjonen i Ukraina. Denne myndighetsstøtten knytter seg til flere ikke-rutinemessige ordninger i flere land som ble opprettet for særskilte perioder knyttet til et tidligere år. Den skiller seg fra annen energirelatert støtte Yara regelmessig kan ha rett til og er ikke knyttet til energiforbruk i inneværende år. På grunn av denne støttens særskilte art presenteres den som annen inntekt, atskilt fra refusjoner for energiskatt og særavgift som innregnes som en reduksjon av den tilknyttede energikostnaden.

EUs ordning for handel med utslippkvoter (EU ETS)

Yaras europeiske salpetersyre- og ammoniakkfabrikker er en del av EUs ordning for handel med utslippkvoter (EU ETS), en europeisk markedsordning som setter en pris på CO₂ og skaper insentiver for å redusere utslippene. EU ETS har en «cap-and-trade»-tilnærming. Det betyr at EU setter en øvre grense på klimagassutslipp hvert år, og selskapene må oppgi en utslippskvote, en «European Union Allowance» (EUA), for hvert tonn CO₂ de slipper ut. Selskaper mottar og/eller kjøper disse utslippskvotene – og de kan omsette dem. Avhengig av næring er vederlagsfrie kvoter basert på aktivitetsnivå og referansemåling mot fabrikkene med best resultater. Fremtidig reduksjon i tildelingen av vederlagsfrie kvoter forventes som et ledd i implementeringen av et nytt europeisk regelverk.

Disse vederlagsfrie EUA-ene som Yara mottar, brukes til å gjøre opp konsernets forpliktelser som følge av klimagassutslipp i Europa. Yara befinner seg for øyeblikket i en netto positiv posisjon. Overskuddet av kvoter pr. 31. desember 2023 blir benyttet for å dekke utslipp påløpt i 2023 samt et forventet underskudd i fremtiden. Balansen gjenspeiler antall utslippkvoter på våre kontoer i EU-registeret på denne datoen. Den omfatter ikke kvoter som skal tildeles i 2024, eller utslippkvoter som skal leveres inn i 2024 for utslipp i 2023. Yara har ikke vært involvert i handelsvirksomhet med utslippkvoter.

EU ETS-kvoter

Antall kvoter (i millioner)	2023	2022
Balanse 1. januar	12	10
Oppgjorte utslipp fra fjoråret	(7)	(8)
Tildeling av vederlagsfrie kvoter, inneværende år	7	11
Balanse 31. desember	13	12

5 Egenkapital og forpliktelser

5.1 Egenkapital

Regnskapsprinsipper

Yara innregner en forpliktelse til å betale utbytte når utbyttet er godkjent av aksjonærene på en generalforsamling.

Når egne aksjer kjøpes tilbake, blir vederlaget, herunder direkte henførbare kostnader, innregnet som en endring i egenkapital. Tilbakekjøpte aksjer er klassifisert som egne aksjer og presentert som en reduksjon i samlet egenkapital. Gevinst/tap ved salg av egne aksjer innregnes som en endring i egenkapital.

Yara har én aksjeklasse, hvor hver aksje gir lik stemmerett og lik rett til å motta utbytte.

Utbytte

Yara vil foreslå et årlig utbytte på NOK 5 pr. aksje som skal utbetales etter godkjenning på generalforsamlingen som skal avholdes 28. mai 2024. Hvis utbyttet godkjennes, vil det bli utbetalt 6. juni 2024.

I 2023 delte Yara ut utbytte på i alt NOK 14 010 millioner (USD 1 301 millioner) til sine aksjonærer (NOK 55 pr. aksje). Utbyttet ble godkjent av generalforsamlingen som ble avholdt 12. juni 2023.

Tilbakekjøpsprogram

12. mai 2023 ga generalforsamlingen styret tillatelse til å kjøpe tilbake inntil 12 736 281 egne aksjer i det åpne marked og fra den norske stat. Pris pr. aksje skal ikke være lavere enn NOK 10 eller høyere enn NOK 1 000. Aksjene skal deretter slettes. Yara har fornyet avtalen med den norske stat, som tilsier at statens aksjer vil bli innløst pro rata for å sikre at statens eierandel forblir uendret hvis tilbakekjøpte aksjer blir slettet.

Samlet antall utestående aksjer 31. desember 2023 er 254 725 627. Yara har ikke kjøpt eller slettet egne aksjer i 2022 eller 2023 og eier ikke egne aksjer 31. desember 2023.

5.2 Ikke-kontrollerende eierinteresser

Etter at salget av eierandelen i Yara Dallol B.V. ble fullført 27. januar 2023, har Yara ingen vesentlige ikke-kontrollerende eierinteresser som må rapporteres. Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser på USD 2 millioner i 2023 er knyttet til selskaper som er solgt i løpet året hvor en ikke-kontrollerende eierinteresse var til stede. Salget av disse selskapene hadde en uvesentlig betydning for Yaras regnskap for 2023.

5.3 Rentebærende gjeld

Regnskapsprinsipper

Rentebærende gjeld førstegangsinnregnes til virkelig verdi minus direkte transaksjonskostnader og måles senere til amortisert kost ved hjelp av effektiv rente-metoden, se note 6.3 Finansielle Instrumenter.

Spesifikasjon, herunder vilkår og nedbetalingsplan	Noter	Forfall	Vektet gjennomsnittrente ¹⁾	31. desember 2023		31. desember 2022	
				Beløp i valuta	Balansført verdi ²⁾	Beløp i valuta	Balansført verdi ²⁾
USD millioner, unntatt prosenter							
Langsiktig rentebærende gjeld							
Obligasjonsgjeld med flytende rente							
NOK 1 150 millioner (kupongrente NIBOR + 0,64 %)		2026	5,40 %	113	113	117	117
Obligasjonsgjeld med fast rente							
NOK 600 millioner (kupongrente 3,00 %)	6.2	2024	3,02 %	59	57	61	59
NOK 1 000 millioner (kupongrente 2,45 %)	6.2	2024	2,48 %	98	95	102	98
USD 500 millioner (kupongrente 3,80 %)		2026	3,93 %	500	500	500	499
NOK 1 000 millioner (kupongrente 2,41 %)	6.2	2026	2,45 %	98	92	102	96
NOK 1 000 millioner (kupongrente 2,90 %)	6.2	2027	2,93 %	98	91	102	94
USD 1 000 millioner (kupongrente 4,75 %)		2028	4,84 %	1 000	999	1 000	998
USD 750 millioner (kupongrente 3,15 %)		2030	3,21 %	750	748	750	747
USD 600 millioner (kupongrente 7,38 %)	6.2	2030	7,47 %	600	612	600	594
Sum usikrede obligasjonslån				3 317	3 307	3 334	3 302
Usikrede banklån		2024–2026	6,83 %	254	254	287	287
Pantelån		–	–	–	–	9	9
Annen langsiktig gjeld		2024–2029	7,23 %	65	65	52	52
Sum usikrede banklån og andre lån				319	319	348	349
Sum langsiktig rentebærende gjeld, inkludert kortsiktig andel				3 636	3 626	3 682	3 651
- hvorav kortsiktig andel				(342)	(342)	(54)	(54)
Sum langsiktig rentebærende gjeld				3 293	3 284	3 629	3 597
Kortsiktig rentebærende gjeld							
Kortsiktig andel av obligasjoner og banklån		2024	–	342	342	54	54
Kredittfasiliteter		2024	7,33 %	99	99	61	61
Kassekreditter		2024	12,69 %	2	2	24	24
Annen kortsiktig gjeld		2024	5,24 %	74	74	72	72
Sum kortsiktig rentebærende gjeld				517	517	210	210
Sum rentebærende gjeld				3 810	3 801	3 839	3 808

¹⁾ Vektet gjennomsnittrente beregnet eksklusive effekt av rentebytteavtaler.

²⁾ Balansførte verdier omfatter underkurs, transaksjonskostnader og effekt av rentebytteavtaler, jf. note 6.2 Sikringsbokføring.

Pr. 31. desember 2023 er virkelig verdi på langsiktig rentebærende gjeld, inkludert den kortsiktige andelen, USD 3 533 millioner, mens balanseført verdi er USD 3 626 millioner.

Yaras finansiering er basert på prinsippet om negativ pant hvor den grunnleggende finansieringen er sidestilt. De usikrede obligasjonslånene og de usikrede banklånavtalene inneholder derfor klausuler som begrenser selskapets muligheter til å gi pant ved fremtidige låneopptak.

Av den langsiktige gjelden 31. desember 2023 skriver USD 2 859 millioner i obligasjonsgjeld seg fra Yaras obligasjonsutstedelser i november 2022, juni 2020, juni 2018 og juni 2016 i det amerikanske markedet i samsvar med 144A/Regulation S. Videre skriver USD 448 millioner seg fra Yaras obligasjonsutstedelser i desember 2014, desember 2017 og november 2021 i det norske markedet. Hele obligasjonsgjelden i det norske markedet er omregnet til USD-eksponering gjennom kombinerte rente- og valutabytteavtaler.

I 2022 opprettet Yara et rammeverk for grønn finansiering som beskriver Yaras tilnærming og prinsipper for utstedelse av grønne finansieringsinstrumenter. Inntektene fra disse instrumentene er utelukkende allokert til å finansiere og refinansiere kvalifiserte grønne prosjekter. Rammeverket omfatter retningslinjer for prosjektevaluering, forvaltning av inntekter og rapportering i tråd med prinsippene for grønne obligasjoner 2021 fra International Capital Market Association (ICMA) og prinsippene for grønne lån 2021 fra Loan Market Association (LMA). Utstedelsen av obligasjonen på USD 600 millioner i 2022 ble gjennomført som en del av dette rammeverket.

Yaras øvrige langsiktige finansiering er basert på banklån. Lånefasiliteten etablert i 2018, delvis understøttet av en garanti fra Eksportfinansiering Norge, er redusert til USD 84 millioner i tråd med avdragsprofilen og vil bli nedbetalt med halvårlige avdrag frem til august 2026. Serielånet på

USD 150 millioner med forfall i 2024 fra Svensk Exportkredit AB er fullt trukket ved årsslutt. I tillegg er en mindre andel av de langsiktige banklånene tatt opp i vekstmarkedet.

Yara har en ubenyttet langsiktig rullerende kredittfasilitet på i alt USD 1 100 millioner, hvorav USD 50 millioner forfaller i 2025 og resten i 2026. Fasiliteten har en forbindelse til konsernets karbonintensitetsmål, hvor marginen justeres årlig basert på Yaras arbeid med å oppnå en 10 prosent reduksjon i klimagassutslipp pr. tonn produsert gjødsel (tCO₂eq/tN) innen 2025. Yara har dessuten tilgang på kortsiktige kredittfasiliteter og kassekreditter hos forskjellige banker både sentralt og i lokale markeder. Den 31. desember 2023 er den ubenyttede rammen av slike fasiliteter i alt cirka USD 1 170 millioner.

Kontraktsmessige avdrag på langsiktig gjeld

USD millioner	Obligasjonslån ¹⁾	Banklån	Annet	Sum ²⁾
2024	153	181	9	342
2025	–	46	10	56
2026	705	28	8	741
2027	91	–	8	99
2028	999	–	8	1 007
Deretter	1 360	–	22	1 381
Sum	3 307	254	65	3 626

¹⁾ Yara International ASA er ansvarlig for hele beløpet.

²⁾ Inkludert kortsiktig andel.

Avstemming av forpliktelser knyttet til finansieringsaktiviteter

USD millioner	31. des. 2022	Kontantstrømmer	Tilganger og leieendringer	Gjeld overtatt som en del av oppkjøp	Uten kontantstrømeffekt				31. des. 2023
					Overført til forpliktelser forbundet med eiendeler holdt for salg	Valutaomregning	Avskrivninger ¹⁾	Annet	
Rentebærende gjeld	3 808	(31)	–	3	–	(18)	1	37 ²⁾	3 801
Leieforpliktelser	410	(168)	183	–	(3)	8	–	–	429
Sum	4 218	(198)	183	3	(3)	(11)	1	37	4 230

¹⁾ Amortisering av transaksjonskostnad.

²⁾ Andre endringer uten kontantstrømeffekt omfatter en økning på USD 19 millioner knyttet til finansiering av maskiner som er kjøpt av en underleverandør som i realiteten er kontrollert av Yara. Det omfatter også endring i virkelig verdi på USD 19 millioner på rentebytteavtaler utpekt som sikringsinstrumenter.

Se note 4.5 Leieavtaler for avstemming av forpliktelser fra leieaktiviteter.

5.4 Pensjoner og andre langsiktige ytelser til ansatte

Oversikt

Konsernets selskaper tilbyr ulike pensjonsordninger i samsvar med lokale regelverk og praksis i de landene de driver virksomhet.

Ytelsesordninger er som regel basert på antall opptjeningsår og gjennomsnittlig lønnsnivå eller lønnsnivå ved pensjonsalder, og tilbyr pensjonsytelser utover det som tilbys av statlige pensjonsordninger. De fleste av de ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsene er dekket av eksterne forsikringsselskaper eller pensjonskasser. Pr. definisjon har konsernets selskaper både investeringsrisiko og aktuariemessig risiko (dvs. det faktiske nivået av ytelser som skal betales i fremtiden).

Innskuddsordninger forplikter selskapene til å gjøre avtalte innskudd til et separat fond når de ansatte har utført tjenester som gir dem rett til innskuddene. Selskapene har ingen juridisk eller underforstått plikt til å gjøre innskudd ut over dette.

Noen selskaper gjør innskudd til flerforetaksordninger som inngår i en felleskontrollert ordning sammen med andre. Alle flerforetaksordninger er regnskapsført som innskuddsordninger.

Enkelte selskaper har innregnet avsetninger for jubileumsgratiale, som er klassifisert som andre langsiktige ytelser til ansatte.

Regnskapsprinsipper

Ytelsesordninger

Konsernets netto forpliktelse for ytelsesordninger er beregnet separat for hver ordning. Forpliktelsen er et estimat for fremtidige ytelser som ansatte har opptjent som følge av deres tjeneste i inneværende og tidligere perioder. Ytelsene neddiskonteres til nåverdi og reduseres med virkelig verdi av pensjonsmidler. Diskonteringsrenten fastsettes med henvisning til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet på balansedagen. Statsobligasjoner benyttes når det ikke eksisterer et aktivt marked for slike selskapsobligasjoner. Hvis obligasjonen ikke har samme løpetid som forpliktelsen, justeres diskonteringsrenten. Beregningene utføres av kvalifiserte aktuarer ved hjelp av påløpte ytelsers metode.

Når ytelsene i en ordning endres, innregnes den andelen av endringen i ytelsene som ansatte har opparbeidet rettighet til umiddelbart i resultatregnskapet. Aktuariemessige gevinster og tap innregnes som opptjent egenkapital i øvrige resultatelementer i den perioden de oppstår, og vil ikke bli reklassifisert til resultatregnskapet på et senere tidspunkt.

Innskuddsordninger

Innskudd til innskuddsordninger innregnes som kostnader i det konsoliderte resultatregnskapet når de ansatte har ytet tjenester som gir dem rett til innskuddene. Forskuddsbetalte innskudd innregnes som eiendel i den grad de kan tilbakebetales eller reduserer fremtidige betalinger.

Andre langsiktige ytelser

Konsernets forpliktelser vedrørende andre langsiktige ytelser er de fremtidige ytelsene de ansatte har opptjent for tjeneste i inneværende og tidligere perioder. Forpliktelsen neddiskonteres basert på samme prinsipper som for ytelsesordninger.

Langsiktige forpliktelser for ytelser til ansatte innregnet i konsolidert oppstilling av finansiell stilling

USD millioner	Noter	2023	2022
Ytelsesordninger		(269)	(277)
Overskudd på fondsbaserte ytelsesordninger		221	215
Netto forpliktelse for ytelsesordninger		(48)	(63)
Sluttvederlagsytelser		(3)	(3)
Andre langsiktige ytelser til ansatte		(14)	(13)
Netto langsiktige forpliktelser for ytelser til ansatte innregnet i konsolidert oppstilling av finansiell stilling		(65)	(79)
Av dette er følgende klassifisert som andre langsiktige ikke-finansielle eiendeler	4.6	221	215
Av dette er følgende klassifisert som langsiktige ytelser til ansatte		(286)	(293)

Kostnader ved langsiktige forpliktelser for ytelser til ansatte innregnet i resultatregnskapet

USD millioner	Noter	2023	2022
Ytelsesordninger		(30)	(44)
Innskuddsordninger		(37)	(37)
Flerforetaksordninger		(9)	(9)
Sluttvederlagsytelser ¹⁾		(44)	-
Andre langsiktige ytelser til ansatte		(3)	(2)
Netto kostnader innregnet i konsolidert resultatregnskap		(123)	(91)
Av dette er følgende klassifisert som lønn og lønnsavhengige kostnader	2.5	(122)	(88)
Av dette er følgende klassifisert som rentekostnader og andre finansielle poster	2.7	(1)	(3)

¹⁾ Inkluderer sluttvederlagsytelser på USD 40 millioner som en del av en avsetning for restrukturering for Montoir-anlegget. Mer informasjon finnes i note 5.6 Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser.

Ytelsesordninger

Yara International ASA og norske datterselskaper har pådratt seg forpliktelser under en fondsbasert ytelsesordning. Pensjonsordningen ble stengt for nye deltakere i 2006, og ansatte under 55 år på det tidspunktet mottok fripoliser for tidligere opptjente rettigheter. Ytelsesordningen ble erstattet av en innskuddsordning fra samme dato. Øvrige pensjonsforpliktelser i Norge omfatter visse ikke-fondsbaserte pensjonsordninger samt førtidspensjonsordninger. Pensjonsalderen er fleksibel fra fylte 62 år til 67 år.

Et flertall av Yaras forpliktelser under ytelsesordninger er knyttet til datterselskaper innenfor eurosonen:

Ansatte i Yaras nederlandske datterselskaper som var ansatt før 1. august 2014, er medlemmer av en fondsbasert ytelsesordning. Ansatte som er født før 1950, og som var i tjeneste før 2006, har rett til en pensjonsordning basert på lønnsnivå ved pensjonsalder. Øvrige ansatte er medlemmer av en ordning basert på gjennomsnittslønn. Pensjonsalder er 68 år. Den fondsbaserte ytelsesordningen har vært stengt for nye medlemmer fra 1. august 2014. Nyansatte innlemmes i innskuddsordningen fra samme dato.

Det nederlandske pensjonssystemet er i ferd med å bli reformert. 1. juli 2023 trådte loven om fremtidige pensjoner i kraft. Alle nederlandske pensjonsordninger må være i samsvar med den nye lovgivningen senest 1. januar 2028. Innen denne datoen er alle ytelsesordninger nødt til å være gjort om til innskuddsbaserte pensjonsordninger. Yaras ytelsesordning i Nederland ble stengt for nye medlemmer fra 1. august 2014. Ordningen omfatter i dag 381 aktive ansatte, 1 256 pensjonister og 315 tidligere ansatte. Virkelig verdi av pensjonsmidler 31. desember 2023 var USD 677 millioner, mens pensjonsforpliktelsen ble verdsatt til USD 567 millioner. Pensjonsmidler på USD 111 millioner er innregnet, idet overfinansieringen under den aktuelle pensjonsordningen vil bli gjenvinnbar for Yara i fremtiden. Vilårene for den reviderte innskuddsordningen er ennå ikke fastsatt. Yara samarbeider med pensjonskassens styre og ansatterepresentanter om å få til en balansert omstilling. En omstillingsplan må legges frem innen 1. januar 2025. Denne omstillingsprosessen vil fokusere på fremtidige pensjonsforpliktelser og opptjente pensjonsrettigheter. Effekten i Yaras regnskap vil avhenge av resultatet av denne prosessen.

Forpliktelser i Finland omfatter den lovfestede TyEL-pensjonsordningen samt en bedriftsbetalt ytelsesordning som er stengt for nye deltakere. Begge ordningene er dekket av pensjonskasser. TyEL-pensjonsordningen tilbyr en fleksibel pensjonsalder fra 63 til 68 år basert på den ansattes lønn hvert år og med akselerert opptjening av pensjonsytelser utover fylte 63 år. Pensjonslovgivningen for ansatte ble endret i 2017. Det innebærer at laveste pensjonsalder gradvis vil øke fra 63 til 65 år samtidig som høyeste pensjonsalder gradvis øker fra 68 til 70 år. Videre vil opptjeningsrater endre seg, og pensjonsalderen vil bli knyttet til forventet levealder (fra 2027). Den bedriftsbetalte pensjonsordningen er også blitt endret for å tilpasses revidert pensjonslovgivning.

Yaras datterselskaper er også ansvarlig for pensjonsytelser i Frankrike, Tyskland, Belgia og Italia i eurosonen.

Yara finansierer en fondsbasert ytelsesordning for britiske ansatte. 21. desember 2023 godkjente styret i Yaras britiske pensjonskasse en «buy-in»-transaksjon som overfører all risiko knyttet til pensjonsforpliktelsene til et livsforsikringsselskap. Avtalen dekker alle påløpte ytelser i ordningen, unntatt eventuelt ytterligere utestående ytelser til medlemmer på grunn av utjevning for garantert minstepensjon. Etter en høyesterettsavgjørelse i oktober 2018 vil mange pensjonsordninger i Storbritannia, herunder Yaras britiske pensjonskasse, måtte utjevne for effekten av garantert minstepensjon for menn og kvinner. Det er derfor mulig at ytelsene må forbedres for enkeltstående medlemmer av pensjonsordningen. Disse justeringene vil bli kvantifisert sammen med andre justeringer for bestandsdata og/eller ytelser og bli hensyntatt gjennom en senere prisjustering av «buy-in»-transaksjonen. En prisjustering kan redusere eller øke overfinansieringen av ordningen. Som følge av «buy-in»-transaksjonen har Yara innregnet en eiendel knyttet til overfinansiering av pensjonsmidlene samt en gevinst på USD 36 millioner netto etter skatt i øvrige resultatelementer. Dette gjenspeiler verdien av gjenstående midler i pensjonskassen og forutsetter at ordningens forpliktelser gradvis blir gjort opp over tid.

Andre ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser omfatter ansatte i datterselskaper i Sveits, Sverige, Trinidad og Sør-Afrika.

De fleste ytelsesordninger omfatter ytelser ved uførhet, dødsfall i tjeneste og død etter pensjonsalder. Dette inngår i verdsettelsen av forpliktelsene.

Avsetningen for ytelsesordninger omfatter også forpliktelser knyttet til helseforsikringsordninger i Storbritannia, Trinidad og Sør-Afrika med til sammen USD 8 millioner (2022: USD 8 millioner).

Pensjonskostnad innregnet i det konsoliderte resultatregnskapet

Forutsetningene som ble benyttet ved verdsettelse av de ytelsesbaserte forpliktelsene 31. desember, er benyttet i det påfølgende året for å fastsette netto pensjonskostnad. Diskonteringsrenten er benyttet for å beregne renteinntekten fra pensjonsmidlene.

Følgende poster er innregnet i det konsoliderte resultatregnskapet

USD millioner	2023	2022
Årets pensjonsopptjening	(27)	(37)
Bidrag fra ansatte	2	2
Administrasjonskostnader	(2)	(2)
Tidligere perioders pensjonsopptjening	(1)	-
Annet ¹⁾	-	(3)
Arbeidsgiveravgift	(2)	(2)
Lønn og lønnsavhengige kostnader	(29)	(40)
Rentekostnad for forpliktelsen	(61)	(31)
Renteinntekt fra pensjonsmidlene	60	27
Netto rentekostnader på netto pensjonsforpliktelse	(1)	(3)
Netto pensjonskostnad innregnet i det konsoliderte resultatregnskapet	(30)	(44)

¹⁾ Andre ytelsesbaserte pensjonskostnader omfattet i 2022 førstegangsinnregning som ytelsesbasert pensjonsforpliktelse for en pensjonsordning i Sveits (USD 3 millioner). Pensjonsordningen ble tidligere innregnet som en innskuddsordning.

Pensjonskostnad innregnet i det konsoliderte resultatregnskapet, etter opprinnelse

USD millioner	2023	2022
Lønn og lønnsavhengige kostnader		
Finland	(5)	(7)
Nederland	(7)	(15)
Storbritannia	(1)	(2)
Norge	(4)	(4)
Annet	(11)	(12)
Sum	(29)	(40)

USD millioner	2023	2022
Netto renteinntekter/(-kostnader) på netto forpliktelse/eiendel		
Finland	1	-
Nederland	5	-
Storbritannia	-	-
Norge	(2)	(1)
Annet	(5)	(2)
Sum	(1)	(3)

Aktuarmessig gevinst/(tap) innregnet i øvrige resultatelementer

USD millioner	2023	2022
Aktuarmessig gevinst/(tap) på forpliktelse for ytelsesordninger	(75)	424
Aktuarmessig gevinst/(tap) for pensjonsmidler til ytelsesordninger	8	(261)
(Økning)/reduksjon i innregnet netto forpliktelse som følge av øvre grense for eiendel ¹⁾	57	22
Netto aktuarmessig gevinst/(tap) for ytelsesordninger	(9)	183
Endring i utsatt skatt knyttet til aktuarmessig gevinst/(tap) for ytelsesbaserte ordninger ²⁾	10	(44)
Sum aktuarmessig gevinst/(tap) innregnet i øvrige resultatelementer	1	140

¹⁾ Etter en «buy-in»-transaksjon i 2023 har Yara UK Ltd. innregnet en eiendel for overfinansiert ordning med USD 36 millioner.

²⁾ Omfatter effekt fra endring i skatteprosent på aktuarmessige gevinster og tap innregnet i tidligere år.

Aktuarmessige gevinster og tap omfatter estimatavvik, som reflekterer forskjellen mellom forventede og faktiske endringer i forpliktelse og pensjonsmidler gjennom året, og virkningen av endrede demografiske og finansielle forutsetninger som oppstår ved måling av nåverdien av pensjonsforpliktelsene ved årsslutt med oppdaterte forutsetninger.

Aktuarberegning ga følgende resultat

USD millioner	2023	2022
Nåverdi av helt eller delvis fondsbaserte forpliktelser for ytelsesordninger	(1 530)	(1 414)
Nåverdi av ikke-fondsbaserte forpliktelser for ytelsesordninger	(194)	(200)
Nåverdi av forpliktelser for ytelsesordninger	(1 724)	(1 614)
Virkelig verdi av pensjonsmidler	1 704	1 635
Ikke innregnet eiendel som følge av øvre grense for eiendel ¹⁾	(12)	(66)
Arbeidsgiveravgift	(16)	(17)
Netto forpliktelse for ytelsesordninger	(48)	(63)

¹⁾ Etter en «buy-in»-transaksjon i 2023 har Yara UK Ltd. innregnet en eiendel for overfinansiert ordning med USD 36 millioner. Gjenstående øvre grense for eiendel gjenspeiler skatter som holdes tilbake av pensjonskassen.

Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler etter opprinnelse

USD millioner	2023		2022	
	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler
Finland	(299)	292	(281)	319
Nederland	(567)	677	(482)	604
Øvrig eurosone	(203)	106	(199)	90
Storbritannia ¹⁾	(269)	304	(255)	254
Norge ²⁾	(284)	228	(304)	219
Annet	(119)	85	(111)	82
Sum	(1 740)	1 692	(1 632)	1 569

¹⁾ Inkludert øvre grense for eiendel.

²⁾ Inkludert arbeidsgiveravgift.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser

USD millioner	2023	2022
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser 1. januar	(1 614)	(2 206)
Årets pensjonsopptjening	(27)	(37)
Rentekostnader	(61)	(31)
Estimatavvik	(43)	(34)
Virkning av endring i finansielle forutsetninger	(38)	469
Virkning av endringer i demografiske forutsetninger	5	(12)
Tidligere perioders pensjonsopptjening	(1)	-
Utbetalte ytelser	94	91
Overføring av forpliktelse (inn)/ut	-	(6)
Valutaomregning for utenlandske ordninger	(40)	166
Annet ¹⁾	-	(16)
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser 31. desember	(1 724)	(1 614)

¹⁾ Andre endringer omfattet førstegangsinnregning i 2022 av en ytelsesbasert pensjonsforpliktelse på USD 18 millioner etter en revidert vurdering for en pensjonsordning i Sveits, som tidligere hadde vært regnskapsført som en innskuddsordning.

Endring i pensjonsmidler

USD millioner	2023	2022
Virkelig verdi av pensjonsmidler 1. januar	1 635	2 064
Renteinntekt fra pensjonsmidlene	60	27
Administrasjonskostnader for pensjonsmidler	(2)	(2)
Avkastning på pensjonsmidlene (ekskl. beregnet renteinntekt)	8	(261)
Bidrag fra arbeidsgiver	34	21
Bidrag fra ansatte	2	2
Utbetalte ytelser	(80)	(79)
Overføring av pensjonsmidler inn/(ut)	-	6
Annet ¹⁾	-	15
Valutaomregning for utenlandske ordninger	48	(159)
Virkelig verdi av pensjonsmidler 31. desember	1 704	1 635

¹⁾ Andre endringer omfattet førstegangsinnregning i 2022 av pensjonsmidler på USD 15 millioner etter en revidert vurdering for en pensjonsordning i Sveits, som tidligere hadde vært regnskapsført som en innskuddsordning.

Avhengig av lokale krav kan Yara være pålagt å sikre en viss finansieringsgrad for pensjonsordningene. I Nederland har man en avtale der Yara skal sikre en minste finansieringsgrad ved å betale tilleggsbidrag til pensjonskassen. På den annen side vil Yara kunne få tilbakebetalt deler av sine tidligere bidrag til pensjonskassen hvis finansieringsgraden overstiger et visst nivå. I Norge kan Yara bli pålagt å øke kapitalbufferen i pensjonskassen.

Pensjonskassene er innrettet som stiftelser, med et uavhengig styre. Det er styrets ansvar å beslutte investeringsstrategien og følge opp forvaltningen av pensjonsmidlene og finansieringsgraden for pensjonskassene.

Yaras ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser er i sin natur eksponert mot inflasjonsrisiko, renterisiko, uførerisiko og levetidsrisiko. Pensjonskassenes investeringsstrategi sikrer at investeringene er diversifisert for å holde markedsrisikoen på ønsket nivå. Et unntak er Yaras pensjonskasse i Finland. Den har investert cirka 38 prosent av virkelig verdi av pensjonsmidlene i aksjer i unoterte Pohjolan Voima Oy, et selskap som produserer elektrisitet og varme for sine aksjonærer til kostpris. Pensjonskassenes styre søker å oppnå et tilfredsstillende risiko- og avkastningsnivå som svarer til de forventede fremtidige pensjonsutbetalingsenes forfallsprofil.

Ved årets slutt var pensjonsmidlene investert som følger

USD millioner, unntatt prosenter	2023	2023	2022	2022
Kontanter og bankinnskudd	60	4 %	16	1 %
Aksjer	364	21 %	320	20 %
Andre egenkapitalinstrumenter	49	3 %	51	3 %
High yield-obligasjoner	91	5 %	94	6 %
Investment grade-obligasjoner	513	30 %	577	35 %
Eiendom	58	3 %	61	4 %
Øvrige noterte pensjonsmidler ¹⁾	433	25 %	331	20 %
Sum investeringer som er notert i aktive markeder	1 569	92 %	1 450	89 %
Aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	110	6 %	150	9 %
Øvrige pensjonsmidler ²⁾	26	2 %	34	2 %
Sum unoterte investeringer	136	8 %	184	11 %
Sum pensjonsmidler	1 704		1 635	

¹⁾ Øvrige noterte pensjonsmidler omfatter forsikringspoliser, kombinasjonsfond og andre fondsinvesteringer.

²⁾ Øvrige unoterte pensjonsmidler er hovedsakelig et lån til Yara Suomi Oy.

Det er forventet å betale USD 38 millioner i bidrag til ytelsesordningene i 2024 (herunder ytelser som betales for ikke-fondsbaserte ordninger). Betalte bidrag i 2023 var USD 47 millioner.

Forpliktelsesens durasjon ved årsslutt:

Forpliktelsesens durasjon (i år)	2023
Finland	14
Nederland	16
Storbritannia	12
Norge	10
Samlet ¹⁾	13

¹⁾ Vektet gjennomsnitt.

Verdsettelse av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser

Ytelsesordningene er verdsatt pr. 31. desember ved hjelp av oppdaterte økonomiske og demografiske forutsetninger og tar hensyn til relevante økonomiske faktorer for hver pensjonsordning.

Diskonteringsrenten er et vektet gjennomsnitt av renten på balansedagen for foretaksobligasjoner av høy kvalitet, eller statsobligasjoner når det ikke finnes et dypt marked for foretaksobligasjoner av høy kvalitet. Diskonteringsrenten justeres ved ekstrapolering, hvis det er forskjeller i forfallstid.

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn ved verdsettelse av forpliktelsene

Diskonteringsrente (i %)	2023	2022
Finland	3.3	3.8
Nederland	3.3	3.7
Storbritannia	4.6	4.8
Norge	3.3	3.2
Samlet ¹⁾	3.6	3.9

¹⁾ Vektet gjennomsnitt.

Forventet lønnsregulering (i %)	2023	2022
Finland	2.5	2.6
Nederland	2.8	2.9
Storbritannia	3.0	3.2
Norge	3.4	3.4
Samlet ¹⁾	2.9	3.0

¹⁾ Vektet gjennomsnitt.

Forventet pensjonsregulering (i %)	2023	2022
Finland	2.1	2.4
Nederland	1.5	2.1
Storbritannia	2.8	2.8
Norge	2.7	3.3
Samlet ¹⁾	2.2	2.3

¹⁾ Vektet gjennomsnitt.

Følgende tabell angir levetidsforventning fra dødelighetstabellene som er brukt til å verdsette forpliktelsene, ved å vise forventet levetid for en nåværende ansatt som er 45 år fra datoen han eller hun når 65 år, og forventet levetid for en som har nådd pensjonsalder på 65 år.

Forventet levetid (i år)	Ansatt	Pensjonist
Finland	25,9	23,4
Nederland	25,2	22,9
Storbritannia	24,1	22,4
Norge	25,1	23,5

Sensitivitet i forutsetninger

Måling av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader krever bruk av en rekke forutsetninger og estimer. Tabellen nedenfor viser sensitiviteten for de vesentligste forutsetningene for den ytelsesbaserte forpliktelsen ved å vise det estimerte resultatet av en rimelig økning eller reduksjon i hver av de sentrale forutsetningene som er benyttet. Når øvrige forutsetninger holdes konstante, utgjør det en begrensning av analysen, idet noen av forutsetningene kan være korrelert. De metodene som er benyttet for å utarbeide analysen, er i samsvar med tidligere år.

USD millioner	2023	2022
Faktisk beregnede verdier	(1 724)	(1 614)
Diskonteringsrente +0,5 %	(1 625)	(1 522)
Diskonteringsrente -0,5 %	(1 835)	(1 717)
Forventet lønnsregulering +0,5 %	(1 735)	(1 624)
Forventet lønnsregulering -0,5 %	(1 714)	(1 605)
Forventet pensjonsregulering +0,5 %	(1 811)	(1 694)
Forventet pensjonsregulering -0,5 %	(1 648)	(1 543)
Forventet levetid +1 år	(1 785)	(1 669)
Forventet levetid -1 år	(1 664)	(1 560)

5.5 Leverandørgjeld og annen gjeld

Regnskapsprinsipper

Leverandørgjeld førstegangsinnregnes til virkelig verdi. Deretter måles den til amortisert kost ved effektiv rente-metoden. Leverandørgjeld og annen gjeld blir normalt ikke diskontert.

USD millioner	Noter	2023	2022
Leverandørgjeld og andre forpliktelseser			
Leverandørgjeld	6.3	1 906	2 334
Lønnsrelatert gjeld og merverdiavgift		142	214
Sum		2 049	2 549

Leverandørgjeld er ikke rentebærende og har en gjennomsnittlig løpetid på 60 dager. Lønn og merverdiavgift gjøres hovedsakelig opp termin- eller kvartalsvis.

5.6 Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser

Regnskapsprinsipper

En avsetning innregnes når konsernet har en eksisterende forpliktelse (juridisk eller faktisk) som følge av en tidligere hendelse, det er sannsynlig at dette vil medføre utbetaling for å gjøre opp forpliktelsen, og et pålitelig estimat kan utarbeides for forpliktelsen. Beløpet som innregnes som avsetning, er beste estimat for vederlaget som vil kreves for å gjøre opp forpliktelsen på balanse-dagen, og det tas hensyn til risiko og usikkerhet knyttet til forpliktelsen. Når en avsetning måles ved hjelp av estimerte kontantstrømmer for å gjøre opp forpliktelsen, er balanseført verdi nåver-dien av disse kontantstrømmene.

Miljøavsetninger henviser til miljøutbedring og -opprydning. En miljøavsetning er basert på gjel-dende miljølovgivning og eksisterende teknologi. Nye lover og forskrifter er imidlertid inkludert som en del av vurderingene når det er tilnærmet sikkert at de vil bli vedtatt, og krever korrigerende tiltak. Yaras fremtidige kostnader for miljøutbedring og -opprydning blir påvirket av en rekke usikker faktorer. Siden det er knyttet usikkerhet til disse kostnadene, er det mulig at de vil måtte justeres i nær fremtid. Informasjon om EUs ordning for handel med utslippskvoter (EU ETS) finnes også i note 4.9 Offentlige tilskudd.

Fjerningsforpliktelser henviser til prosesser for demontering og fjerning av utstyr og restaurering av et anleggsområde når dette er stengt ned. En fjerningsforpliktelse blir regnskapsført så snart den oppstår. Forpliktelsen kan være juridisk eller faktisk, og er regnskapsført basert på neddiskontert nåverdi av beste estimat. Den diskonterte avsetningen oppløses gradvis, og oppløsningen av denne neddiskonteringseffekten regnskapsføres som en finanskostnad. Avviklingskostnaden tar avsetningen fra sin aktuelle netto nåverdi til sin fremtidige sluttverdi. Hvis det foreligger en plikt til å fjerne varige driftsmidler, økes eiendelenes balanseførte verdi i tråd med forpliktelsens diskon-terte verdi. Dette er også tilfelle hvis en forpliktelse oppstår ved oppføring eller som følge av nye rettskrav. Fjerningseiendelen avskrives over den tilhørende eiendelens levetid. Hvis en forpliktelse oppstår som et resultat av bruk av eiendelen i daglig drift for å produsere varer, blir kostnaden kostnadsført når den oppstår. Fjerningsforpliktelser blir oppdatert når ny informasjon blir tilgjen-gelig.

En avsetning for restrukturering innregnes når konsernet har utarbeidet en detaljert formell restrukturingsplan og har skapt forventninger om at den vil bli gjennomført ved å implementere planen eller offentliggjøre hovedtrekkene i den for dem den gjelder. Avsetningen for restruktu-rering inneholder kun direkte kostnader som følge av restruktureringen. Disse kostnadene er de kostnadene som både nødvendigvis følger av restruktureringen, og som ikke er en del av selska-pets ordinære virksomhet.

Yara er part i en rekke saker knyttet til lover og regler i ulike jurisdiksjoner som følge av utøvelse av konsernets virksomhet. Rettslige krav er vurdert individuelt og avsetninger er regnskapsført hvis det enkelte krav gir grunnlag for en nåværende, sannsynlig forpliktelse og kostnadene kan måles pålitelig.

2023

USD millioner	Miljøforpliktelser	Fjerningsforpliktelser	Restrukturering	Legale forpliktelser	Annet	Sum
Balanse 1. januar 2023	78	121	16	43	65	323
Avsetninger i løpet av året	25	12	45	14	25	122
Rentekostnad for forpliktelsen og virkning av endring i diskonteringsrente	(1)	2	–	1	–	2
Ikke anvendt avsetning	(2)	(2)	(3)	(9)	(24)	(40)
Anvendt avsetning	(11)	(2)	(7)	(6)	(32)	(58)
Overført til holdt for salg	–	–	(1)	–	(11)	(13)
Valutaomregning	4	4	1	3	–	11
Balanse 31. desember 2023	93	135	51	47	22	348

2022

USD millioner	Miljøforpliktelser	Fjerningsforpliktelser	Restrukturering	Legale forpliktelser	Annet	Sum
Balanse 1. januar 2022	78	176	19	33	52	357
Avsetninger i løpet av året	10	–	6	14	53	83
Rentekostnad for forpliktelsen og virkning av endring i diskonteringsrente	–	(43)	–	2	–	(41)
Ikke anvendt avsetning	(1)	(1)	(3)	(4)	(14)	(41)
Anvendt avsetning	(6)	(6)	(5)	(3)	(23)	(25)
Kjøp/(salg) av selskaper	(1)	–	–	–	–	(1)
Valutaomregning	(2)	(4)	(1)	1	(3)	(9)
Balanse 31. desember 2022	78	121	16	43	65	323

Forpliktelser presentert i konsolidert oppstilling av finansiell stilling

USD millioner	2023	2022
Kortsiktige forpliktelser	50	92
Langsiktige forpliktelser	298	231
Sum	348	323

Avsetninger

Miljøavsetninger

Avsetninger til utbedrings- og opprydningstiltak er hovedsakelig knyttet til forurensning fra produksjonsanlegg og lagre som er i drift. Det er også knyttet til produksjonsanlegg som er stengt, og hvor det ennå ikke er utført utbedrings- og opprydningstiltak. De vesentligste avsetningene er knyttet til anlegg i Europa og tiltak som restaurering eller rehabilitering av industri- og gruveanlegg, fjerning av forurenset materiale og tilknyttede aktiviteter. Tilleggsavsetningen som ble innregnet i 2023, er hovedsakelig knyttet til utvikling i miljøreguleringene i Europa.

Fjerningsforpliktelser

Yara har plikt til å avvikle og fjerne installasjoner når produksjonsperioden er avsluttet. Det krever betydelig skjønn å fastsette hensiktsmessige avsetninger for slike forpliktelser, og det innebærer en iboende risiko for vesentlige justeringer. Kostnadene ved slik avviklings- og fjerningsvirksomhet må revideres på grunn av endringer i gjeldende reguleringer og teknologi, og samtidig må det tas hensyn til relevante risikoer og usikkerhetsfaktorer. Det meste av fjerningsaktivitetene ligger mange år frem i tid, og fjerningsteknologien og -kostnadene er i konstant endring. Estimatenes omfatter forutsetninger om nødvendig tid og kan avhenge vesentlig av fjerningens antatte kompleksitet. Dessuten kan endringer i diskonteringsrenten og valutakursene ha vesentlig påvirkning på estimatene. Førstegangsinnregningen av forpliktelsen og den kapitaliserte kostnaden knyttet til fjerningsforpliktelser, og den etterfølgende justeringen av disse balansepostene, innebærer derfor bruk av skjønn. De største forpliktelsene er knyttet til fjerningsforpliktelser for virksomhet på leid eiendom i Australia og Frankrike.

Restruktureringsavsetninger

Restrukturering er i hovedsak knyttet til stenging eller betydelig omorganisering av virksomhet i et land eller en region. Avsetningen er beste estimat basert på den detaljerte formelle planen for aktuell virksomhet og lokasjon. I 2023 informerte Yara Frankrike fagforeninger, ansatte og andre interessenter om intensjonen om å legge om Montoir-anlegget fra dagens kjemiske produksjon av gjødsel til en enhet for blanding og distribusjon av gjødsel. Prosjektet for omlegging av virksomheten i Montoir forventes å føre til at 139 stillinger faller bort. Informasjons- og konsultasjonsprosessen med fagforeningene er løpende og forventes å fortsette til minst andre kvartal 2024. Restruktureringsavsetningen som ble innregnet i 2023 i forbindelse med omdefineringen av Montoir-fabrikkens formål, var USD 41 millioner.

Legale forpliktelser

Yara er involvert i en rekke rettssaker globalt som gjelder spørsmål i tilknytning til konsernets virksomhet. Yara tror ikke disse sakene verken enkeltvis eller samlet vil ha en vesentlig effekt på Yaras finansielle stilling, lønnsomhet, driftsresultater eller likviditet.

Andre avsetninger

Andre avsetninger består av tapskontrakter, garantier og andre ulike avsetninger.

Betingede eiendeler og forpliktelser

Miljørelaterte betingede eiendeler og forpliktelser

I tillegg til miljøavsetninger som innregnes basert på beste estimater av fremtidige sannsynlige negative kontantstrømmer, har Yara forskjellige betingede miljøforpliktelser som ikke er innregnet fordi deres eksistens avhenger av fremtidige hendelser forbundet med høyere usikkerhet. Denne usikkerheten er knyttet til fremtidig teknologiutvikling, endringer i miljøreguleringer og offentlig godkjenning samt andre vilkår som kan føre til fremtidige miljøkostnader. 31. desember 2023 henviser Yaras miljørelaterte betingede eiendeler og forpliktelser hovedsakelig til mulig utbedring og opprydning ved forskjellige produksjonsanlegg, lagre og Yaras etterbehandlingsplikt til å utbedre og rydde utvinnings- og deponeringsområdene ved sitt gruveanlegg i Siilinjärvi i Finland.

Sanksjoner

Yara har visse langsiktige leveringsavtaler hvor innkjøp pr. dags dato er blitt stoppet eller avsluttet som følge av de politiske og økonomiske importrestriksjonene og sanksjonene mot Russland og visse russiske foretak og privatpersoner. Yara foretar sammen med sine rådgivere en kontinuerlig gjennomgang av sanksjonenes omfang for å sikre at konsernet opererer i samsvar med relevante statlige reguleringer og kontraktsforpliktelser. Siden sanksjonsreguleringene er komplekse og vurderingene av de tilknyttede konsekvensene for hver forretningspartner avhenger av flere faktorer, er det vanskelig å trekke sikre konklusjoner. Leverandørenes vurderinger av sanksjonen og den tilknyttede effekten på kontraktsforpliktelser kan derfor avvike fra Yaras konklusjoner. Yara kan derfor bli rammet av potensielle krav.

Yara har mottatt krav i henhold til kontrakt fra leverandører som er knyttet til sanksjonerte russere. For hvert av disse kravene har Yara vurdert om det er sannsynlig at de vil kreve en utbetaling. På grunnlag av tilgjengelig informasjon og juridisk rådgivning har ikke Yara gjort vesentlige avsetninger for disse kravene. Det er ikke mulig å gi et pålitelig estimat over potensiell eksponering på nåværende tidspunkt siden disse kravene ikke er spesifisert med beløp og ikke er tilstrekkelig stipulert.

Juridiske betingede eiendeler

og forpliktelser

Det skal betales dokumentavgift for leie av anleggsstedet Babrala i forbindelse med Yara Fertilizer India Pvt Ltd.s kjøp av Tata Chemical Ltd.s ureaforretning. Yara mener at dokumentavgiften på denne leieavtalen utgjør mindre enn USD 1 millioner. Yara fremmet saken for de lokale skattemyndighetene for å fastslå den betalbare dokumentavgiften. Myndighetene har vurdert dokumentavgiften på leieavtalen til cirka USD 36 millioner (basert på valutakurser pr. desember 2023). Yara er av den oppfatning at myndighetens beslutning er feil, og fastholder vurderingen om at riktig dokumentavgift utgjør et beløp mindre enn USD 1 millioner. I 2019 leverte Yara Fertilizers India Pvt. Ltd. en skriftlig begjæring til høyesterett i Uttar Pradesh. Delstaten Uttar Pradesh har gitt sitt svar på begjæringen. Det er ennå ikke satt noen dato for når begjæringen skal høres. I tillegg til dokumentavgift på leieavtalen har Yara i samme delstat også søkt avgjørelse om dokumentavgift på rettsavgjørelsen som godkjente oppkjøpet. Yaras vurdering er at den betalbare

dokumentavgiften er mindre enn USD 6 millioner (basert på valutakurser pr. desember 2023). Ansvarlig myndighet har fortsatt ikke truffet en beslutning. Avsetningene til dokumentavgifter i delstaten Uttar Pradesh tilsvarer Yaras vurdering.

Ytterligere informasjon relatert til en pågående miljøsak i Brasil, hvor Yara er part på grunn av oppkjøpet av Adubos Trevo fra Trevisa-konsernet i 2000, er gitt nedenfor siden det ikke er mulig å gi et pålitelig estimat av maksimal potensiell eksponering:

- Yara har sammen med andre selskaper tilknyttet Trevisa-konsernet blitt saksøkt av en forening som representerer cirka 1 300 potensielle ofre, i to separate rettssaker. Rettssakene gjelder gruve- og blyindustrivirksomheten til selskapet Plumbum Comércio e Representações de Produtos Mineirais e Industriais (Plumbum) i byene Santo Amaro da Purificação og Boquira i delstaten Bahia i Brasil. Plumbum var tidligere en del av Trevisa-konsernet. Adubos Trevo har ikke vært involvert i noen av aktivitetene som inngår i søksmålene. Søksmålene omfatter krav relatert til ulike personlige tap, skade på eiendommer, opprettelse av hjelpefond, miljørestaure-ring og opprydding. Sakene ble reist i 2011 og 2012, men er fortsatt i en innledende fase. Yara avviser ansvar for eventuelle skader forårsaket av Plumbums virksomhet og har ikke gjort noen avsetninger for kravene.

I tillegg til disse sakene er Yara part i en rekke saker knyttet til lover og regler i forskjellige land og regioner som følge av konsernets virksomhet. Flere av disse sakene har pågått i flere år, og tids-punktet for mulige utbetalinger er usikkert. Yara erkjenner at det er knyttet usikkerhet til sakene, men mener basert på tilgjengelig informasjon at de vil bli løst uten vesentlige negative konsekven-ser for Yara. Samlet estimat av den finansielle effekten i det usannsynlige tilfelle at alle skulle ha et negativt resultat, er USD 85 millioner, hovedsakelig knyttet til saker i Brasil.

21. og 22. januar 2020 besøkte den spanske konkurransemyndigheten (CNMC) lokalene til Yara Iberian S.A.U. (Spania). Yara Iberian samarbeidet med funksjonærene under besøket på stedet. CNMC utfører nå en foreløpig granskning av mulige brudd på den spanske konkurranseloven. Yara blir altså ikke formelt etterforsket, og ingen ansatte er formelt mistenkt i saken som CNMC fort-satt holder på å foreta en foreløpig vurdering av.

Skatterelaterte betingede eiendeler og forpliktelser og usikker skattebehandling

I forbindelse med en pågående skattetvist og for å sikre sine skatterettigheter utstedte nederlandske skattemyndigheter i 2018 en ny skattevurdering for restrukturering av virksomhet («vurdering av utflyttingsskatt»). Skattevurderingen ville medføre en økt skattekostnad på USD 500 millioner, pluss USD 200 millioner i akkumulerte renter. Yara mener at skattevurderingen er urimelig og ubegrunnet, og ingen avsetning er gjort for kravet. Skattemyndighetenes hovedkrav er vesentlig lavere, og Yara har vurdert det kravet separat fra vurderingen av utflyttingsskatten. Yara forventer at vurderingen av utflyttingsskatt ikke vil utløse noen umiddelbar betaling, og at skattebetalinger vil bli utsatt til saken er avgjort i sin helhet eller skattevurderingen er trukket.

Flere datterselskaper er involvert i retts- og forvaltningssaker knyttet til ulike skattetvister hvor sannsynligheten for utbetalinger ikke er vurdert som sannsynlig. Flertallet av disse sakene er knyttet til skatteforhold i Brasil, med en estimert maksimal eksponering på cirka USD 84 millioner. Foruten skattesakene i Brasil og den ovennevnte vurderingen av utflyttingsskatt i Nederland utgjør estimert maksimal eksponering cirka USD 148 millioner.

Et datterselskap fikk i 2022 et varsel om potensielle endringer i historiske skattevurderinger kombinert med en anmodning om mer informasjon. Yara er uenig med grunnlaget for varselet, som har en potensiell skatteeksponering på cirka USD 50 millioner.

25. oktober 2023 meldte Yara at selskapet hadde mottatt et utkast til ny skattevurdering fra norske skattemyndigheter i forbindelse med en kontroll av internprising for årene 2015, 2016 og 2017. Yara holder på å forberede sitt svar. Norske skattemyndigheters standpunkt er å øke Yara International ASAs skattemessige resultat med i alt cirka USD 650 millioner for årene 2015–2017, noe som vil øke skattekostnad med anslagsvis USD 170 millioner. Hvis de samme prinsippene ble anvendt på årene til og med 2023, ville samlet skattekostnad øke med ytterligere USD 230 milliarder. Selv om Yara er uenig med utkastet til ny vurdering og fortsatt anser sin internprising for å være i tråd med gjeldende skattelovgivning, er det klart at internprising er et komplekst skatteområde som innebærer et visst skjønn. Ved beregning av en tilknyttet avsetning har Yara gjenspeilet usikkerheten ved sannsynlighetsvekting av beløp i en rekke scenarier. Samlet avsetning i forbindelse med kontrollen av internprising er USD 17 millioner 31. desember 2023, og dette beløpet omfatter alle år fra 2015 til 2023.

I 2023 ble det bestemt at et ikke tidligere innregnet skattefradrag fra et salg i 2020 nå kan innregnes. Dette reduserte skattekostnaden i 2023 med USD 41 millioner. Yara vurderte tidligere at det ikke var sannsynlig at vedkommende skattemyndighet ville godta skattefradraget. Etter å ha vært i kontakt med skattemyndigheten i 2023 og innhentet ekstern juridisk rådgivning anses skattefradraget nå for å være sannsynlig. Denne usikre posisjonen ble inkludert i beløpet som ble rapportert under overskriften «Usikker skattebehandling» i samme note til regnskapet for 2022.

I 2020 realiserte Yara skattbare underskudd på grunn av avhending av aksjer og ved restrukturering av konsernets eierstruktur. På grunn av den usikre skattebehandlingen knyttet til underskuddene er ikke skattemessige eiendeler på USD 41 millioner innregnet i årsregnskapet.

Pr. 31. desember 2023 har Yara en avsetning for resultatskatt på USD 47 millioner knyttet til en pågående skattesak. Det meste av avsetningen ble innregnet i 2019 på grunn av en rettsavgjørelse mot et av Yaras datterselskaper, og avsetningen anses å dekke hele eksponeringen. I tillegg til avsetningen for resultatskatt har Yara innregnet en avsetning for relaterte rentekostnader på USD 5 millioner. Yara har anket avgjørelsen.

5.7 Kontraktsforpliktelser

«Take-or-pay» og andre langsiktige kontrakter

Yara har inngått «take-or-pay» og langsiktige kontrakter som krever fremtidige betalinger for råvarer, energi og transportkapasitet. Kontraktsforpliktelser omfatter en forpliktelse for transport og lagring av CO₂ fra Yaras produksjonsanlegg i Sluiskil i Nederland, jf. note 7.1 Forretningsmessige initiativer. Yara har markedsførings- og leveringsavtaler med noen av sine felleskontrollerte driftsordninger, se note 4.4 Felleskontrollerte driftsordninger.

Ikke-kansellerbare fremtidige forpliktelser 31. desember 2022 (udiskonterte beløp)

USD millioner	2023	2022
1 år	468	698
2 år	226	405
3 år	220	202
4 år	244	197
5 år	207	183
Deretter	1 161	654
Sum	2 526	2 340

Fremtidige «take-or-pay»-forpliktelser er kun inkludert i tabellen ovenfor dersom de ikke kan kanselleres og de kontraktsfestede prisene er faste eller kan avvike på annen måte fra observerbare markedspriser på leveringstidspunktet.

Yara betalte ingen vesentlige beløp for å tilfredsstille «take-or-pay»-klausuler i 2023.

Mer informasjon om fremtidige forpliktelser finnes i note 5.4 for fremtidige forpliktelser knyttet til pensjoner, note 5.6 for avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser og note 4.5 for fremtidige forpliktelser knyttet til leieavtaler.

5.8 Pantstillelser og garantiansvar

USD millioner	2023	2022
Pantstillelser	3	9
Eiendeler stilt som sikkerhet for gjeld		
Varige driftsmidler	6	17
Annet	2	-
Sum	8	17
Eiendeler stilt som sikkerhet for ikke-finansielle forpliktelser		
Varige driftsmidler	42	17
Sum	42	17
Garantier o.l. i konsernet (ikke balanseført)		
Ansvar for salgskontrakter under offentlige finansieringsordninger	68	139
Morselskapsgarantier	88	103
Bankgarantier	54	75
Sum	209	317

Ikke balanseførte eksponeringer består hovedsakelig av garantier knyttet til forpliktelser i henhold til forretningsavtaler (tilbudsgarantier, fullføringsgarantier), betalingsgarantier knyttet til miljørelaterte forpliktelser og bindende offentlige garantier knyttet til refusjon av merverdiavgift. Disse garantiene utstedes på vegne av Yara International ASA og datterselskapene. Ved eventuelt mislighold av en kommersiell kontrakt eller overtredelse av offentlig forskrift kan garantisten bli pålagt å oppfylle sine forpliktelser.

Garantier knyttet til pensjonsforpliktelser er inkludert i den utstrekning garantibeløpet overskrider bruttoforpliktelsen innregnet i konsolidert oppstilling av finansiell stilling.

Yara er videre betinget ansvarlig overfor tredjeparter for kreditter tildelt under forskjellige finansieringsavtaler, herunder offentlige finansieringsordninger, verdipapiriseringer og factoring. Yara fraregner, som leverandør i avtalene, de tilknyttede kundefordringene fra balansen straks betaling er mottatt i henhold til vilkårene for ordningene og anser transaksjonene for å representere ordinære kontantstrømmer fra driftsaktiviteter. Yara anser eksponeringen for risiko knyttet til betinget erstatningsansvar overfor tredjeparter for å være begrenset og nær null, støttet av svært lave historiske tap.

Lånegarantier utstedt på vegne av konsoliderte selskaper er ikke inkludert siden denne gjelden er inkludert i konsolidert oppstilling av finansiell stilling. Slike garantiforpliktelser vil til enhver tid være begrenset til beløpet trukket på kredittfasiliteten.

Garantier utstedt til offentlige myndigheter for å dekke skyldig skattegjeld og merverdiavgift er heller ikke inkludert siden disse forpliktelsene allerede er inkludert i konsolidert oppstilling av finansiell stilling.

Betinget ansvar for forpliktelser knyttet til utskillelsen fra Norsk Hydro ASA

I henhold til norsk lov er Yara betinget ansvarlig for sin andel av ikke-fondsbaserte pensjonsforpliktelser i den grad disse forpliktelsene oppsto før fisjonen fra Norsk Hydro ASA (Hydro) 24. mars 2004. Hydros ikke-fondsbaserte pensjonsforpliktelser, beregnet etter Hydros regnskapsprinsipper, utgjorde om lag NOK 2 milliarder på utskillestidspunktet og er redusert med utbetalinger gjort etter dette tidspunktet.

6 Finansiell risiko

6.1 Finansiell risikostyring

Retningslinjer for risikostyring

Risikostyringen i Yara er basert på prinsippet om at risikovurdering er en integrert del av all forretningsvirksomhet. Yaras strategi er å fastslå hensiktsmessige risikonivåer eller grenser for de viktigste risikoene og kontinuerlig opprettholde og utvikle verktøy og prosedyrer for å overvåke de tilknyttede eksponeringene. Konsernets styregodkjente retningslinjer inneholder dermed skriftlige prinsipper om finansieringsrisiko, valutarisiko, renterisiko, kredittisiko og investering av overskuddslikviditet. Generelt kan risikoer fra driftsaktiviteter enten aksepteres eller reduseres. Retningslinjene begrenser transaksjoner som vil øke konsernets eksponering utover det nivået som skriver seg fra ordinær drift.

Yaras konsernledelse er ansvarlig for å gjennomgå og operasjonalisere de styregodkjente retningslinjene, mens regionene og ekspertorganisasjoner forvalter risikoene. Yaras finansfunksjon overvåker og håndterer finansielle risikoer knyttet til konsernets virksomhet gjennom intern risikorapportering som analyserer graden av eksponering og omfang på risiko. Finansfunksjonen rapporterer regelmessig til konsernledelsen.

Basert på en samlet vurdering av risiko kan Yara benytte forsikringspoliser, handelsfinansiering, garantier eller derivater som terminkontrakter, opsjoner og bytteavtaler for å redusere eksponeringen. Bruken av slike instrumenter er også regulert av styregodkjente retningslinjer.

Yara kan utpeke og dokumentere bruken av visse derivater og andre finansielle eiendeler eller forpliktelser som sikringsinstrumenter mot endringer i virkelig verdi av innregnede eiendeler og forpliktelser (sikring av virkelig verdi), svært sannsynlige budsjetterte transaksjoner (sikring av kontantstrømmer) og nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet (sikring av nettoinvesteringer). Den fremadrettede effekten av slik sikring vurderes ved oppstart og verifiseres deretter kvartalsvis. Derivater som ikke inngår i et sikringsforhold, er klassifisert som ikke-utpekte derivater og anskaffes og forvaltes innenfor styrets fastsatte rammeverk og retningslinjer selv om sikringsbokføring ikke er anvendt.

Det var ingen prinsipielle endringer i konsernets kapitalforvaltning i årene som ble avsluttet 31. desember 2023 og 31. desember 2022. Yaras likviditetsoverskudd, holdt som kortsiktige bankinnskudd, ble redusert i 2023, noe som primært reflekterer utdeling av utbytte til aksjonærene.

Finansieringsrisiko

Kapitalstrukturen i konsernet består av rentebærende gjeld, jf. note 5.3 Rentebærende gjeld, kontanter og bankinnskudd, jf. note 3.4 Kontanter og bankinnskudd samt egenkapital tilhørende aksjonærer i morselskapet, bestående av innskutt egenkapital og opptjent egenkapital, jf. note 5.1 Aksjeinformasjon og konsolidert oppstilling av endringer i egenkapital.

For å sikre tilgang til kapitalmarkeder på attraktive vilkår og holde seg økonomisk solid har Yara som mål å opprettholde en BBB- og Baa2-kredittvurdering fra henholdsvis Standard & Poor's og Moody's.

Yaras eneste finansielle lånevilkår henviser til forholdet mellom gjeld og egenkapital (gjeldsgrad), beregnet som netto rentebærende gjeld dividert på egenkapital pluss ikke-kontrollerende eierinteresser¹⁾. I de mest restriktive avtalene bør ikke gjeldsgraden overstige 1,4. Ved utgangen av 2023 var gjeldsgraden 0,49 mot 0,37 ved utgangen av 2022. Konsernet er ikke underlagt noen andre eksternt pålagte kapitalkrav, men opprettholder internt definerte kapitalmål.

Yaras finansielle struktur gir nødvendig fleksibilitet til å støtte opp under utviklingen av virksomheten og redusere uønskede hendelser som kan påvirke konsernet. Yara vil søke å opprettholde tilstrekkelig finansiell kapasitet gjennom hele forretningszyklusen.

¹⁾ Definisjoner, forklaringer og avstemming av alternative resultatmål finnes på side 343–353.

Valutarisiko

Prisene på Yaras viktigste produkter angis eller fastsettes i amerikanske dollar. I markeder utenfor USA vil lokale priser i hovedsak endre seg i samsvar med svingninger i dollarkursen, med en viss tidsforskyvning. Yaras råvarekostnader, for eksempel naturgass benyttet i produksjonen av ammoniakk, blir enten angitt i amerikanske dollar eller korrelerer med endringer i dollarkursen. For å sikre Yaras samlede økonomiske eksponering for svingninger i dollarkursen har Yara det meste av sin gjeld i amerikanske dollar. Den andelen av Yaras gjeld i amerikanske dollar som utgjør en sikring av fremtidig resultat, ble gradvis økt fra cirka USD 2 100 millioner ved starten av året til cirka USD 3 100 millioner i midten i året, og deretter gradvis redusert til cirka USD 2 800 million ved årsslutt. (2022: Redusert gradvis fra cirka USD 2 700 million ved starten av året til cirka USD 2 100 millioner ved årsslutt.) En viss andel av den samlede gjelden holdes i ulike valutaer for å finansiere forretningsposisjoner eksponert mot lokal valuta.

Yara håndterer altså primært valutarisiko ved å justere sammensetningen av gjelds- eller likviditetsporteføljen etter endringer i Yaras samlede risikoeksponering. Derivater kan også benyttes til å håndtere valutarisiko relatert til fremtidige kjøp og salg eller til å balansere kortsiktig likviditetsbehov i en valuta mot likviditetsoverskudd i en annen valuta. Regnskapsmessig blir slike terminkontrakter ikke utpekt som sikringsinstrumenter. Endringer i virkelig verdi innregnes derfor i resultatregnskapet.

Sensitivitet – årsresultat

USD millioner	2023	2022
En 10 % svekkelse¹⁾ av nedenstående valutaer på rapporteringstidspunktet ville ha økt/(redusert) årsresultatet med:		
USD dollar	211	132
Euro	(382)	(229)

¹⁾ Mot funksjonelle valutaer.

Alle andre variabler er holdt konstant. Denne analysen er ment som en illustrasjon og tar kun hensyn til effekten på verdien av finansielle instrumenter på balansedagen. Siden alle andre variabler forutsettes holdt konstante, vises ikke påfølgende effekter på driftsresultatet i analysen. Analysen ble utført på samme grunnlag som i 2022. En 10 % styrking av valutaene på rapporteringstidspunktet ville hatt motsatt effekt i forhold til beløpene ovenfor.

Sensitivitet – øvrige resultatelementer

USD millioner	2023	2022
En 10 % svekkelse¹⁾ av nedenstående valutaer på rapporteringstidspunktet ville ha økt/(redusert) øvrige resultatelementer med:		
Norske kroner	(160)	(69)
Canadiske dollar	(103)	(107)
Brasilianske real	(69)	(79)
Euro	(71)	(187)

¹⁾ Mot amerikanske dollar (konsernets presentasjonsvaluta).

Alle andre variabler er holdt konstant. Denne analysen er ment som illustrasjon og tar kun hensyn til effekten på egenkapital i utenlandske virksomheter på balansedagen. Siden alle andre variabler forutsettes holdt konstante, vises ikke påfølgende effekter på egenkapital i analysen. Analysen ble utført på samme grunnlag som i 2022.

Renterisiko

Yaras eksponering for renteendringer er primært knyttet til virkelig verdi-risiko og kontantstrømsrisiko fra gjeldsporteføljen, jf. note 5.3 Rentebærende gjeld.

Yara har et definert rammeverk for virkelig verdi-risiko som oppstår ved eksponering mot fast rente. I tråd med dette rammeverket har alle banklån vært tatt opp til flytende rente. En del av obligasjonsgjelden er beholdt til fast rente, mens den resterende delen av obligasjonsgjelden er konvertert til flytende rente gjennom rentebytteavtaler og kombinerte rente- og valutabytteavtaler. Rentekostnaden knyttet til den omregnede (sikrede) delen av obligasjonsgjelden vil derfor variere i takt med endringene i markedet. Renteprofilen på rapporteringstidspunktet for konsernets langsiktige rentebærende gjeld er oppsummert i tabellen nedenfor.

Renteprofil på konsernets langsiktige rentebærende gjeld

USD millioner	Noter	2023	2022
Lån med flytende rente ¹⁾		1 037	1 352
Lån med fast rente – løpetid			
2–5 år		1 498	499
Mer enn 5 år		748	1 745
Langsiktig rentebærende gjeld	5.3	3 284	3 597

¹⁾ Inkludert obligasjoner med fast rente omregnet til flytende rente ved hjelp av rentebytteavtaler.

Yaras finansielle portefølje eksponert for renteendringer omfatter kortsiktig og langsiktig rentebærende gjeld, finansielle derivativer og kontanter og bankinnskudd. 31. desember ville en rentøkning ha påvirket denne porteføljen slik vist i tabellen nedenfor.

Sensitivitet – årsresultat

USD millioner	2023	2022
En økning på 100 basispunkter på rapporteringstidspunktet ville økt/(redusert) årsresultatet med		
USD-rente	(5)	(1)
NOK-rente	(2)	1

Alle andre variabler er holdt konstant. Denne analysen er ment som en illustrasjon og tar kun hensyn til effekten på finansielle instrumenter i balansen ved årsslutt. Analysen ble utført på samme grunnlag som i 2022. En reduksjon på 100 basispunkter på rapporteringstidspunktet ville hatt motsatt effekt av ovenstående beløp.

Tilpasning til referanserentereformen

Publikasjon av USD LIBOR-referanserenter opphørte ved utgangen av juni 2023. Før dette opphørte, fullførte Yaras finansfunksjon et overgangsprogram som omfattet en oppgradering av finanssystemet, inkludering av sikkerhetsbestemmelser i relevante avtaler og en revisjon av referansereferanser for ubenyttede fasiliteter.

Yara er fortsatt eksponert for NIBOR-referanserenter, og det er foreløpig ingen angitte opphørsdatoer for disse referansene.

Ingen av Yaras eksisterende sikringsforhold (se note 6.2 Sikringsbokføring) ble påvirket av referansereformen.

Kredittrisiko

Yara har et veletablert system for kredittstyring med fastsatte grenser både på kunde- og landsnivå. Yaras geografisk diversifiserte portefølje reduserer konsernets samlede kredittrisiko. Kredittrisiko som følge av motpartens manglende evne til å oppfylle vilkårene i Yaras finansielle instrumenter er normalt begrenset til det beløp motpartens forpliktelser eventuelt overskrider Yaras forpliktelser med.

Eksponering for kredittrisiko tilsvarer balanseført verdi for hver gruppe av finansielle eiendeler, herunder derivater, som er innregnet i oppstilling av finansiell stilling og beskrevet i note 6.3 Finansielle instrumenter.

Yaras strategi er å inngå kontrakter om finansielle instrumenter med forskjellige internasjonale banker med fastlagte transaksjonsgrenser for den enkelte institusjon. Yara har i tillegg avtalte grenser for kreditteksponering med de fleste av de bankene konsernet benytter. Ved utgangen av rapporteringsperioden hadde Yara USD 104,5 millioner (2022: USD 81,3 millioner) i kontantinskudd hos sine motparter for å redusere eksponeringen fra finansielle forpliktelser omfattet av slike avtaler. Disse innskuddene rapporteres som forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler i konsolidert oppstilling av finansiell stilling. Sikkerhetsinnskudd gjøres til dagsvilkår, og nødvendig sikkerhet blir revurdert to ganger i måneden.

På grunn av Yaras geografiske spredning og vesentlige antall kunder er det ingen vesentlige konsentrasjoner av kredittrisiko. Yara forventer derfor ikke å pådra seg vesentlige kredittap knyttet til kundeporteføljen sin.

Yara kan bruke forskjellige tiltak for å redusere kredittrisiko for utvalgte fordringer. Disse tiltakene omfatter bruk av remburser, bankgarantier og kredittforsikringsavtaler. Effekten av slik reduksjon av kredittrisiko anses ikke for å være vesentlig for konsernet.

Likviditetsrisiko

Yara håndterer likviditetsrisiko ved å ha tilstrekkelige reserver og ubenyttede bankfasiliteter og ved kontinuerlig å overvåke budsjetterte og faktiske kontantstrømmer. Yara søker å oppnå en jevn nedbetalingsplan og har sikrede kommitterte, ubenyttede kredittfasiliteter som sørger for tilstrekkelige reserver til å møte uforutsette likviditetsbehov.

Ubenyttede fasiliteter som konsernet har til rådighet, er presentert i note 5.3 Rentebærende gjeld.

Forfallsanalyse av finansielle forpliktelse

31. desember 2023

USD millioner	Noter	Balanseført verdi	Kontraktsmessige kontantstrømmer	Ved påkrav	6 måneder eller mindre	6–12 måneder	1–2 år	2–5 år	Mer enn 5 år
Ikke-derivativ finansielle forpliktelse									
Rentebærende gjeld	5.3	(3 801)	(4 684)	(74)	(187)	(416)	(222)	(2 220)	(1 564)
Andre langsiktige forpliktelse		(24)	(25)	-	-	-	(4)	(2)	(18)
Leverandørgjeld	5.5	(1 906)	(1 906)	(10)	(1 877)	(19)	-	-	-
Andre kortsiktige forpliktelse		(230)	(231)	(2)	(194)	(31)	-	-	(4)
Derivativ finansielle instrumenter									
Frittstående finansielle derivater	6.3	(115)							
Negativ			(934)	-	(335)	(182)	(18)	(396)	(2)
Positiv			783	-	327	114	14	327	1
Råvarederivater	6.3	-							
Positiv			-	-	-	-	-	-	-
Derivater utpekt som sikringsinstrument	6.2, 6.3	(2)							
Negativ			(257)	-	(100)	(23)	(27)	(83)	(23)
Positiv			246	-	87	22	30	82	25
Sum		(6 079)	(7 008)	(86)	(2 280)	(536)	(228)	(2 293)	(1 585)

Se note 4.5 Leieavtaler for forfallsanalyse for leieforpliktelse.

31. desember 2022

USD millioner	Noter	Balansført verdi	Kontraktsmessige kontantstrømmer	Ved påkrav	6 måneder eller mindre	6–12 måneder	1–2 år	2–5 år	Mer enn 5 år
Ikke-derivativ finansielle forpliktelser									
Rentebærende gjeld	5.3	(3 808)	(4 878)	(154)	(100)	(120)	(526)	(1 310)	(2 668)
Andre langsiktige forpliktelser		(12)	(12)	-	-	-	(8)	(1)	(4)
Leverandørgjeld	5.5	(2 334)	(2 334)	(10)	(2 313)	(12)	-	-	-
Andre kortsiktige forpliktelser		(254)	(253)	(1)	(220)	(32)	-	-	-
Derivative finansielle instrumenter									
Frittstående finansielle derivater	6.3	(113)							
Negativ			(1 903)	-	(922)	(74)	(281)	(484)	(145)
Positiv			1 764	-	906	71	238	420	132
Råvarederivater	6.3	4							
Negativ			(3)	-	(2)	(1)	-	-	-
Positiv			4	-	-	-	7	-	-
Derivater utpekt som sikringsinstrument	6.2, 6.3	(22)							
Negativ			(300)	-	(23)	(28)	(43)	(91)	(116)
Positiv			281	-	12	22	35	88	124
Sum		(6 539)	(7 632)	(165)	(2 662)	(175)	(577)	(1 377)	(2 677)

6.2 Sikringsbokføring

En beskrivelse av konsernets generelle retningslinjer og prinsipper for risikostyring finnes i note 6.1 Finansiell risikostyring.

Regnskapsprinsipper

Yara utpeker enkelte derivater enten som sikring av virkelig verdi av balanseførte eiendeler og forpliktelse (sikring av virkelig verdi), sikring av valutarisiko for balanseførte eiendeler og forpliktelser (sikring av kontantstrømmer) eller sikring av nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet.

Endringer i virkelig verdi på finansielle instrumenter utpekt som virkelig verdi-sikring innregnes i konsolidert resultatregnskap. Balanseført verdi av sikringsobjektet justeres for endringer i virkelig verdi for den sikrede risikoen.

Endringer i virkelig verdi av finansielle instrumenter som benyttes som sikring av kontantstrømmer, innregnes i egenkapitalen inntil den sikrede transaksjonen blir regnskapsført. Den ineffektive delen av en sikring innregnes i konsolidert resultatregnskap.

Endringer i virkelig verdi på finansielle instrumenter som benyttes til sikring av nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet, innregnes i øvrige resultatelementer. Den ineffektive delen av en sikring innregnes i konsolidert resultatregnskap.

Sikringsbokføring opphører når sikringsinstrumentet utløper, selges, avsluttes eller utøves. Sikringsbokføring opphører også hvis sikringsrelasjonen av en eller annen grunn ikke lenger oppfyller kravene til sikringsbokføring.

Sikring av virkelig verdi

I desember 2014 utpekte Yara en portefølje av langsiktige NOK-rentebytteavtaler som sikringsinstrumenter. Den sikrede risikoen er endringen i virkelig verdi som følge av endring i NIBOR-rente på NOK 600 millioner i obligasjonsgjeld med fast rente fra 2014.

I desember 2017 utpekte Yara en portefølje av langsiktige NOK-rentebytteavtaler som sikringsinstrumenter. Den sikrede restrisikoen er endringen i virkelig verdi som følge av endring i NIBOR-rente på NOK 1 000 millioner og NOK 1 000 millioner obligasjonslånene med fast rente fra 2017.

I november 2021 utpekte Yara en langsiktig NOK-rentebytteavtale som sikringsinstrument. Den sikrede risikoen er endringen i virkelig verdi som følge av endring i NIBOR-rente på NOK 1 000 millioner obligasjonslånet med fast rente fra 2021.

I november 2022 utpekte Yara en langsiktig USD-rentebytteavtale som sikringsinstrument. Den sikrede risikoen er endringen i virkelig verdi som følge av endring i SOFR-rente på USD 600 millioner obligasjonslånet med fast rente fra 2022.

Etter førstegangsinnregning måler Yara rentebærende lån til amortisert kost. Utpekelsen av rentebytteavtaler som sikringsinstrumenter samt bruk av sikringsbokføring gjør det imidlertid mulig for Yara å ta med virkelig verdi av renteendringer i obligasjonenes balanseførte verdi. Den tilhørende justeringen i konsolidert resultatregnskap utligner effekten av de innregnede rentebytteavtalene. Dette medfører mindre volatilitet i årsresultatet.

Siden nøkkelparametere i sikringsinstrumentene (rentegrunnlag, opptakstidspunkt og forfallsdatoer) er identiske med sikringsobjektene, er det ikke identifisert noen ineffektivitet.

Kontantstrømsikringer

Yara hadde ingen aktiv sikring av kontantstrømmer ved årsslutt 2023 eller 2022. Yara har tidligere benyttet derivater for å sikre kontantstrømmer i planlagte transaksjoner. Det kan også bli gjort i fremtiden.

Sikring av nettoinvestering

31. desember 2023 hadde Yara totalt USD 815 millioner (2022: USD 815 millioner) i rentebærende gjeld i USD som sikring av nettoinvesteringer i utenlandske (USD-baserte) selskap. Sikringsinstrumentene omfatter obligasjoner i USD og valutakomponenten av en del av konsernets portefølje av rente- og valutabytteavtaler.

Utpekelsen av rentebærende gjeld som sikring av nettoinvesteringer medfører at valutaomregningsgevinster/-tap innregnes i konsolidert oppstilling av totalresultat i stedet for i konsolidert resultatregnskap.

Virkning på oppstilling av finansiell stilling i 2023

USD millioner	Valuta	Rentesikring	Beløp i valuta	Bokført verdi av sikringsobjektet ¹⁾		Akkumulert sikringsjustering på sikringsobjektet ²⁾		Regnskapslinje i konsolidert oppstilling av finansiell stilling hvor sikringsobjektet er inkludert	Regnskapslinje i konsolidert oppstilling av finansiell stilling hvor sikringsinstrumentet er inkludert	Verdiendring av sikringsobjekt benyttet for beregning av sikringens ineffektivitet	Årets verdiendring av sikringsinstrument
				Eiendeler	Forpliktelses	Eiendeler	Forpliktelses				
Sikring av virkelig verdi											
Renterisiko											
- Fast rente, NOK-obligasjoner (2014)	NOK	3M NIBOR	59	-	57	2	-	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelses	-	-
- Fast rente, NOK-obligasjoner (2017)	NOK	3M NIBOR	196	-	186	10	-	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelses	(2)	2
- Fast rente, NOK-obligasjoner (2021)	NOK	3M NIBOR	98	-	92	6	-	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelses	-	-
- Fast rente, USD-obligasjoner (2022)	USD	SOFR	600	-	612	-	15	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelses	(17)	17
Sikring av nettoinvestering											
Valutarisiko											
- Netto egenkapital i datterselskaper ³⁾	USD	Spot USDNOK	-	815	-	-	300	Opptjent egenkapital	Langsiktig rentebærende gjeld ⁴⁾	(22)	22

¹⁾ De utpekte nominelle beløpene for sikringsinstrumentene tilsvarer de nominelle beløpene for sikringsobjektene.

²⁾ Inkludert i balanseført verdi av sikringsobjektet ved sikring av virkelig verdi.

³⁾ Beløpene er rapportert etter skatt. Se note 2.8 Resultatskatt for skatteeffekt.

⁴⁾ Omfatter USD (1) millioner for den delen av sikringsinstrumentet (rente- og valutabytteavtale) som er inkludert i regnskapslinjen Andre langsiktige forpliktelses.

Virkning på oppstilling av finansiell stilling i 2022

USD millioner	Valuta	Rentesikring	Beløp i valuta	Bokført verdi av sikringsobjektet ¹⁾		Akkumulert sikringsjustering på sikringsobjektet ²⁾		Regnskapslinje i konsolidert oppstilling av finansiell stilling hvor sikringsobjektet er inkludert	Regnskapslinje i konsolidert oppstilling av finansiell stilling hvor sikringsinstrumentet er inkludert	Verdiendring av sikringsobjekt benyttet for beregning av sikringens ineffektivitet	Årets verdiendring av sikringsinstrument
				Eiendeler	Forpliktelses	Eiendeler	Forpliktelses				
Sikring av virkelig verdi											
Renterisiko											
- Fast rente, NOK-obligasjoner (2014)	NOK	3M NIBOR	61	-	59	2	-	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelses	2	(2)
- Fast rente, NOK-obligasjoner (2017)	NOK	3M NIBOR	204	-	192	12	-	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelses	10	(10)
- Fast rente, NOK-obligasjoner (2021)	NOK	3M NIBOR	102	-	96	6	-	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelses	6	(6)
- Fast rente, USD-obligasjoner (2022)	USD	SOFR	600	-	594	2	-	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelses	2	(2)
Sikring av nettoinvestering											
Valutarisiko											
- Netto egenkapital i datterselskaper ³⁾	USD	Spot USDNOK	-	815	-	-	279	Opptjent egenkapital	Langsiktig rentebærende gjeld ⁴⁾	(70)	70

¹⁾ De utpekte nominelle beløpene for sikringsinstrumentene tilsvarer de nominelle beløpene for sikringsobjektene.

²⁾ Inkludert i balanseført verdi av sikringsobjektet ved sikring av virkelig verdi.

³⁾ Beløpene er rapportert etter skatt. Se note 2.8 Resultatskatt for skatteeffekt.

⁴⁾ Omfatter USD (8) millioner for den delen av sikringsinstrumentet (rente- og valutabytteavtale) som er inkludert i regnskapslinjen Andre langsiktige forpliktelses.

Det er ingen gjenstående balanser for noen av sikringskategoriene fra sikringsforhold hvor sikringsbøkføring ikke lenger er benyttet.

6.3 Finansielle instrumenter

Regnskapsprinsipper

Et finansielt instrument er en kontrakt som gir opphav til en finansiell eiendel for et foretak og en finansiell forpliktelse eller et egenkapitalinstrument for et annet foretak. Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser innregnes når konsernet blir en del av instrumentets kontraktsregulerte forpliktelser.

Yara klassifiserer finansielle eiendeler basert på forretningsmodellen hvor de forvaltes, og deres kontraktsregulerte kontantstrømmer. Hovedkategorier er amortisert kost, virkelig verdi over øvirge resultatelementer (FVOCI) og virkelig verdi over resultatet (FVTPL).

Derivater

Konsernet benytter finansielle derivater for å sikre eksponering mot valutarisiko, renterisiko og prisisiko på råvarer som oppstår i drifts- og finansierings- og investeringsaktiviteter. Disse derivatene førstegangsinnregnes til virkelig verdi og måles senere til virkelig verdi over resultatet på balansedagen. Innebyggede derivater regnskapsføres som separate derivater når derivatets risikoelementer og karakteristika ikke er nært knyttet til vertskontrakten og vertskontrakten ikke er målt til virkelig verdi med endringer i virkelig verdi innregnet i det konsoliderte resultatregnskapet. Innebyggede derivater kan henviser til finansielle transaksjoner og salgs- og kjøpstransaksjoner for gass, ammoniakk og andre råvarer.

Virkelig verdi for derivater måles basert på noterte markedspriser når disse er tilgjengelige. Når noterte markedspriser ikke er tilgjengelige, estimerer konsernet virkelig verdi ved bruk av verdsettelsesmodeller hvor observerbar markedsinformasjon benyttes i så stor grad som mulig. Endringen i virkelig verdi innregnes umiddelbart i resultatregnskapet. Gevinst eller tap på derivater som er utpekt og effektive som sikringsinstrumenter, innregnes i det konsoliderte resultatregnskapet sammen med sikringsgevinsten eller -tapet på sikringsobjektet. Et derivat blir klassifisert som langsiktig hvis gjenværende løpetid er mer enn 12 måneder, og som kortsiktig hvis gjenværende løpetid er mindre enn 12 måneder.

Alle råvarekontrakter er bilaterale kontrakter, eller innebyggede derivater i bilaterale kontrakter, hvor det ikke finnes aktive markeder. Virkelig verdi av alle poster i denne kategorien beregnes derfor ved bruk av verdsettelsesteknikker hvor det i så stor utstrekning som mulig benyttes markedsinformasjon og forutsetninger som reflekterer de faktorer en markedsdeltaker ville vurdert for å fastsette en pris, og baserer seg i så liten grad som mulig på foretaksspesifikk informasjon. Virkelig verdi av råvarekontrakter er spesielt sensitiv for endringer i fremtidige råvarepriser. Ingen av derivatene i denne kategorien er utpekt i sikringsrelasjoner.

Fordringer og bankinnskudd

Se note 3.3 Kundefordringer, note 3.4 Kontanter og bankinnskudd og note 4.6 Andre anleggsmidler. Yaras forventede kreditttap på fordringer og innskudd er begrenset. Som følge av dette er tilleggsinformasjonen redusert, siden den ikke vurderes å være vesentlig.

Egenkapitalinstrumenter

Egenkapitalinstrumenter førstegangsinnregnes til virkelig verdi og måles deretter til virkelig verdi over resultatet. Investeringer som ikke er handlet i aktive markeder, er målt basert på nylige markedstransaksjoner og verdsettelsesteknikker.

Hvis en investering fører til kontroll eller de facto-kontroll over investeringen, konsoliderer Yara investeringen. Hvis Yara oppnår vesentlig innflytelse eller felles kontroll over en investering, vil Yara benytte seg av muligheten i IAS 28 til ikke å anvende egenkapitalmetoden på disse risikokapitalinvesteringene. Strategiske investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter innregnes ved å anvende egenkapitalmetoden, jf. note 4.3 Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet.

Yara Growth Ventures AS (YGV) er Yara International ASAs venturekapitalorganisasjon, YGV investerer i nyetablerte selskaper og risikokapitalfond som opererer i skjæringspunktet mellom vitenskap og teknologi i mat- og landbruksindustrien. YGVs portefølje består av 19 investeringer, hvorav 16 er egenkapitalposisjoner og 3 er fondsposisjoner. Finansieringsrunden YGV har deltatt i, brukes som utgangspunkt for måling av virkelig verdi. For investeringer som er holdt mindre enn 12 måneder, anses disse finansieringsrundene som tilnærmet virkelig verdi med mindre det har skjedd en vesentlig utvikling eller inntruffet vesentlige hendelser før balansedagen. For investeringer som holdes i minst 12 måneder, anvender Yara International ASA verdsettelsesteknikker som tar hensyn til både observerbar og ikke-observerbar informasjon. YGVs portefølje av fond er verdsatt basert på kapitalbalanse og ytterligere utnyttelse av kredittmuligheten.

Yara har foretatt et ujenkallelig valg ved førstegangsinnregning av et begrenset antall langsiktige strategiske investeringer i egenkapitalinstrumenter som ikke er holdt for salg om å presentere etterfølgende endringer i virkelig verdi over øvrige resultatelementer.

Finansielle forpliktelser

Se note 5.3 Rentebærende gjeld, note 5.5 Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser og note 4.5 Leieavtaler.

Rentebærende lån førstegangsinnregnes til virkelig verdi fratrukket direkte transaksjonskostnader. Deretter måles de til amortisert kost ved effektiv rente-metoden. Virkelig verdi på langsiktig

rentebærende gjeld og andre langsiktige forpliktelser avviker fra balansert verdi siden noen av obligasjonslånene i USD holdes med fast rente og er ikke underlagt sikringsbokføring. Siden det ikke finnes et aktivt marked for disse obligasjonslånene i USD med fast rente og for andre langsiktige finansielle forpliktelser, beregnes virkelig verdi basert på nåverdien av fremtidig hovedstol og rentebetalinger. Kontantstrømmer er estimert ved å bruke tilgjengelige markedsrenter som referanse samt påslag av en kredittmargin utledet fra nylige transaksjoner eller annen tilgjengelig informasjon.

Betinget vederlag førstegangsinnregnes til virkelig verdi og måles deretter til virkelig verdi over resultatet. Virkelig verdi av betinget vederlag beregnes ut fra nåverdien av forventede betalinger, neddiskontert med en risikotilpasset diskonteringsrente. Den forventede betalingen bestemmes ved å vurdere de mulige scenarioene for økonomisk ytelse, beløpet som skal betales under hvert scenario, og tilhørende sannsynlighet for hvert scenario.

Finansielle instrumenter til virkelig verdi

Finansielle instrumenter til virkelig verdi henviser til derivater til virkelig verdi over resultatet, egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet, egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over øvrige resultatelementer og finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet. De er verdsatt i henhold til forskjellige nivåer i verdsettelseshierarkiet i IFRS. De forskjellige nivåene er definert slik:

Nivå 1: Noterte priser (ikke justert) i aktive markeder for identiske eiendeler og forpliktelser.

Nivå 2: Annen informasjon enn noterte priser på nivå 1 som er observerbar for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte (priser) eller indirekte (utledet fra priser).

Nivå 3: Informasjon om eiendelen eller forpliktelsen som ikke er basert på observerbare markedsdata (ikke observerbar informasjon).

Balanseført og virkelig verdi etter kategori

31. desember 2023		Derivater		Fordringer og bankinnskudd	Egenkapitalinstrumenter		Finansielle forpliktelser		Sum	
USD millioner	Noter	Virkelig verdi over resultat	Utppekt som sikringsinstrument	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultat	Virkelig verdi over totalresultat (ingen resirkulering)	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet		
Anleggsmidler										
Andre finansielle eiendeler	4.6	3	15	28	67	20	-	-	134	
Omløpsmidler										
Kundefordringer	3.2	-	-	1 634	-	-	-	-	1 634	
Andre kortsiktige finansielle eiendeler	3.3	6	-	289	-	-	-	-	295	
Kontanter og bankinnskudd	3.4	-	-	539	-	-	-	-	539	
Sum finansielle eiendeler		9	15	2 491	67	20	-	-	2 603	
Langsiktige forpliktelser										
Andre langsiktige finansielle forpliktelser		(71)	(13)	-	-	-	(24)	-	(108)	
Rentebærende gjeld	5.3	-	-	-	-	-	(3 284)	-	(3 284)	
Langsiktige leieforpliktelser	4.5	-	-	-	-	-	(306)	-	(306)	
Kortsiktige forpliktelser										
Leverandørgjeld og andre forpliktelser ¹⁾	5.5	-	-	-	-	-	(1 906)	-	(1 906)	
Andre kortsiktige finansielle forpliktelser		(33)	(24)	-	-	-	(324)	-	(381)	
Rentebærende gjeld	5.3	-	-	-	-	-	(517)	-	(517)	
Kortsiktige leieforpliktelser	4.5	-	-	-	-	-	(123)	-	(123)	
Sum finansielle forpliktelser		(104)	(37)	-	-	-	(6 484)	-	(6 625)	
Netto totalbalanse		(95)	(22)	2 491	67	20	(6 484)	-	(4 023)	
Virkelig verdi		(95)	(22)	2 491	67	20	(6 391)	-		
Ikke innregnet gevinst/(tap)		-	-	-	-	-	93	-	93	

¹⁾ Ekskludert ikke-finansielle forpliktelser

Ikke innregnet gevinst på finansielle eiendeler til amortisert kost skyldes hovedsakelig langsiktig rentebærende gjeld med fast rente. Mer informasjon finnes i note 5.3 Rentebærende gjeld.

Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet relaterer seg til venturekapitalinvesteringer i tillegg til andeler i fondsinvesteringer. Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet relaterer seg hovedsakelig til andeler i Pohjolan Voima Oyj. Det ble ikke mottatt utbytte i 2023 fra noen av de nevnte investeringene.

Balanseført og virkelig verdi etter kategori

31. desember 2022		Derivater		Fordringer og bankinnskudd	Egenkapitalinstrumenter		Finansielle forpliktelser		Sum	
USD millioner	Noter	Virkelig verdi over resultat	Utpekt som sikringsinstrument	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultat	Virkelig verdi over totalresultat (ingen resirkulering)	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet		
Anleggsmidler										
Andre finansielle eiendeler	4.6	18	–	20	26	28	–	–	93	
Omløpsmidler										
Kundefordringer	3.2	–	–	2 305	–	–	–	–	2 305	
Andre kortsiktige finansielle eiendeler	3.3	6	–	269	–	–	–	–	274	
Kontanter og bankinnskudd	3.4	–	–	1 010	–	–	–	–	1 010	
Sum finansielle eiendeler		24	–	3 603	26	28	–	–	3 682	
Langsiktige forpliktelser										
Andre langsiktige finansielle forpliktelser		(87)	(40)	–	–	–	(15)	(9)	(151)	
Rentebærende gjeld	5.3	–	–	–	–	–	(3 597)	–	(3 597)	
Langsiktige leieforpliktelser	4.5	–	–	–	–	–	(292)	–	(292)	
Kortsiktige forpliktelser										
Leverandørgjeld og andre forpliktelser ¹⁾	5.5	–	–	–	–	–	(2 334)	–	(2 334)	
Andre kortsiktige finansielle forpliktelser		(28)	–	–	–	–	(374)	(6)	(407)	
Rentebærende gjeld	5.3	–	–	–	–	–	(210)	–	(210)	
Kortsiktige leieforpliktelser	4.5	–	–	–	–	–	(118)	–	(118)	
Sum finansielle forpliktelser		(115)	(40)	–	–	–	(6 941)	(15)	(7 110)	
Netto totalbalanse		(91)	(40)	3 603	26	28	(6 941)	(15)	(3 429)	
Virkelig verdi		(91)	(40)	3 603	26	28	(6 671)	(15)		
Ikke innregnet gevinst/(tap)		–	–	–	–	–	270	–	270	

¹⁾ Ekskludert ikke-finansielle forpliktelser

Ikke innregnet gevinst på finansielle eiendeler til amortisert kost skyldes hovedsakelig langsiktig rentebærende gjeld med fast rente. Mer informasjon finnes i note 5.3 Rentebærende gjeld.

Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet relaterer seg til venturekapitalinvesteringer i tillegg til andeler i fondsinvesteringer. Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet relaterer seg hovedsakelig til andeler i Pohjolan Voima Oyj. Det ble ikke mottatt utbytte i 2022 fra noen av de nevnte investeringene.

Finansielle instrumenter til virkelig verdi

31. desember 2023

USD millioner	Noter	Balanseført verdi	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Egenkapitalinstrumenter					
Yara Growth Ventures		67	-	-	67
Andre egenkapitalinstrumenter		20	-	-	20
Derivater					
Valutaterminkontrakter		(4)	-	(4)	-
Kombinerte rente- og valutabytteavtaler		(110)	-	(110)	-
Rentebytteavtaler utpekt som sikringsinstrument	6.2	(2)	-	(2)	-
Andre rentebytteavtaler		1	-	1	-
Innebyggede råvarederivater		(3)	-	(3)	-
Finansielle forpliktelser					
Betinget vederlag ¹⁾		(3)	-	(3)	-
Netto totalbalanse		(33)	-	(120)	88

¹⁾ Betinget vederlag er knyttet til Yara Marine Technologies, reklassifisert til Forpliktelser forbundet med anleggsmidler og avhendingsgruppe klassifisert som holdt for salg, jf. note 7.2 Salg av investeringer og note 8.5 Hendelser etter balansedagen.

Det var ingen overføringer mellom nivå 1 og nivå 2 i perioden.

31. desember 2022

USD millioner	Noter	Balanseført verdi	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Egenkapitalinstrumenter					
Yara Growth Ventures		26	-	-	26
Andre egenkapitalinstrumenter		28	-	-	28
Derivater					
Valutaterminkontrakter		(19)	-	(19)	-
Kombinerte rente- og valutabytteavtaler		(104)	-	(104)	-
Rentebytteavtaler utpekt som sikringsinstrument	6.2	(22)	-	(22)	-
Andre rentebytteavtaler		2	-	2	-
Innebyggede råvarederivater		12	-	12	-
Finansielle forpliktelser					
Betinget vederlag		(15)	-	(15)	-
Netto totalbalanse		(92)	-	(146)	54

Avstemming av instrumenter til virkelig verdi på nivå 3

USD millioner	2023	2022
Balanse 1. januar	54	(84)
Totalt gevinst/(tap)		
- i resultatregnskap	23	116
- i øvrige resultatelementer	(8)	12
(Avganger)/tilganger	17	12
Valutaomregning	1	(1)
Balanse 31. desember	88	54

Sensitivitetseffekter ved måling av virkelig verdi av finansielle instrumenter på nivå 3 pr. 31. desember 2023

Virkelig verdi av egenkapitalinstrumenter over totalresultatet måles ved hjelp av en diskontert kontantstrømmodell basert på forventede elektrisitetspriser. En rimelig endring i forventet strømpris ville ikke vesentlig endre aksjenes virkelige verdi.

Virkelig verdi av YGVs egenkapitalinstrumenter målt til FVTPL ble målt ved hjelp av forskjellige verdsettelsesmetoder, herunder eventuelle finansieringsrunder som tilnæringsverdi for virkelig verdi, sannsynlighetsvektet fremtidig kontantstrømmodell og risikokapitalmodell. Under den sannsynlighetsvektede fremtidige kontantstrømmodellen anvendes det skjønn for å fastsette forutsetninger som mulige fremtidige resultater, når disse resultatene vil inntreffe, og hvor sannsynlig det er at de gjør det. Ved anvendelse av risikokapitalmodellen beregnes en pris/egenkapital-multiippel basert på observerbar markedsinformasjon om sammenlignbare markedsdeltakere. En rimelig endring i forutsetningene som brukes i de respektive verdsettelsesmodellene, ville ikke vesentlig endre den virkelige verdien av noen av disse investeringene.

Gevinster og tap fra finansielle instrumenter til virkelig verdi og sikringsinstrumenter innregnet i konsolidert resultatregnskap og konsolidert oppstilling av totalresultat

2023		Derivater		Egenkapitalinstrumenter		Finansielle forpliktelser		Sum	
		Noter	Virkelig verdi over resultat	Utpekt som sikringsinstrument	Virkelig verdi over resultat	Virkelig verdi over totalresultat (ingen resirkulering)	Amortisert kost		Virkelig verdi over resultat
USD millioner									
Konsolidert resultatregnskap		6.1, 6.2	(63)	19	24	–	–	–	(20)
Konsolidert oppstilling av totalresultat ¹⁾		6.2	–	(3)	–	(8)	(25)	–	(36)
Sum			(63)	16	24	(8)	(25)	–	(57)

2022		Derivater		Egenkapitalinstrumenter		Finansielle forpliktelser		Sum	
		Noter	Virkelig verdi over resultat	Utpekt som sikringsinstrument	Virkelig verdi over resultat	Virkelig verdi over totalresultat (ingen resirkulering)	Amortisert kost		Virkelig verdi over resultat
USD millioner									
Konsolidert resultatregnskap		6.1, 6.2	6	(20)	(2)	–	–	2	(15)
Konsolidert oppstilling av totalresultat ¹⁾		6.2	–	(8)	–	13	(81)	–	(76)
Sum			6	(28)	(2)	13	(81)	2	(91)

¹⁾ Verdiene er rapportert før skatt. Se note 2.8 Resultatskatt for spesifikasjon av skatter.

7 Forretningsmessige initiativer

7.1 Forretningsmessige initiativer

Yara Clean Ammonia

Yara etablerte i 2021 Yara Clean Ammonia (YCA) som et separat driftssegment på grunnlag av sin lange erfaring og ledende posisjon innen logistikk, optimalisering og handel.

YCAs eksisterende sterke stilling midtstrøms skaper en sterk posisjon for utvikling av nye nedstrøms markedssegmenter og oppstrøms eierposisjoner i konkurranseutsatte lavkarbon-ammoniakkprosjekter. De nye ammoniakksegmentene som er under utvikling vil sørge for en vesentlig raskere vekst i ammoniakkvirksomheten. De nye segmentene er for skipsdrivstoff, strømproduksjon, ammoniakk som hydrogenbærer og lavkarbon-gjødsel for matsegmenter.

31. mars 2023 meldte Yara at konsernet hadde undertegnet en intensjonsavtale med Enbridge Inc. om i fellesskap å utvikle og bygge et fullskala produksjonsanlegg for blå lavkarbon-ammoniakk som likeverdige partnere, med en samlet prosjektinvestering i størrelsesordenen USD 2,6–2,9 milliarder, en forventet kapasitet på 1,2–1,4 millioner tonn pr. år og med produksjonsstart i 2027/2028. Anlegget (herunder autotermisk reformering med karbonfangst) vil ligge i Texas i USA.

29. juni 2023 meldte Yara at BASF og YCA samarbeider om en felles studie for å utvikle og bygge et fullskala produksjonsanlegg med karbonfangst for blå lavkarbon-ammoniakk i kystområdet langs Mexicogolfen i USA. Selskapene vurderer om det er gjennomførbart med et anlegg med en samlet kapasitet på 1,2–1,4 millioner tonn pr. år.

CCS-prosjekt i Sluiskil i Nederland

I november 2023 meldte Yara at konsernet hadde undertegnet en bindende kommersiell avtale om en første grensekryssende transport og lagring av CO₂. CO₂-en vil bli gjort om til flytende og sendt med Northern Lights fra Nederland til permanent lagring på den norske kontinentalsokkelen, 2 600 meter under havbunnen. Avtalen forventes å redusere årlige CO₂-utslipp med 800 000 tonn fra ammoniakkproduksjonen ved Yara Sluiskil, tilsvarende 0,5 prosent av samlede årlige utslipp (2022) i Nederland. Forventede investeringer er cirka EUR 200 millioner, og driften forventes å starte i 2026.

Oppkjøp av organisk-basert gjødselselskap i Italia

I desember 2023 meldte Yara at konsernet kjøper opp den organisk baserte gjødselvirksomheten til Agribios Italiana. Oppkjøpet ble fullført i februar 2024, med uvesentlig betydning for årsregnskapet for 2024.

7.2 Salg av investeringer

Salg av Yara Dallol B.V.

27. januar 2023 fullførte Yara salget av sin eierandel i utvinningsprosjektet i Dallol i Etiopia. Salget hadde uvesentlig betydning for Yaras regnskap for 2023.

Avhendingsgruppe holdt for salg

Avhendingsgruppen holdt for salg pr. 31. desember 2023 omfatter eiendeler og forpliktelser for Yara Marine Technologies AS og Yara Côte d'Ivoire S.A. Salget av Yara Marine Technologies AS ble fullført i januar 2024. Avhendingsgruppen forventes ikke vesentlig å påvirke årsregnskapet for 2024.

8 Andre opplysninger

8.1 Nærstående parter

Den norske stat

Pr 31. desember 2023 eide den norske stat 92 239 891 aksjer, tilsvarende en eierandel på 36,21 % av det samlede antall utstedte aksjer. På samme dato eide Folketrygdfondet 16 750 126 aksjer, tilsvarende en eierandel på 6,58 % av det samlede antall utstedte aksjer.

Yara Pensjonskasse

En av Yara International ASAs pensjonsordninger inngår i Yaras pensjonskasse i Norge, «Yara Pensjonskasse». Denne ordningen har vært stengt for nye medlemmer fra juli 2006. I løpet av 2023 har Yara bidratt til pensjonskassen gjennom bruk av midler fra premiefond og premie betalt av sponsorselskapene Yara International ASA og Yara Norge AS.

Tilknyttede selskaper, felleskontrollert virksomhet og felleskontrollerte driftsordninger

Transaksjoner med tilknyttede selskaper, felleskontrollert virksomhet og felleskontrollerte driftsordninger er beskrevet i note 4.3 og 4.4.

Styret

Styrets medlemmer velges for to år om gangen. Deres rettigheter og plikter som styremedlemmer fremgår av selskapets vedtekter og norsk lov. Selskapet har ingen vesentlige avtaler hvor et styremedlem har betydelig interesse.

Ledelsen

Godtgjørelse til konsernledelsen er vist i tabellen nedenfor. «Yara Executive Remuneration Report 2023» finnes i sin helhet på www.yara.com, avsnittet Annual report.

Godtgjørelse til konsernledelsen og styremedlemmene

USD tusen	Godtgjørelse opptjent i 2023	Godtgjørelse opptjent i 2022
Lønn og kortsiktig insentivlønn	4 993	5 136
Pensjon	447	278
Ytelser	1 162	512
Aksjebasert godtgjørelse ¹⁾	970	877
Sum ledelsen	7 572	6 802
Godtgjørelse til styret	533	506
Sum	8 105	7 308

¹⁾ Mer informasjon finnes i note 8.2 Aksjebasert godtgjørelse.

8.2 Aksjebasert godtgjørelse

For å bidra til at ledende ansatte og aksjonærer har sammenfallende interesser, og sikre at nøkkelpersoner blir i selskapet, kan styret årlig tildele et beløp tilsvarende 30 % av grunnlønnen. Nettobeløpet etter skatt må investeres i Yara-aksjer innen en måned. Aksjene låses for en treårsperiode etter kjøpet. Ledende ansatte som sier opp sin stilling i Yara, må betale tilbake salgsverdien av aksjer som fremdeles er innenfor innlåsningsperioden.

Tildelingen av aksjebasert godtgjørelse (SBR) betinger at Yaras årsresultat ekskludert valutaomregningsgevinst/(-tap) og spesielle poster i sum er positivt over de siste tre årene. Yaras konsernsjef kan etter eget skjønn beslutte at aksjebasert godtgjørelse ikke skal utbetales i et bestemt år, og Yaras styre kan bestemme at aksjebasert godtgjørelse ikke skal utbetales til konsernsjefen i et bestemt år. En slik vurdering vil blant annet bli evaluert mot Yaras utvikling av selskapets strategiske mål for bærekraftig verdiskaping, herunder nøkkelindikatorer knyttet til mennesker, kloden og verdiskaping.

8.3 Honorar til eksterne revisorer

Deloitte AS (Deloitte) er Yaras oppnevnte revisor. Enkelte av Yara International ASAs datterselskaper har oppnevnt annen revisor. Tabellen nedenfor viser samlet honorar for revisjon og andre tjenester utført av oppnevnt revisor.

USD tusen	Revisjons- honorarer	Attestasjons- tjenester	Skattemessige tjenester	Andre ikke-revis- jonsrelaterte tjenester	Sum
2023					
Deloitte i Norge	953	557	7	51	1 568
Deloitte utenfor Norge	3 272	672	210	10	4 165
Sum Deloitte	4 225	1 230 ¹⁾	217	61	5 734
Andre	571	1	36	6	614
Sum	4 796	1 231	253	67	6 347
2022					
Deloitte i Norge	939	497	24	–	1 460
Deloitte utenfor Norge	3 086	360	551	11	4 008
Sum Deloitte	4 025	857	575	11	5 468
Andre	492	8	60	45	605
Sum	4 517	865	635	56	6 073

¹⁾ Attestasjonstjenester er hovedsakelig knyttet til bærekraftsrapportering, gjeldsutstedelse, offentlige tilskudd og den potensielle børsnoteringen av Yara Clean Ammonia.

8.4 Konsernets sammensetning

Yaras konsernregnskap består av 132 legale selskaper som er kontrollert av Yara International ASA. De mest vesentlige datterselskapene fremgår av tabellen nedenfor, inkludert de viktigste morselskapene. Listen viser også betydelige holdingselskaper.

Datterselskaper	Eierandel	Forretningskontor	Viktigste morselskap(er)
Yara Argentina S.A.	100,0 %	Argentina	Yara Iberian S.A.U.
Chemical Holdings Pty Ltd.	100,0 %	Australia	Yara Australia Pty Ltd.
Yara Australia Pty Ltd.	100,0 %	Australia	Yara Technology B.V.
Yara Pilbara Fertilisers Pty Ltd.	100,0 %	Australia	Chemical Holdings Pty Ltd.
Yara Environmental Technologies GmbH	100,0 %	Østerrike	Yara Investment GmbH
Yara Belgium S.A./N.V.	100,0 %	Belgia	Yara Nederland B.V.
Yara Tertre S.A.	100,0 %	Belgia	Yara Belgium S.A./N.V.
Yara Trinidad Ltd.	100,0 %	Trinidad og Tobago	Yara Caribbean (2002) Ltd.
Yara Brasil Fertilizantes S.A.	100,0 %	Brasil	Yara South America Investments B.V.
Yara Belle Plaine Inc.	100,0 %	Canada	Yara Canada Holding Inc.
Yara Canada Holding Inc.	100,0 %	Canada	Fertilizer Holdings AS
Yara Canada Inc.	100,0 %	Canada	Fertilizer Holdings AS (93,9 %) og Yara North America Inc. (6,1 %).
Yara Chile Fertilizantes Ltda.	100,0 %	Chile	Yara Phosyn Ltd.
Yara Trading (Shanghai) Co. Ltd.	100,0 %	Kina	Yara Asia Pte Ltd.
Yara Colombia S.A.	99,4 %	Colombia	Yara International ASA (70,1 %) og OFD Holding S. de R.L. (29,3 %)
Yara Industrial Colombia S.A.S.	99,0 %	Colombia	Yara Colombia S.A.
Yara Costa Rica S. de R.L.	87,56 %	Costa Rica	Yara Iberian S.A.U.
Yara Danmark A/S	100,0 %	Danmark	Fertilizer Holdings AS
Yarecuador Cia. Ltda.	100,0 %	Ecuador	Yara Colombia S.A. (99,9 %) og Yara Industrial Colombia S.A.S. (0,1 %)
Yara Agri Trade Misr	51,0 %	Egypt	Yara Trade Misr Ltd.
Yara Phosphates Oy	100,0 %	Finland	Yara Suomi Oy
Yara Suomi Oy	100,0 %	Finland	Yara Nederland B.V.
Yara France SAS	100,0 %	Frankrike	Yara Nederland B.V.
Yara Besitz GmbH	100,0 %	Tyskland	Yara GmbH & Co. KG
Yara Brunsbüttel GmbH	100,0 %	Tyskland	Yara GmbH & Co. KG
Yara GmbH & Co. KG	100,0 %	Tyskland	Yara Investments Germany SE
Yara Investment GmbH	100,0 %	Tyskland	Yara GmbH & Co. KG
Yara Investments Germany SE	100,0 %	Tyskland	Yara Nederland B.V.

Tabellen fortsetter >

Datterselskaper	Eierandel	Forretningskontor	Viktigste morselskap(er)
Yara Ghana Ltd.	100,0 %	Ghana	Yara Nederland B.V.
Yara Hellas S.A.	100,0 %	Hellas	Yara Nederland B.V.
Yara Guatemala S.A.	100,0 %	Guatemala	Yara International ASA
Yara Fertilisers India Pvt. Ltd.	100,0 %	India	Yara Asia Pte Ltd.
P.T. Yara Indonesia	100,0 %	Indonesia	Yara Asia Pte Ltd.
Yara Insurance DAC	100,0 %	Irland	Fertilizer Holdings AS
Yara Italia S.p.A.	100,0 %	Italia	Yara Investment GmbH (72,3 %) og Yara Nederland B.V. (27,7 %)
Yara Côte d'Ivoire S.A.	100,0 %	Elfenbenskysten	Fertilizer Holdings AS
Yara East Africa Ltd.	100,0 %	Kenya	Yara Overseas Ltd.
Yara International (M) Sdn. Bhd	70,0 %	Malaysia	Yara Asia Pte Ltd.
Yara México S. de R.L. de C.V.	100,0 %	Mexico	OFD Holding S. de R.L. (71,9 %) og Yara Nederland B.V. (28,1 %)
Fertilizer Holdings AS	100,0 %	Norge	Yara International ASA
Herøya Nett AS	100,0 %	Norge	Yara Norge AS
OFD Holding S. de R.L.	100,0 %	Norge	Fertilizer Holdings AS
Yara AS	100,0 %	Norge	Fertilizer Holdings AS
Yara Birkeland AS	100,0 %	Norge	Fertilizer Holdings AS
Yara Clean Ammonia AS	100,0 %	Norge	Yara International ASA
Yara Clean Ammonia Norge AS	100,0 %	Norge	Yara Clean Ammonia AS
Yara Growth Ventures AS	100,0 %	Norge	Fertilizer Holdings AS
Yara LPG Shipping AS	100,0 %	Norge	Yara Clean Ammonia Norge AS
Yara Marine Technologies AS	100,0 %	Norge	Fertilizer Holdings AS
Yara Norge AS	100,0 %	Norge	Yara International ASA
Yara Fertilizers Philippines Inc.	100,0 %	Filippinene	Yara Asia Pte Ltd.
Yara Poland Sp. z o.o.	100,0 %	Polen	Yara Nederland B.V.
Yara Rwanda Ltd.	100,0 %	Rwanda	Yara Tanzania Ltd.
Yara Asia Pte Ltd.	100,0 %	Singapore	Yara International ASA
Yara Africa Fertilizers (Pty) Ltd.	100,0 %	Sør-Afrika	Yara Nederland B.V.
Yara Animal Nutrition South Africa (Pty) Ltd.	100,0 %	Sør-Afrika	Yara Phosphates Oy
Yara Iberian S.A.U.	100,0 %	Spania	Yara Nederland B.V.
Yara AB	100,0 %	Sverige	Fertilizer Holdings AS
Yara Marine Technologies AB	100,0 %	Sverige	Yara Marine Technologies AS
Yara Clean Ammonia Switzerland SA	100,0 %	Sveits	Yara Clean Ammonia Norge AS

Tabellen fortsetter >

Datterselskaper	Eierandel	Forretningskontor	Viktigste morselskap(er)
Yara Switzerland Ltd.	100,0 %	Sveits	Yara Nederland B.V.
Yara Tanzania Ltd.	100,0 %	Tanzania	Fertilizer Holdings AS
Yara Thailand Ltd.	100,0 %	Thailand	Yara Asia Pte Ltd.
Yara Holding Netherlands B.V.	100,0 %	Nederland	Fertilizer Holdings AS
Yara Nederland B.V.	100,0 %	Nederland	Yara Holding Netherlands B.V.
Yara Sluiskil B.V.	100,0 %	Nederland	Yara Nederland B.V.
Yara South America Investments B.V.	100,0 %	Nederland	Yara Nederland B.V.
Yara Technology B.V.	100,0 %	Nederland	Yara Nederland B.V.
Yara Vlaardingen B.V.	100,0 %	Nederland	Yara Nederland B.V.
Yara Caribbean (2002) Ltd.	100,0 %	Trinidad og Tobago	Fertilizer Holdings AS
Yara UK Ltd.	100,0 %	Storbritannia	Fertilizer Holdings AS
Agoro Carbon Alliance US, Inc.	100,0 %	USA	Yara North America Inc. (66 %) og Agronomic Technology Corp. (34 %)
Agronomic Technology Corp.	100,0 %	USA	Yara North America Inc.
Freeport Ammonia LLC	100,0 %	USA	Yara North America Inc.
Yara Clean Ammonia US Inc.	100,0 %	USA	Yara Clean Ammonia Norge AS
Yara North America Inc.	100,0 %	USA	Yara International ASA
Yara West Sacramento Terminal LLC	100,0 %	USA	Yara North America Inc.
Yara Vietnam Co. Ltd.	100,0 %	Vietnam	Yara Asia Pte Ltd.
Yara Fertilizer Zambia Ltd.	100,0 %	Zambia	Yara Nederland B.V.

8.5 Hendelser etter balansedagen

Salg av Yara Marine Technologies AS

Yara Marine Technologies AS ble solgt i januar 2024. Eiendelene og forpliktelsene er klassifisert som holdt for salg 31. desember 2023. Salget forventes ikke å ha vesentlig betydning for årsregnskapet for 2024.

Endring i driftssegment

Den felleskontrollerte ammoniakkproduksjonsfabrikkene Tringen og Freeport vil bli overført fra Americas-segmentet til Global Plants & Operational Excellence-segmentet i andre kvartal 2024.

Ny avtale om forsyning av ammoniakk med reduserte CO₂-utslipp

I mars 2024 undertegnet Yara en bindende avtale om langsiktig forsyning av ammoniakk med reduserte CO₂-utslipp fra Acme til Yara. Den langsiktige mottaksavtalen dekker forsyning av 100 000 tonn fornybar ammoniakk pr. år og vil redusere de globale klimagassutslippene med opptil 5,0 millioner CO₂-ekvivalenter.

Utbytte

Yaras styre foreslår for generalforsamlingen et utbytte på NOK 5 pr. aksje for 2023.

Årsregnskap for Yara International ASA

Resultatregnskap for Yara International ASA	307
Balanse for Yara International ASA	308
Kontantstrømoppstilling for Yara International ASA	310
Grunnlag for utarbeidelse	311
Noter til årsregnskapet	313
1 Pensjonsforpliktelser	313
2 Opplysninger om godtgjørelser m.v.	317
3 Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	318
4 Spesifikasjon av poster i resultatregnskapet	320
5 Finansielle inntekter og -kostnader	321
6 Resultatskatt	322
7 Aksjer i datterselskaper	324
8 Spesifikasjon av andre balanseposter	325
9 Garantiansvar	326
10 Finansielle risikoer og sikringsbokføring	326
11 Antall aksjer, aksjeeiere, egenkapitalavstemming m.v.	329
12 Rentebærende gjeld	330
13 Transaksjoner med nærstående parter	332
Erklæring fra styret og konsernsjefen i Yara International ASA	334
Revisors beretning	335
Attestasjonsuttalelse om bærekraftsrapportering	340
Avstemming av alternative resultatmål i Yara-konsernet	343

Resultatregnskap

NOK millioner	Noter	2023	2022
Driftsinntekter	4	3 988	3 307
Driftsinntekter og annen inntekt		3 988	3 307
Råvarer, energi- og fraktkostnader		(30)	(28)
Beholdningsendring egen produksjon		-	2
Lønn og lønnsavhengige kostnader	2	(1 387)	(1 250)
Avskrivninger, amortisering og nedskrivninger	3	(149)	(161)
Andre driftskostnader	4	(3 179)	(2 773)
Driftskostnader		(4 745)	(4 210)
Driftsresultat		(757)	(903)
Finansinntekter/(-kostnader), netto	5	14 707	13 701
Resultat før skatt		13 950	12 798
Skattekostnad	6	178	(162)
Årets resultat		14 128	12 636
Disponeringer			
Avsatt utbytte		1 274	14 010
Opptjent egenkapital		12 854	(1 374)
Sum disponeringer	11	14 128	12 636

Balanse

NOK millioner	Noter	31. des. 2023	31. des. 2022
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Utsatt skattefordel	6	1 167	827
Immaterielle eiendeler	3	402	397
Vårige driftsmidler	3	84	72
Aksjer i datterselskaper	7	29 457	29 457
Langsiktige konserninterne fordringer	13	47 045	41 063
Andre anleggsmidler	1, 8	668	414
Sum anleggsmidler		78 822	72 229
Omløpsmidler			
Varebeholdning	8	48	35
Kundefordringer		2	8
Kortsiktige konserninterne fordringer	13	22 895	17 975
Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler	10	1 492	1 099
Kontanter og bankinnskudd		3 028	6 922
Sum omløpsmidler		27 465	26 038
Sum eiendeler		106 287	98 267

NOK millioner	Noter	31. des. 2023	31. des. 2022
Egenkapital og forpliktelse			
Egenkapital			
Aksjekapital redusert for egne aksjer		433	433
Overkursfond		117	117
Sum innskutt egenkapital		550	550
Opptjent egenkapital		24 068	11 097
Egenkapital	11	24 619	11 648
Langsiktige forpliktelse			
Pensjonsforpliktelse	1	1 081	1 114
Rentebærende gjeld	12	32 659	34 817
Andre langsiktige forpliktelse	8	820	1 245
Sum langsiktige forpliktelse		34 560	37 176

NOK millioner	Noter	31. des. 2023	31. des. 2022
Kortsiktige forpliktelser			
Leverandørgjeld og annen gjeld		405	378
Banklån og annen kortsiktig rentebærende gjeld	8	1 611	1 651
Første års avdrag på rentebærende gjeld	12	3 393	300
Avsatt utbytte	11	1 274	14 010
Konserninterne forpliktelser	13	39 112	32 037
Resultatskatt	6	180	14
Andre kortsiktige forpliktelser		1 132	1 053
Sum kortsiktige forpliktelser		47 108	49 443
Sum egenkapital og forpliktelser		106 287	98 267

Styret i Yara International ASA,
Oslo 20. mars 2024

Trond Berger Styreleder	Jannicke Hilland Nestleder	John Thuestad Styremedlem
Rune A. Bratteberg Styremedlem	Tove Feld Styremedlem	Geir O. Sundbø Styremedlem
Eva S. Aspvik Styremedlem	Ragnhild F. Høimyr Styremedlem	Therese Log Bergjord Styremedlem
Harald Thorstein Styremedlem	Tina Lawton Styremedlem	Svein Tore Holsether Konsernsjef

Kontantstrømoppstilling

NOK millioner	Noter	2023	2022
Driftsaktiviteter			
Resultat før skatt		13 950	12 798
Justeringer for å avstemme årets resultat før skatt mot netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter			
Avskrivninger, amortisering og nedskrivninger	3	149	161
Tap/(gevinst) ved salg av anleggsmidler	3	10	-
Nedskrivning av varebeholdning og kundefordringer		1	-
Aksjeutbytte og konsernbidrag fra datterselskaper	5	(15 607)	(15 956)
Finansinntekter og -kostnader	5	809	855
Valuta(gevinst)/-tap	5	92	1 400
Betalt resultatskatt	6	(28)	(25)
Mottatte konsernbidrag		9 400	15 000
Mottatt utbytte		607	6 556
Betalte renter	5	(4 237)	(2 174)
Mottatte renter	5	2 929	1 187
Annet		6	(159)
Endringer i arbeidskapital			
Kundefordringer		6	-
Kortsiktige konserninterne fordringer/forpliktelser	13	6 220	(4 102)
Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler		535	433
Leverandørgjeld		10	(16)
Andre kortsiktige forpliktelser		(550)	(436)
Netto kontantstrøm knyttet til driftsaktiviteter		14 302	15 523

NOK millioner	Noter	2023	2022
Investeringsaktiviteter			
Kjøp av varige driftsmidler	3	(29)	(12)
Kjøp av andre langsiktige eiendeler	3	(147)	(88)
Netto kontantstrøm (til)/fra langsiktige lån til konsernselskaper	13	(3 494)	(1 436)
Positive kontantstrømmer på grunn av kapitaløkning i datterselskap	7	-	225
Netto kontantstrøm knyttet til investeringsaktiviteter		(3 670)	(1 311)
Finansieringsaktiviteter			
Opptak av lån	12	55	5 498
Nedbetaling av lån		(401)	(4 318)
Betalt utbytte	13	(14 180)	(10 188)
Netto kontantstrøm knyttet til finansieringsaktiviteter		(14 526)	(9 008)
Netto økning/(reduksjon) i kontanter og bankinnskudd			
		(3 894)	5 204
Kontanter og bankinnskudd 1. januar		6 922	1 718
Kontanter og bankinnskudd 31. desember		3 028	6 922

Grunnlag for utarbeidelse

Generelt

Årsregnskapet for Yara International ASA er utarbeidet i henhold til regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge (NGAAP). Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen bygge på estimater og forutsetninger som vil påvirke regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader samt noteopplysninger om betingede forpliktelser. Endelige tall kan avvike fra opprinnelige estimater.

Yara International ASA eier i hovedsak aksjer i datterselskaper og yter finansiering til de fleste enhetene i konsernet. Opplysninger gitt i konsernregnskapet note 5.3 Rentebærende gjeld gjelder også for Yara International ASA. Driftsinntekter skriver seg hovedsakelig fra kostnadsallokering knyttet til konserninterne tjenester.

De tilhørende notene er en integrert del av årsregnskapet.

Aksjer i datterselskaper

Aksjer i datterselskaper er presentert etter kostmetoden. Utbytte og konsernbidrag innregnes i resultatregnskapet når datterselskapet har avsatt dette. Mottatt konsernbidrag er inkludert i utbytte. Eierandeler i datterselskaper kontrolleres for nedskrivning hvis det finnes indikasjoner på at balanseført verdi er høyere enn virkelig verdi av investeringen. Indikasjoner kan være driftsunderskudd eller svekkede markedsforhold. Virkelig verdi av investeringen estimeres på grunnlag av

verdsettelsesteknikker. Investeringen skrives ned hvis det anses som sannsynlig at virkelig verdi er lavere enn Yaras bokførte verdi. Nedskrivningen reverseres hvis grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Valutatransaksjoner

Funksjonell valuta i Yara International ASA er norske kroner (NOK). Transaksjoner i annen valuta enn selskapets funksjonelle valuta innregnes basert på valutakursen på transaksjonstidspunktet. Likvide poster i fremmed valuta omregnes basert på balansedagens kurs. Ikke-likvide poster som måles basert på historisk kost i en fremmed valuta, omregnes ikke på nytt.

Alle realiserte og urealiserte valutaomregningsgevinster og -tap som oppstår på transaksjoner, eiendeler og forpliktelser, er inkludert i årsresultatet hvis de ikke kvalifiserer for sikringsbokføring.

Driftsinntekter

Driftsinntekter utgjør i all vesentlighet salg av konserninterne tjenester. De innregnes når tjenestene leveres basert på konsernintern kostnadsallokering.

Renteinntekter innregnes i resultatregnskapet når de opptjenes basert på effektiv rentemetoden.

Fordringer

Kundefordringer og kortsiktige konserninterne fordringer er innregnet til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av den enkelte fordring.

Kontanter og bankinnskudd

Kontanter og bankinnskudd omfatter bankinnskudd og likvide poster med forfallsdato som er kortere enn tre måneder.

Beholdningen av kontanter og bankinnskudd i Yara International ASA gjenspeiler at de fleste eksterne bankinnskudd videreføres via konsernets finansfunksjon. Beholdningen av kontanter og bankinnskudd må derfor ses i sammenheng med konserninterne fordringer og forpliktelser.

Forpliktelser

Leverandørgjeld og kortsiktige konserninterne forpliktelser er innregnet til pålydende.

Finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler, foruten derivater, førstegangsinnregnes i balansen til virkelig verdi (kost) og senere til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Finansielle forpliktelser førstegangsinnregnes til virkelig verdi (kost) og senere til amortisert kost.

Varekostnad og andre kostnader

Varekostnad og andre kostnader innregnes i samme periode som tilhørende inntekt. Er det ikke en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter, fastsettes fordelingen etter skjønn. Andre unntak fra disse kriteriene rapporteres hvis det er hensiktsmessig.

Resultatskatt

Skattekostnaden representerer summen av betalbar skatt og utsatt skatt. Betalbar skatt er basert på skattemessig resultat for året. Utsatt skatt er beregnet basert på gjeldsmetoden i henhold til NRS(F) Resultatskatt. Ifølge denne standarden beregnes utsatt skattefordel og -gjeld på grunnlag av forskjeller mellom bokført verdi av eiendeler og forpliktelser for finansiell rapportering og skattegrunnlaget, som anses som midlertidig. Utsatt skatt fremkommer ved utsatt skatt i balansen med unntak av utsatt skatt knyttet til poster som føres mot egenkapitalen. Effekten av endring i skatteregler og skattesatser innregnes når endringen er vedtatt.

Yara-konsernet er omfattet av OECDs pilar 2-modellregler. Pilar 2-lovgivningen er gjennomført i Norge, hvor Yara-konsernets morforetak, Yara International ASA, hører hjemme. Siden norske regnskapsprinsipper ikke gir noen veiledning, har Yara anvendt endringer i IAS 12 Resultatskatt for innregnings- og opplysningsformål. Disse endringene innfører et midlertidig unntak fra pilar 2-kravene til innregning og opplysning av utsatt skattefordel og -gjeld knyttet til resultatskatt. Mer informasjon finnes i note 6 Resultatskatt.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler som anskaffes separat eller som gruppe, førstegangsinnregnes til historisk kost og avskrives senere lineært over levetiden. De testes for nedskrivning når det foreligger indikasjoner på verdifall.

Software as a service-avtaler (SaaS-avtaler) er servicekontrakter som gir konsernet tilgang til skyleverandørens applikasjonsprogramvare i kontraktsperioden. De er vanligvis ikke underlagt innregning av konfigurasjons- eller tilpasningskostnader som immaterielle eiendeler fordi Yara ikke kontrollerer programvaren som konfigureres. Tilknyttede konfigurasjons- eller tilpasningsaktiviteter blir vanligvis kostnadsført. Lisensiert programvare som fysisk er på stedet eller i eksterne datasentre, samt programvare anskaffet i en virksomhetssammenslutning og internt utviklet programvare, innregnes som immaterielle eiendeler hvis de oppfyller visse fastsatte kriterier.

Forskningsutgifter kostnadsføres etter hvert som de påløper. Kostnader ved utvikling av internt genererte immaterielle eiendeler, kapitaliseres hvis visse kriterier for innregning er oppfylt. Hvis disse kriteriene ikke er oppfylt, regnskapsføres utviklingskostnader i den perioden de påløper.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres til historisk kost etter fradrag for akkumulerte avskrivninger. Avskrivninger gjøres lineært over eiendelenes levetid. Eiendeler kontrolleres for nedskrivning når det er indikasjoner på at balanseført verdi ikke er gjenvinnbar.

Varebeholdning

Varebeholdning vurderes til det laveste av kostpris ved bruk av vektet gjennomsnitt og netto salgsverdi. Anskaffelseskost for varebeholdning omfatter alle kostnader ved å bringe varebeholdningen til deres nåværende plassering og tilstand, herunder direkte materialer, direkte lønn og en egnet andel av indirekte tilvirkningskostnader eller anskaffelseskost for varebeholdningen.

Leide eiendeler

Eiendeler som leies på vilkår som i det vesentlige overfører økonomisk risiko og rettigheter til Yara (finansiert leasing), balanseføres som varige driftsmidler til nåverdien av minimumsleien, eventuelt til virkelig verdi hvis den er lavere. Den tilhørende leieforpliktelsen førstegangsinnregnes i langsiktig gjeld. Varige driftsmidler avskrives over forventet brukstid eller leieperioden hvis den er kortere. Forpliktelsene reduseres med betalt leie etter fradrag for effektiv rentekostnad. For øvrige leieavtaler er leiebetalingen en driftskostnad som fordeles over leieperioden.

Valutaterminkontrakter

Valutaterminkontrakter førstegangsinnregnes i balansen til virkelig verdi. Senere endringer i virkelig verdi innregnes i resultatregnskapet.

Aksjebasert godtgjørelse

Yara har en ordning med aksjebasert godtgjørelse som gir et fast kontantbeløp til ledende ansatte. Yara kjøper aksjene på vegne av de ansatte til markedspriser. De ansatte har alle aksjonærrettigheter fra kjøpstidspunktet, men kan ikke selge aksjene i opptjeningstiden, som er tre år. Denne ordningen har ingen utvanningseffekt siden den bare representerer ordinære aksjer.

Virkelig verdi av kjøpte aksjer regnskapsføres som reduksjon av egenkapital. Kostnadene ved ordningen med aksjebasert godtgjørelse kostnadsføres i det året aksjene tildeles. Kostnadene viderefaktureres imidlertid innenfor samme år til Yaras enheter globalt som en del av kostnadsdelingsmodellen. Skatt er beregnet og kostnadsført på tildelingstidspunktet.

Pensjonsordninger

Pensjonsordninger måles i samsvar med IAS 19 Ytelser til ansatte, slik det er tillatt etter NRS 6 Pensjonskostnader. Tidligere perioders pensjonsopptjening innregnes umiddelbart i resultatregnskapet, sammen med eventuell gevinst eller tap som måtte oppstå ved produksjonsbegrensninger eller oppgjør. Aktuarmessig gevinst og tap innregnes direkte i opptjent egenkapital.

1 Pensjonsforpliktelser

Yara International ASA har forpliktelser knyttet til en fondsbasert ytelsesordning. Pensjonsordningen ble stengt for nye deltakere i 2006, og alle ansatte under 55 år mottok fripoliser for tidligere opptjente rettigheter. Ytelsesordningen ble erstattet av en innskuddsordning fra samme dato. Den forplikter Yara International ASA til å gjøre avtalte innskudd etter hvert som ansatte utfører tjenester som gir rett til innskudd. Yara International ASA har ingen rettslig eller underforstått plikt til å gjøre avtalte innskudd utover dette. Denne nye ordningen gjelder den fremtidige pensjonsopptjeningen for ansatte under 55 år i 2006 og alle nyansatte. Pensjonsforpliktelser for ytelsesordninger omfatter også visse ikke-fondsbaserte forpliktelser.

Andre langsiktige ytelser til ansatte omfatter en avsetning for jubileumsgaver.

Yara International ASA er forpliktet til og tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Ytelsesordninger

Konsernets netto forpliktelse med hensyn til ytelsesordninger er beregnet separat for hver ordning. Forpliktelsen er et estimat for fremtidige ytelser som ansatte har opptjent som følge av deres tjeneste i inneværende og tidligere perioder. Ytelsene neddiskonteres til nåverdi og reduseres med virkelig verdi av pensjonsmidler. Diskonteringsrenten fastsettes med henvisning til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet på

balansedagen. Statsobligasjoner benyttes når det ikke eksisterer et aktivt marked for slike selskapsobligasjoner. Hvis obligasjonen ikke har samme løpetid som forpliktelsen, justeres diskonteringsrenten. Beregningene utføres av kvalifiserte aktuarer ved hjelp av påløpte ytelsers metode.

Når ytelsene i en ordning endres, innregnes den andelen av endringen i ytelsene som ansatte har opparbeidet rettighet til umiddelbart i resultatregnskapet. Aktuarmessige gevinster og tap innregnes som opptjent egenkapital i øvrige resultatelementer i den perioden de oppstår, og vil ikke bli reklassifisert til resultatregnskapet på et senere tidspunkt.

Innskuddsordninger

Konsernets forpliktelser til å yte innskudd til innskuddsordninger innregnes som kostnader i resultatregnskapet når de ansatte har ytet tjenester som gir dem rett til innskuddene. Forskuddsbetalte innskudd innregnes som eiendel i den grad de kan tilbakebetales eller reduserer fremtidige betalinger.

Andre langsiktige ytelser

Konsernets forpliktelser vedrørende andre langsiktige ytelser er de fremtidige ytelsene den ansatte har opptjent for tjeneste i inneværende og tidligere perioder. Forpliktelsen neddiskonteres basert på samme prinsipper som for ytelsesordninger.

Langsiktige forpliktelser for ytelser til ansatte innregnet i balansen

NOK millioner	2023	2022
Forpliktelser for ytelsesordninger	(1 071)	(1 105)
Sluttvederlagsytelser og andre langsiktige ytelser til ansatte	(10)	(9)
Overskudd på fondsbasert ytelsesordning	494	372
Netto forpliktelse for langsiktige ytelser til ansatte	(587)	(743)

Kostnader ved langsiktige forpliktelser for ytelser til ansatte innregnet i resultatregnskapet

NOK millioner	2023	2022
Ytelsesordninger	(47)	(39)
Innskuddsordninger	(82)	(72)
Sluttvederlagsytelser og andre langsiktige ytelser til ansatte	(13)	(10)
Netto kostnader innregnet i resultatregnskapet	(142)	(122)

Ytelsesordninger, beskrevet

Yara International ASA sponser Yara Pensjonskasse, en fondsbasert pensjonsordning som også dekker ansatte i datterselskapet Yara Norge AS. Ytelsene er avhengig av antall års tjeneste og den ansattes sluttlønn. Fastsettelse av nødvendig årlig bidrag til Yara Pensjonskasse fra hvert av de deltakende foretakene er definert i pensjonskassens vedtekter og er basert på aktuarberegninger. Fordelingen av pensjonskostnader til de deltakende foretakene er basert på de samme beregningene. 31. desember 2023 var det 0 aktive medlemmer og 126 pensjonister i den fondsbaserte ytelsesordningen. I tillegg

har 357 nåværende og tidligere ansatte i Yara International ASA fått fripoliser i pensjonskassen.

Yara International ASA deltar i en flerforetaksordning (AFP – avtalefestet pensjon) som gir de fleste ansatte mulighet til å gå av med pensjon fra 62 år. Deltakende foretak må betale en årlig premie for hver av sine aktive medlemmer. Siden det ikke foreligger nødvendig informasjon for å innregne denne ordningen som en ytelsesordning, er ordningen i stedet innregnet som om den var en innskuddsordning. Forpliktelsen for ytelsesordninger omfatter imidlertid den beregnede forpliktelsen til å

betale en prosentandel av utbetalte ytelser til de medlemmene som har valgt å gå av med førtidspensjon under denne ordningen. I tillegg er det innregnet en forpliktelse for den gavepensjon som Yara International ASA yter til de medlemmene som velger å gå av med AFP.

Norske ansatte på avdelingsledernivå eller høyere er medlemmer av en ikke-fondsbasert førtidspensjonsordning. Ordningen dekker perioden fra fylte 65 år til 67 år med en ytelse tilsvarende 65 % av sluttlønnen. Fra 2006 har opptjening av pensjon i denne ordningen vært begrenset til en lønn på 12 G (dvs. 12 ganger folketrygdens grunnbeløp, som fra 1. mai 2023 var 118 620 NOK).

Med virkning fra 1. januar 2015 gjennomførte Yara International ASA endringer i sine førtidspensjonsordninger, både AFP gavepensjon og ordningen for førtidspensjon fra 65 til 67 år for stillingsnivå som avdelingsleder eller høyere. Alle ansatte under 50 år ble overført til ny innskuddsordning med forhøyede innskuddsrester sammenlignet med den ordinære innskuddsbaserte ordningen. I tillegg var det kompensasjonsskudd for enkelte ansatte. Ansatte fra 50 år beholdt sine rettigheter i de opprinnelige ordningene, men kunne i stedet velge å gå over til de nye innskuddsordningene. Siden kompensasjonsordningene er ikke-fondsbaserte og Yara International ASA beholdt investeringsrisiko, er de innregnet som ytelsesordninger.

Alle norske ansatte med lønn over 12 G 3. desember 2015 er medlemmer av en ikke-fondsbasert ordning som krever at Yara International ASA bidrar for aktive medlemmer med et beløp tilsvarende 25 % av pensjonsgivende inntekt over 12 G for hvert år i tjeneste, med tillegg av årlig avkastning på akkumulert saldo. Ordningen ble stengt for nye medlemmer fra 3. desember 2015. Siden ordningen ikke er fondsbasert og Yara International ASA beholder investeringsrisiko, er ordningen en del av forpliktelsen for ytelsesplaner.

Verdsettelse av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser

Ytelsesordningene er verdsatt 31. desember ved hjelp av oppdaterte økonomiske og demografiske forutsetninger og tar hensyn til relevante økonomiske faktorer i Norge.

Ledelsen i Yara International ASA har kommet til at det foreligger et tilstrekkelig rotfestet marked for selskapsobligasjoner av høy kvalitet i Norge. Det er derfor benyttet som referanse for å fastsette diskonteringsrenten. Aktuaren har benyttet normale forutsetninger for demografiske faktorer og avgang ved verdsettelse av forpliktelsen. Forventet fremtidig dødelighet er basert på tilgjengelig statistikk og dødelighetstabeller. Aktuaren har benyttet dødelighetstabellen K2013BE. I henhold til K2013BE vil en 45 år gammel ansatt forventes å leve 25,1 år etter å ha nådd pensjonsalderen ved 65 år, mens en ansatt som går av med pensjon ved fylte 65 år i dag, vil forventes å leve 23,5 år.

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn ved verdsettelse av forpliktelsene (i %):

I prosent	2023	2022
Diskonteringsrente	3,30	3,20
Forventet lønnsregulering	3,35	3,35
Forventet fremtidig pensjonsregulering	2,70	3,25

Aktuarberegning ga følgende resultat:

NOK millioner	2023	2022
Nåverdi av ikke-fondsbaserte forpliktelser	(939)	(969)
Nåverdi av helt eller delvis fondsbaserte forpliktelser	(790)	(815)
Sum nåverdi av forpliktelser	(1 728)	(1 784)
Virkelig verdi av pensjonsmidler	1 284	1 187
Arbeidsgiveravgift	(132)	(137)
Sum innregnet forpliktelse for ytelsesordninger	(577)	(733)

Forpliktelsesenes durasjon ved årsslutt:

Forpliktelsesenes durasjon (i år)	2023
Fondsbasert ordning	12
Ikke-fondsbaserte ordninger	8

Pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet

Forutsetningene som ble benyttet ved verdsettelse av de ytelsesbaserte forpliktelsene 31. desember, er benyttet i det påfølgende året for å fastsette netto pensjonskostnad. Diskonteringsrenten er benyttet for å beregne renteinntekten fra pensjonsmidlene.

Følgende poster er innregnet i resultatregnskapet:

NOK millioner	2023	2022
Årets pensjonsopptjening	(20)	(23)
Administrasjonskostnader	(2)	(2)
Arbeidsgiveravgift	(7)	(6)
Lønn og lønnsavhengige kostnader	(29)	(31)
Rentekostnad for forpliktelsen	(56)	(32)
Renteinntekt fra pensjonsmidlene	37	23
Rentekostnader og andre finansielle poster	(18)	(8)
Sum kostnad innregnet i resultatregnskapet	(47)	(39)

Sensitivitet i forutsetninger

Måling av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader krever bruk av en rekke forutsetninger og estimater. Tabellen nedenfor viser de vesentligste finansielle forutsetningenes sensitivitet for den ytelsesbaserte forpliktelsen ved å vise resultatet som ville følge av en økning eller reduksjon i en av de benyttede forutsetningene (alle andre forutsetninger holdes konstant).

NOK millioner	2023	2022
Faktisk beregnede verdier	(1 728)	(1 784)
Diskonteringsrente +0,5 %	(1 644)	(1 692)
Diskonteringsrente -0,5 %	(1 821)	(1 885)
Forventet lønnsregulering +0,5 %	(1 740)	(1 794)
Forventet lønnsregulering -0,5 %	(1 717)	(1 774)
Forventet pensjonsregulering +0,5 %	(1 807)	(1 873)
Forventet pensjonsregulering -0,5 %	(1 656)	(1 701)
Forventet levetid +1 år	(1 791)	(1 846)
Forventet levetid -1 år	(1 671)	(1 723)

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser

NOK millioner	2023	2022
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser 1. januar	(1 784)	(1 700)
Årets pensjonsopptjening	(20)	(23)
Rentekostnad for forpliktelsen	(56)	(32)
Estimatavvik	(10)	(17)
Virkning av endring i finansielle forutsetninger	61	(89)
Utbetalte ytelser	80	74
Overføring av forpliktelse (inn)/ut ¹⁾	-	3
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser 31. desember	(1 728)	(1 784)

¹⁾ Dette er en forpliktelse for to ansatte som nå er ansatt i Yara Clean Ammonia Norge AS.

Endring i pensjonsmidler

NOK millioner	2023	2022
Virkelig verdi av pensjonsmidler 1. januar	1 187	1 238
Renteinntekt fra pensjonsmidlene	37	23
Administrasjonskostnader	(2)	(2)
Avkastning på pensjonsmidler (ekskl. beregnede renteinntekter)	90	(45)
Bidrag fra arbeidsgiver	8	8
Utbetalte ytelser	(37)	(35)
Virkelig verdi av pensjonsmidler 31. desember	1 284	1 187

Yara Pensjonskasse er et selvstendig rettssubjekt med eget styre. Det er styrets ansvar å fastsette investeringsstrategi og kontrollere forvaltningen av pensjonsmidlene og pensjonskassens finansieringsgrad. Ved behov vil Yara International ASA måtte øke pensjonskassens kapitalbuffer.

Yara International ASAs ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser er i sin natur eksponert for inflasjonsrisiko, renterisiko, uførerisiko og levetidsrisiko. Pensjonskassens investeringsstrategi sikrer at investeringene er diversifisert for å holde markedsrisikoen på ønsket nivå. Pensjonskassens styre prøver å oppnå et tilfredsstillende risiko- og avkastningsnivå som svarer til de forventede fremtidige pensjonsutbetalingenes forfallsprofil.

Ved årets slutt var pensjonsmidlene investert som følger:

NOK millioner, unntatt prosenter	2023	2023	2022	2022
Kontanter og bankinnskudd	41	3,19 %	13	1,10 %
Aksjer	497	38,71 %	451	37,99 %
Andre egenkapitalinstrumenter	176	13,71 %	169	14,24 %
Investment grade-obligasjoner	550	42,83 %	532	44,82 %
Eiendom	20	1,56 %	23	1,94 %
Sum pensjonsmidler	1 284	100 %	1 187	100 %

Yara Pensjonskasse har ingen investeringer som ikke har en notert markedspris i et aktivt marked. Den har heller ingen finansielle instrumenter utstedt av andre konsernselskap.

Det er forventet at Yara International ASA betaler NOK 47 millioner i bidrag til ytelsesordningene i 2024. Beløpet omfatter premier som skal betales til Yara Pensjonskasse, og alle ytelser som skal betales for ikke-fondbaserte ordninger.

Ved årets slutt var pensjonsmidlene investert som følger:

NOK millioner	2023	2022
Akkumulert beløp før skatt innregnet direkte i opptjent kapital 1. januar	(377)	(222)
Aktuarmessig gevinst/(tap) for forpliktelse for ytelsesordninger	51	(106)
Aktuarmessig gevinst/(tap) for pensjonsmidler til ytelsesordninger	90	(45)
Arbeidsgiveravgift på aktuarmessig gevinst/(tap) innregnet direkte i opptjent egenkapital	5	(4)
Akkumulert beløp før skatt innregnet direkte i opptjent egenkapital 31. desember	(231)	(377)
Utsatt skattefordel knyttet til aktuarmessig gevinst/(tap) innregnet direkte i opptjent egenkapital	51	83
Akkumulert beløp etter skatt innregnet direkte i opptjent egenkapital 31. desember	(180)	(294)

2 Opplysninger om godtgjørelser m.v.

Styrelederens og styremedlemmenes godtgjørelse og direkte aksjeinnehav fremgår av «Yara Executive Remuneration Report 2023». Hele rapporten finnes på www.yara.com, avsnittet Annual report.

Konsernsjefens og ledelsens godtgjørelse, aksjeinnehav og langsiktige insentivordning fremgår av «Yara Executive Remuneration Report 2023».

Partnere og ansatte i Deloitte AS, Yaras uavhengige revisor, eier ingen aksjer i Yara International ASA eller datterselskaper. Konsernets honorarer til eksterne revisorer fremgår av konsernregnskapet note 8.3 Honorar til eksterne revisorer. Tabellen nedenfor viser samlet honorar for revisjon og andre tjenester utført av oppnevnt revisor for Yara International ASA.

NOK millioner	Revisjons-honorarer	Attestasjons-tjenester	Andre ikke-revisjonsrelaterte tjenester	Sum
2023				
Deloitte i Norge	(10)	(2)	(1)	(13)
Deloitte utenfor Norge	-	(6)	-	(6)
Sum	(10)	(8)	(1)	(19)
2022				
Deloitte i Norge	(7)	(4)	-	(11)
Deloitte utenfor Norge	-	(3)	-	(3)
Sum	(7)	(7)	-	(14)

Det var 714 ansatte i Yara International ASA 31. desember 2023 (2022: 677).

NOK millioner	2023	2022
Lønn og lønnsavhengige kostnader		
Lønn	(1 091)	(997)
Arbeidsgiveravgift	(173)	(139)
Netto periodiserte pensjonskostnader	(123)	(113)
Sum	(1 387)	(1 250)

Yara videreførte tilbudet til alle ansatte i Norge om å delta i en aksjekjøpsordning i 2023. Alle fast ansatte i Norge har fått tilbud om å kjøpe Yara-aksjer til markedspris, og konsernet tilbyr de ansatte et rentefritt lån med 12 månedlige avdrag for dette formål. For å håndtere denne ordningen på en effektiv måte har Yara opprettet en egen stiftelse for ansattes aksjer i Yara. Stiftelsen har i løpet av 2023 kjøpt 44 000 Yara-aksjer og solgt 43 955 Yara-aksjer til 624 ansatte, hvorav 35 ansatte kjøpte 20 aksjer hver, 123 ansatte kjøpt 41 aksjer hver, og 466 ansatte kjøpte 82 aksjer hver. 31. desember 2023 eier stiftelsen 665 Yara-aksjer.

3 Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

2023

NOK millioner, unntatt prosenter og år	Immaterielle eiendeler ¹⁾	Varige driftsmidler ²⁾	Anlegg under oppføring	Sum
Anskaffelseskost				
Balanse 1. januar	1 474	171	144	1 790
Tilgang	79	26	72	176
Avgang	(3)	–	(8)	(12)
Overføringer	82	2	(84)	–
Balanse 31. desember	1 631	200	123	1 955
Avskrivninger, amortisering og nedskrivninger				
Balanse 1. januar	(1 171)	(105)	(45)	(1 321)
Avskrivninger, amortisering og nedskrivninger	(132)	(17)	–	(149)
Avgang	1	–	–	1
Balanse 31. desember	(1 302)	(122)	(45)	(1 469)
Balansført verdi				
Balanse 1. januar	303	67	99	469
Balanse 31. desember	329	78	78	486
Forventet levetid i år	3–5	4–50		
Avskrivningssats	20–35 %	2–25 %		

¹⁾ Immaterielle eiendeler består hovedsakelig av programvare.

²⁾ Varige driftsmidler for Yara International ASA består i hovedsak av bygninger og inventar. Ingen eiendeler var pantsatt som sikkerhet 31. desember 2023.

2022

NOK millioner, unntatt prosenter og år	Immaterielle eiendeler ¹⁾	Varige driftsmidler ²⁾	Anlegg under oppføring	Sum
Anskaffelseskost				
Balanse 1. januar	1 333	159	198	1 690
Tilgang	54	7	38	100
Overføringer	87	5	(92)	-
Balanse 31. desember	1 474	171	144	1 790
Avskrivninger, amortisering og nedskrivninger				
Balanse 1. januar	(1 026)	(89)	(45)	(1 160)
Avskrivninger, amortisering og nedskrivninger	(145)	(16)	-	(161)
Balanse 31. desember	(1 171)	(105)	(45)	(1 321)
Balanseført verdi				
Balanse 1. januar	307	70	153	531
Balanse 31. desember	303	67	99	469
Forventet levetid i år	3-5	4-50		
Avskrivningssats	20-35 %	2-25 %		

¹⁾ Immaterielle eiendeler består hovedsakelig av programvare.

²⁾ Varige driftsmidler for Yara International ASA består i hovedsak av bygninger og inventar. Ingen eiendeler var pantsatt som sikkerhet 31. desember 2022.

4 Spesifikasjon av poster i resultatregnskapet

Salg fordelt på geografiske områder¹⁾

NOK millioner	2023			2022		
	Ekstern	Andre Yara-foretak	Sum	Ekstern	Andre Yara-foretak	Sum
Norge	-	177	177	1	134	135
EU	-	3 301	3 284	20	2 751	2 770
Europa ekskl. EU	35	30	83	2	29	31
Afrika	-	31	31	-	25	25
Asia	-	120	120	-	86	86
Nord-Amerika	-	58	58	-	41	41
Latin-Amerika	-	211	211	-	199	199
Australia og New Zealand	2	23	24	-	20	20
Sum	37	3 951	3 988	22	3 285	3 307

¹⁾ Tallene er basert på kundens lokasjon.

Andre driftskostnader

NOK millioner	2023	2022
Salgs- og administrasjonskostnader	(2 661)	(2 217)
Leie- og leasingkostnader ¹⁾	(76)	(70)
Reisekostnader	(55)	(38)
Annet	(386)	(448)
Sum ²⁾	(3 179)	(2 773)
Hvorav forskningskostnader ³⁾	(617)	(605)

¹⁾ Kostnadene er hovedsakelig knyttet til kontorer og leasingavtaler for firmabiler.

²⁾ Hvorav NOK 1 391 millioner (2022: NOK 1 112 millioner) er knyttet til transaksjoner med nærstående parter.

³⁾ Yara har i løpet av de siste årene lagt vekt på å rette forsknings- og utviklingsressursene mot kommersiell virksomhet, både når det gjelder forbedring av prosesser og produkter og agronomisk rettede tiltak.

5 Finansinntekter og -kostnader

NOK millioner	Noter	2023	2022
Aksjeutbytte og konsernbidrag fra datterselskaper	13	15 607	15 956
Renteinntekter konsernselskaper	13	2 773	1 264
Andre renteinntekter		315	97
Rentekostnader konsernselskaper	13	(1 702)	(686)
Andre rentekostnader		(2 200)	(1 378)
Rentekostnad for forpliktelsen	1	(56)	(32)
Renteinntekt fra pensjonsmidlene	1	37	23
Gevinst/(tap) fra valutaomregning		(92)	(1 400)
Andre finansinntekter/(-kostnader)		24	(143)
Finansinntekter/(-kostnader), netto		14 707	13 701

6 Resultatskatt

Spesifikasjon av skattekostnad

NOK millioner	2023	2022
Betalbar skatt ¹⁾	(194)	(25)
Utsatt skatt innregnet i inneværende år	372	(137)
Sum skatteinntekt/(-kostnad)	178	(162)

¹⁾ Kildeskatt og korreksjon for tidligere år, se spesifikasjon i tabellen nedenfor.

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats

NOK millioner	2023	2022
Resultat før skatt	13 950	12 798
Nominell skattesats	22 %	22 %
Forventet skattekostnad basert på nominell skattesats	(3 069)	(2 816)
Skatteeffekt av følgende poster:		
Utbytte og mottatt konsernbidrag fra datterselskap, ingen skatteeffekt	3 433	2 761
Kildeskatt	(28)	(25)
Justering for tidligere år ¹⁾	(166)	-
Ikke-fradragsberettigede kostnader	(22)	(69)
Annet	30	(14)
Sum skatteinntekt/(-kostnad)	178	(162)
Effektiv skattesats	1 %	(1 %)

¹⁾ Se avsnittet «Kontroll av Internprising i Yara International ASA».

Spesifikasjon av utsatt skattefordel/(-gjeld)

NOK millioner	Balanse 1. januar	Inntektsført	Innregnet til egenkapital	Balanse 31. desember
Anleggsmidler og langsiktige forpliktelser				
Immaterielle eiendeler	15	(6)	-	9
Varige driftsmidler	7	-	-	7
Pensjonsforpliktelser	200	(2)	(32)	166
Andre anleggsmidler	(1 299)	(577)	-	(1 876)
Andre langsiktige forpliktelser og periodiseringer	941	176	-	1 117
Sum	(135)	(409)	(32)	(576)
Omløpsmidler og kortsiktige forpliktelser				
Periodiserte kostnader	(197)	219	-	21
Sum	(197)	219	-	21
Fremførbare underskudd	1 159	562	-	1 721
Netto utsatt skattefordel/(-gjeld)	827	372	(32)	1 167

Det fremførbare underskuddet forventes å bli utlignet mot fremtidige skattepliktige renteinntekter fra konsernets finansiering og mot skattepliktige konsernbidrag fra Yaras driftsselskaper i Norge.

Kontroll av internprising i Yara International ASA

25. oktober 2023 meldte Yara at selskapet hadde mottatt et utkast til ny skattevurdering fra norske skattemyndigheter i forbindelse med en kontroll av internprising for årene 2015, 2016 og 2017. Yara holder på å forberede sitt svar. Norske skattemyndigheters standpunkt er å øke Yara International ASAs skatteresultater med i alt cirka NOK 7,3 milliarder for årene 2015–2017.

Det ville økt skattekostnaden med anslagsvis NOK 1,7 milliarder. Hvis de samme prinsippene ble anvendt på årene til og med 2023, ville samlet skattekostnad øke med ytterligere NOK 2,5 milliarder. Selv om Yara er uenig med utkastet til ny vurdering og fortsatt anser sin internprising for å være i tråd med gjeldende skattelovgivning, er det klart at internprising er et komplekst skatteområde som innebærer et visst skjønn. Ved beregning av den tilknyttede avsetningen i regnskapet har Yara gjenspeilt usikkerheten ved sannsynlighetsvekting av beløp i en rekke scenarier. Samlet avsetning i forbindelse med kontrollen av internprising er NOK 180 millioner 31. desember 2023, og dette beløpet omfatter alle år fra 2015 til 2023.

Pilar 2

Yara-konsernet er omfattet av OECDs pilar 2-modellregler. Pilar 2-lovgivningen er gjennomført i Norge, hvor Yara-konsernets morselskap, Yara International ASA, hører hjemme. Pilar 2-lovgivningen vil ha effekt for Yara-konsernet fra regnskapsåret 2024.

Siden pilar 2-lovgivningen ikke var trådt i kraft på rapporteringstidspunktet (31. desember 2023), har ikke Yara-konsernet noen relatert eksponering for betalbar skatt. For 2023 anvendte konsernet unntaket i pilar 2 fra innregnings- og opplysningskravet vedrørende utsatt skattefordel og -gjeld knyttet til resultatskatt, jf. endringene i IAS 12 utstedt i mai 2023.

For 2024 vurderer Yara-konsernet om det i en overgangsfase skal velge å anvende «safe harbor»-reglene for land-for-land-rapportering (CbCR) som OECD godkjente 15. desember 2022, og som er gjennomført i den norske pilar 2-lovgivningen. Disse «safe harbor»-reglene vil forenkle etterlevelsprosessen for Yara-konsernet ved å utelukke noen kvalifiserende land fra pilar 2-beregningen i en overgangsfase, dvs. for regnskapsårene 2024, 2025 og 2026. Det vil ikke komme ekstra skatteforpliktelser fra disse kvalifiserende land i overgangsperioden.

På grunnlag av foreløpige CbCR-tall for 2023 forventes det at Yara-foretak i fem land (Ungarn, Peru, Polen, Singapore og Tanzania) ikke vil kvalifisere for noen av de midlertidige «safe harbor»-reglene for CbCR. Yara-konsernet blir derfor nødt til å foreta en beregning av fullt justert GloBE-Inntekt og betale en ekstra skatt for disse landene.

Forutsatt at pilar 2-reglene var blitt gjennomført med virkning for inntektsåret 2023, anslår vi at den samlede ekstra skatteforpliktelsen for Yara-konsernet for de fem ovennevnte landene ikke ville ha overskredet USD 10 millioner for inntektsåret 2023.

7 Aksjer i datterselskaper

Foretaksnavn	Eierandel ¹⁾	Eierandel eid av annet konsernselskap	Forretnings- kontor	Funksjonell valuta	Sum egenkapital i selskapet 2023 funksjonell valuta millioner	Årsresultat 2023 i funksjonell valuta millioner	Bokført verdi 2023 NOK millioner	Bokført verdi 2022 NOK millioner
Datterselskaper eid av Yara International ASA								
Fertilizer Holdings AS	100 %	–	Norge	NOK	20 302	17 244	16 108	16 108
Yara Clean Ammonia AS	100 %	–	Norge	USD	951	2	9 757	9 757
Yara Norge AS	100 %	–	Norge	NOK	1 349	(431)	1 303	1 303
Yara Asia Pte. Ltd.	100 %	–	Singapore	USD	847	93	1 114	1 114
Yara Colombia S.A.	70 %	29 %	Colombia	COP	1 064 533	141 485	763	763
Yara North America Inc.	100 %	–	USA	USD	859	26	363	363
Yara Guatemala S.A.	100 %	–	Guatemala	GTQ	183	44	24	24
Yara Lietuva, UAB	100 %	–	Litauen	EUR	3	2	23	23
Yara International Employment Co. AG	100 %	–	Sveits	EUR	2	–	1	1
Sum							29 457	29 457

¹⁾ Eierandel er lik stemmeandel. Flere av ovennevnte selskaper eier også aksjer i andre selskaper som beskrevet i deres årsrapporter. Mer informasjon finnes også i konsernregnskapet note 8.4 Konsernets sammensetning.

8 Spesifikasjon av andre balanseposter

NOK millioner	Noter	2023	2022
Andre anleggsmidler			
Overskudd på fondsbaserte ytelsesordninger	1	494	372
Langsiktig derivativt sikringsinstrument ved virkelig verdi		155	-
Rentebytteavtale utpekt som sikringsinstrument (ekstern)		-	14
Annet		19	28
Sum		668	414
Varebeholdning			
Ferdigvarer		20	20
Råvarer		27	15
Sum		48	35
Andre langsiktige forpliktelser			
Langsiktige sikringsinstrumenter til virkelig verdi		131	216
Langsiktig finansielle derivater		689	1 029
Sum		820	1 245
Banklån og annen rentebærende gjeld			
Rentebærende lån fra tilknyttede selskaper og felleskontrollerte ordninger	13	1 583	1 510
Kassekreditt		28	141
Sum		1 611	1 651

9 Garantiansvar

NOK millioner	2023	2022
Garantier o.l. i konsernet (ikke balanseført)		
Garantier for gjeld i datterselskaper	10 603	8 817
Kommersielle garantier	21 193	20 482
Sum	31 796	29 299

Yara International ASA har som ledd i den løpende driften av selskapet gitt forskjellige former for garantier, herunder oppfyllellesgarantier og forskjellige betalings- eller lånegarantier. Mer informasjon om garantiansvar finnes i konsernregnskapet note 5.8 Pantstillelser og garantiansvar.

10 Finansielle risikoer og sikringsbokføring

Finansielle risikoer i Yara og bruk av derivater er beskrevet i konsernregnskapet note 6.1 Finansiell risikostyring.

Likviditet og finansieringsrisiko

Yara International ASA håndterer likviditetsrisiko ved å ha tilstrekkelige reserver og ubenyttede bankfasiliteter og ved kontinuerlig å overvåke budsjetterte og faktiske kontantstrømmer. Langsiktige konserninterne fordringer er knyttet til finansiering av datterselskaper og har en forfallsstruktur som tilsvarer den eksterne gjeldens forfallsstruktur (se note 12 Rentebærende gjeld). Kortsiktige konserninterne fordringer og forpliktelser vil i stor grad variere med sesongvariasjoner i gjødselmarkedene. Selskapet har ubenyttede bankfasiliteter for å møte uforutsette hendelser.

Yara International ASA har følgende derivater utestående pr. 31. desember:

NOK millioner	2023	2022
Virkelig verdi av derivater		
Valutaterminkontrakter (eksterne)	(442)	(26)
Valutaterminkontrakter (internt i konsernet)	434	999
Kombinerte rente- og valutabyttekontrakter (eksterne)	(689)	(1 016)
Rentebytteavtaler utpekt som sikringsinstrument (eksterne)	24	(216)
Balanse 31. desember	(674)	(258)
Derivater presentert i balansen		
Anleggsmidler	155	14
Omløpsmidler	480	1 040
Langsiktige forpliktelser	(820)	(1 245)
Kortsiktige forpliktelser	(488)	(67)
Balanse 31. desember	(674)	(258)

Valutaterminkontrakter

Yara har forpliktelser knyttet til følgende utestående valutaterminkontrakter:

NOK millioner	2023	2022
Valutaterminkontrakter (eksterne), nominelt beløp	3 571	7 753
Valutaterminkontrakter (internt i konsernet), nominelt beløp	4 179	10 681

Alle utestående eksterne valutaterminkontrakter 31. desember 2023 har forfall i 2024. Eksterne kjøpsposisjoner er hovedsakelig i amerikanske dollar mot norske kroner eller brasilianske real. Eksterne salgsposisjoner er i forskjellige operasjonelle valutaer mot norske kroner.

Kredittrisiko

Eksponeringen for kredittrisiko tilsvarer balanseført verdi for hver klasse av finansielle eiendeler, herunder finansielle derivativer, som er innregnet i balansen.

Sikringsbokføring

Sikring av virkelig verdi

I desember 2014 utpekte Yara en portefølje av langsiktige NOK-rentebytteavtaler som sikringsinstrumenter. Den sikrede risikoen er endringen i virkelig verdi som følge av endring i NIBOR-rente på NOK 600 millioner i obligasjonsgjeld med fast rente fra 2014.

I desember 2017 utpekte Yara en portefølje av langsiktige NOK-rentebytteavtaler som sikringsinstrumenter. Den sikrede restrisikoen er endringen i virkelig verdi som følge av endring i NIBOR-rente på NOK 1 000 millioner i obligasjonsgjeld med fast rente fra 2017.

I november 2021 utpekte Yara en langsiktig NOK-rentebytteavtale som sikringsinstrument. Den sikrede risikoen er endringen i virkelig verdi som følge av endring i NIBOR-rente på NOK 1 000 millioner i obligasjonsgjeld med fast rente fra 2021.

I november 2022 utpekte Yara en langsiktig USD-rentebytteavtale som sikringsinstrument. Den sikrede risikoen er endringen i virkelig verdi som følge av endring i SOFR-rente på USD 600 millioner i obligasjonsgjeld med fast rente fra 2022.

Etter førstegangsinnregning måler Yara rentebærende lån til amortisert kost. Utpekelsen av rentebytteavtaler som sikringsinstrumenter samt bruk av sikringsbokføring gjør det imidlertid mulig for Yara å ta med virkelig verdi av renteendringer i obligasjonenes balanseførte verdi. Den tilhørende justeringen i resultatregnskapet utligner effekten av de innregnede rentebytteavtalene og medfører mindre volatilitet i årsresultatet.

Siden nøkkelparametere i sikringsinstrumentene (rentegrunnlag, opptakstidspunkt og forfallsdatoer) er identiske med sikringsobjektene, er det ikke identifisert noen ineffektivitet.

Kontantstrømsikringer

Yara hadde ingen aktiv sikring av kontantstrømmer ved årsslutt 2023 eller 2022. Yara har tidligere benyttet derivater for å sikre kontantstrømmer i planlagte transaksjoner. Det kan også bli gjort i fremtiden.

Virkning på oppstilling av finansiell stilling i 2023

NOK millioner	Valuta	Rentesikring	Beløp i valuta	Bokført verdi av sikringsobjektet ¹⁾		Akkumulert sikringsjustering på sikringsobjektet inkludert i balanseført verdi av sikringsobjektet		Regnskapslinje i balansen hvor sikringsobjektet er inkludert	Regnskapslinje i balansen hvor sikringsinstrumentet er inkludert	Verdiendring av sikringsobjekt benyttet for beregning av sikringens ineffektivitet ²⁾	Verdiendring av sikringsinstrument ²⁾
				Eiendeler	Forpliktelse	Eiendeler	Forpliktelse				
Sikring av virkelig verdi											
Renterisiko											
- Fast rente, NOK-obligasjoner (2014)	NOK	3M NIBOR	600	-	584	16	-	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelse	(3)	3
- Fast rente, NOK-obligasjoner (2017)	NOK	3M NIBOR	2 000	-	1 897	102	-	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelse	(13)	13
- Fast rente, NOK-obligasjoner (2021)	NOK	3M NIBOR	1 000	-	940	59	-	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelse	(1)	1
- Fast rente, USD-obligasjoner (2022)	USD	SOFR	6 109	-	6 230	-	155	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelse	(176)	176

¹⁾ De utpekte nominelle beløpene for sikringsinstrumentene tilsvarer de nominelle beløpene for sikringsobjektene.

²⁾ Alle beløp er rapportert før skatt.

Det er ingen gjenstående balanser for noen av sikringskategoriene fra sikringsforhold hvor sikringsbokføring ikke lenger er benyttet.

Virkning på oppstilling av finansiell stilling i 2022

NOK millioner	Valuta	Rentesikring	Beløp i valuta	Bokført verdi av sikringsobjektet ¹⁾		Akkumulert sikringsjustering på sikringsobjektet inkludert i balanseført verdi av sikringsobjektet		Regnskapslinje i balansen hvor sikringsobjektet er inkludert	Regnskapslinje i balansen hvor sikringsinstrumentet er inkludert	Verdiendring av sikringsobjekt benyttet for beregning av sikringens ineffektivitet ²⁾	Verdiendring av sikringsinstrument ²⁾
				Eiendeler	Forpliktelse	Eiendeler	Forpliktelse				
Sikring av virkelig verdi											
Renterisiko											
- Fast rente, NOK-obligasjoner (2014)	NOK	3M NIBOR	579	-	580	19	-	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelse	21	(21)
- Fast rente, NOK-obligasjoner (2017)	NOK	3M NIBOR	1 930	-	1 884	115	-	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelse	99	(99)
- Fast rente, NOK-obligasjoner (2021)	NOK	3M NIBOR	965	-	938	60	-	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelse	57	(57)
- Fast rente, USD-obligasjoner (2022)	USD	SOFR	5 894	-	5 839	22	-	Langsiktig rentebærende gjeld	Andre langsiktige forpliktelse	22	(2)

¹⁾ De utpekte nominelle beløpene for sikringsinstrumentene tilsvarer de nominelle beløpene for sikringsobjektene.

²⁾ Alle beløp er rapportert før skatt.

Det er ingen gjenstående balanser for noen av sikringskategoriene fra sikringsforhold hvor sikringsbokføring ikke lenger er benyttet.

11 Antall aksjer, aksjeeiere, egenkapitalavstemming m.v.

Yara International ASA ble stiftet 10. november 2003. Selskapet ble stiftet med en aksjekapital på 108 610 470 kroner fordelt på 63 888 512 aksjer pålydende NOK 1,70. 31. desember 2023 hadde selskapet en aksjekapital på 433 033 566 fordelt på 254 725 627 ordinære aksjer pålydende NOK 1,70.

Yara har ingen egne aksjer 31. desember 2023. Mer informasjon finnes i konsernregnskapet note 5.1 Egenkapital.

Følgende aksjonærer har 1 % eller mer av de i alt 254 725 627 utstedte aksjene 31. desember 2023 ifølge opplysninger fra Verdipapirsentralen.

Navn	Antall aksjer	Andel (%)
Nærings- og fiskeridepartementet	92 239 891	36,21 %
Statens pensjonsfond	16 750 126	6,58 %
State Street Bank ¹⁾	8 801 959	3,46 %
State Street Bank ¹⁾	5 208 195	2,04 %
Clearstream Banking ¹⁾	3 900 821	1,53 %
JPMorgan Chase Bank ¹⁾	3 422 367	1,34 %

¹⁾ Forvalterkontoer.

Egenkapital

NOK millioner	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Balanse 31. desember 2021	550	15 139	15 689
Årsresultat	–	12 636	12 636
Avsatt utbytte	–	(14 010)	(14 010)
Aktuarmessig gevinst/(tap) ¹⁾	–	(121)	(121)
Ytterligere utbytte til foreslått utbytte for 2022 ²⁾	–	(2 547)	(2 547)
Justering av foreslått utbytte tidligere år	–	3	3
Korreksjon tidligere år	–	(2)	(2)
Balanse 31. desember 2022	550	11 097	11 648
Årsresultat	–	14 128	14 128
Avsatt utbytte	–	(1 274)	(1 274)
Aktuarmessig gevinst/(tap) ¹⁾	–	114	114
Justering av foreslått utbytte tidligere år	–	3	3
Balanse 31. desember 2023	550	24 068	24 619

¹⁾ Yara International ASA har besluttet å bruke muligheten i NRS 6A til å implementere IAS19. Mer informasjon finnes i Grunnlag for utarbeidelse.

²⁾ Ytterligere utbytte som godkjent ved ekstraordinær generalforsamling 6. desember 2022, NOK 10 pr. aksje.

12 Rentebærende gjeld

NOK millioner, unntatt prosenter og beløp i valuta	Forfall	Vektet gjennomsnittrente ¹⁾	31. desember 2023		31. desember 2022	
			Beløp i valuta	Bokført verdi ²⁾	Beløp i valuta	Bokført verdi ²⁾
Usikrede obligasjonslån i NOK (kupongrente 3,000 %)	2024	3,00 %	600	584	600	580
Usikrede obligasjonslån i NOK (kupongrente 2,450 %)	2024	2,50 %	1 000	970	1 000	960
Usikrede obligasjonslån i USD (kupongrente 3,800 %)	2026	3,90 %	5 091	5 088	4 912	4 906
Usikrede obligasjonslån i NOK (kupongrente 2,410 %)	2026	2,50 %	1 000	940	1 000	938
Usikrede obligasjonslån i NOK (kupongrente NIBOR + 0,640 %)	2026	4,10 %	1 150	1 149	1 150	1 148
Usikrede obligasjonslån i NOK (kupongrente 2,900 %)	2027	2,90 %	1 000	927	1 000	924
Usikrede obligasjonslån i USD (kupongrente 4,750 %)	2028	4,80 %	10 181	10 168	9 824	9 806
Usikrede obligasjonslån i USD (kupongrente 3,150 %)	2 030	3,20 %	7 636	7 614	7 368	7 342
Usikrede obligasjonslån i USD (kupongrente 7,378 %)	2 032	7,50 %	6 109	6 230	5 894	5 839
Usikrede banklån i USD		5,60 %	2 383	2 383	2 674	2 674
Utestående rentebærende gjeld				36 053		35 116
Fradrag for: kortsiktig andel				(3 393)		(300)
Sum				32 659		34 817

¹⁾ Vektet gjennomsnittrente beregnet eksklusive effekt av rentebytteavtaler.

²⁾ Balanseførte verdier omfatter underkurs, transaksjonskostnader og effekt av rentebytteavtaler.

31. desember 2023 er virkelig verdi av den langsiktige gjelden, herunder den kortsiktige andelen, NOK 35 105 millioner, og balanseført verdi er NOK 35 116 millioner. Mer informasjon om langsiktig gjeld finnes i konsernregnskapet note 5.3 Rentebærende gjeld og note 6.1 Finansiell risikostyring.

Kontraktsmessige avdrag på langsiktig gjeld

NOK millioner	Obligasjonslån	Banklån	Annen langsiktig gjeld	Samlet ¹⁾
2024	1 554	1 839	–	3 393
2025	–	311	–	311
2026	7 177	233	–	7 410
2027	927	–	–	927
2028	10 168	–	–	10 168
Deretter	13 844	–	–	13 844
Sum	33 670	2 383	–	36 053

¹⁾ Inkludert kortsiktig andel.

13 Transaksjoner med nærstående parter

Transaksjoner med nærstående parter er i hovedsak knyttet til konsernets finansfunksjon og levering av konserninterne tjenester fra ansatte i Yara International ASA.

NOK millioner	Noter	2023	2022
Resultatregnskap			
Yara Belgium S.A./N.V.		2 611	2 220
Yara Norge AS		136	110
Yara Brasil Fertilizantes S.A.		124	127
Yara Suomi Oy		113	88
Yara Sluiskil B.V.		111	91
Annet		855	648
Interne inntekter	4	3 951	3 285
Yara GmbH & Co. KG		(413)	(334)
Yara Asia Pte Ltd.		(295)	(244)
Yara Belgium S.A./N.V.		(134)	(155)
Yara Brasil Fertilizantes S.A.		(78)	(51)
Yara UK Ltd.		(45)	(43)
Yara Digital Farming India Pvt. Ltd.		(62)	(13)
Yara Sluiskil B.V.		(49)	(35)
Annet		(314)	(237)
Andre driftskostnader	4	(1 391)	(1 112)
Fertilizer Holdings AS		15 000	8 629
Yara Asia Pte Ltd.		522	3 748
Yara Guatemala S.A.		86	58
Yara Norge AS		-	2 600
Yara AS		-	800
Annet		-	121
Aksjeutbytte og konsernbidrag fra datterselskaper	5	15 607	15 956

NOK millioner	Noter	2023	2022
Yara Holding Netherlands B.V.		896	271
Yara Norge AS		497	193
Yara Suomi Oy		261	59
Yara Sluiskil B.V.		220	68
Yara Investments Germany SE		169	37
Yara AS		130	324
Yara Investment GmbH		86	29
Yara France SAS		77	23
Yara Brunsbüttel GmbH		64	16
Annet		373	244
Renteinntekter konsernselskaper	5	2 773	1 264
Fertilizer Holdings AS		(407)	(7)
Yara North America Inc.		(174)	(68)
Yara AS		(173)	(314)
Yara Canada Holding Inc.		(118)	(69)
Yara Nederland B.V.		(90)	(20)
Yara Asia Pte Ltd.		(86)	(35)
Yara Pilbara Fertilisers Pty Ltd.		(81)	(31)
Yara GmbH & Co. KG		(81)	(11)
Annet		(492)	(132)
Rentekostnader konsernselskaper	5	(1 702)	(686)

NOK millioner	Noter	2023	2022
Anleggsmidler			
Yara Holding Netherlands B.V.		16 356	15 414
Yara Norge AS		6 478	3 623
Yara Sluiskil B.V.		5 600	5 403
Yara Suomi Oy		5 148	4 799
Yara Investments Germany SE		3 539	3 299
Yara Investment GmbH		1 883	1 755
Yara AB		1 678	1 566
Yara France SAS		1 577	1 470
Annet		4 786	3 733
Konserninterne fordringer		47 045	41 063
Omløpsmidler			
Fertilizer Holdings AS		15 000	8 233
Yara Norge AS		2 438	3 122
Yara Clean Ammonia AS		1 205	2 164
Yara Italia S.p.A.		735	605
Yara Belgium S.A./N.V.		576	62
Yara AS		–	800
Annet		2 940	2 990
Konserninterne fordringer		22 895	17 975
Yara Pensjonskasse		5	1
Stiftelsen for ansattes aksjer i Yara		12	12
Andre fordringer fra nærstående parter ¹⁾		17	13

NOK millioner	Noter	2023	2022
Kortsiktige forpliktelser			
Fertilizer Holdings AS		(15 880)	–
Yara North America Inc.		(3 132)	(5 007)
Yara Asia Pte Ltd.		(2 533)	(1 549)
Yara GmbH & Co. KG		(2 435)	(2 511)
Yara Canada Holding Inc.		(1 800)	(1 882)
Yara Insurance DAC		(1 753)	(1 488)
Yara Nederland B.V.		(1 476)	(7 086)
Yara Tertre S.A.		(1 025)	(1 602)
Yara Pilbara Fertilisers Pty Ltd.		(739)	(2 821)
Yara Switzerland Ltd.		(650)	(1 798)
Annet		(7 689)	(6 293)
Konserninterne forpliktelser		(39 112)	(32 037)
Trinidad Nitrogen Company Ltd.		(1 284)	(1 142)
Yara Freeport LLC DBA Texas Ammonia		(291)	(367)
Yara Pilbara Nitrates Pty Ltd.		(8)	(1)
Rentebærende lån fra tilknyttede selskaper og felles-kontrollerte ordninger	8	(1 583)	(1 510)

¹⁾ Yara International ASA har transaksjoner med Yara Pensjonskasse og Stiftelsen for ansatte aksjer i Yara. Mer informasjon finnes i note 1 Pensjonsforpliktelser.

Godtgjørelse til styret og ledelsen i Yara fremgår av konsernregnskapet note 8.1 Nærstående parter og note 8.2 Aksjebasert godtgjørelse.

Erklæring fra styret og konsernsjefen i Yara International ASA

Styret og konsernsjefen har i dag vurdert og godkjent den integrerte årsrapporten for Yara International ASA («selskapet») og Yara-konsernet («konsernet») for kalenderåret 2023 og pr. 31. desember 2023.

Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med IFRS som vedtatt av EU, regelverket om et felles europeisk elektronisk rapporteringsformat og krav til tilleggsopplysninger i henhold til regnskapsloven. Årsregnskapet for selskapet er utarbeidet i henhold til regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge.

Vi bekrefter etter beste overbevisning at

- årsregnskapet for selskapet og konsernet for 2023 er utarbeidet i henhold til gjeldende regnskapsstandarder
- konsernregnskapet for 2023 er utarbeidet i henhold til kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles europeisk elektronisk rapporteringsformat (ESEF-forordning) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandelloven § 5-5

- opplysningene i årsregnskapet gir et rettvisende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, forpliktelser, finansielle stilling og resultat 31. desember 2023
- den integrerte årsrapporten 2023 er utarbeidet i samsvar med International Integrated Reporting Framework (IR)¹⁾ og oppfyller opplysningskravene i regnskapsloven i forbindelse med styrets årsberetning og redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar
- den integrerte årsrapporten for selskapet og konsernet
 - gir et rettvisende bilde av selskapets og konsernets utvikling, resultater og finansielle stilling og
 - omfatter en beskrivelse av de primære risikoene og usikkerhetsfaktorene selskapet og konsernet står overfor
- land-for-land-rapporten for 2023 er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven § 3-3d og verdipapirhandelloven § 5-5a

Styret i Yara International ASA,
Oslo 20. mars 2024

Trond Berger
Styreleder

Jannicke Hilland
Nestleder

John Thuestad
Styremedlem

Rune A. Bratteberg
Styremedlem

Tove Feld
Styremedlem

Geir O. Sundbø
Styremedlem

Eva S. Aspvik
Styremedlem

Ragnhild F. Høimyr
Styremedlem

Therese Log Bergjord
Styremedlem

Harald Thorstein
Styremedlem

Tina Lawton
Styremedlem

Svein Tore Holsether
Konsernsjef

¹⁾ Utgaven fra 2013 av International Integrated Reporting Framework som publisert av International Integrated Reporting Council (IIRC) på <https://integratedreporting.org/>

Revisors beretning

Deloitte AS

Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221 Sentrum
NO-0103 Oslo, Norge

Tlf.: +47 23 27 90 00
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Yara International ASA

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Yara International ASA som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av oppstilling av finansiell stilling per 31. desember 2023, resultatregnskap, totalresultat, endringer i egenkapital, kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettvise bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettvise bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Yara International ASAs revisor sammenhengende i 20 år fra valget på generalforsamlingen den 12 november 2003 for regnskapsåret 2004, etter fisjonen fra Norsk Hydro ASA. Vi var revisorer for Norsk Hydro ASA på tidspunktet for fisjonen, og har til sammen vært revisor for Yara International ASA og Norsk Hydro ASA i mer enn 20 år.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2023. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Skatteeiendeler og -forpliktelser

Beskrivelse av det sentrale forhold

Som beskrevet i note 1.2 og 2.8, har konsernet innregnet en utsatt skattefordel på USD 552 millioner. Ikke innregnet utsatt skattefordel utgjør USD 517 millioner, hvorav USD 309 millioner er relatert til ikke brukte skattemessige underskudd i Brasil.

Innregningen av disse eiendelene er basert på ledelsens forutsetninger om framtidige resultater og tidspunkt for utnyttelse.

Som beskrevet i note 1.2 og 2.8, har ledelsen brukt skjønn for å avgjøre i hvilken grad disse utsatte skattefordelene tilfredsstillir kriteriene for innregning i balansen. Dette involverer skjønn med hensyn til sannsynligheten for å kunne utnytte skattefordelene. Utnyttelsen av disse utsatte skattefordelene er basert på en forventning om tilstrekkelige framtidige skattepliktige resultater.

Som beskrevet i note 1.2 og 5.6, er konsernet involvert i en rekke skattesaker med ukjent utfall. Ledelsen utøver betydelig skjønn i vurderingen av betingede forpliktelser eller avsetninger knyttet til usikre skatteposisjoner.

Som følge av at ledelsen utøver betydelig skjønn ved estimering og innregning av utsatt skattefordel, usikre skatteposisjoner og skattekreditter, har vi vurdert dette som et sentralt forhold ved revisjonen.

Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold

Våre revisjonshandlinger omfattet blant annet følgende:

- Vi vurderte relevante kontroller knyttet til regnskapsføring av balanseførte skatteposisjoner, herunder utsatt skattefordel og usikre skatteposisjoner.
- Vi benyttet egne skattespesialister i evalueringen av ledelsens skjønn og konklusjoner.
- Vi utfordret forutsetninger og estimerer ledelsen har lagt til grunn for å støtte innregning av utsatt skattefordel, herunder sannsynligheten for å generere framtidig skattepliktig inntekt. Vi vurderte budsjetterte skattemessige overskudd og hvorvidt budsjettene var konsistente med historiske resultater.
- Vi vurderte prosessen for å identifisere usikre skatteposisjoner og ledelsens vurdering av sannsynlig utfall.
- Vi har gjennomgått relevant tredjepartsdokumentasjon og korrespondanse med skattemyndighetene.
- Vi vurderte tilstrekkeligheten av konsernets noteinformasjon vedrørende usikre skatteposisjoner, utsatte skattefordeler.

Nedskrivning av goodwill og varige driftsmidler

Beskrivelse av det sentrale forhold

Som beskrevet i note 1.2, 4.1 og 4.2, har konsernet innregnet goodwill på USD 760 millioner og varige driftsmidler på USD 7,232 millioner. Konsernets goodwill testes årlig for verdifall, mens varige driftsmidler testes for verdifall når det foreligger indikasjoner på at eiendelens balanseførte verdi overstiger gjenvinnbart beløp.

For å avgjøre om det foreligger tap ved verdifall for goodwill og varige driftsmidler må bruksverdien beregnes. Som beskrevet i note 4.7, er gjenvinnbart beløp påvirket av forutsetninger knyttet til framtidige råvarepriser, gasspriser samt antakelser knyttet til diskonteringsrenter, framtidige produksjonsnivåer, investeringer og klimaendringer. Endringer i disse forutsetningene kan ha vesentlige innvirkning på verdien av goodwill og varige driftsmidler.

Det er resultatført USD 220 millioner i netto nedskrivninger i 2023.

Som følge av at ledelsen utøver betydelig skjønn i fastsettelsen av forutsetninger som inngår i nedskrivningstestene for langsiktige eiendeler, har vi vurdert dette som et sentralt forhold ved revisjonen.

Hvordan vår revisjon adresserte det sentrale forholdet

Våre revisjonshandlinger omfattet blant annet følgende:

- Vi vurderte relevante kontroller knyttet til nedskrivningsprosessen.
- Vi utfordret nøkkelforutsetningene som ledelsen har lagt til grunn ved estimering av kontantstrømmer som inngår i nedskrivningsmodellene.
- Vi utfordret spesielt forutsetninger om urea- og ammoniakkpriser, gasspriser, produksjonsnivå, investeringsutgifter, påvirkninger fra klimaendringer og diskonteringsrente, herunder hensyn til risikoen for manglende objektivitet hos ledelsen.
- Vi sammenlignet urea- og ammoniakk- og gasspriser med tredjepartspublikasjoner.
- Vi brukte interne verdsettelsesspesialister til å vurdere diskonteringsrenter og til å teste modellene.
- Vi validerte den matematiske nøyaktigheten av kontantstrømmodellene og avstemte relevante data med de siste tilgjengelige produksjonsplanene og godkjente budsjetter.
- Vi vurderte noteopplysninger knyttet til nedskrivningsvurderingene.

Øvrig informasjon

Styret og konsernsjefen (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i den integrerte rapporten, bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelser om foretaksstyring og samsvaransvar og rapportering om betalinger til myndigheter.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde, i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet, og i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU for konsernregnskapet. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for selskapsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for konsernregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimertene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av krav om felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Som en del av revisjonen av årsregnskapet for Yara International ASA har vi utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som inngår i årsrapporten med filnavn YAR-2023-12-31-EN i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF-regelverket) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandelloven §

5-5, som inneholder krav til utarbeidelse av årsrapporten i XHTML-format og iXBRL-markering av konsernregnskapet.

Etter vår mening er årsregnskapet som inngår i årsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsrapporten i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er, på grunnlag av innhentet revisjonsbevis, å gi uttrykk for en mening om årsregnskapet, som inngår i årsrapporten, i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket. Vi utfører vårt arbeid i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon». Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Som et ledd i vårt arbeid utfører vi handlinger for å opparbeide forståelse for selskapets prosesser for å utarbeide årsregnskapet i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Vi kontrollerer om årsregnskapet foreligger i XHTML-format. Vi utfører kontroller av fullstendigheten og nøyaktigheten av iXBRL-markeringen av konsernregnskapet, og vurderer ledelsens anvendelse av skjønn. Vårt arbeid omfatter kontroll av samsvar mellom markeringene av data i iXBRL og det reviderte årsregnskapet i menneskelig lesbart format. Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Oslo, 20. mars 2024

Deloitte

Espen Johansen

statsautorisert revisor

Merk: Denne oversettelsen fra engelsk er utarbeidet av informasjonshensyn.

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse

Deloitte AS

Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221 Sentrum
NO-0103 Oslo, Norge

Tlf.: +47 23 27 90 00
www.deloitte.no

Til styret i Yara International ASA

UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTALELSE OM YARA INTERNATIONAL ASA'S BÆREKRAFTSRAPPORTERING FOR 2023

Vi har utført et attestasjonsoppdrag for Styret i Yara International ASA (Selskapet) på utvalgt bærekraftsinformasjon («Utvalgt informasjon») i selskapets integrerte årsrapport for rapporteringsperioden som ble avsluttet 31. desember 2023.

Konklusjon med moderat sikkerhet

Basert på de utførte handlinger beskrevet i denne uttalelsen og beviser vi har innhentet, har vi ikke blitt oppmerksom på forhold som gir oss grunn til å tro at den Utvalgte Informasjonen for året som ble avsluttet 31. desember 2023, slik beskrevet nedenfor, ikke i det alt vesentligste er utarbeidet i samsvar med Gjeldende kriterier knyttet til GRI Indeks 2023 og Taksonomi KPI'er.

Konklusjon med betryggende sikkerhet

Det er vår vurdering at den Utvalgte informasjonen for året som ble avsluttet 31. desember 2023, slik beskrevet nedenfor, i det alt vesentlige er utarbeidet i samsvar med Gjeldende kriterier knyttet til klimagassintensitet.

Omfang av vårt arbeid

Vi har utført et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet på selskapets GRI Indeks 2023 og Taksonomi KPI'er i samsvar med internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 (Revidert) - «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon» og med betryggende sikkerhet på selskapets Klimagassintensitet i samsvar med internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3410 «Attestasjonsoppdrag om klimagassrapporter» utstedt av The International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) og våre avtalte standardvilkår.

Informasjonen som er omfattet av vårt attestasjonsoppdrag slik den presenteres i selskapets integrerte årsrapport for året som ble avsluttet 31. desember 2023 er som følger:

Moderat sikkerhet Utvalgt informasjon	Gjeldende kriterier
GRI-indeks 2023	Rapportering i henhold til («in accordance with») GRI Standards, publisert av Global Reporting Initiative (globalreporting.org)
Taksonomi KPI'er	Artikkel 8 i EU-forordning 2020/852 fra Europaparlamentet og Rådet av 18. juni 2020, samt vedlegg I og vedlegg II i den delegerede rettsakten som supplerer artikkel 8 i Taksonomiforordningen (EU-kommisjonens delegerede forordning 2021/2178 av 6. juni 2021), tolket av ledelsen slik det er beskrevet i grunnlaget for utarbeidelse som er inkludert i EU-taksonomirapporteringen i den integrerte årsrapporten for 2023. Overholdelse av tekniske screeningskriterier er ikke omfattet av vårt attestasjonsoppdrag.
Betryggende sikkerhet Utvalgt informasjon Gjeldende kriterier	Gjeldende kriterier
Klimagassintensitet	Rapportering i henhold til («in accordance with») Yara International ASAs definisjon slik den fremkommer i selskapets integrerte årsrapport.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Den Utvalgte Informasjonen presentert ovenfor må leses og forstås sammen med Gjeldende kriterier.

Iboende begrensninger

Vi har gjennomført et attestasjonsoppdrag med moderat og betryggende sikkerhet om den Utvalgte informasjonen i det alt vesentlige er utarbeidet i samsvar med Gjeldende kriterier. Iboende begrensninger finnes i alle attestasjonsoppdrag.

Enhver struktur på internkontroll, uansett hvor effektiv den er, kan ikke eliminere muligheten for at misligheter eller utilsiktede feil kan oppstå og ikke blir avdekket, og da vi benytter oss av stikkprøvebasert testing i attestasjonsoppdraget, er det ingen garanti for at misligheter eller utilsiktede feil, hvis slike er til stede, vil bli oppdaget.

Kvantifisering av klimagasser er underlagt iboende usikkerhet som følge av muligheten for ufullstendig vitenskapelig kunnskap som benyttes for å bestemme utslippsfaktorer og nødvendige verdier for å kombinere utslipp av ulike gasser.

Klimagassintensitet slik det er definert av Yara International ASA; arten av den Utvalgte informasjonen og mangel på konsistente eksterne standarder gjør det mulig å ta i bruk ulike, men akseptable, målemetoder som kan resultere i variasjon mellom ulike selskap. Ulike målemetoder kan også påvirke sammenlignbarheten av den Utvalgte informasjonen som rapporteres av ulike selskap fra år til år i samme selskap etter hvert som metodikker utvikler seg.

Styrets ansvar

Styret har ansvar for:

- Fastsette og etablere Gjeldende kriterier.
- Forberede, måle, presentere og rapportere den Utvalgte informasjonen i samsvar med Gjeldende kriterier.
- Offentliggjøre Gjeldende kriterier, i forkant av, eller samtidig med, publiseringen av den Utvalgte informasjonen.
- Utforme, implementere og vedlikeholde interne prosesser og kontroller som er relevante for utarbeidelsen av den Utvalgte informasjonen for å sikre at den ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Vårt ansvar

Vi er ansvarlige for:

- For attestasjon av selskapets GRI Indeks og Taksonomi KPI'er; planlegge og gjennomføre attestasjonsoppdraget med det formål å oppnå moderat sikkerhet for at den Utvalgte informasjonen ikke inneholder vesentlige feil, enten som følge av misligheter eller feil, og for å kunne avgi en attestasjonsuttalelse med moderat sikkerhet på den Utvalgte informasjonen.
- For attestasjon av selskapets klimagassintensitet; planlegge og gjennomføre attestasjonsoppdraget med det formål å oppnå betryggende sikkerhet for at den Utvalgte informasjonen ikke inneholder vesentlige feil, enten som følge av misligheter eller feil, og for å kunne avgi en attestasjonsuttalelse med betryggende sikkerhet på den Utvalgte informasjonen.

Som en del av et attestasjonsoppdrag med både moderat og betryggende sikkerhet, utøver vi profesjonelt skjønn og opprettholder profesjonell skepsis gjennom hele prosessen. Videre har vi:

For attestasjon med moderat sikkerhet:

- Utført risikovurderinger, inkludert opparbeidet en forståelse for relevante prosesser, for å identifisere områder hvor vesentlige feil kan oppstå, enten som følge av misligheter eller feil.
- Utformet og utført prosedyrer som er tilpasset de utførte risikovurderingene. Risikoen for å ikke avdekke en vesentlig feil som følge av misligheter er høyere enn for utilsiktede feil ettersom misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, forsettlig utelatelser eller uriktige fremstillinger.

For attestasjon med betryggende sikkerhet:

- Utført risikovurderinger, inkludert opparbeidet en forståelse for relevante internkontroller, for å identifisere og vurdere risiko for vesentlig feil, enten som følge av misligheter eller feil, men ikke for det formål å kunne uttrykke en mening om effektiviteten av selskapets internkontroll.
- Utformet og utført prosedyrer som er tilpasset de identifiserte risikoene for vesentlig feilinformasjon i den Utvalgte informasjonen. Risikoen for å ikke avdekke en vesentlig feil som følge av misligheter er høyere enn for utilsiktede feil ettersom misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, forsettlig utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetsstyring

Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene.

Vi anvender internasjonal standard for kvalitetsstyring (ISQM) 1 Kvalitetsstyring for revisjonsforetak som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester, og opprettholder et omfattende system for kvalitetskontroll inkludert dokumenterte retningslinjer og prosedyrer vedrørende etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Sentrale handlinger

Vi er pålagt å planlegge og utføre vårt arbeid for å adressere de områdene der vi har identifisert at vesentlig feilinformasjon kan oppstå i den Utvalgte informasjonen. De handlingene vi har utført er basert på vår profesjonelle skjønn og inkluderer blant annet en vurdering av hensiktsmessigheten av Gjeldende kriterier.

Ved gjennomføringen av attestasjonsoppdraget med moderat sikkerhet har vi utført følgende handlinger knyttet til den Utvalgte informasjonen mot Gjeldende Kriterier:

- Gjennom forespørslers til relevante personer har vi opparbeidet en forståelse av Selskapet, dets kontrollmiljø, utvalgte prosesser og informasjonssystemer som er relevante for utarbeidelsen av den Utvalgte Informasjonen. Forståelsen skal være tilstrekkelig til å identifisere områder i den Utvalgte informasjonen hvor det er sannsynlig at vesentlig feilinformasjon kan forekomme, og danne grunnlag for utforming og gjennomføringen av handlinger for å håndtere de identifiserte områdene og for å oppnå tilstrekkelig sikkerhet til å støtte en konklusjon med moderat sikkerhet.
- Gjennom forespørslers til relevante personer har vi opparbeidet en forståelse for selskapets interne prosesser som er relevante for den Utvalgte informasjonen, dataene som benyttes i utarbeidelsen av den Utvalgte Informasjonen, metodikken for innsamling og sammenstilling av dataene og prosessen for å utarbeide og rapportere den Utvalgte Informasjonen.
- Utført handlinger på stikkprøvebasis for å vurdere om den Utvalgte Informasjonen er sammenstilt og rapportert i samsvar med Gjeldende kriterier, inkludert kontroll av data mot kildedokumentasjon.

Arten, tidspunktet for og omfanget av handlinger som utføres på et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, er begrenset sammenlignet med det som er nødvendig på et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet. Følgelig er graden av sikkerhet som oppnås ved et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, betydelig lavere enn ved et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet.

Oslo, 20. mars 2024

Deloitte

Espen Johansen

statsautorisert revisor

Merk: Denne oversettelsen fra engelsk er utarbeidet av informasjonshensyn.

Avstemming av alternative resultatmål i Yara-konsernet

Yara bruker regelmessig visse finansielle alternative resultatmål som ikke er omfattet av generelt aksepterte regnskapsprinsipper (GAAP), både i absolutt forstand og komparativt fra periode til periode. Følgende alternative resultatmål er benyttet:

- Driftsresultat
- EBITDA
- EBITDA ekskl. spesielle poster
- Avkastning på investert kapital (ROIC)
- Generert premium
- Faste kostnader i kjernevirksomheten
- Netto driftskapital (dager)
- Netto rentebærende gjeld
- Netto gjeldsgrad
- Netto gjeld/EBITDA ekskl. spesielle poster
- Ordinært resultat pr. aksje ekskl. valutaomregning og spesielle poster
- Andel grønne obligasjoner

Definisjoner og forklaringer for bruk av disse alternative resultatmålene er beskrevet her, herunder avstemming av de alternative resultatmålene til den mest direkte avstembare regnskapslinjen, delsummen eller summen presentert i regnskapet.

Driftsresultat

Driftsresultat er direkte identifiserbart fra Yaras konsernregnskap og anses som nøkkelinformasjon for å forstå konsernets økonomiske resultater. Det gir informasjon om resultater for all virksomhet som vanligvis anses som «drift». Andel av årsresultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet er ikke med.

EBITDA

Resultat før renter, skatter, avskrivninger og amortiseringer (EBITDA) brukes til å informere om Yaras operasjonelle prestasjon og gjeldsbetjeningsevne på en konsekvent måte. EBITDA, slik Yara definerer det, omfatter driftsresultat, andel av årsresultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet, renteinntekter og andre finansinntekter. Det omfatter ikke avskrivninger, amortisering og nedskrivninger eller amortisering av merverdier fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet. Yaras definisjon av EBITDA kan avvike fra andre selskapers definisjon.

EBITDA ekskl. spesielle poster

EBITDA ekskl. spesielle poster brukes til bedre å gjenspeile det underliggende resultatet i den rapporterte perioden og justere for poster som ikke primært er knyttet til den perioden hvor de blir innregnet. Yara definerer «spesielle poster» som poster i resultatet som ikke anses som del av det underliggende forretningsresultatet for perioden. De omfatter poster knyttet til restrukturering, kontraktsderivater, nedskrivninger og andre poster som ikke hovedsakelig har tilknytning til den perioden hvor de blir innregnet, og som har en minsteverdi på USD 5 millioner pr. post innenfor en 12 måneders periode. «Kontraktsderivater» er gevinster eller tap i råvarederivater som ikke er et resultat av aktiv eksponering eller posisjonsstyring fra Yaras side. Sammen med nedskrivninger er disse definert som spesielle poster uavhengig av beløp. Mer informasjon om spesielle poster finnes på side 39–40 i kapittel 2, Året som gikk, under Verdiskaping.

Avstemming av driftsresultat til EBITDA ekskl. spesielle poster

USD millioner	2023	2022
Driftsresultat	312	3 827
Andel av årets resultat i selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden	1	25
Renteinntekter og andre finansinntekter	159	108
Avskrivning og amortisering	1 018	964
Nedskrivning	220	35
Resultat før renter, skatter, avskrivninger og amortiseringer (EBITDA)	1 709	4 959
Spesielle poster inkludert i EBITDA ¹⁾	(3)	70
EBITDA ekskl. spesielle poster	1 712	4 889

¹⁾ Mer informasjon om spesielle poster finnes på side 39–40 i kapittel 2, Året som gikk, under Verdiskaping.

Spesielle poster inkludert i EBITDA fordelt på driftssegment

USD millioner	2023	2022
Europe	(48)	(11)
Americas	11	(26)
Africa & Asia	-	106
Global Plants & Operational Excellence	13	(2)
Clean Ammonia	-	(1)
Industrial Solutions	28	6
Annet og elimineringer	(6)	(2)
Sum spesielle poster inkludert i EBITDA ¹⁾	(3)	70

¹⁾ Mer informasjon om spesielle poster finnes på side 39–40 i kapittel 2, Året som gikk, under Verdiskaping.

EBITDA ekskl. spesielle poster fordelt på driftssegment

USD millioner		2023	2022
Europe		97	1 237
Americas		823	1 878
Africa & Asia		188	554
Global Plants & Operational Excellence		170	398
Clean Ammonia		101	251
Industrial Solutions		225	636
Annet og elimineringer		107	(63)
EBITDA ekskl. spesielle poster ¹⁾	A	1 712	4 889

¹⁾ Mer informasjon om spesielle poster finnes på side 39–40 i kapittel 2, Året som gikk, under Verdiskaping.

Avstemming av årets resultat til EBITDA

USD millioner		2023	2022
Årets resultat		54	2 782
Skattekostnad		136	857
Rentekostnader og andre finansielle poster		249	260
Valuta(gevinst)/-tap		32	61
Avskrivning og amortisering		1 018	964
Nedskrivning		220	35
EBITDA		1 709	4 959

ROIC

Avkastning på investert kapital (ROIC) er definert som netto driftsresultat etter skatt (NOPAT) dividert på gjennomsnittlig investert kapital beregnet på et 12 måneders rullerende grunnlag. NOPAT er definert som driftsresultat ekskl. amortisering og nedskrivning av andre immaterielle eiendeler enn goodwill, pluss renteinntekter fra eksterne kunder, minus skattekostnad beregnet med en flat sats på 25 % og pluss nettoresultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet. Gjennomsnittlig investert kapital er definert som sum omløpsmidler ekskl. kontanter og bankinnskudd pluss et normalisert kontantnivå på USD 200 millioner, minus sum kortsiktige

forpliktelser ekskl. kortsiktig rentebærende gjeld og kortsiktig andel av langsiktig gjeld, pluss varige driftsmidler, pluss bruksretteiendeler, pluss goodwill og pluss tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet.

NOPAT og gjennomsnittlig investert kapital er definert og avstemt som komponenter i rapporteringen av ROIC som alternativt resultatmål. De anses ikke som separate alternative resultatmål.

Avstemming av driftsresultat til netto driftsresultat etter skatt

USD millioner	2023	2022
Driftsresultat	312	3 827
Amortisering og nedskrivning av andre immaterielle eiendeler enn goodwill	33	33
Renteinntekter fra eksterne kunder	87	81
Beregnet skattekostnad (25 % flat sats) på ovenstående poster	(108)	(985)
Andel av årets resultat i selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden	1	25
Netto driftsresultat etter skatt (NOPAT)	325	2 981

Avstemming av årets resultat til netto driftsresultat etter skatt

USD millioner	2023	2022
Årets resultat	54	2 782
Amortisering og nedskrivning av andre immaterielle eiendeler enn goodwill	33	33
Renteinntekter fra eksterne kunder	87	81
Renteinntekter og andre finansinntekter	(159)	(108)
Rentekostnader og andre finansielle poster	249	260
Valuta(gevinst)/-tap	32	61
Skattekostnad, tilbakeført	136	857
Beregnet skattekostnad (25 % flat sats)	(108)	(985)
Netto driftsresultat etter skatt (NOPAT)	325	2 981

Avstemming av investert kapital og ROIC-beregning

USD millioner		2023	2022
Sum omløpsmidler		6 213	8 620
Kontanter og bankinnskudd		(539)	(1 010)
Normalisert nivå av kontanter knyttet til driften		200	200
Sum kortsiktige forpliktelser		(3 714)	(4 338)
Kortsiktig rentebærende gjeld		517	210
Kortsiktige leieforpliktelser		123	118
Varige driftsmidler		7 232	6 970
Bruksretteiendeler		418	403
Goodwill		760	754
Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet ¹⁾		136	143
Justering for 12 måneders gjennomsnitt		-	(468)
Investert kapital	C	11 346	11 602
Avkastning på investert kapital (ROIC)	D=B/C	2,9 %	25,7 %

¹⁾ Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet omfatter ikke langsiktige lån til tilknyttede selskaper. Mer informasjon finnes i note 4.3 Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet.

Generert premium

Yara rapporterer måltallet Generert premium for å informere om sine kommersielle resultater for utvalgte premiumprodukter. Dette gjenspeiler Yaras evne til å øke premiumprodukter og -løsninger og generere en positiv prispremie sammenlignet med alternative handelsvarer.

Definisjonen av generert premium er samlet tonnasje leverte premium NPK-er og rettkjedet nitratgjødsel multiplisert med tilknyttede prispremier. NPK-premie er definert som Yaras gjennomsnittlige realisererte pris for premium NPK-er målt mot en sammenlignbar og teoretisk beregnet blanding av globale priser for nitrogen (N), fosfor (P) og kalium (K), justert for variable emballasjekostnader og logistikkostnader.

Blandingsmodellen beregnes ved hjelp av markedsreferanser for hovednæringsstoffer. Som følge av situasjonen i Ukraina er Urea Prilled FOB Black Sea-referansen, som ble brukt til å gjenspeile N-komponenten i blandingsmodellen for referanseberegning av NPK-premie, blitt illikvid. Yara har derfor utført en omfattende revisjon av markedsreferansene. Den nå illikvide Urea Prilled FOB Black Sea-referansen ble derfor fra 2023 erstattet med Urea Granular Arab Golf (ekskl. USA). Denne referansen betraktes som det beste alternativet for å gjenspeile N-komponenten globalt.

MOP-referansen (som gjenspeiler K-elementet) er endret fra MOP Standard FOB Vancouver til MOP Granular FOB Vancouver. Begrunnelsen er at sistnevnte referanse bedre gjenspeiler produkttegenskapene som vanligvis brukes i en blanding. Revisjonen av markedsreferansene gjenspeiles også i sammenligningstallene for 2022. De andre referansene som brukes i blandingsmodellen, forblir uendret, dvs. DAP FOB North Africa (for P-elementet) og SOP FOB West Europe (for K-elementet). Disse råvareprisene er hentet fra eksterne publikasjoner. Kostnader for innhold av sekundær- og mikronæringsstoffer i Yaras leveranser er trukket fra av sammenligningshensyn.

Nitratpremien er definert som Yaras gjennomsnittlige salgspris for ublandede nitrater sammenlignet med den sammenlignbare verdien av urea. Sammenlignbarhet oppnås ved justering av måltallene for relevante fraktkomponenter og relevant nitrogeninnhold, slik at begge er representert i en teoretisk levert CIF bulk Germany-verdi for CAN 27 %. Den benyttede ureareferansen er Urea Granular FOB Egypt, og måltallet justeres for svovelinnhold. Målingen omfatter estimer og forenklete forutsetninger, men anses å være tilstrekkelig nøyaktig til at premieutviklingen kan vurderes over tid.

Avstemming av generert premium

USD millioner		2023	2022 omarbeidet ¹⁾
Inntekter ¹⁾ fra premium NPK-er og ublandede nitrater		5 719	8 032
Justeringer av inntekter ²⁾		(552)	(677)
Justerte inntekter som grunnlag for generert premium	E	5 167	7 355
Referanseinntekt for generert premium ³⁾	F	3 290	5 760
Beregnet generert premium	G=E-F	1 877	1 594

¹⁾ Sammenligningstallene for 2022 er endret etter en revisjon av de benyttede markedsreferansene.

²⁾ Driftsinntekter iht. IFRS, jf. note 2.1 Driftsinntekter fra kontrakter med kunder, side 228–231 i Yaras integrerte årsrapport 2023.

³⁾ Justeringer for logistikk- og emballasjekostnader, leveringsvilkår, svovelinnhold og homogenisering av næringsinnhold (for nitrater).

⁴⁾ Verdi av råvaregjødelse justert etter næringsinnhold, sekundær- og mikronæringsstoffer i NPK, fargingskostnader og leveringsvilkår. Råvareprisene er hentet fra de eksterne publikasjonene Fertecon, Fertilizer Week, Profercy, The Market og FMB.

Yara Improvement Program (YIP)

Yara har et konsernprogram som skal fremme og koordinere eksisterende og nye forbedringstiltak, Yara Improvement Program. Programmet skiller mellom tre definerte grunnpilarer: a) høyere produksjonsavkastning og lavere variable kostnader, b) lavere kostnadsgrunnlag og c) smartere arbeidskapitalforvaltning. Yara rapporterer operasjonelle parametere på underliggende verdidrivere for å informere ledelsen om prosjektresultater. Yara vurderer dessuten at dette er relevant for eksterne interessenter. YIP-målet er satt for 2025. De operasjonelle parametere rapporteres på rullerende 12-måneders grunnlag og omfatter:

- produksjonsvolum (kt)
- faste kostnader i kjernevirksomheten (USD millioner) og
- netto driftskapital (dager)

I 2023 ble Yaras indikatorer forenklet. Måltallet for energieffektivitet (Gj/T) ble fjernet fra YIP siden vurderingen var at det delvis overlappet med en annen nøkkelindikator for Yara, klimagas-sintensitet (t CO₂e/tN). Måltall for faste kostnader i kjernevirksomheten og netto driftskapital representerer finansielle alternative resultatmål og er definert nedenfor.

Faste kostnader er definert som delsummen «Driftskostnader» i det konsoliderte resultatregnskapet minus variable produktkostnader (råvarer, energi, frakt), andre variable driftskostnader samt avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger. De rapporterte beløpene er justert for poster som

ikke anses som en del av det underliggende forretningsresultatet for perioden (mer informasjon om spesielle poster finnes på side 39–40 i kapittel 2, Året som gikk, under Verdiskaping, og poster som er knyttet til portefølje- og strukturendringer. Tidligere var det rapporterte tallet samlede faste kostnader for Yara. I 2023 endret Yara definisjonen av denne nøkkelindikatoren, slik at den ikke omfatter fem porteføljeenheter. Disse enhetene er Yara Clean Ammonia, Agoro, Varda, Yara Marine Technologies og Yara Growth Ventures. Nøkkelindikatoren har fått det nye navnet «Faste kostnader i kjernevirksomheten» for å gjenspeile denne endringen. Begrunnelsen for denne endringen er for bedre å gjenspeile Yaras ambisjon om å overvinne inflasjonen i kjernevirksomheten i dagens klima preget av høy inflasjon.

Netto driftskapitaldager rapporteres på et 12 måneders gjennomsnittlig grunnlag og er definert som summen av kreditt dager, lagerdager og gjeldsdager. Kreditt dager beregnes som leverandørgjeld justert for betalbar merverdiavgift sett i forhold til sum drifts- og renteinntekter fra kunder. Lagerdager beregnes som total lagersaldo sett i forhold til variable produktkostnader. Gjeldsdager beregnes som leverandørgjeld justert for forpliktelse knyttet til investeringer sett i forhold til leverandørrelaterte driftskostnader.

Avstemming av driftskostnader til faste kostnader

USD millioner	2023	2022
Driftskostnader	15 236	20 224
Variabel del av råvarer, energi- og fraktkostnader	(11 399)	(16 762)
Variabel del av andre driftskostnader	(25)	(64)
Avskrivning og amortisering	(1 018)	(964)
Nedskrivning	(220)	(35)
Spesielle poster i faste kostnader	(61)	(21)
Justering for porteføljeenheter	(162)	(127)
Faste kostnader i kjernevirksomheten	2 351	2 252

Avstemming av netto driftskapitaldager

USD millioner		2023	2022
Kundefordringer, som rapportert		1 634	2 305
Justering for betalbar merverdiavgift		(110)	(164)
Justering for 12 måneders gjennomsnitt		256	257
Justerte kundefordringer (12 måneders gjennomsnitt)	H	1 780	2 398
Driftsinntekter fra kontrakter med kunder		15 431	23 902
Renteinntekter fra eksterne kunder		81	78
Sum drifts- og renteinntekter fra kunder	I	15 511	23 979
Kreditt dager	$J=(H/I)*365$	42	36
Varebeholdning, som rapportert		3 058	4 365
Justering for 12 måneders gjennomsnitt		441	219
Varebeholdning (12 måneders gjennomsnitt)	K	3 499	4 584
Råvarer, energi- og fraktkostnader		11 445	18 078
Beholdningsendring egen produksjon		650	(725)
Faste produkt- og fraktkostnader eksterne kunder		(1 536)	(1 606)
Variable produktkostnader	L	10 558	15 747
Lagerdager	$M=(K/L)*365$	121	106
Leverandørgjeld og annen gjeld, som rapportert		2 049	2 549
Justering for annen gjeld		(142)	(214)
Justering for forpliktelser knyttet til investeringer		(202)	(221)
Justering for 12 måneders gjennomsnitt		182	733
Leverandørgjeld (12 måneders gjennomsnitt)	N	1 886	2 846
Driftskostnader		15 236	20 224
Avskrivning og amortisering		(1 018)	(964)
Nedskrivning		(220)	(35)
Andre ikke-leverandørrelaterte kostnader		(2 107)	(733)
Driftskostnader, justert	O	11 891	18 493
Gjeldsdager	$P=(N/O)*365$	58	56
Netto driftskapitaldager	$Q=J+M-P$	105	87

Måltall for kapitalstruktur

Yara rapporterer konsernets netto rentebærende gjeld, netto gjeldsgrad og forholdet mellom netto gjeld og EBITDA ekskl. spesielle poster for å gi informasjon om konsernets finansielle stilling med henvisning til den kapitalstrukturen Yara har kommunisert i sin finansielle strategi. Yarås rapportering av netto rentebærende gjeld fremhever dessuten viktige utviklingstrekk som supplerer den konsoliderte oppstillingen av kontantstrømmer. Netto rentebærende gjeld defineres av Yara som

kontanter og bankinnskudd og andre likvide midler, redusert for kortsiktig og langsiktig rentebærende gjeld og leieforpliktelser. Netto gjeldsgrad beregnes som netto rentebærende gjeld dividert på egenkapital pluss ikke-kontrollerende eierinteresser. Forholdet mellom netto gjeld og EBITDA beregnes som netto rentebærende gjeld dividert på EBITDA ekskl. spesielle poster på 12 måneders rullerende grunnlag.

Netto rentebærende gjeld

USD millioner		31. des. 2023	31. des. 2022
Kontanter og bankinnskudd		539	1 010
Andre likvide midler		1	1
Kortsiktig rentebærende gjeld		(517)	(210)
Kortsiktige leieforpliktelser		(123)	(118)
Langsiktig rentebærende gjeld		(3 284)	(3 597)
Langsiktige leieforpliktelser		(306)	(292)
Netto rentebærende gjeld	R	(3 690)	(3 206)

Netto gjeldsgrad

USD millioner		31. des. 2023	31. des. 2022
Netto rentebærende gjeld	R	(3 690)	(3 206)
Sum egenkapital	S	(7 570)	(8 600)
Netto gjeldsgrad	T=R/S	0,49	0,37

Netto gjeld/EBITDA ekskl. spesielle poster

USD millioner		31. des. 2023	31. des. 2022
Netto rentebærende gjeld	R	(3 690)	(3 206)
EBITDA ekskl. spesielle poster (siste 12 måneder)	A	1 712	4 889
Netto gjeld/EBITDA ekskl. spesielle poster	U=(R)/A	2,16	0,66

Ordinært resultat pr. aksje ekskl. valutaomregning og spesielle poster

Ordinært resultat pr. aksje ekskl. valutaomregningsgevinst/(-tap) og spesielle poster er et justert måltall som gjenspeiler det underliggende resultatet i rapporteringsperioden ved å justere for valutaeffekter og poster som ikke primært er knyttet til den perioden hvor de blir innregnet. Dette alternative resultatmålet representerer årets resultat etter ikke-kontrollerende interesser ekskl.

valutaomregningsgevinst/(-tap) og spesielle poster etter skatt, dividert med gjennomsnittlig antall utestående aksjer i perioden. Skatteeffekt på fremmed valuta og spesielle poster beregnes på grunnlag av relevant lovfestet skattenivå for enkelhets skyld.

Resultat pr. aksje

USD millioner ekskl. resultat pr. aksje og antall aksjer		2023	2022
Vektet gjennomsnittlig antall utestående aksjer	V	254 725 627	254 725 627
Årets resultat henførbart til aksjonærer i morselskapet	W	48	2 777
Gevinst/(tap) fra valutaomregning	X	(32)	(61)
Skatteeffekt på valutaomregningsgevinst/(-tap)	Y	10	25
Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av valutaomregnings(gevinst)/-tap, netto etter skatt	Z	(2)	(3)
Spesielle poster i resultat før skatt ¹⁾	AA	(222)	37
Skatteeffekt av spesielle poster	AB	9	(22)
Spesielle poster i resultat før skatt, netto etter skatt	AC=AA+AB	(213)	15
Årets resultat ekskl. valuta og spesielle poster	AD=W-X-Y+Z-AC	282	2 797
Ordinært resultat pr. aksje	AE=W/V	0,19	10,90
Ordinært resultat pr. aksje ekskl. valutaomregning og spesielle poster	AF=AD/V	1,11	10,98

¹⁾ Mer informasjon om spesielle poster finnes på side 39–40 i kapittel 2, Året som gikk, under Verdiskaping.

Andel grønne obligasjoner

Yara rapporterer konsernets andel grønne obligasjoner for å vise i hvilken grad konsernets avkarboniseringsarbeid er understøttet av grønn finansiering i samsvar med prinsippene for grønne obligasjoner fra International Capital Market Association («ICMA») for 2021 og prinsippene for grønne lån fra Loan Market Association («LMA») for 2021. Ifølge EUs retningslinjer for rapportering av klimarelatert informasjon beregnes den klimarelaterte andelen grønne obligasjoner som

balanseført verdi av utestående grønne obligasjoner ved årsslutt dividert med et 5 års rullerende gjennomsnitt av sum usikrede obligasjonslån, jf. Yaras integrerte årsrapport 2023 note 5.3 Rentebærende gjeld på side 272–273. I november 2022 kunngjorde Yara konsernets første tilbud av grønne obligasjoner til en verdi av USD 600 millioner med forfall i 2032.

Avstemming av andel grønne obligasjoner

USD millioner	2023	2022
Bokført verdi av utestående grønne obligasjoner	(612)	(594)
5 års rullerende gjennomsnitt av sum usikrede obligasjonslån	(2 942)	(2 719)
Andel grønne obligasjoner	20,8 %	21,8 %

Sum usikrede obligasjonslån¹⁾

USD millioner	31. des. 2023	31. des. 2022
2023	(3 307)	–
2022	(3 302)	(3 302)
2021	(3 059)	(3 059)
2020	(2 940)	(2 940)
2019	(2 139)	(2 139)
2018	(2 905)	(2 905)
2017		(1 968)
Beregnet 5 års rullerende gjennomsnitt av sum usikrede obligasjonslån	(2 942)	(2 719)

¹⁾ Se noteopplysninger om rentebærende gjeld i Yaras konsernregnskap for respektive perioder.

Knowledge grows

yara.com

artbox.no